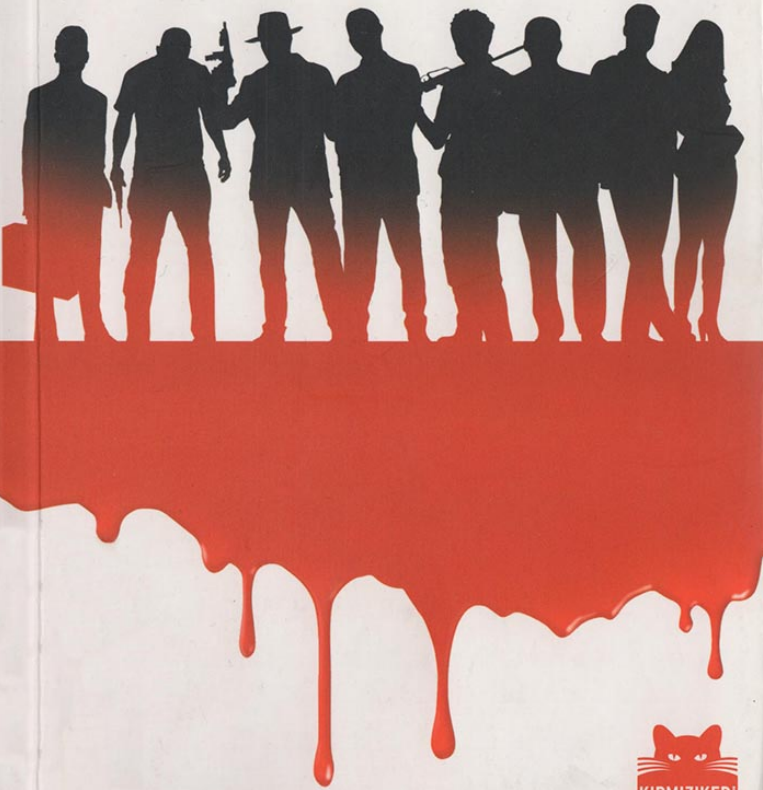
İNCELEME

ORGANİZE SUÇ TARİHİ

DAVID SOUTHWELL

KIRMIZIKEDİ

ORGANİZE SUÇ TARİHİ

David Southwell

İngilizceden çeviren
Beril Köseoğlu

KIRMIZIKEDİ

Kırmızı Kedi Yayınevi: 9
İnceleme: 2

Organize Suç Tarihi
David Southwell

Çeviren: Beril Köseoğlu

Kitabın Özgün Adı
The History of Organized Crime
The True Story and Secrets of Global Gangland

© David Southwell
© Carlton Books
© Kırmızı Kedi Yayınevi, 2009
Bu kitabın Türkçe yayım hakları Kırmızı Kedi Yayınevi'ne aittir.

Kapak: Yüksel Doğru
Sayfa: Cüneyt Ç.
Düzelti: Fatih Bayram, Tolga Erdem

Baskı: Melisa Matbaacılık 0212 674 97 23

Birinci Basım: Ocak, 2009
ISBN: 978-9944-756-08-2

Kırmızı Kedi Yayınevi
www.kirmizikedikitap.com
kirmizikedi@kirmizikedikitap.com
Ömer Avni M. Emeklar S. No: 18 Gümüssuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

İÇİNDEKİLER

Giriş 5
İtalyan Mafyası 9
Cosa Nostra–Amerikan Mafyası 33
Yakuza ve Japonya'da Organize Suç 78
Triadlar ve Tonglar–Çin Organize Suçu 102
Organizatsiya–Rus Mafyası 124
Amerikan Yeraltı Dünyası 148
Büyük Britanya'da Yeraltı Dünyası 161
Avrupa'da Yeraltı Dünyası 182
Küresel Çeteler–Dünya Çapında Organize Suç 206
Organize Suçun Kurbanları 230
Organize Suçla Mücadele Edenler 252
Üst Düzey Dostlar 275
Kilit Kişiler 298

Giriş

"Devletler, büyük haydut çetelerinden, haydut çeteleri de küçük devletlerden başka nedir ki?" Hippolu Aziz Augustin

Organize suç, pek çok kişinin merak ettiği bir konudur. Haydutlar, dünyanın her yerinde esrarengizdir. Gizli bir İspanyol suç örgütü olan Garduna'nın faaliyetlerine dair fısıltıyla anlatılan öyküler, Ortaçağda hikâye anlatıcılarının ana konularını oluştururdu. Gizlilik, güç ve şiddetin günlük hayatlarımızın gölgelerinde gizlenen ve organize suç tarafından temsil edilen bileşimi, bugün sayısız gazete manşetine konu oluyor. Neden peki? Belki de, konu yeraltı dünyası bile olsa bizden saklananlar hakkında daha fazla şey bilme arzumuzdan dolayı. Korkmaktan zevk aldığımız için belki de.

Ben bu kitabı yazarken, pek tabii ki zaman zaman korktum. Bu proje için çalışma yaparken organize suçun asıl gücünün şiddet tehditinden geldiğine dair büyük bir ders aldım. İki ciddi ölüm tehdidiyle karşılaştım. Ayrıca bir Triad grubundan, haklarında yanlış bir şeyi söylememem konusunda son derece düşündürücü bir uyarı da aldım; uyarı bir satır ve ellerimi kullanmayı sürdürebilmemle ilgiliydi. Gayet kaba bir şekilde şöyle deniyordu: "Yazarların ellere ihtiyacı vardır."

Organize suç, tahmini olarak gezegendeki her ülkede faaliyet gösteren 1 trilyon dolarlık bir iş. 21. yüzyılın kilit sözcüğü küreselleşme ve hiçbir insan faaliyeti, uluslararası çapta birbirine bağlılığı 'organize suç'tan daha iyi ortaya koyamaz. Her ulusun bir yeraltı dünyası vardır. Fakat bugünün küresel ekonomisinde, çok uluslu suç örgütlerinin, bazı ulus devletlerden daha fazla güce sahip olan küresel bir yeraltı dünyası ortaya çıkmış durumda.

Yasal küresel şirketler gibi, çok uluslu organize suç örgütleri de uluslararası ticaret sistemiyle, iletişim teknolojisi ve seyahat konusundaki ilerlemelerden faydalandılar. Karmaşık ittifaklar, bağlantılar ve anlaşmalar geliştirdiler; bu durum, sözgelimi bir Kolombiya kokain karte-

linin hem Brezilyalı bir sokak çetesinin davranışları, hem de bir Triad cemiyetinin etkisi altındaki yozlaşmış bir Çinli politikacı üzerinde etkili olabileceği anlamına geliyor. Çok uluslu organize suç örgütleri dünyaya yayılıyor ve faaliyetleri her bölgede ve gezegendeki her yasadışı eylemde aktif olan organize suç grupları aracılığıyla ortaya konuluyor.

Emniyet yetkililerinin ve diğer kurumların, organize suça yönelik tek bir tanım üzerinde –21. yüzyılda bile– anlaşamadığını öğrendiğinizde, yetkililerin çok uluslu organize suç örgütlerinin önünü almakta zorlanması şaşırtıcı gelmiyor. Fakat bu kitabın amaçları doğrultusunda organize suç, ABD'nin 1970 tarihli Organize Suç Kontrol Yasası'nın belirlediği çerçeveye göre, 'yasadışı faaliyetlerini ilerletmek için bir araya gelen suç grubu' olarak tanımlanır. Ele aldığım bazı organize suç grupları siyasi motivasyon unsurları barındırırken, bu kitap öncelikle asıl varlık nedenleri sadece kâr elde etmek olan şebekelere, örgütlere ve çetelere odaklanıyor.

Sürekli değişmeleri ve her duruma uyum sağlamaları, organize suç gruplarını hukuki olarak tanımlamayı zorlaştırsa da, hem eski hem de modern grupların paylaştığı özellikleri fark etmek kolay. Tarih boyunca, pek çok korsan, haydut, köle tüccarı ve uyuşturucu kaçakçısı grupları doğrudan devlet yardımının tadını çıkarmıştır. Bu gruplar resmi izni ve korumayı kaybettiklerindeyse, faaliyetleri için ihtiyaç duydukları desteği rüşvet aracılığıyla garanti altına almaya başladılar. Bu gelenek, organize suçun tarihi boyunca tanımlayıcı özelliklerinden biri haline gelen bir siyasi nüfuz ve suç ilişkisi yarattı.

Son 4 bin yılda ortaya çıkan organize suç gruplarının diğer kilit özellikleri şöyledir: Şiddet üzerindeki devlet tekeline meydan okurlar; hem kendi üyelerini hem de kurbanlarını kontrol etmek için korkuyu bir yöntem olarak kullanırlar; hiyerarşik bir sisteme ve kendilerine özgü kurallara sahiptirler. Direniş hareketlerinden veya yoksulluk ve ayrımcılık tarafından gettolara itilmiş göçmen toplulukları arasından türeme eğilimleri de bir diğer ortak unsuru oluşturur. Organize suçun kullandığı on binlerce yöntem olmasına rağmen, bunlar genellikle temel temalar olan

hırsızlık, yasadışı olan şeyleri sağlamak, insanların durumundan faydalanmak, para koparmak için korkuyu kullanmak ve yolsuzluk çeşitlerinden oluşur.

Chicago çetesi lideri Al Capone sık sık herhangi bir işadamından farksız olduğunu savunup "Tek yaptığım bir talebi karşılamak" ve "Kapitalizm, yönetici sınıfın yasal dolandırıcılığıdır" diye konuşurdu. İma açıktı: Pek çok diğer organize suç patronu gibi o da, faaliyetlerinin yalnızca ticari bir çerçevede düşünülmesini istiyordu.

Bununla birlikte, yaptığı işler korku, şiddet ve insanlığın acısını artırmayı içeren her şirket –belki silah üretenler hariç– kapatılır. Fakat bugün pek çok organize suç grubu, kazançlarının o kadar büyük bir kısmını yasal işlere yatırmış durumda ki, elde ettikleri kârın yarısı artık suçla ilgisi olmayan faaliyetlerden geliyor. Yetkililer açısından, yas adışı ve yasal ticari kurumlar arasındaki ayrımı tespit edebilmek her geçen gün daha da zorlaşıyor.

Organize suçu incelerken alınan en büyük ders belki de şu: Organize suç sadece daha fazla polis gücü, daha sert yasalar veya daha fazla inceleme ve bütün nüfusun izlenmesiyle yenilgiye uğratılamaz. Organize suç, –polis devletinin tarihsel zirvesi olan– Sovyetler Birliği'nde var olabildiyse, yeni yasalar çıkarmanın ve daha fazla suçla mücadele kaynağının sorunu kökünden kazıyacağına yönelik fikrin de altı doldurulamaz.

Organize suçun tarihi, aynı zamanda suçun üç temel ve tekrarlanan nedeni bulunduğunu ortaya koyuyor: Yoksulluk, yasak ve insanların açgözlülüğü. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, Tony Blair'ın ifadesiyle "Sadece suçun değil, suçun nedenlerinin de üzerine gitmek isteyen" hükümetler, halklarına nasıl hizmet edebilirler? Pek tabii ki, pek çoğumuzun içinde yatan açgözlülüğe karşı yasa çıkarmak imkânsız. Dolayısıyla, tek yol önde gelen diğer iki temel suça yönelme nedenlerini ele almaktan geçiyor –yoksulluk ve yasak.

Bol miktarda organize suç faaliyetine esin kaynağı olan yasakların ve vergi sistemlerinin gözden geçirilmesi gerekebilir. Söz gelimi, Kanada

sigara vergisini üç katına çıkardığında, tütün kaçakçılarıyla başa çıkmak için polis gücünü artırdığında ve gümrük vergisinden kaçmaya çalışırken yakalananlar için ağır cezalar getirdiğinde, nihai sonuç, ülkenin kaçakçılık sorununun vergilerle birlikte artması olmuştu. Vergilerdeki yükselişten fayda sağlayanlar, elde ettikleri kâr tavana vuran tütün kaçakçılığıyla uğraşan organize suç gruplarıydı.

Fakat Kanada 1994'te sigara vergisini yarıya indirdiğinde, hükümet, kaçakçıları yasadışı mallarına yönelik talepten ve önemli bir gelir kaynağından fiilen mahrum bırakmıştı. Başlıca suç şebekeleri için, bu prensibin başka alanlarda hayata geçirilmesine yönelik cesaret, hükümetin suça karşı daha sert cezalardan veya artırılmış polis bütçelerinden söz etmesine kıyasla daha fazla endişe yaratıyor.

Mahrum bırakma, açlık ve sıkıntı her zaman için suç faaliyetlerinin en büyük nedenleri olagelmiştir. Dickens dönemi Londra'sının Rookery diye bilinen doğudaki fakir bölgesinden Mumbay'daki gecekondu mahallesi Matunga'ya dek, alt sınıflarla yeraltı dünyası arasındaki bağlantı açıkça görülür. Suç örgütleri, erişim alanları açısından gerçekten çok uluslu hale geldiği için, onlarla mücadele etmeye yönelik mantıklı yöntemlerden birisi de yoksulluğun sıkıntılarını küresel bir düzeyde ele almaktır. Organize suçun sürekli olarak artan yok edici varlığını yenilgiye uğratmaya yönelik umutlar ancak, nedenleri üzerinde gerçek değişim yaratılmasıyla yeşerebilir.

İtalyan Mafyası

"Tutto e Mafia in Italia.' (İtalya'daki her şey Mafya'dır.)
Geleneksel bir İtalyan özdeyişi.

Hiçbir organize suç grubunun İtalyan Mafyası kadar gizemli bir havası yoktur. Bununla birlikte, İtalyan Mafyası'nın varlığı hiçbir şekilde somut da değildir. İtalyan Mafyası aslında, şimdiki Sicilya Mafyası'ndan Calabria'daki 'Ndrangheta ve adı daha az geçen Venedikli Mala del Brenta'ya kadar çeşitlilik gösteren geniş çaplı İtalyan organize suç örgütlerini tarif etmek için kullanılan kestirme bir ifadedir. İtalya'da 'Mafya' ülkedeki tüm organize suç gruplarıyla eş anlamlı hale gelmiş olmakla kalmayıp, aynı zamanda İtalyan toplumunun en alt kesiminden en üst kesimine kadar ulaşan ve bu gruplarla özdeşleştirilen gizli anlaşmaları ve yolsuzluk ağını tarif etmek için de kullanılan bir ifadedir. Mafya, pek çok anlamda, yeraltındaki her şeyle ilişkilendirilen bir markaya dönüşmüş durumdadır: şiddet, güç, para, komplo, gizlilik ve kan. Gelgelelim, Mafya 'markası' aynı zamanda gelenek, aile, erkeklik ve her şeyden önemlisi, onurla ilgili imalar da taşır. İtalya'daki mafyayı çevreleyen gizemli havanın büyük kısmı şu gerçekten kaynaklanır: Artık ulusal çapta bir suç şebekesine dönüşmüş olmasına rağmen, mafya çeşitli organize suç çetelerinden oluşur ve bu çetelerin kökleri de asırlık gizli cemiyetlere dayanır.

Mafya mitolojisi İtalyan kültürüne öylesine yerleşmiştir ki, artık neredeyse ulusal mirasın parçası haline gelmiştir. Mafya'nın parası ve şiddetinin yanı sıra, folklor de korku salmak ve sessizliği teşvik etmek için güçlü bir araç olarak kullanılır. 'Mafya' kelimesinin sadece telaffuz edilmesinin bile konuştuğunuz kişileri susturması, İtalya'da organize suçun gerçek gücünün boyutlarını gösterir.

Mafya'nın Kökenleri

Mafyanın kökenlerinin kesin ve doğru tarihini anlatabileceğini id-

dia eden birinin yanıldığından emin olabilirsiniz. 'Mafya' diye bilinen çeşitli İtalyan organize suç gruplarının başlangıç noktasına dair kapsamlı ve mükemmel bir döküm yok. Kimse, 'Mafya' kelimesinin kökenlerine dair bile kesin bir bilgi veremez. Her kim bunun tersini söylerse bir budaladır ve ona inanırsanız, siz ondan da budalasınız demektir.

Suç örgütleri, belediye meclisleri gibi işlemez. Kayıt veya tutanak tutmazlar, zira böyle bir yöntem hapishane veya ölüme giden en kısa yol olacaktır. Bu durum, bir organize suç örgütünün nerede, ne zaman ve neden ortaya çıktığını bulmaya çalışan kriminal tarihçinin işini özel olarak zorlaştırır. Çoğu sadece üyelerini ve faaliyetlerini gizli tutmakta kalmayıp, aynı zamanda var oldukları gerçeğini bile saklamaya çalışmış gizli cemiyetler olarak işe koyulduklarından dolayı, iş Sicilya Mafyası ve diğer İtalyan suç ağlarını araştırmaya gelince zorluklar iyice katlanır. Bu arka plan göz önüne alındığında, hem en fazla kabul edilen ve en mantıklı olan, hem de en kolay doğrulanabilen tarihsel gerçek şöyledir: En eski İtalyan organize suç gruplarının tanımlayıcı ve birleştirici özelliklerinden birisi de, bazı gizli cemiyetlerle ilişkilendirilen ayin ve törenleri kullanmalarıdır. 'Kan üzerine yemin etmek' Akdeniz çapında yaygın olsa da, Gomorra, 'Ndrangheta ve Sicilya Mafyası tarafından yapılan ayinlerin karmaşıklığı ve ortak unsurları, ortak bir kökene işaret etmektedir. Bazıları bu ayinlerin, 1820'ler civarında merkezi Napoli'de bulunan Bourbon rejimine muhalif gruplar tarafından, Fransız masonluğundan alınarak uyarlandığına inanıyor. Fakat bunun kesinlikle yanlış olduğu söylenebilir. Zira, Sicilya adasının Palermo kentini 1760'larda terk edip kendisini Comte di Cagliostro diye tanıtan maceracı, okültist ve mason Guiseppe Balsamo'nun Avrupa'yı gezerken yanında getirdiği bir dizi ritüel ve tören bugün İtalyan suç örgütlerinin kullandıklarına çok yakındır.

Cagliostro söz konusu ritüellerin Malta Şövalyeleri'nden geldiğini, onların da bunları Tapınak Şövalyeleri'nden aldığını savunuyordu –Tapınakçı ayinleri aynı zamanda Farmasonluğun yaratılışını da etkilemişti. Tapınak Şövalyeleri'nin Sicilya'daki ve İtalya'nın Akdeniz kıyılarında-

ki geniş varlığı göz önünde bulundurulduğunda, Mafya'nın bugün kullandığı gizli yeminlerin ve törenlerin Fransa'da değil de, Sicilya veya bizzat İtalya'da ortaya çıkmış olması daha muhtemel görünmektedir. Bu noktada, Sicilya Mafyası gibi organize suç gruplarının ilk başlarda 'tarikat' olarak anıldığını hatırlamak da önemlidir.

İtalyan organize suç gruplarının çıkış noktası olan ilk 'tarikatlar' birkaç yüzyıl önceye dayansa da, onlarla Camorra, 'Ndrangheta ve Sicilya Mafyası arasındaki doğrudan bağlantı muhtemelen 1810'lardan önceye gitmemektedir. Bourbon rejiminin zalim yönetimine karşı mücadelede ve daha sonraları İtalya'nın birleşmesinde rol oynayan örgütlü haydutlar, feodalizmin bağlarından görece geç sıyrılan bir ülkede, köylülerle toprak ağaları arasındaki çelişmelerden kazanç sağlama arayışında olan grupların ortaya çıkmasına yardım etmişti. Bu haydutlar, yerleşik gizli cemaatleri uygun birer kamuflaj olarak ve kendi üyelerini hizada tutmak için kullandı. İtalya'da 'koruma haracı'nın, tekelin, yozlaşmış hükümet gücünün sömürülmesinin ve kanunsuzluk olgularının hızla yaygınlaşması 1860'tan sonraki yıllara dayanmaktadır. İtalyan organize suç grupları büyük ölçüde efsaneleşmiştir. 'Ndrangheta kelimesinin gerçekte 'kahramanlık' ve 'erdem' anlamındaki Yunanca 'andragathia'dan geldiği gerçeği ve Sicilya Mafyası üyelerinin 'Onurlu Cemiyet'e ait olduklarını söylemesi, söz konusu mitolojinin çoğunun nereden geldiğine dair güçlü bir göstergedir.

Bazı Mafya üyeleri, 'Mafya' kelimesinin Arapçada 'ayrıcalık tanınmış' veya 'korunan' anlamına gelen 'muaf'ın tahrif edilmiş hali olduğunu ve Sicilyalıların, adalarını 9. ve 12. yüzyıllar arasında işgal eden Mağribîlere karşı direnişine gönderme yaptığını iddia eder. Diğerleri kelimenin, kabaca "İtalya 'Fransa'ya ölüm' diye bağırıyor" şeklinde tercüme edilebilecek 'Morte Alla Francia Italia Anelia' cümlesinin kısaltması olduğunu savunur. Gelgelelim, bütün bunlar kadar renkli olmamakla birlikte gerçek, muhtemelen, sözcüğün Palermo lehçesinde 'kendine güvenen' anlamındaki 'mafioso'dan geldiği şeklindedir. Bu, ilk Sicilyalı gangsterlerin kesinlikle sahip oldukları bir özelliktir.

Mafya Kuralları ve Ayinleri

İtalya'daki suç şebekelerinin güçlerinin bir kısmı, onları çevreleyen gizemden kaynaklanır. Onlar İtalyan bilincinde sadece suçlular olarak algılanmazlar; aynı zamanda dünyanın geri kalanından farklı insanlar olarak kabul görürler.

Geleneksel ahlâkı ve yasaları reddetmiş organize suç gruplarının gizli kurallarla yönetildiği genel kabul görmüş durumdadır. İtalyanlar Mafya, Camorra ve 'Ndrangheta üyelerinin, suç dünyasının gerektirdiği gizliliğin ve yeraltında yaşamanın getirdiği tecrit durumunun ötesinde, kendilerine yoğun bir gizemlilik atmosferi kazandıran ve kendi sözcüklerine, sembolizmine ve kurallarına sahip olan farklı ve gizli bir kültürün içinde yaşadığını düşünür. İtalyanlar bunu bilir ve bu durum söz konusu gruplara esrarlı bir paye vermektedir.

Pek çok İtalyan organize suç grubunun merkezindeki ritüeller ve törenler diğer insanlara garip görünebilir. Fakat masonluk hakkında bilgi sahibi olanlara bütün bunlar tanıdık gelecektir. Hem masonluğun hem de Sicilya Mafyası, Camorra ve 'Ndrangheta'nın üyeliğe kabul ayinlerinde, müstakbel üye sembolik bir ölüm ve yeniden doğum yaşamaktadır. Eski hayatlarını 'ölerek' arkalarında bırakırlar ve örgütün bir parçası olarak 'yeniden doğarlar'. Ardından yeni ailelerinin kurallarına uyacaklarına dair yemin ederler. Yeni üyeler itaatsizliğin ölüm anlamına geldiğini bilirler.

Mafya'ya kabul edilmek için, müstakbel üye bir cinayete katılmak zorundadır. Bunun ardından adayı gruba üye olarak kabul edileceği özel bir toplantı beklemektedir. Aday, toplantıya gittiğinde diğer üyeleri bir masanın etrafında oturur halde, bazı durumlardaysa bir mezarın veya bir azizin mabedinin etrafında ayakta dururken, bulacaktır. Bir dizi soruyu yanıtlamasının ardından da Mafya'ya kabul edilme süreci ya da Mafya içerisinde tekrar "yaratılış"ı başlayacaktır.

Ritüel, bir azizin yanmakta olan resmini elinde tutarken tam gizlilik ve itaat yemini etmeyi içerir. Bunun ardından, müstakbel üyenin patronu, yani 'capo'su (kaptan), bir bıçak alıp onun elini keser. Yanan

resim yeni üyenin eski hayatını, kan ise Mafya ailesinin üyesi olarak yeniden doğuşunu simgelemektedir. Camorra ayinlerinde kan, müstakbel üye yerden bir bozuk parayı almaya çalışırken diğer üyelerin onun elini bıçaklamasıyla akıtılmaktadır. Venedik'te şu anki Mala del Bentra'dan önce var olmuş organize suç gruplarındaysa, ölüm, bir kafatasının öpülmesiyle temsil edilirdi.

Söz konusu ritüeller muhtelif İtalyan bölgelerindeki farklı örgütler arasında çeşitlilik gösterdiği gibi, aynı örgütün farklı unsurları arasında da farklı şekillerde yapılabilir. Yerel farklılıklar, her suç ailesinin kendi azizine sahip olduğu Sicilya'da açıkça görülebilir. Bu genellikle ailenin kökenlerinin geldiği köyün veya kentin koruyucu azizine tekabül eder. Bu durum da, bazı Amerikan Mafya gruplarının neden Palermo'da tapınılan Azize Rosalia'yı veya Sicilya'daki Trecastagni'de hayatın merkezinde bulunan 'Üç Azizler' Alfio, Filadefo ve Cirino'yu önemsediğini açıklar.

Yeni bir üyenin ölüme davetiye çıkarmak istemiyorsa hayatının son gününe kadar uyması beklenen kuralların tümü itaat, şeref ve omerta (suskunluk) ile ilgilidir. Üyeler, katıldıkları 'suç aileleri'nin eski ailelerinden, Tanrı'dan veya devletten önce geldiğini öğrenir. Ailenin liderinin, yani capo'larının, emirlerine her zaman uymak zorundadırlar. İster yeni bir suç girişimi, isterse eş seçimi olsun, her önemli mesele ve karar konusunda izin istemek zorundadırlar. Ailenin hiçbir üyesine hiçbir konuda yalan söylememeleri gerekir. Kendilerini hiçbir zaman bir başka Mafya üyesine Mafya üyesi olarak tanıtamazlar; bunun yerine onları ikisinin de tanıdığı bir üyenin tanıştırması gerekir. Bu durumda genellikle 'bizim arkadaşımız' anlamına gelen 'amico nostra' ifadesi kullanılır (Bu yüzden 'Cosa Nostra' kelimesi de genellikle 'bizim meselemiz' anlamını taşır). Bir diğer üyeye veya üyelerin kadın akrabalarına hiçbir zaman saygısızlık etmemelidirler ve her şeyden önemlisi, ailenin dışındakilere aileye dair hiçbir şeyden söz etmemeleri gerekir.

Bu kurallar suç şebekelerinin pürüzsüz bir biçimde işlemesini güvence altına almakta öylesine başarılı olmuşlardır ki, İtalya'dan başka,

Amerikan Mafyası'nın yürütülüş biçiminin temellerini oluşturdukları ABD'ye kadar yayılmışlardır. Ancak bazıları Amerikalıların 'omerta'yı sağlama noktasında İtalyanlardan daha fazla sorun yaşadığını iddia etmektedir.

Sicilya Mafyası

19. yüzyılda, Sicilya'nın başkenti Palermo'daki Britanya Konsülü, adadaki şartlardan şöyle söz ediyordu: "Gizli cemiyetler istediklerini yapabilecek kadar güçlü. Kendi kendilerine yetkiler veren Camorre ve Maffie (Sicilya dilinde), işçilerin gelirlerini paylaşıyor, toplum dışına itilmişlerle ilişkilerini sürdürüyor ve suçluları korumaları altına alıyorlar." 1887'de, bir İtalyan hükümeti raporu şu sonuca varıyordu: "Sicilya'da refah içindeki tek sanayi şiddet."

Peki, organize suçun vahşi sanayisi Sicilya'da hayata nasıl hâkim olabildi? Bu sorunun yanıtı için esas olarak iki temel nedenden yola çıkılmaktadır. İlki, Sicilya'nın Yunanlarla başlayan ve asırlar boyu Vandallar, Bizanslılar, Araplar, Normanlar ve Bourbonlar tarafından devam ettirilen sürekli istila ve işgalle dolu tarihidir. Bu tarih, direniş hareketleriyle ittifak halindeki gizli cemiyetlerin ortaya çıkışından sorumlu tutulur. Söz konusu direniş hareketleri, Sicilya ve Amerika'daki Mafya tarafından bugün hâlâ kullanılmakta olan şu hiyerarşik yapıya sahiptir: Capofamiglia (ailenin 'baba'sı), consigliere (danışman), sotto capo (ikinci adam / kaptan, Baba'nın bir altı), capodemica (en fazla 10 adamdan sorumlu bir dizi vekilden biri).

Mafya'nın Sicilya'daki hâkimiyetini açıklamaya çalışan çoğu teorinin başvurduğu ikinci unsursa, gabellotti'nin –şehirlerde yaşayan toprak sahipleriyle köylüler arasında arabuluculuk yapan vergi toplayıcıları ve emlak yöneticilerinin– varlığıdır. Hem toprak sahiplerini hem de köylüleri tehdit edebilen Gabellotti'nin devasa gücü, onları kendi örgütlerinin yöneticileri haline getirdi. Gabellotti denilen bu kesim Sicilya'daki gizli cemiyet şebekelerini kontrol edebilir hale geldiğinde ve –adanın 1861'de İtalya'yla birleşmesinden sonra- siyasette rol sahibi oldu-

ğunda, kendi suç örgütleriyle birlikte adadaki hayatın her cephesine etki edebilecek güce sahip bir tür gölge hükümete dönüşmüştü.

İlk başlarda Mafya'nın eylemleri korumaktan haraç kesmeye, adam kaçırmaktan hayvan hırsızlığına kadar çeşitlilik gösteriyordu. Çiftçilerin ürünlerini kime sattığını ve bu ürünlerin köylerde satıldığı pazarları kontrol ediyorlardı. Adaya giren mallar üzerinde tekel kurmuşlardı ve siyasi nüfuzlarını kullanarak polis yetkilileriyle yargıçlar da dahil olmak üzere yapılan atamaları etkiliyorlardı. Anakaradan bu durumu bastırma yönünde girişilen her çabaysa, olsa olsa Sicilya milliyetçiliğini güçlendirmeye yarıyordu. Faşist diktatör Mussolini 1922'de 'Demir Vali' diye bilinen Cesar Mori'yi Sicilya valiliğine atamıştı. Fakat Mori'nin gerçekleştirdiği binlerce tutuklama ve işkencenin yaygın biçimde kullanılması, Mafya'yı yok etmek bir yana, gücünü bile kıramamıştı.

Mafya, Sicilya kökenli Amerikalı çete lideri 'Lucky' (Şanslı) Luciano ile Amerikan ordusu arasında varılan bir anlaşmayla, Müttefikler'in 1943'te Sicilya'ya çıkarma yapmasına yardım etti. Bu durum 2. Dünya Savaşı sonrasında İtalya'da Mafya'yı daha da güçlü bir konuma getirdi. Bunun dışında da Mafya'nın, savaş sonrasındaki 40 yılda ülkedeki hâkim siyasi güç olan Hıristiyan Demokrat Parti'nin önde gelen şahsiyetleriyle ittifak kurmasına yol açtı. Hükümetin en üst basamaklarından aldıkları destekle birlikte, Mafya Sicilya ve anakaradaki nüfuzunu artırdı. 1957'de, Luciano tarafından Sicilya ve Amerikan mafyaları arasında ayarlanan bir toplantı, Sicilyalıların küresel narkotik ticaretinde önde gelen bir güce dönüşmesinin önünü açtı.

Mafya'nın kârı ve etkisi 1957 sonrası dönemde gelişip serpilirken, adanın çeşitli yerlerindeki farklı klanlar arasındaki kan davaları ve güç mücadeleleri sürdü; hatta şiddetlendi. Palermolu La Barbera klanıyla Corleone kasabasından gelen ve Luciano Leggio liderliğindeki Corleonesi klanı arasındaki savaş 1963'te öylesine şiddetli bir hal aldı ki, hükümet duruma müdahale ederek 250'den fazla Mafya liderini tutuklamak durumunda kaldı. Önemli ihtilaflar bugün bile zaman zaman patlak vermeye devam etse de, Corleonesi klanı zaman içinde Sicilya'daki zayıf

Mafya klanları federasyonuna hâkim oldu.

1986 yılında Mafya ispiyoncusu Tomasso Buscetta omerta yeminini bozdu ve bu sayede 475 üst düzey Mafya üyesi hakkında dava açıldı. Bunu takip eden kitlesel davalar bile, Mafya'nın gücüne ciddi bir darbe indiremedi. Sicilya Mafyası'nın bir dizi araba bombalaması aracılığıyla devlete açık savaş ilan etmesinden önce, siyasi sistem ve yargı Mafya'nın devasa nüfuzunu dağıtmak amacıyla ciddi bir çabaya girişmemişti. Ancak bu noktaya gelindiğinde, Mafya örgütlü suçun İtalya içindeki hâkim gücü olmaktan çıkmış ve yasadışı yetkisini tüm dünyaya yaymış bir suç imparatorluğuna dönüşmüştü.

Haraç

Haracın genel kabul gören hukuki tanımı şöyledir: "Bir başkasını haksız yere tehdit ederek veya o kişiye veya malına zarar vererek o kişiden para, istenilen türden bir davranış, mal veya hizmet elde etmek." Aslında, bireylere veya işyerlerine suç çeteleri tarafından şantaj yapılması, korku yaratma becerisinden başka hiçbir şey gerektirmediği için en yaygın görülen örgütlü suçlardan birisidir. Basit şantaj çetelerinden devasa suç imparatorlukları oluşmuştur. Sicilya Mafyası'nın ilk üyelerinin –19. yüzyılda ABD'ye göç eden 'Ndrangetha ve Camorra'nın– esas faaliyeti 'Kara El' haraç çetesiydi. İgnazio Lupo (Kurt Lupo) gibi şantajcılar, belirli bir miktar servet elde etmiş her İtalyan kökenli Amerikalıya, meşhur 'siyah avuç içi' imzası bulunan talep mektupları gönderirdi. Bu talepler, paranın gelmemesi durumunda ölüm veya sakatlama tehdidi içerirdi.

Haraç isteğine maruz kalan işyerleri şiddet, Vandalizm veya kundakçılıkla tehdit edilir. Bu durum ironik bir biçimde 'koruma çetesi' diye bilinir; zira kurbanlar bu tür eylemlerden korunmak için para öderler. Polisin görevini yerine getirdiği kentlerde bile, sokak satıcılığı gibi meslekler bu suç karşısında hâlâ savunmasız durumda. Fakat iş şantaja geldiğinde 'boyut' genelde önem taşımaz –Rus Mafya grupları, kendilerine binlerce sterlin ödenmemesi halinde eski Rus özel güçlerinin keskin nişancılarını, vinç sürücülerini vurmak için kullanacakları tehdidi savurarak, Londra'nın Wembley semtinde yeni bir ulusal futbol stadyumunun inşaatını durdurmuştu.

Gomorra-Napoli Mafyası

Mafya terimi İtalya'da organize suçla öylesine özdeşleşmiş durumdadır ki, diğer organize suç grupları genelde 'bir şeylerin mafyası' diye anılmanın küçük düşürücülüğüne maruz kalmak zorundadır.

'Camorra' kavga anlamına gelir. Bu grup İtalya'nın güneydeki en bü-

yük şehri ve Campania bölgesinin başkenti olan Napoli'de faaliyet gösterir ve birçok olgu söz konusu yapılanmanın İtalya'nın en eski organize suç örgütü olduğunu göstermektedir. Arap veya korsan kökenlere sahip olma ihtimaline karşın, pek çok kişi Camorra'nın köklerinin Ortaçağ'daki gizli İspanyol suç cemiyeti Garduna'ya dayandığına şiddetle inanır. Garduna kiralık katillik, hırsızlık ve adam kaçırmak konularında uzmanlaşmıştı. Üyelerinin, İspanyol işgali sırasında Napoli'ye taşınmış ve çok sayıda İspanyol suçluyu da buraya yerleştirmiş olması muhtemeldir. Camorra'nın kökleri Garduna'ya dayansın ya da dayanmasın, 1820 yılından beri var olduğu kesindir. O yıl İtalya'daki Bourbon rejimine muhalefet eden gruplara karşı Napoli'de düzenlenen baskınlar, Camorra'nın ayinlerine ve hiyerarşisine dair kanıtları ortaya çıkarmıştır.

Camorra her biri bir capofamiglia tarafından yönetilen 12 aileye sahip haliyle, Sicilya Mafyası'ndan daha planlı bir yapıya sahipti. Bu capofamiglia'lar anlaşmazlıkları çözmek ve ailenin işlerini denetlemek için bir 'Baba' seçmek amacıyla zaman zaman konseylerde bir araya gelirdi. Ailelerin kendileri de paranze diye bilinen, günlük meseleleri ele alan bir caporegime tarafından yönetilen bölümlere ayrılmıştı.

Grup kentin hapishanelerindeki hayatı kontrol ediyor, Napoli ve Campania'nın geri kalanında şantaj, tefecilik ve kumar çetelerini yönetiyor, hatta bir de kiralık katil hizmeti veriyordu. Ayrıca, Napoli limanlarına mal çıkaran herkesin ve kentteki bütün meşru işyerlerinin ödemesi gereken bir 'vergi' de koymuşlardı. Toplanan bütün gelir capofamiglia'ya verilir, o da sonrasında yozlaşmış yetkililere ödeme yapar; hasta, ölü veya hapishanedeki camorristi'lerin (grup üyelerinin) eşleri için aylık ayırır; bir kısmını kendisi alır ve kalan kârı da ailenin kalanı arasında paylaştırırdı. Camorra 1810'lardan sonra Napoli siyasetine iyiden iyiye karıştı ve üyeleri devlet memurluğunda, polislikte ve orduda kayda değer konumlara geldi. Fakat bu durum her zaman Camorra'yı ulusal hükümetin önlemlerinden korumaya yetmedi. Bir üyesi suskunluk yeminini bozduğu için 1991 yılında 35 lideri cinayet suçlamasından hüküm giydi ve hapse atıldı. Örgütün nüfuzuna yönelik en ağır meydan okuma Mus-

solini'nin 1922'de İtalya'nın kontrolünü ele geçirmesinden sonra yaşandı. Mussolini rejimi altında Camorra etkin bir biçimde zayıflatılırken, bu durum Sicilya Mafyası'nın ve Korsikalı organize suç örgütlerinin Napoli'ye taşınmasının önünü açtı.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra, Camorra tekrar tırmanışa geçti. Sigara kaçakçılığını yeni bir gelir kapısına çeviren örgüt, bu işten elde ettiği kârı siyasi iltimas edinmek ve rakiplerinin yerine geçmek için kullandı. Kısa süre içinde eroin ticaretine girdi ve Napoli ile Campania'daki çoğu inşaat faaliyeti üzerinde kontrol sağladı. Karşılıklı kâr sağlanacak olsa Sicilya Mafyası'yla bile anlaşmalar yapabileceğine yönelik bir isteklilik sergiledi, ancak Korsikalı çeteleri kendi alanı saydığı bölgeden saldırgan bir biçimde attı.

1970'de Raffaele Cutolo liderliğindeki bazı camorristi'ler, Napoli'deki Sicilya etkisine karşı koymak için bir Camorra fraksiyonu oluşturdu. Cutolo'nun grubu 1970'lerde muazzam bir güce sahip oldu, fakat bu durum diğer Camorra çeteleriyle giderek sertleşen kanlı çekişmelere yol açtı. 1979-1983 arasında, Camorra içindeki savaşın 500 camorristi'nin ölümüne sebep olduğu tahmin ediliyor. Camorra'nın Napoli'de faaliyet gösteren Korsikalılara ve Sicilyalılara muhalefeti kentte hâlâ her yıl suikastların meydana gelmesine yol açmaktadır.

Camorra, 1980'deki Irpinia depreminden sonra Napoli'yi yeniden inşa etme amacıyla ayrılmış milyonlarca dolarlık hükümet fonunu çalıp, Avrupa çapında yasal işlere yatırım yapmak için kullandı. Fakat yine de narkotik trafiği, fuhuş ve haraç gibi yasadışı faaliyetler grubun ana gelir kaynağını oluşturmaya devam etmektedir. Erminia Giuliano gibi kadın paranze liderlerinin Camorra içinde ortaya çıkışının, örgütün değişen sosyal şartlara ve tavırlara diğer İtalyan suç örgütlerinden daha iyi uyum sağladığını gösterdiğini söylemek mümkündür. Uyum sağlamak kesinlikle Camorra'nın karakteristik bir özelliğidir. İtalyan askeri polisinin tuğgenerali Carlo Alfiero'nun da dediği gibi, "Nerede kâr varsa, Camorra her zaman oradadır."

'Ndrangheta–Calabria Mafyası

Sicilya Mafyası'yla İtalya'nın güney bölgesi Calabria'dan gelen 'Ndrangheta arasındaki benzerlikler hem çok çeşitli hem de çarpıcıdır. Sicilya'yı, İtalya'nın 'ayak başparmağı' Calabria'dan sadece birkaç milin –Messina Boğazı'nın– ayırdığı göz önüne alındığında, bu benzerlikler aynı zamanda pek şaşırtıcı da değildir.

Coğrafi yakınlık, bu iki farklı güney İtalya organize suç kolu arasında ortak bir kök bulunduğu duygusunu yaratmaktadır. Aralarındaki en belirgin benzerlik hem 'Ndrangheta'nın hem de Sicilya Mafyası'nın 'Onurlandırılmış Cemiyet' ismini kullanmalarıdır. Geçmişte birbirlerini etkileme dereceleri ne olursa olsun, Calabria ve Sicilya'nın son 200 yıldır yaşadığı benzer sosyal, ekonomik ve siyasi şartların iki grubun da benzer çizgiler etrafında şekillenmesine yardımcı olduğu açıktır.

Calabria bugün hâlâ İtalya'nın en yoksul, az gelişmiş ve suçla boğuşan bölgelerinden biridir. Bu durum 'Ndrangheta'nın, tıpkı Sicilya Mafyası gibi, haydutluk, yoksulluk ve feodalizm sonrası şartların içinden nasıl doğduğunu anlamayı kolaylaştırıyor. 'Ndrangheta da Sicilya Mafyası gibi olumlu bir mitoloji yaratmaktan, dağlan mesken tutmuş bu suçluları direniş savaşçıları olarak resmetmekten haz duymaktadır – 'kahramanlık' ve 'erdem' anlamındaki Yunanca bir kelimeden türetilmiş 'Ndrangheta da bu bağlamda ele alınmalıdır.

'Ndrangheta'nın yapısının ve ayinlerinin Sicilya Mafyası'nınkilere benzemesine rağmen, aralarında farklılıklar da mevcuttur. 19. yüzyılda, 'Ndrangheta aileleri veya 'ndria, birbirlerine kan bağıyla bağlıydı; bütün üyeler, üye sayısı 30'u nadiren geçen bir 'geniş klan'dan gelirdi. 'Ndria'nın başkanına capobastone (baş dayanak) denirdi ve capobastone farklı klanlar arasındaki tartışmaları çözmeye çalışmak ve faaliyetleri eşgüdümlü hale getirmek için düzenli konseyler toplardı.

'Ndrangheta şanslıydı ve Mussolini'nin organize suç örgütlerinin faaliyetlerine karşı kısıtlamalarından ve yerel hükümetin müdahalelerinden kurtulmayı başardı. 2. Dünya Savaşı'nın ardından, 'Ndrangheta faaliyetlerinin kapsamını hızla genişletti. Eski esas kazancını oluşturan ha-

raç toplama ve adam kaçırma faaliyetleri merkezi rollerini korurken, haydutluğun yerini tütün kaçakçılığı ve narkotik trafiğine yönelik çabalar aldı. Bunun dışında 'Ndrangheta faaliyetlerini şehirlere doğru genişletti ve Hıristiyan Demokrat Parti'nin kilit üyeleriyle ittifaklar kurmaya başladı. 'Ndrangheta, bu ittifakın yardımıyla hükümet projelerinden milyonlarca dolar çaldı ve bölgedeki inşaat işlerinin çoğunu kontrol edebildi. İtalya'daki ekolojik suçlara da öncülük eden 'Ndrangheta, Avrupa'daki en kötü yasadışı toksik ve radyoaktif atıkların bazılarından da sorumludur.

Sicilyalı ve Napolili benzerleri gibi pek çok Calabrialı suçlu, 1890-1920 yılları arasında Amerika, Kanada ve diğer ülkelere göç etti. Calabrialı 'Ndrangheta küresel eroin ve kokain ticaretiyle daha çok ilgilenmeye başladıkça, kendilerini kuzey Amerika, Güney Amerika ve Avustralya'da kurulmuş 'Ndrangheta gruplarına bağlayan şebekeler geliştiler. 'Ndrangheta ayrıca Belçika, Hollanda, Avusturya, Almanya ve İspanya da dahil olmak üzere bir dizi Avrupa ülkesine yayıldı. 1950'lerle 1970'lerin başları arasında, uyuşturucu ticareti ve diğer faaliyetlerinde genellikle Sicilya Mafyası'yla yakın işbirliği yaptı. Fakat 'Ndrangheta'nın gücü arttıkça ve uluslararası bağlantıları geliştikçe, söz konusu işbirliği yıllar içinde azaldı. Narkotik konusunda önde gelen bir aktör konumunun yanı sıra 'Ndrangheta şu an en büyük küresel silah satıcısı kurumlardan da biridir.

Polis, 2005 yılında önde gelen capobastone'lerden Gregorio Belloco'yu tutuklamak gibi, bazı kayda değer başarılar elde etmiş olsa da, 'Ndrangheta içindeki güçlü aile bağları, çok az üyenin suskunluk yeminini bozmaya istekli olması anlamına gelmektedir. Diğer İtalyan organize suç grupları İtalyan devletine açıkça saldırırken 'Ndrangheta'nın aynı şeyi yapmaması, polisin organize faaliyetlerinden 1990'lara dek kaçınabilmesini sağlamıştır. Bu tarihte artık 'Ndrangheta parasını emlak, perakende zincirleri ve gıda üretimi şirketleri satın alarak aklamış; somut ve yasal bir gelir elde ederek gücünü artırmıştı.

İtalya'nın önde gelen organize suçla mücadele gücü –Direzione In-

vestigativa Antimafia– şu an ülkede 6 binden fazla üyeye sahip yaklaşık 200 'ndria bulunduğuna inanıyor. Direzione Investigativa Antimafia bunların yıllık cirolarının 23 milyar dolardan fazla olduğunu zannetmekte ve 'Ndrangheta'nın şu an dünyadaki en kuvvetli suç örgütlerinden biri olduğunu kabul etmektedir.

Çevre Suçları

21. yüzyılda organize suç örgütleri açısından en hızlı gelişen kâr alanlarından birisi de çevre suçlarıdır. Halkın ekolojiye ilgisi arttıkça, vahşi yaşamı, doğal yaşam alanlarını ve insan sağlığını korumaya yönelik kurallar da gelişmiştir. Fakat önde gelen organize suç örgütleri, çevre koruma yasalarının etrafından dolanabilmek için karmaşık planlar yaparak ve göze batmadan faaliyet göstermelerini sağlayacak yolsuzluk ağlarını kullanarak, söz konusu kuralları istismar etmiştir. Örneğin İtalya'da, Camorra grupları toprak satın alıp kuşlan çekebilmek için buralarda bir dizi yapay gölet ve göl oluşturdular; böylece, soyu tükenmekte olduğu için koruma altına alınan türleri avlamak isteyenlere fırsatlar sunuyorlardı. Bu entrika, yerel yetkililere rüşvet vermeleri sayesinde, yıllarca hiçbir sorun çıkmadan devam etti.

Rus Organizatsiya örgütüyse Bering Denizi'ndeki bazı balık türlerinin varlığını tehdit etmektedir. Yasadışı balık avlamaları ve AB'ye 1 milyar dolar değerinde yasadışı balık ithal etmeleri, zaman içinde bazı türlerin yok olmasına ve kurallara uyan balıkçıların gelir kapılarının kapanmasına yol açabilir. Cosa Nostra ve Triad grupları da, yasaklanmış kloroflorokarbonların ve çevreye zarar veren diğer maddelerin önde gelen tüccarları olarak nam salmıştır. En endişe verici olan yönelimse muhtemelen, toksik kimyasalların ve diğer atıkların organize suç grupları tarafından gelişmekte olan ülkelere yasadışı bir biçimde boşaltılmasıdır. Ölümcül atıkları kendi ülkelerinden alıp Afrika, Brezilya ve Filipinler'e boşaltan gruplar arasında Yakuza ve Sicilya Mafyası bulunmaktadır. Bazı durumlardaysa söz konusu atıkları 'ihraç etmek'le bile uğraşmayıp, kendi ülkelerinin su kanallarına veya terk edilmiş madenlerine bırakmaktadırlar.

Mala Del Brenta–Venedik Mafyası

Modern İtalya'daki en güçlü organize suç örgütlerinden biri olmasına rağmen, Mala del Brenta hakkında yayımlanmış neredeyse hiçbir metin yoktur. Hatta, örgütün ünlü lideri Felice 'Melek Yüzlü' Maniero'nun 1993'te yakalanmasının grubun sonu anlamına geldiği varsayımından hareketle, bazı yazarlar Mala del Brenta'nın geçmişte kaldığından söz etmektedir.

Fakat bu tür bir ciddiye almama samimiyetten uzak görülmelidir.

Bazen 'Mafia del Brenta' diye de anılan Mala del Brenta'nın kökenleri, doğası ve şu anda işlemekte olduğu suçlar, Napoli, Güney İtalya ve Sicilya sınırlarından uzakta bulunan İtalyan yeraltı dünyasına yönelik büyüleyici bir kavrayış imkânı sunmaktadır. İtalya'nın kuzeydoğu bölgesi Veneto ve onun başkenti Venedik'te faaliyet gösteren örgütün, sanat eseri hırsızlığından silah kaçakçılığına kadar her alanda yasadışı çıkarları bulunuyor. Direzione Investigativa Antimafia sadece birkaç yüz üyeyle görece küçük boyutuna rağmen, yılda yaklaşık birkaç milyar avro kazanan örgütün İtalya'da faaliyet gösteren bütün organize suç örgütleri arasında en yüksek gelire sahip beşinci yapılanma olduğunu tahmin ediyor.

Mala del Brenta adını, pek çok varlıklı Venediklinin 16. yüzyıldan itibaren yaşamaya başladığı, anakarada bulunan Brenta Riveriası'nın sâkin sularından almaktadır. Grubu 1980'lerin başında Felice Maniero kurmuştu. Aklındaki fikir, Venedik ve Veneto'daki suç çetelerini daha birleşik bir yapı altında toplamaktı. Maniero, Camorra'nın hiyerarşik yapısı sayesinde tadını çıkardığı başarıdan ve Venedik folklorundaki 'Hırsızlar Birliği'yle ilgili rivayetlerden esinlenmişti.

Hırsızlar Birliği'ne dair tarihsel ayrıntılar fazla güvenilir değildir, fakat birlik doğası ve faaliyetleri açısından Ortaçağ'da İspanya'da bulunan Garduna'ya benziyor olabilir. Birlik, Venediklilerin Avrupa ticareti üzerinde 15. yüzyılda kurduğu hâkimiyet zirve noktasındayken faaliyet gösteren bir hapishane çetesinden türemiş gibi görünüyor. Hırsızlar Birliği efsanesi ölmüş hırsızlar için dua eden Aziz Methodius ve Aziz Nicholas gibi kutsal kişilikler hakkındaki Venedikli Katolik inanışlarla iç içe geçmiştir.

Maniero'nun Mala del Brenta'ya kabul ettiği bazı Venedikli suç örgütleri, Hırsızlar Birliği'yle bağlantılı üyelik ritüellerine sahip olduklarını savunuyordu. Yeni üye kabul törenlerinde Camorra ve Mafya yeminleriyle törenlerinin yanı sıra bu ritüellerin de unsurları uyarlanıp benimsendi. Yaklaşık 40 kişilik bir çekirdek üye grubuyla yola çıkan örgüt hızla büyüdü ve gücü arttı.

Örgütün vizyonu basit fakat etkiliydi. Eskiden rakip olan çeşitli çetelerin işbirliği yapıp birlikte hareket etmesi sayesinde, kentin kumarhaneleri ve gondollarına yönelik eski usul dolandırıcılıktan daha fazla kâr sağlanabilecekti. Silah kaçakçılığı gibi yeni suç mecralarına yatırılacak olan bu kâr, aynı zamanda önceden epey sınırlı olan uyuşturucu trafiğini genişletmek ve kilit siyasetçilere, polise ve yargıçlara rüşvet vermek için de kullanıldı. Üyelik sadece Veneto bölgesinden gelenlere değil, dolandırıcılık, sahte belgecilik veya para aklama gibi konularda uzmanlık sahibi olan herkese açıktı. Mala del Brenta ayrıca örgütün korumasından yararlanmak isteyen uzman hırsızlara da çekici görünüyordu; sanat eseri ve aziz rölyefleri gibi dinsel parçaları çalmak kısa süre içinde örgütün kilit önemdeki suçlarından biri haline geldi.

1990'ların başına gelindiğinde, Mala del Brenta 400'den fazla asil üyeye sahipti ve bir kâr paylaşımı anlaşması yapmadan kendi bölgesinde faaliyet göstermeye kalkışan herkesi şiddet kullanarak ve kan dökerek sürüyordu. Mala del Brenta ayrıca nefesini ensesinde hissettiği kanun adamlarını öldürmekten korkmadığını da göstermişti.

Ne Felice Maniero'nun hapsedilmesi, ne de Ocak 2006'da 33 çete üyesine düzenlenen baskınlar Mala del Brenta'nın etkisinin altını oyamadı; örgütün Venedik kumarhanelerindeki ve meşru işlerdeki gücü yerli yerinde durmaktadır. Mala del Brenta, sanat eseri hırsızlığı ve Venedik'in 18. yüzyıldan kalma opera binası La Fenice'in 1996'da kundaklanması gibi kamuoyunca iyi bilinen suçları işlemeyi sürdürüyor. Büyüyen uluslararası bağlantıları ve uyuşturucu kaçakçılığıyla silah kaçakçılığından akan kâr sayesinde, Mala del Brenta 21. yüzyılda daha fazla tanınacaktır

Sacra Corona Unita–Puglia Mafyası

İtalya'nın askeri polisinde –Arma dei Carabnieri– organize suçlara dair ayrıntılı bir bakış açısına sahip üst düzey yetkililerin sayısı az değildir. Ülkenin güney 'topuğunda' bulunan Puglia bölgesinde çalışan bir Capitone bana şöyle demişti: "Tabii ki Puglia'da da suç işleniyordu

ancak durum, Camorra piçleri gelene dek, İtalya'nın diğer bölgelerinden çok farklıydı. Şimdi Sacra Corona Unita gibi bir suç ordusuyla savaşmamız gerekiyor ve bu onların yüzünden."

'Camorra piçleri'ne ve Sacra Corona Unita'ya (SCU) karşı garezine rağmen bu yetkili haklı olabilir. Dünyanın bütün diğer yerleri gibi Puglia'da da eskiden bir miktar organize suç işleniyor olsa bile, sorunun şu anki boyutu ve şekli Napoli ve Campania bölgesindeki Camorra gruplarıyla bağlantılı olaylardan kaynaklanıyor.

Raffaelle Cutolo 1970 yılında, Nuovo Camorra Organizzata (Yeni Organize edilmiş Camorra) diye bilinen yeni bir Camorra fraksiyonu kurmuştu. Bu fraksiyon, diğer Camorra grupları ve Sicilya Mafyası'yla yaşadığı ihtilaflara rağmen hızla güçlü bir 'suç birliği' haline geldi. Yetkililerin 1979 yılında Nuovo Camorra Organizzata'nın kaçakçılık filosuna el koymasından sonra, Cutolo bazı adamlarını Puglia'ya gönderdi. Aklında, Nuovo Camorra Organizzata için kaçakçılık yapacak yeni bir suç grubunu –Nuovo Camorra Pugliese'yi– kurmak vardı.

Fakat 1983'e gelindiğinde, Cutolo'nun yolladığı adamların çoğu Puglia'nın Bugli ya da Lecce hapishanelerine düşmüştü. Bu kişiler içerideyken, Cutolo'nun yardımcılarından Giuseppe Rogoli hem Camorra üyelerinden, hem de Puglia'daki yerel suçlulardan oluşan bir hapishane çetesi kurmayı başardı. Üyeleri hapisten çıktığında, söz konusu çete Rogoli'nin liderliğinde Sacra Corona Unita'nın başlangıç noktasını oluşturdu. Rogoli, o sıralarda Puglia'da ayrı ayrı faaliyet gösteren organize suç gruplarına birleşik bir liderlik sunmak için Camorra'nın örgütsel yapısını kullanmaya karar verdi. Bu gruplar o sıralarda kısmen küçüktü; bazıları küçük ölçekli kaçakçılık ve haraç kesmekte uzmanlaşmış aileler kadar bile büyük değildi.

Rogoli yeni grubuna dinsel sembollerden bir kılıf geçirdi. Rogoli diğer İtalyan organize suç örgütünün geleneksel üyelik törenlerinden vazgeçmişti. SCU üyeleri aileye kabul edilirken 'vaftiz' ediliyordu. Bizzat SCU ismi bile mistik çağrışımlara sahiptir. Sacra Corona Unita, 'Birleşik Kutsal Taç' anlamına geliyor. 'Kutsal' yeni üyenin vaftiz olmasına

işaret etmekte, 'Taç' bir tespihi ve yan yana çalışan bireyleri temsil için kullanılmakta, 'Birleşik' de iki tahta parçasından yapılmış bir haçla tespihi birbirine bağlayan zinciri ifade etmektedir.

Bu tür ruhani betimlemelere rağmen, SCU esas olarak para kazanmaya inanıyordu. Bunu gerçekleştirmek için Puglia'daki bütün kaçakçılık operasyonları kontrol altına alındı. Bu durum ilk başta örgütün kârlı kaçak tütün işinin kontrolü dışında bir şeye sahip olmadığı anlamına geliyordu. Oysa 1989'da Yugoslavya'da iç savaşın patlak vermesiyle birlikte, uyuşturucu ticaretinin geleneksel karayolu rotalarının birçoğu kapandı. Böylece Puglia Avrupa uyuşturucu trafiğinde merkezi bir role sahip olmuştu. SCU, Camorra'yı, Sicilya Mafyası'nı ve 'Ndrangheta'yı kendi bölgesinden uzak tutmak için büyük bir mücadele verdi. Zaman içinde diğer grupların çoğu SCU'nun otoritesini tanıdı ve onun bölgesinden kaçak mal geçirmek için para vermeyi kabul etti. Tütün ve uyuşturucu trafiği üzerindeki kontrolden gelen muazzam kâr, Balkanlar'da yasadışı silaha yönelik devasa taleple birlikte katmerlendi.

Doğu Bloku'nun çöküşüyle birlikte gündeme gelen insan kaçakçılığındaki patlama SCU için büyük bir şanstı. Yeni ortaya çıkmakta olan Arnavutluk mafyasıyla ittifaklar kuran SCU kısa süre içinde Avrupa'ya İtalya üzerinden yasadışı göçmen getirme faaliyetlerinin esas hâkimi oldu. Örgüt bunun dışında fuhuş için Arnavutluk'tan, Rusya'dan ve Doğu Avrupa'dan gelen kadınları pazarlamaktadır. Arnavutlarla işbirliği sayesinde SCU şu an İtalya, Avusturya ve Almanya'da dev bir suç imparatorluğuna sahip durumdadır.

Direziona Investigativa Antimafia şu an, gevşek bir konfederasyonun çatısı altında büyük ölçüde özerk olan, ancak Cupola'ya (en tepedeki mafya babalarından oluşan genel liderlik organına) itaat eden 47 SCU klanının bulunduğuna inanıyor. Fabio Franco gibi önemli Cupola üyelerinin son yıllarda yakalanmasına rağmen, Rugolo'nun ilk komuta zinciri piramidi polis saldırılarına karşı şaşırtıcı derecede dirençli olduğunu kanıtladı. Bu piramit, trequartini (dörtte üç) tarafından desteklenen bir crimine (patron), santisi (azizler), sgarristi (infaz edenler)

ve cammoristi'den (askerler) oluşuyor. 2 bin aktif üyesi ve yılda 6 milyar avrodan fazla hasılatının yanı sıra Rus, Asyalı ve Kolombiyalı organize suç örgütleriyle olan bağlantıları düşünüldüğünde, Sacra Corona Unita İtalya ve dünya için büyüyen bir tehdittir.

Kilit Suçlar

Kilit suçlar nasıl tanımlanır? Bunlar basitçe en fazla kâr getiren suçlar mıdır yoksa belirli yasadışı faaliyetlerin bu isim altında tasnif edilmesini sağlayacak ölçütler mevcut mudur? Birçok suç bilimci 'kilit suç'ların bir organize suç örgütünü halkın ve emniyet yetkililerinin bilincinde tanımlayan suçlar olduğuna inanır. Suç bilimciler, bütün bir ulusun fotoğraflarından tanıdığı kaçırılmış bir gencin öldürülmesinin, 'koruma çetesi'ne sahip olan bir suç örgütünün 50 yıldan uzun süre boyunca nasıl algılanacağını belirleyeceğini iddia ederler. Eğer halkın işlenen suça yönelik endişesi polisin bir organize suç örgütüne gösterdiği tepkiyi etkilerse, tek bir suç olayların gidişatını milyonlarca yasadışı dolar kazanılmasından çok daha güçlü bir şekilde belirleyebilir.

Bu varsayımlar dikkate alındığında, İtalya'nın organize suçlar tarihinde nelerin kilit suçlar olduğu meydana çıkacaktır. Söz konusu suçlar 23 Mayıs ve 19 Temmuz 1992 tarihinde Sicilya'da işlenmişti. Bu olayların İtalya'daki tüm organize suç örgütleri için sonuçları muazzam boyutlardaydı ve 10 yıldan uzun bir süre sonra da hâlâ devam etmektedir. Mafya hakkındaki faaliyetleriyle tanınan savcı Giovanni Falcone'nin Mayıs ayında arabasına yerleştirilen bombayla öldürülmesi; ardından da Temmuz ayında dostu ve halefi Paolo Borsellino'nun bir başka bombalı araba saldırısıyla katledilmesi İtalya'yı temellerinden sarsmıştı. Her ikisi de 10 yıldan uzun süredir Mafya'ya karşı savaşın liderliğini yapmaktaydı. Yozlaşmış bir siyaset ve yargı sistemine karşı koyan ikili 1980'lerin ortasındaki meşhur kitlesel yargılamalarda yüzlerce Mafiosi'nin (mafya üyesi) hüküm giymesini sağlamıştı. Yeni Adalet Bakanı Claudio Martelli'nin de desteğiyle, iki mücadeleci savcı Sicilya Mafyası'na karşı yeni bir seferberliğe hazırlanmaktaydı. Güçlü Corleonesi klanının başında-

ki (Çirkin Toto Riina olarak da bilinen) Salvatore Riina'nın savcıların ölüm emrini vermesinin bir nedeni de bu seferberlikti.

Riina ayrıca kitlesel yargılamaların öcünü de almak istiyordu. Riina, herhangi bir hükümet baskısı karşısında ayrıcalık elde etmenin en iyi yolunun Mafya'nın gücünü ortaya koymaktan geçtiğini düşünür ve bu fikrini şöyle ifade ederdi: "Barışı en iyi şekilde biçimlendirebilmek için savaş yapmalıyız." Fakat Riina çok yanlış bir durum değerlendirmesi yapmıştı. Zira, Falcone ve Borsellino cinayetleri karşısında halk öfkeden köpürdü ve Mafya karşıtı yeni yasalar yürürlüğe girdi. Sicilya'ya 7 binden fazla asker yollandı ve 20 yıldan uzun süredir kaçak olan Riina'ya Ocak 1993'te tutuklandı.

Mafya, Riina'nın yakalanmasına ve kendi gücüne yönelik saldırıya karşı bir dizi terörist bombalama eylemi gerçekleştirerek misilleme yaptı. Muhbir Maurizio Avola'nın sonradan ifşa edeceği gibi, "Mafya, devleti, yeni kanunları yürürlükten kaldırmaya mecbur kılabileceğine inanıyordu." Oysa 27 Mayıs 1993'te Floransa'daki Uffizi Galerisi'nin ve Roma'daki iki kilisenin bombalanması, halkın ve hükümetin Mafya tehlikesinin ilk ve son kez önünü alma kararlılığını güçlendirdi. 10 yıl sonrasında, bu olayların sonucu olarak çıkarılan yasalar ve oluşan yeni durum sadece Sicilya Mafyası'nı değil, Camorra, 'Ndrangheta, Mala del Brenta ve Sacra Corona Unita'yı da etkiledi.

Kilit suç, İtalya'daki organize suçun doğasını en iyi yansıtan suç kabul edilecekse, bir başka trajediden bahsetmek gerekecektir. 1980 yılında yıkıcı bir deprem İtalya'nın Campania bölgesini vurduğunda, bazı organize suç grupları yardım faaliyetleri için kullanılacak hükümet fonlarından ve uluslararası fonlardan başka yapılan bağışlardan da para çalmıştı. Aynı gruplar sonrasındaysa, hasar görmüş yerleri yeniden inşa etmek için yapılan kontratlardan kâr elde ettiler. Ve aynı suç, 2002 yılında bir başka deprem San Giuliano'yu vurduğunda işleyeceklerdi. Korkunç bir doğal afetin acısını çeken vatandaşlarından para çalmanın hiçbir onurlu tarafı olamaz.

Para kazanmaya yönelik kilit suçlara baktığımızda, İtalyan organi-

ze suçlarının 21. yüzyıldaki başlıca kazancının uyuşturucu, insan ve tütün kaçakçılığının yanı sıra yolsuzluk ve haraç kesmekten geldiğini not etmek ilginçtir. Kara para aklama, silah satıcılığı ve mali dolandırıcılık dışında, 100, hatta 50 yıl öncesinin bir Mafya üyesi bugünün Mafyası'nın kilit suçlarını herhalde pek anlayamazdı.

Kilit Aktörler

Suç bilimciler İtalyan organize suçlarının son 100 yıldaki kilit suçları üzerinde hâlâ tartışıyor olabilir; fakat söz konusu eylemlerin ve bizzat İtalyan organize suçlarının arkasındaki kilit aktörlerin kimliği konusunda hemen herkes hemfikirdir.

İtalyan askeri polisi, Direzione Investigativa AntiMafia ve İtalya'nın önde gelen suç şebekeleri üzerinde uzmanlaşmış kişilerle bu kitap için araştırma yaparken konuştuğumda, İtalyan tarihinin son 50 yılında organize suçu şekillendirenler olarak aynı isimlere tekrar tekrar değinildi. Bu isimlerden İtalyan organize suçunu en uzun süre boyunca etkilemiş olanı muhtemelen 'The Scarlet Pimpernel' (Kırmızı Farekulağı) lakaplı Luciano Leggio'ydu. 1943 yılında önemsiz bir hırsız olan Leggio, Sicilya'nın Corleone kasabasındaki Coleonesi Mafyası Klanı'nın o dönemki lideri ve yerel bir hastanenin yöneticisi olan Dr. Michael Navarra tarafından bu gruba üye yapılmıştı. Leggio kısa süre içinde Corleonesi Klanı'nın en korkunç infazcısı ve en iyi kiralık katili olarak ün yaptı.

Navarra'nın aksine, genç Leggio'nun eski Mafya değerlerinin pek çoğuna ayıracak zamanı yoktu –Leggio, başka bir üyenin çiftliğini onu öldürerek çalmakta bir sorun görmüyordu ve emirlere uymayı da reddediyordu. Navarra 1958'de giderek hainleşen Leggio'yu öldürmeleri için 15 adamını görevlendirdi. Leggio keskin nişancılığı sayesinde bir sıyrıktan fazla yara almadan kaçmayı başarırken, onu öldürmeye gelenlerden bazıları için aynısını söylemek mümkün değildi. Navarro bu olaydan birkaç hafta sonra, Leggio'nun en güvendiği iki işbirlikçisi 'Çirkin Toto' Riina ve Bernardo Provenzano tarafından vurularak öldürüldü. Leggio bundan sonra Navarra'ya sadık 29 adamı daha ortadan kaldı-

rarak Corleonesi Mafyası'nın kontrolünü ele geçirdi.

Leggio'nun liderliğinde, La Barbera gibi diğer Sicilya Mafyası klanlarına karşı kanlı savaşları kazanan Corleonesi Klanı Mafya içinde en korkulan grup haline geldi. Leggio, cesetler üst üste yığılırken ve gücü artarken, Corleonesilerin eroin trafiği gibi en kârlı suç girişimlerine hâkim olmasını da sağladı. Leggio nihayet yakalanıp, 1974'te kaçtığı hapishaneye tekrardan konulduğunda, güvendiği adamları Riina ve Provenzano sayesinde Corleonesi'yi hâlâ kontrol edebiliyor, klanı daha fazla nüfuz, servet ve korkutma gücüne ulaştırabiliyordu.

Leggio'nun saldırgan hareketleri sadece kendi klanının servetini değil, İtalya'da Mafya'nın gidişatını da onyıllar boyu şekillendirdi. Kendisi, Riina'nın nihayet yakalanmasından bir gün sonra, 1993'te öldü. Bu olayların ardından en güçlü Mafya grubunun başına geçen Bernardo Provenzano ise 'Kırmızı Farekulağı' Leggio'dan bile tutuklanması zor bir adam olduğunu kanıtladı. Provenzano 1950'lerden bu yana yakalanabilmiş değil ve bilinen tek fotoğrafı da onyıllar önce çekilmiş.

Mafya üzerinde Leggio'nunkiyle karşılaştırılabilecek kadar etki yarattığı iddia edebilecek bir başka adamsa Tommaso Buscetta'dır. La Barbera'nın eski kiralık katili, omerta yeminini bozup 'tövbekâr' olan ilk üst düzey Mafya üyesi olmuştu. Buscetta, savcılara 1980'lerin ortasındaki kitlesel yargılamalarda 464 Corleonesi, Greco ve Bonato Mafyası üyesini tutuklayıp yargılamaları için gereken kanıtları verdi. Buscetta'nın adımı sadece ispiyoncu 'tövbekârların' ortaya çıkmasına yol açmakla kalmamış; Mafya'nın varlığını yıllardır inkar eden İtalyan hükümetini de bu tutumunu terk etmek zorunda bırakmıştı.

Buscetta Mafya'nın iç işleyişini ifşa eden adamdı; bazı uzmanlara göre Mafya'nın hâlâ onurlu bir tarafının var olduğu fikrini öldüren ise Giovanni Brusca oldu. Brusca, savcılar Falcone ve Borsellino'yu öldüren bombalardan sorumlu Corleonesi ekibi 'Ateş Grubu'nun lideriydi. Aynı zamanda, Floransa'daki Uffizi Galerisi ve Roma'da iki kiliseye düzenlenen Mafya bombalamalarının da arkasındaydı. Mafya içindeki arkadaşları ona, kaçırılan 11 yaşındaki bir kurbanı öldürmesinden dolayı 'u Verru'

(Domuz) derlerdi. 1996'da yakalandığında, Brusca böylesine üst düzey bir Mafya şahsiyeti için düşünülemez olanı yaptı ve tövbe etti; polise halefinin kim olduğunu ve nerede bulunabileceğini bile anlattı.

Manidar bir biçimde, uzmanların 1996 sonrasındaki dönemden söz ederken değindiği kilit aktörlerin neredeyse hiçbiri Sicilya Mafyası üyesi değildir. Bugünlerde, Sacra Corona Unita'nın kilit bir üyesi olan Fabio Franco'nun 2004'te Brezilya'da yakalanması, aynı düzeydeki bir geleneksel Sicilya Mafyası üyesinin tutuklanmasından çok daha önemli addediliyor. Bu durum da, İtalyan organize suç şebekeleri içindeki mevcut yönelime dair pek çok şeyin göstergesidir.

Bugünün İtalyan Mafyası

1980'lere ve Tommaso Buscetta'nın omerta yeminini bozmasına kadar, İçişleri Bakanlığı ve organize suçla mücadele etmekle sorumlu olan diğer İtalyan yetkililerin resmi duruşu, 'İtalyan Mafyası' diye bir şeyin var olmadığı yönündeydi. Bu iddianın aksine yönelik tüm kanıtlara rağmen, son derece gelişmiş suç şebekelerinin eylemleri gibi görünen şeylerin, aslında birbirleriyle bağlantısız bir dizi çetenin işi olduğunda ısrar ediyorlardı. Buna göre 'Ndrangneta ve Camorra gibi isimler sadece kötü adamların kendi kendilerini tarif etme biçimiydi. Ortada Cupola adlı bir yönetici konseyine sahip Sicilya Mafyası yoktu; sadece birbirine rakip suçlu klanlar vardı.

Gerçeğin, tarihin ve kanıtların böylesine inkâr edilmesi, bazı üst düzey siyasetçilerin organize suç örgütlerinden aldıkları rüşvetin bir sonucuydu. Bu reddiyecilik İtalyan Mafyası'na, pek çok savcı ve üst düzey polis yetkilisinin İtalya'nın şaşırtıcı derecedeki güçlü suç şebekeleriyle ilgili gerçeğin üstesinden gelmesi için gerektiğini söylediği önlemlerle yolu kesilmeden, farklı maskelerin arkasında gelişme olanağı tanıdı.

Pek çok kişi şu soruları sormaktadır: İtalya'da organize suçun, ülkenin gayri safi milli hasılasının yüzde 12'sinden daha fazla kâr elde ettiğine yönelik uluslararası istatistikler nasıl görmezden gelinebilir? Sayısız mahkeme ve soruşturmada ortaya çıkan kanıtlar nasıl unutulabi-

lir? Her şeyden önemlisi, İçişleri Bakanlığı nasıl olur da 1981-1983 arasındaki ikinci Mafya savaşında yaşanan la Mattanza'nın (kan banyosu) sonucunda ortalığı dolduran çok sayıda cesedin farkına varmaz?

Direzione Investigativa Antimafia'nın üst düzey bir yetkilisine göre, Sicilya Mafyası'nın düşüşünü başlatan şey la Mattanza'ydı. Sicilya Mafyası'nın gücünün azalması, daha genel anlamda İtalyan Mafyası'nın bugünkü doğasını biçimlendirdi. Yetkili bana şöyle demişti: "Mafya kendi kendisini öldürmeye başladı. Yol açtığı bütün ölümler dönüp dolaşıp onu buldu. Mafya'yı zayıflatan şey yasal adaletten çok 'kan adaleti'ydi. Buscetta konuştu çünkü (bir Sicilya Mafyası klanı olan) La Barbera klanının bir üyesi olarak Corleonesi'nin silahlı adamları karşısında iki adamını kaybetmişti. Falcone'ye söyledikleri sayesinde Mafya elle tutulur hale geldi oldu –artık kimse varlığını inkâr edemez. Fakat bugün Mafya'yı öldüren şeyi Buscetta'nın omerta'yı bozması değil la Mattanza yarattı. Stidda'yı yaratan şey kandı."

Stidda (yıldız), klanları La Mattanza sırasında Corleonesi tarafından katledilen Sicilya Mafyası üyelerinin Palermo ve diğer Sicilya kasabalarından kaçmak zorunda kalmasıyla kurulmuştu. Onlar ve hatta Corleonesi'nin bazı dönek üyeleri Sicilya'nın güneydeki Agrigento bölgesinin yamaçlarında saklanıyorlardı. Stidda, bu öksüz kalmış eski mafya üyelerince kuruldu. Giseppe Croce Benvenuto ve Salvatore Calafato'nun liderliğinde, Stidda hızla daha demokratik ve yeni koşullara daha rahat uyum sağlayabilen bir suç örgütüne dönüştü.

Stidda kısa süre içinde güney Sicilya kasabaları Gela, Caltanisetta ve Arigento'yu kontrol etmeye başladı. Bu başlangıç noktasından, geleneksel anlamda bir Mafya varlığının bulunmadığı kuzey İtalya'ya doğru genişledi. 1983'ten bu yana, Stidda en hızlı büyüyen İtalyan organize suç örgütüdür ve pek çok alanda Sicilya Mafyası'nın asıl rakibi haline gelmiştir. Stidda Mafya'nın, en güçlü siyasi destekçisi olan Hıristiyan Demokratik Parti'nin dağılması ve Mafya karşıtı savcılar Falcone ve Borsellino'nun öldürülmesinin yol açtığı öfke nedeniyle zayıflamasından yararlanmıştı.

Yolsuzluk karşıtı 'Temiz eller' girişimi ve hükümetin 1992'de başlayan Mafya karşıtı önlemleri geleneksel Sicilya Mafyası'na ağır darbeler vurmuş olsa da, Camorra ve 'Ndrangheta gibi organize suç grupları üzerinde çok daha az etki yarattı; bu durum, söz konusu grupların Sicilyalıların yokluğunda güçlerini artırmasına imkân tanıdı. Yine de son 20 yılda gelişen gruplar, Stidda'nın yanı sıra Mala del Brenta ve Sacra Corona Unita gibi 1980'lerde kurulanlardı. Üyelik konusundaki esneklikleri, kadınların suç ailelerine daha fazla dahil olması ve yetkilileri öldürme noktasındaki kısmi isteksizliklerinin hepsi, daha eski İtalyan suç gruplarıyla karşılaştırıldığında radikal biçimde farklı bir tavra işaret etmektedir.

İnsan kaçakçılığı ve silah satıcılığı gibi kilit kâr alanlarındaki hâkimiyetlerine rağmen, bu yeni gruplar bölgelerini Arnavutluk Mafyası gibi yabancılara kiralama isteklilikleri nedeniyle kendi kendilerine de zarar vermiş durumdadır. Zira, meydan okuyan yabancılar, İtalya'daki organize suçun geleceğinin sadece İtalyan Mafyası'na ait olmayabileceği anlamına gelmektedir.

Cosa Nostra–Amerikan Mafyası

"Fırsat neredeyse, Mafya oradadır."
Johnny Kelly, müzisyen (1986)

Organize suç bizzat medeniyet kadar eski olsa da, Amerikan Mafyası Cosa Nostra'nın imajı ve mitolojisi öylesine güçlüdür ki, insan sık sık yer altı dünyasının ABD'de icat edildiğini zanneder.

Uzun süredir yerleşik halde bulunan organize suç gruplarının bulunduğu ülkelerde bile, Cosa Nostra'nın hayaleti bir ilham kaynağıdır –Cosa Nostra etkisi, Japon Yakuza çetelerinin giyim kuşam anlayışında veya Mumbay'daki önde gelen suçluların kendilerine 'Don' demesinde görülebilir. Bu durumu belki de Hollywood'un her yere ulaşabilmesiyle basitçe açıklamak mümkündür; ama daha da ötesinde, bu etkinin altında Cosa Nostra'nın temsil ettiği suç kardeşliğinin kendine özgü çekiciliği yatmaktadır. Sayısız suç eylemine ve yol açtığı muazzam acılara rağmen, Cosa Nostra onur, saygı ve aile bağlarına değer veren bir suç sisteminin sembolü haline geldi. Cosa Nostra'nın bir tür düzenli kanunsuzluk ortaya koyduğu düşünülür: Ünlü Mafya üyesi Bugsy Siegel'ın "Biz sadece birbirimizi öldürürüz" sözünün simgelediği gibi, mafyanın bir kurallar kümesine uyan güvenilir suçlulardan oluştuğu zannedilir. FBI Başkanı J. Edgar Hoover pek çok Mafya üyesini kusursuz komünizm karşıtları ve Amerikalı vatansever, iyi işadamları gibi görürdü. Bugün bazı Mafya babaları fan klüplerine sahip. Söz konusu kişiler, İtalyan kökenli Amerikalıların medyada mafyayla özdeşleşmiş gösterilmesini ve utandırılmasını yıllar önce protesto edenler tarafından kahraman haline getiriliyorlar. Tüm bunlara rağmen, Cosa Nostra eskiden neyse bugün de o: Amerikan Rüyası'nın çekirdeğinde büyüyen bir kanser.

Amerikan Mafyası'nın Kökenleri

Cosa Nostra'nın ABD'de de neden hâkim organize suç örgütü olduğuna dair sorulara verilen yanıtlar genelde şu tespitleri içerir: Geniş

çaplı İtalyan göçü, İtalya'da organize suçun daha önceden de var olması ve (ABD'de 1920-1933 arasında konulan) içki yasağı. Bütün bu unsurlar Mafya'nın Amerika'da büyümesi ve başarı elde etmesi açısından hayati rol oynamış olsa da, Cosa Nostra'nın neden bu ülkede çoktan yerleşik durumdaki İrlandalı organize çetelerin önüne geçtiğini açıklayamazlar.

Amerikan Mafyası varlığını kısmen öncüllerine borçludur. Amerika'da 19. yüzyıldaki organize suç İrlandalı çetelerin hâkimiyeti altındaydı. Bu çeteler, siyasi nüfuzla iç içe geçmiş yerleşik bir suç ağı oluşturmuştu. New York'ta Roach Guards ve Kerryonians gibi sokak çeteleri, İrlandalı göçmenleri İrlandalı karşıtı şiddetten korumak için işe koyulmuştu. Ancak kısa süre içinde fuhuş, şantaj, silahlı soygun ve kentin limanları üzerinde kontrol sağlamaya yöneldiler. Demokrat Parti'nin New York'taki örgütlenmesi 19. yüzyılda çetelerle bağlantılar kurdu ve onları, belli mahallelerdeki herkesin kendilerinin istediği gibi oy vermesini garanti etmek için kullandı. Bu tezgâh yozlaşmış bir sistemin ortaya çıkmasına yol açtı ve aynı şablon 19. yüzyıl sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında en az iki başka Amerikan kentinde de mevcuttu.

İki milyondan fazla İtalyan göçmeni Napoli, Calabria ve Sicilya'yı 1880-1910 arasında terk ettikten sonra, kendilerini Doğu Avrupa'dan gelen Yahudi göçmenlerle birlikte toplumsal hiyerarşinin en altlarında buldular. Üstelik karşılarında, onları kendi yerleşim bölgelerinde –sonradan New York'un 'Küçük İtalya'sı olacak bölgelerde– bile rahatsız eden İrlandalı suç çetelerinin eline geçmiş yoz bir siyasi sistem duruyordu. İlk Sicilyalı göçmenlerin yerleştiği New Orleans'ta, Vali Joseph A. Shakespeare Güney İtalyalılar ve Sicilyalılar için açıkça 'Aramızdaki en aylak, tehlikeli ve değersiz insanlar' diyordu. Vali ayrıca "Hepsini tek tek dünya üzerinden yok etmek gerekse de, bu berbat Dagoların (İtalyan asıllılarını) yarattığı rahatsızlığa son verme' tehdidi savurmuştu. Bu açıklamalar göz önünde bulundurulduğunda, İtalyan topluluklarının kendi aralarındaki suçlu unsurların korumasını kabul etmesinde şaşırtıcı bir durum olmasa gerek. Sicilya Mafyası'nın, Calabrialı 'Ndrangheta'nın

ve Napolili Camorra'nın üyeleri kısa süre içinde, kendi ülkelerinden gelenleri İrlandalı çetelere, yozlaşmış polise ve bu kişileri korkutmayı veya sömürmeyi isteyen diğerlerine karşı koruma rolüne soyunmuşlardı.

Fakat bu koruma kısa sürede istismara dönüştü. İtalya'da 18. yüzyıldan beri La Mano Nera (Kara El) diye bilinen bir haraç örgütü bulunmaktaydı. Kurbanlara para göndermelerini, yoksa gizli Kara El çetesi tarafından öldürülme riskiyle karşı karşıya kalacaklarını belirten mektuplar yollanırdı. Bu mektupların altındaki imza her zaman siyah bir avuç içi baskısı olurdu. Amerika'da Kara El çetesi diye bir grup var olmasa da, bu mektupların yol açtığı korku İtalyan göçmenlerden oluşan suç çeteleri için harika bir gerekçeydi. Kara El dolandırıcılığı kısa sürede Amerika'da yaygınlaştı. Opera şarkıcısı Enrico Caruso gibi Amerika'daki ünlü İtalyanlar bile risk altındaydı, fakat Caruso kurbanların çoğunun aksine polis koruması talep edebilmişti.

En tanınan Kara El'ci, 'Kurt Lupo' diye bilinen Ignazio Saietta'ydı. Saietta, Sicilya'da bir cinayet suçlamasından dolayı 1898'de kaçıp geldiği Amerika'da kayınbiraderi Nicholas Morello için çalışıyordu. Morello, çetesini zaman içinde İrlandalı ve Yahudi çetelere meydan okuyabilecek bir New York Mafya ailesine dönüştürmüştü.

Morello'nun gücünün artması Amerikan Mafyası'nın kökenlerini ve neden böylesine başarılı olduğunu harika bir şekilde açıklamaktadır. Amerika çapındaki diğer İtalyan çeteleri gibi işe kendi cemaatini korumakla koyulan bu çete, sonrasında İtalyan göçmenleri sömürmeye başlayacaktı. Ardından yüzlerce yıllık İtalyan tarihinden süzülmüş olan çete yapısı ve sadakatten de yararlanarak, Kara El vasıtasıyla elde ettiği kârı diğer suç alanlarına yayılmak için kullandı. Bu unsurların bileşimi, Morello'ya ve genel olarak Mafya'ya etnik düşmanları karşısında yapısal üstünlük sağladı ve daha büyük başarılar için mükemmel bir başlangıç noktası oluşturdu.

İçki Yasağı ve Çetelerin Büyümesi

Amerikan Mafyası'yla ilgili kitapların çoğu 16 Ocak 1920'den baş-

lar – bu, içki yasağının Amerika'nın kapısına gelip çattığı tarihtir. Amerika'daki bütün organize suç grupları için 'Gelmiş geçmiş en güzel gün' olduğu şüphe götürmeyen bu tarih, Mafya'yı aynı zamanda muhtemel bir yok olmadan da kurtardı.

Dünya Savaşı'nın çıkmasından önce 1914'te, Amerika'daki organize suç çetelerinin geleceği pek sağlam görünmüyordu. Ülkeyi etkisi altına alan reform hareketi, siyasi mekanizmalarla sokak çetelerinin serserilikleri arasındaki bağlantılara son vermeye başlamıştı. Siyasi korumanın yokluğunda, New York'un Eastman Gang ve Whyos gibi efsanevi çeteleri çöküşe geçti. Kazançlı siyasi ödemelerin yokluğunda, sendikalar üzerinde kontrol, kumar ve fuhuş gibi diğer suç alanlarındaki rekabet artarken, iç çatışmalar da çetelerin gücüne darbe vuruyordu.

Tabiatları itibarıyla siyasetçilere sembiyotik bir ilişkiyle bağımlı olan geleneksel suç çeteleri, güçlerinin büyük kısmını üye sayılarından alır. Monk Eastman'ın yönettiği Eastman çetesi kalabalık bir kavgaya 1500 kişiyi çağırabilirdi. Fakat bu kadar çok sayıda üyeyi her gün düzenli olarak kontrol edebilmek somut bir teşkilat yapılanması gerekiyordu. O dönemki çeteler böyle bir yapılanmaya hiçbir şekilde sahip değildi ve bu durum da liderlerinin başına bir şey gelmesi durumunda çeteyi korunmasız bırakıyordu.

Tek bir mahallede faaliyet göstermek için coğrafi ve etnik temellerde kurulmuş olan bu çeteler aynı zamanda birleştirici bir felsefeden de yoksundu. Göçmen gruplarının ekonomik durumları yıllar içinde düzeldikçe, yeni nesiller ailelerinin yaşadığı yerlerden dışarı çıkmaya başladı. Bu da genellikle, 'emekli' olan, hapse atılan veya öldürülen çete üyelerinin yerini doldurmaya istekli gençler bulunamaması anlamına geliyordu. New York'taki The Five Points (Beş Nokta), 1900'lerin başında var olan geleneksel çetelerin en güçlüsüydü. Adını Manhattan'da beş caddenin birleştiği 'Carfax'tan alan çete, bazı Yahudi üyelere de sahip olmasına rağmen ağırlıklı olarak İtalyan Amerikalılardan oluşuyordu –genç Al Capone ve John Torrio da bu çetenin üyeleriydi. Çete gücünün doruk noktasına, tam 1000 üyesinin George Brinton McClellan'ın New

York valisi seçilmesine yardım ettiği 1904'te ulaşmıştı. Fakat dönemin bütün geleneksel çeteleri gibi onların da gücü siyasi reform karşısında azalmaktaydı.

Ulus çapındaki her İtalyan topluluğunun arasında yaygınlaşmış Kara El'in haraççılarıysa, bu çetenin düşüşünden istifade etmek için hazır bekliyordu. Sicilya Mafyası, 'Ndrangheta ile Camorra'dan miras aldığı güçlü teşkilat yapısı ve üyelerinin birbirlerine sımsıkı kenetlenmiş olması, haracın ötesine geçmeye son derece istekli olan Kara Elciler için büyük avantajdı. Kısa sürede, ülke çapında önceden daha büyük çetelerin kontrolünde bulunan kumar, fuhuş, sendika ve koruma faaliyetlerini ele geçirmeye başladılar. Capone ve Torrio gibi eskiden Kara Elci olmayan İtalyanlar da, organize suça yönelik yapısal ve geleneksel İtalyan yaklaşımının yararlarını teslim etmeye başladı. Epey kısa süre içinde gelişip serpildiler, fakat bu yeni İtalyan kökenli Amerikalı suç çeteleri siyasi nüfuzdan yoksun olmaları nedeniyle korumasızdı. Faaliyetleri fazla uzun zaman geçmeden yetkililerin saldırılarına maruz kaldı –bazı polis güçleri onlarla uğraşmaları için İtalyan ekipler bile oluşturdu. New Orleans, Chicago ve San Francisco'da fuhuş, New York'ta da sendika çeteciliğine yönelik büyük baskınlar düzenlenirken, yeni bir gelir kapısına ciddi şekilde ihtiyaç duymaya başladılar.

1920 yılında alkol satışını yasaklayan 18. Anayasa değişikliği ve Volstead Yasası çıktığındaysa, bu yeni gelir kapısını bulmuş oldular. Bir anda, ulus çapında milyon dolarlık devasa bir pazar açılmıştı ve hayatta kalmış olan çeteler bir gecede türeyen binlerce batakhane içim alkol tedarik edebilmek için mükemmel bir konumda bulunuyordu. Dolayısıyla, çetelerin büyümesine ve Mafya'nın yükselişine yol açacak olan şey içki yasağıydı.

İçki yasağı bundan daha elverişli bir zamanda ilan edilemezdi. Birkaç yıl sonra ilan edilseydi, İtalyan topluluğunun doğal gelişimi ve polis baskısı, Mafya'nın Amerikan organize suç sahnesinde bitkin bir güce dönüştürecekti. Fakat, içki yasağı Mafya'nın zafere ve inanılmaz zenginliğe doğru bileti oldu.

Capone'un Chicago'su

Al 'Scarface' Capone (Yaralı Yüz) ve Chicago kenti arasındaki ilişki mükemmel bir evlilikti ve muhtemelen 'doğru zaman, doğru yer' ikilisinin en iyi örneğiydi. Dolayısıyla, Capone'un aslen Chicagolu olmadığını öğrenmek bazılarını şaşırtır. İtalyan asıllı ailesi, New York'un Brooklyn semtine Capone'un doğumundan beş yıl önce, 1989'da yerleşmişti. Capone, New York'un çetelerle dolup taşan sokaklarından mezun olmuştu. Hem 'Lucky' Luciano'nun da üyesi olduğu James sokak çetesinin, hem de John 'Tilki Johnny' Torrio'nun da katıldığı The Five Points çetesinin üyesiydi. Capone'a 1915'te ilk organize suç görevini veren de Torrio ve o zamanki ortağı Frankie Vale'ydi; söz konusu görevse, bir genelev ve Harvard Inn adlı meyhanede fedailik yapmaktı. O yılın içinde Torrio New York'tan Chicago'ya taşındı; bu adımı hem Capone'un hem de Chicago'nun kaderini değiştirecekti.

Torrio kız kardeşinin telefon edip, kocası 'Pırlanta' Jim' Colosimo'nun Kara El'cilerle sorunlarını çözmesine yardım etmesini istemesi üzerine taşınmaya karar vermişti. Pırlanta Jim ve eşi Chicago'da 200'den fazla genelevi yönetiyor ve yılda yaklaşık 600 bir dolar kazanıyorlardı. Serveti Jim'i Kara El için doğal bir hedef haline getirmişti. Dolayısıyla kendisinden 50 bin dolar talep edildiğinde Torrio yardıma çağırıldı. Torrio, parayı almaya gelen Kara El'cileri öldürmeleri için iki New Yorklu çete üyesi ayarlamıştı. Colosimo bu yardımın üzerine Torrio'yu devasa fuhuş imparatorluğunda bir işle ödüllendirdi, Torrio da bunu kendi imparatorluğunu kurmak için başlangıç noktası olarak kullandı. Torrio, insanlara hiçbir zaman yetmediğini söylediği üç şeyi –kumar, alkol ve seks– tedarik etme ilkesine göre çalışıyordu ve kısa sürede bunların üçünü de aynı çatı altında sunan bir dizi müesseseninin sahibi oldu. 1919'da Capone'u Chicago'ya çağırıp bazı işlerini yönetmeye yardım etmesini istedi.

İçki yasağı başlayınca, Torrio yer altı dünyasının bir patlama yaşamak üzere olduğunun ve içki kaçakçılığının da yapılacak en büyük ve en kârlı iş olacağının farkına vardı. Fakat Colosimo Torrio'nun, kentin güneyindeki kötü şöhretli Levee bölgesinde belirmeye başlayan kaçak

barlara yasadışı içki satışı işine girmesini yasaklamıştı. Torrio, diğer çeteler servet yaparken, bu hareketliliğin parçası olmak istiyorsa Colosimo'nun sahne dışı bırakılması gerektiğini fark etti. Capone'un Colosimo'yu öldürmek için New York'tan silah kiralamasının ardından, o ve Torrio, ölü Colosimo'nun fuhuş imparatorluğunu 'Rüzgârlı Şehir'deki en güçlü kaçak içki satıcısı ve organize suç grubuna dönüştürmeye girişti. Torrio ve Capone bir dizi bira fabrikasının kontrolünü ele geçirdi, şehre gelen yasadışı alkolün korunmasını sağladı ve Chicago'nun diğer çetelerini de yönetmeye başladı. Capone, kendileriyle işbirliği yapmayı reddedenlerin kanlı bir sonla karşılaşmalarını sağlıyordu. Bunun tipik bir örneği 1924'te yaşandı: Capone, çoğunlukla İrlandalılardan oluşan rakip North Side (Kuzey Yakası) çetesinin lideri Dion O'Banion'u öldürmesi için eski patronu Frankie Vale'yi çağırmıştı.

O'Banion'un ölümü North Side üyeleriyle sert bir savaşa yol açtı ve 1925'te Torrio da vuruldu. Hayatta kalmasına rağmen organize suçun içindeki faal rolünü bıraktı ve 30 milyon dolarlık servetinin tadını çıkarmak için Brooklyn'e döndü. Şehri terk ederken Capone'a şöyle demişti: "Al, bunların hepsi senin." Torrio pek tabii ki suç faaliyetlerinden söz ediyordu; Capone da bu faaliyetleri birkaç yıl içinde bütün şehri, siyasetçileri, yargıçları ve hatta polisi fiilen kontrol edebilecek kadar geliştirmeyi başardı.

İyi iş anlaşmalarının, İtalyan-Amerikan suç düzeninin dışındaki çetelerle ittifakların ve acımasız şiddetin ustaca bileşimi sayesinde, Capone Chicago'nun yeraltı dünyasına hâkim oldu. İçki, fuhuş ve kumar imparatorluğu bir yılda 105 milyon dolardan daha fazla kazandırıyordu ve hem kanun, hem de kurşunlar için erişilemez bir noktadaydı. 1925-1930 arasında vergi kaçakçılığından hüküm giydiğinde, Chicago gerçek anlamda Capone'un şehriydi.

Sevgililer Günü Katliamı

Al Capone Chicago'da suçun elebaşı olsa da, yeraltı dünyasındaki konumu rakipsiz değildi. Capone kendisine meydan okuyanlarla iki şe-

kilde 'ilgilenirdi': Barışçıl işbirliği veya ölüm.

John Torrio'nun güney Chicago operasyonunu 1925'te devralmasından beri, Capone kendisine bir zamanlar muhalefet edenlerle muhatap olurken yüce gönüllülük ve adalet sergilemişti. Bu durum pek çok eski karşıtının onun ekibine geçmesini sağladı. Bir kavga sırasında bıçağıyla Capone'a efsanevi lakabı 'Scarface'i (Yaralı Yüz) kazandıran Frank Gallucio'yu bile koruması olarak işe aldı. Capone'nin istediğini yaptıkları ve onu dolandırmaya kalkışmadıkları sürece, eskiden en amansız düşmanları olan adamlar için bile imparatorluğunda kârlı bir yer vardı. Rakip bir gangster olarak Capone'la barış yapmayı reddetmekse, düşmanlarının muhalefetlerine bir kurşun yağmuru altında son vermelerini garanti altına almasıyla meşhur bir adamla savaşa girmeyi seçmek demekti. Yani, suç örgütü 1000'den fazla çalışan barındıran, Chicago'daki bütün kilit siyasetçileri, polisi ve yargıçları da eline geçirmiş bir adamla mücadele... Bu, çok az kişinin kazanmayı umabileceği bir savaştı.

Capone'un rakiplerine karşı adil ve cömert yaklaşımı, Chicago'nun batısındaki Saltis-McErlane ve Valley çeteleri gibi rakiplerin onun ekibine geçmesini sağladı. Aynı şeyi yapmayı reddeden gruplardan biriyse North Side çetesiydi. Capone, North Side'ın patronu Dion o'Banion'ın Kasım 1924'teki ölümünden ve bunun sonucunda tırmanan ve Torrio'yu emekliye ayrılıp kentin güneyini kendisine bırakmaya ikna eden düşmanlıktan sorumluydu. O'Banion'un ölümünden sonra North Side'ın başına Earl Weiss geçti ve Capone'la skoru eşitlemeye girişti. 1925'te, Weiss ve yardımcısı George Moran Capone'un arabasına Thompson makineli tüfeklerle ateş etti. Bu, Capone'u öldürmeye yönelik bir dizi başarısız girişimin ilkiydi. Eylül 1926'daysa, Capone'un öğle yemeği yediği Hawthorne Inn'e 1000'den fazla kurşun sıktılar. Weiss Capone'un sonuncu barış önerisini de reddedince, Capone onu şehir dışından getirdiği bir kiralık katile öldürttü.

Sonrasında Capone Moran'a af ve Chicago'nun kuzeyindeki kontrolünü sürdürebilmesini içeren bir anlaşma önerdi; Moran da bunu kabul etti. 1928'de Capone Florida'da devasa büyüklükte bir malikâne sa-

tın alıp karısı ve çocuğuyla buraya yerleşti. Moran da bu durumu Capone'nin bölgesine zorla girmeye çalışmak için fırsat saydı, fakat vahim bir hataya düşmüştü. Moran'ın ihaneti karşısında öfkeden köpüren Capone, sağ kolu Jack 'Makinalı Tüfek' McGurn'u Moran'ın icabına bakması için ayarladı.

Moran'ın 14 Şubat 1929'da, çetesinin 2122 North Chalk Sokağı'ndaki bir garajda bulunan merkezine gitmesi gerekiyordu; Detroitli bir gangsterden çalınmış bir kamyon dolusu yasadışı içkiyi teslim alacaktı. Ama bu bir tuzaktı. Kararlaştırılan saatte McGurn'un birkaç adamı (ikisi polis üniforması giymişti) bir polis arabasıyla garaja baskın düzenledi ve altı North Side çetesi üyesiyle yanlarındaki bir sivile yüzlerini duvara dönmelerini emretti. Bunun bir polis baskını olduğunu düşünen adamlar emre uydu. McGurn'un adamları onlara makineli tüfekle ateş etti ve ölü bedenleri teker teker yere yığılırken kan havuzları oluştu. Toplantıya geç kalıp tam polis arabası garajı terk ederken gelen Moran, garaja girmeyip kurşun yağmuru başladığında kaçarak kurtuldu. Fakat çetesinin gücü kırılmıştı. Sonrasında polis tarafından yakalanıp kendisine sorguda bu olayın sorumlusu sorulduğunda, Moran "Sadece Capone'un adamları böyle öldürür" yanıtını vermişti.

Bu olayın Chicago'nun yeraltı dünyasındaki gücünü sağlamlaştırmış olmasına ve kimsenin Sevgililer Günü katliamından dolayı ceza almamasına rağmen, böylesine büyük ve vahşi bir katliamın Capone'a zarar verdi. Halkı öfkelendirdi; federal yetkilileri ve Chicago'nun dışındaki çete liderlerini karşısına almasına yol açtı. Pek kişi bu olayı Capone'un en büyük hatası ve imparatorluğunun çöküşünde düşen ilk domino taşı olarak görür.

Chicago Outfit

Capone'un tüm zamanların en kötü şöhretli Amerikan çete lideri ve organize suçun içki yasağı sırasındaki yükselişinin somutlaşmış hali imajı, 1947'deki ölümünden sonraki yıllarda da değişmedi. Kana bulanmış adı hem yeraltı dünyası folklorunun hem de Amerikan tarihinin par-

çası haline gelen Capone, şüphesiz en ünlü İtalyan Amerikalı gangster ve Mafya üyesidir. Ancak, Capone hiçbir zaman alışıldık bir Mafya üyesi değildi ve çetesi Chicago Outfit (sonradan sadece Outfit olacaktı) de geleneksel bir Mafya suç ailesi olarak yola çıkmamıştı. Gerçekte, olaylarla dolu organize suç kariyerinin büyük kısmında Capone sonradan Amerikan Mafyası olarak kabul edilecek unsurlarla savaşmıştı.

'Lucky' Luciano ve başka Sicilyalılarla birlikte okula gitmiş olmasına ve bir zamanlar The Five Points çetesine üye olmasına rağmen, Capone'un Napoli asıllı olması, Amerika'da Sicilya Mafyası'yla bağlantıları bulunan organize suç çetelerine kabul edilmesini engellemişti. Ailesi Napoli'den geldiği için Capone Camorra'yla bağlantılı İtalyan organize suç çetelerine üye olabilirdi, ama bunun yerine kendi yoluna gitmeyi tercih etti. Yerleşik bir İtalyan-Amerikalı suç grubunun parçası olmaya karşı isteksizliği, onu yeraltı dünyasında yükselmekten alıkoymadı. The Five Points üyesiyken John Torrio'yla kurduğu bağlantılar Brooklyn'de fedai ve infazcı olarak ilk işini bulmasını ve sonrasında Torrio'nun kendisini Chicago operasyonlarının başına getirmesini sağladı.

Capone'un Torrio'dan kentin güneyindeki fuhuş, kumar ve yasadışı içki operasyonlarını devraldıktan sonra Chicago'da hakimiyet kurmak için savaşmak zorunda kaldığı unsurlar arasında, 'Terrible Gennas' (Korkunç Gennalar) da vardı. Bu, Chicago'nun Küçük İtalyası'na hâkim olan Sicilyalı bir gruptu. Bir grup erkek kardeşten oluşan Terrible Gennas, kaçakçılık işine girmeden önce Kara El haraççılığı yapıyordu; kardeşler eski köyleri Marsala'dan topladıkları bir grup adamdan bir 'ordu' kurmuştu. Terrible Gennas, aynı zamanda Amerika'da giderek büyüyen Sicilya Mafyası şebekelerinin ulusal çaptaki Sicilyalı-Amerikalı siyasi organizasyonu olan Sicilya Birliği'nin (Unione Siciliana) Chicago başkanıydı.

Capone Mike ve Tony 'Centilmen' Genna'yı 1925'te öldürdükten sonra, kendi adamlarından olan Sicilyalı Anotonio Lombardo'nun Unione Sicilane'nin yeni Chicago başkanı olarak atanmasını sağlamaya çalıştı. Bu durum, Capone'un Chicago Outfit'iyle kentin kalan tek güçlü Sicilya

Mafyası grubu ve Genna'nın eski bir müttefiki olan Joseph Aiello'nun grubu arasında kanlı bir savaşın çıkmasına yol açtı. Aiello Lombardo'yu ve onun Capone destekli halefi Pasquale Lolordo'yu öldürdü. Aynı zamanda, Capone'un en sevdiği aşçısına onu zehirlemesi için rüşvet vermeye çalıştı. Teklif edilen 35 bin dolara rağmen, aşçı Capone'a Aeillo'nun planından söz etti ve Capone, Aiello'ya 'haddinin bildirileceğini' ilan etti.

Nihayetinde Capone Chicago'daki Sicilya unsurlarına karşı savaşı kazandı. Bu da, Salvatore Maranzano'nun 1931'de 'Cosa Nostra'nın kuruluşunu ilan ettiğinde, Capone'un örgütü olan Chicago Outfit'i, Mafya'yla bağlantısız kökenlerine rağmen Cosa Nostra içinde ayrı bir aile olarak kabul etmesine yol açtı. Outfit her zaman çok kültürlü olagelmişti; Capone'nin en güvendiği adamı Moskova doğumlu Yahudi Jake 'Yağlı Parmak' Guzik'ti ve Al Capone, para kazandırdığı ve emirlerine uyduğu sürece din, millet veya ırkına bakmadan herkesi kanatları altına almaktan mutluydu.

Capone'nin frengi olması ve Alcatraz'da hapsedilmesi nedeniyle iktidardan düşmesinden sonra bile, Outfit geleneksel Mafya yönetimi ve ayinlerinden hâlâ muaftı. Diğer yandan, Outfit'in kontrolünün ölümüne dek Capone'nin elinde kalmasına ve eşi Mae'ye de ölene kadar yılda 50 bin dolar verilmesine rağmen, kontrol önce 'İnfazcı' Frank Nitti'ye, ardından 'Garson' Paul Rica ve Anthony 'Büyük Tonbalığı' Accardo'ya geçti. İçki yasağının sona ermesinin ardından, Outfit tefeciliğe, haraca, işçileri dolandırmaya ve Hollywood'dan para sızdırma girişimlerine ağırlık verdi. Chicago dışında gerçekleştirilen bu son adım, hem Nitti'nin hem de Ricca'nın hapse girmesine yol açacaktı. Sam 'Momo' Giancana'nın Outfit liderliğine gelip örgütü Amerikan Mafyası içerisinde ana akım bir konuma kaydırdığı 1957 sonrasında bile, Outfit Capone'un kültürler arası yaklaşımının bazı özelliklerini taşımaktaydı.

Patronların Patronu

Capone'un Chicago'da karşı karşıya kaldığı ve başarılı bir biçimde ele aldığı sorun, Sicilya kökenli İtalyan-Amerikalı organize suç örgüt-

lerinin artan etkisiydi. Bu durum, gücünü Amerika çapında artıran bir suç şebekesinin belirtisiydi.

Amerika'ya gelmeden önce Sicilya Mafyası gruplarının üyesi olan Kara El'ciler, Yeni Dünya'da kendilerini Mafya çizgisinde organize etmeye başlamıştı. Sayıları ilk başlarda pek fazla olmasa da, kullandıkları teşkilat yapısı, gelenekleri ve birleştirici suç etiği kuralları onlara kısa sürede, bölünmeye başlamış olan eski ve yerleşik suç şebekeleri karşısında avantaj sağladı.

Calabrialı 'Ndrangheta ve Napolili Camorra'nın eski üyelerinden oluşan benzer grupların muhalefetiyle karşılaşmalarına rağmen, Sicilyalı çeteler varlıklarını kısa sürede İtalyan mahallerinin ve Kara El'cilerin ötesinde de hissettirir oldu. Fuhuş ve kumarda öne çıkmakla kalmayıp, limanların kontrolünde ve işçi dolandırıcılığında, Doğu yakası boyunca yerleşik olan İrlandalı suç çetelerine de karşı koymaya başladılar. Bu gruplar, en başta Sicilyalı göçmenlere destek ve sigorta sağlamak için kurulan Unione Siciliana'yı kullanarak ulusal çapta gevşek bir Sicilyalı suç çeteleri şebekesi geliştirdi. 1920'de içki yasağı yürürlüğe girdiğinde, Sicilyalı organize suç grupları yasadışı alkol sektörü sayesinde ortaya çıkan dev fırsatı kullanmak açısından son derece uygun bir konumda bulunuyordu.

Sicilyalı-Amerikalı aileler 'Kükreyen 1920'ler boyunca yaşanan kâr patlamasının tadını çıkardı. Başta New York olmak üzere pek çok yerde organize suçta en güçlünün onlar olduğu açıktı. Dikkate değer yükselişleri ve refah durumları Sicilya'da da gözlerden kaçmadı. Adadaki en güçlü Mafya babası olan Vito Cascio Ferro (Don Vito), Amerika'daki grupların kontrolünü ele geçirmenin ve onları kendisinin 'Mafya Babalarının Babası' olarak liderliğini yapacağı tek bir güçlü suç ailesinin çatısı altında toplamanın hayalini kurmaktaydı. Don Vito Mussolini'nin faşistleri tarafından hapse atıldığında, yardımcılarından Salvatore Maranzano onun planını devraldı.

1927'de New York'a gelen Maranzano, Giuseppe 'Patron Joe' Masseria'nın liderliğinde patlama yaşayan Sicilya kökenli İtalyalıların faa-

liyetlerini kontrolü altına almaya girişti. Maranzano New York'un Sicilyalı-Amerikan Mafyası'nı ele geçirirse, ülkenin geri kalan yerlerindeki Sicilyalı-Amerikalı suç gruplarını da kontrol edebileceğini düşünüyordu. Maranzano Sicilya'daki memleketi Castallammare del Golfo'dan topladığı bir Mafiosi ordusuyla birlikte, Patron Joe'nun işlerini kısa süre içinde zora sokacaktı.

1928'e gelindiğinde, Maranzano öyle çok sayıda destekçi toplamıştı ki, Masseria onunla savaşa girmek zorunda kaldı. 10 Eylül 1930'dan sonra Castallammarese Savaşı olarak anılacak kanlı ihtilaf, 1928'le 1930 arasında 50'den fazla insanın hayatına mal oldu. Masseria'nın bir alt pozisyonunda bulunan 'Şanslı' Luciano olayların gidişatını görünce, 15 Nisan 1931'de, Masseria'yı Coney Adası'ndaki bir restoranda kendisiyle poker oynadığı sırada öldürterek söz konusu savaşa ani bir son verdi. Maranzano savaşın bittiğini ilan etti, Luciano'yu sağ kolu yaptı ve planının ana hatlarını belirlemek için, 500'den fazla gangsterin katılacağı sıra dışı bir toplantı çağrısı yaptı. New York'taki Mafya, hepsi kendi Mafya babasına, onun bir altında çalışacak bir kişiye, teğmenlere ve askerlere sahip olacak beş aileye bölünecek, bunların hepsi Capo di Tuttu Capi'ye (Babaların Babası) rapor verecek; bu kişi de Maranzano olacaktı. Yeni organizasyona ('Bizim meselemiz, 'Bizim olan şey', 'Bizim davamız', 'Aramızda' gibi anlamlara gelebilecek) Cosa Nostra adı verildi ve amacın herkese barış ve kâr getirmek olduğu ilan edildi.

Maranzano bu barışı ve kendisinin 'Babaların Babası' olarak kalmasını, Luciano'nun yanı sıra Frank Costello, Vito Genovese, Joe Adonis ve Dutch Shultz da dahil olmak üzere onun yeni nesil gangster destekçilerini öldürerek sağlamayı planlıyordu. 'Chicago'daki şişko piç' Al Capone da öldürülecekti. Luciano'yu öldürmesi için İrlandalı gangster ve kiralık katil Vincent 'Deli Köpek' Coll'u kiralayıp ona 25 bin dolar peşin para verdi. Maranzano'nun planı şöyleydi: Genovese ve Luciano'yu bir toplantıya çağıracak, Coll da bu toplantı sırasında onları vuracaktı. Fakat planın gerçekleşmesinden önce Luciano, Maranzano'yu dört Yahudi tetikçiye ofisinde öldürttü. Maranzano'nun tek 'Babaların Babası' olarak

iktidarı dört aydan kısa sürmüştü. Coll da, Maranzano'nun katilleri olay yerini terk ederken gelmiş, hiç kimseye ateş etmesi gerekmeden 25 bin doların sahibi olmuştu. Islık çalarak yürüyüp gitmiş olmasına şaşmamak gerek.

Ulusal Suç Örgütü ve Cinayet A.Ş.

'Lucky' Luciano'nun kerameti kendinden menkul 'Babaların Babası' Salvatore Maranzano'nun Eylül 1931'deki suikast girişimine karşı böylesine hazırlıklı olmasının nedeni, kendisinin de yıllardır Mafya'nın kontrolünü ele geçirme planları yapmasıydı. Luciano'nun, Maranzano'nun ofisine gelmesine yönelik öldürücü daveti aldığında, kendisinin muhtemel katilini ortadan kaldırmak için dört Yahudi kiralık katilden oluşan bir time görev vermesi böyle açıklanabilir.

Üstelik Luciano bu planları tek başına da yapmıyordu; 20. yüzyılın suç alanındaki belki de en büyük beyinlerinden biri olan Yahudi gangster Meyer Lansky'yle birlikte çalışıyordu. Luciano, Lansky ve ortak arkadaşları Benjamin 'Bugsy' Siegel'in ne zaman tanıştıkları bilinmiyor fakat bu hayati tanışmaya dair, çoğu Siegel ve Lansky'nin Luciano'nun genelevlerinden birini ziyaret ettiğine veya Lansky'nin Siegel'i, Luciano'dan (kafasına bir İngiliz anahtarıyla vurularak) dayak yemekten kurtardığına dair, bir dizi yeraltı dünyası efsanesi söz konusu. Bu tür ayrıntılar pek önemli değil; asıl önemlisi bu üçlünün hayat boyu çok yakın arkadaş olması ve İtalyan ile Yahudi gangsterleri bir arada çalışmaktan alıkoyan ırksal engelleri yıkmaları.

Luciano güçten daha fazlasını istiyordu. Lansky'yle birlikte yaptıkları plan, Maranzano'yu öldürüp Luciano'yu onun yerine geçirmekten ibaret değildi. İkili, İtalyan ve Yahudi suç çetelerinin işbirliği yaptığı ve bir yönetim kurulunca idare edilen, kalıcı bir organize suç şebekesi hayal ediyordu. Bunun, Sicilya Mafyası'na sadık olmayan veya onun kontrolü altında bulunmayan, ritüellerin, yeminlerin ve antik kan davalarının yükünden muaf, sırf Amerikalı bir faaliyet olmasını istiyorlardı. Lansky ve Luciano 1928'de, yeraltı dünyasının iktidarını ele geçirmeye ve onu

kendi kafalarındaki gibi birleşik bir organize suç şebekesine dönüştürmeye yönelik aktif planlar yapmaya başladı. 1928 aynı zamanda bu planın büyük kısmına ilham veren Albert Rothstein'ın öldürüldüğü yıldı. 'Mr. Big', 'Beyin' ve 'Çözücü' olarak da bilinen Rothstein, bir suç finansörüydü ve Luciano'nun ilk büyük uyuşturucu satışlarından bazıları ile Lansky'nin içki yasağının başlarında bir kamyonet şirketi satın almasına yardımcı olmuştu.

Rothstein'ın ölümüyle, eski rehberlerinin ulusal bir suç şebekesi hayalini gerçekleştirmek Lansky ve Luciano'ya düşüyordu. Gizli planları çerçevesinde, Castellammarese Savaşı sırasında Luciano iki taraftan da genç Mafiosi'leri müttefik olarak etrafında toplamış; Lansky de önemli Yahudi gangsterlerin desteğini garanti etmişti. Lansky'nin tetikçi ekibi Maranzano'yu 1930'da ortadan kaldırdığında ve Luciano yeni kurulan Cosa Nostra'nın kontrolünü devraldığında, ikili nihayet planlarını hayata geçirebilecek konuma gelmişti.

Kurdukları şebekenin adını 'Ulusal Suç Örgütü' (National Syndicate) koydular; en tepede anlaşmazlıkları karara bağlayan ve üst düzey Mafya babalarıyla Yahudi çetelerinin liderlerinden oluşan 'Ulusal Komisyon' adlı altı kişilik danışman kurulu bulunuyordu. Chicago Outfit, diğer Amerikan kentlerindeki Mafya aileleri ve New York Komisyonu, Ulusal Komisyon'a rapor veriyordu. Maranzano'nun New York'taki organize suçu kontrolü altına almak için kurduğu beş Cosa Nostra ailesi de aynı şeyi yapacaktı. Luciano Masseria suç ailesini kontrol ediyordu, fakat diğer ailelere dokunulmadı ve eski kurallarıyla ayinlerini sürdürmelerine izin verildi.

Yeni düzeni dayatmak, barışı korumak ve Ulusal Komisyon'un son sözü söylediğini garanti altına almak için, Lansky Cinayet A.Ş.'yi kurdu –bu, Komisyon'un onay verdiği cinayetleri gerçekleştirmek için sadece mafya babalarının kiralayabileceği seçkin bir tetikçi grubuna verilen isimdi. 1993-1940 arasında, bu kişilerin Komisyon'un emirleri doğrultusunda 500'den fazla insanı öldürdüğü sanılıyor.

Rothstein'ın bir zamanlar hayalini kurduğu türden, etnik bölünmeleri

aşan bu yeni konfedere çete yapısı, Luciano, Lansky ve Cinayet A.Ş. tarafından hayata geçirildi. Ayrı temel yapının ve Ulusal Komisyon'un bugün hâlâ var olması ve Amerikan Mafyası'nın büyük kısmını yönetmesi, bu fikrin gücünü göstermektedir.

Ulusal Suç Örgütü İfşa Oluyor–Apalachin 1957

Cosa Nostra ve ittifak halindeki organize suç gruplarının, Ulusal Komisyon'un sağladığı yapı ve liderlik altında ciddi şekilde gelişmesinin bir nedeni, Komisyon'un, Ulusal Suç Örgütü'nün gözlerden mümkün olduğunca uzak tutulmasını garanti altına almasıydı.

Komisyon, kendi üzerine büyük miktarda ilgi çekebilecek türden gazeteci, savcı ve siyasetçi cinayetlerini katı bir biçimde yasaklıyordu. Ayrıca, Cosa Nostra'nın halk önündeki görünürlüğü artırabilecek adımlar atmasına da izin vermiyordu. Önde gelen Mafya liderleri bile bu kurala itaat etmek zorundaydı. 'Dutch' Shultz, Komisyon'u göz ardı edip özel Savcı Thomas E. Dewey'ye suikast planları yapmaya başladığında öldürüldü. Çete lideri Albert Anastasia kısmen, masum bir sivilin canını aldığı için öldürüldü; New Jersey'li Mafya lideri Willie Moretti'nin 1951'deki kötü sonuysa büyük ölçüde organize suç hakkındaki Kefauver Komitesi oturumlarında ağzını sıkı tutamamasından kaynaklanıyordu. Omerta (suskunluk) yemininin titizce dayatılması ve Cosa Nostra'nın dikkat çekmeyen çizgisine zarar veren herkesin vahşice bastırılması büyük bir başarı sağladı. Kanunların ve halkın endişelerinin 'radarına' yakalanmayan Ulusal Suç Örgütü hiçbir muhalefetle karşılaşmaksızın genişleyebildi. 1950-1951 arasındaki Kefuver oturumlarına kadar, halk 'Mafya'nın adını bile duymamıştı. Yapısına ve liderlerinin kim olduğuna dair birşey bilen çok az insan vardı. Gerçekte, 1957'de her şeyin yanlış gittiği Apalachin'e kadar, gizlilik stratejisi öylesine başarılıydı ki, FBI Başkanı J. Edgar Hoover 'Mafya diye bir şeyin var olmadığını' bile iddia edebiliyordu.

Ulusal Suç Örgütü'nün yönetici organı Ulusal Komisyon'du. Komisyon, en azından her iki yılda bir Örgüt'ü oluşturan grupların lider-

leriyle toplantılar düzenlerdi. Önceden bir gündem belirlemezlerdi, ama 'suç kongreleri' tartışmaları çözme, bir ailedeki lider değişikliğine onay verme ve uyuşturucu ticaretine kabul edilir bir Cosa Nostra faaliyeti olarak izin verilip verilmeyeceği gibi tartışmalı meselelerde karar verme fırsatı sunardı.

1957'de, Ulusal Komisyon toplantısı 14 Kasım tarihinde, Joseph Barbara'nın New York'un kuzeyinde bulunan Apalachin'deki köy evinde düzenlenecekti. Barbara, artık meşru işlerle uğraşan ve o sırada başarılı bir alkolsüz içki dağıtımı şirketini yöneten Buffalo suç ailesinin eski bir üyesiydi. Evi daha önceden New York Komisyonu'nun ve Buffalo ailesinin toplantıları için kullanılmıştı. Toplantıda konuşulacak konulardan biri, Vito Genovese'nin, Masserio-Luciano suç ailesinin patronu Frank Costello'ya suikast girişiminde bulunması ve Costello'nun bunun sonucunda emekliye ayrılmak zorunda kalmasıydı. Genovese, Ulusal Komisyon'un kendisini affetmesini ve Costello'nun eski suç ailesi üzerinde tesis ettiği kontrolü sürdürmesine izin vermesini umuyordu.

Neredeyse 100 Mafya üyesi Apalachin'e gelmişti. Pahalı, el yapımı takım elbiseleri ve lüks arabalarıyla kendilerini belli ediyorlardı; ama polisi bu garip durum dışında, Barbera'nın çevredeki motel odalarına rezervasyon yaptırması da harekete geçirmiş olabilirdi. Fakat daha da muhtemel olanı, toplantıya davet edilen ama gelmemeye karar veren Costello veya Luciano'nun Genovese'den intikam almak için polise bir şeyler fısıldamış olabileceği ihtimaliydi.

Kendisini alarma geçiren her ne olursa olsun, New York Eyalet Polisi temsilcilerinin yanı sıra, Alkol ve Tütün ile Vergi ve Ticaret Bürosu'ndan iki yetkiliyi araştırma yapmaları için olay mahalline gönderdiler. Yetkililer Barbera'nın evine bir mangal partisinin ortasında gelmişti; polis arabasını gören Mafya babaları evden kaçıp çevredeki tarlalara ve ormanlara saklandı. Chicagolu Mafya babası Sam Giancana ve 40 kişi daha kurtulmayı başarsa da, toplam 58 kişi tutuklandı. Yakalananlar arasında, Joe Profaci, Vito Genovese, Santo Trafficante ve Carlo Gambino gibi son derece üst düzey Mafya babaları da vardı. Çoğu orada bulunma se-

beplerini hasta bir dostu ziyaret etmeleri veya arabalarının bozulmasıyla açıkladı.

Bu kişilerin hepsi zaman içinde serbest bırakılırken, söz konusu ifşaat dikkatleri Mafya'nın ve Ulusal Suç Örgütü'nün üstüne çekti. Artık, başta J. Edgar Hoover olmak üzere, kimse Mafya'nın varlığını inkâr edemezdi. Apalachin fiyaskosunun sonuçları, Cosa Nostra'ya gelecek onyıllarda da zarar vermeye devam edecekti.

Genovese Ailesi

Pek çok Mafya üyesine göre, Apalachin rezaletinin sorumlularından biri Vito Genovese'ydi. Genovese 1957 tarihli Ulusal Komisyon'un, kendisini bir suç ailesinin başına getiren darbeyi resmen onaylayacağını umuyordu. Fakat sadece gündemdeki konulardan biri olduğundan dolayı Genovese'yi fiyaskodan sorumlu tutmak adil değil. Polis baskını, Genovese'nin kısa süre önce devirdiği Frank Costello'nun bir ihbarından kaynaklanmış olabilir.

Genovese'nin kontrolünü eline geçirdiği ve hâlâ onun adını taşıyan suç ailesinin ismi eskiden 'Luciano-Masseria'ydı ve Amerikan tarihindeki en kötü şöhretli suç ailesiydi. Kökenleri 1890'lara ve meşum Ignazio 'Kurt Lupo' Saietta'nın haraç çetelerine uzanıyordu. Lupo, kayınbiraderi Antonio Morello'nun suç ailesinin parçasıydı ve Doğu Harlem'de bir 'Cinayet Ahırı' kurmuştu; haraç kurbanları öldürülmeden önce işkence görmeleri için buraya getirilirdi. 1910'da, Lupo ve Antonio'nun kardeşlerinden Peter 'El Kapan' Morello sahte para basmaktan hapse atıldı. Antonio da 1898'de bir çete savaşı sırasında öldürüldüğünde, suç ailesinin lideri olarak onun yerine önce kardeşi Joe, sonra da bir diğer kardeşi Nicholas Morello geçti. Cammorista üyeleri Nicholas'ı 1916'da öldürdüğünde, liderlik etkisiz Ciro Terranova'ya geçti.

1922'ye gelindiğinde, eskinin Morello ailesi artık Guiseppe 'Patron Joe' Masseria'nın kontrolü altındaydı. Peter Morello hapishaneden çıktığında, Masseria'nın iktidarını tanıdı ve onun bir altında çalışan adam olmayı kabul ederek güçlerini birleştirdi. Ana rakibi ve Gambino aile-

sinin lideri olan Salvatore D'Aquila'yı da öldürtmüş olan Masseria, artık New York'taki en güçlü İtalyan organize suç grubunun lideriydi. Adı artık Masseria olan ailenin üyeleri arasında 'Lucky' Luciano da bulunuyordu.

1928 yılında, Patron Joe Sicilya Mafyası üyesi Salvatore Maranzano'nun güçlerine karşı Castellammarese Savaşı'nı başlattı. Söz konusu savaş Luciano'nun Masseria'yı öldürtmesine ve dolayısıyla Maranzano'nun Cosa Nostra'yı kurup, Masseria ailesini de Cosa Nostra'nın tanıdığı beş suç ailesinden biri yapmasına yol açtı. Luciano, Maranzano'yu da öldürtüp Meyer Lansky'yle birlikte 1931'de Ulusal Suç Örgütü'nü kurmasının ardından, beş ailelik yapıyı korudu ve adı artık Luciano-Masseria olan aileyi kontrol etmeyi de sürdürdü.

Luciano'nun doğrudan yönetimi fazla uzun sürmedi. 1936'da fuhuşla ilgili suçlamalardan 30 yıllık hapis cezası alırken, yardımcısı Vito Genovese bir cinayet suçlaması nedeniyle İtalya'ya kaçmıştı. Geriye, ailenin kontrolünü üstlenebilmesi için bir tek Frank Costello kalıyordu. Costello'nun liderliğinde aile gelişti; kârlı tefecilik, kumar ve sendika çetelerini elinde tutuyordu ve Las Vegas'ta da çıkar sahibi olmuştu. Genovese 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika'ya döndüğünde, kontrolü yeniden ele geçirmeye çalıştı. Zaman içinde Costello'yu emekliye ayrılmaya zorlayabildi, ancak Luciano ve Costello'nun kurduğu tuzağa düşerek bir sonraki yıl uyuşturucuyla ilgili suçlamalardan dolayı hapse atıldı; artık kendi adını taşıyan aileyi 1969'daki ölümüne dek demir parmaklıkların ardından yönetecekti.

1969-1981 arasında, Genovese ailesi Philip 'Benny Squint' Lombardo tarafından yönetildi; Lombardo, Thomas Eboli, Frank Tieri ve Anthony 'Şişko Tony' Salerno gibi isimleri ön planda tutarak FBI ve diğer Mafya babalarını asıl patronun bu kişiler olduğuna inandırmaya çalıştı. Bu, Philedelphialı Mafya babası Angelo Bruno'nun öldürülmesi gibi kirli işler söz konusu olduğunda kullanışlı bir stratejiydi. Lombardo'nun ölümünün ardından, Vincent 'çene' Gigante liderliği devraldı. Gigante 'delice davranış'larından dolayı ilk bakışta kimsenin şüphelenmediği

bir adamdı; bornozu ve terlikleriyle sokaklarda gezerek akıl hastasıymış gibi davranırdı. 1997'de tutuklanması sonrasında, Genovese ailesinin 'gündelik' patronu Dominick 'Quiet Dom' Cirilo oldu; kontrolü hapishaneden sürdüren Gigante'yle birlikte çalışıyordu.

19 Aralık 2005'te öldüğünde Gigante arkasında iyi durumdaki bir suç ailesi bırakmıştı. Aile 275-395 arasında asil üyeye ve 1000'den fazla ortağa sahip. Manhattan'daki işçi ve kumar çetelerinin kontrolünü hâla kontrolünde tutmakta, birkaç kumarhanede hissesi var; New York çapındaki sokak satıcılarını kontrol ediyor ve muazzam büyüklükteki bir tefecilik imparatorluğunun tadını çıkarıyor. 21. yüzyılın Genovese ailesi, yılda yaklaşık 500 milyon dolarla, Cosa Nostra'nın önde gelen ailelerinden biri olmayı sürdürüyor.

Lucchese Ailesi

Genovese ailesi New York'taki Mafya'yı oluşturan beş ünlü ailenin en güçlülerinden biri olmayı sürdürse de, bu efsanevi beşlinin parçası olan Lucchese ailesinin Genevose'den daha iyi günler geçirdiği söylenebilir. Sonradan Lucchese ailesine dönüşecek çete, 'Patron Joe' Masseria'nin faaliyetlerinin Brooklyn ayağı olarak ortaya çıkmıştı. Masseria'nin adına, Gaetano 'Tommy' Reina tarafından yönetiliyordu. Masseria'nan Salvatore Maranzano'ya karşı kampanyası Castellamarese Savaşı'na yol açınca, Reina gizlice Maranzano'yu desteklemişti; zira, Maranzano 'Babaların Babası' konumuna geldiğinde kendi ailesini ona devretme sözü vermişti.

Masseria'nın savaşı perde arkasından yöneten yardımcısı 'Lucky' Luciano, Tommy Reina'yı 26 Ocak 1926'da Brooklyn'deki dairesinden çıktığı sırada vurması için Vito Genovese'yi kiralamıştı. Masseria bu saldırının arkasında Maranzano'nun bulunduğuna kanaat getirirken, Maranzano da Masseria'nın, ihanetinin farkına vardığı için Reina'yı öldürttüğünü düşünmüştü. Reina'nın yerine Masseria'ya sadık olan Joe Pinzolo getirildi. Brooklynli olmayan Pinzolo'nun bu göreve getirilmesi, Reina'nın yakın dostu olup onun için çalışan iki adamı öfkelendirdi:

Tommy Gagliano ve Tommy 'Three-Finger Brown' Lucchese (Lucchese 1915'te geçirdiği kazada bir parmağını kaybetmişti ve takma adını dönemin ünlü beysbol oyuncusu 'Three-finger Brown'dan almıştı).

Gagliano ve Lucchese, taraf değiştirip Luciano'yla Maranzano için gammazlık yapacakları yönünde anlaşmış, aynı zamanda da Joe Pinzolo'yu öldürmek için tarunmayan bir gangster kiralamışlardı –Masseria ise bu ölümün Maranzano'nun işi olduğunu düşünmüştü. Maranzano Castellamarese Savaşı'nı kazanıp, kendisinin altında çalışacak beş New Yorklu Mafya ailesinden oluşan Cosa Nostra yapısını yarattığında, Gagliano'yu Masseria ailesinin eski Brooklyn çetelerinin kontrolüyle ödüllendirdi. Gagliano bunun ardından başyardımcılığına Lucchese'yi getirdi ve ikili Luciano'nun Maranzano'yu devirip Ulusal Sendika'yı kurma planını destekledi.

Gagliano yeni ailesi üzerindeki kontrolü Luciano ve Lansky'nin öğütlediği gibi sürdürdü. O ve Lucchese New York Komisyonu'nda güçlü seslere dönüştüler, fakat akıllı davranıp spotların altında durmamayı tercih ettiler. İkilinin mutlu bir ortaklığı vardı; Lucchese Garment Bölgesi'ndeki sendikaların ve New York'un kamyon şoförlerinin denetimini ele geçirmişti. Yasadışı kumar, fuhuş ve uyuşturucu faaliyetleri yürüttüler, Idlewild Havaalanı'nı (şimdiki adıyla JFK) ve Long Island'daki çöp sanayisini kontrolleri altına aldılar. Gagliano 1954'te doğal sebepler sonucunda öldüğünde yerine Lucchese geçti ve aile bugünkü adını aldı.

Lucchese ailenin ikinci adamı olduğu sıralarda başarılı kontratlar yapmıştı; Vincent Impelliterri'nin 1950'deki valilik seçimi kampanyasını desteklemiş ve sonuçta vali olan Impelliterri üzerinde güçlü nüfuz elde etmişti. Lucchese aynı zamanda Impelliterri'nin New York polisi müdürlüğüne atadığı eski avukat Thomas Murphy'nin de yakın dostuydu. 'Three Finger Brown'un yönetiminde, Lucchese ailesi en huzurlu ve adil Mafya yapısıydı –her Mafiosi'nin emrinde çalışmak istediği aileydi. İşler iyi gidiyor ve kâr diğer ailelerin aksine üyeler arasında paylaştırılıyordu. Thomas Lucchese'nin siyasi bağlantıları ve polisle ilişkileri sayesinde, aile içindeki tutuklanma oranları Mafya ortalamasından

çok altındaydı; iç kavgalar gözle görülür derecede azdı. Bu durum, Lucchese'nin adamlarının refahıyla yakından ilgilenmesinden ve onların sorunlarını çözmeye çalışmasından kaynaklanıyor. Adamları da bu ilgiye, Mafya tarihinde nadir görülen bir sadakat anlayışıyla karşılık veriyordu.

Lucchese 1967'de beyin tümöründen öldüğünde, cenazesine 1000'den fazla insan katıldı. Üst düzey Mafya üyeleri bu çok sevilen adama veda etmek için, siyasetçiler, yargıçlar ve üst düzey polislerle bir araya gelmişti. Ölümünün ardından, Carmine Trumunti Lucchese ailesini yıllar boyu çok kötü bir şekilde yönetti; onun ardından kontrolü Anthony 'Tony Duck' Corallo aldı.

Ancak Lucchese ailesinin 'Three Fingers' Brown yönetiminde keyfini sürdüğü siyasi koruma yok olmuştu ve kısa süre içinde aile bir dizi polis ve FBI baskını sonucunda zarar gördü. Corallo 1986'da hapse girdi ve ailenin yönetimi de zaman içinde Vic Amuso ve Anthony 'Gaz Borusu' Casso'ya geçti. 'Kill! Kill! Kill! Boys' (Öldür! Öldür! Öldür! Çocuklar) diye tanınan bu ikili kendi adamlarını katledince hapse düştü ve Lucchese ailesi de, hâlâ atlamadığı bir karmaşanın içine girdi.

Tekeller ve İşgücü Çeteleri

Bir eşyanın arzı üzerinde, fiyat şişirmek için tekel oluşturma pratiğinin öncüsü, kurban veya adak için gereken maddeleri kontrol eden organize dinlerdi. Kilisede yakmak için mum almak isteyen herkesin farkına vardığı gibi, Sicilya Mafyası bu temel fikirden kazanç sağlamaktaydı.

1930'larda, Cosa Nostra üyeleri de enginardan buz ve gıda maddelerine kadar her şey üzerinde tekel oluşturmuştu. Mafya kontrolü sadece bir vakada –Chicago Outfit'in süt dağıtımı üzerindeki tekelinde– insanların satın aldıkları gıdanın fiyatını düşünmeye yaramıştı. Bunun dışında, özellikle çöp toplama gibi hizmetler üzerinde tekeller yaratıp bunları sürdürmek dünya çapında yaygın ve son derece kazançlı organize suç faaliyetleri teşkil etmekte.

Sendika hareketinin ve işçilerin topluca işi bırakma kabiliyetinin gelişmesiyle suç şebekeleri, işgücü tedariki üzerinde tekel kurabileceklerini gördü. Bugünün işgücü haraç çetelerinin pek çoğunun kökleri, Yahudi, İtalyan ve İrlandalı çetelerin 20. yüzyılın başında Amerika'da giyim sektörü çalışanları, kamyon şoförleri ve limanlarla ilgili sendikaların kontrolünü ele geçirmesine dayanır.

Çeteler bu sayede hem işverenlere grev tehditiyle şantaj yapabiliyor, hem de işçiler bir iş bulabilmek için sendika üyesi olmak zorunda olduğundan, onlardan da para koparabiliyorlardı. Organize suçun bir sendikayı kontrol edebilmesi, ona kayda değer siyasi güç de kazandırıyordu; zira, çeteler sendika üyelerinin oylarını yönlendirebiliyor ve böylece Mafya babaları yolsuzluğa meyilli siyasetçiler üzerinde ciddi miktarda etki elde ediyordu.

Bonanno Ailesi

New York'taki beş meşhur Mafya ailesi arasında, şu sıralarda hukuki yaptırımların başarısı ve bir dizi acemi liderin yarattığı sorunlar sonrasında belini doğrultmaya çalışmakta olan Bonanno ailesi de bulunuyor. Ailenin adının, Ulusal Komisyon'un 1964'te Joseph 'Joe Bananas' Bonanno'yu resmi lideri yapmasından beri değişmemiş olmasının nedeni üst üste gelen patronların başarısız performansıydı.

Bonanno ailesinin kökleri, Batı Sicilya'daki Castallamare'yi 19. yüzyılın sonunda New York'ta faaliyet göstermek için terk eden çok sayıdaki Mafya üyesine dayanır. Bu üyelerden biri olan Stefano Magadinno, bir cinayet soruşturmasından kurtulmak için New York'a kaçmış, sonrasında da kendi suç ailesini kurmak için kuzeydeki Buffalo'ya taşınmıştı. Magadinno'nun genç kuzeni Joseph Bonanno, 1924'te New York'a geldiğinde, Castellammare del Golfo çetesine katılmıştı. Sicilyalı Mafya babası Salvatore Maranzano 1927'de birleşik bir Mafya kurmaya yönelik büyük planlarla Amerika'ya geldiğindeyse, Castellammare'nin yönetimini ele geçirdi ve Bonnano'yu koruması altına aldı. Maranzano 1931'de kendisine 'Babaların Babası' unvanını verip Cosa Nostra'yı ve beş New York ailesinden oluşan yapıyı kurduğunda, 26 yaşındaki Joe Bananas'a da bir aile verdi.

Maranzano Cosa Nostra'nın başında kısa bir süre geçirdikten sonra sahne dışı bırakılsa da, Bonanno, ailesi üzerindeki kontrolü kaybetmeyip, New York'ta ve Ulusal Komisyonlar'da aktif rol oynadı. Ailesi fazla büyük değildi; dolayısıyla kuzeni Magadinno'nun ailesi Buffalo ve Joe Profaci'nin yönettiği geniş New York ailesiyle ittifaklar kurdu. New York'taki beş ailenin birbirine yakınlığı nedeniyle kentteki işlerini genişletemeyeceğinin farkına vardığı 1950'lerdeyse, başka yerlerde kâr ka-

pıları elde etmeye girişti.

Kanada'yı kendi bölgesi olarak gören kuzenini kızdıracak olmasına rağmen, Bonanno Montreal'de bir suç ailesi kurdu. Güvenilir 'capo' Carmin 'The Cigar' Galante'nin yönetiminde, 'Montreal Bağlantısı' kısa süre içinde New York'a 50 milyon dolar değerinde eroin ihraç etmeye başlamıştı. 1950'lerin sonlarında ve 1960'ların başında, buradan elde edilen kâr Haiti'de bir kumar imparatorluğu kurmaya yatırıldı; amaç, Meyer Lansky'nin Batista rejiminin 1960'daki düşüşünden önce Küba'da elde ettiği başarıyı geçmekti. Bonanno Haiti diktatörü François 'Papa' Doc Duvalier ve onun korkunç gizli polisi ve organize suç gücü olan 'Tonton Macoutes' ile ittifak kurdu. Ancak Amerikalı turistlerin bu voodoo cumhuriyetine gelmemesi, Bonanno'nun off-shore kumarhane macerasını başarısızlığa mahkûm etti.

Bonanno, Arizano'daki Mafya boşluğunu doldurmakta daha başarılı oldu. 1960'ların başında, bu eyalette kuvvetli ve kazançlı bir şebeke kurabilmişti. Fakat bir sonraki adımını Kalifornia'da atmayı planladığının ortaya çıkması diğer Mafya babalarını öfkelendirdi. Uzun zamandır müttefiki olan Joe Profaci 1962'de öldüğünde, onun yerine Joe Magliocco'yu getirdi; kafasındaki plan, patronlarını öldüreceği Lucchese ve Gambino ailelerinin kontrolünü ele geçirmekti. Bu plan açığa çıktığında, Magliocco ve Bonanno Komisyon'a çağrıldı. Magliocco Komisyon'a ifade vermeyi kabul edip af dileyince, emekli olmasına izin verildi. Fakat Bonanno'nun huzuruna çıkmayı reddettiği Komisyon 1964'te onun yerine ailenin başına Gaspar DiGregorio'nun geçirilmesi emrini verdi. Tüm bu olayların sonucunda Bonanno ortadan kayboldu ve 'Banana (Muz) Savaşları' olarak bilinen kanlı bir savaşla yönetimi tekrar ele geçirmeye çalıştı.

Bonanno zaman içinde yenilgiye uğradığını itiraf edip 1968'de Arizona'da emekliye ayrılmak zorunda kalsa da, Bonanno suç ailesinin liderliği için verilen savaş son ermemişti; sonraki 10 yıl Carmine Galante ve Philip Rastelli gibi üyelerin liderlik için çatışmasına sahne olacaktı. Galante'nin Komisyon'un onayıyla öldürülmesi bile aileye birlik geti-

remedi. Sürekli iç savaş, aileyi 1981'de Komisyon'daki koltuğundan da etti. Ancak en kötüsü, FBI ajanı Joseph Pistrone'nin gangster Donnie Brasco kılığında ailenin merkezine kadar sızmasıyla gelecekti. Pistrone'nin tuzağını izleyen adli süreç, Joey Massino'nun 1993 yılında ailenin başına geçmesine olanak tanıdı. Onun liderliğinde aile kaybettiği gücünün bir kısmını toplayabildi, hatta Komisyon'daki koltuğunu da geri kazandı. Fakat Massino 2004'te haraç toplamak, yedi cinayet, kundakçılık, tefecilik, yasadışı kumar, komplo ve kara para aklamak suçlamalarından hapse atıldığında, Bonanno ailesi eski iç kan davalarına ve karmaşaya yeniden gömüldü.

Colombo Ailesi

New York'un beş Mafya ailesinden onyıllar süren liderlik kavgaları nedeniyle eriyip gidenlerinden biri de Colombo ailesidir. Bu aile içinde liderlik ve kazançlı haraç alanları için verilen kavga, Mafya standartlarına bile göre kanlı ve kalleşçeydi.

Adı sonradan Colombo'ya dönüşecek ailenin ilk 'Don'u Joe Profaci'ydi. 1928'e gelindiğinde, o ve hem kayınbiraderi hem de ikinci adamı olan Joseph Magliocco, Sicilyalı göçmenlerden oluşan Kara El haraççıları güruhunu başarılı bir kaçakçılık, kumar, kalpazanlık ve eroin satıcılığı şirketine dönüştürmüştü. Sendikalara da haraç kesen Profaci ve Magliocco, aynı zamanda ülke çapında Unione Siciliane paravanının arkasında gelişmekte olan Sicilya Mafyası ağında da kilit birer oyuncu konumundaydılar.

Salvatore Maranzano kendisini 1931 yılında 'Babaların Babası' ilan edip New York'ta artık sadece beş Mafya ailesi bulunacağını ilan ettiğinde, Profaci'nin gücünü tanıyıp söz konusu ailelerden birini ona vermesi kaçınılmazdı. Profaci 1962'de ölene dek Colombo ailesinin liderliğini yürüttü. Onun 30 yıllık liderliğinde, diğerlerine kıyasla az sayıda üyesi bulunmasına rağmen Colombo ailesi New York'un en güçlülerinden biri haline geldi.

Gelgelelim, Profaci yönetiminin sonlarına doğru Brooklyn'de Gal-

lo kardeşler Albert, Larry ve 'Deli' Joe'nun liderliğindeki bazı aile üyelerinin isyanıyla karşılaştı. Profaci'nin ölümünün ardından, ailenin liderliğini ve Gallo kardeşlerle süren savaşı Magliocco devraldı.

Bunun öncesinde Bonanno ailesinin lideri Joseph 'Joe Bananas' Magliocco'ya New Yorklu Mafya babaları Carlo Gambino ve Tommy Lucchese'yi öldürüp ailelerini kontrol etmeye yönelik bir planla geldiğinde, Profaci planı onaylamış ve cinayetleri işleme görevini güvendiği capo Joe Colombo'ya vermişti. Çoğu zaman olduğu gibi, bir miktar Mafya ihaneti biraz daha fazlasına ilham verdi. Colombo doğrudan Gambino'ya gidip Profaci ve Bonanno'nun planlarını anlattı. Komisyon olaylara açıklık getirmeleri için Profaci ve Bonanno'yu toplantıya çağırdığında, Bonanno işbirliğini inkâr etti ve liderliğinin elinden alınması 'Muz Savaşları'na yol açtı. Öte yandan, suçunu itiraf edip af dileyen Profaci'nin, kısmen ilerlemiş yaşı ve hızla ilerleyen kanser hastalığı nedeniyle huzur içinde emekliye ayrılmasına izin verildi. Carlo Gambino ise Joe Colombo'nun kendisine yaptığı bu iyiliğin karşılığını, Komisyon'nun onu Profaci ailesinin liderliğine getirmesini sağlayarak verdi.

Colombo kendi adını verdiği aileyi daha ancak birkaç yıl yönetmişken, İtalyan-Amerikalı Sivil Haklar Birliği'ni yönettiği için muazzam boyutta medya ilgisi çektiği gerekçesiyle Komisyon'la sorun yaşamaya başladı. Colombo, birliği, FBI'ın sahip olduğunu düşündüğü İtalyan karşıtı önyargıyı protesto etmek için kurmuştu. Ama Colombo'nun FBI'da ajanlarının bulunması ve ulusal televizyona çıkması, sadece yetkilileri öfkelendirip Mafya karşıtı adımlarını hızlandırmalarına yaramıştı. Colombo'nun devrilmesine karar veren diğer Mafya babaları, halinden hâlâ hoşnut olmayan 'Deli Joe' Gallo'nun Colombo'yu öldürtmesini ayarladı; Gallo'nun siyahi organize suç çeteleriyle bağlantısı sayesinde, Colombo 28 Temmuz 1971'deki bir İtalyan-Amerikalılar mitinginde Harlemli bir kiralık katil tarafından vurulacaktı. Olaydan sonra Colombo hayatını Gallo'nun duyarsız yorumuyla, 'kafası darmadağın olmuş, yürümeyi bile beceremeyen bir bitki' olarak sürdürdü. Aileyi bir süreliğine yaşı ilerlemiş capo Thomas DiBella, sonra da capo Carmine Persico yö-

netti. Carmine'nin 1974'te patron olduğu sırada bütün Gallo kardeşler ortadan kaldırıldığı için huzur dolu günler bekleniyor olabilirdi.

Ancak, Carmine'nin hapse girmesiyle birlikte liderlik savaşı kızıştı. Carmine hapisteyken, selefi Persico Victor 'küçük Vic' Oreno'yu işleri yönetmesi için ikinci adam olarak atadı. Oreno bu konumunu ailenin daimi kontrolünü ele geçirmek ve Persico'nun oğlu Alphonso'nun, babasının vasiyetinde yazdığı gibi patron olmasını engellemek için kullandı. Bu engelleme New York sokaklarını 1990'ların başında çileden çıkaran 'Colombo Savaşı'nı tetikledi –öylesine kanlı bir savaştı ki, sık sık yaşanan kurşun yağmurunda sokaktan geçen masum insanlar da öldürüldü. Alphonso Persico'nun bu savaştan galip çıkması da pek işe yaramadı, zira uzun hapis cezalarıyla karşı karşıya kaldı.

Bununla birlikte, liderlik sorunlarına rağmen Colombo ailesinin 120 ila 180 üyesi bir dizi kazançlı alanda hâlâ faaliyet göstermekte –bunların en önemlileri uyuşturucu ticareti, pornografi, sigara hırsızlığı, kaçakçılık, iflas ettirme ve borsa manipülasyonu. Biraz istikrar sağlansa ve patronu akıllıca adımlar atsa, Colombo'nun güçlü bir geri dönüşe imza atması işten bile değil.

Gambino Ailesi

New York'taki diğer Cosa Nostra aileleri gibi, Gambino'nun kökenleri de 1900'lerde kentte Kara El haraççılığı yapan Sicilya Mafyası çetelerine dayanıyor. Küçük çaplı Kara El üyeleriyle başlayan çete öylesine büyük ve kazançlı bir 21. yüzyıl suç imparatorluğuna dönüştü ki, Gambino A.Ş. diye anılır oldu.

Gambino ailesinin ilk lideri Salvatore D'Aquila'nın çete yönetimindeki uzmanlığı, Gambino'yu 1920'lerin New York'unda en güçlü Sicilyalı suç örgütlerinden biri haline getirdi. D'Aquila 1928'de, 'Patron Joe' Masseria'nın emriyle, Joe Profaci ve üç tetikçi tarafından öldürüldü. Masseria D'Aquila'nın yerine kendisinin dostu olan Al Mineo'yu getirdi. Ancak, Mineo Masseria'nın ezeli düşmanı Salvatore Maranzano için çalışan adamlarca öldürüldü. Bu da, Maranzano destekli Frank 'Don Che-

ech' Scalise'nin ailenin yeni babası olmasına yol açtı.

Scalise'nin yönetimi de fazla uzun sürmedi. Maranzano 1931'de 'Şanslı' Luciano tarafından devrildiğinde, Scalise'nin kendi adamları, örgütlerinin Luciano'nun yeni Ulusal Sendika sisteminde ayakta kalabilmesi için ondan kurtulmaları gerektiğine kanaat getirdi. Fakat Scalise'yi öldürmek yerine ona koltuğunu bırakması için bir şans tanıdılar. Scalise'nin yerine geçen Vincent Mangano'ysa Luciano'nun gözüne girebilmek için, onun müttefiki 'Albert Zırdeli' Anastasia'yı (Cinayet A.Ş.'nin 'Yüksek İnfazcısı' olmasına rağmen) ikinci adamlığa getirdi. Sonraki 20 yıl boyunca, Anastasia Mangano'ya sadık kaldı. Ancak 1951 yılında (bugün Genovese ailesi olarak bilinen) Luciano-Masseria ailesinin patronu ve kendisinin yakın dostu Frank Costello'nun desteğiyle, Anastasia Mangano ve erkek kardeşi Philip'ten kurtulmaya karar verdi. Mangano ailesinden hiç kimse Anastasia'ya karşı koymaya cesaret edemedi ve Costello'nun yardımıyla, Anastasia Komisyon tarafından da ailenin yeni patronu olarak tanındı.

Costello'nun rehberliğinin de yardımıyla, Anastasia ailenin faaliyetlerini genişleterek uyuşturucu ticaretine girdi ve Cosa Nostra'nın Atlantic City'deki kumarhane işlerinin bir kısmına ortak olmayı başardı. Fakat kısmen Luciano-Masseria ailesinin kontrolü için Costello'yla Vito Genovese arasında yaşanan güç mücadelesi, kısmen de Mafya'yla bağlantısı bulunmayan bir banka soyguncusunu ihbar ettiği için bir sivili öldürtmesi nedeniyle, Komisyon 1957'de Anastasia'nın ortadan kaldırılmasını onayladı. Anastasia'nın yerine, onu öldürme planına da ortak olan capo Carlo Gambino geçirildi. Sağlığının bozulduğu 1975 yılına dek, Gambino bir nevi ikinci sınıf sayılabilecek aileyi New York'un en güçlü beş ailesinden biri haline getirdi. Ailenin Atlantik City'deki payını artırdı, New York'taki inşaat sektörünü fiilen ele geçirdi, ailenin sendikalardan elde ettiği kazancı yükseltti, para aklanmasını kolaylaştırmak için bir dizi yasal işe girdi ve bir yandan da narkotik konusunda önde gelen bir güce dönüştü. Aynı zamanda, üst sınıf Amerikan arabalarını çalıp onları Kuveyt ve diğer Ortadoğu ülkelerinde satma faaliyetinin de

öncülüğünü yaptı. Diğer bütün ailelerden müttefikleri sayesinde, Joe Bonanno'nun kendisini devirme girişimlerini atlattı ve Amerika'daki en güçlü Cosa Nostra şefi olmayı başardı.

1976'da kalp krizinden ölmeden önce, Carlo Gambino kuzeni ve kayınbiraderi olan Paul Castellano'yu Gambino ailesinin babası, güçlü capo Aneillo Dellacroce'yi de onun yardımcısı olarak atamıştı. Castellano, kendisinin liderliğinde ailenin çaptan düştüğünü düşünen askerler ve capo'lar arasında pek popüler değildi. Ondan kurtulmak isteyen önde gelen aile üyelerinden Queens merkezli capo John Gotti, patronunu öldürmekten ancak Dellacroce'nin baskısı üzerine vazgeçmişti; Dellacroce de bunun karşılığında Castellano'nun genç rakibine karşı hareket etmemesini sağlamıştı. Dellacroce'nin doğal sebeplerden dolayı ölümünden sadece bir gece sonraysa, Castellano ve yardımcısı Thomas Billoti, Manhattan'daki bir restoranın dışında sokakta yatıyordu... Yeni patron Gotti oldu ve 'New York'un Kralı' olarak da bilinen 'Açıkgöz Don'un yönetimi başladı.

John Gotti'nin ölümünden sonra bazı sorunlar yaşasalar da, Gambino ailesi hâlâ Amerikan Mafya ailelerinin gelmiş geçmiş en güçlüsü, en zengini ve en beceriklisi olmaya devam ediyor.

Araç Hırsızlığı

Otomobil hırsızlığının genelde ağırlıklı olarak keyif peşinde olan gençler veya tekil hırsızlar tarafından işlenen bir suç olduğu düşünülür. Gelgelelim, çalıntı motorlu araçların elde edilmesi, modifiye edilmesi ve başka bir yere taşınması, farklı kıtalardaki suç ağlarının işbirliğine dayanan geniş çaplı ve uluslararası bir yasadışı sektör haline gelmiş durumda. Önlemlerin 1990'larda geliştirilmesiyle birlikte araba hırsızlığındaki artışın ivmesi azaltılmış olsa da, bu önlemler sorunun organize suç unsuru üzerinde fazla etki yaratmadı. Çalıntı araçları ulusal sınırlar dahilinde satmak zorlaştıkça, çeteler bu arabaları kendi ülkelerinin sınırları dışında yasadışı yollardan satmaya yöneldi.

Amerikan Mafyası değerli araçları çalma, onları modifiye etme ve yeniden satış için Kanada sınırından geçirme noktasında çoktan deneyim kazanmıştı. Fakat Gambino Mafya ailesi çalıntı lüks arabaların Suudi Arabistan ve Kuveyt'e ihracının başını çekmiş, diğer Amerikalı grupların da onu izlemesiyle birlikte araba çalıp-satmak değerli bir Cosa Nostra gelir kapısına dönüşmüştü.

AB içinde her yıl 300 bin araç çalınıyor; bunların çoğu eski Sovyet Bloku ülkelerinin denetlenmeyen araba pazarlarına götürülüyor. Çalıntı araç ticareti şu anda Rus Organizatsiya'nın hâkimiyetinde. Moskova'daki müşterilerinden gelen talep doğrultusunda, Organizatsiya istenen türden bir aracın teslimatını üç hafta içinde yapabiliyor. Çalınan markaların arasında BMW, Mercedes ve Land Rover'ın bulunmasının yanı sıra, İngiltere'de çalınanlar, konteynerler içinde yaptıkları binlerce millik uzun bir yolculuktan sonra Pakistan veya Çin'de ortaya çıkabiliyor. Şu anda en kazançlı ve büyüyen küresel pazarlardan birini, inşaat sektörü araçlarının çalınması ve yeniden satılması oluşturuyor.

Buffalo Ailesi

Bu kitap için yaptığımız bir görüşmede, eski bir FBI ajanı bana şöyle demişti: "Ben Casellammare del Golfo'yu suçluyorum. O Allah'ın belası yer olmasaydı, Amerika'da da Mafya diye bir şey olmayacaktı." Bu cümle bir nebze abartılı görünse de, Cosa Nostra ailelerinin bu Sicilya köyünden gelen kurucu babalarının sayısına baktığınızda, eski ajanın sözleri anlam kazanmaya başlıyor.

Castellammare del Golfo'yu bırakıp geldiği Amerika'da organize suçun gelişmesine yardımcı olan Sicilyalı Mafiosi'lerden bir tanesi, Buffalo suç ailesinin kurucusu Stefano Magadinno'ydu. Magaddino, kardeşi Pietro bir kan davasında öldürülünce doğduğu köyü 1902'de terk etmişti. Kısa süre içinde, Kara El ve Casellammare del Golfo'dan gelen hemşerilerinin o sıralarda New York'ta yürütmekte olduğu diğer haraç ağlarının parçası oldu.

1921'de, göç etmesine yol açan kan davası Magaddino'yu Amerika'da da buldu. Magaddino kardeşinin ölümünden sorumlu olan Camillo Caizo'nun ortadan kaldırılmasını sağladı, ancak birkaç gün sonra polis bu cinayetin soruşturması için onu aramaya başlamıştı. Aynı zamanda Caizzo'nun müttefikleri de onu ölü görmek istiyordu. Magaddino ve dostu Gaspar Milazzo'ya bir süre sonra ateş açıldığında, ikisi de şehri terk etme zamanının geldiğine karar verdi. Magaddino New York'un kuzeyindeki Buffalo'ya kaçarken, Milazzo Detroit'e gitti. İki adam da yeni evlerinde önemli suç aileleri bulmakta gecikmedi.

İçki yasağı sırasında, Buffalo ve Niagara Şelaleleri, Kanada'dan ya-

sadışı alkol akışı açısından merkez noktalardı. Magaddino'nun kente gelmesinden önce yerleşik bir hal almış Sicilya Mafyası, kökenleri İtalya'nın Calabria bölgesinde bulunan Ontario merkezli 'Ndrangheta suç grubuyla kanlı bir savaşa tutuşmuştu. Magaddino hızla kaçakçılık faaliyetlerine ortak oldu ve Buffalo'daki yaşlı Sicilya Mafyası babası Joseph Peter DiCarlo 1922'de öldüğünde, onun faaliyetlerinin kontrolünü ele geçirdi.

Sınır ötesindeki Calabrialılar'la sürekli çekişmelere rağmen, Buffalo ailesi Magaddino'nun yönetiminde giderek daha çok para kazandı ve güçlendi; bu, Amerika çapındaki Sicilyalı organize suç gruplarına alkol tedarikini garanti edebilmesinden kaynaklanıyordu. Diğer yandan, Magaddino içki yasağının sonsuza dek sürmeyeceğini öngörmüş ve aileyi kumar, tefecilik ve eroin kaçakçılığına da sokmuştu. Aynı zamanda ailenin 'Labourers Local 210' sendikasını kontrol etmesini de sağlamıştı. Ailenin operasyonları Ohio ve Kanada'da genişledi; Ontario'daki 'Ndrangheta bile Magaddino'nun Güney Ontaria'nun büyük kısmıyla Toronto üzerindeki kontrolünü teslim etmek zorunda kaldı. Bazı Mafya babalarının 1957'de meydana gelen Apalachin fiyaskosundan onu sorumlu tutmasına rağmen (Barbera'nın evinde buluşmak onun fikriydi. Bu evde daha önceden pek çok toplantıya katılmıştı), Ulusal Komisyon'daki yerini ve Mafya siyasetindeki kilit rolünü kaybetmedi. Fakat kuzeni Joe Bonanno'yla sorunları konumunu zayıflattı ve 1960'ların sonuna gelindiğinde ailesi önemini kaybetmeye başlamıştı. (Magaddino, Joe Bonanno'nun, Bonanno ailesi ve Komisyon arasındaki 'Muz Savaşları'nın parçası mahiyetinde 1964 yılında kaçırılması olayına karışmıştı.)

80 yaşını geçtiğinde bile ailesinin başında bulunan Magaddino'nun bir Mafya babası olarak uzun yönetimi, atlattığı suikast girişimleri göz önünde bulundurulduğunda son derece şaşırtıcı. Fakat sonsuza dek kurduğu ailenin patronu olarak kalmaya yönelik güçlü iradesi, 1974'te doğal sebeplerden ölmesinin ardından muazzam boyutlarda bir halef anlaşmazlığına yol açtı.

Magaddino'nun yokluğunda, Buffalo ailesi hızla bölündü. Magaddino'nun ikinci adamı Sal Pieri, uzun süredir capo'luk yapan John Cam-

millieri'yi ortadan kaldırarak ipleri eline almak isterken, bir diğer capo Joseph Todaro Magaddino'nun yerini en iyi kendisinin doldurabileceğine kanaat getirmişti. Acı iç savaş Pieri'nin öldüğü 1983 yılında, Buffalo ailesini Ulusal Komisyon'da temsil etmeye başlamış Genovese ailesinin Todaro'yu yeni Buffalo patronu olarak tanımasıyla son buldu. Buffalo ailesini bugün Joseph Todaro Jr. yönetiyor. Bununla birlikte, haraççılık gerekçesiyle yöneltilen bir dizi federal suçlama aileye büyük zarar verdi ve aile, sendika kotrolünü ve Ohio'daki faaliyetlerinin büyük kısmını kaybetmiş durumda. 1990'ların son yılları, Ontario merkezli 'Ndrangheta Kanada'daki işlerinin kontrolü için savaşmaya başlayınca pek çok Buffalo askerinin sınırın kuzeyinde ölümüne sahne oldu. İronik bir biçimde, ABD-Kanada sınırına yakınlık ailenin bir zamanlar en büyük gücüyken, şimdi Aşil topuğuna dönüşmüş olabilir.

New Orleans Mafyası

Cosa Nostra'nın temelindeki örgütler, çeşitli kentlerde ve Amerikan eyaletlerinde birbirlerinden değişik isimler kullanırdı. New England'da 'The Office', Chicago'da 'The Outfit' olarak tanınırlardı. Buffolo'da insanlar bunlara kısaca 'The Arm' derdi. Gelgelelim, New Orleans'ta polis bile en başından beri bu örgütleri 'Mafya' diye anardı. Yüzlerce film ve televizyon şovunun inşa ettiği mitolojiye rağmen, Mafya'nın Amerika'daki yükselişi New York veya Chicago'dan başlamadı. Bu yükseliş Amerika'nın güneyinin derinliklerinde, New Orleans'ta başladı. 1880'ler ve 1890'larda New Orleans'a New York'a gelenlerden daha fazla İtalyan göçmen taşındı. 20. yüzyılın başlangıcına kadar, New Orleans Amerika'daki en büyük ve en yoksul İtalyan gettolarına sahipti. Dolayısıyla, Sicilyalı Mafya üyelerinin kentte güçlü ve organize bir varlığının bulunması hiç de şaşırtıcı değildi. Sicilya'nın farklı kasabalarından gelen iki başlıca grup –Matranga ve Provenzano aileleri- İtalyan yerleşim bölgelerinin ve kentin limanlarının kontrolü için savaşa tutuştu.

1888 yılında, Matrangas ailesi Provenzanoları limanlardan zorla atmayı başarmış ve yükünü boşaltmak isteyen her tekneye 'vergi' koya-

rak zengin olmaya başlamıştı. 5 Mayıs'ta, bir grup Provenzano üyesi, grubun patronu Charles Matranga da dahil olmak üzere pusu kurdukları üç Matranga üyesini öldürdü. Katillerin yakalanmaması Charles Matranga'yı, New Orleans Emniyet Müdürü David Hennessey'nin Provenzano ailesinden rüşvet aldığına iyice ikna etti. Bu kanaat, Hennessey elinde Matranga ailesinin 'Mafya adlı bir suç cemaatinin parçası olduğuna' dair kanıtlar bulunduğunu ve bunları yakın zamanda ifşa edeceğini açıkladığında iyice kesinleşti.

Hennessey 15 Ekim 1890'da vuruldu, son sözleri şöyleydi: "Bunu Dagolar (İtalyan asıllılar) yaptı." Charles Matranga ve 18 adamı ertesi gün tutuklandı. Mahkemede üçü hariç bütün adamlar aklanınca, tutucu basın ve New Orleans'ın şiddetli biçimde ırkçı, İtalyan karşıtı valisi Joseph A. Shakespeare tarafından galeyana getirilmiş bir grup insan, Matranga'nın adamlarını linç etmek üzere hapishanede kıyameti kopardı. İki adamı lambalardan sallandırdılar, birini önce vurup sonra astılar, duvarın önünde sıraya dizdikleri yedi tanesini bir kurşun yağmuruyla öldürdüler. Bununla birlikte, Matranga kaçabilmişti ve sonrasında ailesini tekrar New Orleans'ın hâkim Mafya gücü haline getirecek şekilde yeniden inşa etti.

Charles Matranga 1922'de öldü ve yerine 1944'e kadar patron olacak Corrado Giacona geçti. Onun yönetiminde New Orleans Mafyası başta Frank Costello olmak üzere New Yorklu önde gelen gangsterlerle giderek daha yakın ilişkiler kurdu. Giacona'nın halefi Sylvestro Carolla 1947'de sınır dışı edilip Sicilya'ya gittiğinde, genç capo Carlos Marcello ailenin yönetimini devraldı. New York'taki Luciano-Masseria ailesinin desteği ve yatırımı sayesinde, Marcello faaliyetlerini sadece New Orleans'ın içinde değil, Dallas gibi başka bölgelerde de genişletmeye başladı. Büyük bir narkotik, kumar, fuhuş, pornografi ve sendika kontrolü imparatorluğu inşa etti. Marcello ayrıca yepyeni bir gelir kaynağı keşfetmişti –CIA'e Fidel Castro karşıtı kampanyasında yardım etmek. Marcello, Robert F. Kennedy'nin Mafya karşıtı önlemleri karşısında ciddi sorunlar yaşayan Mafya liderlerinden biriydi. Kennedy başsavcı olarak Mar-

cello'nun geçici bir süreliğine sınır dışı edilmesine yol açmıştı ve New Orleans ailesinin sürekli peşinde dolanıyordu. Marcello hem Bobby hem de John F. Kennedy'i tehdit etmişti. Pek çok kişi –güçlü ikinci derece kanıtlara dayanarak– Marcello'nun, JFK'in 22 Kasım 1963'te Dallas'ta suikasta uğramasında bazı Mafya unsurlarını kilit rol oynamaya sevk ettiğine inanır.

JFK suikastında rol oynamış olsun veya olmasın, bu suçlama dikkatleri hiç istemediği bir şekilde Marcello'nun üzerine çekti; özellikle de 1970'lerde kurulan bir Kongre Komitesi'nde, hem Kennedy hem de Martin Luther King suikastlarında şüpheli ilan edilmesinden sonra... Spotların bu kadar altındayken, Marcello ve faaliyetleri FBI operasyonlarının öncelikli hedefi haline geldi ve 1982 de nihayet sigorta dolandırıcılığı ve bir yargıca rüşvet vermeye çalışmaktan hapse atıldı.

Hapishanedeyken zihinsel sorunlar yaşayan Marcello 1993'te serbest bırakıldı. Kısa süre içinde de, varislerine 60 milyon dolarlık bir servet bırakarak öldü. Onun güçlü liderliğinin yokluğunda, New Orleans ailesi büyük zarar gördü ve hem diğer Mafya ailelerinin hem de Mafya dışındaki organize suç örgütlerinin baskısı nedeniyle küçüldü.

Detroit Mafyası

'Kükreyen 1920'ler ve içki yasağının en parlak günleri sırasında, Mafya neredeyse her Amerikan kentinde yükselişteydi. Bununla birlikte, Sicilyalı ve diğer İtalyan-Amerikalı suç gruplarının ikinci plandaki aktörlere indirgendiği yerlerden biri Detroit'ti. 1919-1931 arasında, 'Motor kent' Detroit'teki suç olaylarına, ağırlıklı olarak Yahudilerden oluşan 'Purple Gang' (Mor Çete) hâkimdi.

Purple Gang hayatına Detroit'in güneydoğusunda bir sokak çetesi olarak başlamıştı. İçki yasağı konulana dek, grubun işlediği suçlar haraç kesme ve silahlı soygunla sınırlıydı. Purple Gang'in adını nereden aldığı bir tartışma konusu olagelmiştir, ancak çoğunluk bu adın çetenin kurbanlarından birinin şu sözlerinden geldiğini savunur: "Baştan aşağı çürümüşler, çürük et gibi mor renkliler."

İçki yasağı yürürlüğe girdiğinde, Morlar hızla kaçakçılık işine yöneldi. Amerika'ya Kanada'dan Detroit Nehri aracılığıyla büyük miktarlarda yasadışı içki akıyordu. Düzenli bir arzı garanti altına alabilmek için sınırın iki tarafında da faaliyet gösteren çete, Kanada'nın Ontario eyaletinin Windsor kentinde bir ekip kurmuştu; amaç, Kanada'da güçlü olan 'Ndrangheta çetelerine karşı güvenlik sağlamaktı.

Purple Gang Detroit'teki suç olayları üzerinde ülkedeki diğer bütün çetelerin ölü sayılarına meydan okuyan bir oranla hâkimiyet kurdu. Motor Kent'i kontrol ettikleri süre boyunca, 500'den fazla cinayete imza attılar. En kanlı olayların bazılarıysa, çetenin bölünüp 'Little Jewish Navy' (Küçük Yahudi Donanması) adlı rakip bir grubun ortaya çıkması sırasında meydana geldi. Fakat Morların kurşunlarına hedef olan kişilerin pek çoğu, kaçakçılık faaliyetlerinden pay elde etmeye çalışan Sicilyalı çetelerdendi. Morların ölüm ve beceriklilik noktasındaki imajı yeraltı dünyasında da yayıldı; hatta şehir dışından bir kiralık katil ekibi talep eden Al Capone'un bile huzuruna çıkmışlardı. Mor Çete üyeleri Harry Keywell, Philip Keywell ve George Lewis'in, Capone'nun Sevgililer Günü katliamındaki tetikçileri olduğu yaygın bir söylentidir.

'Şanslı' Luciano ve Meyer Lansky arasındaki İtalyan-Yahudi ortaklığı 1931 yılında Ulusal Suç Örgütü'nü kurduğunda, ikili, Mor Çete'nin gücünü hemen tanıyıp bu ortaklığa katılmalarını önerdi. Bu öneri Detroit'teki Sicilya Mafyası ailesiyle Morlar'ın birlikte çalışması sayesinde kentte yeni bir barış dönemine vesile oldu (Gaspar Milazzo tarafından kurulan Detroit'teki Sicilya Mafyası ailesini o dönemde Joseph Zerilli yönetiyordu). İçki yasağı bittiğinde, Morların büyük bir kısmı Ulusal Suç örgütü'nün diğer yerlerdeki faaliyetlerinde rol almak için Detroit'i terk etti –çoğu Lansky'nin kumar imparatorluğunda çalışmaya başladı veya Cinayet A.Ş.'de becerilerini sergileme alanı buldu.

Morların 1933'te fiilen ortadan kalkmasının ardından, Motor Kent'in yeraltı dünyası gücü Zerilli'nin Mafya ailesi olacaktı. Zerilli faaliyetlerini sonraki 20 yıl boyunca narkotik, bahis ve kara para aklama alanlarına genişletti. Devasa bir fuhuş imparatorluğu inşa etti ve başta Ulus-

lararası Teamster (Kamyon Şoförleri) Kardeşliği ve lideri Jimmy Hoffa olmak üzere Detroit'in güçlü sendikaları üzerinde kontrol elde etti. Zerilli yekpare bir örgüt yönetiyordu; onun ve William 'Kara Bill' Tocco, 'Yaralı Yüz Joe' Bommarito ve Peter Licovalli gibi bütün güvendiği capo'ların Sicilya'nın Terrasina kasabasından geldiği söylenir. Zerrili ailesinde neredeyse hiç iç ayrılık çıkmadı ve diğer Mafya babalarının aksine, Zerilli koltuğunu bıraktığı 1975'te de oğlu Anthony'yi yerine yerleştirmekte sorun yaşamadı. 40 yıllık inanılmaz yönetimi diğer Mafya babalarının onu kıdemli bir devlet adamı gibi görmesi anlamına geliyordu ve Zerilli'ye Ulusal Komisyon'da bir koltuk verildi.

Detroit Mafyası'nın sorunları ta 30 Temmuz 1975'te, Jimmy Hoffa'nın 'ortadan kaybolmasının' aileyi ulusal spot ışıklarının altına yerleştirmesiyle başladı. Hoffa'nın çalışma masasında üzerinde şunların yazılı olduğu bir not bulunmuştu: "TG – 14.00 – Red Fox." Red Fox Hoffa'nın en son canlı görüldüğü restoranın adıydı ve TG de, hem Hoffa'nın bir dostu hem de Zerilli ailesinin güvenilir bir yardımcısı olan Anthony 'Tony' Giacolene'yi simgeliyordu. 2003'te, DNA testleri Hoffa'nın ölmeden önce Giacalone'ye ait bir arabada bulunduğunu kanıtladı.

Hoffa olayı ve sendika kontrolü nedeniyle FBI'ın soluğunu ensesinde hisseden Detroit ailesi, en kazançlı işlerden çekilmek zorunda kaldı. Fakat bu bile Anthony Zerilli ve başyardımcısı Jack Tocco'nun çetecilik ve kumarla ilgili suçlamalardan demir parmaklıklar ardına konmasını engelleyemedi. Süren FBI önlemleri bugün hâlâ Detroit ailesinin gücünü ve kazancını kemirmekte ve ailenin eski nüfuzu ile Cosa Nostra'daki önemine gölge düşürmekte.

Los Angeles Mafyası

Diğer suç aileleriyle karşılaştırıldığında, Los Angeles Mafyası'nın küçük çaplı, etkisiz ve neredeyse bir şaka gibi olduğu söylenir. Hem diğer Mafya üyeleri hem de organize suçla mücadele edenler Los Angeles Mafyası'nı 'Mickey Mouse Mafyası' diye anmayı severler. Los Angeles Emniyet Müdürü Daryl Gates bu mafyanın bahis faaliyetlerine kar-

şı 1984'te başlattıkları operasyonun adını 'Hafif sıklet Operasyonu' koymuştu. Kaliforniya'nın Amerika'daki en zengin eyaletlerden biri olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Mafya'nın eyaletin ekonomisiyle aynı doğrultuda bir patlama yaşaması gerekirdi. Los Angeles Mafyası'nın gücünü artırmasının karşısında, tıpkı diğer yerlerdeki Mafya gibi, hiçbir engel bulunmuyordu. 1920'lerin sonlarında, Sicilyalıların düzenlediği başarılı kaçakçılık operasyonları, Jack Dragna diye tanınan Anthony Rizzotti'nin kontrolü altında toplanmıştı. Kendi kurduğu 'İtalyan Koruma Birliği' adlı organizasyonu paravan yapan Dragna'nın suç ailesinin, tüm bilinen çetecilik alanlarında parmağı vardı.

Fakat Dragna diğer aileleri kendi bölgesinin dışında tutacak gücü hiçbir zaman bulamadı –örneğin, Hollywood'un film stüdyolarından para sızdırmaya yönelik kârlı girişimleriyle ün yapan çete Chicago Outfit'ti. Dragna ayrıca, Mickey Cohen'in yönettiği ve hem Yahudi hem İtalyan üyelere sahip bağımsız organize suç grubunu da ortadan kaldırmayı bir türlü beceremedi.

Dragna'nın ölümünün ardından aile önce avukat Frank Desimone, onun da 1968'de hayata veda etmesinden sonra Nick Licata tarafından yönetildi. Licata 1974'te öldüğünde, aile Jack'in etkisiz yeğeni Louie Tom Dragna'nın kontrolüne geçti. Louie Tom'un işleri gevşek bırakmasıysa, şehir dışından gelen Jimmy Fratianno adlı bir gangsterin sahneye çıkmasına yol açtı. Ama Fratianno da bir FBI muhbiriydi ve kısa süre içinde Los Angeles Mafyası'nın çok sayıda üyesi demir parmaklıklar arkasına düşmüştü. Aile 1980'lerde yeni patron Peter Milano'nun yönetiminde kendini yeniden inşa etmeye çalıştı, fakat Milano 1988'de hapse girdiğinde yeniden büyük bir darbe aldı. Bugün Los Angeles Mafyası'nın, Sunset Strip gibi bölgelerdeki fuhuş, kumar, gece kulübü ve narkotik faaliyetleri dışında fazla etkisi bulunmayan, küçük ve dağınık bir organizasyon olduğuna inanılıyor.

Çok sayıda üst düzey Mafya aktörleri, Kaliforniya'nın tümündeki Mafya'yı açıkça küçük gören FBI'ın telefon dinlemeleri sonucunda yakalanmış durumda. Los Angeles Mafyası'nın içine sızmadan önce, 'Ça-

kal' Jimmy Fratianno şu yorumu yapmıştı: "Gerçek Mafya aktörleri bölgelerine taşınsa, San Francisco ve San Jose'deki tipler iki dakika bile hayatta kalamazdı. Belki de biz gidip ele geçirmeliyiz, birkaç adamı yere sersek diğerleri korkudan altlarına eder."

Bir başka çete figürü de Los Angeles Mafyası hakkında şöyle demişti: "Tek yaptıkları şey Superman'i öldürmekti." Bu sözlerin, 'Superman'in Maceraları' adlı televizyon dizisinde Superman'i oynayan George Reeves'in 1959'daki şüpheli ölümüne atıf olduğu sanılır. O dönemde bunun bir intihar olduğu zannedilse de, adli kanıtlar kuvvetli bir biçimde cinayete işaret etmektedir. Reeves'in, karısıyla yattığı bir Hollywood yapımcısına yardımcı olan bir Mafya tetikçisi tarafından vurulduğuna dair tutarlı yeraltı dünyası hikâyeleri de mevcut.

Dikkatleri Los Angeles Mafyası'nın üzerine çeken bir başka meşum cinayetse, Johnny Stompanato'nun ölümüydü. Eski bir denizci olan Stompanato Amerikan ordusundaki görevini bırakıp Dragna'nın Los Angeles suç ailesinde bir Mafya askeri olmuştu. Bu yakışıklı fakat acımasız haydut, 1957'de Hollywood aktrisi Lana Turner'ın aşığı oldu ve bu fırtınalı bir aşktı. 1958 yılında, ikili şiddetli bir kavgaya tutuşmuşken, Turner'ın 14 yaşındaki kızı annesinin yardımına koştu ve yaklaşık 25 santimetrelik bir bıçağı Stompanato'nun karnına sapladı. Tam da Los Angeles ailesinin patronu Frank Desimone'nin felaket Apalachin toplantısında tutuklanmasından kısa süre sonra çok dikkat çeken bu cinayet, medya ilgisini iyice artırdı. Stompanato'nun ölüm şekli de ülke çapındaki Mafya üyelerinin Los Angeles Mafyası'nı iyice hor görmesine yol açtı; bunun, 'Los Angeles'taki adamların küçük bir kızla bile dövüşemediğinin' kanıtı olduğunu söylediler. Ancak Los Angeles Mafyası'nın her zaman küçük çaplı olduğu ve öyle kalacağına dair yaygın fikri yine de herkes paylaşmıyor. Bir FBI ajanı bana bir keresinde şöyle demişti: "Şeytanın kurduğu en büyük tuzağın, insanları var olmadığına inandırmak olduğu söylenir. Ayrısı Los Angeles'taki bazı çeteler için de geçerli. 'Mickey Mouse' tipleri olmak onlara epey alan sağlıyor. Ve bu adamları ne zaman küçük görürseniz, sizi o zaman vuruyorlar."

Mafya ve Las Vegas

Las Vegas'ı Mafya var etti. Cosa Nostra'nın Nevada'nın 'Günah Şehri'ndeki bağlantılarına dair hikâyeleri göz ardı etseniz bile gerçekler ortada. Las Vegas'taki devasa Mafya yatırımı olmasaydı, bu tanınmayan Nevada kasabasının dünyanın gayri resmi kumar başkentine dönüşmesi pek mümkün değildi.

Mafya'nın içki yasağı sonrasında yıllar boyu en büyük gelir kapısı olacak şeyin temelleri, çaresizce gelir arayışında olan Nevadalı yetkililer kumar oynamayı 1931'de yasal hale getirdiğinde atıldı. Yasa değişikliğinin hemen ortasında mantar gibi türemeye başlayan kumarhaneler, daha çok Vahşi Batı'daki muadillerine benzeyen küçük yerlerdi; Las Vegas'ın bugünkü meşhur lüks otelleriyle yakından uzaktan alakaları yoktu. Hoover Barajı'nın tamamlanması sayesinde elde edilen bol elektrik ve su tedariki bu kumarhanelerin genişlemesine yol açtı, ancak sadece en fazla 110 odaya sahip iki otel açılmıştı.

Bu arada, 'Şanslı' Luciano ve Meyer Lansky, Benjamin 'Bugsy' Siegel'ı 1930'larda Las Vegas'a göndermişti. Ulusal Sendika'nın Batı Yakası'ndaki kumar faaliyetlerini yönetmek ve Meksika'dan afyon getirmek amacıyla bir narkotik kaçakçılığı şebekesi kurması için Kaliforniya'da bulunuyordu. 1942'de Lansky Siegel'ı, kumar oynamanın yasal hale getirildiği Nevada'ya yollayarak bu eyalete genişleme fırsatlarını incelemesini talep etti. Siegel burada Billy Wilkerson adlı bir işadamıyla karşılaştı ve onunla Las Vegas'ın nasıl büyüyebileceğine dair vizyonunu paylaştı. Siegel, Lansky, Luciano, Frank Castello ve diğer Mafya babalarından, lüks bir otel ve kumarhane inşa etmek için 2 milyon dolar borç istedi. Otelin adını, metresi Virgina Hill'in lakabından esinlenerek The Flamingo koyacaktı. Önde gelen Mafya babaları 1943'te Siegel'e bu borcu verdi; paranın büyük kısmı da çocukluk arkadaşı Lansky'den geliyordu. Bununla birlikte, The Flamingo'nun inşaatı sırasında masraflar katlanınca, Siegel Sendika'daki dostlarına 6 milyon dolardan fazla borçlanmıştı.

İnşaat nihayet tamamlandığında, Siegel aktör George Raft gibi ünlü

isimleri çekerek The Flamingo'yu tanıtmak için Hollywood bağlantılarını kullandı. Otel zarar ettiği ve Siegel yatırımcılarının baskısı altında olduğu için bunu yapmaya muhtaçtı. 1947'de The Flamingo biraz kâr yapmaya başlamıştı, Siegel de belini doğrulttuğunu sanıyordu. Ne yazık ki, Lansky ve Luciano Siegel'in inşaat masrafları üzerinden kendilerini dolandırdığına kanaat getirmişti. Gerçekten üzülerek de olsa, cezalandırılması gerektiğine karar verdiler. Siegel'in 1947'de vahşice katledilmesinin ardından Lansky'nin kontrolünü devraldığı The Flamingo, bir yıl geçmeden muazzam boyutlarda kâr getirmeye başladı.

Bu durumu gören Lansky Thunderbird Oteli'ne büyük bir yatırım yaptı ve Sands Otel'de de kontrol hissesi satın aldı. Bu arada, Cleveland Mafyası Desert Inn'den hisse almış, Frank Castello da Tropicana'nın büyük kısmını kontrolüne geçirmişti. Yatırdıkları milyonlar sayesinde Mafya Vegas'ın patlamasını sağladı. Aynı zamanda eğlencenin Vegas'a gelmesinden de büyük ölçüde Mafya sorumluydu. Mafya'nın, Sands Otel'de hisse verdiği Frank Sinatra ve Rat Packs'in 1950'ler ve 60'larda Vegas'a gelmesini sağladığı bir sır değil.

Diğer yandan, Mafya'nın Las Vegas'tan elde ettiği servet, kumarhanelere yaptıkları yatırımın yasal kârından ibaret değildi. Gizli yatırımcılar olarak genellikle kârı tahsil etmek için farklı yöntemler kullanırlardı. Bu yöntemlerin en popüleri, Milli Vergi Gelirleri İdaresi (Internal Revenue Service –IRS) ve başka hiç kimseye çaktırmadan her yıl elde edilen milyonlarca dolarlık 'kaymak'tı. Kumarhanelerin sayım odalarından geçen muazzam miktarlardaki nakit paranın bir kısmı hiçbir zaman resmi olarak sayılmazdı ve doğrudan Mafya'nın cebine giderdi. Las Vegas'taki kumarhaneler aynı zamanda para aklamak için de hârika bir yöntem sunuyordu.

İlginç milyarder Howard Hughes, Las Vegas'ı temizleme girişiminde dikkat çekici bir biçimde başarısız olmasına rağmen, kentteki Mafya faaliyetlerinin üzerine gitmesi için FBI'a baskı yaptı. 1970'ler boyunca, bir dizi telefon dinleme ve gözetleme operasyonu 'kaymak yiyiciliği've para aklamaya karşı muazzam önlemlerin alınmasını sağladı. Aynı dönem-

de Kumar Komisyonu'nun baskısı da Mafya'nın kumarhanelerdeki yatırımını sonlandırdı. Mafya hâlâ Vegas'ta, ama şu günlerde eskiden kazandıklarının birazını bile kazanmıyorlar.

Yasadışı Kumar-Kumar

Kumar epeydir yeraltı dünyasıyla ilişkilendirilir. Suç grupları genelde kumar borçlarının toplanması ve ödemekten kaçanların cezalandırılmasıyla bağlantılıdır. Dahası, Yakuza gibi bazı suç şebekelerinin kökenleri Ortaçağ'daki antik kumarbazlar loncasına kadar uzanır.

Hükümetlerin 18. yüzyılın sonundan bu yana kumarı sınırlaması ve vergilendirmesiyse, yasadışı kumarı organize suç grupları için ciddi bir gelir kapısı haline getirdi. Diğer yandan, halkın yasadışı bahis ve kumar makinelerine yaklaşımı da, diğer organize suç faaliyetlerine kıyasla çok daha hoşgörülüdür.

Kumar çeteleri genellikle yoksul bölgelerde yasadışı piyango çekilişiyle iştigal eder. Düşük gelirli kişilerin, ortaya küçük miktarlarda para koyup, bunun binlerce katını vergi kesintisi de yapılmadan kazanabilecek olma ihtimali, dünya çapında çekiciliğini hâlâ sürdürüyor. Amerika'da 'Sayılar Oyunu' diye bilinen ve 19. yüzyılda siyahların yaşadığı mahallelerde ortaya çıktığı sanılan bu oyun, sadece ABD'de birkaç milyar dolarlık getirisi olan modern bir yasadışı faaliyete dönüşmüş durumda. Başka faaliyetlerden kazandıkları yasadışı kârı meşrulaştırma noktasında kısmen kolay bir yol olduğu için, suç örgütleri her zaman için yasal kumara yatırım yapmak istemiştir. Batı dünyasında yasal kumar ve bahis oyunlarından zorla çıkarılmış olsalar da, organize suç örgütleri internet bahisçiliğinin nispeten yakın zamanda yayılmasından son derece faydalandı.

Mafya ve Filmler

Eğer filmler Amerika'nın kültürel şahdamarıysa, bu damardan akan kanın büyük kısmı da Cosa Nostra'dır. Holywood iki sebepten ötürü Mafya'yla epey uzun ve kârlı bir aşk ilişkinin tadını çıkardı. Birincisi,

Cosa Nostra'nın organize suçları Amerikan tarihinin son 100 yılına öylesine kök salmış durumda ki, hem bunu göz ardı edip hem de ABD'deki hayatı nesnel bir biçimde yansıtmak zor olurdu. İkincisi ve stüdyolar için daha önemli olanı, Mafya insanlar nezdinde sönmek bilmeyen bir çekiciliğe sahip ve bu da Mafya filmlerinin para yapması anlamına geliyor. Hollywood'la Mafya arasındaki sevgi ilk kez 1920'lerde ortaya çıktı ve bu her zaman çift taraflı bir ilişki oldu. İçki yasağı döneminin ilk gangsterleri bile, kendi suçlarının cazibesinin yansıması olarak algıladıkları şeyi beyaz perdede görmekten haz duyuyorlardı. Hatta çeteleri anlatan en eski sessiz filmlerden bazılarının başrolünde, gerçek bir eski gangster olan ve film için Al Capone'la arkadaşlığından vazgeçen Joe Browne oynuyordu.

Browne, Hollywood'un bir parçası olma fikrinin baştan çıkardığı son organize suç örgütü üyesi de değildi. Eskinin küçük çaplı gangsteri George Raft 1932 tarihli Scarface gibi dev Hollywood başarılarında başrol oynamakla kalmamış, aynı zamanda bazı çete üyeleriyle de yakın dostluğunu sürdürmüştü. 1940'ların başında, Raft yakın arkadaşı "Bugsy" Siegel'in birkaç 'ekran denemesi'ne katılmasını bile sağlamıştı. 1930'lar boyunca önde gelen stüdyolar tarafından, gangsterler ve yükselen organize suç dalgasıyla ilgili yüzlerce film yapıldı ve bu filmlerin Edward G. Robinson gibi aktörleri çoğunlukla birer yıldız haline geldi. Fakat pek çok film yapımcısı Mafya'yı anti kahramanlar olarak gösterme zorunluluğundan bıkmıştı. Örneğin Motion Picture Production Code (Amerikan Sinema Yapımcıları Kuralları) Scarface'in sonunun değiştirilmesini ve filmin adının altına 'Ulusun Utancı' yazılmasını bile istemişti.

FBI'ın bile Mafya adındaki herhangi bir organizasyonun varlığını inkâr ettiği bir dönemde, filmlerin Cosa Nostra'nın kökenlerine ve gerçek doğasına hiçbir zaman dokunmamış olması şaşırtıcı değil. Fakat bunların hepsi 1972 yılında, Mario Puzo'nun çok satan aynı adlı kitabından uyarlanan 'The GodFather' (Baba) adlı filmle değişti. Mafya'nın 1950'lerde Kefauver Komitesi oturumları ve Apalachin fiyaskosuyla başlayarak maruz kaldığı ifşaatın ardından, daha gerçekçi bir resim çizmenin

vakti çoktan gelmişti. Fakat Mafya babası Joe Colombo'nun İtalyan-Amerikalı Sivil Haklar Birliği Paramount Pictures'a öyle büyük baskı yaptı ki, The Godfather'ın gösterime girmesinden önce şirket filmdeki her 'Cosa Nostra' ve 'Mafya' sözcüğünü çıkarmak zorunda kaldı. Birçok Cosa Nostra kişiliğinden ve olaylarından esinlenen film, özellikle de Mafya'nın nezdinde muazzam bir başarı elde etti. Gizli dedektifler, Mafya üyelerinin nasıl davranmaları gerektiğine dair filmden ilham alıp ders çıkardıklarını rapor etti. Bazı çevrelerde olumlu bir Mafya mitolojisi yaratmakla itham edilse de, Joe Bonanno filmin başarısının gerçek sırrının şu olduğunu savunmuştu: "Aile gururu ve kişisel onurla ilgili. Güçlü akrabalık hissiyatına sahip insanları gaddar bir dünyada hayatta kalmaya çalışırken anlatıyor."

The GodFather ve 1974 tarihli ilk devam filmi The GodFather – Part II, bir Mafya filmleri seline neden oldu. Bunların en iyi olan iki tanesi –Casino (1995) ve Goodfellas (1990)– Nicholas Pilgeggi'nin kitaplarından uyarlandı. Good Fellas The GodFather'ın göz kamaştırıcılığından yoksun olsa da, Henry Hill'in gerçek hayat hikâyesini büyük ölçüde doğru bir şekilde anlatıyordu. İhanetleri, Mafya içi siyaseti, açgözlülüğü, sıradan şiddeti ve Mafya'nın alt kademelerindeki ağır işçiliği harika bir biçimde yakalanmıştı. 1990'lara gelindiğinde, Mafya artık televizyon için bile ele alınabilecek bir konuydu. Başarılı drama dizisi The Sopranos, New Jersey capo'su Tony Soprano'nun iş ve aile hayatını son derece inandırıcı bir şekilde anlatır.

Hem filmler hem de son dönemde televizyon, Amerikan halkının ABD'deki organize suçun hâkim gücü olarak Mafya'ya bakışını şekillendirdi. Cosa Nostra her zaman diğer organize suç gruplarından daha olumlu bir biçimde resmedilmişti (Al Pacino'nun Cosa Nostra'yla ilgili filmlerini, Scaface'in 1983 tarihli versiyonundaki Kübalı bir Mafya babası rolüyle karşılaştırmanız yeter). Bu durum bir medya komplosunun sonucu değil, sadece Amerika'nın Mafya'yla yaşadığı aşk-nefret ilişkisini yansıtıyor.

Cosa Nostra'nın Bugünkü Durumu

Cosa Nostra'nın tam ve kurgusal tarihini Sicilya'daki kökenlerinden alıp New York'taki Little Italy'nin (Küçük İtalya) şirket yönetim kurulu odalarına kadar anlatan bir film serisi yapmış olan tek yönetmen Francis Ford Coppola. The GodFather üçlemesindeki üç film arasından, Amerikan Mafyası'nın kökenlerini hem korumak hem de aşmak isteyen, dönüşen bir organizasyon olarak bugünkü halini en iyi yakalayanı, değeri fazla bilinmeyen üçüncü filmdir.

1980'lerin ortalarından bu yana, pek çok kişi Amerikan Mafyası'nın çökeceğini öngörüyordu. Eski New York valisi Rudolph Giuliani, New York Güney Bölgesi savcılığını 1989'da bıraktığında, Gambino ailesinin ve diğer New York Cosa Nostra ailelerinin kısa süre içinde 'sokak çeteleriyle aynı düzeye indirgeneceğini' söylemişti.

Diğer yetkililer daha da ileri giderek, Cosa Nostra'sız bir ABD'den söz ediyorlardı. Halk ve medya da onlara inanabileceklerini düşünmüştü. Giuliani, New York'taki beş büyük ailenin patronlarını ve ikinci adamlarını hapse düşüren bir kampanyanın başını çekmişti. Amerika'nın diğer yerlerinde de, FBI neredeyse bütün bir nesil Mafya üyelerini hapse atmak için gizli izleme teknikleri ile bir dizi Mafya muhbirini kullanmıştı. Bununla birlikte, zafer ilanlarının erken olduğu görüldü. Bazı yetkililerin Cosa Nostra'nın ölüm sancıları gibi yorumladığı şeyler, aslında 21. yüzyılda hayatta kalmak için evrimleşen bir organizasyonun acılı mücadelesiydi. Ailelerin New York sokakları yerine doğrudan Sicilya'daki Palermo, Corleone ve Trapani sokaklarından üye kabul etmeye yönelik yeni siyaseti bir umutsuzluk eylemi değildi –bu, adam eksikliğini hızla giderme amaçlı akıllıca bir stratejiydi. Böylece, orijinal üyelerin hapse atılmasıyla açılan boşluk ciddi anlamda dolduruluyordu. Richard Martino ve Andrew Campos gibi adamları Mafya'ya katmak, iddia edildiği gibi 'Mafya'nın yolunu şaşırdığının' göstergesi değil, Cosa Nostra'nın yeni suç alanlarına yöneldiğinin işaretiydi. Hem Martino, hem de Campos Gambino ailesine tahminen 1 milyar dolarlık kazanç getiren siber dolandırıcılık hizmeti verdiler.

Cosa Nostra'nın Sicilyalı mirasının en değerli tarafı, sıkı hiyerarşik düzen ve örgütsel yöntemlerdi. Cosa Nostra'nın dayanıklılığı belki de daha kuvvetli saldırganlara karşı savaşan Sicilyalı direnişçi güçler gibi bir kökenden gelmesinden kaynaklanıyor. Bu dayanıklılık nereden geliyor olursa olsun, FBI'yla süregelen savaşında işine yaradı. Bir FBI ajanı bana bu konuda şunları söylemişti: "Sanırım, Mafya babalarını ve diğer liderleri ele geçirdiğimizde, ailelerin hayatlarına devam edeceklerinin farkına varmamıştık. Yeni patronlar, ikinci adamlar ve capolar ortaya çıkmaya devam etti. Adamları alıyorduk ama yapıya dokunmuyorduk." Örgütsel yapı bir yana, diğer organize suç gruplarının Mafya hâlâ ayaktayken ortadan kaybolmuş olmasının bir nedeni de şu: Bazı Cosa Nostra üyeleri oğullarını kendilerinin yolundan gitmeleri için cesaretlendirir. Meşum John Micali'ye benzeyenleri de içeren yeni bir Mafiosi nesilinin ortaya çıkması, şunun da göstergesi: Mafya'daki hayatlarına kültürel kimliklerini ortaya koymanın bir yolu olarak tutunan bazı İtalyan Amerikalılar var ve pek çok Mafya üyesi de, 'aile işi'nden kazanılan paranın çocuklarına devretmeye değer olduğuna inanıyor.

Cosa Nostra suçlarıyla ilgili gelecekteki haberler, sözgelimi Brezilya'daki sokak çocuklarından koparılmış yasadışı insan organlarının ticareti gibi, giderek artan miktarda bir küresel boyut içerecek. Aynı zamanda, devasa siber-dolandırıcılıklarına ve borsa manipülasyonlarına dair de manşetler göreceğiz. Üniversite mezunu, ama 1920'lerdeki ilk Sicilyalı çete liderleri kadar güçlü, katı yürekli ve kan görmeye alışkın olan yeni patronlar çıkacak; ailelerini hem geleneksel hem de modern suç alanlarında ilerletmek isteyecekler. Aileler arası birlikte çalışan ekiplere yönelik ilginin artması yeni ailelerin yükselmesine yol açabilir. Hatta önümüzdeki birkaç yıl içinde yeni Sicilyalı üyelerle onların müesses Amerikalı patronları arasında bir savaş bile patlak verebilir.

Salvatore Maranzano 1931 yılında ABD'deki Sicilya Mafyası'nın yapısını şekillendirip adını da Cosa Nostra koyduğunda, herhalde 21. yüzyılda da ayakta kalacak bir Amerikan Mafyası'nın kuruluşuna yardımcı olduğunu aklına bile getiremezdi.

Yakuza ve Japonya'da Organize Suç

"Bugünlerde herkes Yakuza'dan korkuyor."
(Juzo Itami, Japon film yönetmeni)

Japonya'nın meşum yasadışı organize suç çeteleri ve suçlu klanları olan Samuraylar dönemine kadar uzanan tarihiyle, Yakuza dünyanın en eski ve en yerleşik suç örgütlerinden biridir. Yakuza'nın varlığı Japonya'da hükümetin merkezinden, uluslararası şirketlere ve kentlerin karanlık sokaklarına dek her yerde hissedilir. Kadim törenleri ve tuhaf alt kültürüyle, Yakuza'nın dünyadaki en ilgi çekici organize suç gruplarından biri olduğu şüphe götürmez.

Erkek kardeşimin birkaç yıl önce Tokyo'nun Roppongi bölgesinde bir gece kulübü işletmesi bana, güvendiğim ve Japonya'nın sokaklarındaki hayatı ilk elden deneyimlemiş birisine şu soruyu sorma fırsatı tanıdı: Yetkililerin bana Japonya'daki organize suçla ilgili anlattığı şeyler doğru muydu?

Yakuza'nın çok sayıda üyeye sahip olmasına rağmen sokaklarda çok az miktarda suç işlendiği doğru muydu? Bazı Yakuza üyeleri gerçekten de üzerinde kademelerinin, mensubu oldukları klanların ve iletişim bilgilerinin yazılı olduğu kartvizitleri sağa sola veriyor muydu? Kimi zaman belli yerlerde bir tür gölge hükümet ve polis gibi hareket ettikleri doğru muydu? Japonya popüler kültüründe de Batı'da olduğu gibi kahramanlaştırılıyorlar mıydı?

Yakuza'nın Kökenleri

Eğer Japon Polis Bilimleri Ulusal Araştırma Enstitüsü'nün verdiği rakamlar doğruysa, 2 bin 500'ten fazla suç çetesiyle ve yaklaşık 150 bin üyesiyle Yakuza dünyanın en büyük organize suç ağını teşkil ediyor. Bununla birlikte, Japonya'da pek çok kişi için Yakuza'nın boyutu bir utanç değil, gurur kaynağı. Bu gurur hissiyatının önde gelen nedenlerinden biri, Yakuza'nın sahip olduğu iddia edilen kökenleridir. Dünya çapın-

daki pek çok organize suç örgütü kendilerini soylu ve onurlu bir tarihe dair mitlere ifade etmeye çalışmıştır. Bir suç ağını eski bir direniş hareketine veya yoksulları feodal lordlardan koruyan bir cemaate bağlayan iddialar sık sık ortaya atılır. Fakat Yakuza vakasında bu tür fantastik savlar her zaman da gerçekten tümüyle uzak görülmemeli.

Tokugawa Ieyasu 1603'te Şogun olup Japonya'yı birleştirmeye giriştiğinde, pek çok Samuray kendilerini emrinde savaşacak bir efendiden mahrum halde bulmuştu. Bu sahipsiz savaşçılar ronin diye bilinirdi. Bunların kimisi çiftçi toplulukları ve daha küçük kentleri yağmalayarak hayatta kalan yasadışı çeteler kurdu. Bu acımasız davranışları, fazlasıyla büyük kılıçları ve abartılı giyim tarzları onlara kabuki-mono (gözü dönmüşler) adını kazandırırken, köylüler ve kent sakinleri de kendilerini onlardan korumak için birtakım çeteler oluşturdu. Bunlara da machi-yokko (kentin hizmetkârları) veya otokodate (cesur halk) denmeye başlandı. Sadece savaşçı sınıfının kılıç taşımasına izin veriliyor olmasından dolayı, pek çok machi-yokko ve otokodate kentlerini ve köylerini korumak için ronin'leri çalıştırmaya başladı. Polis Bilimleri Ulusal Araştırma Enstitüsü'nden Kanehiro Hoshino'nun bütün ronin'lerin 1688'de ortadan kaldırıldığını savunmasına rağmen, pek çok Yakuza kendilerini ya ronin'lere ya da meşhur otokadate'lere bağlayan karmaşık soyağaçlarının dökümünü çıkarabilir. Yakuza bu şanlı atalarının zaman içinde, sonrasında Yakuza'yı oluşturacak bakuta'ya (kumarbazlar loncası) ve tekiya'ya (seyyar satıcı) katıldığını savunur. Japonların çoğunluğu da, nasıl ortaya çıktıklarına dair polis anlatısından ziyade Yakuza'nın kendi versiyonuna inanmayı seçmiştir. Otokade ve ronin geleneği Yakuza açısından romantik bir görüntü sağlayabilir, fakat pek çok kişi bu geleneğe daha soylu görülen bir geçmişin bir halkası olarak tutunur.

Yakuza ismi Japon kâğıt oyunu Oicho-Kabu'daki (hanafuda ve kabufuda kartlarıyla oynanır) en kötü elden gelir. Bakaradaki gibi Oicho-Kabu'da da üç karttaki sayılar toplanır, en kötü el de 8, 9 ve 3 kartlarından oluşur. Geleneksel Japonca'da, sayıların bu sırayla sayılması, Ya (8)- Ku (9)- Za (3) seslerinin telaffuz edilmesiyle 'Yakuza' sözcüğüne tekabül eder.

Modern Japonca'yla sayıldığındaysa, 8-9-3 hachi-kyu-san sesini çıkarır ki, Yakuza bugünlerde zaman zaman böyle de adlandırılıyor. Bu terimin ilk başlarda bir hakaret mahiyetinde, 'en kötü el'ler olduklarını ima etmek için mi, yoksa onlarla sorun yaşayan bir kişinin kötü şansını temsil etmek için mi kullanıldığı hâlâ bilinmiyor.

Feodalizm Japonya'da diğer yerlere kıyasla kısmen geç son buldu –1869'da Meiji Restorasyonu gerçekleşene dek ülkede hızlı bir sanayileşme yaşanmadı. Bu dönemdeyse, Yakuza fuhuş ve kumar kontrolüyle şantaj ve tefecilik faaliyetlerinin yanı sıra inşaat sektörü ve işgücü kontrolüyle ilişkilendirildi. 1879'da, Toyama Mitsuru Genyosha'yı (Karanlık Okyanus Cemiyeti) kurdu. Bu aşırı milliyetçi örgütün amacı Japon gücünün Asya kıtasına yayılmasını ve geleneksel değerlere dönüşü sağlamaktı; örgüt, paramiliter ve okült Kara Ejderler ile yakından bağlantılıydı. Bu iki grup da yakın ilişkiler kurdukları Yakuza'nın üyelerini, sol eğilimli siyasetçileri öldürmek ve sözgelimi İmparatoriçe'ye 1895'te Kore'de suikast düzenlenmesi gibi terör eylemleri gerçekleştirmek için kullandı. Bu ortaklık Yakuza'nın sağ eğilimli siyasi gruplardan destek alma geleneğinin başlangıcını oluşturdu. Bu destek sonraki onyıllarda Yakuza'nın büyümesine yardımcı olacaktı.

Ancak modern Yakuza'nın gücünü artırmasına yönelik en önemli gelişmenin 2. Dünya Savaşı'nın sonunda ve Japonya'daki Amerikan işgali sırasında yaşandığı söylenebilir. Eski sosyal düzenin çöküşü ve Amerikan askerlerinden gelen talep Yakuza kontrolündeki 'kafası güzel' zevk bölgelerinde bir patlamaya yol açmıştı. Sıkı tayınlama da yine Yakuza kontrolü altında bulunan muazzam boyutlarda bir karaborsa ortaya çıkarmıştı. ABD'nin komünist etkiye karşı sağ eğilimli siyasetçileri göreve getirmesiyle, bunların eski dostu olan Yakuza'nın 'ekonomisi' gelişip serpildi. Bu iki faktör, dünyanın en geniş çaplı organize suç ağına dönüşmeleri için onlara mükemmel bir başlangıç noktası sundu.

Yakuza Kuralları ve Ayinleri

Suç bilimciler ve Yakuza bu şebekenin kökenlerinin soylu ronin'e ve

'kentin hizmetkârları'na dayanıp dayanmadığını tartışadursun; Yakuza klanlarının büyük çoğunluğu açısından merkezi önem taşıyan pek çok kural ve ayinin, Ortaçağ Japonyası'na kadar giden bir geçmişi olduğu inkâr edilemez.

Yakuza ayinleri, Batılılar tarafından sıkça vurgulandığı gibi, örgütü saran gizemli havayı arttırmaktadır. Fakat bu noktada Japonya'da hayatın pek çok cephesinin zaten son derece ayinsel olduğunu unutmamak gerekir –Yakuza gibi bir organizasyonun, yönetim şeklini belirleyen bir dizi ayine ve karmaşık kurallara sahip olmaması çok daha tuhaf bir durum oluştururdu. Yakuza Ortaçağ yaşamının unsurlarını 21. yüzyılın Japonyası'na taşıma noktasında tek başına da değil; fakat Yakuza üyeleri açısından resmi işlemlere ve adetlere uymak sıklıkla ölümkalım meselesi anlamına gelebilir.

Yakuza'nın yapısı bir aileninkine benzer ve tanımlayıcı unsuru da, hiyerarşiyi belirleyen baba-oğul ve üstat-öğrenci ilişkisidir. Bir Yakuza patronuna oyabun denir ki, bunun sözlük anlamı 'baba rolü'dür; onun altındaki ve 'çocuk rolü'nü üstlenen üyeler de kobun diye adlandırılır. Oyabun'a bazen kumicho (aile babası) da denir. Müstakbel üye oyabun'a azukarinin (tavsiye edenler) tarafından tanıştırılır ve oyabun adayı ailesine almayı kabul ederse, özel bir 'evlat edinme' düzenlenir. Hayatlarının geri kalanını tanımlayan bu giriş töreni, Yakuza'nın her üyesi için en önemli ayindir. Üye adayı, evlat edinilme işlemi sırasında oyabun ile yüz yüze oturur. Ardından, üyenin garantörleri içine tuz ve balık pulu katılmış özel bir sake (pirinçten yapılan Japon içkisi) hazırlar. Oyabun'un bardağı, kademesini simgeleyecek şekilde ağzına kadar, yeni üyeninki de kıdemsiz konumunu temsil edecek şekilde yarısına kadar doldurulur. Oyabun'u yeni babası olarak kabul edeceğine, ona her meselede itaat edeceğine, yeni ailesine sadakat göstereceğine ve onu her şeyin üstünde tutacağına yemin etmesinin ardından, yeni üyeyle oyabun sakeden birer yudum alır ve sonrasında bardakları değiş-tokuş ederler. Bu andan itibaren yeni üye artık bir kobun ve ailenin parçası olmuştur. Yeni ailesinin diğer 'çocukları' onu

kutlarlar; artık oyabun'un eşi bile yeni kobun için one-san (büyük abla) olmuştur. Aile vurgusu göz önüne alındığında, Yakuza'nın neden her zaman için öksüzler, piçler ve toplumdan dışlanmışlar arasından yeni üyeler toplayabildiğini anlamak zor değil.

Oyabun'a itaat hiçbir zaman sorgulanmaz. Kobun'ların patronları için hapse girmesi ve onun teppodama'sı (kurşunu) olmaya hazır bulunması beklenir. Görevlerini yerine getirememeye yönelik herhangi bir başarısızlık veya ailenin onurunu zedeleyen herhangi bir hareket resmi bir özür ve bir cezalandırma gerektirebilir. Bu genelde yubitsume –bir parmağın bir kısmının kesilmesi ve sonra oyabun'a sunulması ritüeli– aracılığıyla gerçekleştirilir. İlk itaatsizlikte sadece serçe parmağın ucu kesilir, fakat bundan başka itaatsizlikler diğer parmakların bazı kısımlarının yerinden edilmesiyle sonuçlanabilir. Bazen bunun yerine, aileye tanıştırdığı üyenin yaptığı hatanın kefaretini ödemesi için azukarinin'in parmağı kesilebilir. Bu ritüelin, samurayların kılıç tutma yetisini azalttığı için kullandığı parmak kesme cezasına ya da bakuto'nun (kumarbazlar locası) hilekârları seçip ayırmak için kullandığı geleneksel yönteme dayandığı düşünülür. Kesik bir parmak ucunun restoran, bar ve dükkânlarda daha iyi hizmet görmek anlamına geldiğini bilen pek çok Yakuza yubitsume'den haz duyar. Fakat yurtdışında faaliyet gösteren üyeler, Yakuza olduklarını yetkililerden saklamak için protez parmak takarlar. İlginç bir biçimde, Britanya yapımı çocuk televizyonu karakterleri Postman Pat ve Bob the Builder Japon televizyonunda ilk kez gösterildiğinde, bu karakterlerin dört parmaklı ellerinin yanlış yorumlanıp çocukları korkutacağından endişe edilmişti.

Ayrıca, Yakuza'nın neredeyse bütün karargâh ve yatakhanelerinde, Wakamonono no Kokoroe'nin de bir kopyası bulunur–bu, üyelerin üye olmayanlara veya oyabun'a nasıl selam vereceğine dek her şeyi belirleyen bir dizi aile kuralının bir kopyasıdır. Polisin farkına vardığı üzere, bu listede artık yerde otururken doğru duruşun ne olduğu gibi tarihsel emirlerin yanı sıra, büyük şirketlerin çalışanlarına verdiği el kitaplarından bazı unsurlar da yer alıyor.

Yakuza Dövmeleri

Bazı Hollywood filmlerinde gösterilenin aksine, istihbarat servisleri neredeyse her yeri dövmeli insanları işe almaz –bütün düşmanlar için bu kişilerin kimliklerini saptamak fazlasıyla kolay olurdu. Casusların yetkililerce fark edilmeden hareket etme ihtiyacını suçlular da paylaşır ki, bu durum Yakuza'nın dövme âdetini Batılı suç bilimciler açısından daha da kafa karıştırıcı hale getirir. Scotland Yard'da çalışan bir dedektif bana bir keresinde şöyle demişti: "Parmaklarının uçlarını kesiyorlar ve vücutlarının yüzde 70'ine dövme yaptırıyorlar. Benim bir Yakuza üyesini tespit etmemi daha ne kadar kolaylaştırmak istiyorlar?" Fakat kadim irezumi veya boshun sanatının (vücudu süslemek) değerini bilen Japon polisler için, Yakuza dövmeleri üyeliği tespit etmeye yaramaktan daha fazlasını ifade ediyor – bu dövmeler organize suça karışmış kişilerin tarihine, faaliyetlerine ve düşünce şekillerine açılan bir pencere. Irezimu'nun İÖ 300 kadar erken bir zamanda bile yapıldığına dair güçlü kanıtların varlığına rağmen, dövmeyle Japon yeraltı dünyası arasındaki bağ Kofun döneminden (250-538) kalmadır; bu dönemde dövme bir cezalandırma yöntemiydi. Ancak bu yöntemle cezalandırılan ilk suçlular, yetkililer tarafından bu şekilde damgalanmış olma halini, bir tür vücut dekorasyonuna dönüştürdü.

Bu geleneğin modern Yakuza pratiğine nasıl girdiği bilinmemekle birlikte, bu durum kabuki-mono ve ronin'lerden kaynaklanmış olabilir. Yakuza'nın kökenlerinde bir rol oynadıkları söylenen bu çeteciler ve savaşçılar gösterişli dövme desenleriyle meşhurdur. Bu gelenek, Yakuza'nın Edo döneminde (1603-1867) eğlence bölgeleriyle etkileşimi üzerinden yayılmış olabilir. 1868'de Japon hükümeti suçlularla ilgili çağrışımlarından dolayı dövmeyi yasakladı. Bu yasaksa dövmenin Yakuzalar nezdindeki önemini ve çekiciliğini artırmanın yanı sıra dövme ustalarının yeraltına, suçlu birliklerinin yakınına gitmesine yol açtı. 1945'te, Amerikan işgal güçleri dövmeyi yasal hale getirdi, ancak pek çok kamuya açık yüzme havuzu, hamam, spor salonu, buhar odaları ve kaplıca dövmeli insanları hizmetlerinden yararlanmasını hâlâ yasaklar.

Yakuza'nın geleneksel olarak tercih ettiği irezumi ya bütün sırtı kaplayan desenler, ya da 'vücut elbiseleri'dir. Vücut elbisesi genellikle kolları, sırtı, üst bacağı ve göğsü kaplar, ancak vücudun ortalarında dövmesiz bir alan bırakır –tüm bunlar müşteriye 30 bin dolardan fazlasına mal olabilir. Neredeyse bütün Yakuza üyeleri bir tür irezumi'ye sahiptir, ancak daha genç olanları, özellikle Japonya dışında çalışanlar artık, vücutlarını kaplayan geniş dövmelerden sakınıyor.

Bütün sırta dövme yaptırmak 100 saatten uzun sürerken, erkekliğin ve acıya dayanıklılığın simgesi olarak görülür. Dövmelerin muhteşem desenleri sadece süsleme amacıyla da seçilmez, bunların muazzam sembolik anlamları vardır. Genellikle oyabun'dan kobun'a geçerler ve tanınmış bir ronin'in kahramanlıklarına dek uzanan mitolojik bir soyağacını temsil etme yoluyla bir Yakuza ailesinin bütün bir tarihini içerdikleri de görülmüştür. Pek çok geleneksel Japon dövme ustası sanatlarının anlamı hakkında konuşmaya hâlâ isteksiz durumda. Fakat Tokyo'da Dr. Fukushi'nin yönettiği meşhur bir dövme müzesi vardır ki, burada bütün bir sırt derileri özel tanklarda korunur. Japonya'nın çoğu bizzat Yakuza olan deri koleksiyoncuları da, dövmelerinin ölümlerinden sonra kahramanlıklarının anısı olmasını isteyen Yakuza'dan aldıkları derileri toplar. Japon polisi de kendi adına, Yakuza dövme desenlerini suçluların kimlikleri tespit etmek için dev kitaplarda ve online veritabanlarında kayıt altına alır. Soyun yanı sıra Yakuza irezumi'si sık sık işlenen suçları veya bir Yakuza üyesinin kariyerinde elde ettiği önemli zaferleri de anlatır. Bir koleksiyoncunun söylediği gibi, "Desenlerin bazı unsurları özgeçmiş işlevi görür. Bu desenler bir Yakuza'nın sadece ailesini ve kademesini değil, yenilgiye uğrattığı düşmanlarını ve oyabun'u için elde ettiği başarıları da ayrıntılarıyla anlatır. Bir adamın vücudu, faaliyetlerinin detaylarına dair polisin toplayabileceği kanıtlardan çok daha fazla şeyi kayıt altına alabilir."

Yamaguchi-gumi Klanı

Yamaguchi-gumi Japon'yadaki en büyük şemsiye grubudur. Asıl Ya-

maguchi-gumi klanının 200'den az üyesi olsa da, kendisiyle ilişkili 1000'den fazla çete ve kontrolü altındaki onbinlerce Yakuza'yla birlikte dünyanın en geniş organize suç ağını oluşturur.

Japon yetkililerin pek çoğu panik yaratıyor gibi görünmemek için Yamaguchi-gumi'nin boyutuna dair resmi bir tahminde bulunmaktan kaçınır. Örneğin, Ulusal Polis Bilimleri Enstitüsü'nden bir uzman sadece şu yorumu yapıyor: "45 binden fazla üyesi ve yıllık 50 milyar dolardan fazla geliri yok." Gerçek rakamlar ne olursa olsun, Yamaguchi-gumi klanı dünyanın önde gelen suç şirketi namını hak ediyor.

Yamaguchi-gumi'nin inanılmaz yükselişi büyük ölçüde tek bir adamın işi –Kazua Taoka. İlk Yamaguchi klanının güneydeki liman kenti Kobe'nin rıhtımlarında faaliyet gösteren küçük bir çeteden, faaliyet alanı Asya'dan Amerika'ya uzanan uluslararası bir iş ve suç aktörüne dönüşmesi Taoka sayesinde gerçekleşti. Japonya'da 'babaların babası' olarak bilinen Taoka'nın 20. yüzyılın en önemli ve parlak 'suç beyinlerinden' biri olduğu şüphe götürmez. Yakuza'ya alınan pek çokları gibi, Taoka da bir öksüzdü. 1920'lerin başında, limanlarda bir iş bulma umuduyla köyünü terk edip Kobe'ye gelmişti. 14 yaşın altında ve dolayısıyla işe alınmak için çok genç olmasından dolayı, kentin sokaklarında yaşadı ve acımasız bir sokak dövüşçüsü olarak ün yaptı. Taoka, babasının kurduğu Yamaguchi klanının başına 1925'te geçen Yamaguchi Noburu'nun dikkatinden kaçmamıştı. Noburu, dövüşme stilinden dolayı Taoka'ya 'Ayı' lakabını taktı. Taoka yeteri kadar büyüdüğünde klana 'evlat edinilip', çetenin limanlardaki işlerinde önde gelen infazcısı olarak Noburu'nun en sevdiği 'oğullarından' biri haline geldi.

Noburu 1946'da öldüğünde, Taoka Yamaguchi klanının yeni kumicho'su (ailenin başı) oldu. Bu parlak stratejist ve işadamının liderliğinde, klan Kobe rıhtımlarındaki pek çoklarının arasından sıyrılıp kentin en büyük çetesine dönüştü. Noburu bunu, kentin Hondo-kai adlı bir başka klanının kontrolünü saldırgan bir biçimde ele geçirerek ve Kobe'yi 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden inşa etmeye yönelik bütün ihaleleri yasadışı yollardan kazanan bir inşaat şirketi kurarak başardı. Yerel

yeraltı dünyasında tam hâkimiyet sağladıktan sonra, Taoka gözünü Osaka'ya, yani Japonya'nın üçüncü en büyük kenti ve tarihsel olarak ticari başkentine dikti.

1950'ler boyunca, Taoka Osaka'nın önde gelen klanlarını –Meiyukai ve Miyamoto-gumi'yi– kendisinin sahip olduğu ve adı artık Yamaguchi-gumi olan klanına dahil etti; 1964'e gelindiğinde, Taoka'nın 343 klanı bulunuyordu. Onları narkotik ve silah kaçakçılığı gibi yeni ve kazançlı alanlara yönlendirdi. Devasa büyüklükteki fuhuş, pornografi ve kumar imparatorluğunun yanı sıra birkaç film ve plak şirketinin kontrolünü ele geçiren Yamaguchi-gumi Japonya'nın yasal eğlence sektöründe de pay sahibi oldu. Taoka'nın yasadışı siyasi bağlantıları, Yamaguchi-gumi'nin muhalefetle karşılaşmadan hayatına devam etmesi ve pek çok kazançlı hükümet kontratı yapması anlamına geliyordu. 1980'de, Yamaguchi-gumi ülkedeki yeraltı faaliyetlerinin yüzde 80'inden fazlasını kontrol ediyor ve golf sahalarından hastanelere uzanan yasal işleri aracılığıyla da milyarlarca kanunsuz Yen'i aklıyordu.

Taoka'nın 1981'deki ölümünden sonra klanı, 'büyük abla' rolündeki dul eşi kısa bir süreliğine yönetti. Sonrasındaysa, Hiroshi Yamamoto'nun 10 bin kadar üyeyi alarak rakip Ichiwa-kai şemsiye grubunu kurmasıyla birlikte klanın bölündüğü ortaya çıktı. Fakat bazıları, bu bölünmenin ve ardından Yamaguchi-gumi'yle Ichiwa-kai arasında çıkan savaşın, yetkilileri klanın zayıfladığına inandırmak için oynanmış bir oyun olduğuna inanır. Yamaguchi-gumi'nin yeni kumicho'su, 1989'da Yoshinori Wantanbe oldu. Wantanbe harika liderlik becerileri ve Yakuza'nın değer verdiklerini savunduğu ninjo (merhamet) özelliğini sergileme kabiliyeti ortaya koydu. 1995'te Kobe'yi yıkıcı bir deprem vurduğunda, Yamaguchi-gumi kurtarma çalışmalarında hayati rol oynadı, hayatta kalanlara yardım sağladı ve (kinikler bunun sadece bir halkla ilişkiler gösterisi olduğunu söylese de) kentin yeniden inşası için milyarlarca Yen aktı. Wantanbe 2005'te emekliye ayrıldığında, halefi Shinoda Ken'ichi'ye 21. yüzyılda yönetmesi için daha da güçlü bir küresel suç ve iş hükümranlığı bırakmıştı.

Silah Kaçakçılığı

Silah ticareti dünyada teknoloji odaklı en eski sektörlerden biridir. İhtilaf ve savaş, özellikle de silah teknolojisindeki ilerleme taraflardan birine dramatik boyutlarda avantaj sağlayabilir durumdayken, her zaman bir silah pazarı yaratır. 20. yüzyılda silah ticareti giderek artan bir şekilde, belirli silahların sağlayacağı gücün yayılmasını engellemek isteyen ulus devletlerin denetimindeydi.

İhtilaftaki taraflardan birinin uluslararası yasalarla belirlenen müşteri profiline uymadığı için silah satışı yapılmayan isyancı gruplar olması durumunda, bir ülkenin kendi sınırlarının dışından gelen yasadışı silahlara yönelik talepler artar. Fakat organize suçun silahı kime satacağına dair kuralları yoktur; hatta bazı durumlarda ihtilafın iki tarafını birden tedarik eder. Tek amaçları kârdır.

İspanyol İç Savaşı'ndan bugüne dek, organize suç örgütlerinin silah kaçakçılığıyla bağlantısı dünya çapında bir dizi ihtilafın sürmesinde kilit rol oynadı. Ancak pazarın doğasında muazzam boyutta bir evrim yaratan şey, Sovyetler Birliği'nin çökmesi ve 1990'ların başındaki Balkan savaşlarıydı. En son teknoloji silahları bulmak, organize suç grupları için bir anda kolaylaşmıştı. Savaş helikopterlerinden Scud füzelerine ve nükleer malzemelere kadar her şey onların silah ve patlayıcı stoğundaki yerlerini aldı. Organize suç çeteleri, terörist şebekeleri ve haydut devletleri tedarik etmenin yanı sıra Japonya gibi silah kontrolü nedeniyle başka yerlerde birkaç dolara satılan otomatik silahların ve kurşunların fiyatının şiştiği ülkelere de kaçak yollardan silah getiriyor.

Inagawa-Kai Klanı

21. yüzyıl Japon organize suçunda hikâyesi Kazua Taoka'nın dikkat çekici başarısına bir nebze olsun yaklaşabilen tek kişi, Inagawa-kai Yakuza klanının lideri olan Kakuji Inagawa'dır. Dolayısıyla, The Godfather'ın (Baba) Japon sinemasındaki en yakın muadili olan Shura no Mure (Bir Grup Gözüpek) adlı filmin Inagawa'nın renkli hayatından uyarlanmış olması şaşırtıcı değil. Inagawa'nın yükselişi ve Yakuza'daki 'kıdemli devlet adamı' rolü hakkındaki tüm kurgusal hikâyelerin arasından gerçekleri sıyırıp çıkarmak kolay bir iş değil. Bir miktar kesinlik hissiyle söylenebilecek tek şey, 1915'te, Yokohama'da yaşayan eğitimli fakat zengin bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldiğidir. Babası Inagawa hâlâ çocukken öldü ve böylece bu genç judo öğrencisi bir bakuto'da (Yakuza kumar çetesi) infazcı olarak annesine destek vermek için para kazanmaya başladı.

2. Dünya Savaşı sırasında, Inagawa Yokohama karaborsasını kontrol eden Koreli ve Çinli çetelerle boy ölçüşmek için, sokak dövüşçülerinden ve yasadışı kumarbazlardan oluşan bir çete kurdu. Efsaneye göre, Inagawa'nın çetesi diğerlerini karaborsadan kovduktan sonra, kayda değer bir kârın hâlâ elde edildiğini garanti altına almakla birlikte, gıda ve diğer temel ihtiyaçların karaborsa fiyatlarını bir merhamet eylemi mahiyetinde düşürdü. Inagawa, kentteki önde gelen Yakuza üyesi Tsuruoka Masajiro'nun dikkatini çekmişti ve Masajiro ona strateji ve örgütlenme konusunda bir nevi öğretmenlik yapmaya başladı.

1945'e gelindiğinde, Inagawa'nın Kakusei-kai diye bilinen grubu kentteki en kuvvetli Yakuza güçlerinden biriydi. İlk başta sadece kumar faaliyetlerini kontrol ederken, Kakusei-kai artık fuhuş, pornografi ve haraca da yönelmişti. Yerel polis Inagawa'nın artan gücü karşısında boyun eğerken, Yokohama'daki Amerikan Konsolosu üstlerini Inagawa'nın gücü ve potansiyel tehlikesi konusunda uyarıyordu. Konsolosluk, Washington'a çektiği telgrafta şunu vurgulamıştı: "Bu çetenin faaliyetleri şantajdan ve korkutmadan, hırsız ekiplerini kontrol edip yönlendirmeye kadar çeşitlilik gösteriyor."

1960 yılında, Tokyo Metropolitan Polisi Kakusei-kai ve onunla bağlantılı Yakuza klanlarının Tokyo, Yokohama ve kuzeyde bulunan Hokkaido adasındaki kumar faaliyetlerini kontrolü altında tuttuğu tahmininde bulunuyordu. Polisin artan baskısıyla karşı karşıya kalan Inagawa, adını Kinsei-kai olarak değiştirdiği grubuna bir anti-komünist örgüt olarak siyasi bir statü kazandırmaya çalıştı. Aynı zamanda, birleşik bir Yakuza hayalini gerçekleştirebilmek için diğer Yakuza liderleriyle ittifaklar kurmayı denedi. Ancak suç kariyeri bir hapis cezasıyla sekteye uğrayacaktı; zira 1972'ye kadar Fukushima hapishanesinde demir parmaklıklar arkasında kaldı.

Hapisten çıktığında Kinsei-kai'yi, olsa olsa eski halinin gölgesine benzer bir halde buldu. Daha az güçlü bir adam bu noktada emekliye ayrılırdı, ama Inagawa öyle yapmadı. Hapiste vaktini iş hayatı kültürünü ve yönetim tekniklerini öğrenerek geçirmişti. Klanını, başarılı bir şir-

ketin yapısına benzeyecek şekilde yeniden topladı ve en büyük rakibi olan Yamaguchi-gumi klanıyla bir ittifak kurdu. Sonra ağırlıklı olarak yasal işlere ve uyuşturucuya yöneldi; saldırgan, özellikle de ABD'yi hedef alan bir dış genişleme programı başlattı. 1970'lerin sonlarında, artık adı değişmiş olan Inagawa-kai Japon organize suç örgütleri arasında bir kez daha en kuvvetli güçlerden biri haline gelmişti.

Komünist Japon Kızıl Ordusu'nun 1970'lerde ortaya çıkışıyla birlikte, hem siyasetçiler hem de Yakuza, Inagawa'nın Yakuza'nın komünizme karşı bir siper olabileceği fikrini kabul etti. Diğer suç patronlarına şöyle diyordu: "Biz bakuto'lar gün ışığında yürüyemiyoruz. Ama birleşir ve komünizmi durdurmak için bir duvar olursak ulusa hizmet ederiz." Inagawa'nın anti-komünist hareketlerinin, hem Yakuza'nın siyasi nüfuzunu hem de halk arasındaki itibarını güçlendirdiği şüphe götürmez.

Inagawa cezbedici bir adamdı. Espri yeteneğiyle tanınırdı (ki bu onun türündeki ve gücündeki adamlarda pek sık görülmezdi) ve pek çok Japon onun artık kaybolan gurur geleneğini temsil ettiğini düşünürdü. Aynı zamanda bir modernleştiriciydi, yubitsume gibi geleneksel pratiklerden pek hoşlanmazdı. Yerine, klanın yasal iş imparatorluğunu 1980'ler boyunca sağlamlaştırmasına yardım eden Susumu Ishii geçti. Ishii'nin ölümü üzerine Inagawa'nın oğlu Toi Inagawa suç ailesinin yeni lideri oldu ve o da yasadışı kumar, şantaj ve silah kaçakçılığını golf sahaları ve lüks otel inşaatlarıyla harmanlayan imparatorluğu inşa etmeyi sürdürdü. Toi 2005'te öldüğünde, ailenin işlerinin iki tarafı da (yasal ve yasadışı) Inagawa'nın torunu Hideki Inagawa'ya devredildi ki, o da ailenin suç alanındaki başarısını sürdüreceğine dair her tür sinyali vermiş durumda.

Bosozoku Motosiklet Çeteleri

Gürültü sağır edici. Siyah ve gümüş rengi motosikletlerden oluşan bir filo Tokyo sokaklarından birinde saate 8 kilometre hızla ağır ağır ilerlerken, 25 tane özel olarak taktırılmış susturucu gürültülü bir kakafoni yaratıyor. Motorcuların hepsi 20'li yaşların altındaki gençler, hepsi üzerinde 'Kara Hayalet Mangası' damgası bulunan aynı siyah üniforma-

yı giyiyor. Topluluğun bazı üyeleri, üzerlerinde aşırı milliyetçi sloganların ve hatta modern Japon şarkılarından alıntıların yazılı olduğu Japonya bayrakları taşıyor. Diğer sürücüler mızrak taşıyor ve onlarla dövüşmeye cesaret edecek herkese hakaret dolu sözler söylüyor. Bir işyerinin önünden geçerken bir Molotof kokteyli atılıyor. Motosikletlerin motorları bir anda haykırarak hayata dönüyor ve sürücüler bütün sokağı kaplayacak şekildeki dizilişleriyle, korkutucu bir hızla fırtına gibi uzaklaşıyorlar. Bu anlattıklarım bir mangadan veya ünlü film Akira'ya benzeyen bir animeden alınmış gibi görünse de, bir hayal ürünü değil. Bu, 21. yüzyılda Japon kentlerinde her gün yaşanan bir manzara. Bosozoku motosiklet çetelerinin gerçeği bu.

Bununla birlikte bosozoku gençler arasındaki suç oranları açısından sadece endişe verici bir moda olmakla kalmıyor; bu çeteler aynı zamanda Japonya'da organize suçun giderek büyüyen ve önemi artan bir unsuru. Stil sahibi ve korkutucu görüntülerinin ötesinde, pek çok bosozoku Yakuza'nın uyuşturucu satıcıları, infazcıları ve muhtemel kobun adayları açısından bir hedef kitlesi işlevi görüyor.

Bosozoku 'koşan kabile' anlamına geliyor ve motosikletle sorun çıkarmaya yönelik tutku sahibi olan bir grup genci tarif ediyor. İlk bosozoku çeteleri 1950'lerin sonunda ortaya çıktı. Onlara ilk başta kaminari-zoku (yıldırım kabileleri) deniyordu, sayıları azdı ve faşizan üniformaları ve shinai boso (yeni kurulmakta olan sokaklarda yüksek hızla motor sürmek) dışında pek fazla şey yapmıyorlardı.

Yıllar içinde bu çetelerin sayıları arttı ve davranışları da daha aşırıya kaçmaya başladı. Pek çok bosozoku poz yapmanın ve (motoru virajlı dağ yollarında hızlı sürmekte ustalaşmış) rolling-zuku ve (otoyol dönüşlerinde daire çizerek motor süren) roulette-zuku gibi yeni alt gruplar oluşturmanın ötesine geçmezken, daha karanlık bir taraf ortaya çıkmaya başladı. 1970'lere gelindiğinde, sadece Otomatik Portakal filmindeki karakterlerin birlikte motor sürmesine benzetilebilecek bir alt kültür gelişmişti. Çete savaşları, tıpkı vandalizm gibi yaygın biçimde görülür hale geldi. Bosozoku'nun Yakuza'nın ilgisini çekmeye başlaması da bu dö-

neme denk geldi.

Yakuza kademelerinin çoğunluğunu geleneksel olarak Japon toplumundaki dışlanmış insanlarla doldururdu. Öksüzlere ev, iş bulamayan burakumin'e (ayrımcılığa maruz kalan topluluklar) bir kariyer ve piç diye damgalananlara bir aile temin ederlerdi. 1970'lerin başında devlet yetimhaneleri ve ayrımcılık karşıtı yeni yasalar Yakuza'nın potansiyel hedef kitlesini büyük oranda küçültmüştü. Fakat Yakuza bosozoku'da, geleneksel toplumu zaten reddetmiş ve organize suçta rol sahibi olmanın cazibesine kapılmış etkileyici gençler gördü. Tokyo Metropolitan polisinden üst düzey bir yetkilinin pek de nazik olmayan bir biçimde ifade ettiği gibi, "Yakuza her zaman piçleri toplamıştır. Bugünlerde de bosozoku'dan başka nerede piç bulabilirsiniz ki?"

Geleceğin sıkı dövüşçüleri ve suçluları olmak için mükemmel bir kültürün yanı sıra, Yakuza bosozoku'da ayrıca bu çete üyelerinin yaşlarını istismar etme potansiyelinin de farkına vardı. Japon ceza yasaları 20 yaş altındakileri reşit saymadığından, bosozoku üyeleri korkutma, taciz ve diğer suçları fazla adli takip korkusu yaşamadan işleyebilirdi. Yakuza bosozoku'nun uyuşturucu dağıtıcısı, özellikle de Japonya'da en popüler yasadışı uyuşturucu türü olan metamfetaminleri dağıtmak için kullanabileceğinin de farkındaydı.

Yakuza bu faaliyetleri gerçekleştirmesi karşılığında bosozoku'ya para ödemek yerine, kendi bölgesinde motor sürdükleri için onlara bir 'yol vergisi' koymaya karar verdi. Ayda binlerce Yen istenecekti, fakat borçlarını ödeyebilmeleri için bu gençlerin Yakuza'nın bazı işlerini yapmalarına da izin verilecekti. Yol vergisi ödemelerinin karşılığında, Yakuza yetkililerle olan bağlantılarını kullanarak bosozoku üzerindeki polis baskısını azaltacaktı. Bosozoku kanundan çekinmese de Yakuza'dan korkuyordu ve çetelerin çoğu bu anlaşmaya uydu. Bu ayarlama aynı zamanda Yakuza'daki 'çalışan avcıları'na da motor çetesi üyeleri arasından suç konusunda yetenekli olanları tespit etme fırsatı sağlıyordu. Bu anlaşma Yakuza'ya taze kan getirdi ve bosozoku motor sürdükçe gelişmeye devam edecek gibi görünüyor.

Kore Yakuzası

İster doğal ihtiyaçlardan ortaya çıkmış olsun, ister bakuto'nun (kumarbaz loncaları) veya tekiya'nın (işportacılar) antik kurallarının parçası olsun, Yakuza'nın toplum tarafından reddedilenleri kabul etme geleneği Japon organize suçunun tarih boyunca en değerli malvarlıklarından biri olageldi. Öksüzler, piçler ve kendi ebeveynleri tarafından terk edilmiş diğerlerinin yanı sıra, Yakuza Japonya'nın burakumin'i (ayrımcılığa maruz kalan topluluklar) arasından da üye almaya yönelik büyük bir isteklilik gösterdi. Burakumin'e eta (pislikle dolu) dendiği veya en ağır ayrımcılık türleriyle karşı karşıya kaldıkları zamanlarda bile, Yakuza onlara 'kardeş' ve 'oğul' demeye hazırdı.

Japonya'da geçen yüzyıl boyunca en büyük burakumin topluluğunu etnik Koreliler oluşturuyordu; Koreliler bugün bile çok sayıda Japon'un ırkçı tavırlarıyla savaşmak zorunda kalabiliyor. İronik bir biçimde, Yakuza bugün 620 binden fazla Koreli'nin Japonya'da yaşayabilmesinde kayda değer bir rol oynadı. Yakuza'nın 19. yüzyılda Kara Ejderler ve Gen'yosha ile yaptığı ittifaklar, Japonya'nın Kore'yi 1910'da ilhak etmesine imkân tanıyan koşulları yarattı. Yakuza bu olaydan önce, Kara Ejderler adına Kore'de yıllar boyunca terörist eylemler düzenlemişti ve Kore İmparatoriçesi'nin 1895'de öldürülmesinden sorumluydu. Kore'nin ilhak edilmesi çok sayıda Koreli'nin ekonomik nedenlerden dolayı Japonya'ya göç etmesine yol açmıştı, fakat bu kişiler ancak, en yoksul Japonların bile hor gördüğü yerlerde iş bulabiliyordu. Japonya'ya yerleşen bazı Zainichi Koreliler özellikle de 2. Dünya Savaşı'nda Yakuza'ya karşı savaşmak için kendi çetelerini kursa da, Korelilerin bol miktarda iş fırsatı bulduğu alanlardan birisi de organize suç klanlarıydı.

1923'te Chong Gwon Yong adıyla doğmuş etnik bir Koreli olmasına rağmen, Hisayuki Machii (Ginza Kaplanı) gibi kişilikler, Japon yeraltı dünyasında efsaneleşti. Machii'nin kurduğu ve çoğunlukla Korelilerden oluşan Tosei-kai (Doğu'nun Seseleri) çetesi, 1960'larda 1500'den fazla üyeye sahipti. Polis baskısı altında çetesinin ismini Toa Yuai Jigyo'ya (Doğu Asya Dostluk Şirketi Derneği) değiştirdi. Bugün bu çete

hâlâ Tokyo'nun en güçlü suç örgütleri arasında bulunuyor; pek çok Japon üyeye sahip ve diğer Yakuza gruplarıyla tamamen entegre olmuş halde. Tokyo'daki Ulusal Polis Bilimleri Enstitüsü'nden bir polisin bana dediği gibi, "Kuniyasu Makino ve Sin Myong U gibi etnik Koreli klanlar sadece Yakuza dahilinde iş yapabilir. Bunlar birkaç milyar yenlik işleri yürütüyor ve en tepedeki adamlar. Böyle bir şey diğer Japon şirketlerinin yönetim kurulu odalarında görülemezdi."

Yakuza klanları 1960'ların sonlarında Japonya dışına yayılmaya başladığında, Kore bağlantısı ve Koreli üyeler özellikle yararlı oldu. Yakuza Koreli üyelerini, ilk yabancı şubelerini açması için Kore'ye yolluyordu. 1970'lerin başlarında, Kore'de iyi finanse edilen Yakuza ülkenin limanlarındaki ve inşaat sektöründeki işgücü üzerinde sıkı bir hâkimiyet kurmuştu. Aynı zamanda Güney Kore'de fuhuş kontrolünü ele geçirip, burayı Japon seks turistleri için bir ziyaret yeri haline getirirken, Koreli kadınları da fahişe olarak çalışmaları için Japonya'ya yolluyordu. Yakuza'ya katılan genç Koreliler eğitim almak için Kore'ye gönderiliyor, sonrasında hızla genişleyen Yakuza operasyonlarında yetenekli askerler olarak çalışmaları için ülkelerine dönüyorlardı.

Yakuza, Japonya'da olduğu gibi Kore'de de sağ eğilimli siyasetçileri destekledi, genellikle grevleri bastıran sol karşıtı eşkıyalar olarak çalıştı. 1973'te, siyasi müttefiklerinin talebi üzerine Kore Devlet başkanı olmaya hazırlanan Kim Dae Jung'u bile kaçırdılar; zira Jung'un sol eğilimli görüşlerine verilen halk desteği artmaktaydı. Üst düzeylerden aldıkları destek sayesinde, Japonya'daki Yakuza grupları Kore'de pek çok yasal işe girdi ve muazzam boyutlarda bir emlak portföyü inşa ettiler. Kore'de fuhuşu kontrol etmelerinin yanı sıra, burada narkotik, silah kaçakçılığı, haraç ve büyük şirketlere şantaj yapmakta çıkarları bulunan yasadışı 'imparatorluklar' da kurdular.

Bir Japon polis bilimcinin söylediği gibi, "Eski dostları Kara Ejderler ve Gen'yosha'nın Kore'den başlayarak Asya kıtasında yeni bir Japon imparatorluğu inşa etme hayalini Yakuza gerçekleştirdi."

Kilit Suçlar

Japonya'nın 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ekonomik açıdan belini doğrultması genelde mucize olarak adlandırılır. Savaşın yıktığı, yenilgiye uğramış bir ulustan küresel bir sanayi ve iş dünyası devine dönüşüm, ülke vatandaşlarının refah düzeyini yükseltmişti. Bu durumdan, diğer herkesten daha fazla çıkar sağlayan gruplardan biri de Yakuza'ydı. Şirketleşmiş Japonya'nın vücuduna yapışmış bir parazit gibi, ülkenin en başarılı şirketlerinden haraç keserek, şantaj yaparak ve çalarak kazandığı trilyonlarca yenin üzerinden güçlendi. Büyük şirketler üzerinden 'beslenmek' Yakuza'ya özgü suçlardan biri haline geldi ve söz konusu suç, 'hisse sahibi çeteciler' anlamına gelebilecek sokaiya diye bilinen üyeler tarafından icra ediliyor.

Sokaiya bu bağlamda, kendilerine büyük miktarlarda nakit ödemeleri yapılmazsa veya teminatsız kredi verilmezse şirketin yıllık hissedarlar toplantılarını aksatma tehdidi savurur. Hissedarlar toplantılarının yapıldığı dönemler bir şirketin, sahipleri ve medya tarafından en fazla incelemeye altında tutulduğu dönemler olduğu için, çoğu işyeri sorun çıkmasın diye Yakuza'ya ödeme yapar. Bunu yapmayı reddeden bir şirketin başına, toplantılarında şiddetli kavgaların çıkmasından, üst düzey şirket yöneticilerin reşit olmamış fahişelerle çekilmiş pornografik fotoğraflarının dağıtılmasına kadar her şey gelebilir. Bir diğer hileyse, bir grup sokaiya'nın bir şirketi, rakip bir şirketten para alan başka bir grup sokaiya'nın sorun çıkarmayı planladığına dair önceden uyarmasıyla gerçekleştirilebilir. Sonra bunun gerçekleşmesini önlemek için koruma hizmetlerini sunmayı önerirler. Sokaiya'nın bir hissedarlar toplantısına sızması veya gözdağı vermesi, aynı zamanda şirket siyasetini şekillendirmek, bazı yöneticilerin yönetim kurulundan atılmasını sağlamak ve onların yerine belirli bir Yakuza klanına rapor veren yöneticilerin getirilmesi için de kullanılabilir. En büyük Japon şirketleri bile sokaiya'dan muaf değillerdir ve bir hissedarlar toplantısının sessiz ve sorunsuz geçmesi genellikle bu şirketin huzuru korumak için bir anlaşma yaptığının göstergesidir. Amerikan şirketi Lockheed Martin gibi bazı önde gelen Ba-

tılı şirketler de Yakuza'yla anlaşmalara girmiştir –1976'da Lockheed Martin'in, nam salmış Yakuza iş bitiricisi Yoshio Kodama'ya milyonlarca dolar ödediği ortaya çıktı. Şirketlere şantaj yapmanın başka şekilleri de kilit bir Yakuza suçunu teşkil eder. Sözgelimi, üst düzey şirket yöneticilerinin, Yakuza'nın işine yarayabilecek mali veya şahsi durumlara girmeleri sağlanır. Sonrasında bir Yakuza klanının hoşuna gidebilecek türden iş kararları vermeye ikna edilirler. 1984'te, Yakuza'nın önde gelen şekerleme üreticisi Ezaki Glico'yu kaçırdığı ortaya çıktı. Yakuza bunu, zaten ürünlerine zehir karıştırmakla tehdit ettiği şirketten daha fazla para koparabilmek için yapmıştı. Maalesef, Ezaki Glico vakası münferit de değildi; bu, Yakuza'nın kendisiyle çalışmayı reddeden şirketlerin hakkından gelmek için kullandığı alışılagelmiş bir yöntemdi.

Japonya'nın Ulusal Polis Kurumu'ndaki Organize Suçlar Departmanı'nın eski başkanı Raisuke Miyawaki'ye göre, "Japon şirketleriyle Japon yeraltı dünyası arasındaki bağlar öylesine yoğun ki, bu ikisinin hangi noktada ve nasıl birleştiğini anlamak imkânsız." Miyawaki, Japon ekonomisinin hali hazırdaki zayıflamış halinden Yakuza'yı sorumlu tutuyor ve bu duruma 'Yakuza duraklaması' diyor. Banka sektörünün Yakuza'ya vermek zorunda kaldığı krediler nedeniyle yaşanan sorunlar bütün ülkenin istikrarını tehdit etmeye başladığında, Japon hükümeti daha önceden görülmemiş bir adım atarak Yamaguchi-gumi Yakuza klanıyla sorunu kontrol altında tutmak ve şiddetini azaltmak noktasında yardımını almak için resmi bir anlaşma yapmaya çalıştı.

Geleneksel olarak, Yakuza'nın en yaygın ve kazançlı faaliyetleri yasadışı kumarla bağlantılıdır. Bugünlerdeyse, Yakuza'nın önde gelen faaliyeti yasadışı her ne varsa –ister silah ve uyuşturucu, ister pornografi olsun– onu tedarik etmek. Yakuza Japonya'daki iki milyondan fazla düzenli metanfetamin kullanıcısına madde sağlıyor ve Japon kanunlarının izin verdiğinden daha müstehcen pornografi sayesinde yılda milyarlar kazanıyor. Yakuza şu an fuhuştan karaokeye kadar her alanda, Tokya'daki Kabukicho ve Roppongi bölgelerinde hâkimiyet kurmuş durumda.

Ünlü Japon yönetmen Juzo Itami, Yakuza'nın haraç kesmesiyle ilgili filmi Minbo no Onna'yı çektikten sonra "Bugünlerde herkes Yakuza'dan korkuyor" diye konuşmuştu. Itami Yakuza'dan ölüm tehditleri almıştı, fakat Goto-gumi klanı üyeleri tarafından dövülmesine ve hastanelik edilmesine rağmen Yakuza'nın faaliyetlerini eleştirmekten vazgeçmemişti. Juzo Atami görünüşe göre, genç bir kadınla birlikte çekilmiş fotoğraflarının Yakuza tarafından bazı dergilere gönderilmesinin ardından kendini öldürdü. Ölümünün sonrasında, sözleri daha da doğru görünüyor.

Kilit Aktörler

Pek çok Yakuza'nın onlarla konuştuğunuzda kullandığı bir söz vardır: "Sokağın iki tarafı için de iyi." Bu söz, Japon yeraltı dünyasında şu özdeyişle ifade edilen merkezi fikre gönderme yapar: "Sokağın iki tarafı vardır, biri güneşığının altında, diğeri gölgededir. Bakuto (kumarbazlar) gölgede yürümek ve güneşi diğer vatandaşlara bırakmak zorundadır." Ancak 1945'ten bu yana pek çok önemli Yakuza gölgeleri bırakıp halkın dikkatinin parlak ışığı altına gelmek durumunda kaldı. Diğer pek çok ülkenin aksine Japonya'da, ifşa olan bu kişiler kötüleme kadar alkışla da karşılaştı. Sokağın her iki tarafında da yürümüş bütün Yakuza şahsiyetleri arasından birisiyse özellikle önemlidir:

Yoshio Kodama. Japon işgali altındaki Kore'de yaşayan bir genç olarak, Kodama okült gizli cemiyetlerin, aşırı milliyetçi partilerin ve ülkede faaliyet gösteren Yakuza'nın bulanık dünyasına girdi. 1930'ların başında, kendi sağ eğilimli paramiliter grubunu kurdu; bu grup, Japon yönetimine direnişi zayıflatmak için Kore ve Mançurya'ya mümkün olduğu kadar çok uyuşturucu ihraç etmenin yurtseverlik gereği olduğuna inanıyordu. Kodama'nın grubu aynı zamanda, yabancı komşularıyla barış içinde birlikte yaşamayı savundukları için üç önde gelen siyasetçiye de suikast düzenledi. Kodama nihayetinde Japonya başbakanını öldürmeyi planladığı için hapse atılsa da, 2. Dünya Savaşı sırasında uyuşturucu kaçakçılığı şebekesinin Japonların savaş çabasına yardımcı ola-

bilmesi için serbest bırakıldı.

Fakat Kodama'nın özgürlüğü fazla uzun sürmedi. 1945'te ABD onu A sınıfı savaş suçlusu olmakla suçladı ve Tokyo'nun Sugomo hapishanesine gönderildi. Kodama bu kez de hapishanede Yakuza içinde en fazla siyasi ağırlığa sahip olan adam ve sokağın yasal tarafıyla yeraltı dünyası arasındaki anlaşmaların aracısı haline gelecekti. Sugomo hapishanesinde onunla birlikte başka A Sınıfı suçlular bulunuyordu; bu kişiler, komünizmin Japonya'ya sızmasına karşı Amerikalılar tarafından serbest bırakılmalarının ardından, Kodama'nın hayat boyu arkadaşları ve iş bağlantıları olacaktı. Kodama'nın yeni arkadaşları arasında kendisini "dünyanın en zengin faşisti" olarak adlandıran güçlü işadamı Ryoichi Sasakawa ve gelecekteki başbakan Nobusuke Kishi de dahil olmak üzere Liberal Demokratik Parti'nin (LDP) önde gelen üyeleri bulunuyordu. Yakuza'daki meslektaşları adına, Kodama bir Kuromaku (siyah perde –görünmeyen bir güce sahip olan kişi) rolünü aldı. Yüzlerce yasadışı anlaşma ayarladı ve önde gelen Yakuza klanlarıyla siyasetçiler ve şirketler arasında ittifaklar kurulmasına yardımcı oldu. Kodama, 1976'da, Locheed Martin'in Japon Havayollarına yeni bir nesil jumbo jet satmak için milyonlarca dolarlık yasadışı ödeme yapmasına arabuluculuk ettiğinin ortaya çıkmasıyla patlak veren skandal yüzünden saygınlığını kaybetti. Pek çok kişiye göre asıl suçu rüşvet değil, yabancı bir şirketle çalışmaktı.

Bu olaydan sonra Kodama'nın yolsuzluk ağı Kuroi kiri (kara duman) olarak anılmaya başlandı. Fakat bu bilgilerin ortaya çıkması Yakuza, büyük şirketler ve LDP arasındaki gizli anlaşmaları azaltma noktasında fazla işe yaramamıştı. 1990'larda patlak veren 'Hot Pot No Panties'* skandalından önce, diğer önde gelen Kuromaku'ların faaliyetlerini engellemek için ciddi bir çaba harcanmamıştı.

Kodama'nın kotardığı en önemli Yakuza ittifakı, Yamaguchi-gumi ve Inagawa-kai klanlarının liderleri Kazua Taoka ve Kakuji Inagawa ara-

* 'Sıcak kazan, pantolon yok' diye çevrilebilir, adını bazı Yakuza üyelerinin güçlü siyasetçi ve polis arkadaşlarını eğlenmeye götürdüğü restorandan alır.

sında gerçekleşti. Taoka ve Inagawa Japonya'nın gördüğü en başarılı Yakuza patronlarıydı. İkisi bir arada yer altı dünyasının yarısından fazlasını kontrol ediyordu. Kodama'nın 1970'lerde aralarında sağladığı anlaşma, ikisinin de diğeriyle savaşmak için enerji harcamadan büyümeye devam etmesinin önünü açtı.

Kazua Taoka'nın yerine Yamaguchi-gumi klanının lideri olarak Masahisa Takenaka geçtiğinde, Japon hükümeti Yakuza'nın bankacılık ve finans sektöründe yarattığı sorunları azaltabilmek için bu lider değişikliğinden yararlanmaya çalıştı. Böylece Takenaka ışıkta yürüyebilen başka bir Yakuza olabildi. Fakat Takenaka'nın güneş altında geçirdiği zaman da kısa sürdü. Yamaguchi-gumi'nin sadece iki yıldır liderliğini yapıyordu ki, 1985'te kendi klanı içinden rakip bir grup olan Ichiwakai'nin gönderdiği bir grup tetikçi tarafından öldürüldü. Takenaka'nın öldürülmesi, Yakuza tarihinde görülen en vahşi iç savaşa, yani Yama-Ichi Savaşı'na yol açtı. Takenaka ölümünde bile kilit bir aktör olmayı sürdürdü.

Yakuza'nın Bugünkü Durumu

Bir hükümetin kendi sorunlarını çözmek için gangsterlere danışmak zorunda kaldığı veya siyasetçilerin polisin yakaladığı düzenbazlar için açık açık kefalet ödediği bir toplumda halkın organize suçun kanun ve nizam karşısındaki durumunu protesto etmemesini tahayyül etmek zor. Bununla birlikte, Japonya vatandaşları polis meselelerinde memnuniyet ifade ederek küresel anketlerin üst sıralarına yerleşirler.

Dışarıdan bakanlar, dünyanın en geniş çaplı organize suç örgütüne ev sahipliği yapan bir ülkenin, nasıl olur da Yakuza'yı parçalamayı siyasi öncelik olarak görmediğini anlamakta zorlanırlar. 1990'lardaki 'Hot Pot No Panties' hikâyesinden sonra bir dizi skandalın daha patlak vermesine rağmen (bunlardan biri, bir siyasetçinin, devasa miktardaki rüşveti bir süpermarket arabasında götürürken yakalanmasıyla ilgiliydi), yolsuzluğa son verilmesi için sokaklarda bir halk ayaklanması yaşanmadı. Kimse 'kara perdeler'in maskesinin düşürülmesi için zorlamada

bulunmuyor, 'kara duman'ın ortadan kalkmasını garanti altına almıyor.

Bazı yorumculara göre Yakuza'nın böylesine az muhalefetle karşılaşmasının sebebi, Japon ekonomisinde sahip olduğu nüfuz. Yakuza, Japon yeraltı dünyasından akan trilyonlarca Yen'in kontrolünün yanı sıra, bankalardan hastane ve film stüdyolarına kadar geniş bir alanda faaliyet gösteren yasal ticari imparatorluklar kurmuş durumda. Yakuza'yı dağıtmak, on binlerce masum insanın çalıştığı iş alanlarını tehlikeye atmak anlamına gelir. Diğer uzmanlarsa meselenin ekonomik değil kültürel olduğuna inanıyor. Yakuza patronlarından Masaru Fujii 'Biz Japonya'nın ruhlarıyız' diye konuşurken, sadece yaygın bir inancı dile getirmekteydi. Yakuza'nın milliyetçi duruşunun yanı sıra, Japon hayatının pek çok geleneksel değerine ve alanına verdiği destek gayet iyi biliniyor. Pek çok kişi açısından, Yakuza daha soylu bir dönemin temsilcisi konumundadır. Yakuza'nın ataları olduğunu iddia ettiği ronin'lere ve kahramanlara dair hikâyeler, Japon sanatında ve edebiyatında her zaman sevilen temalar olagelmiştir. Modern Japon kültüründeki manga ve animeler de bu geleneği sürdürür. Çizgi romanlarda ve animasyona dayalı televizyon şovlarında Yakuza kamu yararının koruyucusu olarak methedilir. Popüler aksiyon filmleri de aynı şekilde, polisleri ne kadar kahraman gibi gösteriyorlarsa, silahlı Yakuza üyelerini de o kadar iyi gösterebilir. Yakuza'yı soylu kanun kaçakları olarak değil de, serseri ve kabadayı gibi yansıttığı için dövülen ve tacize uğrayan yönetmen Juzo Itami, Yakuza'nın da muazzam boyutlarda yatırımının bulunduğu Japon film sektöründe nadir bir sesti.

Yakuza öyle bir başarı hikâyesi olarak görünüyor ki, pek çok gazeteci onların kontrollerinin azaldığına yönelik haberlerin peşinden koşmakta. Her yıl, Yakuza'nın uyuşturucu, pornografi, fuhuş, para koparma ve kumar işlerindeki kontrolünün bir kısmını Çinli ve Koreli rakiplerine kaptırdığına dair haberler yayımlanır. Fakat her zaman bu haberlerin abartılı saçmalıklar içerdiği ve Yakuza'nın kontrolünün hâlâ sımsıkı olduğu ortaya çıkar. Yakuza büyük bir kâr payı karşılığında Nijeryalı, Rus ve diğer yabancı ulusal organize suç örgütlerinin de faaliyette bu-

lunmasına izin verir. Bu vergilendirme sistemi onların üyelerini başka yerlerde kullanırken gelir elde etmesine imkân tanır.

Örgüt aynı zamanda iyi bir halkla ilişkiler aracı olduğunu da kanıtladı. Yakuza Japon polisinin bazı unsurlarıyla her zaman bir ritüel ortaya koydu: Bir baskının önceden haber verilmesi durumunda, Yakuza üyeleri yetkililerin başarı sağladıklarını ilan edebilmesi için polisin bulacağı silahlar bırakırlar. Eğer yerel halkın yeterli bir bölümü onların faaliyetlerinden şikâyet ederse, her tarafın tatmin olması için, küçük yaştaki bir Yakuza üyesi tutuklanması için öne atılır. Artık bazı işleri yabancıların yürütmesiyle birlikte, polis Yakuza üyesi olmayan insanları tutuklayıp, yine de de organize suçun üzerine gidiyormuş gibi görünebilir. Yakuza bugün en tepede bulunuyor.

Bununla birlikte Yakuza'nın ufuklarında beliren bir bulut da söz konusu. Eski polis amiri Raisuke Miyawaki, "Sorun ivme" diyor. O ve pek çok suç bilimci Yakuza'nın karşı karşıya bulunduğu en önemli konunun genişleme olduğuna inanıyor. İç pazarı kontrol eden diğer her şirket gibi, onların da yurtdışında gelişmeye çalışmaları gerekiyor; bunu yapmazlarsa zaten 'doymuş' bir iç yeraltı dünyasında iç ihtilaf riskiyle karşı karşıya kalabilirler. Yakuza Kore, Hawaii ve Kaliforniya'da bir takım başarılar elde etmiş olsa da, yurtdışındaki diğer operasyonlarda genellikle bocalıyor. Bir uzmanın bana söylediği gibi, "Yakuza'nın büyümek için yabancı ortaklara ihtiyacı var, fakat birlikte iş yapabilmek için kendileri kadar profesyonel ve büyük olan hiç kimseyi bulamıyorlar."

Şantaj

Şantaj, bir insanı veya işyerini fiziksel zarar vermekle tehdit etmek yerine, talep karşılanmazsa itibarlarının hasar göreceği tehdidi üzerinden yapılan bir para koparma türüdür. Bu tehdit genelde, bir insanın sosyal veya ticari konumunu tehlikeye atacak bilgilerin ifşa edileceğine veya bazı vakalarda, onlara karşı cezai kovuşturmaya yol açılacağına yöneliktir.

'Şantaj' (İngilizcede blackmail) sözcüğünün köklerine dair çeşitli savlar söz konusu. Bazıları sözcüğün İtalyan organize suçunun meşhur Black Hand (Kara El) çetesinin yolladığı notlara dayandığını savunur. Fakat sözcüğün, 'Border Rivers' diye

bilinen İskoç ve İngiliz çetecilere baskın yapmalarını önlemek için ödenen 'black rent'ten (kara kira) geliyor olması daha muhtemel.

Organize suç örgütlerinin yaptığı şantaj her zaman mali talepler içermeyebilir. Şantaj sıklıkla, siyasetçilerden, memurlardan ve polisten bir imtiyaz veya taviz koparmak için de kullanılır. FBI Başkanı J. Edgar Hoover'a 1930'larla 1950'ler arasında, kumar alışkanlığı veya FBI çalışanı Clyde Tolson'la yaşadığı eşcinsel ilişki nedeniyle en az bir organize suç lideri tarafından şantaj yapıldı.

Büyük işyerlerinde şantaj yapmaksa Yakuza'nın uzmanlık alanlarından biri. Önde gelen işadamlarını, cinsel eğilimlerine sadakatsizliklerine kanıt toplamak için sık sık 'bal tuzakları'na çekerler ve sonrasında onlara, müstehcen fotoğraflarını hissedarlar toplantılarında dağıtma tehditiyle şantaj yaparlar. Yakuza klanları aynı zamanda Ezaki Glico gibi önde gelen gıda şirketlerine de şantaj yapmıştır; bu vakalarda onları ürünlerini gerçekten zehirlemekle değil, sadece böyle yaptıklarına dair söylentiler yaymakla tehdit ederler. İşyerleri, böyle bir şeyin ima edilmesinin bile satışlarını yerle bir edip markalarının imajına zarar vereceği düşüncesiyle istenen parayı ödemiştir.

Triadlar ve Tonglar–Çin'de Organize Suç

"Yaklaşık 2 bin yıldır etraftalar ve kimse onları devre dışı bırakamadı. Bu durum, Triad gücüyle ilgili bilmeniz gereken her şeyi anlatır."
John Leung, Hong Kong ve Shenzen'de çalışan özel dedektif.

Triad ve Tong diye bilinen Çinli organize suç gruplarının kendilerini nasıl gördüklerini tam olarak anlamak bazen zordur. Kendilerini yasadışı faaliyetlere katılan gizli cemiyetler olarak mı, yoksa zaman zaman gizlilik içinde faaliyet gösteren suç örgütleri olarak mı görüyorlar? Sahip oldukları korkutucu ve her an hissedilen gücün en etkili ifadesiyse, kurdukları suç imparatorluğunun çıplak gerçeklerinden başka bir şey değildir. Her kıtada gelişen şubeleriyle birlikte tam anlamıyla uluslararası olan Triadlar, dünya çapındaki Çinli topluluklar arasındaki suç faaliyetlerini hâkimiyetleri altında tutar. Dünyanın en geniş çaplı suç ağı olarak görülmemelerinin tek nedeni, araştırmacıların bu olağanüstü büyümenin kaydını artık tutamadıklarını itiraf etmeleridir.

Triadlar, uyuşturucu ve insan kaçakçılığı gibi organize suçların ön cephesinde bulunuyor. Kolayca şekil değiştirebilen, uyum sağlayabilen ve deneyim sahibi olan Triadlar, pek çok hükümetin etkilerine son verme girişimine rağmen yüzyıllardır ayakta. 'Ölümsüz Cemaat' diye de anılmalarına şaşmamak gerek.

Triadlar, tarih boyunca Çinli karşıtı önyargılar için bir bahane olarak kullanıldı. Sax Rohmer'in kurgusal Si-Fan örgütü ve Dr. Fu Manchu karakteri ("sarı tehlike tek bir adamda vücutlaşmış") sık sık bütün Çinlilere genellenmiştir. Bu bölümde anlatılan gerçeklerin bazıları ucuz bir romana benzeyebilecek olsa da, Triadlar ve Tongların kötülüğü sadece örgütün kendi hatası olarak görülmeli.

Triad ve Tongların Kökenleri

Kadınları fuhuşa zorlamaktan CIA'yle birlikte eroin kaçakçılığı yapmaya kadar çoğu suç faaliyetinde rolü olan ve izleri milattan sonra 25

yılına kadar sürülebilen küresel bir gizli cemaat mümkün müdür? Kulağa, sadece iyi bir çizgi romandan veya kötü bir Hollywood filminden söz ediliyormuş gibi geliyor. Kung Fu'yu yaratan Shaolin keşişlerini ve Kızıl Ejderler Cemiyeti gibi isimleri olan grupları da katın; hikâye gerçekten de saçma bir film senaryosuna benziyor. Bununla birlikte bunlar bir çocuğun hayal ürünü değil, Çin organize suçunun muazzam gücünün arkasında bulunan Triad ve Tong çetelerinin sıklıkla inanılırlıktan uzaklaşan şaşırtıcı tarihine dair sadece bir ipucu. Pek çok organize suç örgütü antik soylara sahip olduklarını iddia edip suçlarına mistik bir hava vermeye çalışırken, Scotland Yard'da görevli bir dedektifin bana bir keresinde renkli bir ifadeyle söylediği gibi, "Asıl olay Triadlar ve Tonglar. Sahip olmadıkları tek şey bir volkanın ağzında gizli bir üs."

Bazı uzmanların Triadların kökenleriyle ilişkilendirdiği en eski örgüt Chih Meh (Kızıl Kaşlar)'dir. Chih Meh, MS 25 yılında kendilerini despot Wan Mang'ı devirmeye adamış gizli bir savaşçılar cemiyetiydi. İsimlerini, düşmanlarını korkutmak amacıyla şeytana benzemek için kaşlarını kırmızıya boyamalarından alıyorlardı. Chih Meh Çin'in Shangdong bölgesinde faaliyet gösteriyordu ve sonradan modern Triadlara dönüşecek olan gruplarla önce bir direniş hareketi olarak ortaya çıkma ve sonra bir suç örgütüne dönüşme gibi benzer özellikleri sergiliyorlardı. Triadların ortaya çıkışındaki etkisi kesin olan bir başka grupsa, 10. yüzyıldaki Tang Hanedanlığı'nın son döneminde ortaya çıkan Beyaz Nilüfer Cemiyeti'dir. Şu anki Falun Gong hareketininkilere benzer pek çok ruhani inançları bulunan bu Budist tarikat, Çinli yetkililer tarafından bastırılırken, 13. yüzyılda Çin'deki Moğol yönetimine karşı direnişin liderliğini yaptı. Bu tarikatın eylemleri, eski Budist rahip Hung Wu'nun İmparator olmasına ve 1368'de Ming Hanedanlığını kurmasına da yardım etti. Qing Hanedanlığı (bazen Mançu Hanedanlığı olarak da anılır) bütün Çin'i 1644'te yönetmeye başladığında, Beyaz Nilüfer Cemiyeti, Qing'i tahttan indirip Ming Hanedanlığı'nı yeniden tesis etmeye yönelik direniş hareketinin odağı oldu. Triad'ın kökenlerine dair kendi anlatımlarına göreyse, direnişin önde gelen şahsiyetleri Shaolin manastırından keşişlerdi.

Mançu İmparatoru keşişleri yok etmek için asker gönderdi ve manastırı yaktı. Fakat 18 rahip kaçmayı başardı ve bunların beşi de gizli bir sığınağa kadar gidebilip, Cennet ve Dünya Cemiyeti'ni kurdu.

Kendisini Qing Hanedanı'nı devirip Ming Hanedanı'nı yeniden kurmaya adayan bu cemiyet, hızla bir tür bölgesel gölge hükümete dönüştü ve çok sayıda isyana ilham verdi. Qing Hanedanlığı onu her bastırdığında, cemiyetin Hung Ailesi Birliği veya Uyumlular Cemiyeti gibi isimlere sahip yeni kolları türeyecekti. Bastırılan her isyanla birlikte, direniş üyeleri daha uzaklara kaçtı; hatta Çin İmparatorluğu'nun dışına çıkıp Güneydoğu Asya'daki Çinli tüccar topluluklarıyla birleştiler. Aynı zamanda, Qing Hanedanlığı'na karşı savaşlarını finanse edebilmek için haraç kesmeye, kaçakçılığa ve diğer yasadışı işlere yöneldiler. Bir grup, "Haklı Uyumluların Yumrukları" adı altında yeni bir oluşum kurdu. Yabancıların "Boxers" (Boksörler) diye tanıdığı bu grup, 1899-1901 arasında Çin'deki Batılı etkisine son vermeye çalışan Boxer Ayaklanması'nın arkasındaki güçtü. Diğer yandan, bazı grupların yayıldığı ülkelerdeki yerel yetkililer, onların siyasi faaliyetlerini tam olarak anlayamamıştı. Bunun sonucunda, buluştukları yerlerin isimlerinden dolayı Amerika'da Tong, ritüellerinde kullandıkla üçgen şeklindeki amblemden dolayı da Britanya İmparatorluğu'nda Triadlar (üçlü) olarak anılmaya başlandılar. Fakat yetkililer pek tabii ki, afyon, fuhuş, haraç kesme ve yasadışı kumarı içeren suç faaliyetlerinin farkındaydı. Yetkililer bu gruplara baskı yapmaya çalıştı, fakat pek az başarı elde etti.

Qing Hanedanlığı nihayet 1912'de devrildiğinde, aynı felsefeyi, mistik inançları ve çalışma yöntemlerini paylaşan; farklı fakat birbiriyle bağlantılı grupların binlerce üyesi dünya çapındaki Çinli toplulukların arasında yayılmış haldeydi. San Francisco sokaklarından Londra'nın afyon batakhanelerine kadar, artık ana amacından toprnuş, yerleşik bir gizli cemiyet ve suç ağı bulunuyordu.

Triad Kuralları ve Ritüelleri

Yetkililer tarafından 100 yıldan uzun süredir yapılan araştırmalara

rağmen, Triadların kullandığı olağandışı kural ve ritüellere dair net bir tablo ancak 1960'ta ortaya çıktı. Bazı inançlarına dair bir döküm 1925 tarihli The Hung Society adlı kitapta verilse de, Triadların dışındaki hiç kimsenin o ana dek bilmediği bir gerçekliğin ifşa edilmesi için Hong Kong'ta üst düzey bir polis yetkilisi olan W. P. Morgan'ın yıllar süren dedektiflik çalışmasını beklemek gerekecekti.

Morgan'ın Triad Societies in Hong Kong (Hong Kong'daki Triad dernekleri) adlı kitabı, Britanya kontrolündeki Çin topraklarında bulunan Triad nüfuzuyla mücadele ettiği sıralarda yakalanan Triad üyeleriyle gerçekleştirdiği daha önceden görülmemiş türden sorgulamalardan oluşuyor. Çığır açan kitabında anlattıkları öylesine inanılması güç şeyler ki, Sax Rohmer'in Triadlardan esinlenen kurgusal Si-Fan örgütünün tuhaf okült faaliyetleri, bunların yanında bir anda fantezi gibi görünmekten çıkıyor. Morgan'ın çalışması aynı zamanda Triad'ın kullandığı mistik numerolojiyi ve pek çok Triad üyesinin yaptırdığı, yeşil ejder veya beyaz kaplan gibi sembolik dövmelerin anlamlarını da açıklıyor.

Morgan'ın gerçekleştirdiği araştırma, genellikle birbirleriyle de yarışan bütün Triad gruplarının kendi kökenlerine dair büyük ölçüde mitolojik bir anlatıyı benimsediğini ortaya koydu. Bu mitolojinin en önemli bölümü, Shaolin manastırından kaçan beş rahiple ilgiliydi. Bu rahipler aynı zamanda "İlk Beş Ata" olarak da biliniyordu ve Triad inancının temelini oluşturan şey, bu rahiplerin yaşadığı söylenen olaylardı. Bu efsanevi tarih, birbirinden farklı bütün grupların ortak bir noktası olan törenleri ve sembolizmi şekillendirdi.

Sicilya ve Amerikan Mafyası'nın üyelik törenleri ateş ve kan üzerine kuruluyken, Triad'a yeni bir üyenin alınması ateş, kan, kılıç ve su içerir. Müstakbel bir üye örgüte ve ona kefil olan üyeye bir katılım ücreti ödemek zorundadır. İki ücret de 36 sayısının bir varyasyonu olmalıdır ve 3.60 dolardan 36 bin dolara veya daha fazlasına kadar da çeşitlilik gösterebilir. Katılım töreni Triad karargâhında, firarî rahiplerin kurduğu yeni manastırı temsil eden 'Söğütlerin Kenti' adlı dikdörtgen şeklindeki bir odada yapılır.

Yeni üyenin bir dizi sembolik kapıdan geçmesi, törensel ve gizli bir tokalaşmayı becerebilmek ve diğer üyelerin tuttuğu kılıçlardan oluşan bir kemerin altından geçmek gibi bir dizi meydan okumaya karşılık vermesi gerekir. Bunun ardından, Kırmızı giyinmiş Triad lideri Shan Chi (Dağların Üstadı) ve beyaz giyimli, Heung Chu (Tütsü Üstadı) diye bilinen bir yetkili yeni üyeyi bir sonraki aşamaya yönlendirir.

Bu aşamada üzerinde sembolik sihirli objelerin bulunduğu bir altara yaklaşan yeni üyeye, üzerinde bir Triad üyesinin tutacağına söz vermesi gereken 36 Yemin'in yazılı olduğu bir kağıt parçası verilir. 36 Yemin'i yerine getireceğine ant içmesinden sonra kağıt yakılır ve külleri bir bardak baharatlı şarabın içine atılır. Bunun ardından yavru bir horozun kafası kesilir ve onun da kanı şaraba katılır. Nihayetinde, yeni üyenin parmağı kesilir ve onun da kanı, şarap, kül ve yavru horoz kanı karışımına katılır. Bu noktada yeni üyeye üzerinde sadece kendisine ait olan numaranın yazılı olduğu üyelik sertifikası verilir ve onun onuruna bir ziyafet verilir. Üç gün sonra sembolik bir temizlenme ritüeli düzenlenir ki, bu da onun Hung Cemiyeti'ne yeni ve tam bir üye olarak nihai yeniden doğumunu simgeler.

36 Yemin'in arasında, en sonuncusu Triad'ın hedefiyle ilgilidir: "Çabalarımı diğer yeminli kardeşlerimkilerle birleştirip, beş atamızın öcünü almaya, Qing'i devirmeye çalışmaya ve Ming'i yeniden tesis etmeye yemin ederim." Diğer Yemin'lerin pek çoğu cemiyet içi davranışlara yönelik beklentilerle ilgilidir; bunlar, bir diğer üyenin 'karısını veya nikahsız eşini' baştan çıkarmamaya yönelik sözden, beşinci Yemin'e kadar çeşitlilik gösterir. Beşinci Yemin şöyledir: "Hung Cemiyeti'nin sırlarını ifşa etmeyeceğim ... böyle bir şey yaparsam sayısız miktarda kılıçla öldürüleceğim."

Bu yeminler sadece vitrinden de ibaret değil. 'Sayısız kılıç' daha çok 'bin kesikle ölüm' diye bilinir ve Triad'ların bugün de kullanılan bir cezalandırma yöntemidir. Hain sayılan üyeler, bütün kaslarının tek tek bir satırla yanlıp, yavaş yavaş kan kaybından öldürülmekle karşı karşıya kalır. Mistik görünüme rağmen, Triadlar ciddi ve ölümcül bir kurumdur.

14K Triad'ı

Neredeyse bütün Triad ve Tongların aynı temel kuralları, ritüelleri ve inançları paylaşmasına rağmen, bunlar yine de tek bir liderliğin altında bulunan büyük ve birleşik bir güç teşkil etmezler. Qing Hanedanlığı'nı devirmeye yönelik birleştirici amaca 1912'de ulaşıldığından dolayı, çeşitli Triad cemiyetleri sadece giderek artan biçimde suç odaklı olmakla kalmayıp, aynı zamanda yüzlerce tekil çeteden oluşan ayrı ve rakip kollara da bölündüler.

Bu kolların en büyüklerinden ve en kötü şöhretlilerinden biri 14 Triad cemiyeti diye bilinir. Kökenleri, Çan-Kay Şek liderliğindeki Çinli milliyetçi güçlerin, Mao Zedong'un komünist güçleriyle acı bir iç savaş çerçevesinde savaştığı 1945 yılına uzanır. Üst düzey bir Triad üyesi ve Komintang Ulusal Ordusu'nda korgeneral olan Kot Siu-wong'dan, Çin Kızıl Ordusu'na karşı savaşmaları için, Guangdong bölgesinde faaliyet gösteren bütün Triad cemiyetlerinden oluşan bir birlik kurması talep edilmişti. 1947'ye gelindiğinde, Kot bazı Triad gruplarını kendisinin geleneksel Shan Chu konumunda liderliğini yaptığı Hung Fat Shan Sadakat Derneği'nin altında birleştirebilmişti. Örgütsel sebeplerden dolayı, Triadlar 44 farklı gruba bölünmüş, hepsine de 14 sayısını içeren kod adları verilmişti. Bu sayı Kot'un karargâhının adresinden dolayı seçilmişti: 14 Po Wah Caddesi, Canton. Grubun adına ayrıca K harfi de eklendi; bu ya Çin altını üzerindeki karat işaretine bir atıftı ya da Kot'un ismini onurlandırmak için kullanılıyordu. Kot'a rapor veren çeşitli suç çetelerine topluca 14K Triad cemiyeti denmeye başlanması fazla uzun sürmedi.

Mao Zedong Çin'i başarılı bir biçimde kontrol altına alınca, Zedong'un Triad'ın suç faaliyetlerine yönelik önlemlerinden kaçabilmek için Hong Kong, Tayvan ve Macau'ya gittiler. Anti-komünist savaşçılar olarak rolleri son bulduğu için, 14K suç faaliyetlerine yoğunlaşmaya başladı. Kendisinin kaçtığı bölgelerde çoktan yerleşik hale gelmiş olan diğer Triadlarla ağır bir rekabetle karşı karşıya olmasına rağmen, 14K yasadışı kumara, fuhuşa, kaçakçılığa, tefeciliğe ve haraça odaklanan yasadışı bir imparatorluk inşa etmeye başladı.

Şimdi Tayvan'ı kontrol eden Komintang'daki eski müttefikleri aracılığıyla, 14K Hong Kong'da anti-komünist hissiyatı beslemek için para almaya başladı. Parının büyük kısmının kaynağı Amerikan hükümetiydi, fakat 14K bunu anki-komünist bir ağ inşa etmek için kullanmak yerine, öncelikle Hong Kong ve Macau'da hükümetteki yolsuz yetkililere rüşvet vermek için harcadı. Bu para ayrıca 14K'ya polisten hizmet satın alma noktasında da yardımcı oldu. 1960'ların sonunda bir noktada, Hong Kong baş komiseri Peter Fitzroy Godber bile onlar için çalışıyordu. Bununla birlikte, 14K'nın muhalefet ettiği grup Britanyalılar olmuştu; Triad Hong Kong'da 1956-1968 arasında Britanyalılara karşı büyük ayaklanmalara ilham verdiler.

14K'nın Hong Kong'da sağladığı yolsuzluk düzeyi, 8 binden fazla üyesi ve 20'ye yakın çetesiyle bölgedeki ikinci en büyük Triad cemiyeti olmasına imkân tanıdı. Tayvan'da da kolları bulunmasına rağmen United Bamboo çetesiyle rekabet adadaki büyümesini kısıtladı. Fakat 14K'nın gücünü sağlamlaştırdığı yer Portekiz yönetimindeki Macau'ydu. Çin 1999'da bölgenin kontrolünü ele geçirene dek 14K korku salarak Macau'da yeraltı dünyasına ve günlük hayata hâkim oldu. Bölge çapında sadece fuhuşu ve kumarı kontrol etmekle yetinmiyor, aynı zamanda burayı açıkça eroin kaçakçılığı için bir üs olarak kullanıyordu. Polis 14K'nın faaliyetlerini sekteye uğratmayı başaramadı ve onlar hakkında araştırma yapan bütün gazeteciler de ölüm tehdidi aldı. Macau'daki pek çok kişi Çin yönetimine geçişi 14K'ya bir zarar verme yöntemi olarak memnuniyetle karşıladı. Çin yönetimindeki Macau güvenlik güçleri aylar içinde 14K'nın lideri Wan Kuok Koi'yi ("Kırık Diş") hapse atmış ve faaliyetlerine karşı devasa boyutlarda önlemler almaya başlamıştı. Buna rağmen, 14K gelişmeye devam ediyor. 21. yüzyılda, uyuşturucu ve insan kaçakçılığına giderek daha fazla hâkim oluyor ve Macau'da karşılaştığı sorunlar muazzam boyutlardaki uluslararası operasyonları üzerinde hiçbir etki yaratmadı. 14K, dünya çapında Los Angeles, Vancouver, Sydney ve Johannesburg de dahil birçok önde gelen kentte en hızlı büyüyen Triad'lardan biri olmayı sürdürüyor.

Sun Yee On Triadı

Sun Yee On Triad'ı Hong Kong'la eşanlamlıdır. Bugün bölgedeki en büyük Triad olan Sun Yee On, Hong Kong'un 'bereketli' yeraltı dünyasında 150 yıldan uzun süredir var olan ve genelde bölgenin kaderini şekillendiren gizli el olarak faaliyet gösteren bir aktördür.

Hong Kong, Britanyalıların 1842'deki Afyon Savaşları sırasında bölgenin kontrolünü Çin'den almasından çok daha öncesinde de Triad gruplarına ev sahipliği yapmaktaydı –Bölge, 18. yüzyıldan beri Triad kaçakçıları, korsanlar ve kaçaklar için bir üs konumundaydı. Triadlar Britanya yönetiminin avantajlarını çabuk anladı; Britanyalılar ticari bir patlamayı da yanlarında getirmişti ve Qing Hanedanlığı karşıtlarının kökünü kazımak isteyen Çinli yetkililere karşı koruma sağlıyorlardı.

Britanyalılar 1849 yılında bölgede gizli cemiyetleri yasadışı ilan etti; fakat işgücü piyasası, afyon dağıtımı, kumar ve fuhuş üzerinde sıkı bir kontrol sağlayan Triadlar gelişmeye devam etti. Britanya sömürgesi büyüdükçe, bölgede yasal ticaret yapan Çinlilere giderek artan miktarlarda haraç kesebilmeye başlayan Triadlar da büyüdü. 1930'ların başında, Hong Kong'da faaliyet gösteren sekiz ana Triad derneği vardı –bunların en önemlilerinden biri Yee On'du.

Gizli cemiyetlere yönelik yasaktan kaçabilmek için kendilerini To Shui Boks Kulübü'nden Yee On Ticaret Sanayi Loncası gibi çeşitli isimler altında kaydettirmişlerdi. Yee On'un ana suç faaliyetleri işgücü ve fuhuş alanlarındaydı. Japonlar 2. Dünya Savaşı sırasında Hong Kong'u işgal ettiğinde, Yee On işgalcilerle aktif işbirliği yaptı. Fuhuş, karaborsa ve diğer faaliyetlerde serbest bırakılmaları karşılığında, bölgenin denetlenmesine ve Japon yönetimine karşı olan Dongjiang gerillalarına karşı savaşa yardım ettiler.

Japonların tarafını tutmak 1941-1945 arasında Yee On'un başarının tadını çıkarması anlamına geldiyse de, savaş sonrası durum zorluydu. Komünistler Çin'in kontrolünü ele geçirdikten sonra yeni Triad gruplarının buraya üşüşmesi, Hong Kong'un yer altı dünyasının düzenini bozdu ve bölge kontrolüyle 'iş alanları' üzerine ciddi savaşlar çıktı. Yeni

gelen çetelerin bazılarını içine almasına rağmen, rakip Triadlar yetkililere Yee On'la ilgili bilgiler verdi ve üst düzey liderleri sınırdışı edildi. Bu durum cemiyetin 1953 yılında iki muhalif çeteye bölünmesine yol açtı. Bununla birlikte Yee On ölmeyi reddetti. Yıllar içinde Sun Yee On adıyla tekrar ortaya çıktı ve kısa süre içinde Hong Kong'daki iki öncelikli suç faaliyetinde –fuhuş ve afyon– hâkimiyet sağladı. Sun yee On kızları ve kadınları ailelerinden satın alıp onları fuhuşa zorlamakta uzmanlaştı. Aynı zamanda, Avrupa ve Britanya Uluslar Topluluğu'ndaki Çinli göçmen toplulukları arasında hızla yer edindi ve patlayan bir uyuşturucu ağı sayesinde süratle en büyük uluslararası Triadlar'dan biri haline geldi.

Hong Kong sineması 1960'lar ve 70'lerde bir patlama yaşarken, Sun Yee On da bu sektöre girdi ve kontrolü ele geçirdi. Kısa süre içinde, film stüdyoları, sinema ve dağıtımcı şirketlerin sahibi olan Triad'a bir tür ödeme yapılmadan hiçbir film çekilemiyordu. Bruce Lee ve Jackie Chan de dahil bazı yönetmen ve aktörlerin Hong Kong film endüstrisindeki Triad gücünü kırmaya yönelik girişimlerine rağmen, Sun Yee On hâlâ kontrol sahibi. Önde gelen Hong Konglu aktör ve işadamı Charles Heung, Sun Yee On'un kurucularından birinin oğlu ve bugün cemiyette önemli rol oynadığı sanılıyor, fakat bu söylentileri yatıştırmak için bir adım atmış görünüyor. Sun Yee On'un film sektöründeki kontrolünün süregelen karanlık tarafı 2002'de ortaya kondu. Eastweek Magazine, aktör erkek arkadaşına baskı yapmak için Sun Yee On tarafından kaçırılıp taciz edilen aktris Carina Lau'nun üstsüz bir fotoğrafını yayımladı.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1997'de Hong Kong'u devralması da Sun Yee On'u yeterince zayıflatmadı. Son yıllarda patlak veren bir dizi skandal Triad grubunun Çin Güvenlik Bürosu'ndan üst düzey üyelerle ilişkilerini ortaya çıkardı. Bu yolsuzluğun Sun Yee On'un Guangdong bölgesinde ve özellikle de Shenzen kentindeki artan gücünü şüpheye yer bırakmayacak şekilde açıklıyor. Rakip Triadlar'a yangın bombası atmak gibi eylemlerinin kendi evinde cezalandırılmadığı göz önüne alındığında, Sun Yee On'un Asya, Avrupa, Güney Afrika ve Kanada'daki endişe ve-

rici genişlemesini sürdürecek enerjiyi ve kaynakları bulabilmesine şaşmamak gerek.

Wo Shing Wo Triad'ı

Wo Shing Wo, Hong Hong'da en uzun zamandır yerleşik halde bulunan Triad'dır. İlk başka Wo grubu olarak Wo Shing Wo, 21. yüzyılda aktif olan en önemli uluslararası Triad gruplaşmalarından biri olabilmek için 300 yıldan uzun süren kanlı bir tarih boyunca ayakta kaldı. Kanıtlara göre, cemiyetin 1680'ler gibi erken bir tarihte haraç kesen ve Qing Hanedanlığı'na muhalefet eden üyeleri vardı.

Wo, Britanya güçlerinin 1840'larda yasakladığı ilk Triad cemiyetlerinden biridir. Britanyalıların 1849 yılında bölgedeki gizli cemiyetleri yasaklamasından da yine kısmen Wo sorumludur. 1930'lara gelindiğindeyse, yetkililer Wo Triad'ından Wo Shing Wo Triad derneğinin doğduğunu kayıtlara geçirmişti. Demek, çekçek tekelinden yankesicilik ve yasadışı kumara kadar her şeyi içeren suç faaliyetlerinde bulunuyordu. Wo Shing Wo, Çin'de köylü genç kızları ailelerinden yiyecek karşılığında satın alıp onları fahişe olarak çalıştırmak üzere Hong Kong'a yollamakla meşhurdu. Kowloon Yanmadası'nda hâkimiyet kurmuşlardı ve 1939 öncesinde Hong Kong'da faaliyet gösteren sekiz Triad'ın en büyüğü ve en belalısı olarak görülüyorlardı.

2. Dünya Savaşı'nın bitişinden kısa bir süre sonra Wo Shing Wo bir sürü sorunla karşı karşıya kaldı. Hong Kong'un Çin yönetimini 1949'da devralan komünistlerden kaçan 14K gibi Triad grupları tarafından istila edilmesi, yeraltı dünyasındaki güç dengelerini değiştirdi. Wo Shing Wo'nun üstünlüğüne karşı bu tehditin yanı sıra, Britanyalı yetkililerin kendisini ortadan kaldırmaya yönelik tam kapsamlı girişimlerine de karşı koymak durumunda kaldı. Pek çok Triad'ın savaş sırasında Hong Kong'daki Japon işgalcilerle işbirliği yapmasına rağmen, Britanyalılar Wo Shing Wo'yu, kendileri çekilirken pek çok askerine ateş edip onları öldürmesiyle hatırlıyordu. Wo Shing Wo aynı zamanda Kempetai –Japon siyasi polisi– için de çalışıyordu; çok sayıda rakip Triad üyesinin,

Britanya sempatizanının ve Müttefik ajanının yakalanmasını sağlamıştı.

Giderek artan polis önlemleri ve bölgesel savaş karşısında, Wo Shing Wo sorunlu zamanlarda her zaman yaptığını yaparak meşum 'Surlu kent' Kowloon'a çekildi. Wo Shing Wo Kowloon'da doğmuştu ve 1956 sonrasında da burası Wo Shing Wo'nun tekrar iktidara tırmanmak için kullandığı üs haline geldi. Bu bölgenin, 'dünyada en yüksek düzeyde suç istilasına uğramış ve kanunun işlemediği getto' imajını hak ettiği söylenebilir. Burası, Hong Kong'da Triadlar'ın polisten korkmadığı tek yerdi. Bu durumun sebebi, bu yaklaşık 24 hektarlık bölgenin Britanya'nın mı, yoksa Çin'in mi kontrolü altında bulunduğuna dair tartışmaydı. Hong Kong polisinin 'Surlu kent' dahilinde hiçbir yetkisi olmadığından dolayı, burası kısa sürede Triad kanunlarından başka kanunun hüküm sürmediği bir yer haline geldi.

1949'dan sonra, 'Surlu kent' Çin'den gelen binlerce mülteciye ev sahipliği yaptı. Böylece, dünyadaki en yoğun nüfuslu yer haline gelecek şekilde minik evlerin bulunduğu bir labirente dönüştü. Bölgenin 50 binden fazla sakininin hepsi kente hâkim olan Wo Shing Wo için birer yemdi. Burarın karaborsasında her şey bulunabiliyordu ve ana caddesi komik bir biçimde Eroin Yolu diye biliniyordu. Yetkililerin onu alaşağı etme çalışmalarına başladığı 1988'e gelindiğinde, Wo Shing Wo gücünü yeniden inşa edeli çok olmuştu.

1990'ların başlarında, ana Wo Shing Wo Triad'ı dünya çapında 10 binden fazla üyeye sahipti; bu arada Wo On Lok ve Wo Shing Tong gibi dokuz ana alt grubu da toplam 12 bin üyeyle uzmanlaşmış ve özerk hale gelmişti. Hong Kong'da karşılaştığı sürekli baskı Wo Shing Wo'yu yurtdışında genişleme noktasında cesaretlendirdi ve bu Triad 21. yüzyılın ilk yıllarında, Amsterdam, Macau, New York, Londra ve Sydney'de çalışmalar yaptı. Kilit Wo Shing Wo faaliyetleri şimdilerde eroin ve daha karmaşık uyuşturucuların ticaretini, yasadışı göç ve işçi sömürücülüğünü, zorla fuhuş yaptırmayı, kara para aklamayı ve restoranlara haraç kesmeyi içeriyor.

Grup özellikle Britanya'da güçlü. Bu ülkede Londra'dan Manches-

ter ve Southampton'a kadar uzanan bölgede faaliyet gösteriyor; diğer yerlerde de küçük uzantılara sahip. Çoğunlukla Britanya'daki Çinli topluluklardan beslenen Wo Shing Wo'nun işlediği suçlar, Hok Wan Leun'un bir borcu ödemediği için 1999'da Essex'te acımasızca öldürülmesinden, 21 yasadışı midye toplayıcısının Morecambe Körfezi'nde 2004 yılında boğulması skandalına kadar çeşitlilik gösteriyor.

United Bamboo Çetesi

Hükümet tarafından desteklendiğini iddia edebilecek pek az organize suç grubu vardır. Bununla birlikte Tayvan'ın en büyük Triad cemiyeti –Chu Lien Pan veya United Bamboo Çetesi– bunlardan birisidir. Bu Triad'ın Tayvanlı yetkililerle özel ilişkisi, Mao Zedong'a bağlı komünistlerle Komintang arasında, 1927-1949 arasında yaşanan Çin Devrimi sırasındaki, şiddetli ihtilaftan kaynaklanır.

Japonların Çin'in büyük kısmını 2. Dünya Savaşı sırasında işgal ettiği sırada bile, pek çok Triad Komintang davasına sadık kalmıştı. Ancak iç savaşta yanlış tarafı tutmuşlardı. 1949'da müttefikleri mevzi kaybediyordu ve aynı zamanda önemli Triad üsleri olmaları sebebiyle milliyetçilerin kontrolünde kalan Şanghay gibi kentleri de terk etmeye zorlanıyorlardı. Komünistlerin zaferinin belli olması üzerine, Komintang'la ittifak halinde olan pek çok Triad üyesi Çin'i terk edip Tayvan'a giden iki milyondan fazla Komintang taraftarına katıldı. Bu akıllıca bir hareketti. Mao kaçmayan Triadlar'ı acımasızca bastırdı, devrimin bitişinin ardından on binlerce üyelerini ortadan kaldırdı.

1950 yılında Tayvan eski Triad üyeleri ve Komintang askerleriyle dolup taşıyordu. United Bamboo Çetesi üst düzey Komintang yetkililerinin ve bazı eski Triad liderlerinin oğulları arasında kuruldu. Çete adını, Tayvan'ın başkenti Taipei'nin varoşlarında bulunan ve üyelerinin yaşadığı Bambu Ormanı Yolu'ndan alıyordu. Çoğu üyenin babasının üst düzey siyasi görevlerde bulunması nedeniyle, United Bamboo Çetesi, kısa süre içinde United Bamboo Derneği adıyla devlet yardımının tadını çıkarmaya başladı.

Böylesine üst düzey bir destek söz konusu olunca, United Bamboo Çetesi Tayvanlı Triadlar arasında süratle hâkim güce dönüştü. 10 yıl içinde ülkede fuhuşun, uyuşturucu satıcılığının, yasadışı kumarın ve tefeciliğin büyük kısmını kontrol eden bir imparatorluk kurmuşlardı bile. United Bamboo Çetesi üyelerinin Tayvan istihbaratı ve güvenlik güçlerinde işe alınmasıysa, sadece eroin ticareti ağlarını ve yurtdışındaki operasyonlarını güçlendirmeye yaradı. 1974'te, Tayvan önemli bir Triad üssü olma noktasında öyle kötü bir şöhrete sahip olmuştu ki, hükümet United Bamboo Çetesi ve diğer iki önemli Tayvan Triad'ından –Four Seats ve Celestial Way– uluslararası tepkilerden korktukları için daha az dikkat çekmelerini talep etmişti. Fakat resmi hükümet desteğinin çekilmesi United Bamboo Çetesi'ne pek zarar vermedi. 1980'lerde, cemiyet dünya çapında 10 binden fazla üyeye ve Bamboo Union (Bamboo Birliği) veya Bamboo Alliance (Bamboo İttifakı) gibi isimleri bulunan 24 alt gruba sahipti. Üst düzey siyasetçiler çetenin onursal lideri Zhang An-lo'ya ("Beyaz Kurt Zhang"), düzenli olarak danışırdı; kendisi, televizyondaki sohbet programlarına da sık sık konuk olurdu. Fakat United Bamboo'nun hükümetle iyi ilişkileri, kuzey Tayvan'daki Hsipin otobanında bulunan bir tünelin 1996'da çöküşüyle yaşanan trajedi sonrasında bozulmaya başladı.

Bu felaket siyasi yolsuzluğun son noktasıydı; Triad destekli işadamlarının hükümetten nasıl kilit inşaat ihalelerini alıp, sonra da işleri mantıklı bir güvenlik düzeyini sağlamadan tamamladıklarını ifşa ediyordu. United Bamboo Çetesi üyesi Chen Ti-kuo'nun, şirketinin Hsipin felaketindeki rolünden dolayı mahkemeye çıkarılmasının ardından, Tayvan hükümeti Bamboo Çetesi'nin bütün faaliyetlerine karşı ciddi önlemler almaya girişti. Bamboo Çetesi'nin Zhang gibi pek çok önemli lideri yurtdışına kaçmak zorunda kaldı. İronik biçimde genellikle, çetenin suç ağını genişletmeye başladığı Çin'e kaçtılar.

United Bamboo Çetesi'nin şu anki ruhani lideri Chen Chi-Li'nin (Kuru ördek) 2001'de Kamboçya'da tutuklanmasına rağmen, grup gücüne güç katmaya devam ediyor. Şu an Kanada ve Amerika'daki en büyük Tong'lardan birisi ve Şangay'ın yer altı dünyasında da yeniden hâkim

güç olmayı başarmış durumda. Tayvan'daki konumunu daha fazla hükümet baskısına karşı korumak için, siyasetle iç içe geçmiş durumda; eski Komintang müttefiklerine muhalefet ediyor ve Çin'le yeniden birleşmeyi destekliyor. United Bamboo Çetesi Eroin, fuhuş, haraç ve kumarla ilgili çıkarları sayesinde milyar dolarlık küresel bir işyerine dönüşmüşken, Beyaz Kurt Zhang kısa süre önce şöyle övünüyordu: "United Bamboo'yu inşaat veya başka bir alandan atmanın fazla önemi yok. Kardeşlerimiz çoktan borsa, finans ve başka yerlerdeki yeni işlere girmiş durumda."

Vietnamlı Triadlar

1970'lerden bu yana, yeni bir büyük Asyalı uluslararası organize suç ağı ortaya çıkmış durumda. Yetkililer bu ağın işlediği suçları kayıtlara "Vietnamlı Triadların işi" olarak geçirdi. Son yıllarda, bu isim altında faaliyet gösteren çeşitli gruplar, 14K, Sun Yee On, Shing Wo ve United Bamboo Çetesi gibi daha yerleşik durumdaki rakip Triadlar'a kafa tutmaya başladı. 2001'e gelindiğinde, suç bilimciler bunların küresel düzeydeki en büyük Asyalı suç tehditini oluşturduğuna inanıyordu.

Fakat antik Çinli gizli cemiyetlerden tümüyle farklı kökenlere sahip olan Vietnamlı suç grupları Triad değil. Yetkililerin Vietnamlı Triadlar diye adlandırdığı grupların kökleri, Vietnam'da 1960'lar ve 70'lerde şiddetlenen korkunç çatışmalara dayanır. Saygon'un Nisan 1975'teki düşüşünün (veya, hangi tarih kitaplarını okuduğunuza göre 'özgürleştirilmesinin') ardından milyonlarca komünist olmayan Vietnamlı, yeni birleşmiş Vietnam'ın komünist yöneticileri tarafından kurulan 'yeniden eğitim kampları' veya 'yeni ekonomik bölgeler'den kaçabilmek için ülkeyi terk etmeye çalıştı.

Kaçmayı deneyenlerin çoğunluğu, daha iyi bir yaşama kavuşmak için açık denizin gaddarlığına maruz kalmayı göze alarak 'Bot İnsanları' oldu. Fakat yabancı bir ülkede kısmi güvenliğe kavuşsalar da, kendilerini bu kez de bir dizi mülteci kampının tutsağı olarak buldular. Sonraki birkaç yıl içinde, bir milyondan fazla Vietnamlı mülteci yeniden yer-

leştirildi; çoğunluğunu ABD, Kanada, Avustralya, Hong Kong, Fransa, Almanya ve Britanya kabul etti.

Bu mültecilerin büyük çoğunluğu kanunlara tümüyle uyuyordu, fakat yeniden yerleştirme programı aynı zamanda, mülteci kamplarında doğmuş olan endişe verici bir suç ağının dünyaya dağılmasına da vesile oldu. Kaçanların bir kısmı eskiden Güney Vietnam Ordusu'nun üyesiydi ve eroin ticaretine karışmışlardı. Kamplar aynı zamanda, bazı Triad üyeleri de dahil olmak üzere, Vietnam'daki evlerini terk eden Çinlilere de ev sahipliği yapıyordu. Bu kampların içinde, sözkonusu iki gruptan bireyler hızla erkek yetimlerin birçoğundan oluşan çeteler kurdu; bu çeteler vatandaşlarını terörize ediyor ve sömürüyordu.

Yeni ülkelerinde kamplardan bırakıldıktan sonra, bu çeteler süratle ehil olduklarını ispatladı. Yeni oluşan ve yardım için yetkililere başvuramayan Vietnam toplulukları arasında haraç kesme, tefecilik ve fuhuş işlerine süratle hâkim oldular. Born to Kill (Öldürmek için Doğmuş), Red Dragons (Kızıl Ejdarlar), Saigon Cowboys (Saygon Kovboyları) ve Thunder Tigers (Fırtına Kaplanları) gibi isimleri bulunan çeteler, kısa süre içinde 'Bot İnsanları'nın yeni yerleştiği her ülkede faaliyet göstermeye başladı. Aile ve köylere dayanan ilişkilerin yerli yerinde durması, meşum Born to Kill veya Black Dragons gibi grupların Los Angeles'tan Doğu Berlin'e kadar uzak bir coğrafyada kıtalar arası suç ağları geliştirmesine imkân tanıdı. Vietnamlı gruplara da Triad denmesinin tek nedeni Triadların Asyalı organize suçlar üzerinde geleneksel olarak kurduğu hâkimiyet değildi. Yerleşik Triadlar, yeni geliştikleri dönemlerde pek çok Vietnamlı grubu kendileri için çalıştırdı. Triadlar Vietnamlılara ma jai (at çocuklar) derdi; zira onları kendi üyelerini riske atmamayı tercih ettikleri, cinayet ve uyuşturucu kaçakçılığı da dahil kirli suçlar için kullanılabilecek ucuz ve kolay harcanabilir bir işgücü olarak görüyorlardı.

Fakat at çocukların binicilerini üzerlerinden atmaları fazla uzun sürmedi. Çoğunlukla savaşın merhametsizleştirdiği bir nesilden oluşan Vietnamlı sokak çeteleri, iş şiddet içeren suçlar işlemeye geldiğinde fazla zorlanmadı. New York'tan Sydney'in Cabramatta bölgesine kadar, ero-

in dağıtımı gibi eskiden Triadların hâkimiyetinde bulunan alanlar üzerine kanlı savaşlar patlak verdi. Batı'daki faaliyetlerinde geleneksel olarak fazla dikkat çekmemeye çalışan Triadların aksine, 5T gibi çetelerin önlerine çıkan yetkilileri öldürme noktasında fazla çekincesi yoktu; bu yetkililere, 1994'te öldürdükleri Avustralyalı milletvekili John Paul Newman da dahildi. Yeni nesil Vietnamlı göçmenlerin refah düzeyi yükseldikçe Vietnamlı Triadların ortaya koyduğu tehditin de boyutunun azalacağına yönelik umutlar gerçekleşmedi. 21. yüzyılın her yılı, kolaylıkla ayırt edilebilen çete dövmelerine sahip şüphelilerin giderek artan sayılarda tutuklanmasına sahne oldu. İster kızıl veya siyah ejder olsun, ister 5T'nin beş t'si olan Tinh (sevgi), Tien (para), Tu (hapis), Toi (suç) ve Tho (öç) kelimelerini simgeleyen beş nokta olsun, polisin bu dövmelere giderek aşina olması, Vietnamlı Triadların süren genişlemesinin kesin bir göstergesi.

Kilit Suçlar

Çeşitli Triad derneklerinin yüzyıllardır ortaya koyduğu suç faaliyetlerine bakıldığında, bu grupların bulaşmadığı bir organize suç türü bulunamaz. 17. yıl kadar erken bir zamanda bile, Qing Hanedanlığı'na karşı isyanları haraç kesmek, korsanlık ve fuhuş da dahil olmak üzere bir dizi suç tarafından finanse ediliyordu.

Fakat sonsuza dek Triadlar ve Tonglarla ilişkilendirilecek bir suç varsa, o da afyon satışıdır. Kötü romanlardan, New York ve San Francisco'da 1899-1930 arası gelişigüzel bir şekilde alevlenen Tong Savaşları hakkındaki öfkeli gazete haberlerine kadar, adının geçtiğinden emin olabileceğiniz bir şey şudur: "Tongların afyon batakhanesinin kötülüğü." Afyonun Çin tarihindeki rolü 9. yüzyılda, Arap tüccarlar Çin malları karşılığında ödemeyi Papaver somniferum diye bilinen bu kötü şöhretli, yapışkan kahverengi reçineyle (haşhaş tohumu) yapmasıyla başladı. Afyon bağımlılığının yol açtığı yaygın sorunlar Çin'de 16. yüzyıl kadar erken bir dönemde kayıt altına alınmıştı. Fakat bu durum ne Avrupalı ne de Amerikalı tüccarları Çin ürünlerini altın yerine afyonla takas etmekten

alıkoydu. Yabancılara duydukları nefreti ilan etmiş olmalarına rağmen, Triad grupları 18. yüzyıldan başlayarak Çin'e ithal edilen afyonun dağıtımında önemli rol oynadılar.

19. yüzyılda, ABD ve Avrupa'nın Çin'in baharatlarına, çayına, ipeğine ve porselenine olan talebiyle birlikte, Çin afyon içinde yüzmeye başlamıştı. Çinlilerin bu durumla mücadele etme girişimleri, 1834-1843 arasında Britanyalıların Çin'e karşı savaştığı Afyon Savaşları'na yol açtı. Britanya zaman içinde Hong Kong'u ele geçirdi ve Çin'i, afyonu Britanya'nın ülkedeki öncelikli ticaret yapma birimi olarak kabul etmeye zorladı. Bu durumun Çinlilerin 'utanç yüzyılı' diye adlandırdığı döneme yol açmasına rağmen, Triadlar afyon ithalatını teşvik etmeyi sürdürdü; zira, dağıtımcılar olarak elde ettikleri kazanç bir yana, bu durumun Qing Hanedanlığı açısından yarattığı sorunlardan yararlandıklarına inanıyorlardı.

Britanyalıların geliştirdiği yasadışı afyon ticareti, Harvard Üniversitesi'nden saygın tarihçi John K. Fairbank tarafından şöyle tarif ediliyor: "Modern zamanların en uzun süren ve en sistematik uluslararası suçu." Britanyalılar 1917'de afyon ticaretinden çekildiğinde onların bıraktığı boşluğu, Çin'deki yaklaşık 180 milyon afyon bağımlısını uyuşturucu tedarik eden Triadlar doldurdu. Triadlar aynı zamanda dünyanın dört yanına dağılmış Çinli göçmen topluluklarına da afyon sattı. New York'taki Çin mahallesinden Londra'nın doğusundaki Limehouse bölgesine kadar birçok yerde, hem Çinlilere hem de Batılılara 'kayıtsızlık maddesi" sağlayan Triad yönetimindeki afyon batakhaneleri türedi.

Uluslararası uyuşturucu alanındaki bu yerleşmiş rol, Triad'a 21. yüzyılda patlayan eroin kaçakçılığında avantaj sağladı. Bu alanda zaten piyasa lideriyken, CIA'in Vietnam savaşında Kamboçya'dan eroin ihraç etmek için Triadları kilit bir ortak olarak seçmesiyle, bu cemiyetlerin uyuşturucu kaçakçılığı imparatorlukları 1970'lerde büyük bir patlama yaşadı. 1990'lara gelindiğinde, BM tahminlerine göre Triadlar yasadışı eroin türevlerine yönelik dünya piyasasının yaklaşık yüzde 75'ini kontrol ediyordu; ki bu piyasanın değerinin 700 milyar dolardan fazla olduğu tahmin ediliyor. Artan uluslar arası işbirliğine rağmen, Triadlar'ın uyuşturucu

ticaretindeki hâkimiyeti 21. yüzyılda da zayıflamış değil.

Yabani hayvan kaçakçılığındaki hâkimiyetlerinin yanı sıra, siber suçlar, mali dolandırıcılık ve borsa manipülasyonundaki artan rollerine rağmen, Triadların bugünlerde adının çıkmasına yol açacak yasadışı faaliyet muhtemelen insan kaçakçılığı. Büyük miktarlarda afyonun dünya çapında gizlice taşınmasıyla 10 yıllardır biriktirdikleri deneyimlerinden yararlanarak, Triadlar uyuşturucu kaçakçılığı ağlarını yasadışı göç için de kullanıyorlar. Çin'deki yerel Snakehead (Yılan kafa) çeteleriyle birlikte çalışan Triadlar yasadışı göçmenleri Avrupa, Amerika veya Avustralya'ya taşımak için 60 bin dolara varabilen ücretler talep ediyor. Bu ücreti ödeyen kişi yolculuğu havasızlıktan boğulmadan veya okyanus ortasında bir konteynerden atılmadan tamamlayabilirse, genellikle borçlarını gittikleri ülkelerdeki bir Triad işinde çalışarak ödemek durumunda kalıyor. Bu yolculuğu tamamlayan pek çok kadının sonu genellikle fuhuşa zorlanmak oluyor. İnsan kaçakçılığı Triadların önümüzdeki on yıllarda kilit suçlarından biri olmayı sürdürecek; zira söz konusu suç bu gruplara narkotik operasyonlarının ardından ikinci en fazla kân getiriyor ve en ihtiyatlı tahminlere bile göre, her yıl bu yollarla 175 binden fazla insan göç ediyor.

Uyuşturucu Ticareti

İlk gerçek uluslararası suç ağları uyuşturucu ticareti sayesinde doğdu ve yasadışı narkotik ticareti bugün organize suç için en büyük gelir kapısını oluşturuyor. BM tahminlerine göre, bu faaliyetlerin yıllık getirisi 300 milyar dolardan daha yüksek ve bu sayı büyümeye devam ediyor. Diğer kurumlarsa miktarın yılık 500 milyarla 550 milyar dolar arasında olduğuna inanıyor.

Afyon, koka yaprağı, halüsinasyon gördüren çeşitli maddeler ve haşhaş gibi bugün beğenilmeyen bazı uyuşturucular, medeniyetin doğduğu zamanlardan bu yana iyileştirici, dinsel ve eğlence amaçlı olarak kullanılıyordu. Bu maddelerin yasaklanması tarihte her zaman yasadışı yollardan tedarik edilmeleriyle sonuçlandı. 20. yüzyıla kadar, en geniş çaplı uyuşturucu kaçakçılığı faaliyeti afyon arzıyla ilgiliydi; Britanya hükümeti, Britanyalı afyon tedarikçileri işlerini sürdürebilsin diye Çin'e karşı savaşa bile girmişti. Amerika'daysa, Harrison Yasası 1914'te bir dizi maddeyi yasaklamadan önce, yaklaşık 2 milyon afyon, morfin ve koka yaprağı türevi bağımlısı vardı. Batılı uluslar narkotik maddeleri 1910'lar ve 20'lerde yasaklamaya başladığında, organize suç gruplarının tedarik edeceği bir bağımlı tabanı çoktan oluşmuştu. Ya-

sadışı ticaret büyüdükçe sadece uyuşturucu kaçakçılarının servetini katlamakla kalmadı. Aynı zamanda, Kolombiya, Afganistan ve Laos gibi önde gelen uyuşturucu üreticisi ülkelerin doğasını da değiştirdi. Amfetaminler ve ecstacy gibi yeni maddeler popüler olmaya başlayıp bunun sonucunda yasaklandıkça, kaçakçıların girebileceği yeni kazançlı pazarlar da ortaya çıktı ki; bunlar 21. yüzyılda daralacak gibi de görünmüyor.

Kilit Aktörler

Çin'in 21. yüzyıldaki tarihini, iki adam arasında yaşanan bir mücadele şekillendirdi. 1927-1949 arasındaki iç savaş sırasında Çan Kay Şek'in Çin Milliyetçi Ordusu'yla Mao Zedong'un Çin Komünist Partisi arasındaki savaşın bir ulusun kaderini belirlediği şüphe götürmez. Fakat Çin'in ruhu için verilen bu destansı mücadele aynı zamanda Asyalı organize suçun doğası ve yönelimi üzerinde de muazzam bir etki yarattı. Qing Hanedanlığı'nın devrilmesi, Triadların doğuşunun ana nedenlerinden biriydi. 1912'de, çocuk İmparator Puyi'nin çekilmesine yol açan şey, Milliyetçi lider ve Triad üyesi Sun Yat-sen'in faaliyetleriydi. Qing'in son bulması Triadların daha önemli bir siyasi amaç için var olduğuna dair bütün bahanelere de son vererek, suç ağlarına dönüştüklerini ortaya çıkardı. Fakat Puyi'nin çekilmesi ne Triad gücünün son bulmasına yol açtı, ne de Çin'e umut edilen türden bir barış dönemi getirdi.

Sun Yat-Sen'in komünistlerle yaptığı kınlgan ittifak, öldüğü 1925 yılında zaten çatırdamaktaydı. Onun rolünü Çan Kay Şek almıştı ve Çin İç Savaşı'nın yolu açılmıştı. Çan Kay Şek en başından beri, Mao'ya karşı savaşta Triadlara askeri ve mali kaynakların yanı sıra istihbarat için de başvurabilecek olmasının değerinin farkındaydı. Triadların gizli cemiyet ve suç ağı olmaları, onları mükemmel bir gizli güç haline getiriyordu. Triadlar aynı zamanda afyon ticareti aracılığıyla ihtiyaç duyulan savaş sermayesini de sağlıyorlardı.

Kendi adına Mao da ilk başta Triadları komünistlerin tarafına çekebileceği konusunda umutluydu. 1926'da şöyle yazmıştı: "Haydutlar çeşitli yerlerde Fujian Triad Cemiyeti ve Şangay'daki Triad Gren Çetesi gibi gizli cemiyetlerin kontrolü altında. Bu insanlar son derece cesurca savaşmaya kadirler ve doğru yönlendirilirlerse, devrimci bir güç ola-

bilirler." Ancak Mao'nun komünist bir Triad gücüne dair vizyonu gerçekleşmedi. Mao ancak bir avuç triad grubunun desteğinden beslenmiş olsa da, bu grupların çoğunluğu kendileri için en iyi geleceğin Milliyetçilerin yanında durmakta yattığını düşündü.

Triadların Çan Kay Şek'in Komintang ordusuyla ittifakının en önemli nedenlerinden biri, kilit Triad lideri Tu Yueh-sheng'in ("Koca Kulaklı Tu) bu orduyu desteklemesiydi. Tu, 1910'dan beri Şanghay'ın kötü şöhretli Green Çetesi'nin lideriydi. Ona bağlı olan Triadlar şehirde egemen güçtü, yüzlerce mil çevredeki afyon işlerine hâkimdi ve Yangtze nehri üzerinde de etkili kontrole sahipti. Tu ve adamları Komingtang'ın Şanghay'ı 1949'a dek elinde tutmasını sağladı; Tu komünistlerin ilerlemesinden dolayı sonradan kaçmak zorunda kaldı.

Mao, Çan Kay Şek ve Komintang'ın hayatta kalan üyeleriyle birlikte Tayvan, Macau veya Hong Kong'a kaçmayı başaramayan Triad üyelerini acımasızca cezalandırdı. 1949 sonrasında, Mao'nun Triadlara karşı kampanyası on binlerce idama yol açtı. Asılmayan az sayıda Triad üyesiyse, 'yeniden eğitim kampları'na gönderildi. Bu 'demir yumruk' yaklaşımı Çin'deki Triadların büyük kısmını yok etti ve bu gruplar yeraltı dünyasındaki hâkimiyetlerini geri almaya son yıllarda başlayabildi. Hem Mao'nun hem de Çan Kay Şek'in eylemleri Triadların tarihinde yankılanmaya devam ediyor, hatta kaderlerini bugün bile şekillendiriyor. Çan Kay Şek'le birlikte Tayvan'a kaçabilen Triad üyelerinin oğulları, adadaki Komintang yönetimi altında gelişen yeni Triad cemiyetleri kurdu. 14K gibi Çin iç savaşından doğan diğer Triadlar, sürgünde hayatta kalıp, dünya çapında yerleşmiş Triad güç dengesini bozacak şekilde güçlenmeye başladı. Son yıllarda ortaya, kötü şöhretli 14K lideri Wan Kuok Koi (Kırık Diş Koi) ve United Bamboo Çetesi lideri Chen Chi-Li ("Kuru Ördek) gibi yeni bir nesil kilit Triad liderleri çıkmış durumda.

Çin iç savaşının sıcaklığında kurulmuş örgütleri miras almış olsalar da, Mao ve Çan Kay Şek onlar için sadece ölü isimler. Onların siyasetleri, açgözlülük, arzu ve yasadışı avantajla belirleniyor. Sadece suç-

la bağlantılı olan Triad geleneklerine ve tarihine tutunuyorlar.

Triadların Bugünkü Durumu

Triadlar son 100 yılda devasa boyutlarda değişiklik yaşadı. İlk varolma amaçları ortadan kalktı, kökenlerinin bulunduğu ülke bir imparatorluktan komünistlerin kontrolüne geçti ve kolları birkaç kıtaya uzanan uluslararası bir organize suç ağı olma noktasında artık yalnız değiller. Bununla birlikte, bunların hiçbiri 'Yenilmez Triadlar' veya 'Ölümsüz Triadlar' olarak itibarlarına zarar vermedi. Uyum sağlama yoluyla hâkim oldukları her şeyi ellerinde tutabildiler; Asya aksiyon sinemasındaki en önemli temalardan biri hâlâ Triadlar ve küresel yayılmaları da sürüyor. San Francisco'dan Vancouver ve Johannesburg'a kadar, Triadlar pek çok Batılı kentteki en büyük organize suç tehdidi olmaya devam ediyor.

Mesele ister Mao'nun yönetimi ele geçirmesinden kaçmak, ister 21. yüzyıldaki polis önlemleri karşısında hayatta kalmak olsun, Triadlar uyum sağlayabildiklerini ve esnek olduklarını üst üste kanıtladı. Derneklerin isimleri, haraç kesme yöntemleri ve asıl operasyon alanları çeşitlilik gösterse de bütün gruplar, nerede olurlarsa olsunlar suç işlemek için örgütlenmelerini sağlayan zaruri Triad ve Tong yapısını korudu. Bu yapıda, Beyaz Kağıttan Yelpazeler veya Saman Sandallar gibi kulağa garip gelen unvanları olan dernek yetkilileri, hiçbir zaman dışarıdan bakanların zannettiği kadar önem taşımadı. Kilit nokta Shan Chu (Dağların Üstadı) denilen kapsayıcı liderdir. 49'lar diye bilinen 15 ila 50 askerden sorumlu olan Kızıl Kutuplar adlı yerel komutanlar bu lidere rapor verir ve bu yapı da ciddi boyutta esneklik sağlar.

Bir Kızıl Kutup, adamları ister tek bir sokağı, ister birkaç milyon dolarlık eroin ticaretini kontrol etsin, son derece otonom olabilir. Toplu güce ihtiyaç duyulduğunda bir araya gelebilecek, gevşek bir ağ içinde çalışan bireysel unsurların toplamı olarak, Triad dernekleri hem küçük çete düzeyinde, hem de uluslararası toplamı 10 bin adamı geçecek şekilde çalışabilir. Ortak gizli cemiyet özelliği aynı Triad'ın birbirinden uzak ve

son derece farklı unsurları arasında uyum sağlarken, tek bir birliği veya önemli bir patronu devreden çıkarmak bütün gruba nadiren etki eder.

Otonomiye eşlik eden hızlı değişim de Triad cemiyetlerinin yeni suç alanlarına yönelmesinde kendini gösterir. Triadlar, siber suçlar, kredi kartı dolandırıcılığı ve fikri mülkiyet korsanlığı konusunda organize suça öncülük etti. Rus ve Nijeryalı organize suç gruplarının bu alanlardaki başarılarını inceleyerek, yasadışı suç repetuvarlarına lüks araba hırsızlığını ve nakit çekim ücreti dolandırıcılığını da eklediler.

Çinli etnik kökenlerini hâlâ korusalar da, pek çok Triad şu an yabancı suç örgütleriyle daha derin ittifaklar kurmaya istekli. Son yıllarda, (Triadların 'Yürüyen Ayılar dediği) Rus Mafyası, eski Sovyet Bloku ülkelerinde ortak gerektiren insan kaçakçılığı, narkotik ticareti ve fuhuş ağlarında Triad'ın güvenilir işbirlikçilerine dönüştü. Güney Afrika'da faaliyet gösteren Triadlar uyuşturucu ve vahşi yaşamla ilgili suçlar için yerel çetelerle bağlantılar kurdu. Bazı Triad üyeleri, Kolombiyalı kartellerin kendileri için eroin üretimine girip girmeyeceğini görmek için Güney Amerika'yı bile ziyaret etti.

Triadlar, kökleri kendilerine dayanmayan rakip Çinli organize suç gruplarının giderek daha fazla meydan okumasıyla karşı karşıya kalıyor ki, bunlar karşılaştıkları en ciddi meydan okumalar. Bu grupların en önde geleni Dai Huen Jai (Büyük Çember Çocukları). Bu grup 1970'lerde ortaya çıktı; ilk başlarda Mao'nun temizliğinden ve sonrasında 'yeniden eğitim kamplarından kurtulup Batı'ya kaçanlardan oluşuyordu. Büyük Çember Çocukları şu an hem Çin'de hem de Kuzey Amerika'da Triadların önde gelen bir rakibi.

Bazı suç bilimciler, Çin'in 1990'ların sonunda Hong Kong ve Macau'nun kontrolünü yeniden ele geçirmesiyle, bu bölgelerden muazzam bir Triad kaçışı başlayacağını tahmin ediyordu. Her zamanki gibi, Triadlar uyum sağladı ve buralarda kaldı; şu anda bu bölgeleri yeniden Çin içinde bir hamle yapmak için üs olarak kullanıyorlar. Pek çok yorumcu 21. yüzyılı şimdiden 'Çin yüzyılı' diye niteliyor. Eğer öyleyse, o zaman 21. yüzyıl aynı zamanda Triad Yüzyılı da olabilir.

Organizatsiya–Rus Mafyası

"Tehlikeli yeni dünyaya giden kapılar açıldı.
Onları kimse durduramayacak. Siz Batı'daki insanlar bizim Mafiya'mızı
henüz tanımıyorsunuz, ama tanıyacaksınız."
Boris Urov, Rusya Başsavcısının Soruşturma Şefi

Hiçbir ülke organize suçtan muaf olduğunu iddia edemez. Eski Sovyetler Birliği'nde organize suçun kısmen az bulunduğuna dair görüntüyse, büyük ölçüde propagandanın bir sonucuydu. Polis devletinin en güçlü olduğu zamanlarda bile, vory-v-zakone (kanuni hırsızlar), karaborsacılıktan haraç kesmeye kadar her şeyi kapsayan gelişmiş suç örgütlerini yönetiyorlardı. Uyuşturucu bağımlılığı ve fahişelik gibi 'Batılı ahlaksızlıklar' yaygındı ve İçişleri Bakanlığı 'Hırsızların Dünyası'na karşı daimi bir savaş yürüttü.

Fakat bir polis devletin baskıcı şartlarının altında, suç ağlarıyla mücadele acımasız ve etkiliydi. Yaygın yoksulluğa ve tek partili sistemdeki geniş kapsamlı yolsuzluk fırsatlarına rağmen, Rus organize suçları sımsıkı bir kontrol altında ve SSCB'nin sınırları dahilinde kaldı. Ancak sistemin çöküşünün ve Demir Perde'nin kaldırılmasının ardından, Rus organize suç ağlarının hızla gelişmesinin ve Batı'ya yayılmasının önünde bir engel kalmamıştı.

'Kızıl Mafya'ya dair ilk haberler Batı'da ortaya çıkmaya başladığında, pek çok kişi bunun bir gazetecilik aldatmacası olduğunu düşündü. Bazıları bu haberlere, Soğuk Savaş bittiği için yeni bir Rus tehdidi yaratmak isteyen gizli servislerin ilham verdiğine bile inanıyordu. Bununla birlikte kısa süre içinde tıpkı Moskova ve St. Petersburg'da olduğu gibi New York ve Londra sokaklarında da cesetler üst üste yığılmaya başladı. Bu ölümler, yeraltı dünyasının yanı sıra Rusya'nın 21. yüzyıldaki siyasetini ve ekonomisini de şekillendiren, kökleri derinleşmiş bir organize suç sorununun sadece görünen kısmıydı.

Rus Mafyasının Kökenleri

Sık sık Organizatsiya diye de anılan Rus Mafyası homojen bir grup değildir. 'Rus Mafyası' pek çok açıdan, eski Sovyetler Birliği'nde faaliyet gösteren çok sayıdaki organize suç ağını tarif etmek için kullanılan bir 'şemsiye' terimdir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, Mafya'nın tek bir çıkış noktası olmadığı açık. Ukraynalı Bratva, Çeçen Mafyası veya Solntsevo suç örgütünden farklı bir zamanda ve farklı bir yerde doğmuştur. Bununla birlikte, Organizatsiya'nın bütün unsurları arasında bazı ortak tarih noktaları da mevcuttur.

Devrim öncesinde Rusya'da organize suç cemiyetleri vardı.'Hırsızların Dünyası' kavramı Rus folklorunun parçasıydı, ama aslında sağlam bir temele de sahipti. Staryi blagorodny worowskoi (yaşlı soylu hırsızlar) adlı ilk suç grupları üyelerinin uymayı kabul ettiği bir dizi kurala, aynı zamanda bir üyelik ritüeline ve birbirlerini tanımak için kullandıkları özel işaretlere de sahiplerdi. Worowskoi mir'de (hırsızların dünyası), ülkedeki kanunların ve toplumsal normların ötesinde yaşarlardı. Voroskoi mir, buranın kurallarını ihlal edenler için kendi mahkeme türüne ve adaletine sahipti.

Kanun kaçaklarının suçlarından elde ettiklerinin bir kısmını yoksullara verdiklerine dair alışılmış mitolojisinin ötesine bakarsak, yaşlı soylu hırsızlarda Rus yeraltı dünyasının ilk izlerini görebiliriz. Bunlar, sonradan wor-w-sakone'nin (kanuni hırsızlar yani belli kurallara bağlı olan hırsızlar) doğumuna yol açacak kadar gerçekti. Bu hırsızlar, Sovyet gulaglarının belirgin bir parçasıydı; dövmeleri ve ortak giyim tarzları nedeniyle ayrı bir grup oldukları anında anlaşılırdı. Sadece bir grup hapishane çetesi değillerdi; Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ardından ışığa çıkan içişleri bakanlığı belgelerinde wory'den "Her hapishaneye ve yoğun nüfuslu alanlara yayılmış ulusal bir birlik" diye bahsediliyordu.

Kanıtlara göre, ıslah programındayken wory olan bu adamlar hapisten çıktıktan sonra, son derece yapısal bir ağın parçası olarak çalışıyordu. Wory, Sibirya, Ukrayna, Baltık devletleri ve Orta Asya Sovyet Cumhuriyetleri kadar uzak bölgelerdeki organize suç grupları için ulusal bir

işbirliği çerçevesi sağlıyordu. Wory, isimlerinin ima ettiği gibi sadece hırsızlardan oluşmuyordu. Karaborsada, devlet dükkanlarında bulunmayan lüks eşya ve zaruri maddelerin yasadışı tedarikinde muazzam bir rol oynuyor ve bunları yetkililerin burunlarının dibinde satıyorlardı.

Mafya terimi Sovyetler Birliği'nde ilk kez, bir fabrika sahibinin bir çete tarafından, ihtiyacı olandan daha fazla hammadde sipariş edip, wory'nin satması için fazla üretim yapmaya ikna edilmesi olayında kullanıldı. Sovyet ekonomik sisteminden bu şekilde istifade edilmesi, yasadışı kumar ve yine wory'nin kontrol ettiği fuhuşun yanında, yasadışı gelir sağlamanın en yaygın yollarından biriydi. Sovyet polis devletindeki gözetlemenin düzeyine rağmen, wory aynı zamanda SSCB içindeki yasadışı uyuşturucuların dağıtımını da gerçekleştiriyordu. Sovyetlerin Afganistan'ı işgal edip çok sayıda askerin umutsuz afyon bağımlıları olarak eve döndüğü 1980'lerde, eroin piyasası patladı. Wory çeteleri bu büyüyen piyasadan yararlanmakta ve yoksulluk içinde yaşayan eski askerleri kendi saflarına çekmekte hızlı davrandı.

Wory grupları SSCB'nin ayakta kaldığı süre boyunca güçlenmeye devam etti, ancak Sovyetler Birliği'nin 1989-1991 arasında tamamlanan çöküşüyle birlikte polisin kısıtlayıcı gücü de kaldırılmıştı. Gizli polisin kurucusu Felix Dzerzhinsky'nin Moskova'daki KGB karargâhının dışında bulunan heykelinin 1991'de indirilmesi, frenlerin patladığının ve organize suçun artık muhalefetle karşılaşmadan büyüyebileceğinin sembolik bir işaretiydi. Diğer yandan, Sovyet sonrası ekonominin çöküşü daha da büyük yarar sağladı. Rusya'da neredeyse herkes hayatta kalabilmek için bir tür suça bulaşmak durumundaydı. Devlet artık bütün polislere maaş ödeyemeyecek duruma geldiğinden ve çok sayıda KGB yetkilisi işini kaybettiğinden, bu kişilere alternatif işleri sadece wory ve ortaya çıkmakta olan diğer organize suç grupları öneriyordu. Yoksulluk içindeki hükümet yetkilileri ve yerel yetkililer de çok ucuza 'alınabiliyordu' ve çok geçmeden geniş bir yolsuzluk ağı tesis edilmişti. 1992'ye gelindiğinde, Rusya'daki işyerlerinin yüzde 75'inden fazlasının bir tür 'korunma' parası ödediği tahmin ediliyordu ve ülkede büyüyen tek sektör suçtu.

Rus Mafyasının Yapısı ve Sırları

Rus Mafyası'nın tek bir birleşik grup değil. Bununla birlikte Organizatsiya tarihinin ortak unsurları, Moskova'dan Vladivostok'a kadar uzanan ayrı çetelerin genellikle yapıları, kuralları ve hatta dövmelerinde görülen ortak bir mirası paylaştığı anlamına gelir. Bu kolektif kültür Mafya çeteleri arasındaki sert ve sürekli savaşı durdurma noktasında pek bir işe yaramamış olsa da, worowskoi mir'in (hırsızların dünyası) 21. yüzyılda varlığını sürdürmesine yardımcı oldu.

'Hırsızların dünyası' Rus yeraltı dünyası için kullanılan bir başka terimden ibaret değil; söz konusu ortak adetler, binlerce mil uzaklıktaki rakip çetelerin birbirlerini tanıyıp daha rahat bir biçimde birlikte çalışmasına imkân tanıyacak türden gevşek bir Organizatsiya ağının var olabileceğini gösteriyor. Hırsızların dünyası Çarlık Rusyası'nda da mevcuttu, fakat eski Sovyetler Birliği'nin yüzlerce tabiiyetinden ve bölgesinden suçlular arasında birleştirici bir güce Gulaglar'da dönüştü.

Sovyet hapishane sisteminde, yetkililerin wor-w-sakone'nin varlığının farkına varması fazla uzun sürmedi. Ortak üniformaları –stilize bir sakal, ev yapımı alüminyum haçlar ve isteğe göre uyarlanmış paltolar– onları anında görünür kılıyordu. Üyelerin bir kabul töreninden geçmeleri ve Gulag'ın dışında da geçerli olacak kurallara uyacağını kabul etmesi gerekiyordu. Kurallara uymamak, wory'nin skhodki adlı kendi mahkeme sisteminde yargılanmayı göze almak demekti. Mahkemeler hapishanenin hem içinde hem de dışında düzenlenirdi ve mahkemeye çıkarılan wory suçlu bulunursa ya sakatlanmayla ya da ölümle karşı karşıya kalırdı.

1950'lerde, içişleri bakanlığından bir soruşturmacı wor-w-sakone ile ilgili bir rapor hazırladı. Raporda, müstakbel bir wory'un geçmek zorunda olduğu kabul törenini –"taç giydirilmeyi"– anlatıyordu. İlk yapılan şey yemin etmekti; bunun ardından müstakbel üyeye özel bir wory dövmesi yapılır ve bir klichka (lakap) verilirdi; bundan sonra diğer wory'ler onu bu isimle tanırdı. İtaat etmeye söz verdiği kurallar arasında şu tür emirler bulunurdu: "Bir wory başka bir wory'i her şart altında

desteklemelidir" veya "Grubu takviye etme amacıyla, wory akıllı gençlerin sempatisini kazanmak zorundadır."

Kurallardan biri hiçbir wory'nin orduda görev yapmayacağına yönelikti ki, bu durum 'Suka Savaşları'nı ('Orospu Savaşları) başlattı. 2. Dünya Savaşı sırasında Stalin işgalci Almanlara karşı savaşmaya istekli olan tutuklulara af önermişti ve bu durum pek çok wory'nin orduya girmesine yol açmıştı. Fakat savaşın sonunda Stalin sözünden caydı ve tutukluları tekrardan Gulaglara yolladı. Bunun sonucunda wory saflarında Nazilere karşı savaşan suka'lar (orospular) ve verdikleri sözü tutmuş olan wory'ler arasında büyük bir ayrılık patlak verdi. Yüzlerce cinayetten sonra, suka üstün geldi ve kural, wory'nin işine yarayacaksa devletle işbirliği yapmaya izin verecek şekilde değiştirildi.

Wory kurallarının ve kabul töreninin bazı unsurları Rus Mafya gruplarının çoğunda, hatta hiç hapse girmemiş olan üyeler arasında bile hâlâ kullanılır. Wory'nin, diğer wory'leri ve hainleri tanımak için geliştirdiği gizli sembolik dövmeler sistemi hâlâ kullanılır. Muhbir olan tutuklular veya cinsel suç işlemiş olanlara zorla iğne ve bir is-üre karışımıyla dövme yapılır. Wory'nin kendileri de işledikleri suçları veya hapishanede kaç gün kaldıklarını anlatan dövmeler yaptırır. Örneğin, bir parmak üzerine yapılmış bir kurukafa dövmesi, bir mafya üyesinin, tanıştığı kişinin bir katil olduğunu anlamasına yardım eder; koldaki bir kaplansa bu kişinin çetenin infazcısı olduğunu gösterir. Dövme, bir sınav belgesinin ve kartvizitin Mafya'daki karşılığı haline gelmiştir.

Wory aynı zamanda, Organizatsiya'nın kullandığı en yaygın yapının da 'sorumlusu'dur: Çoğu grubun pakhan veya krestnii otets (ailelerin lideri) adlı bir patronları vardır; bu kişinin altında brigady (tugay) diye bilinen özel hücreleri yöneten en az dört komutan bulunur; bu hücrelerde de, 200'den fazla boyeviky'nin (asker) çalıştığı görülmüştür. Gözden uzak bir biçimde çalışsalar da, pek çok Mafya grubunun bratski krug'a (kardeşler çemberi) katıldığına dair kanıtlar da mevcut – 'Kardeşler çemberi', seçkin Organizatsiya patronları için bir skhodki gibi çalışan, siyaset belirleme ve tartışmaları çözme kurumudur.

Solntsevo Suç Örgütü

Rus Mafyası'nın hızlı ve şiddetli dünyasında bir hafta geçerli olan şey, bir kurşun yağmuruyla veya bir tarafı kesilmiş dehşet verici bir ceset tarafından ertesi hafta tersine çevrilebilir. Bir kişinin güçlü bir pakhan (suç patronu) olduğunu veya belirli bir grubun belirli bir haraç alanını kontrol ettiğini söylemek sadece olayların hızlı gelişimiyle güncelliğini kaybetmekle kalmaz, aynı zamanda sizi öç almak isteyen Organizatsiya'nın ateşi altında atabilir. Fakat Mafya uzmanlarının üzerinde anlaştığı bir şey varsa o da, Solntsevo suç örgütünün bugün hem Rusya'daki hem de dünyadaki en büyük, etkili ve zengin Organizatsiya grubu olduğudur. Solntsevo'nun hem kendi ülkesinde hem de dünyada sergilediği göz kamaştırıcı yükseliş, 'Kızıl Mafya'nın neden pek çok uluslararası polis yetkilisinin en ciddi endişesi haline geldiğini mükemmel bir biçimde açıklar.

Bugün Batı'da her yıl milyarlarca doları aklayan bu grup, Moskova banliyösü Solntsevo'da doğdu. Moskova etrafındaki diğer yerleşimler kadar olmasa da, Solnsevo kentin en nam salmış wor-w-sakone'lerine ev sahipliği yapmasıyla ünlenmişti. Wor-w-sakone'nin ana operasyon alanları kara borsa, fuhuş ve uyuşturucu dağıtımıydı.

Devlet Başkanı Mihail Gorbaçov'un Perestroika ekonomik programı çerçevesinde ülkede daha serbest piyasa yaratması sırasında, Solntsevo wory'si hem hızla genişleyebildi, hem de devlet şirketlerine ve Moskova'nın yerel hükümetine yoğun bir biçimde sızdı. Solntseva veya Solntsevkaya Brigada'dan, Moskova yeraltı dünyasının önde gelen bir oyuncusu olarak bu dönemde söz edilmeye başlandı. 1989'da Sovyetler Birliği'nin çöküşü başladığında, Solntsevkaya Brigada patlak verecek kaostan yararlanmaya hazır bir konumdaydı. Bütün Sovyetler Birliği içindeki kaçakçılık ağına erişimi, siyaset ve iş dünyasındaki iyi bağlantıları ve deneyimli liderliği sayesinde, SSCB'nin 1991'deki resmi çöküşüne gelindiğinde Solntsevo'nun üye sayısı 1000 'askeri' geçmişti. 1990'lar, Moskova'nın bir Mafya cinayet parkına dönüşmesine sahne oldu. Kentin bütün Organizatsiya fraksiyonları, Rusya başkentinin dikkat çe-

ken özellikleri haline gelmiş kazançlı koruma, fuhuş ve kumar faaliyetlerinin kontrolü için birbirlerini itip kakmaya başladı. Solntsevo da, Gürcü ve Çeçen Mafya gruplarının yanı sıra Moskova merkezli rakipleri Orekhovskaya Brigada'yla savaş halindeydi. Yaşanan şiddet, 1991-1994 arasında haftada ortalama ikiden fazla can alıyordu.

Solntsevo Nisan 1994'te, Otaria Kvantrishvili suikastıyla, zaferini ve Moskova yeraltı dünyası üzerindeki tartışmasız hâkimiyetini fiilen ilan etti. Eski bir Olimpiyat güreşi koçu, hükümgiymiş bir tecavüzcü, siyasetçi, önde gelen Gürcü Mafyası üyesi ve bütün Organizatsiya çapında anlaşma kotarıcısı olarak Otaria Kvantrishvili, Moskova'da suçun en nüfuzlu şahsiyetiydi. Kvantrishvili sahibi olduğu ve sadece erkeklerin girebildiği kulüplerden birinde sık sık Başkan Yeltsin'i eğlendirirdi ve kısa süre önce de kendisine bütün ticari işlerinde iki yıllık vergi kesintisi taahhüt edilmişti. Rus gizli güçlerinden eski bir keskin nişancıyı kullanarak Kvantrishvili'yi öldürmesi sonrası , Solntsevo'nun kentte 'iktidara' giden yolunun önü büyük ölçüde açıldı.

Moskova'yı kontrol altında tutmaları sayesinde, Solntsavskaya Brigada artık yurtdışında genişlemeye odaklanabilirdi. Örgüt, kokain karşılığı silah sattığı Kolombiya kartellerinin zaten ortağıydı (Bu silahlara eski Sovyet ordusuna ait helikopterler de dahildi. Ancak bir Sovyet denizaltısı satma planı ortaya çıkarılıp durdurulmuştu). Solntsavskaya Brigada, eroin ve insan kaçakçılığındaki önemli rolü sayesinde Triadlar ve İtalyan Mafyası gruplarıyla da bağlantılar kurmuştu; ayrıca, Amerika ve İsrail'deki yoğun operasyonlarını da sağlamlaştırmaya istekliydi. Bu amaçla, 1994 yılında kendisini toplamdan 9 binden fazla üyeye sahip olan 21 alt gruba böldü. Kilit önemdeki liderleri şu kişilerdi: Sergei Mikhailov (Mikhas), Viktor Averin, Yurii Esin, işlerin Amerika ayağını yöneten V.K. Ivankov (Yaponchik) ve İsrail ayağını yürüten Semen Moglievich.

Solntsavskaya Brigada, hem Moskova'nin en önde gelen Organizatsiya grubu olarak, hem de uluslararası alanda hızla büyüyen bir suç örgütü olarak konumunu koruyor. Bu durum, ateş gücünün, mali kuv-

vetinin ve Rus devletinin en üst kademelerine kadar uzanan siyasi bağlantılarının göstergesi. Dolayısıyla, FBI'ın Solntsevo suç örgütünü "kayda değer, gelişmiş ve küresel düzeyde bir tehdit" diye tanımlaması şaşırtıcı değil.

Çeçen Mafyası

Dünya çapında hayatına direniş hareketleri olarak başlayan pek çok organize suç örgütü var. Bir ulusun yerleşik hükümetine karşı silahlı bir kampanya başlatmak maliyetli bir iş ve bunu yapan gruplar operasyonlarını finanse edebilmek için genelde suça yönelirler. Bir kez haraç toplama, uyuşturucu kaçakçılığı ve hırsızlık gibi işlerden yasadışı gelir akışı elde ettikten sonra da, kâr amacı sık sık siyasi davanın önüne geçer. Bu bağlamda Çeçen Mafyası yeraltı dünyası açısından alışılmadık bir örnek –işe örgütlü suçlular olarak başladılar ve büyük bir terör ağına dönüştüler.

Rusya'da organize suçun Perestroika nedeniyle meydana gelen ekonomik değişikliklere faal bir biçimde katılmak için gölgeden gün ışığına çıktığı 1980'lerde, Moskova polisi kentte faaliyet gösteren Çeçen çetelerinin sayısının tehlikeli bir hızla arttığını fark etti. Bu durumun açık kanıtı, 'Çeçen tarzı' dedikleri şekilde öldürülmüş kişilerin cesetlerinin sayısıydı; başın arkasından vurulmuş, sakat bırakılmış ve kendi evlerinin yakınlarında bırakılmış cesetler...

Artan cinayet oranı, söz konusu Çeçen suç gruplarının kökenlerine, yapısına ve faaliyetlerine dair araştırmaların yapılmasına yol açtı. Çarlık Rusyası Çeçenya'yı 19. yüzyılda işgal etmişti, fakat tam kontrol sağlaması için Müslüman Çeçen gerillalara karşı bir asırlık bir savaş vermesi gerekecekti. 2. Dünya Savaşı sırasında, Stalin Çeçenlerin işgalci Nazilere yardım edebileceğinden öylesine korkmuştu ki, yüz binlerce vatandaşını SSCB'nin diğer yerlerine sürmüştü. Böylelikle Rusya'ya dağılan Çeçen topluluklarıysa hayatta kalmak için son çare olarak eski klan bağlarına başvurdu. Bu durum da, organize suç gruplarının doğması için mükemmel bir temel yaratmıştı.

Moskova'da geniş bir Çeçen topluluğu bulunuyordu ve topluluğun suç çeteleri, uyuşturucu ve silah üzerinde yoğunlaşan bir kaçakçılık ağı kurmak için, Çeçenya'daki aile üyelerini ve SSCB'nin diğer yerlerindeki Çeçen topluluklarını kullandılar. Söz konusu kaçakçılık ağı wory-w-sakone'ninkinden ayrıydı. Sovyet polis devleti başarısız olmaya başladığında, Çeçen çeteleri Moskova'da çalıntı araba piyasası, koruma parası adı altında haraç ve uyuşturucu odaklı bir suç imparatorluğu yaratmak için kendi şiddet eğilimlerinden yararlandılar. Kâr, artık daha bağımsız olan Çeçenya ve yerel Moskova hükümetinden siyasetçi ve polis desteği almaya akıtıldı.

Faaliyetlerinin boyutu 1992'de, Çeçen Mafyası Moskova'nın önde gelen bankalarını bir milyon rubleden (o zamanın 700 milyon doları) fazla kazanç sağlayacak şekilde dolandırmaya kalkıştığında ortaya çıkmıştı. Çeçenya'da yolsuzluk sayesinde, bankalardan muazzam miktarlarda nakit ruble çekmelerine imkân tanıyan hamiline yazılı borç senetleri elde etmişlerdi; sonrasında çektikleri parayı daha kolay aklamak için dolara çeviriyorlardı. 'Milyar ruble olayı'na dair yapılan soruşturma, Moskova'daki Çeçen Mafyası'nın aynı zamanda her ay yaklaşık 10 bin ateşli silahın Çeçenya'ya götürülmesinde sorumlu olduğunu da açığa çıkardı. Bunun karşılığında, Rusya'ya, Afgan savaş ağları ve ülkelerindeki Rus etkisine karşı olan Çeçen-Vahabi-İslamcı paramilisler üzerinden büyük miktarlarda afyon sokuluyordu.

Silahların bu şekilde gidip gelmesi Çeçenya'daki isyancıların 1992-1996 arasında Rusya'ya karşı açık bir savaş yürütmesine olanak tanıdı. Çeçenya'da düzenin tümüyle çökmesi, Rusya'nın diğer yerlerindeki Çeçen Mafyası'nın ülkenin yönetici seçkinleriyle hâlâ yakın olan bağlantılarına zarar vermedi. Mafya, Başkan Yeltsin'in isyancılarla 1996'da yaptığı görüşmelere bile yardımcı oldu. Fakat süren terörist eylemler 1999'da ikinci bir Çeçen savaşının çıkmasına yol açtı. Rus ordusunun Çeçenya'daki yaygın acımazlığı ve yetkililerin Rusya'daki siyaset veya suç odaklı bütün Çeçen gruplar üzerindeki büyük baskısı, Çeçen Mafyası'nı tam anlamıyla isyancıların dünyasına kaydırdı. Haraç, araba hırsızlığı, uyuş-

turucu ve silah kaçakçılığından hâlâ milyonlarca dolar kazansa da, Çeçen Mafyası Çeçenya'nın bağımsızlık mücadelesine tümüyle entegre oldu. Tanınan Çeçen Mafyası liderleri, Beslan'daki okul kuşatması veya Moskova metrosunun 2004'te bombalanması gibi terörist saldırıların planlanmasına ve gerçekleştirilmesine katıldı. Ayrıca Çeçen Mafyası'nın suç ağı artık kara para da aklıyor ve Taliban lideri Molla Muhammed Ömer'e silah tedarik ediyor. CIA'ya göre, Çeçen Mafyası'nın organize bir suç örgütünden bir terörist gruba dönüşme safhası tamamlanmış durumda; CIA Çeçen Mafiyası için şu tanımlamayı yapıyor: "Kaide'nin ayrılmaz parçası, küresel kaçakçılık operasyonları ve yüksek kalite silahlara erişim sağlıyor, mali destek veriyor."

Terörizmi Finanse Etmek

Organize suç grupları yüzyıllardır, artık 'terörist şebekeler' diye adlandırdığımız türden direniş hareketleriyle iç içe geçmiş durumda. Bugünün önde gelen suç örgütlerinin çoğunluğu, özellikle Triadlar, kendilerini belirli bir rejimi devirmeye adamış gizli cemiyetler olarak doğdu. Triadlar o zamandan bu yana siyasi amaçlarını kaybetti, ama takip ettikleri şablon –isyanını finanse etmek için suça yönelen yeraltındaki devrimci hareketler– dünya çapında hâlâ tekrarlanıyor. Kurulu bir hükümete karşı terörist bir kampanya başlatmak her zaman için maliyetli bir iş olmuştur; dolayısıyla bu gibi durumlarda teröristler gelir elde etmek için sık sık, silah kaçakçılığına, adam kaçırmaya, hırsızlığa ve haraç toplamaya yönelmiştir.

El Kaide'ye ilk verilen CIA finansmanı tükendiğinde, örgüt para sağlamak için yüzünü organize suça döndü. Silah kaçakçılığı, eroin ticareti, kalpazanlık ve korsan DVD alanlarında uzmanlaşan Kaide, yılda milyonlarca dolar topluyor ve sonra bu parayı hawala adlı İslami para transferi sistemi aracılığıyla uluslararası sınırlardan geçiriyor. Kaide, kârının bir kısmını İslami ve Rus karşıtı terörizme yatıran Çeçen Mafyası'ndan da ilave destek alıyor. Kolombiyalı FARC hareketi de dahil olmak üzere bazı terör grupları, uyuşturucu ekilmiş alanları koruma gibi

belirli hizmetler karşılığında organize suç örgütleri üyelerinden para alıyor. IRA gibi terör gruplarının yönelimlerinde görüldüğü üzere, bazı üyeler için suç yoluyla elde edilmiş kârın tadını çıkarmak, bu kârı terörizmi desteklemek için kullanmaktan daha önemli hale gelebilir. Pek çok IRA üyesi için orijinal amaçları, teröristlerin genel gelir kaynaklarının yanı sıra uyuşturucu satıcılığı, pornografi ve fuhuşu kapsayan suç imparatorlukları için bir bahaneye dönüşmüş durumda.

Tambovskaya Gruppirovka Suç Örgütü

St. Petersburg'da Tambovskaya Gruppirovka suç örgütünün nüfuzuyla ilgili soru sorarsanız sert tepki alırsınız. Bir yerel meclisi bana şöyle demişti: "Tambov piçlerinin ne kadar güçlü olduklarını mı öğrenmek istiyorsun? Hayvanat bahçesinden kimseye yakalanmadan maymun ve kaplan bile çalıyorlar!" Bir suç örgütünün etkisini ölçmek açısından en olağandışı yöntem bu olmalı herhalde, ama tümüyle yanlış da değil. 1990'ların sonunda ve 21. yüzyılın başında, St. Petersburg hayvanat bahçesi, nadir bulunan hayvanların Tambovskaya Gruppirovka suç örgütü üyelerince özel koleksiyonculara satılmak üzere çalınmasına sahne oldu. Yetkililer sorumlunun kim olduğuna dair net bir fikre sahip, ancak onlara karşı harekete geçilmiyor. Ancak Tambov'un kendisi açısından başarılı eylemleri ve polisin kimseyi yakalayamaması zoolojik suçların dışında da geçerli; ölümle sonuçlanan silahlı saldırılar televizyon kameralarına yakalanıyor ve kanun tertipçilere yine de dokunamıyor.

Tambovskaya Gruppirovka (veya Organizatsiya Tambov), Moskova'nın 200 mil güneyindeki küçük Rus kasabası Tambov'da doğdu. Kent, Moskova ve St. Petersburg'un gelişen karaborsaları için mal tedarik ederek güç toplamış bir grup wory-w-sakone'ye evsahipliği yapıyordu. Liderlik Tambov'da olsa da, çıkarlarını korumak için Moskova ve St. Petersburg'da komutanlar bulunduruyorlardı. Kâr oluk oluk akarken, komutanlar büyük miktarlarda tetikçi toplayıp, saldırgan bir biçimde iki kentte de fuhuş ve haraç alanlarına hakim olmaya kalktı. Sovyetler Birliği'nin 1991'deki çöküşüne gelindiğinde, Tambovskaya Gruppirovka

büyük bir yeraltı dünyası aktörüydü.

Tambov liderliği, Moskova'da Çeçen Mafyası ve Soltnsevskaya Brigada'yla yaşanacak zorlu rekabet yüzünden, çabalarını St. Petersburg'un üzerinde yoğunlaştırmaya karar verdi. Sonrasında Moskova'dan çektikleri çok büyük miktarlardaki Tambov askerlerini, diğer bütün Mafya çetelerini sayıca geçecek şekilde St. Petersburg'a kaydırdılar. Böylelikle kentteki en geniş 'çatı'nın kendilerinin olmasını garanti altına aldılar. Organizatsiya dilinde 'çatı', siyasetçiler ve polis arasında ödeme yapılan kişilerin, 'yağmur yağdığında ıslanmamanız' için sağlayabileceği korumayı ifade eder.

Yerel siyasetçiler ve polis üzerindeki etkisi ile geleneksel gangster ateş gücünün bir karışımı sayesinde St. Petersburg'a hâkim olan Tambovskaya Gruppirovka, kentin diğer önemli Organizatsiya'ları ile de ittifaklar kurdu. Bu gruplar arasında Malysheva ve Vorkutinskaya da vardı. Fakat bu durum St. Petersburg'da 1992'den bugüne dek Mafya'yla bağlantılı olarak yılda ortalama 700 kişinin öldürülmesini durdurmadı. Bu kentin 'Rusya'nın suç başkenti' veya 'Neva'daki Chicago' diye tanınmasına şaşmamak gerek.

Tambovskaya Gruppirovka'nın St. Petersburg'da tadını çıkardığı rahat şartların, sürekli bir rüşvet akışı ve şiddetle korunması gerekti. 1995 yılında kentteki en üst düzey Tambov komutanlarından Mihail Brave, kendisinin ve dört korumasının Kalaşnikof ateşiyle yaralandığı bir pusu sonrasında yakalandı. Bunun üzerine iki hafta süren misillemede rakip çetelerden 30'dan fazla gangster öldürüldü. Rakipler Tambov Komutanı Victor Gavrilenkov'un kardeşini öldürüp. kendisini de öldürmeye kalkışınca emir verildi: "Daha çoğunu öldürün." Yılın sonuna gelindiğinde, eski Olimpiyat boksörü Artur Kzhizhevich tarafından yönetilen acımasız Kazanskya çetesi, pek çok üyesini kaybetmiş biçimde yeniden hizaya getirilmişti.

Tambovskaya Gruppirovka'nın öldürmek istediği kişiler sadece gangsterler de değil. 1999 yılında St. Petersburglu siyasetçi Vikton Novosyolov, rakiplerinden birinin Tambov'la bağlantıları bulunduğunu ifşa

etme tehditini yöneltiyordu. Bir gün kırmızı ışıkta durduğunda, arabasının çatısına yerleştirilen bomba Novosyolov'un kafasını koparacak şiddette patladı. Tambovskaya Gruppirovka'ya muhalefet etmenin cezasının ölüm olduğu neredeyse kesinken, onunla bağlantıları ifşa edilen siyasetçilerin kariyerlerine bir zarar gelmedi. Bu siyasetçilerden biri, dört yardımcısı Tambov üyesi olmaktan tutuklanan eski Duma başkanı Alekseyevich Filatov'du.

Tambovskaya Gruppirovka St. Petersburg'da mezarlıklardaki boş yerlerin pazarlanmasından fuhuşa ve kentteki işyerlerinin yüzde 70'inden haraç toplamaya kadar çeşitli alanlara hâkim. Bununla birlikte, örgüt 21. yüzyılda en hızlı gelişmeyi petrol, doğalgaz, gıda ve alkol ithalatındaki yasal çıkarlarından sağladı. Kuzeybatı Rusya'daki ilk 100 şirketin çoğuna sahip olduğu söylenen Tambov artık hem suç odaklı hem de ticari bir imparatorluk.

İsrail'de Organizatsiya

1980'lerin sonuna dek, İsrail'den küresel organize suça dair uzman analizi pek çıkmazdı. Sadece suç bilimi dergilerinde, ülkenin dünya elmas ticaretinde önde gelen rolü bağlamındaki çeteler veya fuhuşun Yahudi devletinde nasıl geliştiğine dair az sayıda haber yayımlanırdı; bunun dışında organize suça pek değinilmezdi. İsrailli organize suç faaliyetlerinin küçük çaplı, yerel ve kayda değer bir uluslararası boyuttan yoksun olduğu düşünülürdü.

Fakat Organizatsiya İsrail'deki durumu sadece birkaç yıl içinde değiştirdi. 1990'ların ortasından sonra, BM, FBI ve dünya çapında çok sayıda polis kurumu İsrail'e "Sıcak bir uluslararası örgütlenmiş suç bölgesi' diye işaret ediyordu. Rus Mafyası'nın kendine özgü hızlı büyüme standartları açısından bile bu, Organizatsiya için afallatıcı bir başarı hikâyesiydi ve kanuna uyan İsrail vatandaşlarının çoğunluğu için de berbat bir talihsizlikti.

Organizatsiya unsurlarının hızla ve derinden sızmasıyla İsrail'in bu grupların Rusya dışındaki kilit kalelerinden birine dönüşmesi, büyük

ölçüde Siyonizmin aliyah (İsrail'e göç) kavramıyla ilgilidir. Aliyah Kutsal Kitap'taki 'Vaat edilmiş Topraklar'a dönüş anlamına geliyordu. İsrail'de, dünyadaki her Yahudi'ye kolaylaştırılmış göç hakkını garanti eden 'Dönüş Yasası' bu temel üzerinde yükseldi. Sovyetler Birliği'nden Yahudilerin göçünün ciddi biçimde kısıtlandığı 1950'ler ve 1960'larda bile, pek çok wory-w-sakone büyük miktarlarda rüşvet ödeyip Yahudi atalarına dair sahte belgeler sunarak Sovyetler Birliği'nden kaçtı.

İsrail ve Soyetler Birliği 1970'lerde gizli bir nükleer casusluk anlaşması imzaladıklarında, Rusya'dan her yıl göç etmesine izin verilen Yahudi sayısı arttı. Bu aynı zamanda, gerçekten Yahudi olsun veya olmasın, daha yüksek sayıda Sovyet suçlunun İsrail'e yerleşmesi anlamına geliyordu. 1988'e kadar, Rus suçlu göçmen sayısı Sovyetler Birliği'ndeki yoldaşlarıyla faal biçimde birlikte çalışacak ve İsrailli yetkililere sorun çıkaracak kadar yüksek değildi. Fakat 1988 ve 1995 arasında 750 binden fazla Yahudi göçmen İsrail'e gitmek için Rusya'yı terk etti.

İsrailli polis istihbaratı yetkilisi Tuğgeneral Dan Ohad'ın Amerikalı meslektaşlarına verdiği bir brifinge göre, bu kişilerin 30 binden fazlası Organizatsiya unsurlarıyla ilişkiliydi. İsrail polisinin 'Romans Operasyonu' adlı ani baskınında içişleri bakanlığından üst düzey bir yetkili, Yahudi kökenleri bulunmayan suçlular için hazırlanmış İsrail pasaportlarını onaylaması karşılığında Rus Mafyası'ndan para alırken yakalandı. Polise göre bu buzdağının su üstündeki kısmı.

Dört Moskova bankasını 106 milyon dolar dolandırmaktan aranan Gregory Lerner gibi bazı önemli Mafya liderleri hakkında dava açılabilmiş olsa da, bunların yüzlercesinin başına hiçbir şey gelmedi. 1995'te ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisi Jonathan Winer şu yorumu yapıyordu: "İzini sürdüğümüz önemli Rus organize suç aktörleri arasında aynı zamanda İsrail pasaportu taşımayan bir kişi bile yok." İsrail vatandaşlığı Rusya'da sorun çıktığı zaman kaçacak güvenli bir üs sağlıyordu. Bu ülkede bu kadar çok 'eski-Rus' ve Mafya üyesi yaşarken, önde gelen Organizatsiya grupları İsrail'de kısa süre içinde 'çalışmaya' başlamıştı bile. Tercih edilen alan fuhuştu. İsrail Ağır Suçlar Bölümü'nden Meir Gilboa'ya

göre, Organizatsiya Doğu Avrupalı kadınları 10-15 bin dolara satın alıp kaçak yollardan İsrail'e sokuyor ve Haifa ile Tel Aviv'in fahişelerin bulunduğu bölgelerinde seks kölesi olarak çalışmaya zorluyor. Bu ıstırap verici insan ticaretinin yanı sıra, kısa süre içinde Mafya kontrolünde bulunan yoğun bir pornografi, uyuşturucu dağıtımı ve haraç ağı türedi. 2005'e gelindiğinde, uzmanlar İsrail'in aynı zamanda Rus Mafyası'nın yasadışı kârının yaklaşık 10 milyar dolarını aklamak için kullanıldığını da tahmin ediyordu. İsrail'in uzun yıllar boyunca pek çok bilinen kara para aklama yöntemine veya organize suç grubuna üye olmaya karşı yasaklara sahip olmaması da Mafya'ya yardımcı oldu. İsrail polisi duruma 'yerel uluslararası suç' adını takmıştı.

Ön cephedeki hukuk savunucularına göre, Rus Mafyası İsrail'in geleceğine yönelik kilit önem taşıyan bir tehdit oluşturuyor; Komutan Gilboa "Yolsuz hükümetlere ve ekonomik sistemlere yönelik araçlar ellerinin altında" diye konuşuyor. Tam da bunu yaptıklarına dair kanıtlar çoğalırken ve çeşitli faaliyet alanlarından gelen kâr artarken, pek çok Organizatsiya patronunun İsrail'e 'ikinci ülke' demesine şaşmamak gerek.

Elmas, Değerli Taş Kaçakçılığı

Elmas ve değerli taşların yanı sıra altın ve platin gibi değerli metaller, uluslararası alanda tedavüldeki paranın yerine kabul edilen alternatifler olageldi. Dolayısıyla modern yeraltı dünyasında her zaman için önemli bir rol oynadılar –organize suç örgütleri bu maddeleri çalmakla ilgilenmese bile, onların gizlice taşınmasından ve ithal edilmesinden yine de kâr elde edebilirler.

Kaçakçıların değerli metallerin ithalatında vergi kaçırmasının, bizzat gümrük vergisinin dayatıldığı gün başladığı söylenebilir. Küresel bankacılığın gelişmesinden önce, altın ve diğer değerli metaller organize gruplar açısından kaynaklarını sınırlar üzerinden hareket ettirmenin en iyi yoluydu. Bugün kambiyo ve sermaye kaçışına yönelik düzenlemelerin bulunduğu ülkelerde, suç ağları malvarlıklarını altına, platin veya değerli taşlara çevirip; sonra bunları ekonomik kontrole maruz kalmadan yurtdışına kaçırabiliyorlar. 11 Eylül saldırılarından önce, el Kaide 20 milyon dolardan daha fazla miktarda parayı elmasa çevirdi; zira terörist saldırılarından sonra gruba uygulanacak herhangi bir kısıtlama karşısında bu maddelerin izinin bulunamayacağını biliyordu.

Metalleri taşımanın zorluğu, organize suç gruplarının giderek artan bir biçim-

de 'kanlı elmaslar'a odaklanmasına yol açtı. Angola, Congo ve Sierra Leone gibi ülkelerden gelen bu elmaslar, genelde zorla işçi çalıştırılarak elde ediliyor ve savaşı, çocuk askerlerden oluşan orduları ve savaş suçlarının sürmesini finanse etmek için kullanılıyor. Organize suç ağları, başta Rus Mafyası, İsrailli gruplar ve Nijeryalı suç örgütleri olmak üzere, şu anda her ay 20 milyon dolardan fazla değer taşıyan yasadışı taşı, elmas ticaretinin merkezleri olan Antwerp ve Tel Aviv gibi kentlere kaçırıyor.

Amerika'da Organizatsiya

1990'ların başında Amerika'da işlenen suçlarla ilgili yazı yazan pek çok kişinin 'Kızıl Mafya Korkusu' veya 'Gizli Sovyet İşgali' gibi manşetlere konu olacak hikâyelerden söz ettiği sıralarda, ABD Adalet Bakanlığı Amerika'da Organizatsiya'nın varlığına dair endişeleri dikkate almamakta aceleci davrandı. Özel görüşmelerde bazı yazarları, 'abartma' ve 'eski Mafya üyelerinden daha seksi olması nedeniyle Ruslarla ilgili haberler yayımlamakla' suçladılar. Bakanlık, kamuoyunun önünde 'Rus suçluları organize bir suç örgütü olarak görmediklerini' söyleyecek kadar ileriye gitti.

Fakat Adalet Bakanlığı 1995 yılında Solntsevo suç örgütünün liderlerinden Vyacheslav Ivankov'un Amerika'da faaliyet gösterdiği gerekçesiyle tutuklanmasını sağladı ve FBI da, hem Doğu hem de Batı yakasında kumar, haraç, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para aklama ve fuhuş operasyonları düzenleyen çeşitli Organizatsiya grupları arasındaki 'genel bir bağlantı'dan söz etti. Adalet Bakanlığı'nın ilk başta böylesine büyük bir yanlış yapmasının sebebi, ABD'ye giren Mafya üyelerinin çoğunun kimlik değiştirmesiydi.

Adalet Bakanlığı Göçmenlik ve Vatandaşlık Bürosu üzerinden suçluların izini sürüyordu; fakat Rus suçluların, ölmüş Yahudilerin kimliklerini ele geçirip Amerika'nın yolunu tutmadan önce ilk başta İsrail'e göç ettikleri gerçeğini göz önünde bulundurmamıştı. Bu kimlik değişimi, Mafya üyelerinin suçlu geçmişlerini aklayıp, hukuki yaptırım radarına takılmadan ABD'ye sızmalarına imkân tanıdı. Bir grup Organizatsiya Sovyetler Birliği'nin çökmesinden de önce Amerika'ya girebilmek için bu taktiği uygulamış ve Brooklyn'deki Brighton Beach gibi yerlerde sadece göçmen Rus toplulukları üzerinden beslendikleri için faz-

la dikkat çekmemişlerdi.

Fakat 1991'den sonra diğer Amerikan organize suç grupları çok sayıda Mafya üyesinin kendi bölgelerine gelmeye başladığının farkına vardı. FBI ve polisin Cosa Nostra dinlemelerinde kayıtlara, Amerikan Mafyası'nın taktığı isimleriyle, 'Odessa Çetesi', 'Moskova Çetesi', 'St. Petersburg Çetesi' ve 'Rus Çingene çeteleri' gibi çeteler takılmaya başlamıştı. Bu noktaya kadar, Cosa Nostra bir Rus rakibiyle tek bir karşılaşma yaşamıştı; bu da ta 1985'te, Gambino ailesi Evesi Agron'u dizel vergisi kaçakçılığında zora sokmak için öldürdüğünde gerçekleşmişti. Şimdi Amerikan Mafyası onlarla 'her yerde' karşılaşıyordu. Organizatsiya gruplarının New York, Philedelphia, Los Angeles, San Francisco ve Toronto'daki haraç, uyuşturucu ve fuhuş işlerinin bir ucundan kemirmeye başladığı açıktı. Amerikan Mafyası'nın umurunda olduğu kadarıyla, Ruslar ABD'deydi ve örgütlü bir haldeydiler.

ABD'ye yeni gelen Mafya üyeleri, burada genişleme planlarını hızlandırmak amacıyla, 1970'lerden beri Amerika'da bulunan diğer Mafya üyeleriyle buluştu. Pek çok eski suçlu, örneğin Monya Elson, Solntseva suç örgütü gibi güçlü gruplarla aynı ekibe katılmaya fazlasıyla istekliydi. 100'den fazla insanı öldürdüğünü kabul etmiş tetikçi Elson'ın ilkesi şöyleydi: "Öldürürken acıma veya pişman olma, bunu aklından bile geçirme." 1993 yılında rakip bir suç örgütünün üyeleriyle çıkan kanlı bir çatışmanın ardından tutuklanmıştı. 1994'te, dolandırıcılık ve para aklama uzmanı Marat Balagula da tutuklandı. 85 milyon dolarlık vergi kaçakçılığı suçlamasıyla karşı karşıya kalan Balagula'nın, Organizatsiya operasyonlarına dair ayrıntılı kanıtlar verdiği ve Vyacheslav Ivankov'un 1995'te tutuklanmasını sağladığı sanılıyor. Diğer Mafya üyelerinin Yaponchick (Küçük Japon) diye andığı Ivankov, 1993 yılında Amerika'ya Solntsevo tarafından, örgütün ABD'deki faaliyetlerini genişletip yönetmesi için gönderilmişti.

Mafya'ya bağlantılı tutuklamaların kamuoyunda çok iyi bilinmesine rağmen, ABD merkezli Organizatsiya büyümeye devam etti. Kısa süre içinde 5 binden fazla üyeye sahip oldu ve zor yoluyla gerçekleştirilen

seks ticareti, yasadışı kumar ve borsa manipülasyonu gibi alanlarda varlığını hissettiriyordu. Organizatsiya aynı zamanda, yarı ağır sıklet boksör Sergei Kobozev'in 1995'te Brooklyn'de öldürülmesinden, Bank of New York üzerinden 15 milyar dolar çalınmasına kadar çeşitli suçlarla itham ediliyordu. 60 binden fazla Rus'un yaşadığı ve Küçük Odessa diye bilinen Brooklyn plajı Organizatsiya'nın Amerika'daki operasyonlarının merkezi haline geldi. Rus Mafyası'nın Amerikan topraklarında başarılı olup olmadığına dair bir şüpheniz varsa, Küçük Odessa'nın gece kulüplerinden birini ziyaret etmeniz yeterli; buralarda, Mafya üyesi adamların haksız kazançlarıyla hava attığını görmemenize imkân yok. Dolayısıyla, Amerikalı yetkililerin bölgeyi, 'Sputnik'ten bu yana en kötü şöhretli Rus uydusu' diye tarif etmesine şaşmamak gerek.

Kilit Suçlar

Ağustos 1991'de SSCB'nin kontrolünü ele geçirip güçlü Komünist Parti yönetimini yeniden tesis etmeye yönelik darbe girişiminin elebaşları arasında üst düzey KGB üyeleri de bulunuyordu. Bu kişiler girişimlerinin nedenlerinden biri olarak Rusya'yı ve uydu ülkelerini silip süpüren, artan suç dalgasını gösteriyorlardı.

Darbe liderleri ve destekçileri Organizatsiya veya Mafya kelimelerini kullanmamış olsalar da, o noktaya kadar işledikleri suçları gayet güzel sıralamışlardı. Sovyetler Birliği'nin 'boynuna kadar uyuşturucuya battığından' ve 'fahişelerin, pezevenklerin ve pornocuların saldırısına uğradığından' söz ediyorlardı. Aynı zamanda bütün işyerlerinin haraç verme zorlamasıyla karşı karşıya bulunduğundan, bankaların 'suçluların kontrolü' altına girdiğinden ve siyasetçilerle 'silahlı hırsızlar' arasında muazzam boyutlarda bir danışıklı dövüşten de bahsediyorlardı. Başarısız olan Ağustos darbesi, muhtemelen Organizatsiya'nın gücüne kırmaya yönelik karşılaştığı son ciddi girişimdi. Sonrasında, darbe planlayıcılarının önünü almaya yemin ettiği kilit suçlar 'kötü'den 'kontrol dışı' bir evreye geçti.

Rusya eğer Ağustos 1991'de uyuşturucu sorunlarının içine 'boynuna

kadar' batmış durumdaysa, 1993'te başı çoktan bu sorunların içine gömülmüştü. Bazı wory-w-sakone Sovyet polis devletinin en sert günlerinde uyuşturucu dağıtımıyla amatörce uğraşmış olsa da, bu alan hiçbir zaman onların ana gelir kaynağı olmamıştı. Fakat wory karaborsada satılan eşyalar için Sovyetler boyunca uzanan bir kaçakçılık şebekesi kurmuştu ve potansiyel kârın ve düşük yakalanma riskinin farkına varır varmaz, bu şebekeyi hızla bir uyuşturucu ağına dönüştürebilmişti. Organizatsiya eski Sovyetler Birliği'ni önemli bir Avrasya transit uyuşturucu koridoruna dönüştürmek için yabancı ortaklarla çalışmaya başladı. Mafya, Triadlar için Asya'dan Avrupa'ya eroin, Kolombiyalılar için de kokain taşımacılığını üstlendiler. Çeçen Mafyası Afganistan ve Orta Asya cumhuriyetlerinden gelen afyonu kontrol etmeye başladı. 1993'te 50 tonluk bir oranla, Rusya'da rekor düzeyde bağımlılık yapan uyuşturucu yakalandı. Fakat polis bunun sadece ülkeden her ay geçen miktarın bir kısmı olduğunu itiraf etti. Uluslararası uyuşturucu ticaretinin yanı sıra, Mafya aynı zamanda gençler ve yaşlılar arasında binlerce kullanıcı bularak yasadışı uyuşturucular için bir iç pazar da geliştirdi. 21. yüzyıla girildiğinde, Rusya dünyadaki en yüksek uyuşturucu bağımlısı oranlarından birine ve bununla uyumlu olarak en yüksek HIV oranlarına sahipti.

Organizatsiya'nın HIV oranlarının bu kadar artmasındaki kabahati sadece uyuşturucu dağıtımındaki hâkimiyetiyle de sınırlı değildi. Bir diğer önemli Mafya geliri de fuhuş. Yetkililer eski Sovyetler Birliği'nde çalışan fahişe sayısının 1991'den bu yana binlerce kat arttığını tahmin ediyor. İçerideki fuhuş piyasasını kontrol etmenin yanı sıra, Mafya küresel kadın ticaretinde de önde gelen bir oyuncu. Genç Rus ve Doğu Avrupalı kadınlar Amerika, İsrail, Avustralya ve Avrupa'da seks yapmaya zorlanıyor. Mafya ayrıca Japonya, Tayland ve Asya'nın diğer yerlerinde de fuhuş halkalarına sahip. 1998 yılında Fransa'daki FIFA Dünya Kupası sırasında da, Fransız yetkililerin çoğunlukla devasa boyutlardaki ziyaretçi akınıyla meşgul olacağını bilen Mafya, Fransa'ya uyuşturucu ve fahişe yağdırdı. Dolayısıyla, Rusların şu anda Fransa'da fu-

huşa hâkim olması bir sürpriz değil.

Her yıl narkotik ve fuhuştan milyarlar kazanmasına rağmen, işyerlerine kesilen haraç Mafya'nın ana kazanç alanı olmaya devam ediyor. 1993'te, işyerlerinin yüzde 75'inden fazlasının Organizatsiya gruplarına bir tür koruma ödemesi yaptığı tahmin ediliyordu. Yetkililerin ortaya koyduğu düzenli çabalara rağmen, bu oran 21. yüzyılda düşmüş değil. Fakat pek çok Batılı işyeri şu an korumalarını, devlet onaylı 'yasal' güvenlik firmalarından satın alabiliyor ki, bu firmaları da sadece Mafya üyeleri yönettiği gibi çalışanları da yine Mafya üyeleri...

Önde gelen Organizatsiya gruplarının kendi yasal iş imparatorluklarını kurmuş olmalarına rağmen (yetkililer ilk 100 Rus şirketinin çoğunluğunun suçlu kontrolünde bulunduğunu tahmin ediyor), Mafya hırsızlık yaparak para kazanma fırsatını kullanmaktan vazgeçmiş değil. Son 10 yıl Rusya'nın sanat eseri hırsızları tarafından yağmalanmasına sahne oldu; binlerce en iyi eser şu an kayıp durumda. Önde gelen bir sanatçı ve hırsızlık kurbanı olan Sergei Bugayev, "Mafya çağdaş sanata bile hâkim" yorumunu yapıyor.

Kilit Aktörler

Şöyle bir Rus esprisi vardır: "Birisinin pakhan (suç patronu) veya basit bir boyeviky (asker) olduğunu nasıl anlarsın? Kolay, eğer onu yakalarsak ve hapse atılırsa, pakhan olacak kadar önemli biri değil demektir." Rus esprileri genellikle çevirilerde kaybolur gider, fakat buradaki esas nokta açık: Organizatsiya'nın kilit adamları hiçbir zaman demir parmaklıkların arkasında olmazlar.

Moskovalı siyasetçi Vikton Novosyolov, Tambovskaya Gruppirovka suç örgütünün komutanlarının emri üzerine öldürüldüğünde, polis ortaya bir suç sebebi bile çıkaramamıştı. Novosyolov'a yönelik bombalama eylemini düzenleyen iki adamın kimliğini gazeteciler ortaya çıkarmıştı. Buldukları bilgiler bombacıların tutuklanmasına yol açtı, fakat Tambov patronu Kostya Mogila (Mogila 'mezar' anlamına gelen bir lakaptı) kendisini söz konusu suçla ilişkilendiren sağlam kanıtlara rağ-

men mahkemeye çıkmaktan kurtuldu. Bu, Rus adalet sisteminde her gün tekrarlanan bir şablon.

Polise bunun nedenini sorduğunuzda, her kademeden gelen cevap da aynı oluyor: "En tepedeki adamların geniş çatıları var." Üst düzey yetkililerin bile, Mafya liderlerinin satın aldığı polis ve siyasetçilerden oluşan yolsuzluk ağının, bu liderlerin en önemlilerini polisten gerçekten de koruduğunu anlatmaya başlaması gerçekten de ümit kırıcı.

Ancak bu durum Rusya içindeki kilit Organizatsiya aktörleri için geçerli olsa da, yurt dışında faaliyet gösterdikleri zaman adalete yakalanma ihtimalleri daha yüksek. Bunun bir örneği, aynı zamanda Yaponchick ('Küçük Japon') diye de tanınan Vyacheslav Ivankov'dur. Solntsevo suç örgütünün kilit liderlerinden biri olan Ivankov kara para aklama şüphesiyle İsviçre'de tutuklandı. Rus yetkililer cinayet ve dolandırıcılık suçlamaları gerekçesiyle iadesini talep ettiler ve Ivankov eve dönmesinden birkaç hafta sonra serbest bırakıldı –ülkedeki Solntsevo genişlemesini kontrol edebilmek için 1993'te ABD'ye bile gidebilmişti. Ivankov sonraki iki yıl boyunca New Jersey, Philadelphia ve Brooklyn'de fuhuş, kumar, haraç ve uyuşturucu alanlarında etki sağlamış, yaklaşık 70 Mafya bağlantılı cinayeti azmettirmişti. FBI onu nihayetinde yakaladığında, haraç toplamak gerekçesiyle dokuz yıllık hapis cezası aldı ve Adalet Bakanlığı anlaşılır sebeplerden dolayı onu Rusya'ya geri yollamaya istekli değildi.

İsviçreli yetkililer de Ivankov olayından sonra derslerini aldılar. 1996'da, Solntsevo'nun en tepedeki lideri Sergei Mikhailov'u tutukladıklarında, onu İsviçre'de yargılamaya karar verdiler. Kolay bir dava gibi görünüyordu –Mikhailov'un 1995'te Cenevre yakınlarından aldığı şatoya baskın düzenlediklerinde, Solntsevo liderinin İsrail, Amerika ve İsviçre'deki paravan şirketler aracılığıyla akladığı milyonlarca dolara dair kanıt bulmuşlardı. Fakat Mikhailov 1998'de mahkemeye çıkarıldığında, kilit önemdeki şahitlerden bazıları ölmüştü ve Rus hükümeti de davaya yardımcı olmayı kabul etmiyordu. Mikhailov serbest bırakıldı ve Solntsevo suç örgütünü yönetmeyi sürdürüyor. Örgüt onun liderliğinde,

Rusya'nın yanı sıra Amerika, Avrupa, İsrail, Asya ve Avustralya'da faaliyet gösteren bir suç imparatorluğuna sahip önde gelen Rus Mafyası'na dönüştü.

Mikhailov'un bugün dünyadaki en güçlü Rus Mafya patronu olmasına kilit bir kişiyle yaptığı başarılı bir ittifak yardım etti –Semyon Mogilevich. Mogilevich'in ismi, Mafya'nın Bank of New York aracılığıyla milyarlarca doları aklamasıyla ilişkilendirildiği 1999'da dek Batı'da manşetlere çıkmadı. Ancak kendisi 1970'lerden bu yana Rus yeraltı dünyasının bir parçasıydı. Üniversitedeki eski profesörünün "Çok parlak, yedi basamaklı sayıları kafasında anında çarpabilir, bölebilir, çıkarabilir ve ulusal ekonomilerle dünya ekonomisinin panoramik bir resmini görebilir" diye anlattığı Mogilevich, Lybretskaya adlı Moskovalı bir wory grubuna kabul edilmişti.

1990'da Rusya'dan İsrail'e göç ettiğinde, Mogilevich çoktan milyarlarca dolarlık suçların planlayıcılığını yapmıştı. Yetkililerin her zaman bir adım önünde giderek, 1991'de Macaristan'a taşındı ve küresel bir para aklama ve fuhuş şebekesi oluşturdu. Mogilevich son derece güçlüydü ve bütün Organizatsiya grupları ona saygı duyuyordu. Mikhailov'un 1992'de kendisiyle yakınlaşmasıyla, Solnstevo'nun yönetim konseyinin parçası oldu İsrail'deki operasyonlarını yönetti. Milyonlarca dolarlık YBM Magnex dolandırıcılığı nedeniyle FBI'ın 'arananlar' listesinde bulunmasına rağmen, Mogilevich hâlâ kaçak ve Rus Mafyası'nın süren uluslararası büyümesinin arkasındaki kilit güçlerden biri olmayı sürdürüyor.

Organizatsiya'nın Bugünkü Durumu

Tarihçiler nadiren anlaşırlar. Sovyetler Birliği'nin çöküş tarihi gibi çok basit bir kavram üzerine bile bölünmeler söz konusu. Bazıları SSCB'nin, Berlin Duvarı'nın çatırdamaya başladığı 9 Kasım 1989'dan itibaren etkili bir devlet olmaktan çıktığını savunur. Diğerleri, SSCB'nin, devletin dağıldığına yönelik resmi anlaşmanın imzalandığı 8 Aralık 1991'e kadar ayakta kaldığını öne sürer. Fakat herkesin üzerinde anlaştığı tek bir

şey var ki o da, bir siyasi süpergüç ortadan kalkarken, bir suç süper gücü –Organizatsiya– doğmaktaydı.

Birleşik bir fenomen olarak ele alındığında, Organizatsiya muhtemelen, şu an en faal olan ve en yenilikçi küresel suç örgütüdür. Pek çok suç bilimci, örgütün, rakipleriyle karşılaştırıldığında yeni yönelimleri ve onların daha önceden dikkate almadığı yasadışı fırsatları daha iyi fark ettiğini düşünüyor. Bu ister kısmen daha esnek yapısına veya coğrafi konumuna, isterse sahip olduğu yolsuzluk ağına bağlı olsun, Rus Mafyası yasak olan veya yeteri kadar denetlenmeyen her şeyin ticaretini rakip suç şebekelerinden çok daha hızlı sağlıyor. Organizatsiya sadece gaddarlık değil, öncülük açısından da Rusya'da itibar sağlamış durumda. Siber suçlardan yasaların etrafından dolanmak için yaratılmış uyuşturuculara ve yeni kara para aklama tertiplerine kadar birçok şeyi ilk kez gerçekleştirenler Rus suçlulardır. Aynı zamanda cüretlerinin de sınırı yoktur –Scud füzeleri çalmak veya teröristlere satmak için nükleer malzeme elde etmeye çalışmak bile işledikleri suçlar arasındadır.

Amerikan hâkimiyetine meydan okuyabilen tek süper gücün çökmesinin üzerinden beş yıl geçtikten sonra, Organizatsiya Sovyetlerin küllerinden, küresel yeraltı dünyasını yeniden şekillendirmeye ehil bir güç olarak doğdu. Rus İçişleri Bakanlığı şu anda 28 ayrı ülkede Organizatsiya faaliyetlerinin izini sürerken; FBI örgütün aslında 50'den fazla ülkede faal olduğuna inanıyor. Organizatsiya Amerika'dan Hollanda'ya, İsviçre'den Güney Afrika'ya şubeler açmış durumda ve seks ticareti, uyuşturucu, haraç ve değerli taş kaçakçılığı operasyonlarından oluşan mevcut rolünü de yavaş yavaş genişletiyor. İsrail'de çoktan hâkim organize suç örgütü olmuş durumda; pek çok yerleşik yeraltı dünyası gücünü ikincil ve kendisine itaat eden bir konuma ittiği Fransa'da da aynı yolda ilerliyor.

Yerel organize suç şebekelerinin Rus Mafyası'nın meydan okuyabileceğinden çok daha güçlü olduğu İtalya ve Japonya gibi ülkelerdeyse, her iki tarafa da yarar sağlayan anlaşmalar yapmış durumdalar. İtalyan Mafyası'nın ve Yakuza'nın bölgelerinde fuhuş ve kaçakçılık alanında faa-

liyet gösterme izni karşılığında, diğer gruplara elde ettiği kârdan belli bir yüzdeyi 'vergi' olarak ödemeyi kabul ediyorlar. Organizatsiya, narkotik ve silah kaçakçılığı üzerinden Kolombiyalı karteller, Türk çeteler ve Triadlarla güçlü ittifaklar kurdu. Pek çok gözlemci, Mafya'yla Triadlar arasındaki iş ortaklığının genişlemesinden, yeni bir küresel suç gücü blokunun ortaya çıkması korkusuyla, giderek artan miktarda endişe duyuyor (söz konusu iki suç örgütü özellikle insan kaçakçılığı ve Avrupalı kadınların fuhuş için Asya'ya getirilmesi noktasında birlikte çalışıyor).

2005 yılında, 250 milyar dolardan fazla yasadışı kârın Rusya dışına çıkarıldığı tahmin ediliyordu. Londra ve Karayipler –özellikle de Hollanda Antilleri- Rus Mafyası'nın kirli para için tercih ettiği mekânlar haline gelse de, söz konusu paranın çoğu İsrail ve İsviçre'de aklanmıştı. Rusya'da kalan yine büyük miktarlardaki paraysa, pek çok Mafya üyesini petrol oligarklarına ve yasal şirket imparatorluklarının saygın liderlerine dönüştürdü; bunların bir kısmı Avrupa'da futbol kulüplerinden New York'ta gece kulüplerine dek her şeye sahip. Bu kişilerin suç dünyasındaki geçmişlerini böylesine hızlı bir şekilde arkada bırakmasıyla birlikte, para kazanma makinesinin yasadışı tarafının yönetimi devralmak üzere ikinci nesil ve kısmen daha genç Organizatsiya liderleri ortaya çıktı. Onlar da, ayak izlerini takip ettikleri wory kadar yetenekli olduklarını kanıtladılar.

Mafya hâlâ, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in karşı koymak zorunda olduğu en büyük baş ağrılarından biri. Eski KGB üyesi ellerinin temiz olduğunu iddia edebilecek nadir Rus siyasetçilerden biri, ancak organize suçun hayatın her alanına dokunduğu, kökleşmiş bir yolsuzluk ve gizli anlaşmalar kültürüyle başa çıkmak zorunda. Genellikle ailelerini doyurmakta güçlük çekmelerine yol açan miktarlarda maaş aldıkları düşünüldüğünde bazı polislerin rüşvete açık olmaları şaşırtıcı değil. Fakat belediye başkanları, bakanlar ve ordu yöneticilerinin hepsi Organizatsiya'dan ikinci bir maaş topluyorsa, ileriyle doğru bir yol görmek zor.

Amerikan Yeraltı Dünyası

"Tek çıkış yolu ölüm."
Outlaw Motorcycle Club (Haydut Motosiklet Kulübü) mottosu

Amerikan Mafyası'nın ABD'de sahip olduğu güç pek çok kişinin aklında, Cosa Nostra'nın organize suçu meydan okumayla karşılaşmadan yönettiğine dair bir izlenim bırakır. Bu anlayış eğlence endüstrisinin Amerikan Mafyası'yla yaşadığı aşk tarafından da güçlendirilmiştir; Amerikan Mafyası genellikle suç alanında en tepedeki olarak resmedilir. Fakat heybetli gücüne ve boyutuna rağmen, Cosa Nostra hiçbir zaman ABD'deki organize suçta tek oyuncu olmadı. Kara El liderlerini Sicilya'dan Amerika'ya getiren göç dalgasından 50 yıldan da uzun süre önce, New York, Chicago ve New Orleans gibi kentlerin hepsinde, çeşitli sokak çeteleri ve siyasetçilerle bağlantılı, gelişmekte olan organize suç şebekeleri bulunuyordu. İlk organize Anglo-Sakson suç çetelerinden (sonradan göçmen karşıtı siyasi 'Know-Nothings' hareketiyle bağlantılı hale gelecekti), 40 Hırsızlar ve The Kerryonians gibi nam salmış İrlanda çetelerine kadar, Amerika her zaman için bir çete yuvası olageldi.

Gazeteciler sık sık yeni örgütlerin ABD'deki hâkim suç unsuru olarak Amerikan Mafyası'nın yerine geçtiğini yazarlar. Tıpkı 1980'lerde Küba Mafyası'nın Amerikan yeraltı dünyasını ele geçirmeye hazır olduğuna dair ortaya atılan iddialar gibi, bu haberler de değişmez bir biçimde abartılı ve yanlış çıkar. Fakat FBI'ın birçok Mafya faaliyetini engellemekteki başarısı, sonradan diğer organize suç çetelerinin doldurduğu bir boşluk yarattı. İlerleyen sayfalarda göreceğimiz gibi, son yıllar Amerikan yeraltı dünyasının hep değişen yüzünü şekillendirmekte olan yeni aktörlerin doğuşuna sahne oldu.

Haydut Motosiklet Çeteleri

Bugün Amerikan yer altı dünyasında Mafya kökenli olmayan hâkim güç şüphesiz haydut motosiklet çeteleridir. Eğer Hells Angels (Ce-

hennenin Melekleri) ve diğer çetelerin kiraladığı halkla ilişkiler uzmanlarının anlattıklarını dinlerseniz, bunların içlerinde maalesef suçlu kişilerin de bulunduğu, ancak tümüyle yasal örgütler olduklarına inanmanız affedilebilir. Bu durum söz konusu çetelerin bazıları için doğru olabilir ama hepsi için değil. Kiralanan halkla ilişkiler uzmanları aynı zamanda, çeşitli haydut motosiklet çetelerinin, onlan Kuzey Amerika'daki organize suçun yükselen gücü gibi resmetmek isteyen hükümetlerin yürüttüğü iftira kampanyalarının kurbanı olduklarını iddia eder. Fakat kendilerini savunmak için ne kadar para harcarlarsa harcasınlar, pek çok Amerikan eyaletinde bu çetelerin bazı üyeleri tarafından para karşılığında işlenen çok sayıda cinayeti veya bu çetelerin Amerika boyunca gerçekleştirilen milyarlarca dolarlık metamfetamin ticaretindeki varlığını gizleyemezler.

Pek çok suç örgütünde olduğu gibi, haydut motosiklet çetelerinin kökenleri tartışmalı. En çok bilgiye sahip olan bağımsız yetkililer, en önemli başlangıç noktasının 2. Dünya Savaşı gazilerinden oluşan Kaliforniyalı motosikletçi çetesi POBOB (Pissed off Bastards of Bloomington -Bloomington'ın öfkeli piçleri) olduğunu onaylıyor. 1946 yılında Kaliforniya'nın Hollister kentinde, POBOB ve diğer çeteler arasında düzenlenen bir 4 Temmuz yarışı 4 bin motosikletçinin ayaklanmasına sahne oldu; bir motosikletçinin tutuklanmasının ardından diğerleri onu kurtarmak için hapishaneye hücum etti.

Marlon Brando'nun 1953 tarihli 'The Wild One' da ölümsüzleşen bu ilk motosiklet çeteleri, sonraki birkaç yıl içinde bütün Amerika'da haydut motosiklet çetelerinin ortaya çıkışına yol açtı. Kaliforniya'da Hells Angels hâkim grup olurken, ülkenin geri kalanında da Pagans, Outlaws ve Bandidos gibi gruplar türedi. Sahip oldukları ortak noktaysa kendilerini 'Yüzde 1'ciler' olarak görmeleriydi; bu olgu, Amerikan Motosikletçiler Derneği'nin "Motosikletçilerin yüzde 99'u kanuna uyan vatandaşlardır, ve sadece yüzde 1'i böyle değildir" açıklamasından sonra ortaya çıkmıştı. Haydut motosikletçiler açısından bu açıklama, kendilerinin, kanunun hiçbir anlam taşımadığına inanan yüzde 1'i temsil ettikleri fik-

rine yol açtı.

Halkın motosikletçilerle ilişkilendirmeye eğilimli olduğu suçlar toplu tecavüz, korkutma ve nadir görülen ölümcül şiddet eylemleridir; bu tür bir şiddet eylemi, Hells Angels'ın Rolling Stones tarafından güvenlik için kiralandığı 1969 tarihli Altamont müzik festivalinde, siyahi Rolling Stones hayranı Meredith Hunter'ın öldürülmesi olayında meydana geldi. Fakat Organize Suç Komisyonu'nun raporları ve diğer raporlara göre, haydut motosiklet çeteleri ABD'deki örgütlü suçun gelişmiş, disiplinli ve güçlü bir unsuruna dönüşmüş durumda.

Yetkililerin sızmasını engellemek için üyelik bugün sıkı kontrol altında tutuluyor. Muhtemel üyelerin hem var olan bir üye tarafından aday gösterilmesi gerekiyor, hem de haklarında derinlemesine geçmiş kontrolleri yapılıyor. 'Muhtemel' üyenin sonrasında bir ila üç yıl arası bir süre boyunca çıraklık yapması gerekiyor. Hepsi olmasa da bazı çetelerin yeni üyelere, 'renklerini' (kulübün adını, logosunu ve yerini gösteren deri veya kot yamalı ceket) almadan ve tam bir üye olmadan önce, çetenin emrini verdiği bir cinayeti işlemesini şart koştuğuna inanılıyor. Bir kez içeri girdikten sonra da, çete kurallarına sadakat cezalarla sağlanıyor ki, bunlar da kulübün dövmelerinin yakılmasından herhangi bir itaatsizlik nedeniyle ölüme kadar çeşitlilik gösteriyor.

Haydut motosiklet çetelerinin ana suç faaliyetleri uyuşturucuyla bağlantılı. Özellikle de kısmen tecrit edilmiş bölgelerdeki kokain ve eroin satıcılığında bir rol oynasalar da, bu çeteler aslen metamfetaminlerin ticaretinde kontrol sahibi; bu uyuşturucuların üretiminde ve dağıtımında en büyük aktörler onlar. Uyuşturucudan elde edilen kâr genelde masaj salonlarına, eskort servislerine ve pornografi üretimine yeniden yatırılıyor. Yetkililer geleneksel Amerikan Mafyası'nın haydut motosiklet çetelerini sık sık kara para aklamak için ve katiller olarak kullandığını tespit etmiş durumda. Philadelphialı Mafya babası Philip 'Tavuk Adam' Testa'yı 1981'de başarılı bir şekilde ortadan kaldırdıktan sonra, Pagans Mafya'nın en tercih ettiği çete haline geldi.

ABD boyunca yüzlerce şubeye ve binlerce üyeye sahip olan bazı hay-

dut motosiklet çeteleri, korku salan ve ulus çapında güçlü bir biçimde örgütlenmiş bir suç unsuru teşkil ediyor. Kendilerinden önce Cosa Nostra'nın yaptığı gibi, bu çeteler kendilerini yasallaştırmak için giderek artan miktarda çaba harcıyor. Organize Suç Komisyonu'na göre, gelecek yıllar motosiklet çetelerinin 'haydut imajını terk etmesine, takım elbise giymesine ve lüks arabalar sürmesine, yani motosikletsiz bir haydut motosiklet çetesine dönüşmesine' sahne olacak.

Pornografi

Modern zamanlarda, pornografiye filmden fotoğraflara, çizgi romandan ses kayıtlarına dek pek çok medya türü üzerinden ulaşılabiliyor. Bunların hepsinde insanların cinsel faaliyetleri görüntüleniyor ve hepsi de cinsel tahrik oluşturmak için tasarlanmış. Bu tanıma göre, ilk porno unsuru, arkeologların Adonis von Zschernitz adını verdiği, MÖ 7200 yılında yapıldığı sanılan heykelciktir. Pornografi Roma İmparatorluğu'nda yaygındı ve Japonya'nın Edo ve Osaka kentlerinde de 1808 yılında 800'den fazla pornografi unsuru satan dükkan bulunuyordu.

Fakat cinsel davranışlarla ilgili kültürel tabuları yansıtan yasalar çıkarılmaya başlandıkça, pornografi üretimi ve dağıtımı giderek daha yasak bir faaliyet haline geldi; bu durum da organize suçun süren talebi karşılamak için bu piyasaya girmesiyle sonuçlandı.

Pornografi, 19. yüzyılda pek çok suç çetesi için sağlam bir gelir kaynağıydı; 20. yüzyılın başlarında fotoğraf ve film gibi yeni teknolojilerin geliştirilmesiyse bu çetelerin pornografi gelirinde muazzam bir patlama sağladı. Büyük miktarlarda pornografik filmin ilk üretildiği ülkeler Fransa, Almanya ve Arjantin'dir. Bu ülkeler, küresel talebi 1910 tarihli Alman yapımı Am Abend gibi tutulan filmlerle tatmin ettiler. 20. yüzyılın son yarısında 'softcore' ve 'hardcore' pornografiye yönelik kültürel tabular bir miktar esneyince, yetişkinlere yönelik eğlence, organize suç yatırımlarının yasal yollardan milyarlarca dolarlık kâr elde ettikleri ana akım bir sektöre dönüştü. Organize suç örgütleri çocuk pornografisi, hayvan pornografisi ve aşırı cinsel şiddet gibi hâlâ yasak olan en aşırı türleri temin ederek veya Suudi Arabistan gibi tam yasağın sürdüğü ülkelere pornografik materyal tedarik ederek bu alandan yasadışı kâr elde etmeyi de sürdürüyor.

La Eme

Hapishanenin organize suça verilecek yanıtlardan biri olması gerekir. Fakat Amerika'da son 40 yıldır, Amerikan ıslah sisteminin yüksek güvenlikli yapıları ironik bir biçimde bir dizi yeni suç örgütünün kuluç-

ka odalarına dönüşmüş durumda. Bunlardan en büyüğü yaygın olarak Meksika Mafyası (MM) diye bilinen La Eme'dir (El Eme, La Hafia veya Mafioso diye de bilinir.)

Amerika'nın Batı Yakası'nda 1920'lerden bu yana Hispanik sokak çeteleri geleneği mevcuttur; bu, Meksikalı göçmenlerin Meksika Devrimi'nden kaynaklanan siyasi şiddetten kaçıp, Doğu Los Angeles'ın ve diğer Kaliforniya kentlerinin barrio'ları (İspanyolca bölge) haline gelen yerlere yerleştiği dönemdir. 1950'lerin ortasında, El Hoyo Mara Villa ve Black Angels (Siyah Melekler) gibi çeteler, cinayet gibi suçlardan uzun cezalara çarptırılıp hapishanelerde bulunan bir miktar üyeye sahipti. 1957'de, 13 Hispanik çete üyesinden oluşan bir grup, Kaliforniya'nın Tracy bölgesindeki Deuel Mesleki Enstitüsü'nde hapis yatıyordu. Kendilerini azınlık olarak hissedip gardiyanların ve beyaz hapishane çetelerinin şiddetiyle karşılaşınca, eski düşmanlıklarını aşıp birleşerek La Eme'yi, ya da Meksika Mafyası'nı kurdular. La Eme'nin kendi üyelerini koruyabilme becerisi efsanevileşti ve çekirdek üyeleri aynı eyalette başka hapishanelere dağıtıldıkça çete büyüdü de büyüdü.

İlk başta korunma sağlamak için kurulmuş olsa da, 10 yıl içinde Kaliforniya cezai sistemi içindeki en korkulan ve saldırgan örgüte dönüşmüşlerdi; büyük bir alana yayılan haraç faaliyetlerinin yanı sıra, Kaliforniya'nın bütün hapishanelerindeki eşcinsel fahişeliğini ve uyuşturucu dağıtımını kontrol ediyorlardı. La Eme, dışarıdaki diğer suç örgütlerinden, hapishaneler içinde cinayet işlemek için para bile alıyordu. İronik bir biçimde, eşcinselliği ölümle cezalandıran bir kurala sahip olan çetenin, hapishane içinde kullandığı korkutma yöntemleri sakatlama ve ölümün yanı sıra erkeklere yönelik tecavüz tehditini de içerir. La Eme yapısal olarak, bir 'general'e bağlı 'kaptan'lardan oluşur; bu kaptanların hepsinin 10'ar 'teğmen'i, onların da 'asker'leri var. La Eme'ye üyelik, çetenin 'kanla girdi, kanla çıktı' mottosunun ilk kısmına uyan chicano (Meksikalı-Amerikalı) mahkûmlanyla sınırlıdır. Müstakbel adayların bir saldırıyla bir başka mahkûmu veya gardiyanı öldürmesi, veya en azından kanını dökmesi gerekir. Bundan sonra, üç Meksika Mafya-

sı üyesinin bu kişinin üyeliğe alınmasını onaylaması ve yeni üyenin de dört kurala uyacağına yemin etmesi gerekir. Bu kurallar şöyle: Hiçbir zaman muhbir, ödlek veya eşcinsel olmamalılar, bir diğer Meksika Mafyası üyesine saygısızlık etmemeliler.

Kurulma nedenlerinden birinin Hispanik mahkûmları hakim güç olan Yahudi hapishane çetelerinden korumak olduğu ilk günlerinden beri, Meksika Mafyası güçlü bir biçimde anti-Semitik'ti. Meksika Mafyası aynı zamanda yine güçlü bir biçimde siyah karşıtıdır. Dolayısıyla, rakip Meksikalı hapishane çetesi La Nuestra Familia'yla uzun savaşına başladığında, beyazların üstünlüğünü savunan hapishane merkezli Aryan Brotherhood ile (Aryan Kardeşliği) ittifak yaptı.

La Eme'nin Kaliforniya cezai sistemi dahilinde sağladığı sadakat, üyeler hapishaneden çıkınca dış dünyaya da transfer ediliyordu. Meksika Mafyası üyeliği aracılığıyla eski çetelerle bağlar kopmuş oluyordu ve ortak düşman La Nuestra Familia'ya karşı birleşmek, Meksika Mafyası üyelerinin Güney Kaliforniya boyunca faaliyet gösteren Hispanik çetelerle ittifaklar kurmasına imkân tanıyordu. 1980'lerin başına gelindiğinde, hâlâ hapishanede bulunan Meksika Mafyası liderleri, dışarıdaki pek çok çetenin üzerinde fiili kontrole sahipti; bu çeteleri; Güney Kaliforniya sokaklarında meydana gelen bütün yasadışı narkotik faaliyetlerden 'vergi' toplamaya başlayabilmiş bir suç şebekesi dahilinde organize ediyorlardı. Son dönemdeki iç liderlik düşmanlıklarına rağmen, Meksika Mafyası hapishane dışındaki bir suç örgütü olarak büyümeye devam ediyor. Binlerce üyesi ve işbirlikçisiyle, ayrıca haraç ve kamu projeleri için ayrılmış devlet fonlarını hortumlamakta uzmanlaşmış durumda.

Pek çok çete uzmanı ve Kaliforniya'da çalışan dedektif, FBI'ın Meksika Mafyası'nın gücüne yönelik değerlendirmesine ve 'militan bir devrimci grup' tanımlamasına katılmıyor. ABD Uyuşturucu ile Mücadele Kurumu'ndan bir yetkili bana şöyle demişti: "Federal polis, Meksika Mafyası'nın Kaliforniya'daki narkotik üzerinde sahip olduğu gücü mütemadiyen hafife aldı. Onlar, La Nuestra'daki bazı rakipleri gibi aslında

siyasetle ilgilenmiyorlar. Sadece kan ve parayla ilgileniyorlar."

La Nuesta Familia (La Nuestra Ailesi)

La Nuestra Familia, bir çift ayakkabı üzerine çıkan tartışma yüzünden kurulmuş tek bilinen suç örgütü olma özelliğini taşır. Söz konusu olay 15 Eylül 1968'de, San Quentin Eyalet Hapishanesi'nde gerçekleşti. Kuzey Kaliforniya'daki Meksikalı-Amerikalı sokak çeteleriyle bağlantılı mahkûm Hector Padilla, sevdiği ayakkabılarının bir La Eme lideri olan Robert 'Robot' Salas tarafından çalındığını fark eder. Onları geri almaya kalkıştığında 17 defa bıçaklandı ve öldü. Bu, son haftalarda La Eme üyeleri tarafından işlenen üçüncü cinayetti (bu çetenin üyeleri çoğunlukla, Güney Kaliforniyalı Hispanik sokak çeteleri olan Surenos'tan (Güneyliler) gelir.)

Kendilerini başka saldırılardan korumak ve Meksika Mafyası'nın kuzeylilere karşı şiddet kampanyasını cezadan muaf bir şekilde sürdüremeyeceğini göstermek için, yeni kurulmakta olan Nuestra Familia San Quentin'deki Nortenos'la (Kuzeyliler) birleşti ve 16 Eylül'de, 11 La Eme üyesini ciddi biçimde yaralayıp birini öldüren bir misillemeye girişti. O günden sonra, La Nuestra Familia ile La Eme arasındaki kanlı savaş başlamıştı. Nuestra Familia Kaliforniya hapishanelerinin hepsinden, rakipleri Surenos'un tacizlerine maruz kalan Nortenos üyelerini çekmeye başlamıştı. Aynı zamanda kısa süre içinde Meksika Mafyası'nın haraç toplama faaliyetlerine ve eyaletteki erkek tecavüzü çetelerine karşı koruma hizmeti veriyordu. Ayrıca, Hispanik olmayan mahkûmlara koruma 'satıyorlardı' ve Meksika Mafyası'nın hapishanelerdeki uyuşturucu dağıtımı üzerindeki kontrolüne de meydan okumaya başlamışlardı.

1960'ların sonu 1970'lerin başında Amerika yoğun siyasi ihtilaflara sahne olmaktaydı ve bu durum Kaliforniya'nın hapishanelerine de ciddi bir biçimde yansıdı. Mahkûm edilmiş siyahi milliyetçilerin ve sol eğilimli teröristlerin yanı sıra, işçi hareketi kahramanı Cesar Chavez de Kaliforniyalı Birleşik Çiftlik İşçileri Sendikası'nın grevdeki üyelerine saldıran sendika karşıtı eşkıyalara karşı koymaktan dolayı hapse atılmış-

tı. Kısmen Chavez'den ve chicano gururunun yanı sıra yoksul Meksikalıların düzgün bir örgütlenme sayesinde elde edecekleri güçten ilham alarak, Nuestra Familia yazılı bir anayasayı kabul etti ve üyeleri için bir eğitim programı başlattı. Bunun sonucunda kazanılan siyasi boyut, Siyah Gerilla Ailesi adlı siyahi ve radikal hapishane çetesini, Meksika Mafyası'na karşı halen süren savaşında Nuestra Familia'nın ideal müttefiki haline getirdi.

Biçimsel yapının ve yazılı anayasanın Folsom Eyalet Hapishanesi'ndeyken Robert Rios 'Babo' Sosa'nın liderliğinde geliştirilmesinden bu yana, üyelik her Nortenos'a veya La Eme'ye muhalif olan her Meksikalı-Amerikalı'ya açıktır. Yeni üyelerin, hapishanede nasıl davranılacağının yanı sıra gizlilik, sadakat ve emirlere uymak gibi tipik çete kurallarını ayrıntılandıran Nuestra Familia anayasasının '14 Kural'ını kabul etmesi gerekir. Çetede ilerlemek eğitim programına uymaktan geçer. 'Müfredat', bir mahkûmun transfer edilebileceği herhangi bir yeni hapishanede bir emir-komuta zinciri oluşturmayı öğrenmesinden, hapishanedeki daha üst düzey Nuestra Familia liderleriyle gizli iletişim kurmakta uzmanlaşmasından ve Nuestra Familia ile chicano adaleti üzerine makaleler yazmaktan oluşur. Eğitim aynı zamanda kas geliştirmek ve mahkûmları 'savaşa hazır' halde tutmak için tasarlanmış bir saatlik yoğun fiziksel egzersizi de içerir. Nuestra Familia'nın sembolleri şunlardır: Kırmızı renk; 'N' alfabenin 14. harfi olduğu için 14 sayısı (genelde X4 veya X ve dört nokta ile yazılır); Kutup yıldızını temsil eden bir yıldız ve huelga (İspanyolca grev) kuşu veya kartal.

Diğer hapishane çetelerindeki gibi, serbest bırakılan Nuestra Familia üyeleri bu yeni bağlılıklarını sokaklara da taşıdılar. Dağınık Kuzey Kaliforniya çetelerini organize bir suç şebekesine dönüştürmek için işbirliği yaptılar. Söz konusu şebekenin rapor verdiği La Messa, yani Nuestra Familia'nın yönetici organı, şu anda Kaliforniya'daki yüksek güvenlikli Pelican Bay Eyalet Hapishanesi'nde bulunan üyelerden oluşmakta. Uyuşturucu satıcılığı, kamu fonlarını zimmete geçirme, haraç toplama ve Meksika Mafyası'yla bağlantılı çetelere karşı kanlı bir savaş yürütmenin yanı

sıra, Nuestra Familia kredi kartı hırsızlığı ve dolandırıcılığında da önemli bir aktöre dönüşmüş durumda.

Örgütün gelişmiş yapısı Kaliforniya'nın dışına yayılmasına da olanak tanıdı ve Nuestra Familia'nın Avrupa'da bile üyeleri bulunduğu sanılıyor. Örgüt zamanda FBI'ın suç karşıtı operasyonlarının da önemli bir hedefi haline gelmiş durumda. Nuestra Familia'ya karşı düzenlenen Black Widow (Kara Dul) adlı gizli FBI operasyonu çerçevesinde, çetenin 13 lideri cinayet, uyuşturucu satıcılığı ve haraç toplama suçlamalarıyla hapse atıldı. Aynı operasyon kapsamında rap müziği yapan Sir Dyno da Nuestro Familia yanlısı bir CD çıkardıktan sonra örgütle gizli anlaşma yapmakla suçlandı; zira, G.U.N. –Generations of United Nortenos (Birleşik Nortenos Nesilleri) adlı CD bir kara para aklama operasyonu çerçevesinde Nuestra Familia tarafından finanse edilmişti. Hakkında suçlama getirilmiş olsa da, Sir Dyno suçunu itiraf ederek ceza indirimi aldı; muhbir oldu ve Tanık Koruma Programı çerçevesinde kendisine yeni bir kimlik verildi.

Aryan Kardeşliği

Son yıllarda bir dizi yeni organize suç örgütü türemiş durumda; bazı hapishane çeteleri üyeleri, serbest kaldıkları zaman hapiste edindikleri bağlılık duygusundan kopmuyor ve sokaklarda yeniden suç faaliyetlerine bulaşıyor. Bunların şiddet açısından en korkutucu imaja sahip olanıysa Aryan Kardeşliği.

Aryan Kardeşliği, 1950'lerde Kaliforniya hapishanelerinde faaliyet gösteren iki İrlandalı hapishane çetesinden gelişti: Bluebird (Mavi kuş) ve (ismini üyelerinin dişlerinin önüne taktırdığı cam parçasından alan) Diamond Tooth (Elmas Diş) çeteleri. Beyazların Meksika Mafyası ve siyahilerden oluşan hapishane çeteleri tarafından giderek daha fazla kurban seçilmesine tepki olarak, iki İrlandalı çete birleşti ve onlara neo–Nazi inançlarına sahip birtakım mahkûmlar ve eski haydut motosikletçiler de katıldı. Çete Aryan Kardeşliği adıyla ilk kez 1967'de San Quentin Eyalet Hapishanesi'nde faaliyet göstermeye başladı ve ilk sa-

vaşlarda Meksika Mafyası üyelerini hastanelik etmekte öyle başarılı oldu ki, birkaç hafta içinde hapishanede kayda değer bir güç olarak tanınmış durumdaydı. Aynı zamanda bir anda, acımasız hapishane standartlarına bile göre barbarca gaddarlık ve aşırı şiddet nedeniyle nam saldı.

Beyaz mahkûmlara koruma sağlama amacıyla kurulmuş olmasına rağmen, kısa süre içinde tipik yasadışı hapishane faaliyetleri olan uyuşturucu, fuhuş ve haraç işlerine karışmıştı. Bu suç girişimlerinin yanı sıra, üyeler ırksal nefrete ve beyazların üstünlüğüne giderek daha fazla odaklanmaya başladı; kendilerinin, 'yaklaşan ırk savaşı'nın ön cephesinde bulunduklarına inanıyorlardı.

Aryan Kardeşliği kendisini ırsal açıdan saf seçkin olarak görüyordu. Üyelik başta İrlanda kökenli olanlarla sınırlıydı; fakat bir-iki yıl içinde İrlandalı kökene sahip olma gerekliliği potansiyel üyelerin Alman, İngiliz veya İskoçyalı kökleri olmasına da izin verecek şekilde esnetilmişti. Aryan Kardeşliği'nin suç girişimlerini genişletmek ve La Nuestra Familia ile Siyah Gerilla Ailesi gibi gruplardan gelen tehditlere karşı koyabilmek için çetenin üye sayısını artırma ihtiyacı zaman içinde, ikinci derecede üyeliğin yararlı olduğunu kanıtlamış her beyaz ve Yahudi olmayan mahkûma açılmasını sağladı.

Meksika Mafyası La Nuestra Familia ile Siyah Gerilla Ailesi arasında yapılmış bir ittifak karşısında mevzi kaybetmeye başlayınca; Aryan Kardeşliği ve Meksika Mafyası barış görüşmeleri düzenledi. Aryan Kardeşliği'nin Meksika Mafyası'na karşı savunma amaçlı kurulduğu unutuldu ve ikili arasında bir ittifak kuruldu.

Aryan Kardeşliği'ne tam üye olmak ve Aryan Kardeşliği 'markası'nı (üç tane 6 rakamı içeren bir yoncanın içine gömülmüş swastika dövmesi) taşıyabilmek için, ikinci derecede üye olacak kişinin o hapishanede Aryan Kardeşliği'ne tam üye olan bütün mahkûmların oyunu alması ve kardeşlik tarafından seçilen bir kurbanı öldürmesi ya da en azından ağır yaralaması gerekir. Bu şartı yerine getirmeden Aryan Kardeşliği 'markası'nı giyen herkes çete tarafından ölüm tehditiyle karşı karşıya kalırdı. Fakat son yıllarda çetenin gücünü ayakta tutabilmek için üyelik kriter-

leri az da olsa esnetildi.

Aryan Kardeşliği'ne üyelik hayat boyu bağlılık olarak görülür. Hapisten çıkan üyelerin, çıkmamış olanlara mali destek sağlayarak Aryan Kardeşliği'nin davasını ilerletmesi beklenir. Aryan Kardeşliği'nin ABD'nin bir dizi eyaletinde faaliyet gösteren tam teşekküllü bir organize suç örgütüne dönüşmesinin arkasındaki faktörlerden biri de bu zorunluluktur.

Bu beyaz üstünlüğü yanlılarının birbirlerine yakın kafa yapıları banka soygunlarına, silah satıcılığına, kiralık katilliğe ve uyuşturucu işlerine girebilmelerinin önünü açtı; geniş çaplı marihuana ve metamfetamin satıcılığında haydut motosikletçi çeteleriyle işbirliği yaptıkları da biliniyor. Aryan Kardeşliği hapishane duvarları içinde de fuhuş, koruma ve haraç alanlarında önemli rol oynamaya devam ediyor. Fakat uyuşturucu dağıtımı ve para karşılığında mahkûm öldürme alanlarındaki rolünden feragat ederek ilk sırayı Meksika Mafyası'na bırakmış durumda. Aryan Kardeşliği Kaliforniya dışında da hem hapishanelerde, hem de sokaklarda yayılmış durumda. Aryan Nations (Aryan Ulusları) gibi beyaz üstünlüğünü savunan diğer gruplarla ve kendilerini 'neo-Odinist' inancın hizipleri olarak gören ırkçı örgütlerle de bağlantıları bulunduğu biliniyor. Aryan Kardeşliği, son dönemdeki iç güç mücadelelerine ve Black Disciples (Siyah Havariler) ile Siyah Gerilla Ailesi karşısında kaybettiği savaşlara rağmen, hukuka, düzene ve ırksal uyuma yönelik artan bir tehdit olmayı sürdürüyor.

Siyah Gerilla Ailesi

Siyah Gerilla Ailesi, doğrudan Amerikan adalet sisteminin içinden evrilen yeni organize suç örgütlerinin en ilgi çekici olanıdır.

George L. Jackson 1966 yılında 71 dolar çaldığı için San Quentin Hapishanesi'nde müebbet hapis yatarken, radikal siyahi grup Kara Panterler'in bir üyesi olur. Panterlerin devrimci marksist ve siyah milliyetçisi mesajından etkilenen Jackson, başlarda 'Siyah Aile' diye bilinen bir hapishane çetesini kurar (Çete aynı zamanda 'Black Vanguard' (Siyah öncü

kolu) diye de biliniyordu). Siyah Aile'nin diğer hapishane çetelerinden daha yüce amaçları vardı. Kendisini ırkçılığı kökünden kurutmaya, hapishanede saygınlığını korumaya ve ABD hükümetini devirmeye adamıştı. Çetenin siyasi doğası sadece hapishanedeki Kara Panterler ve diğer siyah milliyetçisi hareketlerin üyelerini değil, aynı zamanda Amerika'da 1960'ların ve 1970'lerin sonlarında faaliyet gösteren diğer terörist grupların da üyelerini çekmesini sağladı. Bu gruplar arasında Symbionese Liberation Army ve Weather Underground Organization (Weathermen diye de bilinirdi) de vardı.

Jackson 1960'ların sonunda, adı artık Siyah Gerilla Ailesi olan çetesini, Philedelphia ve New York gibi Amerikan kentlerinde yeni türeyen 'Siyah Mafya' adlı suç örgütlerinden üyeler kabul ederek genişletti. Siyah Mafya çoğunlukla Afrikalı-Amerikalıların yaşadığı mahallelerde haraç ve uyuşturucu dağıtımı gibi alanlarda çalışıyordu.

Bir zamanlar Siyah Mafya'ya üye olanlar, Siyah Gerilla Ailesi'nin siyasetle ilgilenen üyelerine sokaktan elde edilebilecek potansiyel kârı anlattılar. Bunun karşılığından siyasi suçlar nedeniyle hapse atılmış olanlardan daha sıkı örgütlenmenin ve disiplinin yararlarını öğrendiler. Bu gruplar hapishanedeyken oluşan karşılıklı bağlılık ve alınan dersler, Siyah Gerilla Ailesi'nin üyeleri olarak tekrar sokağa salındıklarında, birlikte takılmaları ve hayatlarına organize bir suç örgütü olarak devam etmeleri anlamına geliyordu. Siyah Gerilla Ailesi'ne katılım kuralları şöyledir: Müstakbel üyelerin siyah olması, mevcut bir üye tarafından aday gösterilmesi, hayat boyu sadakat yemini etmesi ve bir Siyah Gerilla Ailesi dövmesi yaptırması gerekir. Bu dövme genellikle, bir hapishane kulesinin etrafına sarılmış ve pençeleri arasında bir gardiyan tutan bir ejderhadır; fakat üstüne çarpı çizilmiş bir tüfek ve KGB harflerinden de oluşabilir. Üye sayısı diğer çetelere kıyasla fazla olmasa da, Siyah Gerilla Ailesi hem Amerikan hapishane sisteminin yeraltı dünyası içinde hem de sokaklarda önde gelen bir aktöre dönüştü. Bu durum dikkatli bir ittifak kurma süreci sayesinde gerçekleşti. Siyah Gerilla Ailesi, güçlü Meksikalı hapishane çeteleri ve organize suç şebekesi La Nuestra Fa-

mily ile ittifak kurdu. Aynı zamanda, Chicago'daki Siyah Gangster Havarileri, Los Angeles merkezli Bloods and Crisps ve San Francisco'dan 415'lerle de yakınlaştı.

Adalet Bakanlığı'nın istihbarat raporlarına göre, Siyah Gerilla Ailesi kendisini, terörist grupların geleneksel olarak tercih ettiği hücre yapılanması etrafında örgütledi. Bu yapılanmaya göre, bir birimde birbirine çok yakın çalışan birkaç üye, hücrenin şefinden aldıkları emirlere uyarlar. Sadece hücre şefi örgütün geri kalanıyla iletişim kurabilir. Hâlâ hapishanede bulunan liderler Siyah Gerilla Ailesi'nin genel gidişatını denetler.

Sağlam bir gizlilik ve disiplin söz konusudur ve Siyah Gerilla Ailesi grupları, çoğunlukla siyahların yaşadığı mahallelerde faaliyet gösteren sokak çeteleriyle ortak hareket etmeye teşvik edilir. Siyah Gerilla Ailesi Amerika'da kendi istihbarat kurumuna sahip olan tek organize suç şebekesidir. New Afrikan Revolutionary Nation (NARN) adlı bu kurumun görevi, Siyah Gerilla Ailesi'nin güvenliğini ve suç işleme performansını geliştirmek için bilgi toplamak ve bunları analiz etmektir.

Şüphelenen gardiyanların Jackson'ı 1971'de vurmasının ardından, Siyah Gerilla Ailesi siyasi faaliyetlerden çok suç işlemekle daha fazla ilgilenmeye başladı ve nüfuzunu, haraç toplamak, banka soymak ve para karşılığında cinayet işlemek için kullandı. Üyeleri hapisten çıktıkça, haraç, uyuşturucu ve silah dağıtımı ve hükümetin kamu fonlarını ele geçirmek konusunda uzmanlaştı.

Organize suça getirdikleri istihbarat ve disiplinin yanı sıra üçüncü tarafları sokakta dikkatli bir biçimde yönlendirerek, ABD'nin hem doğu kıyısında, hem de batı kıyısında yerleştiler. Medyanın ilgisinden kaçınmadaki becerileri polisin ve diğer yetkililerin de onlara fazla karışmamasını sağladı. Siyah Gerilla Ailesi'nin iç bölmeleri son yıllarda eskisi kadar hızlı büyümese de, Amerikan organize suçunda göze batan bir güç olmayı sürdürüyorlar.

Büyük Britanya'da Yeraltı Dünyası Birleşik Krallık'ta Organize Suç

"İngilizler, iyi bir kötü adama bayılırlar."
Londralı suç çetesi patronu ve işadamı Charlie Richardson

Bazı çağdaşları –vücutlarının edep yerlerine elektrod bağlanmamış olanları, Charlie Richardson'ı 21. yüzyıldaki en zeki İngiliz suçlulardan biri olarak görür. İngilizlerin suça yönelik heyecanı ve büyük merakı açısından, Richardson'ın yukarıdaki cümlesi son derece isabetli.

Britanya'da her zaman için suçu romantikleştirmeye yönelik bir eğilim söz konusudur. Yerel bir kanun kaçağı tarafından yönlendirilen bir hırsız takımı, Robin Hood ve adamları olmuştur. York'ta asılmasından 250 yıl sonra, sadist eşkıya Dick Turpin bir televizyon dizisinin kahramanı haline geldi ve biradan porselene kadar birçok şeyi satmak için kullanıldı. Fakat bu mitleştirme tarihsel figürlerle de sınırlı değil. Bir dizi şiddet içeren suç işlediği için girdiği hapisten çıkmasından sadece 30 yıl sonra, 'Deli' Frankie Fraser televizyon yarışmalarında boy gösterecek kadar şöhret kazandı. Britanyalıların kanun kaçaklarıyla yaşadığı 'aşk ilişkisi' genellikle, Birleşik Krallık'taki organize suçun korkunç ve kötücül yüzünü gizlemiştir.

Organize suça karışmış insanlara Britanya'da şöhret muamelesi yapılmasından yararlanmış birisi de, eski gangster Dave Courtney. Fakat o bu aşk ilişkisinin 21. yüzyılda artık gerçekten bittiğini savunuyor; zira, Britanya yeraltı dünyasının uluslararası, her tarafa yayılmış ve giderek şiddet içeren doğası romantikleştirmeye pek alan bırakmıyor.

Kökenleri

Kıta Avrupa'sından kaçak mal getiren Essex'li örgütlü çeteler, küçük yaştaki kızların Avrupa'dan Londra'ya gemilerle yollanıp fahişeliğe zorlanması, polis içinde geniş çaplı yolsuzluk, dolandırıcılık yapmak için hırsızlarla dostluk kuran üst düzey profesyoneller, yabancı hırsızların

Londra'yı üs olarak kullanması... Organize suçun bugün İngiltere'deki durumu, ülkedeki suç tarihinin son 500 yılıyla inanılmaz benzerlikler içeriyor.

1739'da, Essex çetesi adı altında örgütlenmiş bir grup suçlu likör ve tütün kaçakçılığı yapıyordu. Dick Turpin liderliğindeki bu grup aynı zamanda yol ve ev soygunları düzenliyordu. Essex'li organize suç grupları bugün de gümrük kaçakçılığında rol sahibi; tek fark, bugün muhtemelen uyuşturucu kaçakçılığına da girmiş olmaları.

Victoria döneminde İngiltere'de çocuk fuhuşu epey yaygındı. Bir bakireyle seks yapmanın frengiyi iyileştirdiğine dayalı yaygın inanç, küçük kızların yabancı suç örgütleri tarafından ülkeye getirilmesi gibi hastalıklı bir ticaretin önünü açıyordu. Bugünkü vakalarda olduğu gibi, genelde 12 yaş civarındaki kızlar ya aileleri tarafından satılıyordu ya da İngiltere'de iyi paralar karşılığında hizmetçi olarak çalışacaklarına inandırılarak evlerini terk etmeye ikna ediliyorlardı. Manş Denizi'ni bir kez geçtikten sonraysa, tecavüze uğruyor, dayak yiyor ve zorla fahişe olarak çalıştırılıyorlardı. 21. yüzyıl Britanya'sıyla aradaki tek fark, kızların bugün genellikle daha büyük olması ve Doğu Avrupa, Rusya ve Afrika'dan gelmeleri.

1970'lerde Scotland Yard'ın bazı departmanlarında, son zamanlarda da West Midlands'deki bazı dedektifler arasında dönen bol miktarda gizli dolap, Jonathan Wild'ın faaliyetlerini anımsatıyordu. 18. yüzyılda Londra'da, Wild 'hırsız toplayan general' olarak tanınıyordu. Başarılı bir polis olarak imajı, İngiliz tarihindeki en büyük profesyonel suç çetelerinden birini yönettiği gerçeğini gizliyordu. Nihayetinde 24 Mayıs 1725'te asıldı. Profesyonel suçluların, insanların kimliklerini çalmak ve muazzam boyutlarda dolandırıcılığa imza atmak için gereken kredi kartlarına ve diğer belgelere, sokak çetelerini kullanarak nasıl ulaştığına dair gazete haberleri de eski hikâye. Görünürde saygın bir avukat olan James Townsend Saward, çocuk yankesici çeteleri aracılığıyla çek defterleri çalıp, Avustralya'ya sürülene kadar büyük miktarda dolandırıcılığa imza attı.

Birbirine sıkı sıkıya bağlı göçmen grupları genellikle yerel nüfusun düşmanlığıyla karşı karşıya kalır; bu durum göçmen topluluklarında suç şebekelerinin oluşmasına neden olur. İngiltere'de de suç faaliyetlerinden dolayı suçlayacak göçmen grupları hep oldu. Fransız 'centilmen eşkıya' ve çete lideri Claude Duvel 1670'te asılmıştı. Suça eğilimli Sicilyalı gizli cemiyetler 1850'lerde Londra'da faaliyet gösteriyorlardı. Victoria döneminden Brilliant Chang'ın (Parlak Chang) 1924'te mahkemeye çıkarılmasına dek Doğu Londra'daki Limehouse bölgesi, Çin Triadları'nın afyon ve 'beyaz köleliği' üzerine yoğunlaşan faaliyetleriyle nam salmıştı. Son göçmen dalgaları da beraberlerinde hem yeni organize suç gruplarını, hem de yeni günah keçileri getirdi.

Organize suçun İngiltere'deki ve Birleşik Krallık'ın diğer yerlerindeki tarihini incelerken, Britanya'nın yasak koyduğu ve baskıcı bir vergi rejimi oluşturduğu her yerde organize suça zemin hazırladığı gerçeğini göz ardı etmemiz imkânsız. Britanyalı milletvekilleri Amerika'ya İçki Yasağı'nı getiren 18. Anayasa değişikliği gibi muazzam hatalara imza atmadılar, ancak 2. Dünya Savaşı Britanya'da organize suçun daha da gelişmesi için mükemmel şartları yarattı.

Bu dönemdeki Amerikan askerlerinin akını özellikle de Londra'nın Soho bölgesinde fuhuş ve pornografi ticaretinde patlamaya neden olurken, tayın ve sayısız yasak muazzam bir karaborsa yarattı. Buna polis kuvvetlerinin çoğunluğunun silahlı güçlere çağırılmasını da eklenince, Britanya yeraltı dünyasına gün doğmuştu. Meşum gangster 'Deli' Frankie Fraser savaş deneyimini şöyle özetliyordu: "Savaş yılları hayatımın en iyi yıllarıydı. Cennet. Hitler'i savaş kaybettiği için hiçbir zaman affetmeyeceğim."

Geçmişin yankıları geleceği çizer. Britanya'da çoktan yerleşik durumda bulunan etnik temelli bir Mafya'nın olmaması ve savaş sonrasında hem etkili hem de ülke içinde 'yetişmiş' bir organize suç örgütünün ortaya çıkmaması, bugün bir dizi uluslararası suç çetesinin Britanya'yı Avrupa'daki üsleri olarak kullanabilmesi için ideal şartları yarattı.

Sabiniler

Britanya hiçbir zaman Sicilya Mafyası'nın kıyılarını ele geçirişine sahne olmadı. Fakat Sabiniler sayesinde, İngiltere'de suç sahnesine 1920'ler ve 1930'larda hâkim olan bir İtalyan 'ayak takımı'na sahipti.

Organize suç örgütleri Krayler veya Richardsonlar, Londra'nın yeraltı dünyasını sağlıksız bir şiddet ve korku bileşimiyle yöneten ilk 'jilet gibi' giyinmiş erkek kardeşler değildi. Sabini kardeşler, Londra'nın İtalyan bölgesi veya 1840'lardan bu yana küçük İtalya'sı diye bilinen Saffron Hill'den geliyordu. Anneleri İskoç, babaları İtalyan olan Sabini kardeşlerin beşi de 1890'ların sonunda ve 1900'lerin başında yetişti. Yaşadıkları bölge zaten çeteleriyle ünlüydü: bu çeteler bir 'kaptan'ın yönettiği yaklaşık 30 hırsızdan oluşurdu. Çeteler arası savaş yaygındı ve çatışmaların çoğunluğu yasadışı sokak bahisi ve yerel işyerlerini korumak üzerine yaşanırdı. Bu işlerden iyi para kazarulabilirken, pek fazla yasal fırsata sahip olmayan ama doğal bir güç ve kurnazlıkla donatılmış olan bu yoksul çocuklara, suç işlemekle geçecek bir hayatın çekici görünmesine şaşmamak gerek.

Ullano 'Darby' Sabini 1889'da doğdu. Yetenekli bir boksördü, fakat ringlerdeki kariyerini bahis düzenleyicisi Harry Sullivan'a koruma sağlamak için bıraktı. Kısa süre içinde kendi etrafında bir çete topladı ve diğer bahisçilere de koruma ve borçlarını tahsil etme gibi hizmetleri sunmaya başladı. Sabini çetesinin merkezinde diğer dört kardeşi bulunuyordu –Harry Boy, Joseph, Fred ve George. Uyguladıkları aşırı şiddet nedeniyle nam saldılar ve hem yeraltı dünyasındaki düşmanları, hem de polisler tarafından İtalyan çetesi olarak anılmaya başlandılar.

1920'ler ve 1930'lar boyunca İngiltere'de hipodrom dışında bahis oynamak yasaktı. Hipodromlarda oynanan bahislerde söz konusu olan büyük miktarlardaki paralar organize suçlulara çekici gelmeye başlamıştı. Yasal bahis düzenleyicilerine karşı koruma sağlama karşılığında haraç almak, bir çeteye günde 5 bin pounda yakın bir kâr getirebiliyordu ki, bu o dönemlerde prenslere yaraşır bir miktardı. Dolayısıyla, Sabini kardeşlerin bu hareketlilikte pay sahibi olmak istemesine şaşmamak ge-

rek. Polisin 'hipodrom teröristleri' dediği Sabiniler şiddet saçarak kendilerine bir alan açmaya başladı.

İlk başlarda her şey istedikleri gibi gitmiyordu. 1910'dan beri Newbury, Kempton Park ve Epsom gibi güneydeki hipodromlar Birmingham'lı çetelerin elindeydi. Bu çeteler Billy Kimber ve Andrew Townie tarafından yönetiliyordu ve Brummagen Boys diye biliniyorlardı. Birminghamlı köklerine rağmen, 1920'lere gelindiğinde Brummagen Boys üyelerinin çoğunluğunu Güney Londra'daki Elephant and Castle bölgesinin zorlu sokaklarından topluyordu; Kimber da zaten burada doğmuştu. 1921'de Sabiniler ve Kimber'ın çeteleri arasında çeşitli hipodromlarda ciddi mücadeleler yaşandı; hatta Darby Sabini bir kez kendisini ateş ederek kurtarmak zorunda kaldı. Fakat Leeds kentinden gelen bir çete ve Londra çetesi Titanics'le bile ittifak yapmak Kimber'ı kurtaramadı. Darby Sabini'nin evinin dışında vurulmasının ardından Kimber'ın işleri bırakması, Sabinilerin İngiltere çapındaki hipodromlara hâkim olmalarının önünü açtı.

Sadece bu gelir kaynağına sahip olmakla yetinmeyen Sabiniler, sonrasında Londra'da gece kulüpleri ve kumarhaneleri yönetmeye başladı. Bunun sonucunda 1922 yılında eski müteefikleri Cortesi Kardeşler'le araları bozulmuştu; iki grup arasındaki mücadele, Cortesi kardeşlerden birinin Darby'e suikast düzenlemeye çalışırken Harry Boy Sabini'yi vurmasıyla doruk noktasına ulaştı. Bu tür düşmanlıklara rağmen, Sabiniler, White ailesinin yönetimindeki bir başka Londra çetesine karşı meşhur 'Lewes Savaşı'nı kaybettikleri 1936'ya dek organize suçun kralları olarak kaldılar. Aynı yıl Croydon Havaalanı'nda devasa bir altın külçesi hırsızlığına imza atmalarına rağmen yaşanan bu yenilgiyi, Sicilyalı gangsterleri üye yapmaları bile önleyememişti. 2. Dünya Savaşı Britanyalı kötü adamlara para kazanmaları açısından gördükleri en büyük fırsatı sağlarken, diğer Anglo-İtalyanlar gibi düşman uyruklu şahıslar olarak hapse atılan Sabinilerin suç girişimlerinin sonunu simgeliyordu. İtalyan çetesinin dönemi bitmişti ve onların yerlerini yeni organize suç çeteleri almaya başladı.

Jack Spot ve Billy Hill-Yeraltı Dünyasının Kuralları

Sabinelerden kalan boşluğu doldurarak, zaman içinde İngiliz organize suçunda en üst noktaya ulaşan iki adam Jack Spot ve Billy Hill oldu. Pek çok profesyonel suçlu gibi, Jacob Colomore'nin de, çoğu erkeğin sahip olduğu takım elbise sayısından daha fazla ismi vardı: Jacob Comacho, John Comer, Jack Corner ve İngiliz yeraltı dünyası efsanesine dönüştüğü isim olan Jack Spot. Jack, 1912 yılında Doğu Londra'nın Whitechapel mahallesinde yaşayan bir Polonya göçmenin oğlu olan dünyaya gelmişti. Her ne kadar takma adı olan 'spot'u (leke, nokta, benek anlamlarında kullanılır) sürekli kavga olan yerlerde hazır bulunmasından dolayı aldığını iddia ediyorsa da, asıl neden sol yanağında bir beninin olmasıydı.

15 yaşına geldiğinde, koruma çetelerini yönetiyordu ve Londra'nın Petticoat Lane pazarındaki Yahudi pazarcıları haraca bağlamıştı. 18 yaşındayken etrafındaki çeteyle birlikte, yasadışı bahis faaliyetlerindeki rakiplerini bastırmış ve kendisini 'Aldgate'in Kralı' ilan etmişti. İmparatorluğunu inşa etmeyi sürdürdü ve 1936 yılında, Doğu Londra'da Yahudilere karşı bir yürüyüş düzenleyen Oswald Moseley'in faşist grubu Blackshirts'e karşı saldırının liderliğini yapınca yerel bir kahraman oldu. Spot, bir Blackshirts üyesine saldırdığı için hapse atıldı, ancak polis onu bir daha içeri atamayacaktı.

Spot'un bu hapis cezasını gururlanacak bir şey, faşistlere karşı koyduğu için aldığı bir yeraltı dünyası madalyası olarak gördüğü söylenir. Fakat bu, Spot'un o sıralarda Avrupa boyunca tempolu adımlarla yürümekte olan zorbalara karşı koyduğu için aldığı tek madalya olmuştu. Organize suç içindeki bütün meslektaşları ve düşmanları gibi o da, 2. Dünya Savaşı'nda ülkeleri için savaşmaya çağırılmamak için elinden geleni yaptı. Savaşmak yerine Spot, karaborsadan ve polisin büyük çoğunluğu cephede savaşırken ortaya çıkan bir dizi suç fırsatı sayesinde büyük servetler elde eden yüzlerce kötü adamdan biri oldu. Spot'un bu tür faaliyetleri arasında Essex'te 500 bin pounddan daha değerli olan 100 bin yemek karnesini çalmak da vardı.

2. Dünya Savaşı'nın sonrasında, İngiltere yeraltı dünyası silahla ve

savaşmayı bilen adamlarla dolup taşıyordu. Londra'nın Aldgate mahallesi merkezli çetesine bu adamlardan bir kısmını da katarak, hipodromları Sabiniler'den almış olan White ailesiyle bir savaşa girişti 1947'de, 100'den fazla coplu, jiletli, bıçaklı ve silahlı adam arasında çıkan kavgayı Spot'un çetesi kazandı ve o da kendisini 'Yeraltı Dünyasının Kralı' ilan etti. Karaborsa ve örgütlü hırsızlık sayesinde kârlı bir savaş dönemi geçiren bir diğer adam da Billy Hill'di. Londra'daki Leicester Meydanı'na yakın olan Seven Dials'da doğan Hill, Camden'da büyüdü. 21 çocuklu ailesiyse suç alanında çoktan ün yapmıştı – kız kardeşi Maggie 'Queen of Forty Elephants' (Kırk Fillerin Kraliçesi) diye tanınıyordu ki, Londra'daki en kötü şöhretli kadın hırsız çetesiydi bu. Hill aynı zamanda hipodromdaki ve Londra kulüplerindeki faaliyetleri üzerinde kontrol sağlamak için White ailesiyle de savaşa girdi. Kendi tarafındaki dövüşçü ve hırsız 'Mad' Frankie Fraser gibi adamlarla birlikte White çetesini geri çekilmek zorunda bıraktı. Kısa süre içinde kendisine 'Britanya'nın yeraltı dünyasının patronu' diyordu; ancak Hill 'Kral' Spot'a karşı koymak yerine onunla ittifak kurdu ve ikili kontrolü paylaştı.

Kazançlı Hill-Spot ittifakı sonsuza kadar sürmedi ve 1955'te ikili arasındaki bir ihtilaf kanlı bir çatışmaya dönüştü. Spot Soho'da bir sokak köşesinde Hill'in yardımcılarından birini, saygı duyulan İskoç-İtalyan gangster Albert Dimes'i bıçaklamıştı ve karşı koyan Dimes de Spot'ta bir bıçak yarası bırakmıştı. Bunun ardından açık bir çete savaşı patlak verdi. Spot kendisini polis suçlamalarından kurtaracak kanıtlar sunması için Parson Basil'e rüşvet verdi, ancak Hill, Frankie Fraser aracılığıyla ondan öç almaya çalışacaktı: Fraser bir saldırı düzenlediği Spot'un yüzüne 0 ve X işaretleri kazımaya kalkışacaktı. Birkaç ay sonra gece kulübü The Highball yakıldığında, Spot havlu attı ve sahneden çekildi.

Fakat Hill'in tartışmasız krallığı da fazla uzun sürmedi. Medyada fazla yer bulması polisin dikkatini çekmesine yol açmıştı ve The Krays gibi çeteler yükselişteydi. Hill, Jack Spot'un kaderini paylaşmamak için, 1957'de suç faaliyetlerinden emekliye ayrılarak İspanya'ya taşındı ve 1984 yılında burada öldü.

Kray Kardeşler

Emekliye ayrılmasının üzerinden 50'den fazla yıl geçmiş olmasına rağmen, konuştuğum çoğu İngiliz gangster Hill'i bir suç dehası olarak görüyor. Hill bu şöhreti sadece organize suç şebekesini toparlayabilmesine veya 1952 yılında 287 bin dolarlık 'Eastcastle Sokağı Büyük Posta Soygunu'nu başarabilmesine borçlu değil. Billy Hill'in şöhreti ayrıı zamanda, onun tahtına meydan okuyabilecek Kray ikizleriyle bir karşılaşmadan kaçınabilecek kadar akıllı olduğu için de sürüyor.

Tek yumurta ikizleri Ronald ve Reginald Kray 1933 yılında doğdular. Petticoat Sokağı'ndaki pazarcılardan ve boksörlerden oluşan aileleri yasal açıdan şaibeli insanlardı. Bethnal Green'de bulunan evlerinde, anneleri Violet'in sergilediği anaerkil kontrole rağmen, ikizlerin 17 yaşına geldiklerinde şiddet sayesinde kazandıkları ün sadece asıl meslekleri olan profesyonel boksörlükle sınırlı değildi.

1954 yılında ikizler Whitechapel'daki Mile End caddesi civarında bulunan The Regal adlı köhne bilardo salonunun idaresini devraldılar. Salon Maltalı bir çetenin haraç zorlamasına maruz kalıyordu, fakat ikizler satırların da kullanıldığı kanlı bir kavgadan sonra bu çeteyi uzaklaştırdılar. Bir yıl içinde yeraltı dünyasındaki konumları ve yasadışı iş imparatorlukları genişlemişti. 1956'ya gelindiğinde, Kray kardeşler 'The Firm' (Şirket) adı çetenin liderliğini yapmakta, Jack Spot'un değer verdiği dostları olarak görülmekte ve Doğu Londra'nın geniş bir bölgesindeki lisanssız kumarhanelerin ve bahis mekânlarının kontrolünü ellerinde bulundurmaktaydı. Ayrıca, kendi bölgelerinde faaliyet gösteren bütün suçluların elde ettiği yasadışı kârdan da 'vergi' topluyorlardı.

Pek çoklarının Jack Spot'un doğal halefi olarak gördüğü Kray kardeşlerin, Hill'e kafa tutmasının an meselesi olduğu düşünülüyordu. Ancak Hill'in 'yeraltı dünyasının patronluğu'ndan 1957'de istifa etmesi böyle bir çekişme olasılığını ortadan kaldırdı. İkizler Hill'in tahtından inmesiyle doğan boşluğu, özellikle de Batı Londra'nın gece kulüpleri bölgesinde doldurmaya başladı; ikizler bu bölgede, işadamı Stefan De Fay'i Knightsbridge'deki Esmeralda's Barn adlı kumar oynanan kulüpteki çı-

karlarını 1000 pounda satmaya zorlamışlardı.

Dolandırıcı şirketleri, Londra'nın yasadışı kumar kulüplerinin üçte birinden aldıkları 'koruma parası' ve diğer suçlulara koydukları 'vergi' sayesinde Kray Kardeşler muhatap oldukları ünlüler ve siyasetçiler tarafından muhatap kabul edilecek kadar zengin olmuşlardı. Artık 'Şirket'in (The Firm) giderek artan miktarda üyesine maaş ödemeye güçleri yetiyordu. Glasgow'daki çetelerle ittifaklar yaptılar, Birmingham'deki kulüplerin kontrolünü ele geçirdiler ve Amerikan Mafyası'na kur yapmaya başladılar.

1960'ların ortasına gelindiğinde, Kray Kardeşler için hayatın son derece kolay olması gerekiyordu. Doğu Londra'yı yönetiyorlar, Batı Londra'da da ünlüler gibi muamele görüyorlardı. Ana rakipleri olan Richardsonlar hapse atılmıştı, polis de Kray Kardeşlerle ilgili ne zaman soruşturma yapmaya kalkışsa bir sessizlik duvarıyla karşılaşıyordu. Daily Mirror gazetesinin Kray Kardeşlerle siyasetçi Lord Boothby arasında bir bağlantı kuran haberi dolayısıyla 'mutlak bir özür' dilemeye zorlanmasının ardından, basın da üzerlerine gitmekten korkuyordu. Fakat inşa ettikleri şiddet ve korku imparatorluğu, kendi içinde bir zayıflık barındırıyordu: Kendisine 'albay' ismini takarak 1930'ların Amerikan gangster filmlerinindeki giyinmeye ve davranmaya çalışan Ronnie Kray.

1957'de ağır yaralama suçundan hapse atıldığında, Ronnie'ye paranoyak şizofreni teşhisi koyulmuş ve akıl hastası ilan edilmişti. Böyle bir durum suç kariyerinde her zaman bir engel teşkil etmese de, Ronnie'nin tuhaf davranışları Şirket'i tehdit edecek bir noktaya gelecek kadar artmıştı. 1966'da, Ronnie'nin şiddet eğilimi Richardson çetesi üyesi George Cornell'i, Blind Beggar Pub'da içki içerken başından vurarak öldürmesine yol açtı. Cornell Ronnie'ye 'şişko ibne' demişti. Bunun ardından, ikizi Reggie'yi Jack 'the Hat' (Şapka) McVitie'yi Eylül 1967'de öldürmesi için kışkırttı. Bu noktaya gelindiğinde, Şirket'in bazı üyeleri Ronnie'nin mantık dışı davranışlarından öylesine endişe duyuyordu ki, ona suikast düzenlemeyi planlamaya başlamışlardı.

İkizlere duyulan sadakat ve saçtıkları korku çatırdamaya başladı.

1968'de, uzun zamandır peşlerinde olan Müfettiş Leonard 'Nipper' (Kıskaç) Read, tanık bulmayı başardı. İkizler yargıcın Cornell ve McVitie cinayetlerinden dolayı en az 30 yıl hapis cezası tavsiyesiyle birlikte, müebbethapse çarptırıldı. Ronnie 17 Mart 1995'te demir parmaklıklar ardında öldü. Bu hale düşmesinde hem kendi kendisini efsaneleştirmesinin, hem basının ilgisini çekmesinin hem de gereksiz şiddetin payı vardı. Reggie ise 1 Ekim 2000'deki ölümünden önce sadece 36 günlük bir özgürlük yaşayabildi.

Richardson Kardeşler

'Suçun efendileri' olan tek yumurta ikizlerinin akılda kalan yapıları ve gördükleri ilgi, Ronnie ve Reggie Kray'i 20. yüzyılın gangster ikonları haline getirmiş durumda. Fakat bir başka iki kardeş de tarihe Londra'nın 1960'larda en çok korkulan ve en çok saygı duyulan organize suç ailesi olarak geçecekler.

Ronnie Kray sonraları, Charlie ve Eddie Richardson'ın örgütünü şöyle tarif edecekti: "Son derece güçlü ve korkulan bir örgüt. Kray kardeşler Doğu Londra'yı kontrol altına alıp kentin batısının kulüpler bölgesinde de önde gelen bir güç olabilirdi, fakat Richardson çetesi de 'suç borusu'nu Güney Londra'da öttürüyordu. Billy Hill'in çetesinin sonradan Richardsonlara katılacak olan üyesi Frankie Fraser şöyle demişti: "Kray ve Richardsonları karşılaştırırsanız, Richardson'lar her konuda birkaç gömlek üstündü –özellikle de beyin gücü açısından."

Ben de Richardsonlarla ilgili hikâyelerin anlatıldığı bir ailede büyüdüm. Annelerine iyi davrandıklarına dair güldürücü klişeye, onların da katıldığı düğünlere ve pikniklere gitmiş olan annem bile inanırdı. Kray kardeşlerin Doğu Londra sokaklarını küçük suçlar açısından güvenli hale getirdiğine yönelik yaygın mit, Richardsonlar için fazla dile getirilmezdi. Fakat aslında söz konusu Richardson Kardeşler açısından daha geçerli; zira Charlie Richardson'dan bir şaplak yiyip, "Batıya siktir ol git ve kahrolası zenginlerden çal" emrini duymuş birçok Güney Londralı suçluyla konuşmuşluğum var.

Charlie 1934'te, kardeşi Eddie de 1936'da doğmuştu. Para için dövüşen eski bir boksörün oğulları olarak, Güney Londra'nın Camberwell semtinde büyüdüler. Charlie'nin 'küçük suç kariyeri' askere çağrılmasıyla kesintiye uğramıştı ki, askerlikte de genel tavırlarında ve emre itaatsizlikten dolayı askeri mahkemeye çıkarılıp, Shepton Mallet askeri hastanesinde Kray kardeşlerle birlikte yattı. Hapisten çıkınca beş farklı deposu bulunan yasal ve kazançlı bir hurdacılık işi kurdu. Bir dizi içki içilen kulübün de sahibiydi. Çalıntı mal almakla suçlandığı 1959'da Kanada'ya kaçtı ama 1961'de bu suçlamadan kurtularak geri dönmeyi başardı. Kanada'da yasal bir şirket kurup, onu yönetip, daha sonra da satmıştı.

Londra'ya döndüğünde, erkek kardeşi Eddie'yle birlikte iş dünyasındaki hem yasal hem de yasadışı çıkarlarını genişletmeye koyuldu. 1966'ya gelindiğinde, kardeşler ve çeteleri, İngiltere'nin o güne dek gördüğü en başarılı ve gelişmiş suç şebekelerinden birini yönetmekteydi. Havaalanlarındaki bilet makinelerinde dolandırıcılık yapmaktan, kumarhane makineleri üzerinden haraç toplamaya, paravan şirketler sayesinde sahtekârlık yapmaktan gece kulübü kundaklamaya ve elmas kaçakçılığına kadar her alanda çıkarları vardı. Charlie 'çete' sözcüğünden her zaman nefret etti; örgütünü sadece bir grup iş ortağı olarak görürdü ve şöyle derdi: "Çocukların veya Amerikan filmlerindeki büyük çocukların sahip olduğu şeye çete denir."

Richardsonlar kendilerini kızdıran herkesi şiddetle cezalandıracakları korkusunu salarak hüküm sürdüler; fakat düşüşlerini getiren şey tam da bu cezalardı. 1966 yılında 100 Scotland Yard dedektifi Richardson kardeşlerin ve 11 yardımcılarının ensesine yapıştı. Bu kişiler, kendilerine kazık atmaya çalışan bir dizi suçluya işkence yapmak ve onlara karşı daha şiddetli suçlar işlemekle itham edildi. Polis Richardson kardeşlerin kurduğu sözde mahkemeleri ve yaptıkları işkenceyi abartmış olabilir. Fakat Charlie'nin bir Britanya mahkemesinin ağır yaralama suçuna verdiği en uzun cezayı –25 yılı– hak etmesi için yeterli miktarda kanıt vardı: Bu kanıtlar, insanların vücutlarının hassas bölgelerine elektrot bağ-

ladıklarını ve anestezi yapılmadan bazı vücut parçalarının yerinden çıkarıldığını gösteriyordu. Charlie'nin kardeşi Eddie de 10 yıl hapis cezası aldı. Eddie Richardson 1976'da serbest kaldı. Fakat 1990 yılında kokain kaçakçılığından bir 10 yıl daha hapis cezasına çarptırıldı. Charlie Richardson ise 1984'de serbest kaldıktan sonra Londra'nın finans merkezinde çalışmaya başladı ve mali piyasalarda kendisine başarılı bir kariyer inşa etti. Charlie'nin pek çok kişinin saygı duyduğu zekası borsada yasal ödüller kazanmasını sağladı. İlginç bir biçimde, Charlie "Londra'nın finans merkezinde daha önceden yaptığım her şeyden daha sahtekârca işler yapılıyor" demişti. Charlie, Margaret Thatcher hükümetinin ulusal sanayiyi özelleştirilmesinden söz ederken, espriyle karışık, "Britanya'daki en büyük organize suç, Britanya halkının zaten sahip olduğu bir şeyi çalıp, aynı şeyi onlara geri satan hükümet tarafından işlendi" derdi.

Countryman Operasyonu

Eski organize suç örgütü lideri Charlie Richardson'ın büyük ölçüde saygı duyulan ve tamamen yasal işler yapan bir işadamına dönüşmesinden sonra yaptığı yorumlardan en tartışmalı olanı belki de şu öneriydi: "Varolan en kazançlı, güçlü ve geniş 'koruma haraççılığı' Londra Polisi tarafından yönetiliyor."

Kulağa Scotland Yard yetkililerinin dürüstlüğüne yönelik anlamsız bir aşağılama olarak gelen bu sözler, maalesef kirli bir tarih tarafından destekleniyor. Bu tarih sadece polisin suçlulara haraç kestiğini değil, aynı zamanda Londra Polisi'yle organize suçlular arasındaki aktif bir danışıklı dövüş olduğunu ortaya koyuyor ve 50 yıldan uzun süre öncesine dayanıyor. Araştırmalar, bazı Metropolitan Polisi yetkililerinin –biri yasal, diğeri Billy Hill'den olmak üzere– iki maaş aldığını ortaya koyuyor. Yine araştırmalara göre bazı yetkililer Hill'in 1952'deki meşhur Eastcastle Sokağı soygununda işbirliği yapmış.

Richardson'ın 'polise düzenli ödeme yaptığına' ve 'bunun bir tür suç vergisi' olduğuna yönelik iddiaları, tutuklandığı 1966 yılında fantastik

görünebilirdi. Fakat meseleyi çok iyi bilen birisi olarak konuştuğu sonradan anlaşıldı. 1969'da, Times gazetesi 'şirket içinde bir şirket' bulunduğunu, Londra Polisi'ndeki yozlaşmış yetkililerin büyük miktarlarda nakit karşılığında suçlulara verilen cezaları düşürebildiklerini ortaya çıkardı. Bu şaşırtıcı bilginin ardından söz konusu yetkililer cezalandırıldı, ancak daha büyük skandalların patlak vermesi için biraz daha beklemek gerekecekti.

1972 yılında Sunday People gazetesi, Londra polisinin suçlu araştırma departmanının bir kolu olan 'Flying Squad'ın şefi Ken Drury'nin, tanınan Soho kabadayısı ve pornografici Jimmy Humphreys'le birlikte tatil yaparken çekilmiş fotoğraflarını yayımladı. Humphreys ciddi bir bıçaklama eyleminden sorumlu tutulunca, 'Kirli Ekip'in (yasadışı pornografiyle mücadele etmekle görevli Müstehcen Yayınlar Ekibi'nin takma adı) gerçekten de kirli polislerden oluştuğunu ifşa etti. Verdiği kanıtlar, amir Wally Virgo ve Başkomiser Bill Moody'nin Soho'daki organize suçu görmezden gelmek için binlerce pound aldığını ortaya çıkardı. Bunun üzerine iki adam da ceza alırken, daha alt düzeydeki yetkililere de hapis cezası verildi.

Yargıcın bazı polis unsurlarının 'devasa boyutlarda bir koruma haracı' topladığını ilan etmesinin ardından, Londra Emniyet Müdürü Sir Robert Mark ironik bir biçimde şöyle demişti: "İyi bir polis gücü, çalıştırdığından daha fazla suçluyu yakalayan güçtür." Mark, 1978'de Countryman Operasyonu'nu başlattı. 4 milyon pounddan fazlasına mal olan ve muazzam engellemelere rağmen dört yıl boyunca 200'den fazla yetkilinin çalıştığı Countryman Operasyonu, daha çok kırsalda çalışan Dorset Polis gücünün Scotland Yard'ı soruşturmasına sahne oldu. Hazırladıkları rapor hiçbir zaman kamuya açıklanmadı, fakat neredeyse 300 yetkilinin yolsuzluk ve organize suç örgütü üyeleriyle işbirliği yapmaktan cezai kovuşturmaya tabi tutulmasını tavsiye ettikleri biliniyor. Fakat sonuç olarak sadece dört yetkili hakkında dava açıldı. 1994 yılında, Londra Emniyet Müdürü Sir Paul Condon da Parlamento'ya kendi yönetimi altındaki polisler arasında 'rüşvet alan 250 yetkili' olduğunu söy-

ledi. 10 yıl sonrasında bu kişilerin sadece bir avuç kadarı başarılı bir şekilde cezalandırılabilmişti.

Bazı tanınan suç bilimciler, Countryman Operasyonu fiyaskosundan ve Scotland Yard'da önceden yaşanan skandallardan sonra yazdıkları akademik makalelerde, Londra Polisi içindeki yolsuzlukların İngiltere'de organize suçun yayılmasındaki en önemli rollerden birini oynadığını öne sürdüler.

Pek tabii ki, polisin Britanya'daki organize suç gruplarına karşı harekete geçmekte zorlanmasının arkasında başka sebepler de var. Pek çok polisin ve halkın genelinin İngiltere'de faaliyet gösteren organize suç şebekelerinin 'Jack ve adamları'ndan daha fazlası olmadığına yönelik inancı bir tür rahatlık havası yarattı. Güçlü bir etnik temelli Mafya'nın veya suç girişimlerini kontrol eden açık ve birleşik bir organize suç örgütünün yokluğu, birçok polis şefinin 'Burada Mafya türü çeteler var olamaz' diye düşünmesine yol açtı. Polis ayrıca genellikle bir suskunluk duvarıyla karşı karşıya kaldı. Londra'nın doğu bölgeleri gibi yerlerde, polise yönelik doğal ve tarihsel bir güvensizlik söz konusuydu; zira polis, bölgenin tersane işçilerine karşı çok defa acımasız grev kırıcıları olarak kullanılmıştı. Yoksul bölgelerde yaşayanlarla polis arasındaki bu 'onlar ve biz' anlayışı ülke çapında pek çok yerde de görülüyordu. Londra'nın dışında, polis arasında zerre yolsuzluğun görülmediği yerlerdeyse, bu faktör başarılı organize suç çetelerinin kurulmasında daha da fazla önem taşımış olabilir.

Glasgow Çeteleri

Britanya'da tersane grevlerinin dağıtılması ve başını alıp gitmiş mezhepçilik nedeniyle polis güçlerine yönelik artan güvensizliğin organize suç gruplarının işlerinin tıkırında gitmesini sağladığı bir şehir de, İskoçya'nın en büyük kenti Glasgow'dur.

Çeteler, 1845-1849 arasında yaşanan ve kente büyük miktarlarda İrlandalı'nın göç etmesine yol açan Büyük İrlanda Kıtlığı'ndan bu yana, Glasgow'un başına bela olan Katoliklerle Protestanlar arasındaki mez-

hep çatışması üzerinde yükselen şiddet kültürünün bir parçası olagelmiştir. 1880'lerde bu çeteler 'Penny Çeteleri' olarak anılırdı, zira polisin yakaladığı her üyeye yönelik cezayı temizlemek için bir penny ödemeleri gerekirdi.

1916'da, yerel basın hâlâ kentin yeraltı dünyasına hâkim olan başarılı ve gaddar çetelerden söz etmekteydi. Beehive Boys, Hi-Hi, Death Valley Boys, Baltic Fleet, Tim Malloy ve Calton Entry gibi çeteler, yüzlerce adamın karıştığı ve genellikle arkasında jiletler, kılıçlar, süngüler, baltalar ve metal borulardan oluşan bir çöp yığını bırakan şiddetli sokak kavgalarına tutuşurlardı.

Redskins gibi çeteler tecrit edilmiş bölgelerden bütün kente yayılmak için çıktılar ve bir ortak giyim tarzı geliştirdiler. Anthony Burgess'in Otomatik Portakal adlı kitabındaki sokak çetelerini hatırlatan bir şekilde, Redskins'in bütün üyeleri açık renkli tüvid başlıklar takmak zorundaydı. Diğer çeteler de kendi tuhaf tarzlarıyla onları izledi. İlk çeteler sadece bölge bazında şiddet faaliyetlerine girişip, Katolik veya Protestan karşıtı bir doğaya sahip olsalar da, kısa süre içinde kendi suç örgütlerini geliştirdiler.

1930'larda, çeteler yerel hipodromlarda 'koruma haracı' kesmeye başladı ve haraç faaliyetlerini, halkı dans kulüplerinden çıkarken tehdit etme noktasına kadar götürdüler. İnsanlar çete üyelerinden öyle çok çekiniyordu ki, üyeler pek çok pubda bedava içki içebiliyor ve ihbar edilme korkusu olmadan dükkanlardan ve diğer işyerlerinden hırsızlık yapabiliyorlardı.

Glasgow'daki çete tehditini, ne çete-baskıncısı diye bilinen İngiliz Polis amiri Sir Percy Sillitoe'nun kente getirilmesi, ne de 2. Dünya Savaşı'nın etkisi azaltabildi. Protestan Billy Boys ile Katolik Norman Conks arasındaki bıçaklı ve kavgaların sayısı azalmadığı gibi, bunlar eskisi kadar ölümcül olmaya devam etti. 1960'lara gelindiğinde çeteler isimlerini 'takım'lara çevirmişti, fakat eskisi gibi şiddet eğilimli ve tuhaf olmaya devam ediyorlardı. Önde gelen takımlar şunlardı: Calton Tong (ismini 1961 tarihli Tongların Terörü adlı filmden alıyordu), the Fleet, The

Toi ve Possilpark Uncle. Bu son takım da adını 'The Man from U.N.C.L.E.' adlı televizyon dizisinden alıyordu ve jilet kullanmakta usta olan üyelerinin, televizyon kahramanları Napoleon Solo ve Illya Kuryakin gibi giyinmesiyle meşhurdu.

Çeteler organize suçla bağlantılarını korudular, fakat sokak kavgalarının ardında, daha gelişmiş suç örgütleri yasadışı ekonominin en büyük payını götürmekteydi. Bunların en önemlisi Thompson suç ailesidir. Arthur Thompson tarafından yönetilen örgütün karargahı Thompson'un elleriyle birleştirdiği, kendisine ait iki sosyal konuttu. Thompson'ın ortakları, yeraltı dünyasının zenginliklerinden dev bir pay alıyorlardı. Thompson haraçtan uyuşturucuya kadar her tür işin içindeydi ve kârdan pay talep ediyordu. İşe 1950'lerde, bir sokak çetesi üyesi ve korku saçan bir tefeci olarak başlamıştı, fakat faaliyetlerini kısa süre içinde bir dizi yasal ve yasadışı işlerle çeşitlendirdi. 1993'teki ölümünden önce, sadece koruma haracından haftada 100 bin pound kazandığı tahmin ediliyordu. Dolayısıyla, uzun zamandır kendisi için çalışan sadık 'aile askerleri'ne emeklilik hediyesi olarak birer pub satın almasına şaşmamak gerek. Thompson'dan öyle korkuluyordu ki, oğlu Arthur Thompson Junior ('Şişko' Thompson) 1991'de bir çete kavgasında öldürüldüğünde, şüpheliler olayla ilgilerinin bulunmadığını ilan etmek için doğrudan gazetelere başvurdular. Bu yine de, iki şüphelinin, yani Joe 'Bananas' Hanlon ve Bobby Glover'ın, kısa süre içinde bir arabada başlarından ve makatlarından vurulmuş halde bulunmalarını önleyemedi. Thompson, Glasgow'un onun ölümünden sonra suç dünyasıyla bağlantılı ölümlerden dolayı bir tür 'Bosna'ya dönüşebileceği kehanetinde bulunmuştu. Maalesef, bu sözleri uyuşturucu nedeniyle çıkan kavgaların bir dizi cinayete yol açmasıyla gerçekleşmiş görünüyor. Bu cinayetlere, Dainels adlı suç klanıyla savaş halinde olduğu bilinen Thomas McGraw'un ortağı Frank McPhie'nin 2000'de öldürülmesi de dahil.

İrlanda Terörizmi ve Organize Suçu

Britanya adalarında Katolik ve Protestan toplumları arasındaki mez-

hep çatışmasının organize suç şebekelerinin gelişmesini teşvik ettiği tek yer Glasgow değildir. Kuzey İrlanda'da büyük miktarda nefret ve şiddeti besleyen etnik ve dinsel bölünmeler de terörizmle ittifak halindeki organize suçun başarılı olması için mükemmel bir ortam yarattı. Fenian Kardeşliği ve İrlanda Cumhuriyetçi Kardeşliği gibi kendilerini İrlanda'daki Britanya yönetimini devirmeye adamış gizli cemiyetler ve milliyetçi gruplar, terörist faaliyetlerini suç aracılığıyla finanse ediyorlardı. Hırsızlık, silahlı banka soygunu ve adam kaçırma gibi suçları Britanyalı işyerlerine, Britanya vatandaşlarına veya devlet şirketlerine karşı işlerken, bunları düşmanı zora sokmaya yönelik meşru hareketler sayıyorlardı.

Özgürlük savaşçıları gibi görülmek, genelde bir örgütün, ait olduğunu iddia ettiği topluluk tarafından, tespit edilmeye ve yakalanmaya karşı korunması anlamına gelir. Kuzey İrlanda'da faaliyet gösteren İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu'yla (IRA) bağlantılı organize suç unsurları açısından da durum aynıydı. Belfast ve Derry gibi kentlerin geleneksel olarak yoksul bölgelerinde, yoksulluğun polise karşı yarattığı doğal antipati, Kraliyet Ulster Jandarma Birlikleri'nin (RUC) mezhepçi doğası tarafından da güçlendiriliyordu.

Kuzey İrlanda'daki ihtilaf derinleşip Britanya askerleri 1969'da Ulster'e gönderildiğinde, Milliyetçiler polise daha da düşman olmuştu. Halkın desteğinden yoksun olan ve kendilerine karşı terörist saldırılar düzenlenmesinden çekinen RUC kalelere benzer polis merkezlerine çekildi ve düşman toprağı olarak gördükleri Milliyetçi bölgelere sadece arada sırada ordu destekli baskınlar düzenledi. Kuzey İrlanda'nın bazı bölgelerinde kanun ve nizamın bu şekilde ortadan kalkması, güç boşluğunu paramiliter güçlerin doldurmasının önünü açtı. Artık, organize suç unsurlarına sahip gruplar kendi bölgelerini ve içinde bulundukları toplulukları denetliyordu.

IRA kendi toplumunun arasındaki uyuşturucu satışının kontrolünü ele geçirdi ve haraç ile koruma faaliyetlerini hızla genişletti. Tekeller kurdu ve para aklanmasına yardımcı olması için, bahisçiler ve tak-

si durakları gibi yasal işler üzerindeki kontrolünü garanti altına aldı. Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti arasındaki sınır, Antrim gibi yerlerde 'eşkıya ülkesi' diye anılmaya başladı. Polisin veya ordunun buraları kontrol edebilmesi imkânsızdı. Bu durum iki ülke arasında artık geçirgen olan sınırdan sadece silah, insan ve bomba yapımında kullanılabilecek malzemelerin geçişine izin vermekle kalmadı; aynı zamanda, IRA petrol ve sigara gibi malların da geniş çaplı gümrük kaçakçılığını yapabiliyordu.

Silahlı banka baskınları ve insanların maaşlarını ellerinden alma gibi daha geleneksel para kazanma yöntemlerinin yanında ek gelir getirsin diye başlayan bu faaliyetler, muazzam miktarlarda kâr getiren gelişmiş bir suç imparatorluğuna dönüştü. Bu imparatorluk sadece içerideki ve dışarıdaki silahlı milliyetçi mücadeleyi değil, aynı zamanda bu işe katılanların lüks yaşamlarını da finanse etti. Söz konusu suç şebekesi cezalandırma amaçlı dayak, dizkapağına kurşun sıkma ve yollarına çıkan veya ihanetten ettiğinden şüphelenilen insanların sık sık ortadan kaybolması aracılığıyla savunuluyordu.

Elde edilen gelir aynı zamanda tonlarca tüfek, patlayıcı ve Libya gibi devletlerden roketatarlar da dahil olmak üzere, muazzam miktarlarda silah alımı için harcanıyordu. Artan silahlar İngiltere içindeki suçlulara satılıyordu ki, IRA bu işi neredeyse 1916 kadar erken bir tarihten beri yapmaktaydı. Britanya'ya sadık terör örgütleri de organize suça karışmıştı, ancak hiçbir zaman IRA'nın gelişmişliğine erişemediler. Cumhuriyetçilerin yurtdışındaki para toplama şebekesi de ideal bir ek kara para aklama yöntemiydi. IRA ayrıca Küba Mafyası ve Kolombiyalı kartellerle bağlantılar kurarak, silah kaçakçılığı şebekesini Avrupa'ya uyuşturucu sokmak için de kullandı.

1990'lardaki barış süreci, RUC'nin reformdan geçirilmesi ve IRA'nın silahlı mücadeleyi sonlandırma sözüyle birlikte, bazı yorumcular organize suça terörist katılımının azalacağına inandı. Diğerleriyse, onları koruyacak siyasi örtünün yokluğunda bile, organize suçun mali çekiciliğinin bazı IRA üyelerinin pes etmesi için fazla güçlü olduğunu düşünü-

yordu. Belfast'taki Northern Bank genel merkezine Aralık 2004'te düzenlenen 26,5 milyon poundluk baskın, kimin haklı olduğuna işaret ediyor. RUC'den bazı yetkililer bunu 'IRA'nın emeklilik soygunu' diye niteledi; diğerleriyse, 'İrlanda terörizmi ve organize suçu için işler her zamanki gibi' yorumunu yapıyor.

Gümrük Kaçakçılığı

Organize suçun gümrük kaçakçılığındaki rolü, Babil ve diğer antik Mezopotamya kentlerinin bazı malların ticaretine vergi koyduğu MÖ. 1780-1750 dönemine kadar dayanır. Bu durum, söz konusu vergiden kaçarak kâr elde eden ilk organize grupları da ortaya çıkarmış ve tarih boyunca süren bir şablon yaratmıştır. Belirli bir malın farklı ülkelerdeki bedeli arasında vergiden kaynaklanan kayda değer bir fark oluştuğunda, organize suç kaçakçılık işine girerek bu durumdan istifade etmiştir. Geçmiş yüzyıllarda, en fazla kaçakçılığı yapılan maddeler yün ve baharatlardı; bugünse gümrük kaçakçılığına en fazla konu olan mallar alkol ve sigara.

ABD'de eyaletler arasında sigaraya konulan farklı vergi oranları, Cosa Nostra'nın sadece New Kork kent merkezinde yılda 400 milyon paket kaçak sigara satışını kontrol etmesine imkân tanıdı. Bu durum New York eyaleti açısından yıllık 100 milyon dolarlık vergi kaybı anlamına geliyor ve somut bir Mafya geliri üretiyor.

Gümrük kaçakçılığı Avrupa'da da dile getirilen bir sorun; Moldavya, Rusya, Andora ve Fas gibi ülkelerden, yüksek tütün vergisine sahip AB ülkelerine her yıl milyarlarca dolar değerinde sigara sokuluyor. Sadece Büyük Britanya'da, tütün kaçakçılığının hükümete maliyeti 4 milyar pounddan yüksek. Yasadışı ticaret, İtalyan Mafyası, Rus Organizatsiya ve Vietnamlı suç çeteleri açısından önemli bir gelir kaynağı. Hepsi bu tür ticareti düşük riskli, yüksek kârlı bir faaliyet olarak görüyor.

Costa Del Crime*

Bütün profesyonel yaşamını bir organize suç örgütünde çalışarak geçirmiş birisi için emeklilik önemli bir husustur. Sadece ileri bir yaşa kadar hayatta kalmanın bile sorun olduğu bir endüstride, emeklilik dönemini planlamak genelde son bir büyük anlaşmayı kotarmak veya 26.5 milyon poundluk Northern Bank baskını gibi önemli bir soygunu gerçekleştirmek anlamına gelir. Sadece rahat bir yaşam sürmek için değil, aynı zamanda kanunun ve görülecek bir hesabı olan eski düş-

* İspanyolca, Suç Kıyısı

manların bir adım önünden gitmek için büyük miktarlarda paraya ihtiyaç duyulur. 1957'de, 'Britanya'nın eski yeraltı dünyası patronu' Billy Hill, emeklilik günlerini İspanya'da geçirmek için organize suçu bırakacağını açıklayan ilk önde gelen İngiliz gangster olmuştu. Hill bu emeklilikle sadece yasadışı serveti açısından iyi bir döviz kurunun tadını kaçırmakla kalmamış, ayrıca Britanya'da kalsaydı karşı karşıya kalacağından çok daha az polis tetkinine maruz kalmıştı. Bu durum, rakip gangsterlerin veya Britanyalı yetkililerin potansiyel hedefi olmadan, Britanya'daki suçluların finansörü gibi hareket etmesine olanak tanıdı. Pek çok yorumcu, Hill'in emekliliğinin Britanya'nın yeraltı dünyasından pek çoklarının hayata geçirmek istediği bir model olduğuna inanır. Bu doğruysa, Hill farkında olmadan 'Suç Kıyısı'nı yaratmakta bir rol oynamış olabilir.

Genelde Britanya'daki tabloid gazetelerin bir buluşu olduğu söylenerek ciddiye alınmasa da, Interpol, Europol ve Scotland Yard'ın çeşitli dosyalarına baktığınızda, güney İspanya'daki Malaga bölgesinin batı kıyısındaki Costa del Sol'un, Londra yeraltı dünyasının en önde gelen isimlerinden oluşan bir topluluğa ev sahipliği yaptığından şüphe etmek imkânsız. Bölgede aynı zamanda, Britanya organize suçundaki statüleri emekliden epey uzakta olan bir dizi şüpheli karakter de yaşıyor. Dolayısıyla, 'Suç Kıyısı' takma ismi hak edilmiş görünüyor.

Costa Del Sol'un Britanya'daki organize suçtan emekli olanlar veya sadece ülkeyi terk etmek isteyenler için neden kutsal bir mekâna dönüştüğünün nedenini anlamak kolay: 1978 yılında, İspanya'yla İngiltere arasındaki 100 yıllık bir suçlu iadesi anlaşması çökmüştü. Böylelikle Britanya'da organize suça karışarak polisten kaçanlar ve kanunun pençesinden korkanlar için, bir anda çekici bir Avrupa ülkesinde güvenli bir sığınak ortaya çıkmıştı. Burası aynı zamanda aile üyelerinin ve suç ortaklarının kolayca ziyaret edeceği kadar yakındı.

Sadece birkaç yıl içinde Costa del Sol organize suçla ilgili sebeplerden dolayı aranmakta olan 50'den fazla Britanyalı suçlunun evi veya geçici sığınma noktası olmuştu; bu kişiler arasında, Howard Marks, Ron-

nie Knight ve Freddie Foreman da bulunuyordu. Suçlu iadesine yönelik yasal boşluğun 1985'de ortadan kaldırılmasına ve bu suçluların çoğunun zaman içinde Britanya kıyılarına dönmesine rağmen, yeni anlaşma 2001'de imzalandığında İspanya'da hâlâ 35 kaçak vardı.

Fakat 2001'e gelindiğinde de, Britanya organize suç örgütleri unsurlarını Suç Kıyısı'na çeken şey artık güneş ve hapishane dışında kalmak değildi. Burada yaşamakta olan kötü adamlar geniş bir haşhaş kaçakçılığı ağı kurmuşlardı ve uyuşturucuyu Fas'tan İspanya kıyılarına getirmekteydiler. Bu özellikle kazançlı iş alanı, 1990'larda Britanya ve İspanyol Balear Adaları'ndaki ecstacy dağıtımını da kapsayacak şekilde genişlemişti.

Buradan elde edilen büyük miktarlardaki para, yarı-emekli olmuş kötü adamların cennetlerinde görmek istemedikleri bir şeyi de yanında getirmişti: Çete bağlantılı cinayet. Eski büyük tren soyguncusu Charlie Wilson'ın 1990'daki ölümünden bu yana, bir dizi uyuşturucu bağlantılı cinayet meydana geldi. Öldürülen kişiler arasında, cesedi 2000'de Malaga havaalanı otoparkındaki bir Range Rover'da bulunan, uyuşturucu satıcısı Michael McGuiness de vardı. Bu cinayetlerin çoğunun, 1970'lerde Londra'daki 'Wembley çetesi'ni yöneten Mickey Green'le bağlantılı olduğu sanılıyor. 'Farekulağı' lakaplı Grin ve 'Suç Kıyısı'ndaki uyuşturucu satıcısı çetesi, İspanya'yı Britanyalı organize suç örgütlerinin yeni savaş alanına dönüştürmekte yalnız da değiller. Fakat eski bir gangsterin bana dediği gibi, "Burası yine de Londra'dan çok daha güvenli. Yabancı çeteler taşındığında, benim gibiler için potansiyel bir kan banyosu haline geldi."

Avrupa'da Yeraltı Dünyası

"Eskiden tek bir köyde işlenen suçları yönetirdim.
Şimdi Avrupa benim oyun alanım."
Arnavut gangster Zef Nano, 2006

Avrupa son 20 yılda, pek çoklarının bir asır alacağını düşüneceği türden, köktenci siyasi ve ekonomik dönüşümler geçirdi. Sovyetler Birliği'nin çöküşünden bu yana, kıta genellikle eski sınırların çoğundan yoksun bir yer gibi görülüyor –tek bir Avrupa piyasası, tek bir Avrupa halkı. Pek çok kişi için, daha da sıkı entegrasyon isteği geri dönüşü olmayan bir süreç. Yeni Avrupa sadece siyasetçiler değil, kıtanın sayısız organize suç çetesi tarafından da tek bir bölge gibi görülüyor. Suçlular yıllar boyunca, daha büyük piyasaların, daha az ticaret engelinin ve insanlarla malların serbest dolaşımının hayalini kurmuştur.

Sovyet devletinin çöküşüyle serbest kalan tek şey demokrasinin gücü değildi. Doğu Bloku'nun küllerinden, zengin Batı Avrupa piyasasına doğru genişlemeyi dört gözle bekleyen bir dizi organize suç grubu doğmuştu. Varşova Paktı'nın yokluğunda, Balkanlar'daki müzelik çekişmeler kısa zaman içerisinde kanlı savaşlara dönüştü. Bu savaşların bir sonucu olarak Sırbistan ve Arnavutluk gibi ülkelerden yeni suç imparatorlukları çıktı.

Avrupa çapındaki yerleşik suç şebekeleri şimdi bu taze, acımasız rakiplere karşı koymak zorunda. Bir gangster bana şöyle demişti: "Batı Avrupa zengin bir insanın evinde, bedava yemek verilen daimi bir parti gibi. Yoksulları ve silahlı kötü adamları böyle bir ziyafetten uzak tutabileceğini mi sandın?"

Korsika Mafyası

Fransa ile İtalya arasında sıkışmış durumdaki Korsika'nın stratejik konumu, ada halkına neredeyse yakın komşusu Sicilya'nınkini gölgeleyecek türden bir kan ve şiddet tarihi bahşetmiştir. Adayı yöneten her-

kese karşı verilen yüzlerce yıllık mücadele, Korsika Mafyası'nın ortaya çıkmasına olanak tanıyan gizli cemiyetleri ve direniş hareketlerini miras bırakmıştı. Bugün bile Korsika'yı Fransız yönetiminden özgürleştirmek için mücadele eden Korsika Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin (FNLC), hem adada hem de ada dışında organize suçla yakın bağlantıları bulunmaktadır.

Korsika Mafyası'nın yapısı Sicilya Mafyası'nınkine benzer. Birbirleriye yarışan ve zaman zaman da çeşitli organize suç faaliyetlerinde işbirliği yapan birkaç farklı aileden oluşur. Korsika Mafyası en çok, eroin trafiğindeki ve meşum 'Fransız Bağlantısı'ndaki (French Connection) rolüyle meşhurdur. 1920'lerden sonra, Korsika Mafyası Avrupa'ya ve Amerika'ya eroin tedarikini büyük ölçüde kontrol ediyordu. Korsika'da, Türkiye'den gelen haşhaş tohumlarının işlendiği büyük laboratuarlar vardı. Daha sonra eroin Fransa'daki Marsilya limanına, buradan da Avrupa içlerine ve Amerika kıtasına gönderilirdi. Güneydoğu Asya'daki Fransız sömürgelerinden gelen ham haşhaş da Korsika'da işlenmesi için önce Marsilya'ya getirilirdi. 1946'da 'Şanslı Luciano'yla yapılan bir anlaşma Korsika Mafyası'nın Amerika'ya ithalat piyasasını köktenci bir biçimde genişletmişti.

Bu şebeke 1960'a dek neredeyse hiç bozulmadan varlığını korudu; fakat 1960'da Guatemala'nın Belçika, Hollanda ve Lüksemburg büyükelçisi olan Mauricio Rosal'ın, Korsika Mafyası için her hafta 200 kilogram ağırlığında eroinin yasadışı taşımacılığını yaptığı ortaya çıktı. O sıralarda Fransız polisi yılda sadece 90 kilogram eroini ele geçirebiliyordu. Rosal'ın yakalanması, Korsika Mafyası'nın uyuşturucu trafiğini yok etmeye yönelik 10 yıldan uzun süren bir uluslararası işbirliğine yol açtı. Başkan Nixon 1971'de 'uyuşturucuya karşı savaş' ilan ettiğinde, bu savaşın etkilerini ilk hissedenlerden biri Korsika Mafyası'nın elebaşlarından Auguste Ricord oldu; Ricord, eroin dağıtımı operasyonunun Güney Amerika ayağını yönetiyordu. Nixon, Korsika Mafyası'nın Güney Amerika'da faaliyet gösteren unsurlarıyla bağlantıları bulunan bazı CIA üyelerinin itirazlarına rağmen, Ricord'un ABD'de cezalandırılması için Paraguay'dan

iade edilmesini sağladı.

İtalyan, Sicilyalı ve Amerikalı Mafya üyeleri, güvenilir ve verimli suikastçılar olarak gördükleri Korsikalı mafya üyelerine saygı duyardı. Korsikalılar ağızlarını sıkı tutmakla ünlüydü. 2. Dünya Savaşı'nda Nazilere karşı direniş hareketinde savaşmış olanları, yeraltı dünyasının kiralayabileceği en yaratıcı ve en becerikli katillerdi. Amerikan Mafyası, özellikle de Montreal ve New Orleans'ta 1970'lerin sonlarına kadar Korsikalı tetikçileri düzenli olarak kullandı.

Tetikçiler olarak kullanılan Korsikalılarla Amerikan Mafyası arasındaki bağlantıdan dolayı, Amerikan istihbarat topluluğundaki bazı araştırmacılar ve unsurlar, yazar Stephen J. Rivele'nin iddialarını ciddiye almaktadırlar. Rivele, 1988 yılında, 1963'te Başkan John F. Kennedy'ye düzenlenen suikastta Korsikalı tetikçilerin kullanıldığını ima eden araştırmasını yayımlamıştı.

Carlos Marcello'nun ve New Orleans Mafyası'nın JFK'in ölümüyle ilgisi bulunduğuna dair uzun süredir inanılan görüş, bazı ikinci derecede kanıtlarla da desteklenmektedir. Rivele'nin araştırması da, Amerikan Mafyası'nın bazı üyelerinin, başkanı vurması için üç Korsika Mafyası üyesini kiraladığını ima ediyor gibi görünüyordu. Rivele'nin ismini verdiği adamlardan biri, tanınmış bir Korsikalı suikastçı ve Ricord uyuşturucu kartelinin üyesi olan Lucian Sartiri'ydi. Onun Kennedy suikastındaki rolü –eğer bir rolü varsa– hâlâ belirsiz. Fakat Amerikan istihbaratından bazılarının bunun mümkün olduğunu düşünmesi, Korsika Mafyası'nın tetikçi ihlal etmekteki ününün ve Amerikan Mafyası'yla bağlantılarının altını çiziyor.

Korsika Mafyası'nın gücü, 1960'ların sonunda ve 1970'lerin başında zirve yapmasının ardından azaldı. Uyuşturucu şebekesine karşı ülkeler arası işbirliği Korsika Mafyası'na ağır bir darbe vurdu ve uluslararası uyuşturucu dağıtımı konusunda hem İtalyan Mafyası gibi eski rakipleriyle hem de yeni güçlerle artan rekabet, Korsikalıları sıkıştırdı. Korsika Mafyası Fransa'da fuhuş üzerindeki önemli rolü dışında her şeyini kaybetmiş durumda ve anavatanı Korsika'da bile gücü saldırı altın-

da. Armata Corsa gibi yeni gruplar FNLC'nin organize suçla bağlantılarını açıkça kınıyor ve adayı sadece Fransız yönetiminden değil, aynı zamanda Korsika Mafyası'nın etkisinden de kurtarmaya yemin ediyor.

Arnavutluk Mafyası

Korsika Mafyası gibi yerleşik organize suç grupları son yıllarda düşüşe geçse de, Avrupa'nın yeraltı dünyasındaki yeni aktörler için son 10 yıl daha önceden görülmemiş bir patlamaya sahne oldu. Arnavutluk Mafyası, anavatanında rejimin 1991'de çökmesinin ardından ciddi biçimde büyüyen gruplardan biri.

Marx'ın ve Enver Hoca'nın heykellerinin indirilmesiyle birlikte, her zaman için bir eşkıya bölgesi olarak görülen Kuzey Arnavutluk'ta kanun ve düzen çökmeye başladı. Demokrasiye dönüşmeye çalışan ülkedeki kaos nihayetinde yerel suç klanlarının şefleri üzerindeki kısıtlamaları gevşetti ve Kuzey Arnavutluk hızla kanunsuz ve neredeyse otonom bir bölgeye dönüştü. Bunlar yeni bir suç şebekesinin ortaya çıkması için mükemmel koşullardı, ama bu duruma bir de 1991'de komşu Yugoslavya'da patlak veren savaş tuz biber ekti.

Bu savaş Batı Avrupa'ya eroin girişinin önemli rotalarından birini sekteye uğratıyordu. Alternatif rotalar arayan İtalyan ve Sicilya Mafyası, giderek daha az kontrol edilen bir Arnavutluk'un sunduğu fırsatın üzerine atladılar. 1970'lerin başından beri amatörce uyuşturucu kaçakçılığı yapan ve Arnavutluk'un kuzeyinde faaliyet gösteren bir Arnavut suçlu klanı gruplaşması olan '15 Aile' ile ittifak kurdular. Sadece birkaç ay içinde, İtalyan Mafyası özellikle de liman kenti Vlore'ye olmak üzere bir sürü temsilcisini Arnavutluk'a gönderdi.

Arnavutlar İtalyan meslektaşlarından hızla bir şeyler öğrendi, geleneksel Mafya yapısını süratle benimsedi ve birkaç yıl sonrasında eroin ticareti operasyonunun küçük ortakları olmayı küçümsemeye başladı. 15 Aile genişledi, Arnavutluk'un diğer yerlerindeki suç örgütlerini zorla asimile etti ve Avrupalı polis yetkilileri tarafından artık 'Arnavut Mafyası' diye anılan güç ortaya çıktı. Eski İtalyan ortaklarına oto-

ritesini kabul ettiren Arnavut Mafyası, eroin dağıtımındaki rolünü hızla genişletti. 1999'a gelindiğinde, Interpol tahminlerine göre Mafya Avrupa'daki eroin ticaretinin yüzde 60'ını kontrol ediyordu.

Arnavut Mafyası kendi suç imparatorluklarının serpildiği kanunsuz bölgeyi genişletme hedefiyle, Kosova Kurtuluş Ordusu da dahil olmak üzere komşu Kosova ve Makedonya'da Arnavut toplumları için faaliyet gösteren silahlı ayrılıkçı hareketlere ciddi finansman sağlamaya başladı. Kosova'da 1990'ların sonunda mayalanmasına yardım ettikleri tam kapsamlı savaş, işler açısından inanılmaz derecede yararlı oldu. Binlerce mülteci üzerinden yeni servet elde ettiler ve bölgeye yönelik silah seli sayesinde Mafya silah satıcılığında önde gelen bir aktöre dönüştü. BM Kosova'nın siyasi ve askeri kontrolünü Haziran 1999'da devraldığında, ülkeyi yönetme noktasında Arnavut Mafyası kurumun fiili bir ortağı oldu. BM çalışanları ve NATO liderliğindeki Kosova güçleri arasında yolsuzluk öylesine yaygındı ki, bir noktada kaçakçılık için NATO araçları kullanılıyordu ve BM yetkilileri kadın ve çocuk kaçakçılığında işbirliği yapıyordu.

Arnavutluk'taki 'klan kanunu' kadınları ve çocukları satın alınabilecek ve satılabilecek birer mal olarak görüyor. Bu durum, Arnavut Mafyası'nın şu an Avrupa'da, özellikle de fuhuş şebekelerini kontrol ettiği Büyük Britanya'da, fuhuş konusunda oynadığı muazzam rolü kısmen açıklıyor. Arnavutluk'ta birkaç yüz pounda satın alınan genç bir kız, yasadışı yollardan Birleşik Krallık'a sokulup, yeni bir 'sahip'e en az 5 bin pound karşılığında satılıyor. Söz konusu kızın, zorla fuhuş yaptırılarak yılda en az 30 bin poundluk gelir getirmesi bekleniyor.

İtalyan Mafyası grubu Sacra Corona Unita ile Arnavut Mafyası arasında, İtalya, Avusturya, Almanya, ve İsviçre'de kadın kaçakçılığı ve fuhuş üzerine güçlü bir ittifak kurulmuş durumda. Diğer İtalyan Mafyası grupları da, yasadışı ticaret üzerinden 'vergi' toplama ve Mafya'nın İtalyan topraklarında başka yerlere genişlemeyeceğine yönelik bir anlaşma karşılığında, Arnavutluk Mafyası'nın kendi bölgelerinde fuhuş, haşhaş ve insan kaçakçılığı operasyonları yürütmesine izin veriyor. Arna-

vut mülteci ve göçmen toplulukları aracılığıyla; Mafiya sadece Avrupa'da değil, Amerika'da da operasyonlar yürütüyor.

Türk ve Kürt gruplarla son zamanlarda eroin ticareti kontrolü üzerine özellikle de Almanya'da yaşanan kanlı ihtilaflar, Arnavut Mafyası üzerindeki uluslararası polis dikkatini artırmış durumda. Fakat ne çatışmalar, ne toplu tutuklamalar, ne de 15 Aile patronlarından Davut Kadriovski'nin hapse atılması, Arnavut Mafyası'nın yeraltı dünyasındaki gücünü sürekli artırarak yükselişini yavaşlatamadı.

Sırp Mafyası

Komünist yönetim sonrası patlak veren savaşlardan beslenen tek organize suç şebekesi Arnavutluk Mafyası değildi. 1000 yıldır ağzı kapalı bir şişede tutulan etnik, dini ve siyasi önyargılar 1991 yılında Yugoslavya haritası üzerine dökülünce, Sırp organize suç gruplarının yükselişi başladı; bu gruplar Avrupa'nın yeraltı dünyasına kayda değer bir yeni güç olarak girmekle kalmadı; aynı zamanda savaş suçlarını finanse ettiler ve bir başbakana suikast düzenlediler. Tito'nun Yugoslavya'daki komünist yönetimi sırasında hem Yugoslavya Federasyonu'nu sonradan yok edecek gerilimler kontrol altında tutuluyordu, hem de organize suç faaliyetleri sıkı bir biçimde denetleniyordu. Buna rağmen, kaçakçı gruplar hem Hırvatistan kıyılarında, hem de denetimsiz Kosova-Arnavutluk sınırında faaliyet gösteriyordu; en güçlü suç çeteleri de başkent Belgrad'ın dışında çalışıyordu.

Nasa Stvar'ın* belkemiği, Belgrad'da faaliyet gösteren ve ismini kente 'üs' edindiği bölgeden alan beş ana çeteden oluşur. Fuhuş, kaçakçılık ve şantaj işlerinde çıkarları bulunan Vozdovac ve Zemun çeteleri bunların en güçlüleri sayılır. Bazı çete üyelerinin dediği gibi 'İşler' (The Bussiness), polis arasında yaygın yolsuzluk ve halkın devlet tarafından karşılanamayan bazı ihtiyaçlarına yanıt verilebildiği için Tito yönetiminde hayatta kalabilmişti.

* Sırp Mafyası'na verilen isimlerden biri.

Fakat Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin 1991'de dağılmasıyla ve bunun ardından bir zamanlar bu cumhuriyetin parçası olan çeşitli devletler arasında savaşların çıkmasıyla birlikte, silahlı ihtilafların acısından doğan kâr getirecek bol miktarda fırsat sayesinde Sırp Mafyası'nın frenleri boşaldı. Sırbistan'a ağır ekonomik ve ticari yaptırımlar dayatılması da, zaten yerleşik kaçakçılık şebekeleri kurmuş olanlara muazzam kâr getirdi. Sırp Mafyası'nın çeşitli unsurları muazzam miktarlardaki yasadışı kazançlarının bir kısmını, Sırp Cumhuriyeti'nin dışındaki bölgelerde yaşayan Sırpları koruma amacıyla kurulmuş paramiliter birliklere aktı. Fakat bu gönüllü Sırp birlikleri fiiliyatta Sırp savaş makinesinin gayrı resmi bölümü haline geldi ve Yugoslav savaşlarında işlenen en kötü savaş suçlarında adları anıldı. Paramiliter güçler Nasa Stvar'ı Sırp hükümetinin en üst kademeleriyle sıkıca birleştiriyordu –Başkan Slobodan Miloşeviç'in rejiminin nerede bitip 'İşler'in nerede başladığını anlamak genellikle zordu.

Dikkate değer figürlerden birisi, işe Belgrad'ın Kızılyıldız futbol kulübünün 20 taraftarı olarak başlayıp sonrasında 10 bin kişilik bir güce dönüşen 'Kaplanlar'ın lideri Zeljko Raznatoviç'ti. Kendi kendisine verdiği Arkan* lakabıyla tanınan bu suçlu, barış zamanında da hem siyasi nüfuzunu, hem de yeraltı dünyasındaki gücünü korumakta kararlıydı. 2000'de Mafya ve siyasetteki rakipleri tarafından öldürülmesinin ardından, karısı ve bir turbo-folk müziği yıldızı olan Ceca Raznatoviç onun suç imparatorluğunu devralmakla suçlandı. Yasadışı silah bulundurmak ve aranan suçluları barındırmak gerekçesiyle dört ay gözaltında tutulduktan sonra, ceza almadan serbest bırakıldılar.

Vozdovac ve Zmun çeteleri sokaklarda açıkça ölüm mangalığı yaparken, Arkan'ın ölümü kamuoyunca iyi bilinen pek çok cinayetten sadece biriydi. İki çete de, savaş zamanında elde ettikleri güçten vazgeçmeye hiç de niyetli olmadıklarını açıkça ortaya koymuştu. Belgrad Emniyet Müdürü General Bosko Buha'nın organize suçun üstüne gidece-

* The Avengers adlı çizgi romandaki bir karakter.

ğini açıklamasından sadece günler sonra 2002'de öldürülmesi, Sırp Mafyası adına gerçek bir güç gösterisiydi. Fakat Başbakan Zoran Dindic'in 2003'te öldürülmesiyle birlikte, Sırp Mafyası'nın yetkililere yönelik katıksız aşağılaması geri tepti. Bu suikastı devasa bir baskı izledi; Ceca Raznatovic de dahil 300'den fazla şüpheli Mafya üyesi tutuklandı.

Dindic'in ölümünün ardından organize suça karşı büyük ses getiren adımlar atılmasına rağmen, Sırp Mafyası Sırp ekonomisinin ve siyasetinin içine öylesine işlemiş durumda ki, sahip olduğu nüfuz kendisi büyük bir gölge hükümet gibi gösteriyor. Batı'da çoktan aklanmış milyarlarca doların yanı sıra, sigara kaçakçılığı, silah satıcılığı, insan kaçakçılığı, siber suçlar ve haraç alanlarındaki çıkarları bütün Avrupa'ya uzanır durumda. Maalesef Yugoslavya'nın çöküşü, savaşın ve karlı iktidar politikalarının organize suç felaketinin yayılmasına yardım ettiği son olay da olmayacak.

Türk ve Kürt Çeteleri

Yüzlerce yıllık etnik, dini ve siyasi bölünmeler sadece Yugoslavya'yla sınırlı değil. Bu bölünmeler aynı zamanda Osmanlı Hanedanlığı'nın çöküşünden doğan Türkiye'de ve önce Osmanlı sonra da Türk yönetiminden ayrılmak isteyen Kürtler arasında da mevcuttu. Tıpkı eski Yugoslavya'da olduğu gibi, söz konusu bölünmeler zaman içinde Avrupa boyunca yayılacak organize suç gruplarının büyümesine olanak tanıdı.

20. yüzyılın ilk yarısı boyunca, Avrupa ve Amerika'da tüketilen eroinin büyük kısmının ham maddesi, Korsikalı işleme laboratuarlarına ve Marsilya limanına Türkiye'den geliyordu. İlk başlarda, Türk çiftçilerin medikal amaçlarda kullanılmak üzere haşhaş tohumu yetiştirmesi yasaldı. Fakat muazzam boyutlardaki yasadışı talep büyüyen bir karaborsanın ortaya çıkmasına yol açtı. Köy düzeyindeki girişimlerin koordinasyonu, zamanla Baba'lara dönüşen figürler tarafından denetleniyordu. 1970'lerde Türkiye'de yasal haşhaş tohumu üretimine son verilmesinin ardından, bu babalar yeni duruma uyum sağladı. Afganistan ve Pakistan'dan Türkiye'ye haşhaş tohumu getirip bunları kendi-

leri işlemeye başladılar ve İngiltere ve Almanya gibi ülkelerdeki Türk göçmenlerle 'misafir işçi' topluluklarını, sokak düzeyinde bir dağıtım sistemi yaratmak için kullandılar. Aynı zamanda İtalyan ve Sicilya Mafyası'ndaki ortaklarına da madde tedarik etmeye başladılar.

Babaların elde ettiği devasa miktarlardaki kâr, onlara hükümetin en üst düzeyleri üzerinde nüfuz da kazandırdı. 'Eroin İmparatoru' Hüseyin Baybaşin ve efsanevi Mafya babası İnci Baba gibi figürler, suç şebekelerine verilen büyük miktarda örtülü desteğin ve istihbaratın tadını çıkardılar. Ordu, güvenlik kurumları ve hükümetten bazı unsurlar tarafından insan ve sigara kaçakçılığıyla kumarhane ve otelcilik gibi işlere girerek faaliyetlerini çeşitlendirmelerine bile yardım edildi.

1970'lerin sonlarında Kürdistan İşçi Partisi gibi Kürt hareketlerinin silahlı militan kısımları, eroin kaçakçılığından ve organize suçtan elde edilebilecek büyük kârın farkına vardı. Terörist kampanyalarını finanse etme çabasıyla, milyarlarca dolarlık işlerden pay edinebilmek için yerleşik Türk organize suç gruplarına meydan okumaya başladılar. Asırlık etnik, dini ve siyasi ayrılıklar, Türk ve Kürt organize suç çeteleri arasında kanlı bir çete savaşının patlak vermesine yol açtı. Kuzey Londra'nın Gren Lanes bölgesindeki çılgınca sokak çatışmalarının da göstereceği gibi, bu savaş Avrupa'da bugün bile birçok ülkede sürüyor.

Türk ve Kürt çeteleri son 10 yıldır alıştıkları çete içi cinayetlerden daha büyük bir mesleki risk tarafından tehdit ediliyor. Bazı Avrupa ülkelerindeki eroin dağıtımını kontrol etme konusunda Arnavut Mafyası'yla şiddetli bir savaş çıkmış durumda. Bu ihtilafın kökleri, Türkiye ve Kürdistan'dan Avrupa'ya giren eroinin ana rotalarından birini sekteye uğratan Yugoslavya savaşlarına (1991-1996) dayanıyor. İtalyan Mafyası ve diğer gruplar bu nedenle tedarikçi olarak Arnavut Mafyası'na yöneldi; bunun sonucunda Kürt ve Türk çeteler gelirlerinin önemli bir parçasını kaybetti. Bundan daha da kötüsü, Arnavutların, Kosova ihtilafından kaçan etnik Arnavut diasporasını çetelerine katmasıyla birlikte, Türklerle Kürtlere sokak operasyonlarında da meydan okumasıyla gelecekti.

Britanya'dan Belçika ve İskandinavya'ya kadar her yerde tekrarla-

nan bu şablon çerçevesinde, Arnavutların hâkimiyet kurma girişimleri şiddetli bir yeraltı savaşıyla sonuçlandı. Bu mücadelenin en kanlı kısmı, çeşitli çatışmalar ve cinayetlerin yaşandığı, Türk ve Kürt organize suçunun Avrupa'daki geleneksel kalesi Almanya'da meydana geldi. Europol'daki bir bağlantım kendisinin ve diğer uzmanların Arnavutluk Mafyası'yla Türk ve Kürt çeteleri arasındaki tırmanan savaşı nasıl gördüklerini anlatırken, bu mücadeleyi "Aynı ortamda yaşayan iki hayvanın bir anda yüz yüze gelmesine ve suç cangılında aynı biyolojik oyuk için savaşmasına" benzetmişti.

Arnavutluk Mafyası'yla rekabet, Türk ve Kürt çetelerini eski güçlerinden etmiş durumda. Fakat haşhaş tohumunun ve 'Afgan Siyahı'nın* Taliban'ın düşüşü sayesinde Afganistan'da bir kez daha bol bol yetiştirilmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye'nin coğrafik konumu bu çetelerin elini güçlendirdi. Bu durum aynı zamanda, Avrupa yeraltı dünyasının bugün belki de en güçlüsü olan Organizatsiya'yla ittifaklar kurulup, eskiden var olanların da yenilenip güçlendirilmesi anlamına geliyordu.

Avrupa'daki Organizatsiya Varlığı

Organizatsiya ile Türk ve Kürt organize suç çeteleri arasındaki ittifaklar, Sovyet İmparatorluğu'nun çöküşünün ardından Avrupa'daki organize suçun yaşadığı devrim açısından semboliktir. Avrupa'daki Rus Mafyası, sadece 15 yıl içinde, en uzun zamandır yerleşik haldeki suç şebekelerini kendi ulusları içinde küçük ortaklara indirgeyen bir güç düzeyine ulaştı. Sistemin 1991'de dağılmasıyla birlikte ve anavatanında kendisine karşı koyacak etkili bir gücün yokluğunda, Rus Mafyası büyüyebildi. Kendi doğduğu yerin piyasasına hâkim olan ve milyarlarca dolar biriktirebilen her suç örgütü gibi, Rus Mafyası'nın da evrimsel rotası çeşitlenmek, yeni operasyonlar geliştirmek ve yabancı piyasalara genişlemekten geçiyordu. Organizatsiya için mutlu bir tesadüfle, bu ge-

* Çok talep gören bir haşhaş cinsi.

nişleme arzusu Avrupa'nın 1990'ların başında giderek büyük ve tek bir ekonomik bölgeye dönüşmesiyle aynı ana denk geldi. Yeni işler kurmak için büyük miktarlarda yasadışı servete, personele ve her tür muhalefeti ortadan kaldırmak için ateş gücüne sahip Rus Mafyası'nın Avrupa içine doğru yapılan bir hamlede başarısız olması imkânsızdı.

Şaşırtıcı olmayan bir biçimde, bu Rus istilasının ağılığını ilk hisseden ülkeler Baltık devletleriydi. Bu ülkeler eskiden Sovyet kontrolü altındaydı ve Rusya'yla uzun süreli siyasi, kültürel ve ekonomik bağları bulunan Varşova Paktı'nın da eski üyeleriydi. Fakat Berlin Duvarı'nın çökmesinin sadece beş yıl sonrasında 1995'e gelindiğinde, Interpol ve diğer polis istihbarat kurumları bütün önemli Avrupa ülkelerinde Rus Mafyası'yla bağlantılı cinayetleri ve faaliyetleri rapor ediyordu. Organizatsiya ilk faaliyetlerinde, kokainin Avrupa içine getirilip kıta çapında dağıtılması noktasında Kolombiyalı uyuşturucu kartelleriyle işbirliği yaptı. Aynı zamanda, Ural Dağları'ndan İrlanda Cumhuriyeti'nin Atlantik kıyısına kadar uzanan bir fuhuş şebekesi de geliştirdiler.

Fakat Organizatsiya polisi ve daha yerleşik durumdaki rakip suç gruplarını hayrete düşüren bir gelişmişlik düzeyi sergiledi. Pek çok Avrupa ülkesinde fuhuş, uyuşturucu satıcılığı veya kaçakçılık üzerinden yeraltı dünyasına köprüyü bir kez sağladıktan sonra, Organizatsiya fuhuş gibi zaten kalabalık olan yasadışı alanlarda hâkim aktör olmak için gerekli gücü sağlamak yerine, kârını diğer alanlara kanalize ediyordu.

Bu taktik Rus Mafiyası'nın büyük işyerlerine şantaj, kurumsal yolsuzluk ve mali dolandırıcılık gibi alanlarda Avrupa'nın hâkim gücü olmasını sağladı. Eski KGB ajanlarını kullanarak, Organizatsiya geniş çaplı endüstriyel casusluğa girişebildi; son derece ön plandaki şirketlere de şantaj yapabildi –örneğin, İngiltere'nin yeni ulusal stadyumu Wembley'nin inşaat süreci, Mafya'nın haraç girişimlerine maruz kaldı. Organizatsiya'nın çevirdiği dolaplar giderek daha arsız bir hale geldi; örneğin Fransa'da yaşayan Rus Mafya önderi Alimzan Tokhtakhounov'un, 2001 Kış Olimpiyatları'daki bir buz pateni yarışının sonucunu Fransız hakemi kullanarak önceden ayarlaması gibi. Bu olay Kanadalı buz pa-

tenciler Jamie Sale ve David Pelletier'i altın madalyadan mahrum bıraktı ve Tokhtakhounov ile meslektaşlarına küresel bir bahis sahtekârlığı sayesinde milyonlarca dolar kazandırdı.

Organizatsiya'nın yeni suçlar geliştirebilmesi Avrupalı yetkililer nezdinde epey ses getiriyor. Bu durumun sık sık atıf yapılan bir örneği, Rus Mafyası'nın yasadışı balıkçılığa giriş yöntemidir. Dünya Vahşi Yaşam Fonu Mafya'yı, Avrupa'da yasal kotalar çerçevesinde yapılan balıkçılığın karşılayabileceği miktarı aşan bir talebe yanıt vermek için Bering Denizi'ndeki balık stoklarını yok etmekle suçluyor. Bunun arkasından gelen muazzam boyutlardaki avlanma, kaçakçılık ve dolandırıcılık Mafya'ya yılda 1 milyar dolardan daha fazla gelir getiriyor ve bazı su türlerini de yok olmaya doğru itiyor.

Farklı Avrupa ülkeleri Organizatsiya içinde farklı rollere sahip. Britanya ve İsviçre örgütün para aklamak için tercih ettiği yerler; İspanya uyuşturucu kaçakçılığı operasyonlarında hayati bir rol oynuyor; Polonya gümrük kaçakçılığı ve kaçakçılık imparatorluğu açısından merkezi. Fransa ve Almanya da fuhuş kârının kalbini oluşturuyor.

Rus Mafya önderleri, suç girişimleriyle ortaklaşa bir şekilde, yasal işlere de büyük miktarda yatırım yapmış durumda ve şu an futbol kulüplerinden kumarhanelere kıta boyunca pek çok şehirde geniş ticari portföye sahipler. Yasal işlere kayışa rağmen, Europol istatistikleri Rus Mafyası'yla bağlantılı ölümlerin her yıl artmaya devam ettiğini ortaya koyuyor. Avrupa'daki hiçbir devlet Organizatsiya'nın varlığından mahrum değil ve bu en yeni Avrupalı suç süper gücünden korkmayan bir rakip organize suç grubu da yok.

Fransa'da Organize Suç

Organizatsiya'nın yükselişinin muazzam etkisini hisseden ve kendi geleneksel organize suç gruplarının onun elinde 'acı çekmesine' sahne olan ülkelerden biri de Fransa. Fransız polisinin pek çok yetkilisi, Fransız yeraltı dünyasının hayatta kalan en eski babalarından birini nihayet 50 yıl sonra yakaladıklarında, bu tutuklamanın gerekçesinin Organi-

zatsiya'yla birlikte çalışmak olmasına şaşırmamıştı.

Kasım 2004'te, 74 yaşındaki Jacques Imbert Rus Mafyası'nın üyeleriyle birlikte, tütün kaçakçılığından ve Marsilya yakınlarında gizli bir sigara fabrikası kurmaya çalışmaktan tutuklandı. Imbert meşhur 'Marsilya Babaları'ndan biriydi ve Fransız yeraltı dünyasında 50 boyunca polisten kaçabilmişti. Aynı zamanda Le Matou (Erkek kedi), Jacky le Fou (Deli Jacky) ve Jacky le Mat (ölümü kandıran) lakaplarıyla da bilinen Imbert bir tür Fransız halk kahramanına dönüşmüştü; yetkilileri sürekli atlatabilmesi ve aktör Alain Delon gibi dostlarıyla yüksek kalite bir hayat sürmesiyle tanınıyordu. Organizatsiya'yla ortaklıktan hüküm giymesi, Rusların Fransız yeraltı dünyasında çok önceden kök salınış grupların yerine geçtiğinin göstergesiydi.

Korsika Mafyası ve Marsilya Caids* Fransız organize suçuna 1920'lerden beri hâkimdi. Uyuşturucu trafiğinden elde edilen kâr, bütün Fransa boyunca kumar ve fuhuş imparatorluklarına yönlendiriliyordu. Paris'in yeraltı dünyasının bile Akdeniz kıyılarından kontrol edildiği söyleniyordu. Marsilya'yı küresel eroin dağıtımının bağlantısı haline getiren meşum 'Fransız Bağlantısı' da bu gücün temelini oluşturuyordu. Fakat bu kentten kaynaklanan uluslararası uyuşturucu ticaretini ortadan kaldırmaya yönelik ortak uluslararası çaba Korsikalıları ve Caid'leri ciddi derecede zayıflattı. Küçülen piyasa artan miktarda rekabete ve Marsilya merkezli çeşitli çeteler arasında 1970'lerde '100 Yıl Savaşları'nın patlak vermesine yol açtı. Jacky le Mat'ın eski bir rakibi olan Gaetan Zampa gibi Caid'lerin de öldüğü bu kan gölü, 1980'ler ve 1990'larda da, efsanevi Caid Francis 'Belçikalı' Vanverberghe'nin Paris'te 2000'de öldürülmesine dek sürdü.

100 Yıl Savaşları yerleşik düzeni diğer suç örgütlerinin sızmalarına karşı hassas hale getirecek şekilde zayıflattı ve burası Organizatsiya'nın Avrupa'daki genişlemesi için öncelikli bir hedef oldu. Organizatsiya uyuşturucu satıcılığında ve seks endüstrisinde çalıştırmak için yapılan ka-

* "Suç Kralı" anlamına gelen Arapça bir kelime.

dın kaçakçılığında varlığını hızla hissettirir hale geldi. Fransa 1998 FIFA Dünya Kupası'na ev sahipliği yaptığında, Rus Mafyası göçmenlik ve gümrük yetkililerini şaşkına çeviren muazzam yabancı ziyareti artışını, uyuşturucu taşıyıcısı da olan binlerce yasadışı göçmeni ülkeye sokmak için mükemmel bir kılıf olarak kullandı.

Sovyetler Birliği'nin çöküşünün üzerinden sadece 10 yıl geçmişken, Rus Mafyası Fransa'nın büyük kısmında kokain dağıtımına ve fuhuşa hâkimdi. 2000 yılında yüzlerce fahişe, Mafya'nın ülkeye eski Sovyetler Birliği ülkelerinden ve Doğu Avrupa'dan binlerce kadın sokarak işlerini kötü etkilemesini protesto etmek için Lyon sokaklarına döküldü. Paris'te de 2002'de, beyaz porselen maskeler takmış 500'den fazla fahişe Fransız Senatosu'nun önünde, Organizatsiya'nın fuhuş üzerindeki kontrolünün getirdiği artan şiddete ve sömürüye de karşı çıkan bir yürüyüş düzenledi. Rus Mafyası Fransa'da faaliyet gösteren tek uluslararası organize suç şebekesi değil. Ülkenin eski bir sömürgeci güç olarak tarihi, Paris ve diğer büyük kentlerin sokaklarında bir dizi farklı etnik kökenli suç gruplaşmalarına yol açtı. Ülkenin Haitili toplumu, Duvalier diktatörlüğünün ölüm timi Tonton Macoute'un eski üyelerinden oluşan bir suç şebekesi içeriyor. Bu şebeke, faaliyet gösterdikleri uyuşturucu, dolandırıcılık ve haraç alanlarında ortaya koydukları şiddeti desteklemek için vodoo yaptıklarına dair de ün salmış durumda. Vietnamlı çeteler de büyüyen bir güç. Şu an insan kaçakçılığı ve yasadışı kumar üzerine uzmanlaşsalar da, fuhuşta daha fazla pay için Ruslara meydan okumaya başladılar.

Fransa'nın küresel organize suça karşı uluslararası işbirliğinin önde gelen aktörlerinden biri olmasına rağmen, ironik bir biçimde pek çok yabancı suç patronunun yasadışı servetlerinin tadını çıkarmak için 'emekliye' ayrıldığında yaşamak için tercih ettiği yer de bu ülke. Cote D'Azur Organizatsiya patronları arasında öylesine popüler ki, bölgenin Antibes kentine 'Akdeniz'deki Odessa' denilmeye bile başlandı.

Fuhuş

Fahişelik sık sık 'tarihteki en eski meslek' diye anılır; bu durum da para karşılığında cinsel hizmet sağlama işiyle her zaman iç içe geçmiş olan organize suçu ikinci en eski meslek yapar. Yasadışı seks ticareti üzerinde kontrol sağlamak, bu işle doğal olarak bağlantılı olan suçlulara her ülkede büyük miktarlarda kazan sağlamıştır ve sağlamaya da devam edecek.

Seksin satılması bazı ülkelerde hâlâ bir tabu. Ticari cinsel ilişkileri utanç verici bir şeymiş gibi görmek ve kanunen yasaklamak, fahişeleri her zaman için diğerlerinin tadını çıkardığı yasal korumadan mahrum bırakır. Bu durum da genellikle yoksulluktan dolayı bu şekilde para kazanmak zorunda olan kadınları ve erkekleri yeraltı dünyası için kolay lokma haline getirir: Sokak fahişelerinden haraç toplayan kadın tüccarları ve bir işyeri sunmaları karşılığında aşırı derecede yüksek miktarlarda para isteyen genelev sahipleri bu durumun semptomlarıdır.

Sonu gelmeyen talep, ödemenin nakit yapılması ve yasadışı olması fuhuşu, kadın tüccarlarını kontrol eden veya genelevlerden ya 'vergi' kesen ya da zaten bunların ve eskort servislerinin sahibi olan organize suç şebekeleri için dev bir kâr mıknatısı haline getirdi. Cinsel kölelik fuhuşun her zaman bir parçası olmuş olsa da, modern organize suç çeteleri kadınların kaçırılıp satıldığı küresel bir şebeke de geliştirdi. Afrika, Asya ve Doğu Avrupa'da her yıl milyonlarca genç kız kandırılarak veya zorla fuhuşa sürükleniyor ve bu kızlar çalışmaları için dünyanın daha zengin ülkelerine yasadışı yollardan sokuluyorlar. Sorunun boyutunun tam olarak kağıda dökmek imkânsız olsa da, BM cinsel köleliliğin yılda 15 milyar dolardan daha fazla gelir getirdiğini tahmin ediyor. Endişe verici bir biçimde, eldeki sayılar aynı zamanda giderek artan sayıda çocuğun da fuhuşa karıştığına işaret ediyor.

İspanya'da Organize Suç

Fransa'nın Akdeniz kıyıları emekliye ayrılan mafya patronlarının tercih ettiği bir güzergâh olarak ün yapıyor olabilir; fakat Avrupa'da hane başına düşen en çok sayıda multi-milyoner suçluya sahip olma noktasında İspanya'daki Costa del Sol'a rakip çıkmak için daha yol kat etmeleri gerek. Fakat İspanya'daki organize suç, yasadışı kazançlarını 'Costa del Suç'un merkezindeki Puerto Banus'ta bulunan playboy cennetinde harcamayı tercih etmiş uyuşturucu kaçakçıları ve çeşitli kötü adamlarla sınırlı değil.

İspanyol organize suçuna yönelik herhangi bir inceleme, General Francisco Franco diktatörlüğü altında geçen yaklaşık 40 yıllık otoriter yönetimin İspanyol toplumu üzerinde yarattığı etkiyi göz önünde bulundurmak zorunda. İspanya İç Savaşı'ndan 1939'da zaferle çıkması-

nın ardından Franco'nun Katolik Kilisesi'yle ittifak yapması, pornografi, fuhuş ve eşcinselliğin yasaklanıp, en ağır cezalara tabi tutulması anlamına geliyordu. Bunun sonucunda, daha da gizliliğe zorlanan ve İspanyol yeraltı dünyasının kucağına itilen bu faaliyetlerden elde edilen kâr hatırı sayılır bir miktarda artttı. Organize suçlular ve Franco'nun İspanyası'na hâkim olup, hem askeri hem sivil görevler yapan polis gücü Guardia Civil arasındaki geniş bir işbirliği ağının sayesinde eşcinsel ve heteroseksüel fahişelik ve pornografi aldı başını gitti.

Uluslararası toplumun 2. Dünya Savaşı'nın ardından İspanya'ya dayattığı ekonomik ve siyasi tecrit ağır bir karne sistemine yol açtı. Yasadışı mallara olan talep ise kısa süre içinde geniş bir karaborsa tarafından karşılanır oldu. Ülkede Estraperlo diye bilinen ve kaçakçılık işi yapan organize suçlularla yozlaşmış yetkililer arasında mühim bağlantılara sahne olan bir gölge ekonomi ortaya çıktı. İspanya'nın yerel organize suç şebekeleriyle yetkililer arasındaki bu iç içe geçmişlik hali öylesine güçlüydü ki, Franco'nun ölümünün ardından gelen 30 yıllık demokratik yönetim bile bu bağları tümüyle dağıtmak noktasında yeterli olmadı. Franco'nun İspanya'daki Çingene nüfusuna verdiği rahatsızlık, yeni bir organize suç şebekesinin ortaya çıkmasına yol açacak şartları da yarattı. Giderek dışlanan Çingenelerin bir kısmı suç faaliyetlerine, özellikle de kapalı toplumlarının ve göçebe yaşam tarzlarının kendilerine güçlü bir avantaj kazandırdığı kaçakçılığa yöneldi. 1990'ların başında, çingene aile reisi Tio Casiano, İspanyol çingenelerinin eroin dağıtımına ciddi derecede bulaştığına yönelik iddialara karşı bir kampanya yürüttü. Fakat 1995 yılında bizzat Casiano'nun kendisi eroin satıcılığından tutuklandı –baskına uğradığı sırada 320 bin dolarlık nakit parayı saymaktaydı.

Bask dilinin ve halkının da Franco yönetiminde bastırılması, ayrılıkçı Bask terörist grubu Euskadi Ta Askatasuna'nın (ETA) kurulmasında büyük rol oynadı. Bağımsız bir Bask devletine yönelik silahlı mücadelesini finanse edebilmek için, ETA uyuşturucu kaçakçılığına, silahlı soygunlara, haraç toplamaya, fidye için adam kaçırmaya ve İspanya, Por-

tekiz ve Fransa'da silah satmaya yöneldi.

Franco'nun ölümünün ardından İspanya bir kez daha uluslararası topluma entegre oldu. Bunun sonucunda, Franco rejiminin istemeden yaratılmasına olanak tanıdığı yaşadışı şebekeler bir anda, yabancı organize suç gruplarının akınıyla başa çıkmak zorunda kaldı. 1970'lerin sonuna gelindiğinde Kolombiyalı karteller, daha önceden Estraperlo ekonomisini tedarik etmeye odaklanan Galiçyalı kaçakçılarla ittifaklar kurup onları tüketici mallarından kokaine kaydırdı. Kolombiyalı Medellin ve Cali kartelleri arasındaki rekabet nedeniyle, Medellin ETA'yla bağlantılarını geliştirdi ve kokaini Bask ülkesindeki Asturias ve Cantabria limanlarından taşıdı. İspanya'yı Avrupa'nın haşhaş dağıtımının ana merkezlerinden birine dönüştüren şeyse, İngiliz gangsterlerinin Costa del Sol'daki varlığıydı. İngiliz çete üyeleri aynı zamanda İspanyol Balear Adaları'ndaki kazançlı ecstacy dağıtımını da kontrol ediyor. Uyuşturucudan elde edilen büyük miktarda kâr, İspanya'nın, Rus Mafyası ve artık küçük ortak olmak istemeyen Fas merkezli suç çeteleri için bir çıkar alanına dönüşmesine yol açtı.

İspanya'da organize suç açısından en hızlı büyüyen alan kara para aklama üzerinde yoğunlaşıyor. Interpol ve Europol'ün 2005'te ortaklaşa gerçekleştirdiği başarılı Beyaz Balina Operasyonu'nda, çoğu tatil beldesi Marbella'da faaliyet gösteren Rus vatandaşları olmak üzere 41 kişi tutuklandı ve 300 milyon dolarlık bir para aklama girişimi çökertildi. Fakat bu durum bile, dünyanın en büyük organize suç gruplarından bazılarının inşaat, kumarhane ve yatırım şirketleri üzerinden İspanya'da 5 milyar dolar aklamasını engelleyemedi.

Almanya'da Organize Suç

2. Dünya Savaşı'nın ardından Batı Almanya'da organize suçun artmasına rağmen (ki bu durum kısmen savaşın yıkımının ardından yaralarını sarmaya çalışan bir ulusta ortaya çıkar karaborsadan kaynaklanıyordu) Alman polisinden ve hükümetinden pek çokları ülkenin bir organize suç sorunu olduğuna inanmayı reddetti. Bu tavır, Türk ve Kürt

organize suç gruplarının Batı Almanya'da fazla engelle karşılaşmadan büyümesine katkıda bulunan faktörlerden biriydi. Yüksek nüfuslu Türk ve Kürt göçmen toplulukları arasındaki kriminal unsurlar ayrı zamanda, etnik toplulukların doğal olarak birbirlerine tutunmasından ve Alman polisine yönelik bir 'onlar ve bizler' antipatisinden de istifade etti.

Pek çok çete, göçmenlerin geldiği köylerdeki coğrafi ve ailevi bağlantılar etrafında kurulmuştu. Bazıları, anavatanlarında çoktandır yerleşik halde bulunan narkotik kaçakçısı gruplarla bağlantıları kullanmakta hızlı davrandı. Özellikle eroin olmak üzere çeşitli uyuşturucuları Alman piyasasındaki değerinden daha düşük fiyata tedarik ederek, ülkedeki uyuşturucu faaliyetlerin neredeyse yüzde 80'ini hızla ele geçirdiler. Bu konumlarını şiddet kullanarak korumaları, Türk ve Kürt çetelere aşırı şiddet ve kanlı intikamdan menkul bir ün getirdi.

Almanya'da organize suçun son 60 yıldaki gelişimine dair en önemli gelişme, 1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla meydana geldi. Dünyanın en sıkı korunan sınırlarından birine sahip olan Batı Almanya neredeyse bir gecede, Almanya'yı Avrupa'nın kalanına girmek için bir arka kapı olarak kullanmaya kararlı olan Doğu Avrupalı suç çetelerine sonuna kadar açık hale geldi. Yeniden birleşmeyle birlikte, sınırlı sayıdaki Alman suç grupları ile Türk ve Kürt çetelerinden oluşan görünürdeki basit tablo yerle bir oldu. Birkaç yıl içinde, Rus, Arnavut, Sırp, Polonyalı, Romanyalı ve Vietnamlı suç çetelerinin hepsi Almanya'da aktif hale gelmişti.

Doğu Almanya'da, komünist Vietnam hükümetinin Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne birkaç bin işçi yolladığı 1975'ten bu yana kayda değer miktarda Vietnamlı yaşıyordu. Sosyal olarak tecrit edilmiş Vietnamlı topluluklarının polis denetiminden yoksun olması, sistemin çöküşünden kısa süre sonra istismar edildi. Polonyalı suçlularla ittifaklar kuran Vietnamlı çeteler kısa süre içinde, Almanya'daki yüksek sigara vergisi nedeniyle ortaya çıkan dev kaçak ve sahte sigara karaborsasında kontrolü ele geçirmişti.

Son yıllar, Vietnamlı çetelerin bu kazançlı işin de dışına yayılması-

na sahne oldu. Giderek daha iyi örgütleniyorlar ve ABD merkezli BTK (Born to Kill –Öldürmek için Doğmuş) gibi uluslararası ve köklü suç gruplarıyla birlikte çalışıyorlar. Bunun kanıtı, Triad benzeri çetelere üyeliği simgeleyen dövmelere veya ellerinin üzerine çizilmiş üç noktaya sahip olan giderek daha fazla sayıda suçlu yakalanması. Bu ittifakların sonucunda, Almanya merkezli Vietnamlı çeteler, eroin tedariki ve kadın ile çocukların fuhuş için satılması gibi alanlara girerek faaliyetlerini çeşitlendirdi.

Almanya'daki yasadışı seks ticaretine hâkim olan iki organize suç şebekesi de, Organizatsiya ve Arnavut Mafyası'na bağlı çeşitli unsurlar. Almanya'da fuhuş bu iş için ayrılmış alanlarda yasal olsa da, hem Organizatsiya hem de Arnavut Mafyası, Arnavutluk, Bulgaristan, Moldova Cumhuriyeti, Romanya ve Ukrayna gibi ülkelerden binlerce kadının yasadışı yollarla ülkeye sokulmasından sorumlu. Kadınların fuhuşa zorlandığı yerlere son zamanlarda düzenlenen baskınlar da, Almanya'daki Arnavut çetelerinin bu aşağılık suçta İtalyan Mafyası grubu Sacra Corona Unita'yla yakın işbirliği içinde çalışmaya başladığını ortaya koydu. Almanya'daki bütün organize suç şebekelerinin üzerinde daha fazla kontrol sağlamak için şu an birbiriyle yarıştığı bir diğer yasadışı organize faaliyet alanı da, insan kaçakçılığı. Türklerin, Arnavutların ve Rusların bu ülkeye yasadışı yollardan uyuşturucu ve kadın sokmaktaki deneyimi, şimdilerde Asya, Çin ve Hint Yarımadası'ndan binlerce yasadışı göçmenin Almanya üzerinden AB içlerine sokulması için kullanılıyor.

Organizatsiya aynı zamanda Almanya'da araç hırsızlığı üzerinde sıkı kontrole sahip. Fakat Organizatsiya'nın artık büyük Alman şirketlerinden haraç kesmenin yanı sıra endüstriyel ve ticari sırları çalmaya odaklandığına dair kanıtlar son beş yılda artmış durumda. Bu ve diğer faaliyetler üzerine rekabet kızışıyor ve bazı organize suç uzmanları Almanya'da önümüzdeki yıllarda organize suçla bağlantılı ölümlerde muazzam bir artış yaşanmasını bekliyor.

Baltık Devletlerinde Organize Suç

1990'ların başında Sovyetler'in çöküşünün başlaması onlara çok uzun zamandır mahrum bırakıldıkları bağımsızlıklarını ve özgürlüklerini ilan etme olanağı tanıdığında, Batlık devletleri Estonya, Litvanya ve Letonya halklarının coşkusunu hiçbir şey gölgeleyemezdi. Bununla birlikte, yeni kurulan devletler kendilerini hızla organize suçun pençesinde bulunca, özgürlük bir bedelle gelmiş oldu. Rusya'ya ve büyük etnik Rus topluluklarına coğrafi yakınlıkları göz önünde bulundurulduğunda, Organizatsiya'nın Baltık Devletleri'ndeki organize suç üzerinde baskın bir rol oynaması şaşırtıcı değil. Bununla birlikte Estonya'da, Noukogu ve Obsthak şebekeleri Organizatsiya gruplarını kenarda tutmayı becerdi. 'Konsey' anlamına gelen Noukogu Estonya'daki yerel organize suç grupları üzerinde yönetici bir organ gibi hareket eder; bölge anlaşmazlıklarını önleyip, Amerikan Mafyası'nın Ulusal Suç Sendika'sınınkine benzer bir çizgide işbirliğini teşvik eder. 'Ortak Hazine' anlamındaki Obsthak da Estonya'nın etnik Rus organize suç çeteleri ve Noukogu'dan dışlanan yerel Estonyalı gruplar üzerinde ayrı şekilde hareket eder. Obsthak, yabancı ülkelerde genişlemek için merkezi bir fona sahip olmak amacıyla kendi üyelerinden bile 'vergi' alır. Noukogu ve Obsthak, Talinn ve diğer kentlerde kumar, gece kulüpleri ve fuhuş üzerinde kontrol sağlamış durumda. Batlık devletlerinden genç kadınların yasadışı seks ticaretinde çalıştırılmak için Batı Avrupa'ya götürülmesinde büyük bir role sahipler ve komşu Finlandiya'da uyuşturucu dağıtımının yanı sıra fuhuş konusunda da önemli bir güç olacak kadar yayılmış durumdalar.

Litvanya'nın Polonya ve Beyaz Rusya'yla olan sınırlarıysa kendisine, Organizatsiya'nın uyuşturucu, gümrük ve insan kaçakçılığı faaliyetlerinde merkezi bir rol kazandırmış durumda ve Mafya bu ülkedeki faaliyetlerini korumak için büyük yatırımlar yaptı. Bugünlerde organize suç şebekeleri Litvanya'ya öylesine hâkim olmuş durumda ki, ülkenin ikinci en büyük günlük gazetesinin yazı işleri müdürü Vitas Lingys'in 1993'te öldürülmesi, gazetenin suç çetelerinin büyümesine karşı çıkmasının neredeyse kaçınılmaz bir sonucuydu. Devlet Başkanı Roland-

sas Paksas'ın, önde gelen Rus Mafya'sı figürleriyle bağlantısı bulunduğuna inanıldığının ifşa edilmesi sonrası 2004'te görevinden alınması, organize suçun bu ülkeyi nasıl ele geçirdiğine yönelik daha da fazla karut sunuyor. Baltık devletlerindeki organize suçun küresel yeraltı dünyasında efsanevi bir itibar kazandığı alanlardan biri, siber suçlar ve kara para aklama. Letonya'nın başkenti Riga 20'den fazla ulusal bankanın yanı sıra önemli işletme bankacılığı şirketlerine ev sahipliği yapıyor. ABD hükümeti 2004'te, Letonya'yı para aklama noktasında 'önemli bir endişe kaynağı' olarak niteleyen; ülkenin 'para aklayıcılarını cezalandırmaktaki başarısızlığı', 'organize suç şebekelerinin buradaki güçlü varlığı' ve 'bankaların mali suçları önlemeye yönelik tutarsız politikalar izlemesine' yol açan yolsuzluk şüphesi nedeniyle Letonya'yı öne çıkaran bir rapor yayımladı. Letonya siber-suçlara yönelik yeni yasalar çıkaran (1998) ilk eski Doğu Bloku ülkelerinden biri olsa da, bilgisayar korsanlığı ve çokuluslu şirketlerle kurumlara yönelik siber-haraç gibi alanlarda hâlâ küresel bir lider olarak görülüyor. Siber haraççılık doğası itibarıyla şu anlama geliyor: Amacına ulaşmış vakalar rapor edilmeyebiliyor; hatta bir şirket polise haber verirse, kopya suçların işlenmesini engellemek için olay kamuoyuna açıklanmıyor.

Riga'da polis çevrelerine bu konuyla soru sorduğumda, Letonyalı organize suç çetelerinin son yıllarda siber-haraç aracılığıyla Britanyalı bahis şirketlerinden, bir Alman telefon şirketinden ve hatta on-line bankalardan milyonlarca dolarlık haraç topladığını öğrendim. Bunu Europol kaynakları da doğruladı. ABD Adalet Bakanlığı Amerikan şirketlerinin neredeyse yüzde 85'inin de bir tür tehdit aldığına inanıyor. FBI Direktörü Ronald L. Dick bu tür suçların potansiyelini "Bir ülkenin bütün ekonomisini istikrarsızlaştırabilir" diye anlatırken, onun ajanları da bu suçların büyük bir oranının Letonya ve diğer Baltık devletleri kaynaklı olduğunu doğruluyor. ABD Güvenlik ve Kambiyo Komisyonu 2005'te, gizli şirket bilgilerini basına açıklanmadan elektronik ortamda çalmak ve bunları milyonlarca dolar kazanacak şekilde borsa anlaşmaları yapmak için kullanmakla suçladığı bir Estonya firması-

na karşı yasal işlem başlattı. ABD'deki mali soruşturmacılardan biri suçlanan kişiler hakkında şu yorumda bulundu: "Bu suç Baltık ülkelerinde, organize suç gruplarının da büyük rolüyle öylesine yaygın ki, bu kişiler yakalandıkları için şanssız."

Siber Suçlar

2005 yılında siber suçların 50 milyar dolardan daha fazla zarara yol açtığı tahmin ediliyor. Büyük miktarlarda yasadışı gelire yönelik böylesine bir potansiyele sahip olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Internet'in 21. yüzyılda en fazla rekabet yaşanan suç alanına dönüşmesi kaçınılmaz.

Farklı organize suç şebekeleri şimdiden, belirli siber suç faaliyetleri üzerinde uzmanlaşmaya ve bunlara hâkim olmaya başladı. Nijeryalı suç örgütleri, 'önceden ödeme yapılan dolandırıcılık'ta* ve kimlik hırsızlığında küresel lider konumunda bulunuyor. Bu dolandırıcılık türünün bireyler açısından yarattığı zarar her yıl milyonlarca doları bulsa da, Nijeryalı örgütler ayrıca aynı yöntemle işyerlerini de yüzlerce milyon dolar dolandırmış durumda; ki buna, Brezilya bankası Banco Noreste'den 2004 yılında kopardıkları 242 milyon dolar da dahil.

Rus Mafyası'nın da "iletişim ağı kaynaklı hizmet kesintisi" adı verilen 'koruma haracı' konusunda uzmanlaştığı biliniyor. Bu tür operasyonlarda, internet temelli bahis şirketleri gibi sırtını özellikle internet müşterilerine dayayan şirketlerden, müşterilerinin bu internet sitesine erişim sağlayabilmesi için para ödemeleri isteniyor. Bunu reddederlerse, siber-suç çetesi bu şirketlerin internet sitesine fazlasıyla yükleniyor ve sistemlerini çökerterek işlerini de felç ediyor.

Organizatsiya aynı zamanda şirketleri virüs yollamakla ve bilgisayar korsanlığı yapmakla tehdit edip haraç toplamaktan elde edilen kâr konusunda da küresel lider. Organize suçun bilgisayar korsanlığı faaliyetleri giderek artan bir biçimde borsa, diğer finans kurumları ve bireylere de odaklanmaya başladı. 1994 yılında, New York merkezli Citibank'ın müşterileri başarılı bir bilgisayar korsanlığı manevrası sonucunda 11 milyon dolardan fazla para kaybetti.

İskandinavya'da Organize Suç

Bu büyük kitap için araştırma yaparken bazı ilginç tehditler aldım. Bunlardan en ilginci, Norveçli bir motorcunun, kitabın herhangi bir yerinde Finlandiya'nın İskandinavya'nın bir parçası olduğunu ima ettiğim takdirde, başıma tatsız bir şeyin geleceğini ve işin içinde bir av tü-

* Kurbanların, aslında varolmayan bir servetten sonradan pay elde edebilme umuduyla para ödediği dolandırıcılık türü.

feğinin de olacağını söylemesiydi. Bu beklenmedik tehdit aynı zamanda kuzey ülkeleri Norveç, İsveç, Danimarka, Finlandiya ve İzlanda'nın organize suçla bağlantılı şiddetten kısmen muaf olduğuna dair genel algıya da ters düşüyordu. Fakat hiçbir ülke suç ağlarının etkisinden tümüyle özgür değildir ve uluslararası algıya karşın, İskandinav ülkelerinin hiçbiri de istisna değil.

Üstünkörü bir soruşturma bile, haydut motorcu çetelerinin İskandinavya'daki organize suça hâkim olduğunu hızla ortaya çıkaracaktır. Uluslararası alanda fazla bahsi geçmese de, Hells Angels ile Bandidos arasında Danimarka, Norveç, İsveç ve Finlandiya'da uyuşturucu dağıtımının kontrolü üzerine uzatmalı ve kanlı bir savaş yaşandı. İhtilafın kökenleri 1980'lerde Kopenhag'da bir Hells Angels 'şubesi' kurulmasına dayanıyor. Hells Angels kısa süre içinde eroin, kokain ve metamfetamin dağıtımında baskın güç olmayı başardı ve İskandinavya boyunca yeni şubeler açılmasını sağladı. Fakat 1990'ların başında Hells Angels'ın ezeli düşmanlarından biri olan ve Avrupa'daki diğer tek şubesi Fransa'nın Marsilya kentinde bulunan Bandidos haydut motorcu çetesi, Danimarkalı motorcu çetesi Undertakers'ı kendisine kattı. Aylar geçmeden İsveç'ten, iki organize suç şebekesi arasında uyuşturucu ve fuhuş bölgeleri yüzünden çatışma çıktığı haberleri gelmeye başladı ve Bandidos'un Marsilya'daki kulüp binası yakıldı. Bunun gerçek bir savaş olduğu, Bandidos üyeleri İsveç'in Malmö kenti yakınlarındaki bir ordu üssünden 12 tank savar füzesi çaldığında anlaşıldı.

1996'ya gelindiğinde savaş öylesine tırmanmıştı ki, Bandidos lideri Uffe Larsen Kopenhag havaalanında meydana gelen bir silahlı çatışmada öldürüldü. Bandidos'un buna yanıtıysa, Hells Angels'a füze saldırıları düzenlemek oldu ki, Finlandiya'nın başkenti Helsinki'deki karargâhları da bombalandı. Aleni şiddet işlere giderek daha kötü yansımaya başladığı için 1997 yılında oynak bir ateşkes ilan edilene dek, bombalar, el bombaları, makineli tüfekler ve tank savar gibi silahlar düzenli olarak kullanılıyordu. Şiddete bu kadar göstere göstere başvurmayan Arnavut Mafyası da motorcu çeteleri arasındaki savaşı Norveç ve İsveç yeraltı dünyasında ken-

di konumunu sağlamlaştırmak için kullandı. Arnavut Mafyası haydut motorcu çetelerinin dağıttığı uyuşturucunun büyük kısmının ithalatını kontrol ediyor ve kadınlarla çocukları seks köleleri olarak kullanılmak üzere Arnavutluk'tan yasadışı yollarla getirerek, fuhuş alanında da giderek daha fazla kök salıyor. Göçmen karşıtı hissiyat İsveç neo-Nazi gruplarında bir artışa yol açtı ki, bunlar da faaliyetlerini finanse etmek için yüzlerini suça dönmüş durumda. Neo-Nazi grupları, Norveç'teki Camp Jostadmoen üssünü 2004'te basıp 90 silah çalabilecek kadar da örgütlü halde. Finlandiya'da, Estonya merkezli Obsthak organize suç şebekesi narkotik dağıtımına hâkim. Fin polisinin Yhteiskassa diye andığı Obsthak grupları da Finlandiya'nın fuhuş konusunda daha önceden yerleşik haldeki kilit adamlarını yerlerinden etmek için aşırı miktarda şiddet kullandı ve şimdi ülkedeki organize fuhuşa hâkim durumdalar. Finlandiya'ya Baltık ülkelerinden, Beyaz Rusya'dan ve Rusya'dan büyük miktarlarda genç kızın yasadışı yollardan sokulmasında onların parmağı var.

Dünyanın en az yozlaşmış ve yasalara en fazla uyulduğu düşünülen ülkesi İzlanda bile organize suç unsurlarına sahip. Ülkenin uyuşturucuya yönelik sıfır hoşgörüsüne rağmen, Norveçli organize suç grupları yine de bu tecrit edilmiş ada devletine uyuşturucu sokup dağıtmayı becerebiliyor. İngiltere'nin Ağır Dolandırıcılık Ofisi'nden yetkililer, İzlanda şirketlerinin Rus Mafyası grupları için kara para aklamak üzere kullanıldığına yönelik artan endişelerini ifade ediyorlar. İskandinavya, farklı yasal yaklaşımlar aracılığıyla, organize suçla mücadeleye yönelik yenilikçi girişimleriyle tanınır. Bunların bazıları başarılı da oldu; örneğin, İsveç'te seks hizmetleri satmayı yasaklamayan; fakat seks hizmetlerini satın almayı, bunu kadına ve çocuğa yönelik şiddetin parçası sayarak yasaklayan yasa gibi. Fakat henüz hiçbir deney, Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da kendi kendisini yöneten bölge 'Freetown Christiana' kadar tartışılmadı. Yıllar boyu hiç vergi vermemesinden, burada açıkça uyuşturucu satılmasından ve kendi kendisini denetlemesinden sonra, yetkililer 2005'te bu özgür devlete yönelik sıkı önlemler aldı. Bu devasa önlemlerin bir gerekçesi de, bölgenin bazı organize suçlular tarafından üs olarak kullanılmasıydı.

Küresel Çeteler–Dünya Çapında Organize Suç

"Bizi yoksullaştırdığı için en büyük suçlu devlet."
Red Command graffiti Sao Paulo, Brezilya

Her gün 6 milyar insanın hayatı üzerinde etkiler yaratan küreselleşme çağında yaşıyoruz. Marshall McLuhan 1962'de 'Küresel Köy' kavramını ortaya attığında, elektronik medyanın insan'iletişimindeki mekân ve zaman bariyerlerini nasıl yıktığını tarif ediyordu. Bütün dünyanın, herkesin küresel bir düzeyde etkileşim içinde olacağı bir köye dönüştüğünü tahayyül etmişti. Bugün hayatımızın her düzeyinde küreselleşme bir gerçeklik. Dünyanın en büyük, en eski ve en kârlı endüstrilerinden biri olan organize suçun da küresel bir girişime dönüşmesi kimseyi şaşırtmamalı. Suç gruplarının sadece kendi ülkelerindeki bölgeleri kontrol edip bunlar üzerine savaşması geleneği, 19. yüzyılda Sicilya Mafyası ve Çinli Triadlar'ın Avrupa ile Asya'yı terk edip yasadışı şebekelerini Amerika ve diğer yerlere genişletme başarısıyla birlikte geçmişte kaldı.

Son 40 yılda oluşmasına tanıklık ettiğimiz gerçek küresel ekonomi, organize grupların, teknoloji ve seyahat kolaylığından yasal işlerle tamamen aynı şekilde yararlanmasına olanak tanıdı. Destansı boyutlarda ittifaklar kuruldu. Yerleşik suç örgütleri artık, insanlık tarihinde ilk kez gerçekten bütün dünyayı kapsayan bir suç şebekesi dahilinde, yeni ortaya çıkan çetelerle de bağlantı içinde. Hiçbir ülke organize suçun izlerinden muaf değil –bugün Sao Paulo sokaklarında meydana gelen bir olayın, dünyanın öbür yanmküresindeki organize suç ve onun kurbanları üzerinde etkileri olabilir.

Kolombiyalı Karteller

Pek çok organize suç grubu hayatına yerleşik bir hükümeti devirmeye çalışan hareketler olarak başlamıştır. İlk başlarda kendilerini yoksulları veya baskı görenleri korumaya adayan bu hareketler, zaman içinde mutasyon geçirip para kazanmaktan başka hiçbir şeyle ilgilenmez-

ler. Dolayısıyla, Kolombiyalı uyuşturucu kartellerinin işe açgözlü suç girişimleri olarak başlayıp, sonradan yoksullara milyonlarca dolar vermesi ve bir hükümeti devirmeye çalışması ironik.

1970'lerde kurulmalarından bu yana Kolombiyalı karteller dünyanın kokain tedarikini kontrol ederek organize suçun küresel yüzünü değiştirdiler. Londra'daki Yardies'den Tokyo'nun Roppongi bölgesinde faaliyet gösteren Yakuza'ya, Amerikan Mafyası ailelerinden Danimarkalı motorculara kadar, eğer bir grup kokain dağıtıyorsa, bir noktada Kolombiyalı Cali veya Medellin Kartelleriyle bağlantılı bir uyuşturucu üretimi ve iletimi hattıyla iş yapıyor demektir.

Cali Karteli Kolombiyalı uyuşturucu kartelleri arasından ilk kurulanıydı. Uzman stratejist ve öngörülü suç planlayıcısı Gilberto Rodrigez Orejuela, ('Satranç Oyuncusu'), 1970 yılında kokain talebinin her yıl artmakta olduğunu fark ederek işe başladı. Orejuela, o sıralarda Kolombiya'daki sadece iç talep için üretmeye ve küçük bir üretim fazlasını da Amerika'ya ihraç etmeye odaklı küçük sanayi yaklaşımını yeniden düzenlemenin getireceği muazzam kârı görebiliyordu.

Orejela Panama, Ekvador, Venezüella, Brezilya ve Peru'yla sınırı, hem Pasifik Okyanusu'na hem de Karayip Denizi'ne erişimi bulunan ülkedeki coğrafi konumun Kolombiya'ya kokain üretiminin ve dağıtımının merkezi olma potansiyeli sağladığının farkındaydı. Kardeşi Miguel'in ve kendisi gibi öngörülü olan Jose Santacruz Londono'nun yardımıyla, Orejuela küresel bir kokain üretimi ve dağıtımı şebekesi kurdu. Şebeke işe basitçe Peru'dan ABD'ye kokain sokarak başladı ve öyle büyük bir imparatorluğa dönüştü ki, bir noktada Güney Amerika'dan dünyaya yapılan kokain ihracının yüzde 80'inin ardında Cali Karteli vardı.

Adını liderlerinin faaliyet gösterdiği Kolombiya kenti Cali'den alan kartel, terörist hücre yapısına benzer bir şekilde yapılanmıştı 10 askerlik gruplar bir komutan için çalışıyordu; komutan da emir komuta zinciri üzerinden doğrudan kartel liderlerine rapor veriyordu. Orejuela bunun yurtdışında yayılmak ve yetkililerin sızmasını engellemek açısından en sağlam yapı olduğuna kanaat getirmişti. Ayrıca New York Maf-

yası, Jamaikalı Yardies ve diğer organize suç gruplarıyla, bugün hâlâ ayakta olan ve çokuluslu organize suç için uluslararası işbirliğine model oluşturan ittifaklar kurdu.

Orejuela'nın 1995'te yakalanmasının ve polisin Londono'yu 1996'da vurmasının ardından Cali Karteli gücünün büyük kısmını kaybetti, fakat organize suç ve uyuşturucu satıcılığında hâlâ küresel bir faktör. Kolombiya hükümeti içinde güç 'satın almaya' yönelik eski alışkanlığından uzaklaştı ve artık ülkenin büyüyen isyancı ordusu Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri'ne kaynak sağlıyor. Cali Karteli daha küçük parçalara bölünmüş olsa da, sağlam bir belini doğrultma süreci yaşıyormuş gibi görünüyor. Cali Karteli'nin hem Kolombiya'da hem de yurtdışındaki ana rakibi Medellin Karteli'ydi. Adını ülkenin Panama sınırındaki bir kentten alan bu kartel, 1970'lerin ortasında, uyuşturucu kaçakçısı Carlos Enrique Lehder Rivas, Pablo Escobar-Gaviria, Jorge Luis Ochoa, Gonzalo Rodriguez Gacha ve Ochoa kardeşler Fabio, Jorge ve Juan David tarafından kuruldu. 1980'lerde gücünün zirvesindeyken, ABD'deki kokain dağıtımının yüzde 50'sini kontrol ediyor, yılda 2 ila 4 milyar dolar kazanıyor ve Kolombiya Adalet Bakanı Lara Bonilla'nın 1984'te suikasta uğramasıyla zirveye tırmanan bir bombalama ve terör kampanyası yürütmekte beis görmüyordu.

Escobar ve Lehder yoksulluğu hafifletmeyi amaçlayan hayırsever projelere milyonlarca dolar akıttı. Kolombiya hükümeti Bonilla'nın öldürülmesinden sonra Kolombiya Karteli'ne ciddi bir baskı uyguladığında pek çok kişi tarafından kahraman olarak görülüyorlardı. Fakat Medellin gangsterlerinin Kolombiya'nın 13 milyar dolar değerindeki bütün ulusal borcunu ödemeye yönelik önerileri bile onları kaçak statüsünden kurtaramadı. Pek çok lideri öldürülene veya yakalanana dek kartelle yetkililer arasındaki ihtilaf neredeyse 10 yıl sürdü. Fakat hayatta kalan üyeler ve yardımcılar, Escobar'ın 1993'teki ölümünden bu yana geçen zamanı güçlerini yeniden inşa etmek için harcadılar ve Medellin Karteli uluslararası uyuşturucu sahnesinde bir kez daha aktif ve etkili bir güce dönüşmekte.

Meksikalı Karteller

Mevcut gücünü ve boyutu Kolombiyalı kartellere borçlu olan uluslararası organize suç unsurlarından biri de Meksikalı uyuşturucu tüccarlarıdır. Meksika'nın uyuşturucu ticareti şebekeleri Kuzey Amerika'daki yasadışı uyuşturucu dağıtımında her zaman bir rol oynamış olsa da, Meksikalı kartelleri küresel narkotikte önemli bir güce dönüştüren şey, Kolombiyalı kartellerin yarattığı kokain patlamasıydı.

Kokain üretiminin ve talebinin patlamasından önce, Meksika kaynaklı organize suçun büyük kısmı ABD'ye eroin sokmak ve bu ülkedeki fuhuş şebekesine Meksikalı kadınlar 'tedarik etmenin' yanı sıra geniş çaplı marihuana üretimi ve bu üretimin ABD'ye ithal edilmesi üzerine odaklanıyordu. 1960'ların sonuna gelindiğinde, eski polis Jaime Herrera Nevarez ('Durango'nun Uyuşturucu Baronu') gibi Meksikalı uyuşturucu baronlarının çeşitli girişimleri öylesine genişlemişti ki, ABD Başkanı Richard Nixon Amerika'nın 'Uyuşturucuya karşı Savaş'ının gayri resmi başlangıcında bu girişimleri ilk hedef olarak seçti.

Nixon Eylül 1969'da, Meksika-ABD sınırını fiilen kapatan, fakat organize uyuşturucu kaçakçılarını pek engelleyemeyen 'Durdurma Operasyonu'nu (Operation Intercept) yürürlüğe koydu. Meksika'yla üç haftalık ciddi bir diplomatik tartışmanın ardından ABD bu operasyonu rafa kaldırdı ve taktik değiştirerek, Meksika hükümetine marihuana çiftliklerini yok etmesi ve Meksika içinde uyuşturucu halkalarını dağıtması için milyonlarca dolar önerdi. Bu da başarısız olan bir yaklaşımdı.

Bazı marihuana ekinlerinin Meksika ordusunca kamuoyuna da duyurulacak şekilde yakılmasına rağmen, kaçakçılar genişlemeye devam etti. Meksika polisi Jaime Herrera Nevarez'i ancak 1988'de tutuklayabildi. Bu noktaya gelindiğinde, ABD Uyuşturucu ile Mücadele İdaresi (DEA) Nevarez'in 'çiftlikten damara' eroin operasyonunun Amerika'ya her yıl yaklaşık 338 kilogram eroin ihraç etmekten sorumlu olduğunu tahmin ediyordu –bu miktar 8 tondan fazla 'seyretilmiş', sokak düzeyinde eroine tekabül ediyordu ve Herreras Ailesi'ne 200 milyon dolardan fazla gelir getiriyordu.

Fakat 1970'lerde disko dönemiyle aynı zamana denk gelen, sonrasında 'Reaganomics'in arta kalanlarını ateşleyen ve 21. yüzyılda hâlâ da gücünü devam ettiren kokain patlamasının ardından, DEA'nın asıl endişeleri kokain ticareti yapan Meksikalı organize suç gruplarına yöneldi. Kolombiyalı Kartellerin Pablo Escobar ve Jose Santacruz-Londono gibi önemli liderlerinin ölümü veya yakalanması nedeniyle 1990'larda güç kaybetmesi, üç Meksika karteline de operasyonlarını genişletmeleri ve Kolombiyalıların küçük ortaklarından daha fazlası olmaları için mükemmel birer fırsat sundu.

1997'ye gelindiğinde, Meksikalı karteller imparatorluklarını Amerika'ya genişletmiş, Kaliforniya'da La Nuestra Ailesi ve La Eme'yle, hatta New York'ta da Yardie çeteleriyle ittifaklar kurmuşlardı.Üç önde gelen kartel aynı zamanda 1951 millik (3,140 kilometre) ABD-Meksika sınırında da etkili kontrole sahipti. Sınırı aşamadıklarında altından geçiyorlardı ki, 2003 yılında Meksika'nın Tijuana bölgesini Kaliforniya'daki Otay Mesa'ya bağlayan iki tünelin ortaya çıkarılması da bu durumun göstergesidir.

Juaraz karteli ABD-Meksika sınır bölgesinin merkezindeki kaçakçılığı kontrol ederken Tijuana karteli kuzey batıya, Gulf karteli de doğuya odaklanıyordu. Her grubun haftalık kârı 200 milyon dolara yakınken, yeteri kadar para ve faaliyet gösterecek yer vardı. Fakat Juarez karteli lideri Amado Carillo Fuentes'in (kokain taşımak için jet kullanması nedeniyle 'Göklerin Lordu' diye tanınırdı) 1997'de öldürülmesiyle, üç grup arasında kanlı bir kontrol bölgesi savaşı başladı.

Bu uzatmalı savaş, Meksikalı yetkililerin örgütlere karşı bir nebze ilerleme kaydetmesine imkân tanıdı; Tijuana karteli lideri Ramon Arellano Felix 2002'de vuruldu, Gulf Karteli lideri Osiel Cardenas da 2003'te yakalandı. Fakat Cardenas kartelini hapishaneden yönetmeyi sürdürüyor ve hatta, rakipleriyle savaşında kendisine yardımcı olması için eski Meksika özel güçleri üyelerinden oluşan Los Zetas'ı bile kurdu.

Meksikalı gruplar arasındaki kanlı savaş, Kolombiyalı kartellerin eski güçlerinin büyük kısmını yeniden toplayabilmesine yardımcı oldu. Pek

çok uzmanın tahminine göre, Meksikalılar kendi aralarında savaşmayı bıraktığında barış gelmeyecek; bu kez, onları yeniden uluslararası kokain dağıtımında küçük ortakları yapmaya kararlı olan Kolombiyalılarla daha şiddetli ve ölümcül bir savaş çıkacak.

Jamaikalı 'Yardie'ler ve 'Posse'lar

Kanlı şiddet ve çeteler arası savaş konusunda Meksikalı kartellerinkini geçecek bir üne sahip olan organize suç gruplarından biri Jamaika'nın Yardie ve Posse çeteleridir.

'Yardie' polisin ve gazetecilerin Jamaikalı organize suç grupları hakkında konuşurken çoğunlukla kullandığı bir terimken, çoğu çete üyesi 'Posse' ismini kullanır. Yardie ismi, başkent Kingston'ın Trenchtown mahallesinde toplu konut yapılan alana (yard İngilizce'de alan, avlu gibi anlamlara gelir) dayanır. Çeteler Posse terimini ise izlemeyi çok sevdikleri Spaghetti Western filmlerinden adapte etmişlerdi. Örgüt yapılarını da bu filmlere bakarak belirlemişlerdi; dolayısıyla bir Posse'nin liderine Don, çete üyelerine de asker denirdi.

Posse'lar, Kingston'ın ve Spanish Town'un yoksul bölgelerinde hüküm süren geçlik çeteleri kültüründen doğdu. 1960'ların sonlarında, Jamaikalı siyasetçiler çeteleri infazcı ve koruma olarak kullanmaya başladı. Ağır silahlı Posse'larla kurulan bu ilişki, ülkedeki her seçimin yüzlerce silahlı olayla sonuçlanmasına yol açmıştı. Michael Manly'nin Halkın Ulusal Partisi hükümeti 1980'de yenilgiye uğratıldığında, bir baskından korkan pek çok Posse üyesi Britanya, Kanada ve Amerika'daki büyük Jamaikalı göçmen topluluklarının yanına kaçtı.

Çeteler memleketleri Jamaika'da organize hırsızlık ve marihuana dağıtımıyla uğraşıyorlardı; yurtdışında da hızla kokain satıcılığına dayanan bir nüfuz alanı inşa ettiler. Bu durum Jamaika'nın coğrafi konumundan kaynaklanıyordu; Karayipler'deki ülke, Kolombiyalı kartellerin Britanya üzerinden Amerika ve Avrupa'ya kokain ihraç ederken tercih ettiği bir durak noktası haline gelmişti. Yoksulluk seviyesinden dolayı, Posse'lar Jamaika'da istekli uyuşturucu taşıyıcıları bulmakta hiç zor-

lanmadı ve hızla daha yüksek kârı nedeniyle taş kokain üzerinde uzmanlaşmaya başladılar.

Jamaika'daki Posse silah kültürü şu anlama geliyordu: Polis bir Posse 'garnizonu'na karşı harekete geçmek istediğinde, onların ateş gücüne denk olabilmek için sık sık ordunun çağırılması gerekiyordu. 1970'lerin sonundan bu yana, uluslararası polis kurumlarının rakamlarına göre, Jamaika'da her yıl ortalama 1000 çete bağlantılı ölüm meydana geliyor. Posse kaynaklı silahlı şiddet aynı zamanda, uyuşturucu satışı bölgesi üzerine sert silahlı çatışmaların yaşandığı Manchester ve Londra gibi Britanya kentlerinde görüldü. Eski bir polisin söylediğine göre, New York'ta da Shower Posse, Dunkirk Posse ve Spangler Posse kentteki 'en silah manyağı, buz gibi soğuk katiller' olarak ün salmış durumda.

Scotland Yard'ın Yardie biriminin eski başkanı Roy Ramm Britanya'da faaliyet gösteren Jamaikalı suç gruplarını 'organize olmayan organize suç' diye tarif etmişti. Siyahlar arasından bazıları bu yorumunun, Jamaika kültürünü anlamayan, Posse şebekesine sızmayı başaramamış ve dolayısıyla bu şebekenin aslında ne kadar organize olduğunu takdir edemeyen bir polis yapısının göstergesi olduğunu düşünüyor. Ramm ırkçı bir imada bulunmak istememiş olsa da, rakip organize suç grupları bu yorumu Jamaikalıların organizasyon yeteneği olmadığına yönelik varsayımları doğrultusunda sık sık bir hakaret olarak kullandılar. Londra'da Posse bağlantılı silahlı olayların sürekli artmasından dolayı Scotland Yard 'siyahların siyahlara karşı işlediği suçlar'la mücadele için 1998'de Trident Operasyonu'nu başlattığında, Ramm'in sözlerinin ne kadar yanlış olduğu da açığa çıktı.

Dünya çapındaki Posse'lar açıkça son derece iyi örgütlenmiş, gelişmiş ve becerikli. Geniş kapsamlı uyuşturucu kaçakçılığı ve satıcılığı faaliyetlerinin yanı sıra, verimli bir kiralık katillik şebekesi de kurmuş durumdalar. Bir Posse'un üyeleri, bir cinayet işlemek için Jamaika'dan Amerika, Kanada ve Britanya'da bir kente seyahat edebilir ve ardından olay yeri inceleme uzmanları daha işlerini bitirmemişken bir başka ülkeye

geçebilir. Posse'lar, havayolları çalışanları ve gümrük yetkililerinin kaçakçılık faaliyetlerini göz ardı etmesi için, karmaşık haraç, şantaj ve yolsuzluk şebekeleri de inşa etti. Bazı Don'lar, kara para aklamakta kendilerine yardımcı olması için bankacılık ve bilgisayarla ilgili üniversite bölümlerinin yeni mezunlarını Posse'larına kapmaya bile çalışıyor. Yasadışı kârı kumarhane ve gece kulüpleri yerine, polis incelemesine genellikle hiç maruz kalmayan, süpermarketler gibi sade yasal işlere yatırıyorlar. Fakat her tartışmayı bir kurşunla sonlandırdıklarına yönelik hak edilmiş ünleri, nüfuz bölgelerinde diğer yeni ortaya çıkan küresel çetelerin meydan okumalarıyla karşı karşıya kalmalarını engelleyebilmiş değil.

Nijeryalı Organize Suç Çeteleri

Britanya sokaklarındaki Posse'lara karşı çıkmak yerine onlarla birlikte çalışma eğilimi gösteren küresel organize suç güçlerinden birisi, ülkedeki Nijeryalı organize suç çeteleridir. Polis istihbaratı uzmanları, Arnavut Mafyası veya Türk çeteleri Nijeryalıları ülkedeki fuhuş ve eroin çıkarları nedeniyle tehdit ettiğinde, Nijeryalıların kendilerine destek olsun diye Posse'ları devreye soktuğunu dile getiriyor. Bu çıkarcı anlaşma iki grup arasındaki ilişkinin sadece bir uzantısı; zira Nijeryalılar ülkeye soktukları kokaini Posse'lara satmanın yanı sıra onlara dolandırıcılık ve para aklamada da yardım ediyor.

Pek çok kişi, Nijeryalı organize suç diye bir şeyin var olmasını ve uyuşturucu kaçakçılığı gibi faaliyetlerde güçlü bir rol oynamasını şaşırtıcı buluyor. Nijerya suç gruplarına yönelik yaygın görüş, bunların yurtdışında doğru düzgün bir örgütlenmesi veya varlığı bulunmayan, birbirinden ayrı dolandırıcılardan oluştuğu yönünde. FBI, Interpol ve ABD gizli servisinin istihbaratı, dünya çapında 60 ila 80 ülkede faaliyet gösteren 500'den fazla Nijeryalı organize suç grubu bulunduğunu ortaya koyuyor.

FBI'ın 1996'da eroin kaçakçılığı yapan uluslararası bir Njieryalı suç çetesiyle ilgili soruşturması Bangkok, Pakistan, Chicago, New York ve Detroit'te tutuklamalara yol açtığında, ABD Başsavcısı Janet Reno he-

men şu yorumu yapmıştı: "Bu durum, Nijeryalı suç örgütlerinin artık sadece kurye olmadığını, kendi başlarına önemli bir güç haline geldiklerini gösteriyor." Bu açıklama Nijeryalı suç gruplarının kölelik, çocuk fahişeliği, karmaşık uluslararası dolandırıcılık ve kimlik hırsızlığı gibi alanlardaki rolü açısından da doğru görünüyor.

Güney Afrika Cumhuriyeti hükümeti, Nijeryalı çetelerin bütün Güney Afrika bölgesine sızdığından ve eroin-kokain dağıtımını, belge dolandırıcılığını, araba hırsızlığını ve işyerlerinden haraç toplama faaliyetlerini kontrol etmesinden şikâyetçi. Kuzey Afrika ve Güney Avrupa hükümetlerinin de, Nijeryalıların yabancı uyruklu kişilerin Akdeniz üzerinden ülkelerine sokulmasındaki rolüyle ilgili endişeleri artmakta. 1850'ye dek köle ticaretinin merkezi olan Nijerya bir kez daha, cinsel istismar için uluslararası çocuk kaçakçılığı ve yeni bir kölelik –borçların para değil de, işçilikle ödenmesi– türü nedeniyle kötü bir ün yapmış durumda.

Nijeryalı suç örgütlerinin ve Nijerya'nın Afrika'daki organize suçun merkezi olarak rolünün yükselişi, 1980'lerde petrol fiyatlarında yaşanan büyük düşüşe dayanıyor. Gelirinin yüzde 90'ını petrol ihracatından sağlayan ülkede bu durumun sonucu çöküş oldu. Ekonomik karışıklık siyasi istikrarsızlığı ve yolsuzluğu öylesine artırdı ki, Nijerya'da etkili polis denetimi çöktü. Pek çok iyi eğitimli Nijeryalı, yakalanırlarsa rüşvet vererek kurtulacaklarını bilmenin rahatlığıyla, para kazanmak için suça yöneldi. Lagos ve Port Hartcourt'da dokunulmazlığa sahip bir biçimde uyuşturucu ve yabani hayvan eti kaçakçılığı yapan suç şebekeleri kurmanın yanı sıra, fazla yakalanma korkusu yaşamadan uluslararası dolandırıcılık faaliyetlerinde de bulunuyorlar.

Pek çok Nijeryalı suç örgütü, başka ülkelerdeki insanlardan, uluslararası bankacılık sisteminde tutulduğunu iddia ettikleri muazzam miktarlardaki bir servetten pay almaları karşılığında para yollamalarını veya banka hesabı ayrıntılarını vermelerini istiyor. Çeteler 'yahoo-yahoo çocukları' diye bilinen genç erkekleri üyeliğe alıyor, bunları liderin çırağı yapıp özel bir eğitimden geçirdikten sonra, Lagos ve diğer kentler-

deki internet kafelere salıyorlar. Bu suç, Nijerya ceza yasasının ilgili bölümünden dolayı aynı zamanda '419' diye de biliniyor. Brezilya bankası Banco Noreste'yi hedef alan 242 milyon dolarlık bir 419 dolandırıcılığıyla ilgili 2004 yılında görülen dava olağandışıydı; zira, Nijerya'da faaliyet gösterip haftada milyonlarca dolarlık dolandırıcılık yapan kişilerle ilgili pek az yasal işlem yapılıyor.

Nijerya'da, organize suçla siyasiler arasında danışıklı dövüş yaygındır –en üst düzeylerde de durum böyledir. 2005 yılında, ülkenin Bayelsa eyaletinin valisi Diepreye Alamieyeseigha Heathrow havaalanında 3,2 milyon dolardan daha yüksek bir meblağı aklama suçlamasıyla tutuklandı. Kefaletle tahliye olduktan sonra yetkilileri kadın kılığına girerek atlatıp Nijerya'ya dönen vali, yasal işlemle karşı karşıya kalmadığı ülkesinde bir de 'Güvenlik açısından en iyi vali' ve 'İyi yönetim için altın kupa' ödüllerini aldı. Yolsuzluğun her yere yayılmayı sürdürdüğü, yasaları uygulama kapasitesinin bulunmadığı Nijerya, organize suç gruplarının gelişip, suç şebekelerini küresel bir düzeyde genişletmeleri için organize suç şebekelerine mükemmel şartları sunuyor.

Hayvan ve Vahşi Hayvan Eti Kaçakçılığı

Nadir bulunan hayvanlarının kaçakçılığının yapılması, doğası itibarıyla uluslararası sınırlar üzerinden işbirliği yapan organize çeteler için de uygun bir alan. Hayatı tehlikede olan yabani hayvanların kaçırılması milyon dolarlık bir yasadışı iş alanı; bu tür kaçakçılık, yasadışı uyuşturucu ve silah kaçakçılığından sonra en kazançlı faaliyetlerden birini oluşturuyor.

Genellikle, söz konusu hayvanın yaşadığı ülkeden bir suç grubu, önce yasadışı avlanan kişilerden canlı veya ölü numuneler temin ediyor. Sonrasında bir başka ülkedeki bir suç grubuyla, yasak olan vahşi yaşam ithalatını ayarlaması için bağlantı kuruyor. Canlı hayvanlar koleksiyoncular veya bilim insanlarına satılıyor. Kürk, fildişi türü ürünlere ve kaplan, gergedan, goril gibi hayvanların vücut parçalarına (geleneksel Asya ilaçlarında kullanılması için) yönelik devasa bir talep söz konusu. Bazı çeteler hedef ülkedeki suç örgütlerini atlayarak, kendi alıcılarını bulmak için interneti kullanmayı bile denedi. Söz konusu örgütler bu duruma Nijerya, Tayland, Vietnam, Kamboçya ve Vietnam'daki yasadışı hayvan piyasasına kendi temsilcilerini yollayarak yanıt verdi.

Kaçakçılığın hayatı tehlikede olan hayvanlar üzerindeki yok edici etkisinin yanı

sıra, uluslararası alanda korunan hayvanların 'yabani hayvan eti' için satılması da, biyo-çeşitliliği giderek daha fazla tehdit eden bir sorun haline geldi. Binlerce tonluk yabani hayvan eti her yıl Afrikalı suç örgütleri tarafından Avrupa, Asya ve Amerika'ya yasadışı bir biçimde sokuluyor. Yabani hayvan etini Afrika dışında satarak muazzam miktarlarda kazanç sağlasalar da, bu iğrenç ticaret hastalık yayma ve bazı türleri yok olmaya her zamankinden de daha yakın hale getirme riski taşıyor.

Komandolar-Brezilya'nın Organize Suç Çeteleri

Nüfusun büyük kısmı ekonomik açıdan hayatta kalmaya çalışırken organize suçun filizlenmesine olanak tanıyan yaygın siyasi yolsuzluk ve polis yolsuzluğu Nijerya'yla sınırlı değil. Bu dünya çapında tekrar tekrar görülen bir hikâye. Fakat yoksulluk ve sosyal adalet eksikliğinin organize suç çetelerinin ortaya çıkmasına nasıl yol açabileceğini hiçbir ülke Brezilya'dan daha iyi anlatamaz.

Brezilya her zaman, zenginle yoksul arasındaki bölünmenin dramatik boyutlarda olduğu ve sadece birkaç sokaklık bir mesafeyle birbirinden ayrıldığı bir ülke oldu. Rio de Janerio'nun pahalı plaj evleri ve gökdelenleri, kentin gecekondu şartlarına sahip favelalarına her zaman için rahatsız edici bir biçimde yakındı; favelalar ilk kez, 1890'larda özgür bırakılan köleler tarafından bir gecekondu mahallesi olarak inşa edilmişti. Brezilya'da yoksulluk içinde yaşayan 25 milyon insan on yıllar boyu polisin sadece zenginleri korumak için var olduğuna inandı. Hatta polis yırtıcı bir güç olarak görülürdü –polisin favela sakinlerine yaptığı çok sayıda katliam ve sokak çocuklarını sebepsiz yere vurması bu durumun sebebini açıklar.

1964 ve 1984 arasında, Brezilya askeri diktatörlük altında yaşıyordu. Siyasi direniş gruplarının üyeleri, favelalardan gelen mahkûmlarla aynı hapishanelere yollanıyordu. Azami boyutta bir güvenliğin olduğu, Ilha Grande adasındaki kötü şöhretli hapishanede, falanj diye bilinen sokak çetelerinin üyeleri ve hırsızlar, sosyalist mahkûmlardan devrimci adalet, terörist hücre örgütlenmesi, dayanışma ve Troçki'yi öğrendi. Bunun sonucunda, mahkûmları gardiyanlardan ve diğer mahkûmlardan koruyan hapishane çetesi 'Red Command' (Kızıl Komando) kuruldu. Mahkûmlar favelalara dönerken Kızıl Komando'nun yapısını ve ide-

allerini de yanlarında götürüp, Komando adlı yeni suç şebekeleri oluşturdular.

Polisin düzeni korumak adına hiçbir adım atmadığı kanunsuz favelalarda, Komandolar önce uyuşturucu dağıtımının kontrolünü ele geçirdi, sonra da toplulukların 'yönetimini'. Kokain satıcılığı ve sadece zenginleri hedef alan hırsızlık operasyonları için kendilerine bir üs sağlamaları karşılığında, Komandolar kârın bir kısmını temel hizmetlere ve klinik inşasını da içeren refah programlarına yatırdılar. Aynı zamanda gayri resmi bir polis gücü gibi de davranıyorlar, hane içi şiddet ve tecavüz gibi suçlara şiddet içeren cezalar veriyorlardı. En başta pek çok kişi tarafından kahraman gibi görülüyorlardı. Fakat suç faaliyetleri öne çıktıkça ve Komandolar çeşitli favelaların kontrolü için kendi aralarında kavga etmeye başlayınca kısa süre içinde sorunlar çıktı.

Komandoların ortaya çıkışından önce, Brezilya'da organize suç genel olarak yolsuzluk, büyük şirketler için işlenen cinayetler, Amerikan ve Sicilya Mafyası gibi ülkeyi üs olarak kullanan yabancı gruplar ve çok sayıda kırsal haydutla sınırlıydı. Şimdi, Üçüncü Komando, Kızıl Komando ve Komandoların Dostlarının Dostları türü gruplar arasında açık bir sokak savaş yaşanıyordu. Bu savaşta sık sık masum sivilleri riske atacak bir yerde roket atarlar kullanılırdı ve resmi polis gücünün en ufak bir varlığı bulunmazdı.

Son yıllarda Komandoların pek çoğu –özellikle de en siyasi olanları– Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri (FARC) ile bağlantılar kurdu. Kolombiya Komünist Partisi'nin askeri kanadı olarak 1964'te kurulan FARC, şu an Kolombiya topraklarının yüzde 30'unu kontrol eden geniş çaplı bir isyancı ordusuna dönüştü. Pek çok Kolombiyalı uyuşturucu kartelinin de desteğini alan FARC, şu an Komandoların pek çoğunun ana kokain ve silah tedarikçisi konumunda. Suçla ilgili ilişkileri aynı zamanda, FARC'ın yoksullukla savaş, yoksulların toprak hakkı ve sosyal adaleti savunmak gibi öğretileriyle de ideolojik bir ittifaka dönüştü; bu durum, Komandoların kuruluşuna yol açan ideolojik ateşin bir kısmını yeniden tutuşturmuş oldu.

Brezilya federal polisinin başkomiseri Marcelo Itagiba kısa süre önce işlerin basit organize olmanın ötesine geçtiği uyarısında bulunup, "Rio de Janerio, silahlı ve organize terörist grupların yürüttüğü kentsel bir gerilla savaşına batmış halde" diye konuştu. Brezilya hükümetinden pek çokları, FARC'la bağlantılarının, Komandoları Brezilya'nın Topraksız Kır İşçileri Hareketi'nin militan unsurlarıyla ittifak kurmaya itmesinden endişeleniyor. Böyle bir durum gerçekleşirse, kendini bizzat Brezilya'yı kontrol etmeye adamış, ülke çapında faaliyet gösteren, ağır silahları bulunan ve devrimci bir şebeke kurulmuş olacaktır. Adını kendi iyiliği için saklayacağım Brezilyalı bir politikacının bana dediği gibi, "Hükümet şimdi, Komandoların yerine sadece yabancı Mafya ve haydutlardan edişe duyduğu eski günlerin geri gelmesini istiyor."

Kanada'da Organize Suç

Kanada'nın, Brezilya gibi Leon Troçki'nin retoriğini benimseyen suç şebekeleriyle ilgili bir sorunu olmasa da, yabancı organize suç çeteleri ve haydutlarla bir sorunu var. Kanada'daki haydutlar motor çeteleri; organize suçtaki yabancı unsuru da, Kanada yeraltı dünyasında güçlü bir rol sahibi olan Amerikan Mafyası ve Triadlar'dır.

Amerika'da 16 Ocak 1920'de alkollü içecek yasaklandığında, Kanada'nın sınır ötesinden içki kaçırma işinde önemli bir rol oynayacağı açıktı. Alkol burada hâlâ yasaldı. 6 bin 414 kilometrelik, çitle çevrili olmayan sınırda bol bol bira fabrikası ve damıtıcı vardı. Amerika'daki içki yasağı Amerikan Mafyası üyelerinin yanı sıra Kanadalı organize suç örgütleri için de büyük bir nimet oldu.

Ontario'dan gelen içki üzerindeki Amerikan kontrolünü Stefano Magaddinno'nun efsanevi liderliği altındaki Buffalo ailesi temsil etse de, diğer yerlerde Montreal'in İrlandalılardan oluşan West End çetesi gibi Kanada çeteleri önemli roller oynuyordu. Fakat en çok parayı kazanan, 'Kanada'nın Al Capone'u' ve 'İçki Kaçakçılarının Kralı' diye tanınan Rocco Perri'ydi. İçki yasağının 1933'te sona ermesinden çok önce işlerini fuhuş ve kumar alanlarında çeşitlendirmişti ve 2. Dünya Savaşı sırasın-

da İtalyan kökenlerinden dolayı öldürülmese, muhtemelen Amerikan Mafyası'nı kendi bölgesinin dışında tutmaya becermeye devam edecekti.

Perri'nin gücünün azalmasıyla birlikte, Amerikan Mafyası ailelerinden Bonanno suç ailesi, Montreal Babalarından Vincent 'Yumurta' Cotroni'yle ittifak kurarak 'Montreal Bağlantısı'nı oluşturdu. Fransa'yla köklü ilişkilere sahip olan Montreal, Korsikalı ve Sicilyalı gangsterlerin Marsilya'dan gemilerle yolladığı eroin için harika bir durak noktasıydı. Eroin sonrasında sınırdan şekli özel olarak değiştirilmiş arabalarla kaçırıldı ve 1950'lerin ortasına gelindiğinde, New York'a her ay 50 milyon dolar değerinde eroin taşınıyordu. Montreal bağlantısının Kanada polisi tarafından 1961'de ortaya çıkarılmasına rağmen, uyuşturucu trafiği Cosa Nostra'nın Kanada'daki faaliyetlerin büyük kısmını oluşturmaya devam ediyor ve Bonnano ailesiyle Cotroni çetesi Kanada yeraltı dünyasında hâlâ muzzam bir güce sahip,

Fakat bugün Kanada'daki organize suçun en büyük oyuncuları Amerikan Mafyası'ndan ziyade motosikletçi çeteleri oluşturuyor. Cosa Nostra, Triadlar ve giderek artan sayıda Nijeryalı suç örgütü Kanada'da eroin ve kokain ithal ediyor olabilir, fakat bu maddelerin ülke çapıdaki dağıtımını motosikletçi çeteleri kontrol ediyor. Aynı zamanda büyük bir metamfetamin üretimi şebekesine ve haşhaş ile ecstacy satıcılığında da bir role sahip olan bu çetelerin, Kanada'daki yasadışı uyuşturucu ticaretinde hâkim olmadığı bir alan yoktur. Elde ettikleri muazzam kârı fuhuş ticaretine yatırdılar ve böylece her Kanada eyaletinde fahişelik ve pornografi alanında en büyük oyuncular haline geldiler. Bazı çeteler gelişmiş kiralık katillik hizmetleri de sunarak kârlarını daha da artırdı; bu hizmetler kurbanlarının izini bulmak için veritabanlarını bile kullanıyor.

Kanada'nın haydut motosikletçi çeteleri 6 bin motorcunun katıldığı ve her yıl düzenlenen Vancouver Noel Sürüşü'nde yoksul çocuklara hediye vermek gibi halkla ilişkiler faaliyetlerinde bulunsalar da, kendilerini maalesef birkaç üyesi suçlu olan, ancak çoğunlukla yasalara uyan motosiklet kulüpleri gibi göstermeyi başaramıyorlar. Bu başarısızlığın

sebebi büyük ölçüde, Hells Angels ile Quebec merkezli Rock Machine arasında 1983'ten bu yana bir savaş yaşanıyor olması. Zira bu savaş düzinelerce motosikletçinin ve Montreal'de 2005'te bir bombalama olayında öldürülen 11 yaşındaki Daniel Desrochers gibi masumların da hayatına mal oldu. Rock Machine'nin 2000'de Bandidos'a katılması istikrar yaratma noktasında hiçbir işe yaramadı ve yeni bir şiddet dalgasına yönelik korku, Kanadalı yetkililerin ve polisin motosikletçilere karşı eylemlerini artırmasına yol açtı.

Haydut motorcu çetelerinin Kanada'da bugün faaliyet gösteren en güçlü suç şebekesi olarak konumlarına meydan okunmuyor da değil. Triadlar ülkenin Pasifik kıyısında sürekli artan bir varlığa sahip. Uyuşturucu ithalatı, insan kaçakçılığı, haraç, çevre suçları ve kadınlara zorla fahişelik yaptırma gibi alanlarda faaliyet gösteren 14K ve Wo On Lok gibi çeteler kârlarını ve üye sayılarını her hafta daha da artırıyor. Big Circle gibi Vietnamlı gruplar da Kanada'daki güçlerini artırırken, organize suçun bu ülkedeki varlığı her zamankinden daha güçlü görünüyor.

Avustralya'da Organize Suç

Triadlar ve Vietnamlı organize suç çetelerinin Kanada'nın Vancouver kentinde büyümesi, bütün Pasifik bölgesindeki genişleme şablonunun sadece bir parçası sayılabilir. Bu şablona göre, özellikle hedef olan ülkelerden birisi Avustralya'dır.

Avustralyalıların çoğunluğu, Asyalı organize suç çeteleriyle ilgili sorunun Sydney'in Cabramatta bölgesindeki çeteler arası savaşla sınırlı olduğunu düşünür; zira BTK, 5T ve Black Dragons (Kara Ejderler) bu sorunu giderek daha görünür hale getirdi. Fakat milletvekili John Paul Newman'ın Eylül 1994'te çete bağlantılı bir şekilde vurulmasının gösterdiği gibi, kan dökülmesi sadece çete üyeleri veya içinde yaşadıkları mahallelerle sınırlı bir sorun değil.

Vietnamlı suç örgütlerinin sokakta yaptığı açık katliamların aksine, Triadlar daha az ilgi çekmek için çaba harcadılar. İnsan kaçakçılığı, yasadışı kumar ve para aklamayı kolaylaştırmak için Avustralya finans çev-

relerine sızmakla meşgul oldular. Eroin ticaretinin kilit küresel oyuncuları olarak, Avustralya piyasasındaki paylarını da artırmaya çalıştılar; fakat bu yol Avustralya'nın yerel organize suç örgütleriyle Amerikan Mafyası arasındaki uzun süreli ittifak nedeniyle tıkalıydı.

Avustralya'da uçak seyahatinin 1960'larda yaygınlaşmasından önce, kıta küresel suç dünyasından kısmen tecrit edilmişti. Organize şebekeler Sydney'deki Surrey Hill Çetesi veya Melbourne'daki çete üyeleri gibi siyasi iş bitirici John Wren'in kontrolü altındaydı. Ana faaliyetleri yasadışı bahis, fuhuş ve alkollü içki satan yerleri 'korumak'la ilgiliydi. Aile temelli çeteler ve Boyacılar ve Rıhtım işçileri sendikasının bazı suçlu üyeleri Wren'in işlerine rakip çıkmaya başlamıştı. En büyük ve gelişmiş operasyonları da, Calabria'dan gelen göçmen İtalyan topluluklarından arasından düzenlendi ve 'Ndrangheta ve 'L'Onorata Societa (Onurlandırılmış Cemiyet) kuruldu.

1960'ların ortasına gelindiğinde, Avustralya-Amerika arasında rutinleşen uçak yolculukları, kıtanın Cosa Nostra'nın dikkatini çekmesine yardımcı oldu. Cosa Nostra burayı özellikle uyuşturucu olmak üzere, kendi işlerini genişletmeleri için uygun, az gelişmiş bir piyasa olarak gördü. 1965 yılında, Chicago Mafyası Avustralyalı organize suç gruplarıyla araştırma görüşmeleri yapması için Joe Testa'yı kıtaya gönderdi. Sydney yeraltı dünyasının Mafya babası Lennie 'Mr. Big' McPherson ve daha sonra Robert Trimble'ın Calabrialı suç gruplarıyla ilişkiler kuruldu. İşler yavaş başlamıştı, ama Jimmy 'The Weasel' Fratianno'nun yönetiminde Chicago çetesi ısrarcı davrandı. Avustralya'daki Yunan ve Lübnanlı suç şebekelerinin rekabetine rağmen, 1970'lerin ortasında Mafya ve Avustralyalı ortakları etkili bir uyuşturucu ithalatı ve dağıtımı operasyonu oluşturabilmişti. Avustralya'ya Güneydoğu Asya ve Ekvador'dan uyuşturucu taşıyan tekneler ve uçaklar, kıtanın vahşi hayvanlarıyla yasadışı bir şekilde doldurularak burayı terk ediyordu – özellikle de Avrupa ve Kuzey Amerika'daki koleksiyonculara satılmak üzere nadir bulunan papağanlar taşıyorlardı.

Ancak 1980'lerden bu yana, bitmek bilmeyen bir dizi kanlı çatışma

Avustralya'daki organize suçun yakasını bırakmadı. Bu çatışmalar bölgesel kontrol için başlamış olabilir, ancak sık sık akla hayale gelmeyecek türden ölümcül kan davalarına dönüşüyorlardı. Pek çok cinayetin kaynağı, Calabria Onurlandırılmış Cemiyeti'nin patronu Liborio Benvenuto'ya 1983'te düzenlenen bombalı saldırıya dayanır. Benvenuto arabasına yapılan saldırıdan kurtuldu ve rakiplerine yönelik bir intikam kampanyası başlattı. Bir polis yaşananları, "Yarar ve Murrumbidgee nehirlerine kedi yavrusundan çok ceset atılıyordu" diye anlatıyor.

Kan davası Benvenuto'nun 1988'de doğal sebeplerden dolayı ölmesiyle de bitmedi ve oğlu Frank Benvenuto 2000'de vurularak öldürülene dek devam etti.

Frank Benvenuto'yu öldürdüğünden şüphelenilen adamlardan biri, Melbourne merkezli meşum Pettinghill suç ailesinin üyesi olan Victor Pierce'dı. Pierce, Pettinghill ailesinin iki polisi öldürmekten yargılanan üyelerinden biriydi; polis yetkilileri Steven Tynan ve Damian Eyre, Güney Yara banliyösünün Walsh sokağında 1988'de öldürülmüştü. Melbourne'un Moran suç ailesiyle birlikte Pettinghill ailesi, Malbourne'da 2000-2005 arasında meydana gelen 30'dan fazla suçla bağlantı cinayetten sorumlu tutuluyor. Fakat, 5 milyar dolarlık bir amfetamin ve parti uyuşturucusu piyasasında hissesi bulunan diğer grupların da, örneğin yeni gelen Sırp ve Arnavut Mafyası'nın da iş başında olduğu açık.

Yeni Zelanda'da Organize suç

Melbourne'da organize suç grupları arasında yaşanan ölümcül çeteler arası savaş hakkında bir şeyler öğrenmek sizi belki de şaşırtmamıştır. Bununla birlikte, Avustralya'nın komşusu Yeni Zelanda'nın da kendi aralarında savaşan organize suç gruplarıyla ilgili bir sorunu olması kısmen yeni bir bilgi sayılabilir. Ülkenin 'Yüzüklerin Efendisi' filmlerinde altı çizilen görkemli manzarası, Yeni Zelanda'yı dünyanın en önemli turistik istikametlerinden biri haline getirdi; sakin ve neredeyse hiç suç işlenmeyen bir yer olarak süregelen imajı da bu durumu destekledi.

Fakat dünyadaki her diğer ülke gibi Yeni Zelanda'da her zaman bir

yeraltı dünyasına sahip olageldi. 2. Dünya Savaşı'ndan önce yeraltı dünyası tersaneler ve kazançlı sendikalarını, hırsızlığı ve kaçakçılığı kontrol etmek için savaşan İrlandalı çetelerin hâkimiyetindeydi.

Sadece iki kentin yoğun nüfusa sahip olduğu ülkede, organize suçun İrlandalı çeteler dışında kalan kısmı da, bölge savaşları nedeniyle polisin dikkatini çekmeyecek kadar akıllı olan aile temelli grupların kontrolündeydi.

Eroin ve kokaine olan küresel talep 1970'lerde patladığında Yeni Zelanda, ABD, Avrupa ve Avustralya'da da faaliyet gösteren kötü şöhretli Mr. Asia uluslararası uyuşturucu örgütünün kilit bir parçası haline geldi. Kuryelerinden şüphelenilip şüphelenilmediğini anlamak için Yeni Zelanda'nın gümrük yetkilileri hakkında düzenli olarak casusluk yapacak kadar gelişmiş olan Mr. Asia, önemli üyelerinden Terry Clark'ın 1979'da Britanya'da yakalanması örgütü çökertene kadar Yeni Zelanda'nın uyuşturucu sahnesine hâkim oldu.

Çöküşünün ardından, Mr. Asia'nın Yeni Zelanda'ya ağır uyuşturucu ithal etmekteki rolünü, ülkede yeni yeni yerleşik hale gelmeye başlayan Asyalı suç çeteleri aldı. 14K ve Yee On gibi Triadlar başı çekiyordu, fakat kısa süre içinde rakip Vietnamlı ve Taylandlı çeteler de onlara katıldı. Bütün bu gruplar, organize suçla mücadele etmek için ne kaynağı ne de deneyimi bulunan polis gücünün gölgesinde büyüdüler. Aynı zamanda, polisin Asyalı topluluklar arasında istihbarat toplamakta zorlanmasından da yararlandılar. Bu faktörler söz konusu grupların Yeni Zelanda'da hızla karmaşık ve sağlam bir uyuşturucu kaçakçılığı şebekesi kurmasına olanak tanıdı ki, bu şebeke şu an da yerli yerinde duruyor. Pek çok Asyalı organize suç grubu insan kaçakçılığı, kimlik dolandırıcılığı, fuhuş ve kumar işlerine de soyunup, Yeni Zelanda'nın motosikletçilerini ve Maori çetelerini ülkeye soktukları uyuşturucunun satılmasında kullandılar.

ABD dışındaki en eski Hells Angels şubesi, 1961'de kurulan Auckland Hells Angels Motosiklet Kulübü'dür. Hells Angels ve Highway 61 (Yeni Zelanda'nın, kısa süre önce Bandidos'la birleşme planlarını açık-

layan diğer büyük motosiklet çetesi) yasal kurumlar olduklarını savunur. Ancak Yeni Zelanda polisine göre, bu motosikletçiler, ülkedeki en etkili organize suç grupları ve aynı zamanda yakalanması en zor olanları. Hem motosikletçiler, hem de Maori çeteleri uyuşturucu üretimine de girdiler. Motosikletçiler kırsal bölgelerde haşhaş tarlaları ve metaamfetaminle LSD laboratuarları yönetmeye başladı. Diğer yandan, Maori çeteleri de daha düşük seviyede haşhaş çiftçiliğinde uzmanlaştı. Motosikletçiler özellikle kırsal ve daha küçük topluluklar arasındaki uyuşturucu satışında en büyük paya sahip, fakat Yeni Zelanda'nın iki büyük kenti de uyuşturucu dağıtımı ve satışı açısından giderek Maori çetelerinin alanı haline geliyor.

Mongrel Mob, Black Power (Kara Güç), Nomads (Göçebeler) ve King Cobra (Kobra Kralı) gibi bütün önde gelen Maori çeteleri, yoksulluk, kötü yaşam şartları ve devletin Maori topluluklarını göz ardı etmesi nedeniyle ortaya çıktı. Maorilerin savaşçı geleneklerini, topluluğa kabul törenlerini ve hükümete yönelik hoşnutsuzluğunu harmanlayan bu çeteler, ilk başlarda polisin ilgisini kendi aralarındaki savaştan dolayı çekiyordu. Özellikle de Black Power ve Mongrel Mob arasında uzun süren bir kan davası yaşanmıştı. Fakat çetelerin unsurları organize suça yönelip, yoksullara yapılan yardımı silah ve uyuşturucu almak için kullanmaya başlayınca, şiddet düzeyi çeteler arası uyuşturucu bölgesi savaşı noktasına yükseldi ve işlenen cinayetlerin sayısı dikkat çekici bir biçimde arttı. Yeni Zelanda polisi kısa süre önce, tüm zamanların en zarar verici uyuşturucularından biri olan kristal metaamfetamin kullanımının bazı çetelerin teşvikiyle yaygınlaştığına yönelik endişelerini dile getirdi. Eğer bu doğruysa ve kristal metaamfetaminin başka yerlerde de hasar yarattığı ortaya çıkarsa, organize suçun Yeni Zelanda'nın mükemmel imajına bir zarar vermeyi başardığı söylenebilir.

Hindistan'da Organize Suç

Hindistan, Yeni Zelanda'nın organize suçtan kısmen yoksun olduğuna yönelik biraz da abartılmış imajını paylaşmaz. Hindistan'da, her-

hangi bir ekonomik ve sosyal sınıftan gelen herkes, organize suçun ulusun günlük yaşamına nasıl bir etkide bulunduğuna dair bir fikre sahiptir. Hindistan'daki organize suçun öne çıkan bir unsuru, bazı şöhretli üyelerinin hem kötülenip hem de bir pop yıldızı gibi delicesine sevilmesidir. Bunu en iyi, Hindistan'ın en güçlü ve en korkulan suç şebekesi olan D-Company'nin lideri Davud İbrahim'in durumu ortaya koyar: CIA ve Hindistan hükümetinin 'küresel bir terörist' olarak gördüğü İbrahim, Hindistan'da epey kalabalık bir destekçi kitlesine sahip ve birkaç göz alıcı Bollywood filminin konusu bile olmuş durumda.

Bir polis memurunun oğlu olan İbrahim kariyerine bir Mumbai çetesinin üyesi olarak başladı. Saygı duyulan yeraltı dünyası lideri Karim Lala'nın yönettiği çete uyuşturucu kaçakçılığı ve satıcılığında uzmanlaşmıştı. Birkaç yıl içinde İbrahim, Karim Lala'nın iki oğlu Amirzada ve Alamzeb'e çeterin liderliğini ele geçirmek için meydan okuyordu. Asıl rakiplerinin öldürüldüğü kanlı bir hesaplaşmadan galip çıktıktan sonra, İbrahim Mumbai'deki en güçlü 'Don' oldu. İbrahim yakalanmamak için 1985'te kenti terk edip Birleşik Arap Emirlikleri'ne kaçtığında, örgütü D-Company'yi çoktan Avrupa'ya milyonlarca dolar değerinde uyuşturucu madde kaçıran önemli bir uluslararası suç şebekesine dönüştürmüştü.

Sonraki birkaç yıl içinde, Mumbai'deki organize suç üzerindeki kontrolünü sürdürürken, D-Company'nin uluslararası silah kaçakçılığının yanı sıra uyuşturucu işlerinde de en önemli uluslararası şebekelerden biri olarak öne çıkmasını da denetliyordu. Fakat 1993'te Hindistan istihbarat servisleri İbrahim'i Mumbai'de 257 kişinin ölümüne yol açan bombalı saldırıları düzenlemekle suçladı. Bunun üzerine Birleşik Arap Emirlikleri'nden kaçmaya zorlanan İbrahim'in Hindistan yeraltı dünyası üzerindeki kontrolü zayıflamış durumda. Mumbai, Chhota Rajan ve sonradan milletvekili olan Arun Gawli gibi rakip Donlar arasında saldırganca çete savaşlarına sahne oldu. Usame bin Ladin'le bağlantıları bütün D-Company'yi tehlikele atmaya başlayınca, İbrahim'in Hindistan'daki gücü daha da zayıfladı.

Hindistan'da organize suçun siyaset ve iş dünyasındaki yeri de epey sağlamdır. Siyasi yolsuzluk ve kaynak eksikliği, polisin Hindistan'ın her eyaletinde faaliyet gösteren çeşitli çetelerle mücadele gücüne ağır darbe vurmuştur. Polis adam kaçırma ve Hindistan'ın devasa sinema endüstrisinde haraç kesme gibi suçlara karşı bir miktar başarı elde etmiş durumda, fakat yetkililer bu suçların da hâlâ yaygın olduğunu itiraf ediyor. 'Koruma' haracı, fuhuş ve yasadışı kumar gibi çetelerin genelde tercih ettiği işlerin çoğu yerel olsa da, en büyük operasyonları Batılı bir ihracat piyasasının ihtiyacını karşılıyor.

Lüks malların taklidi ve telif hakkı ihlali yerleşmiş ve önemli kazanç kapılarına dönüşt. Bu konuda uluslararası iş dünyasından gelen baskı da pek işe yaramıyor. Yoksulların organlarını satabildiği yasal yerlerin dışında, bazı çeteler yoksulları kandırarak ameliyata sokup böbreklerini çalıyor ve onlara hiçbir ödeme yapmıyorlar. Örneğin Bangalore'de bazı kurbanlar kan verdiklerini düşünürken uyutuluyor ve uyandıklarında kandan daha fazlasını kaybetmiş oluyorlar. Hiç şüphesiz, organize suçun Batı'ya en üzücü ithalatı, seks köleliği için satılan ve ülkeden kaçırılan büyük miktarlardaki çocuk.

Hindistan küresel ekonomiye entegre olurken, organize suç da bundan yararlanıyor. Yabancı müşterilerin hassas finans ayrıntılarının ele alındığı arama merkezlerinin kurulmasının ardından, bu ayrıntılar kısa süre içinde Mumbai yeraltı dünyasının eline geçiyordu. Bu durumun yarattığı endişe bazı şirketlerin ülkeden çekilmesine ve büyük miktarlarda iş kaybına yol açabilir. Hindistan'daki organize suç öylesine büyük ve her tarafa yayılmış ki, bir ulusun yanı sıra kendi ekonomik geleceğini tehdit etme ihtimali söz konusu.

Taklitçilik

Kalpazanlık bizzat paranın kendisi kadar eski bir suçtur. Kâğıt banknotların icadıysa, kalpazanlığın bir ulusun ekonomisine yönelik potansiyel bir tehdit oluşturabileceği anlamına geliyordu. Bunun bir sonucu olarak, kalpazanlık ihtilaflarda bir taktik olarak kullanıldı; tıpkı Amerikan İç Savaşı'nda ABD'nin konfederal para bi-

rimini basması gibi. Organize suç grupları 19. ve 20. yüzyıllarda gelişirken, genellikle önceden var olan kalpazan çetelerini aralarına alıyorlardı; bu kişilerin daha fazla nakit dağıtım kanalıyla bağlantısı vardı. Bilgisayar ve lazer baskı gibi ilerlemeler sayesindeyse, kalpazanlık daha fazla insanın işleyebileceği bir suç geldi. Fakat organize suç grupları para biriminden alışveriş kuponlarına, yiyecek ve içecek pullarına kadar her şeyin sahtesini yapmakta güçlü bir role sahip olmayı sürdürüyor. Organize suç ayrıca hisse senetleri gibi özel mali belgelerin de taklitlerini yapmaya da odaklanmış durumda. Organize suçun 20. yüzyılın sonlarında ve 21. yüzyılın başında büyüdüğü alanlardan biri de CD, DVD, bilgisayar yazılımı, marka giysi ve aksesuar, parfüm, sigara ve alkol gibi tüketici mallarının taklitlerini yapmak. Endişe verici bir biçimde, taklitçiler giderek artan miktarda eczane ürünü ve ilaç da üretiyor. Küresel ticaretin yaklaşık yüzde 8'i artık taklit mallardan oluşuyor.

Suç örgütlerinin uyuşturucu ticareti için geliştirdiği kaçakçılık şebekeleri artık, taklit malların el altından taşınması için kullanılmaya başlandı; zira kaçakçılar, sahte DVD taşıyarak, aynı ağırlıkta marihuana taşıyarak elde ettiklerinden daha fazla kâr sağlayabiliyorlar.

Güney Afrika'da Organize Suç

Gelecekteki ekonomik başarısı yolsuzluk ve yaygın organize suçtan menkul bir ulusla arası imaj nedeniyle tehlikeye atılan tek ülke Hindistan değil. Apartheid yönetiminin 1990'da feshedilmeye başlanmasından bu yana, Güney Afrika Cumhuriyeti küresel ekonomiyle tümüyle entegre olmayı başarabildi. Afrika'nın en zengin ülkesinin mali gücü, bu ülkeyi kıta çapındaki ve dışındaki organize suç grupları için bir mıknatıs haline getirdi. Zenginlikleri, kaynakları yeterli olmayan polisi ve yasadışı girişimlerle işbirliği yapmaya istekli siyasetçileriyle, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin 10 yıl içinde 200'den fazla organize suç örgütüne ev sahipliği yapmaya başlamasına şaşmamak gerekir.

Organize suçun Güney Afrika'da siyaset ve iş çevrelerinin en üst seviyelerine kadar sızdığına dair uluslararası algı öylesine büyük bir sorun yaratıyordu ki, 1999'a gelindiğinde ülkeye yatırım açısından milyarlara mal olmuştu. Haziran 1999'da, Devlet Başkanı Thabo Mbeki Özel Operasyonlar Direktörlüğü'nün (DSO) kurulduğunu açıkladı; Akrepler diye de anılan bu direktörlük kısa süre içinde organize suç ve yolsuzlukla mücadelede başrolü oynamaya başladı.

Devlet Başkanı Yardımcısı Jacob Zuma da dahil, iktidardaki Afrika

Ulusal Kongresi Partisi üyesi olan siyasetçilerin evlerine düzenlenen baskınlara rağmen, DSO'nun suç örgütleriyle Güney Afrika Cumhuriyeti'nin polis, yargı ve siyaset çevrelerindeki seçkinler arasındaki kökleşmiş bağlantıların altını oyabildiğine inanan fazla insan yok. Akreplerin, apartheid yönetimi sonrasında Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yayılan Nijeryalı suç örgütlerine, Triadlara ve Hindistan merkezli suçlulara hasar verebildiği söyleniyor, fakat pratikte buna dair somut kanıt gören fazla insan da yok.

DSO, ülkeyi uluslararası uyuşturucu kaçakçılığı operasyonlarının ana parçalarından biri haline getiren Nijeryalı suç örgütlerinin Güney Afrika Cumhuriyeti'ne iyice sızdığını kabul ediyor. Nijeryalı gruplar ülkedeki dolandırıcılık ve kimlik hırsızlığı faaliyetlerinin hâkim oyuncuları haline gelmiş durumda. Genellikle, uluslararası sahtekârlıklarının ön planında beyaz Güney Afrikalıları çalıştırıyorlar; zira, Nijeryalı gruplar FBI gibi kurumlar tarafından daha fazla incelemeye maruz kaldığı için bunun etkili bir kaçış yöntemi olduğunu düşünüyorlar. Yerel çetelerle bağlantıları sayesinde, bir araba hırsızlığı şebekesi de kurmuş durumdalar; Güney Afrika'da çalınan arabalar, hızla Afrika'da yeniden satışa çıkarılıyor.

Güney Afrika'da, Çinli işçilerin Transvaal altın madenlerinde çalışmak için geldiği 1904'ten bu yana bir Çinli topluluğu da mevcut. Son yıllarda, Tayvan ve Çin'den gelen göçmen ve yatırım miktarında da bir artış yaşandı. Çinli iş çevrelerinde pek çok kişi, Güney Afrika'nın daimi hırsızlık ve şiddet sorunları karşısında Triadları koruyucuları olarak memnuniyetle karşılıyor. Asyalı gruplar, dünyanın 10. büyük borsası olan Johannesburg Borsası'nı para aklamak için kullanıyorlar ve yabancı uyruklu kişilerin ülkeye kaçak bir biçimde giriş-çıkışında da rol sahibi oldular. Ayrıca şu an hayatı tehlikede olan yabani hayvanların ticaretinde de Nijeryalılara rakip çıkmış durumdalar.

Güney Afrika'nın küresel elmas ticaretinde uzun zamandır sahip olduğu rol ülkeyi, İsrail ve Rus Mafyası'ndan gangsterlerden oluşan 'İsrail Mafyası'nın operasyonları için de bir üs haline getirdi. Değerli taş

kaçakçılığı ve iş adamlarından haraç toplamak üzerinde uzmanlaşan bu mafya, elmas tüccarı Shai Avissar'ın 1999'da öldürülmesi gibi birkaç bilinen cinayetten de sorumlu.

Güney Afrika'nın 1980'lerdeki Mozambik iç savaşındaki rolünün mirası da, ülkeye düzenli bir biçimde silah girmesi oldu; bu ticaret, kaçakçılık, silah satışı ve diğer organize suçlara yönelmiş eğitimli eski gerilla savaşçıları tarafından organize ediliyor. Afrika'nın çoğunluğuyla birlikte Güney Afrika'ya zarar veren bir diğer heyula da AIDS. Bu hastalık nedeniyle yetim kalmış çocuklar, çocuk ticareti ve fuhuşla ilgilenen organize suç çeteleri karşısında savunmasız durumda.

Ülkede çocuk köleliği alanında çalışan bir araştırmacı bana şöyle demişti: "Güney Afrika kocası tarafından dövülmüş bir kadına benzer. İki yüzü vardır. Biri dış dünyaya gösterdiği, diğeriyse dehşet ve utanç dolu gerçek yüzü. Gerçek yüzü maç kazanan kriket ve rugby takımları değil. Safariler veya Johannesburg Borsası da değil. Güney Afrika'nın gizlenen gerçek yüzü, organize suçun kurbanları olan, hayatları açgözlülük nedeniyle mahvedilen çocuklar ve diğer kurbanlar."

Organize Suçun Kurbanları

"Tabii ki, 'kurbansız' suç diye birşey yoktur.
Kurbanlarıma acımıyorum."
Zef Nano, Arnavut gangster

Suça her zaman bir parça romantizm bulaşmıştır. Kültürlerine yoksullara yardım etmek için zenginlerden çalan haydutları veya ahlak kurallarına göre yaşayan hırsızları sokanlar sadece İngilizler değil. Amerika'nın kültür damarı olan Hollywood da, gangsterlerle yaşadığı 80 yıllık aşk hikâyesini yakında bitireceğe benzemiyor. Japon mangasıysa, Okondate ve Yakuza'yı göklere çıkarırken, Davud İbrahim gibi Hintli gangsterler de bazıları tarafından kahraman gibi görülüyor.

Kendisini organize suça 'ilişkin' olan çekicilik, bir tehlikeye dönüşmüş durumda; zira bizi bilerek göz ardı ettiğimiz basit bir gerçek karşısında körleştirebilir. Acımasız suç şebekelerinin her yıl milyonlarca savunmasız insandan faydalandığı ve insanların acısını katladığı gerçeğinin üzerini hiçbir şey örtmemeli.

Organize suçun kurbanlarının büyük çoğunluğu 'isimsiz'dir. İronik bir biçimde, haklarında en fazla haber yapılan kurbanlar meşhur organize suçluların kendileri olur –şiddet içeren ölümleri manşetlere yansır. Daha önemsiz yeraltı dünyası şahsiyetlerinin ölümleri, eğer son derece vahşi bir şekilde gerçekleşmediyse, fazla haber yapılmaz. Medya genellikle suçun zenginler ve ünlüler üzerindeki etkisini gündeme getirir; fakat diğer pek çok kurbanın tanınmamış olması, yaşadıkları trajedinin anlatılmamasına yol açar.

Fakat her kurbanın hikâyesi –kim olursa olsun– bize organize suçun nasıl faaliyet gösterdiği konusunda bir şeyler söyleyebilir. Aynı zamanda, suçun, 21. yüzyılda etrafını saran 'imal edilmiş' mitolojinin yarattığı aldatıcı cazibeden arındığında ortaya çıkan gerçek yüzüne de ışık tutabilir.

Albert Anastasia

Albert Anastasia'nın yeraltı dünyasında vahşice öldürülmesine empatiyle yaklaşmak epey zor. Anastasia, Cosa Nostra üyeleri arasında Mad Hatter (Deli Şapkacı) diye anılıyordu. Bunun sebebi dengesiz davranışları ve herkesi tereddüt etmeden öldürebilmesiydi Bu lakap, İngilizce'de tereddütsüz, bir çırpıda demek olan 'drop of a hat' deyiminden gelmektedir. Mafya babaları Frank Costello ve Meyer Lansky ise Anastasia'ya "başcellat" diye ikinci bir lakap vermişlerdi.

İtalya'da Umberto Anastasio adıyla 1903'te doğan Mad Hatter, 1917'de bir gemiye kaçak binerek New York'a geldi. Daha 19 yaşındayken, bir liman işçisini öldürdüğü için Sing Sing ıslahevindeydi. Fakat aleyhine tanıklık yapan dört görgü tanığının, ağabeyi Anthony 'Tough Tony' (Sıkı Tony) Anastasio'nun yaptığı ziyaretlerden sonra ifadelerini değiştirmesiyle Anastasia ikinci kez mahkemeye çıkarıldı. Cinayet suçlamasından kurtulmasının ardından da, Umberto ilk ismini Albert olarak değiştirdi, soyadının son harfinde de değişiklik yaptı; böylelikle İtalya'daki ailesinin kendisiyle ilgili haberleri okumasını engellemiş olacaktı.

İçki yasağının ilk günlerinde, Anastasia Frankie Yale'in patlamakta olan kaçakçılık çetesinde iş buldu. Anastasia kısa süre içinde, rakip organizasyonların kamyonlarca alkolünü çalmakla ünlenmişti. Aynı zamanda, herhangi birini vurmakla ilgili her işten keyif alan gaddar bir adam olarak da nam salmıştı. Cinayete yönelik heyecanı pek çok iş arkadaşını endişelendiriyordu ve kendisine lakabını kazandırmıştı.

Şanslı Luciano, rakip mafya babaları 'Patron Joe' Masseria ile Salvatore Maranzano arasındaki savaşı bitirmeye ve Masseria'yı öldürüp gücü ele geçirmeye yönelik cesur hamlelerinden ilkini yaparken, Anastasia'dan tetikçilerden biri olmasını istedi. Albert bu talebe Luciano'ya sıkı sıkı sarılıp, "Herkesi senin için öldürürsem en tepeye çıkarsın" diye söz verdi. Luciano'ya duyduğu sadakat ve öldürme sevgisi, Luciano'yla Meyer Lansky'nin Ulusal Suç Örgütü'nün infaz kolu olan 'Cinayet A.Ş.'nin ikinci adamı olmasını sağladı.

Anastasia Cinayet A.Ş.'nin diğer Mafya üyelerine karşı düzenledi-

ği yaklaşık 500 cinayetin pek çoğuna katıldı ve örgütün 'Baş Cellat'ı oldu. Yakın arkadaşı ve tanınan bir mafya babası olan Frank Castello'nun desteği ve Luciano'nun onayıyla, Anastasia Nisan 1951'de Mafya babası Vince Mangano'nun kardeşi Phil Mangano'yu öldürdü. Anastasia birkaç hafta sonra da Vince'in kalıcı bir şekilde ortadan kaybolmasını sağlayıp, onun eski suç ailesinin yönetimini devraldı.

Anastasia 1952 yılında, tezgâhtar Arnold Schuster'in, aranan banka soyguncusu Wille Sutton'ın nerede olduğu hakkında polise ipucu verdiğini anlattığı bir televizyon söyleşisini izledi. Anastasia bu masum adamın 'ihbarcı bir piç' olmasına öylesine öfkelenmişti ki, onun öldürülmesi emrini verdi. Bu hareketiyle, Mafya'nın kurallarından birini de –hiçbir zaman bir 'sivili' gereksiz yere öldürmeme kuralını– ihlal etmişti. Buna benzeyen başka olaylar da Anastasia'nın diğer Mafia üyeleri karşısında saygınlığını azalttı ve onu etrafında süren güç mücadelelerine açık hale getirdi.

1957 yılında, kurnaz ikinci patron Vito Genovese, Luciano suç ailesinin patronu olarak Frank Costello'nun yerine geçmeye çalışmaya karar verdi. Genovese Mayıs 1957'de Costello'yu öldürtmeyi denedi. Tetikçi Vincent 'the Chin' (Çene) Costello'yu sadece yaralayabildi; bunun üzerine Genovese Costello'yu, sadık destekçisi Anastasia'yı yerinden ederek zayıflatmaya karar verdi.

Lansky'nin de onayıyla, Genovese Anastasia'ya karşı bir plan yaptı. 25 Ekim 1957'de, Anastasia'nın koruması hasta olduğu için işe gelmedi ve Anastasia ailesiyle birlikte yaşadığı banliyöden Manhattan'a kendi kullandığı arabayla geldi. Sık sık yaptığı gibi, Park Sheraton Oteli'ndeki berber dükkanına gitti. Berber koltuğuna oturup tıraş için beklemek üzere gözlerini kapar kapamaz, içeriye iki silahlı adam girdi. Bu adamlardan biri olan Carlo Gambino Anastasia'ya göğsünden üç kez ateş etti. Şaşırmış haldeki Anastasia, acı ve öfke içinde yansımalarını aynadan gördüğü saldırganlarına bir hamlede bulunmaya çalıştı. Ölmesi için 10 el daha ateş edilmesi gerekti. Frank Costello ise mesajı aldı ve ailesini Vito Genovese'ye devrederek emekliye ayrıldı.

Anastasia klasik bir mafya saldırısının kurbanı olmuş olabilir, fakat Baş Cellat'ın infazında zayıf da olsa bir adalet yankısı söz konusu. Anastasia kurbanlarının çoğu gibi, kendisinin birlikte yaşadığı kurşunlar tarafından öldürüldü.

Jimmy Hoffa

Cosa Nostra'nın karıştığı bir kaybolma vakası genellikle manşetlere taşınmaz. Fakat eski sendika lideri Jimmy Hoffa'yı 'haritadan sildiklerinde', bu durum dünya çapında gazetelere haber olmakla kalmayıp, aynı zamanda şehir efsaneleri ve komplo teorilerine de konu oldu.

Dört kişiyle birlikte bir arabaya bindiği 30 Temmuz 1975 gününden bu yana, Hoffa'nın nasıl ve neden öldürüldüğü, kirli işi kimin yaptığı ve cesedinin nerede olduğu meseleleri sürekli varsayımlara konu ediliyor. En aşırı komplo delileri dışında herkesin üzerinde anlaştığı tek şeyse, Jimmy Hoffa'nın kaybolduğu gün Mafya tarafından öldürüldüğü.

James Riddle Hoffa karizmatik ve kurnaz bir adamdı ve bu sayede Uluslararası Teamsters (Kamyon şöförleri) Kardeşliği'nde hızla yükseldi. Hoffa, 1957'de Teamsters'ın başkanı olduğunda, büyük ölçüde bazı kilit Cosa Nostra figürlerinin iş ortağı olarak tanınıyordu. Mafya, Teamster aracılığıyla işleyen bir dizi faaliyette bulunuyordu ve sendikadaki nüfuzlarını güçlendirmek için Hoffa'yı kullanıyordu. Bu durum Hoffa'yı, 1950'lerin sonunda organize suçun Amerikan sendikaları üzerindeki etkisini araştırmaya başlayan Senato McClellan Komitesi açısından kilit hale getirdi. Hoffa, Komite'nin ana danışmanı olan Robert F. Kennedy ile şiddetli tartışmalara girdi ve iki adam arasında muazzam boyutlarda bir düşmanlık oluştu.

JFK 1961'de başkan seçildiğinde, Robert F. Kennedy de başsavcı oldu ve bir tür 'Hoffa'yı yakalayın' kampanyası başlattı. Hoffa bir yıl içinde yasadışı ödemeler almaktan mahkeme önüne çıkarılmıştı. Jüri davada karar veremedi, fakat Hoffa jüri üyelerinden birine rüşvet vermekten sekiz yıl hapis cezasına çarptırıldı. 1964 yılında, Teamsters'ın emeklilik fonundan aldığı yaklaşık 1,7 milyon doları Mafya üyelerine yasadışı bir

şekilde borç olarak vermekten suçlu bulundu.

1971 yılında, Başkan Nixon 10 yıl boyunca sendikal bir faaliyette bulunmaması şartıyla Hoffa'nın cezasını hafifletti. Fakat 1975 yılında, artık 10 yıllık yasağı doldurmanın ve tekrar 'iktidara' gelmenin eşiğindeydi ki, bu da Mafya'nın en son istediği şeydi. Hoffa'nın yerine daha da itaatkâr olan Frank Fitzsimmons'u geçirmişlerdi. Hoffa'nın tekrar iş başına gelmesi sendika üzerindeki kontrollerini tehlikeye atabilir, halkla ilişkiler açısından kötü etki yapabilir ve FBI'ın ilgisini çekebilirdi. Hoffa 30 Temmuz 1975'te, Detroit'teki Manchus Red Lokantası'nda saat 14.00'de, tam da bu meseleleri konuşmak üzere Mafya'nın sendikalardan haraç toplayan iki önde gelen adamı olan Anthony 'Tony Pro' Provanzano ve Anthony 'Tony Jack' Giacalone'yle buluşacaktı. İki adam buluşmaya gelmedi ve Hoffa saat 14.30'da karısına telefon edip hâlâ beklediğini söyledi. Saat 14.45'te, Hoffa dört adamla birlikte bir arabaya binerken görülmüştü. Bu, canlı görüldüğü son andı.

Hoffa cinayetinde, bir futbol sahasındaki adam sayısından çok daha fazla şüpheli var. 2005 yılına gelindiğinde bile FBI'ın kesinleştirdiği tek bilgi şuydu: 2001'de yapılan DNA analizlerine göre, Hoffa Mafya üyesi Anthony Giacalone'nin oğlunun sahibi olduğu ve o sırada Hoffa'nın arkadaşı Chuckie O'Brien tarafından kullanılan arabaya binmişti. Önemli şüphelilerden Gabrieal Briguglio'nun erkek kardeşi, dava hakkında polise konuştuğu için 1978'de vuruldu ve o günden bu yana güvenilir ihbarcı sayısı epey azaldı.

Mafya tetikçisi ve Hoffa'nın uzun zamandır arkadaşı olan Frank 'İrlandalı' Sheeran, 2003'teki ölümünden hemen önce cinayetteki rolüne dair güvenilir bir itirafta bulundu fakat gerçeği tam olarak öğrenmemiz mümkün görünmüyor. Fakat FBI Hoffa'nın elinin kolunun arabada sımsıkı bağlandığına ve cesedinin de Mafya'ya ait bir yağ fabrikasına atıldığına inanmış durumda. Diğer teorilere göre Hoffa'nın cesedi ya St. Clair gölünün derinliklerinde ya da New Jersey'deki Giants Stadyumu'nda gömülü. Bu hikâyenin belki de en karanlık tarafı, öldürülme şeklinin muhtemelen ne kadar gaddarca olduğu değil de, Hoffa'nın yaşa-

dığı ihanet. Eğer sadık bir dost olarak güvendiği birisi orada olmasaydı, arabaya binmeyecekti. Tüyleri ürperten bir şekilde, organize suçta kurban olarak seçildiyseniz, sadakat ve dostluk gibi kavramlar sizi koruyamayacaktır.

John Paul Getty Jr. ve John Paul III

Organize suçun dünya çapındaki kurbanlarının çoğunluğu yoksullardır. Suç çeteleri kazançlarının büyük kısmını ekonomik düzenin en alt seviyelerini sömürerek elde eder, bu seviyelerdeki kurbanları, zenginleri suçtan uzak tutan kaynaklara sahip değildir. Dolayısıyla, inanılmaz derecede zengin bir ailenin bir organize suç grubunun pençesine düşmesinin, manşetlere çıkacak kadar haber değeri vardır. John Paul Getty III Sicilya Mafyası tarafından kaçırıldığında yaşanan tam da buydu.

John Paul Getty Jr.'ın genç oğlu John Paul Getty III, petrol milyarderi John Paul Getty Sr.'ın torunu ve potansiyel mirasçılarından biriydi. Babası 1970'lerde İtalya'yı terk ettiğinde John Paul Getty III orada kalmıştı. 1973 yılında, 16 yaşındaki oğul kendisini tanıyanlar tarafından mutlu, özgür ruhlu ve tipik bir şekilde isyankâr; ebeveynlerinin boşanmasını ve babasının alkol ile eroin bağımlılığını fazla zarar görmeden atlatmış bir genç olarak tanımlanıyordu. Zengin ve yakışıklı biri olarak tasasız bir hayat yaşarken, soyadının ve zenginliğinin kendisine aylar boyu acı çektireceğinden haberi yoktu.

10 Temmuz 1970'de, John Paul III Roma sokaklarından apar topar bir kamyonetin içine sokulup, Calabria'nın dağlarına çıkarıldı. John Paul III'ü kaçıranlar onu dağ mağaralarının içinde Calabrialı haydutlar tarafından yüzyıllar boyunca kullanılan bir sığınağa götürdü. Sonra onu zincirle bağlayıp karanlıkta bıraktılar; kendileri de kurbanlarını nakite çevirmeyi denemeye koyuldular.

Ailesi 17 milyon dolarlık ilk fidye notunu aldığında, bunun John Paul III'ün cimriliğiyle nam salmış dedesini servetinin bir kısmından ayrılmaya ikna etmek için yaptığı bir şaka olduğunu zannetti. İtalyan polisini haberdar etmediler ve çocuğu kaçıranlara da bir yanıt vermediler.

Fakat birkaç hafta sonra, aile bunun John Paul III'ün oynadığı bir oyun olmadığını ve onun gerçekten kaçırıldığını anladı. Fidye notları gerçekti ve John Paul III'ün hayatı tehlikedeydi.

Polis işin içine girdiğinde, kaçıranların izleri çoktan yok olmuştu. Getty ailesinin zenginliği ve nüfuzu muazzam boyutlarda bir polis operasyonu başlattı. Fakat bazı dedektiflerin kaçırılmanın İtalya'nın meşhur terörist grubu Kızıl Tugaylar'ın işi olduğuna dair bir yanılsama içine düşmesi soruşturmayı aksattı. Eylül ayına gelindiğinde, John Paul III'ün babası, oğlunu bir daha canlı görmenin tek yolunun fidyeyi ödemek olduğuna karar verdi.

Fakat zenginliğine rağmen, bir uyuşturucu bağımlısı ve sosyete üyesi olarak yaşadığı hovarda hayat kişisel servetinin büyük kısmını tüketmişti ve talep edilen 17 milyon doları bir araya getiremiyordu. John Paul Getty Jr. babasına, yani John Paul III'ün dedesi John Paul Getty Sr.'ye gitti. Getty Sr. ise şöyle diyerek onu reddetti: "14 torunum daha var. Eğer fidye için bir penny ödersem, 14 kaçırılmış torunum olacak."

Ekim ayında, John Paul III'ün kesilmiş sağ kulağı, İtalya'nın ulusal gazetelerinden birinin ofisine bir notla birlikte gönderildi: "Bu Paul'ün kulağı. Eğer 10 gün içinde bir miktar para almazsak diğer kulak da gelecek. Bir başka deyişle ona küçük parçalar halinde kavuşacaksınız." Mektup posta hizmetlerindeki bir grev nedeniyle üç hafta geç gelmişti, fakat John Paul Getty Sr.'ı torununu kurtarmaya yardım etmesi konusunda ikna etti. Getty Sr. torununu kaçıran kişilerle bir pazarlık yaptı ve onlara 2 milyon dolar ödemeyi kabul etti, bu parayı oğluna yüzde 4 oranında faizle borç vermişti. 14 Aralık'ta, John Paul Getty III serbest bırakıldı –Güney İtalya'da bir kaldırımda yürürken bulundu. Genç çocuk kaçırılmanın, hapsedilmenin ve sakat bırakılmanın yarattığı travmadan hiçbir zaman tam olarak kurtulamadı. Yıllar boyu alkol ve uyuşturucu bağımlısı olarak yaşadı ve bu bağımlılık nihayetinde felç geçirip kör olmasına yol açtı.

Bu suça karışan kişilerin çoğunluğu hiçbir zaman yakalanmadı. Olay Sicilya'daki Corleonesi Mafya Ailesi'nin Babası Luciano Leggio tarafından

planlanmıştı. Bu kaçırma olayı, Leggio'nun adamlarının 1970'ler boyunca İtalya'da gerçekleştirdiği ve zenginlerle güçlüleri nadiren organize suçun ana hedefi haline getiren bir dizi benzer suçtan biriydi.

Adam Kaçırma

Birisini kaçırıp fidye almak için rehin tutmak, antik dönemlerde savaş zamanında üst düzey askerlerin ve soyluların yakalanmasına dayanır. Kendilerininkine yakın rütbedeki askerleri kaçırmış olanlar bu kişileri genellikle öldürmek istemezdi ve kazanç elde etmek için fidye istemek yaygın hale geldi.

Fakat bu işin bir miktar parası olan herkese yapılması fazla uzun sürmedi. İnsan kaçırma başlarda, güçlü veya zengin ailelerden çocuk kaçırmaya odaklandı. Ortaçağ'dan sonra, özellikle Sicilya, Ortadoğu ve Asya'nın pek çok yerinde popüler oldu. Uluslararası organize suç gruplarının zamanındaysa, kaçırma planlarının kilit hedeflerinden birisi uluslararası spor yıldızları. Brezilyalı ve Meksikalı futbolcular Robinho ve Jorge Campos'un yanı sıra Gürcü basketbol oyuncusu Nikoloz Tskitishvili'nin üçünün de memleketlerinde aile üyeleri kaçırıldı; bunun ardından, oynadıkları ülkelerdeki çete üyeleri ya onlardan ya da kulüplerinden fidye koparmaya çalıştı. Ünlü kişiler de bu suçun hedefi olabiliyor; fakat Jimi Hendrix'in kaçırılması olayında, bu işi gerçekleştirenler yıldızı kaçırmak için zaten para almıştı.

Bizzat organize suç çetelerinin üyeleri de, servetleri ve yetkililerle bağlantıya geçmeye yönelik isteksizlikleri nedeniyle kaçırılabiliyor. 1930'larda, Vincent 'Mad Dog' (Deli Köpek) Coll, önde gelen gangster Dutch Schultz'la süregelen savaşını kaçakçıları ve diğer Mafya üyelerini kaçırarak finanse etti. Carlo Gambino gibi önemli Cosa Nostra babalarının bile aile üyeleri kaçırıldı ve diğer organize suç gruplarının bazı üyeleri tarafından fidye için rehin tutuldu.

Carmina 'The Cigar' Galante

Cosa Nostra'nın acımasız standartlarında bile, bazı Mafya üyelerinin hayatları yakıcı şiddet ve ölümle öylesine iç içe geçmiştir ki, onları gözünüzde sadece kurşun yağmuru altında can verirken canlandırabilirsiniz. Carmine 'The Cigar' Galante de böyle bir adamdı.

Sicilyalı bir balıkçının oğlu olan Galante, 1910 yılında ailesiyle birlikte Castellammare del Golfo'dan zorlu Harlem sokaklarına taşındı. Daha 11 yaşındayken, Galante New York'un güneydoğu çeteleri arasında kavgalarda çok iyi bıçak kullanabilmesiyle tanınmıştı.1919'da içki yasağı başladığında, Galante içki kaçakçısı olarak çabucak iş buldu, işe Mafya üye-

lerine yardım etmekle başlayıp, Joseph 'Joe Bananas'ın Brooklyn'deki Bonnano ailesi için infazcılık yaparak tam bir Mafya askerliğine yükseldi. Bu arada sürekli ağzında olan küçük purolardan ötürü bir lakap da kazanmıştı; bazıları onda sadece 'The Cigar' (Puro) diye söz ediyordu.

1930 yılında Galante Newy York polisi yetkilisi Joseph Meenahan tarafından yasadışı içkiyle dolu bir kamyonu kaçıran bir gruba liderlik yaparken yakalandı. Galante yenilgiyi kabul eden veya sessizce teslim olan bir adam değildi ve kaçınılmaz olarak bir silahlı çatışma başladı. Havada uçuşan kurşunların sonucunda Galante yakalandı ama bu arada Meenahan'ı bacağından vurmuştu ve çapraz ateşte kalan altı yaşındaki bir kız çocuğunu da ağır yaralamıştı. Bu olayların sonucunda aldığı 12 yıllık hapis cezası, Galante'nin uzun hapishane ziyaretlerinin sadece ilkiydi. 1939'da şartlı tahliye edildiğinde, Galante bir tetikçi olarak hâlâ aranan bir adam olduğunun farkına vardı. 1943 yılında radikal sol eğilimli gazeteci Carlo Tresca'ya bir suikast düzenledi; Tresca'nın New York'taki İtalyanlar için çıkardığı Il Germe (Tohum) gazetesi Mussolini'yi öfkelendirmişti. Mafya babası Vito Genovese de İtalyan diktatöre jest olarak bu cinayeti ayarlamıştı ki; Genovese'nin Galante'ye verdiği son cinayet görevi de olmayacaktı bu.

1954 yılında, Galante ve Giuseppe 'Pep' Cotroni bizzat Joe Bonnano tarafından, New York'a her ay yaklaşık 50 milyon dolar değerinde eroin sokan Montreal Bağlantısı'nı devralmakla görevlendirildi. Galante birkaç yıl içinde, Joe Banannas'ın şoförlüğünden Bonnano suç ailesinin ikinci patronluğuna yükseldi. Fakat yeni yetkisine ve mafya üyeleri arasındaki gücüne rağmen, Galante hiç sevilmeyen bir adam olmayı sürdürdü. Dolayısıyla, Montreal Bağlantısı'ndaki rolü nedeniyle yakalanıp 1962'de 20 yıllık hapis cezasına çarptırılınca pek az meslektaşı üzülmüştü. Galante Lewisburg Federal Hapishanesi'ndeyken, Mafya Komisyonu Joseph Bonnano'yu emekliliğe zorladı ve Bonnano suç ailesi Phil Rastelli'nin yönetimine geçti. 1974 yılında, Galante daha yeni serbest kalmışken, Rastelli hapse atıldı. Bu beklenmedik olaylar sonucunda Galante her zaman istediği noktaya, Bonnano ailesinin patronluğuna geldi.

The Cigar modası geçmiş yöntemleri severdi. Sicilyalıların kan davalarına yönelik yaklaşımına inanırdı ve kısa süre içinde, rakip Mafya babası Carlo Gambino'yla eski defterlerin hesabını göreceğini açık etti. Aynı zamanda, diğer ailelerin bölgelerinde gücünü kanıtlamaya ve Bonnano ailesini Cosa Nostra'nın en güçlüsü haline getirmeye de kararlıydı. Konumunu güçlendirmek için Sicilya'dan yeni adamlar getirdi ve kısa süre içinde Genovese ailesinin askerlerinin ve yoluna çıkan diğerlerinin cesetleri üst üste yığılmaya başladı.

Alphonse 'Sonny Red' Indelicato da dahil olmak üzere Galante'nin kendi capo'larının şikâyetlerinin ardından, 1978 yılında Komisyon 'Cigar sorunu'nu görüşmek üzere toplandı ve oybirliğiyle öldürülmesine karar verildi. 12 Temmuz 1979'da, Galante Brooklyn'de yemek yemeyi en sevdiği yerlerden biri olan Joe and Mary's Restoranı'na gitmişti. Yemek sırasında adamlarından biri kendisini iyi hissetmediğini söyleyerek gitti. Bundan kısa bir süre sonra üç maskeli adam restorana daldı; bunlardan biri olan Anthony 'Bruno' Indelicato kısa namlulu tüfeğinin iki şarjörünü de Galante'nin üzerine boşalttı. Galante, dişlerinin arasında sımsıkı tuttuğu purosuyla yere yığıldı.

Galante'nin Mafya tetikçiliğinden yeraltı dünyası kurbanına dönüşmesi, bir tür ilahi adalet gibi görünüyor. Cigar kurşunların ve kanun adamıydı ve yaşadığı hayat ölümü şeklini hem kaçınılmaz, hem de münasip kılmıştı.

Avianca Havayolları'nın 203 Numaralı Uçuşu

Masumlar suçlularla kıyaslandığında, organize suç kurbanları olarak hatırlanmalarını sağlayacak üne, güce ve paraya nadiren sahip olur. Carmine Galante'nin veya Albert Anastasia'nın isimleri, onlar bunu hak etseler de etmeseler de hatırlanıyor. Bununla birlikte, Medellin kokain karteli Avianca Havayollarının 203 sayılı uçuşunu bombaladığında ölen 110 kişi için büyük bir anıt dikilmiş değil. Onların isimleri sadece, kendilerini özlemeye devam eden sevenlerinin hafızasına kazınmış durumda.

Eğer bu kitabı basan yayınevini benim nihayet delirdiğime inandı-

racak olmasaydı, Pablo Escobar-Gavira'nın Medellin Karteli ve Kolombiya halkıyla hükümeti arasındaki üstü örtülü savaşın acımasızlıklarından sadece birinin kurbanı olan bu 110 kişinin adını buraya tek tek yazardım. Sadece bir isim listesi vermez, size onların kim olduklarını, ne işle meşgul olduklarını ve kendilerini seven insanlar için ne anlama geldiklerini de anlatmaya çalışırdım. 110 baba, anne, oğul, kız, dede, anneanne, sevgili ve arkadaş öldü. 110 değerli hayat, kulakları delen bir metal, jet yakıtı ve dinamit patlamasında yok oldu. 110 masum insan, Escobar ve meslektaşlarının kokain imparatorluğunun korunması için öldürüldü. Hikâyeyi anlatmak bir tür anıt dikmekle aynı şey değil belki, ama bu benim onlar için yapabileceğim en iyi şey.

27 Kasım 1989 sabahında bir Avianca Havayolları uçağı, Kolombiya'nın başkenti Bogota'dan Cali'ye doğru 203 sayılı iç hatlar uçuşu için havalandı. Boeing 727'deki 107 yolcu ve uçuş kabini uçuşun yaklaşık bir saat sürmesini bekliyordu. Gerçekteyse, altı dakika sonra bir patlama meydana geldi. Uçak parçalara ayrıldı. Alevler içindeki kütle yere düştüğünde, üç masum kişi daha öldü. Bu, Kolombiyalı uyuşturucu kartellerinin ülkede pek çoklarının basitçe 'Terör' diye adlandırdığı 10 yıllık süre boyunca gerçekleştirdiği en korkunç şiddet olayıydı. Kolombiyalılar 'Terör' diyordu, zira birbirlerine karşı ve devletle savaş halinde olan uyuşturucu baronları rasgele ölümlere yol açıyordu.

Bu olayın sorumluluğunu, o sıralarda Pablo Escobar-Gavira tarafından yönetilen Medellin Karteli üstlendi. Bombalama için şu gerekçeyi gösterdiler: Yaklaşan devlet başkanlığı seçimlerinin önde gelen adayı Cesar Gaviria Trujillo'yu öldürmeye çalışmışlardı. Trujillo uçakta olmasa da bu mantıklı bir sebepti; zira Medellin Karteli, Liberal Parti'nin başkan adaylığında Trujillo'nun selefi Luis Carlos Galan'ı ağustosta öldürmüştü.

Fakat bazıları bombalı saldırının aslında, uçakta olabilecek iki polis muhbirini susturmayı, rüşvet alan bir polis şefini veya rakip Cali Karteli'nin bir üyesini ortadan kaldırmayı amaçladığından da şüphelendi. Sebepler her ne olursa olsun, 110 kişinin öldüğü gerçeği ve bundan or-

ganize suç grubu Medellin'in sorumlu olduğu gerçeği değişmedi. Kolombiya'da, acımasız bombalama emrinin doğrudan Pablo Escobar-Gavira'dan geldiğine ve saldırının da onun adına en korku salan iş arkadaşlarından 'Meksikalı' Gonzalo Rodriguez Gacha tarafından düzenlendiğine inanılıyordu. Fakat 'Uyuşturucuyla Savaş' çerçevesinde Kolombiya'da bulunan Amerikan Uyuşturucu ile Mücadele Dairesi ajanları ve ABD gizli istihbaratının üyeleri, saldırının Medellin Kartelli'nin baş suikastçısı olduğunu düşündükleri Dandeny Munoz Mosquera tarafından düzenlendiğine inanıyor.

Uyuşturucu ile Mücadele Dairesi'ne göre, 23 yaşındaki Munoz Mosquera aynı zamanda bir 'infazcı eğitim kampı' da yönetiyor, burada Kolombiya varoşlarından gelen genç erkek çocuklarına nasıl profesyonel terörist ve tetikçi olacaklarını öğretiyordu. Yine Uyuşturucu ile Mücadele Dairesi ajanlarına göre kamptaki dersler, kurbanları konuşturmak için onların nasıl derilerini yüzeceklerini ve hadım edeceklerini de öğretiyordu. Kolombiya Başsavcısı General Gustavo de Greiff'in Amerikalı savcılara "Bay Munoz Mosquera'yı o saldırıyla ilişkilendiren bir kanıt yok" notunu yazmasına rağmen, Munoz Mosquera sivil bir uçağı bombalamaktan 10 müebbet hapis cezasına çarptırılmış durumda. Şu anda ABD'de belki de en iyi korunan hapishane olan ve Colorado'nun Florence kentinde bulunan Federal ADX Supermax Hapishenesi'nde yatıyor. O suçlu da olabilir, bir organize suç gaddarlığının 111. kurbanı da olabilir; fakat 203 sayılı uçuşta ölenlere layık bir anıt hâlâ yok.

Rettendon Cinayetleri

7 Aralık 1995'te gördüğüm, uzak bir çiftliğe park edilmiş metalik mavi Range Rover'ın görüntüsü hafızamda ilk günkü kadar taze. Workhouse Lane adlı çiftlik İngiltere'nin Essex kentinde, A130 otoyolunun biraz uzağında küçük Rettendon köyüne yakın bir yerdedir. Range Rover'ın içinde üç ceset vardı. Hepsi erkekti. Hepsi de bir tabancayla başlarından, kısa mesafeden vurulmuştu.

Ben ve bir dizi başka muhabir ve fotoğrafçının, adli tıp uzmanları

inceleme yaparken ve kan içindeki araç daha fazla araştırma için bir kamyonete yüklenirken soğukta ve çamurda beklememizin sebebi bu cesetlerdi. Bizim orada bulunmamızın tek sebebi bu ölümler değildi; cinayetlerin ortaya çıkmasından sadece birkaç saat sonra, bu olayın Leah Betts'in ölümüyle ilgili olduğuna dair söylentiler yayılmıştı.

Leah Betts, 12 Kasım 1995'teki 18. yaş günü partisinde bir ecstacy hapı alan, Essexli bir öğrenciydi. Betts yere yığılmış, komaya girmiş ve dört gün sonra da ölmüştü. Ebeveynleri Pail ve Janet ise Leah'ın komadayken çekilmiş bir fotoğrafını, uyuşturucunun potansiyel etkisine karşı bir uyarı mahiyetinde medyaya dağıtmaya kara verdi. Fotoğraf ulusal ve benim çalıştığım da dahil olmak üzere yerel gazetelerin hepsinde ilk sayfadan yayımlandı. Leah'ın ölümü ve ailesinin çektiği kamuoyu ilgisi bir medya öfkesini kışkırtmıştı. Ben ecstacy ve ketamine almaya yollanmış, bazı başka muhabirlerse kendilerinin de bu maddeleri düzenli olarak kullanmalarına rağmen 'parti uyuşturucu'larının tehlikeleriyle ilgili ikiyüzlü haberler yapmıştı. Herkes Leah'ın kendisini öldüren ecstasy hapını Essex'teki kötü şöhretli gece kulübü Raquels'le bağlantılı birinden aldığını biliyordu –hem polis hem de gazeteciler, o kişiyi ve arkasındakileri bulma peşindeydi.

Dedektifler fazla geçmeden, gazetecilerin çoktan bildiği şeyi teyit ettiler: Range Rover'da bulunan Patrick Tate, Craig Rolfe ve Anthony Tucker söz konusu zincirin büyük bir kısmından sorumluydular –onlar, bazıları tarafından pek yaratıcı olmayan bir şekilde 'Essex Şirketi' diye anılan grubun parçasıydılar.

Tucker liderliğindeki 'Şirket' bir grup korumadan oluşuyordu; işe küçük çaplı hırsızlıkla başlayıp, güvenlik sağlamakla yükümlü oldukları kulüpler aracılığıyla geniş bir uyuşturucu dağıtımı şebekesi kurmuşlardı. Steroid, amfetamin ve kokain kullanan vücut geliştirici Tucker psikotik boyutlardaki şiddet eğilimi nedeniyle tanınıyordu ve Essex'te en korkulan adamlardan biriydi. Bu grup yerel rakiplerinin hepsi üzerinde hâkimiyet kurmuştu ve uyuşturucu satıcısı Kevin Whitaker'ı aşırı doz almaya zorlayarak öldürmek gibi bir acımasızlığa imza attık-

larından şüpheleniliyordu. Artık büyüklerin liginde oynuyor, Kenneth Noye gibi kötü şöhretli İngiliz yeraltı dünyası şahsiyetleriyle anlaşmalar yapıyor ve etraftaki en tehlikeli East End çeteleriyle sürtüştükleri biliniyordu. Leah Bett'in ölümünün etrafındaki beklenmedik ve istenmedik ilgi, Tucker'ın uyuşturucu imparatorluğunun temellerini sarsmıştı. Şirket artık polis baskısı altındaydı, zayıflamıştı ve onların faaliyetlerinin tehdit ettiği bazı güçlü kötü adamlarla da arası iyi değildi.

Tucker ve iki yardımcısı 6 Aralık gecesi geç saatte, yaklaşık bir milyon sterlinlik devasa bir anlaşma yapıp en tepede kalma umuduyla Workhouse Lane'e gitti. Fakat ortada bir anlaşma yoktu; bu bir tuzaktı. Onlara pusu kuruldu ve profesyonelce yapılan bir yeraltı dünyası infazıyla vahşice öldürüldüler. Essex polisi Mayıs 1996'da, iki Essexli uyuşturucu kaçakçısı olan Michael Steele ve Jack Whommes'u tutuklayıp bu cinayetlerden sorumlu tuttu. Uzun bir davadan sonra, ikili çoğunlukla polis muhbiri Darren Nicholls'ın sözüne güvenilerek suçlu bulundu. Ailelerinin ve eskiden Tucker'ın yardımcılığını yapıp şimdi yazar olmuş Bernard O'Mahoney'nin yorulmak bilmeden kampanyaları aracılığıyla, Steele ve Whomes'un suçu işlemiş olmalarını neredeyse imkânsız kılan kanıtlar ortaya çıktı. Dava şu an temyiz mahkemesinde incelemeden geçiriliyor.

Muhtemelen bu cinayetlerin arkasında bulunan organize suç çetesi East End hiçbir zaman adaletin önüne çıkarılamayabilir; ama umarım ki, Steele ve Whomes, Leah Betts'le başlayan bir ölüm zincirinin yeni ve son kurbanları olarak hapishanede çürümeye terk edilmez.

Willie Moretti

Cosa Nostra cinayetlerinin emrini veren adamların veya tetiği çeken kişilerin, kurbanlarının arkasından gerçekten yas tuttuğu nadir görülür. Fakat New Jersey'li Mafya babası Willie Moretti 1951'de 'ortadan kaldırıldığında', ona komplo kuran Mafya üyelerinin döktüğü gözyaşları kesinlikle timsah gözyaşları değildi. Onların üzüntüsü ve pişmanlığı gerçekti. Mafya üyeleri arasında, katilleri de dahil olmak üzere herkes Wil-

lie'yi seviyordu.

Willie Moretti New York'lu mafya babası Frank Costello'nun çocukluk arkadaşıydı. Eski dostu gibi Willie de servetini içki yasağı sırasında elde etmişti. İşe infazcı olarak başladıktan kısa süre sonra, New Jersey'de kendi işlerini yürütür hale gelmişti; Luck Luciano, Joe Adonis, Abner 'Longy' Zwillman ve tabii ki çocukluk arkadaşı Frank Costello'yla yakın işbirliği içinde çalışıyordu. İçki yasağı son bulduğunda, Moretti bir dizi kulüp ve bahis odası sahibi olmuştu. Genç Frank Sinatra'yı keşfedip ilk çıkışını yapmasını sağlaması da bu döneme denk geliyordu. Willie olmasaydı, Sinatra hiçbir zaman Hollywood'a gidemeyebilirdi. Diğer yandan Moretti'nin kendisi de eğlenceli bir adam olarak görülüyordu –bir cinayetin atmosferini veya hoş olmayan, kanlı ve şiddetli anları her zaman doğru zamanlanmış bir espriyle hafifletebiliyordu.

Frank Costello Ulusal Suç Örgütü'nde bir koltuk elde ettiğinde, konumunu Moretti'nin New Jersey'nin kontrolünü ele geçirmesi için kullanmıştı ve Willie de kontrolündeki kumar işleri ve diğer işlerden büyük kazanç getirerek Frank'in kendisine duyduğu güveni boşa çıkarmamıştı. Fakat Costello'nun henüz haberi olmayan bir sorun söz konusuydu –Willie'nin psikolojik bir hastalığı vardı.

Mafya babalarının yasadışı servetlerinin bir kısmını metreslere yatırması olağandı. Fakat Moretti boş zamanlarının büyük kısmını bulabildiği en ucuz Afrika kökenli Amerikalı fahişelerle geçiriyordu. Bunun sonucunda frengi kaptı ve hastalık zaman içinde beynini de etkiledi. Psikolojik hastalık organize suçta her zaman için bir kariyer engeli oluşturmasa da, Willie'nin davranışları insanları endişelendirmeye başladı. Var olmayan atlara, uzun zamandır hayatta olmayan insanlarla birlikte bahis oynamaya başlamıştı. Yabancılarla Cosa Nostra'nın işleriyle ilgili konuşmaya başladığı ortaya çıktığında, diğer Mafya babaları iyice endişe duymaya başladı.

Willie 1920'lerde Frank Costello'nun düğününde sağdıçlık yapmıştı ve Costello'nun onu çok sevdiği de açıktı. Costello 1949'da Willie'nin bir erkek hemşireyle birlikte Florida'ya uzun bir tatile çıkmasını ayar-

ladı. Willie geri dönmesine izin verilmesi için yalvardı, fakat Frank semptomlar azalana dek onu uzak tuttu. Ancak Costello'nun korumasının engelleyemediği bir durum söz konusuydu. Moretti, 1950 İlbaharında organize suçla ilgili bir televizyon oturumunda, Senato'nun Kefauver Komitesi'nde ifade vermeye çağırılmıştı.

Senator Kefauver'in komitesine çağırılan mafya babalarının çoğunluğu (yasal süreçle ilgili garantiler sağlayan) Beşinci Anayasa Değişikliği'ni mazeret gösterecek kadar akıllı davranmıştı, fakat Moretti öyle yapmadı. Bunun yerine Komite'yle işbirliği yaptı. Sorulara cevap verdi. Espriler yaptı. (Amerikan komedi üçlüsü) Three Stooges karakterlerinden Curly'nin "Pek tabii ki!" deyişini taklit etti. Bir mafya üyesi olmamasının tek sebebini, "Üyelik kartım yok" diye açıkladı. Sonuçta söylediği ipe sapa gelmez şeyler fazla bir ifşaya yol açmadı. Ancak diğer mafya babalarını, Moretti'nin onlara yönelik bir tehlikeye dönüştüğüne inandırdı. Costello'yla süregelen iktidar mücadelesinin bir parçası olarak Moretti'nin öldürülmesini isteyen Vito Genovese'nin baskısıyla, Ulusal Suç Örgütü Willie'yi 'halletmeye' karar verdi. Willie'nin Albert Anastasia gibi dostları bile, onu öldürmenin bir 'merhamet' eylemi olacağında karar kıldı. 4 Ekim 1951'de, hiçbir şeyden şüphelenmeyen Moretti New Jersey'de en sevdiği restoranlardan birinde üç meslektaşıyla öğle yemeğine çıktı. Garson kız mutfağa gittiğinde Moretti'yi birkaç kurşunla göğsünden vurdular. Onu önden vurmuş olmaları, saygı ve sevgi göstergesiydi. Willie, Mafya'nın omerta (suskunluk) kuralını ihlal ettiği için kurban oldu. Aklını yitirmeseydi ağzı kapalı kalabilir ve daha uzun yaşayabilirdi.

Brendan Campbell

10 Şubat 1998 pazartesi günü, bir adam ve bir kadın Kuzey İrlanda kenti Belfast'ın Lisburn Caddesi'ndeki bir restorandan çıktılar. Kadın aniden boynunun arkasından bir kurşunla vuruldu ve yaralı halde yere düştü. Adam yakınlardaki bir ağaçlıklı yola kadar kovalandı ve başından vuruldu. Bir saat geçmeden, Belfast Şehir Hastanesi'nde öldü. Bu sıra-

dan bir hırsızlık olsaydı, söz konusu adam ve kadın, o sırada Belfast'ın aynı bölgesinde bulunan ben ve eski bir sevgilim de olabilirdik. Fakat bu olağan bir ölümcül sokak suçu vakası değildi. Adam, ufak çaplı uyuşturucu satıcısı Brendan Campbell'dı. İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu'nun (IRA) organize suç unsurları tarafından öldürülmüştü. Cinayet IRA'nın uyuşturucu imparatorluğunu korumak ve IRA'nın kendi bölgesi saydığı sokaklardaki otoritesine karşı koymayı düşünen diğer küçük çaplı suçlulara açık bir mesaj vermek için işlenmişti.

Campbell cinayetinin sorumluluğunu 'Uyuşturucuya Karşı Doğrudan Eylem' (DAAD) adlı grup üstlendi. DAAD'ın, Kuzey İrlanda'daki barış sürecinin bir parçası olarak bir yıl önce yaptıkları ateşkesi bozmamak amacıyla cinayeti üstlenemeyen IRA üyeleri için bir kamuflaj olduğu biliniyordu.

DAAD grubunun aktif olduğu ilk olay bu da değildi; önceki bir IRA ateşkesinde, sekiz uyuşturucu satıcısının öldürülmesinden de sorumluydular. DAAD aynı zamanda, 'uyuşturucu pisliği' diye andığı birkaç kişiye Kuzey İrlanda'yı terk etmelerini emretmiş, bunu yapmazlarsa 'cezalandırılacaklarını' ifade etmişti.

Kuzey İrlanda'yı Britanya yönetiminden özgürleştirmek için savaşan bir terör örgütü olarak, IRA kurulduğundan beri faaliyetlerini finanse etmek için organize suça karışmıştı. Ulster Kraliyet Jandarma Birlikleri Belfast'ın bazı en güçlü Cumhuriyetçi bölgelerindeki denetimini fiilen kaybettiğinde, IRA bu rol için devreye girdi. Sokaklara kendi kanunlarını getirdi –genç araba hırsızları veya onların gelir kapılarına ortak olmaya çalışan herkes ceza olarak dövülüyor veya vuruluyordu. Uyuşturucu karşıtı olduğunu ifade etse de, IRA Kuzey İrlanda'daki ana uyuşturucu ithalatçısıydı. Kimse onların kontrol ettiği yerlerde, bir yüzde ödemeden uyuşturucu satmaya cüret edemiyordu. Cezalandırmak için dövme, diz kapağından ateş etme ve insanları ülkeden kaçmaya zorlama gibi eylemlerin hepsi uyuşturucu bağlantılarını koruma amaçlıydı.

Campbell, Katoliklerle Protestanları kazançlı bir organize suç girişiminde birleştiren, Belfastlı bir toplumlararası uyuşturucu örgütüne üyey-

di. Campbell'ın grubu kendisini Cumhuriyetçe veya Britanya yönetimine sadık olan topluluklarla sınırlamıyordu ve siyasi bölünmenin iki tarafındaki teröristlere de kâr payı vermek gibi bir niyeti yoktu. Campbell'ın burnu havadaydı. Daha önceden Belfast'ta bir barda uğradığı DAAD saldırısından çelik yelek giymiş olduğu için kurtulmuştu ve buna, Sinn Fein'in (IRA'nın siyasi kanadı) Andersontown'daki genel merkezinin yanındaki avukatlık bürosuna düzenlenen silahlı saldırıyı üstlenerek yanıt vermişti. Campbell sadece IRA'nın uyuşturucu kârını tırtıkladığı için değil, aynı zamanda onların otoritesine meydan okuduğu için öldürüldü; bu durum göz önünde bulundurulduğunda, nasıl ölümden kaçacağını düşünebildiği anlaşılmaz kalıyor

Organize suçun öldürdüğü kurbanların çoğunluğu gibi, Brendan Campbell'ın adı uyuşturucu baronlarının, haraççılarının ve kara para aklayıcılarının faaliyetlerini anlatan kitaplarda genellikle geçmez. Onu tanıyanlar, katillerini hapse atmaya başaramayan dedektifler ve cinayeti gerçekleştirenler dışında onu fazla hatırlayan yoktur.

Campbell kısmen küçük çaplı bir uyuşturucu satıcısıydı. Hiçbir zaman muazzam bir servet elde etmedi ve hiç kimseyi öldürmedi. Kendisinin hayal etmeyi sevdiğinin aksine, Belfast'ın narkotik sahnesinde bile önemli bir oyuncu değildi. Brendan Campbell son derece önemsiz bir kişilikti; fakat bu durum ve kendisinin de bizzat bir suçlu olması, bir kurban olduğu gerçeğini değiştirmiyor. O yine de birisinin oğlu, birisinin sevgilisiydi. Bir organize suç grubuyla, tek bir sebepten –açgözlülükten– dolayı ters düşen pek çok kişi gibi öldürülmüştü. Sadece bu sebepten dolayı bile olsa, hatırlanmayı hak ediyor.

Roberto Calvi

18 Haziran 1982'de saat 07.30 civarında bir postacı Londra'daki Thames Nehri'nin üzerinden geçen Blackfriars Köprüsü'nün altından yürüdü. Bu yol olağan rotasının bir parçasıydı ve günlük rutin duyularını bölgenin görüntülerine ve seslerine karşı köreltmişti. Dolayısıyla başını kaldırıp köprünün altına bakmış olması tümüyle şanstı. Köprünün

sütunlarını kontrol etmek için kurulmuş iskelelerden birinden bir ceset sarkıyordu. Polis cesedi indirdiğinde göze garip gelen birkaç şey vardı: Adamın giysilerinin kalitesi, ceplerine doldurulmuş, 15 bin pound değerindeki ıslak banknotlar ve pantolonuna bağlanmış tuğlalar. Asılan adamın kimliği süratle belirlendi çünkü polis zaten onu arıyordu. Adamın ismi Roberto Calvi'ydi; Vatikan ve Papa'nın kendi bankası Istituto per le Opere di Religione ile bağlantılarından ötürü 'Tanrı'nın bankeri' diye tanınıyordu.

Genel müdür olarak, İtalya'nın en büyük özel bankası Banco Ambrosiano'da birkaç milyar İtalyan lireti aklanmasındaki rolü nedeniyle dört yıllık hapis cezası almış olan Calvi, temyize gitmesinin ardından kefaletle serbest bırakılmıştı ve 11 Haziran'da İtalya'dan kaçmıştı. Banco Ambrosiano haziranda yaklaşık 1.5 milyar dolar borçla batınca ortadan kaybolmuştu. Bu da Roma polisinin Avrupa çapındaki meslektaşlarına onu aramaları için haber salmasına yol açmıştı.

Eşinin, Mafya'yla ilgili bir komplonun parçası olarak öldürüldüğüne dair itirazlarına ve bir dizi başka açıklanamayan karıtın varlığına rağmen, Londra'daki bir sorgu yargıcı 23 Temmuz 1982'de Calvi'nin intihar ettiğine hükmetti. Karar 1983'teki ikinci bir soruşturmada bozuldu ve dolayısıyla Calvi'nin ölüm nedeni belirsiz kaldı. Cesedi 1998'de İtalyan araştırmacılar tarafından mezardan çıkarılana dek, Calvi'nin kendisini öldürmediği resmen kabul edilmemişti.

Mezardan çıkarılmasının ardından elde edilen yeni adli karıtlar, Calvi'nin aslında bayıltılana kadar yavaş yavaş boğulduğunu, sonrasında ilmiğin boynuna geçirildiğini saptadı. Dedektifler Calvi'nin bu noktadan sonra köprüye kayıkla götürüldüğü ve su sadece paçalarına değecek şekilde dikkatli bir biçimde yerleştirilerek iskeleye bağlandığı tahminini ortaya attılar. Patolojistlerin hesaplarına göre de, tuğlaların ağırlığı ve suların çekilmesiyle birlikte, ilmik yavaş yavaş sıkılaşırken Calvi'nin ölmesi 30 ila 60 dakika aldı.

Calvi'yi kimin ve neden intihar etmiş gibi göstermek istediğiyle ilgili büyük bir soruşturma başlatıldı. Yıllar boyunca, Calvi'nin kötü şöh-

retli Mason locası P2'yle bağlantılarından ötürü pek çok teori ilerletildi; P2'nin üyeleri arasında bir dizi üst düzey İtalyan siyasetçi, gizli servis ajanı, Mafya mensubu ve Katolik Kilisesi'nin önde gelen üyeleri de bulunuyordu. Calvi'nin ölümünün törensel unsurları sırları açıklayanlara karşı Masonik yeminleri hatırlatsa da, savcılar zaman içinde sorumlunun Mafya olduğuna inandı. 2005'te, Mafya bağlantılı iş adamı Flavio Carboni, eski kız arkadaşı Manuela Kleinzig, Mafya üyeleri Giuseppe 'Pippo' Calo ve Ernesto Diotallevi'nin yanı sıra Calvi'nin koruması Silvano Vittor cinayetle suçlandı. Birkaç yıl sürmesi beklenen davada Calvi'nin, Corleonesi Sicilya Mafyası'nı, eline yüzüne bulaştırdığı bir kara para operasyonunda 300 milyon dolar zarar uğrattığı için öldürüldüğü iddia ediliyor. Calvi davasının garip ironilerinden biri de şudur: Onun para aklama kariyerinin son derece kurgusal bir versiyonu, Mafya'yla bağlantıları ve öldürülmesi, 1993 tarihli Godfather III'teki (Baba III) Frederick Keinzig karakteriyle beyaz perdeye taşındı. Calvi italya'dan Londra'ya kaçmasından bir gün önce, yanında Puzo'nun orijinal Baba romanını taşıyordu. Kitabın bazı bölümlerini saplantılı bir şekilde tekrar tekrar okuyor, bunu neden yaptığını soranlara da şu yanıtı veriyordu: "Okumanız gereken tek kitap Baba. Onu okuyun. Olaylar hakkında gerçeği söyleyen kitap bu. Okuyun ve dünyanın gerçekte nasıl işlediğini anlayacaksınız." Cosa Nostra'nın hayatına kast edeceği korkusuyla yaşayan, kısa süre sonra klasik Mafya intikamının kurbanı olacak bir adamdan gelen şaşırtıcı derecede isabetli sözler...

Zoran Cinciç

Pek çok organize suç grubu kendilerine sorun çıkaran siyasetçileri öldürme gücüne sahiptir. Fakat Sırp Mafyası'nın Zemun Klanı, bir başbakana suikast düzenleyeceğini bir gün öncesinden gazetecilere haber verecek kadar kendisine güvenen tek suç örgütüdür.

Sırbistan Başbakanı Zoran Cinciç 12 Mart 2003, saat 12.23'te başkent Belgrad'daki hükümet binasının dışındaki merdivenlerde yürürken göğsünden vuruldu. Çok güçlü bir kurşun kalbine kadar girdi. Yere yığı-

lıp merdivenlerden yuvarlanırken, ikinci bir kurşun korumasına isabet etti. Cinciç hızla hastaneye götürüldü, fakat yetiştirilemeden öldü. Bir önceki gün, Zemun Klanı'nın liderlerinden Milorad Lukoviç'le bağlantıları olduğu bilinen bir Belgrad gazetesi ilk sayfasına şu manşeti atmıştı: "Cinciç bir keskin nişancının hedefi!"

Sırp Mafyası'nın bir bölümünün Zoran Cinciç'i öldürmek istediği herkesçe biliniyordu. Bir önceki ay, başbakanı havaalanına götüren konvoy, direksiyonu onu taşıyan arabaya doğru kıran Avusturya plakalı bir nakliye kamyonunun saldırısına uğramıştı. Cinciç'i kurtaran şey şoförünün hızlı reaksiyonuydu. Polis kamyonu yakaladı ve Zemun Klanı üyesi Dejan Milenkoviç (diğer çete üyelerince 'Bugsy' diye tanınırdı) tarafından sürüldüğünü ortaya çıkardı. Ancak Milenkoviç Yunanistan'a kaçmıştı ve mahkemeye çıkarılmak için Sırbistan'a ancak 2005'te iade edildi. Liman kenti Selanik'te, kendisini bir aydan uzun süredir izleyen Yunan polisi tarafından yakalanmıştı.

Zoran Cinciç iktidara 2000'de, eski Sırp diktatör Slobodan Miloşeviç'e karşı sokaklarda düzenlenen devasa boyutlardaki protestoların kilit liderlerinden biri olarak gelmişti. Miloşeviç yönetiminde ve Yugoslav savaşları sırasındaki karmaşa yıllarında, Sırp Mafyası ülkenin gölge hükümeti haline gelmişti. Zeliko Raznatoviç (Arkan diye tanınır) gibi mafya babaları geniş çaplı paramiliter grupları yönetiyor, askeri ve mali güçlerini devlet aygıtının parçası olabilmek için kullanıyorlardı. Sırp Mafyası dahilindeki Vozdovaç ve Zemun grupları (toplu olarak Nasa Stvar diye bilinirler), faaliyetlerini isimlerini aldıkları Belgrad banliyölerinde bulunan malikânelerden açıkça yürütüyorlardı. Batılı diplomatlar da Sırp Mafyası'ndan 20. yüzyılın en tehlikeli organize suçluları, 'bütün bir devleti çalan' çeteler olarak söz ederlerdi.

Ekimdeki sokak devriminin huzurlu gerçekleşmesinin Nasa Stvar'ın üstü örtülü onayından kaynaklandığı ve devrimin, Cinciç'le kilit yeraltı dünyası şahsiyetlerinin gizli toplantıları aracılığıyla ayarlandığı biliniyordu. Fakat başbakan olmasından sonra, Zemun Klanı'ndan Milorad Lukoviç (daha ziyade, Fransız Yabancı Lejyonu'na katıldığı için Lejyon

anlamına gelen 'Legija' diye bilinir) gibi suç örgütü patronları Cinciç'in eylemleri nedeniyle kendilerini ihanete uğramış hissettiler. Bu eylemlerden en önemlileri, Cinciç'in Miloşeviç'i savaş suçları nedeniyle mahkemeye çıkması için Lahey'e göndermesi ve Mafya'nın Sırbistan'daki gücünü bastırma girişimleriydi.

Cinciç suikastı sonrası Sırp halkının yaşadığı muazzam acının üzerine, Zemun Klanı'na karşı büyük bir polis operasyonu başlatıldı. Genel merkez olarak kullandıkları malikâne buldozerle yıkıldı; 300 üyeleri sorgulandı; Arkan'ın dul eşinin malikânesine baskın düzenlendi ve gizli bodrum katında Zemun Klanı'nın ikinci adamları yakalandı; Cinciç'i vuran uzman polis nişancısı ve Zemun Klanı üyesi Zvezdan Jovanoviç ('Yılan' diye tanınırdı) tutuklandı. Legija bile yakalandı ve şu an 13 kişiyle birlikte Cinciç cinayetinden yargılanıyor. Fakat ilk tutuklamalara rağmen Zemun Klanı yeniden gruplaştı ve eski gücünün büyük kısmını hâlâ elinde bulunduruyor.

Konvoyunda uğradığı ilk suikast girişiminden kurtulduktan sonra, Zoran Cinciç Sırp Mafyası'na meydan okuyan bir mesaj vererek, "Mafya'daki bazı insanlar Miloşeviç yönetiminde yaptıkları yanlarına kâr kalacak sanıyor. Sırbistan'da birileri kanunun ve reformların beni devreden çıkararak durdurulabileceğini zannediyorsa, büyük bir yanılsama yaşıyor demektir. Sırbistan bensiz de yaşamaya ve o yolda ilerlemeye devam edecektir; çünkü ben benim, rejim değilim."

Sırbistan'da demokrasinin, adaletin ve Mafya'nın elindeki gücü geri almaya yönelik mücadelenin de Cinciç'in ölümünün bir kurbanı olup olmadığını bekleyip göreceğiz.

Organize Suçla Mücadele Edenler

"Bir suçlunun en korkunç kâbusu dürüst bir polistir."
Geleneksel bir deyiş; yolsuzluğa karşı kahramanca şahitlik yapan eski New York polisi Frank Serpico'ya da atfedilir.

Bu kitabı okuyan herkes, organize suçun gücünün korkutucu seviyelere çıktığının farkındadır. Trilyon dolarların üzerindeki yasadışı kazancıyla organize suç dünyanın en büyük endüstrisi ve her yıl milyonlarca hayatı mahvediyor. Bazen gücüne öylesine güveniyor ki, açıkça insan ıstırabının ticaretini yapıyor: Çocukları birkaç dolara satın alıyor ve satıyor veya muhaliflerini yasal yetkililerin harekete geçmesinden hiç korkmayarak öldürüyor. Organize suç kendisini pek çok ülkede, alternatif bir hükümet türüne dönüştürmüş durumda ve nam salmış gangsterler dünyanın birçok yerinde bolluk ve lüks içinde yaşamanın tadını çıkarırken görülüyor.

Genellikle her şey organize suçluların istediği gibi gidiyormuş gibi görünür. Fakat organize suç tehdidi büyürken, kendilerini ona karşı çalışmaya adamış güçlerin ve bireylerin de sayısı arttı. Tek başına 'Mafya üyesi avlayan' kişilerden hükümetlere ve uluslararası kurumlara kadar, toplumu büyüyen suç dalgasından koruyan tek şey çoğunlukla bazı bireylerin cesareti oldu.

Tıpkı suç şebekelerinin yeni teknolojiden yararlanarak, taze küresesel ittifaklar kurarak ve kirli para elde etmenin yaratıcı yollarını bularak yıllar içinde kendilerini geliştirmeleri gibi, suçla mücadele edenler de uluslararası suçun yeni doğasını alt edebilmek için evrim geçirdi. Bununla birlikte suçla mücadelenin merkezinde hâlâ, suç örgütlerinden korkarak yaşayanların adaletin üstün geleceğine ve koruma sağlayacağına inanmasını sağlamak yatıyor. Bu inanç var olursa ve yetkililerin adımlarıyla desteklenirse, kaybeden her zaman organize suç olacaktır.

Elliot Ness ve 'Dokunulmazlar'

Organize suçla profesyonelce mücadele edenlerin yıllar içinde şikâyet eder hale geldiği şeylerden biri, polis yetkililerinin yakaladıkları suçlulardan daha az hatırlandığıdır. Londra'dan New York'a kadar birçok yerde dedektiflerin, medyanın polisleri kahramanlaştırmak yerine suçluları efsaneleştirdiğinden yakındığını duydum. Bir Scotland Yard dedektifinin, İngiltere'deki en ünlü dedektifin 'Yardielerin silahlı eylemlerini soruşturmada hiçbir işe yaramayacak kendini beğenmiş kurgu karakteri Sherlock Holmes' olduğuna dair şikâyetlerine bile katlanmak durumunda kaldım.

Fakat Eliot Ness, hem Al 'Scarface' Capone'u ve çetesi Outfit'i alt etmeye yönelik mücadelesi sırasında, hem de sonraki yıllarda medya tarafından efsaneleştirilmiş bir yetkilidir. Bu kahramanlaştırma bazı dedektifleri memnun etmemişti, zira Ness gerçek bir polis değil, bir hazine bakanlığı memuruydu.

Herbert Hoover 1929 yılında ABD'nin 31. başkanı olduğunda, Capone'a duyduğu kişisel nefret kısa süre içinde açığa çıktı. Hoover Capone'u demir parmakların ardında görmek istiyordu, ama Capone'un da Chicago'yu ve eyalet yetkililerini kontrolünde tuttuğu açıktı. Albay Frank Knox'tan aldığı öğütle (Knox'un sahibi olduğu Chicago Daily News gazetesi şehirdeki en çok aranan suçlular listesini yayımlamaya başlamıştı ve Capone bir numaraydı), Hoover Capone'u iki federal suçlamadan biriyle, yani ya kaçakçılıkla ya da vergi kaçakçılığıyla, köşeye sıkıştırmaya kararlıydı.

Hoover bu amaçla Hazine Bakanı Andrew Mellon'u Capone'u yerinden etmekle görevlendirdi. Mellon da bunun üzerine 26 yaşındaki üniversite mezunu Elliot Ness'i, Capone'un kaçakçılık operasyonlarına baskın yapacak özel bir birim kurmakla görevlendirdi. Ness'in ilk adımı, rüşvete veya şantaja duyarlı olmayacak bir memur ekibi kurmak oldu. Buna ek olarak, Ness bu kişilerin telefon dinleme, keskin nişancılık, hızlı takip ve muhbirlerle muhatap olmak gibi, kaçakçılarla mücadele ederken çok kıymetli olacağını hissettiği alanlarda uzman olmalarını da is-

tiyordu. Ekibini kurduktan sonra, Ness Chicago Outfit'in kaçakçılık koluyla savaşa girdi.

Biyografisini yazanların, çeşitli filmlerin ve televizyon şovlarının aldatıcılığına rağmen, Elliot Ness ve adamları Chicago'yu içki içilmeyen bir kente dönüştürmeyi hiçbir zaman başaramadı. Fakat sürekli gerçekleştirdikleri baskınlar tabii ki Capone'un kazancına darbe vurdu. Ness, medya ilgisinden tam olarak nasıl yararlanılacağını gerçekten anlayan ilk kanun adamlarından biriydi. Ne zaman büyük bir baskın gerçekleştirse, gazeteler adamlarının iş başındayken –içki yapılan bir yere girerken, viski dolu bir kamyonu yakalarken, hatta içkiyle dolu bir depoyu ortaya çıkarırken– çekilmiş iyi fotoğraflarını yayımlayabilsin diye fotoğrafçılara tüyo verirdi. Adamlarından birine rüşvet verilmek istense, Ness adamlarına rüşvet verilemeyeceğine ve Mafya'nın onlara 'Dokunulmazlar' adını taktığına dair hikâyeleri hemen gazetelere anlatırdı. Ness, yarattığı 'suç folkloru'nun halkı ve Capone'un adamlarını, 'Büyük Al'in savunmasız olmadığına inandırmaya yardımcı olacağını biliyordu.

Altı ay içinde, Ness 1 milyon dolardan daha fazla para eden yasadışı içkiyi ele geçirdiğini söylüyordu. 1932'ye gelindiğinde bu miktar 9 milyon dolara çıkmış, Ness Capone'un kaldığı Chicago Lexington Oteli'nin önünde, Capone'u daha da aşağılamak için yakaladığı bira kamyonlarıyla bir nevi bir geçit töreni düzenliyordu. Nihayetinde, Ness ve Dokunulmazlar Capone'un kârını düşürmekten ve faaliyetlerine yönelik büyük başağrıları yaratmaktan öteye geçemedi; Capone'un işini bitiren kanıtı garanti altına alarak Başkan Hoover'ı mutlu bir adam yapan kişi neticede Milli Vergi İdaresi memuru Frank Wilson oldu.

Ness'in Chicago'da gerçekte başardığı şey, otobiyografisi ve 1957'deki ölümünden iki yıl sonra yayımlanmaya başlayan televizyon şovu 'Dokunulmazlar' yüzünden sonraki yıllarda türeyen efsaneler ve medya mitleri nedeniyle bir şekilde gölgelenir. Ohio'da yolsuzluğu ortadan kaldırarak elde ettiği daha önemli başarı, 'Cleveland Torso Katili'ni yakalayamaması, Outfit'i devirmeye çalışırken aldığı ölüm tehditleri ve sarhoş araba kullanırken yaptığı kaza, kendisini bir kahraman ve korku-

suz 'Mafya avcısı' olarak resmeden filmlerde anlatılmaz.

Ness akıllıydı, medyayı kavnyordu ve organize suça karşı etkili bir mücadeleciydi. Fakat gerçek mirası ilhamı andırır: Mafya'nın gücüne karşı koymaya cüret eden, namuslu bir insan ideali.

Federal Araştırma Bürosu

Federal Araştırma Bürosu (FBI) dünyanın en meşhur hukuki yaptırım kurumudur. Şöhretinin bir kısmını Hollywood'un efsane üretme makinesine borçlu olduğu inkâr edilemez; fakat FBI ününü aynı zamanda, suçla mücadele teknikleri ve teknolojisi geliştirmede başı çekmesi ve yasaları uygulama mücadelesinde bazı inanılmaz başarı hikâyeleri sayesinde elde etti. FBI'ın başarılı sicilinin, eylemsizlik ve muazzam bir başarısızlıkla dengelendiği bir alansa Amerikan organize suçudur. ABD'de ulusal bir polis gücü, Amerikan Mafyası'yla paralel olarak gelişti. Adalet tayfındaki karşıt güçlerin doğal düşmanlar olması gerekirken, FBI Cosa Nostra'nın ve diğer Amerikalı suç örgütlerinin güçleriyle ancak 1957'de savaşmaya başladı.

Sonradan FBI'a dönüşecek olan kurum, 1908'de, ABD Başsavcısı Charles Joseph Bonaparte'ın kurduğu bir özel ajan kuvveti olarak doğdu. Bu kurum en başından beri, İtalyan-Amerikalı toplumunun başının belası olan Kara El çetelerinin faaliyetleri karşısında yumuşak davrandı. Baştaki ismi olan Araştırma Bürosu 1935'e kadar değişmedi. FBI kendi geliştirdiği telefon dinleme, örgütlerin içine sızma ve son teknoloji adli tıp yöntemlerinin hepsine 1930'ların başından itibaren sahipti, ancak bunların hiçbiri Büro tarafından gelişmekte olan Mafya suç ailelerine karşı kullanılmadı.

Başkan Hoover Capone'un Chicago Outfit'ini devirmek istediğinde, yüzünü FBI yerine ABD Hazinesi'ni dönmesi gerekmişti. Bu durumun ana nedeni 'diğer Hoover'dı –1924'ten 1972'de ölene dek FBI başkanlığını yürüten J. Edgar Hoover. On yıllar boyunca, J. Edgar Hoover ABD'de hiçbir organize suç şebekesinin bulunmadığında ısrar etti. Ona göre, 'Mafya' diye bir şey yoktu. Tam aksine yönelik apaçık kanıtlara

ve Meyer Lansky ve Frank Costello gibi büyük patronların peşine düşmeyi ümitsizce isteyen kendi adamlarının protestolarına rağmen, J. Edgar Hoover araştırılacak bir Mafya olmadığında ısrar etti.

J. Edgar Hoover'ın Mafya'ya yönelik tuhaf tavrını hiç kimse tümüyle açıklayamamıştır. Bazıları, Genovese suç ailesinin veya Meyer Lansky'nin, ona bir kadın gibi giyinmişken veya sağ kolu Clyde Tolson'la seks yaparken çekilmiş fotoğraflarla şantaj yaptığına inanır. Diğerleriyse bu durumu, Hoover'ın adamlarını Mafya'yla uğraşırken rüşvete açık hale getirmek istememesine veya Mafya'ya karşı koyarlarsa halkın kendilerini etkisiz addetmesinden endişe duymasına bağlar. J. Edgar Hoover Mafya'yı komünizme karşı veya kendisinin kumar bağımlılığı ve Mafya'nın 'Başbakanı' Frank Costello'yla ilişkilerine karşı etkili bir siper olarak görmüş olabilir.

Hoover'ın organize suça yönelik her türlü soruşturmayı etkili bir biçimde engellemesinin sebepleri ne olursa olsun, bu durum Apalachin Konferansı'nın (1957) ortaya çıkması, Kefauver (1950-51) ve McClellan (1956-68) Komiteleri ve Robert F. Kennedy'nin 1960-63 arasındaki Mafya karşıtı kampanyasıyla birlikte yerle bir oldu. J. Edgar Hoover bu kez gerçekle yüzleşmeye zorlandıktan sonra, 30 yıldan uzun süredir hiçbir şey yapmadan duran FBI hızla işe koyuldu. Mafya'nın ülke çapındaki faaliyetlerini, özellikle de sendikalardan haraç toplama işlerini sekteye uğratmaya başladı.

1970'te Dolandırıcılık ve Yolsuzluk Etkisindeki Örgütler Yasası'nın (RICO) yürürlüğe girmesi ve J. Edgar Hoover'ın 1972'deki ölümüyle birlikte, FBI'ın Mafya'ya karşı savaşı birkaç vites birden hızlandı. Elektronik izlemenin artışı, tanıkları federal yasaların korunması ve ispiyoncu Mafya üyelerinin daha düşük cezalar için anlaşmalar yapması sayesinde, FBI 1980'lere gelindiğinde Cosa Nostra'nın pek çok önde elen adamını hapse atmıştı ve ABD'deki organize suçun gücünü ciddi derecede engellediğini savunur hale gelmişti.

Kısa süre önce, FBI'ın organize suçla mücadelesi, Boston'daki FBI ajanlarıyla kentin İrlandalı suç çetesi Winter Hill Gang arasındaki gizli an-

laşmaların açığa çıkmasıyla gölgelendi. En azından bir ajan, John J. Connolly Jr., çete lideri James 'Whitey' Bulger'dan para almış, onun suç işlemesine yardımcı olmuş ve onu FBI planlarından haberdar etmişti. Yolsuzluk ve terörizme giderek daha fazla odaklanılması sebebiyle, pek çok kişi FBI'ın gangsterlerle savaştığı günlerin geride kaldığından endişe duyuyor.

Robert F. Kennedy

Robert F. Kennedy'nin ismi ve Cosa Nostra kelimesi bir kitapta bir araya geldiğinde, genellikle bir komplo teorisi ortaya atılacak demektir. Kennedy ailesiyle Carlos Marcelo veya Sam Giancana gibi önde gelen Mafya şahsiyetlerinin bağlantıları göz önünde bulundurulduğunda, bu teorilerin çoğunluğu tümüyle mantıksız da sayılmaz.

Fakat söz konusu komplo teorilerindeki sorun, Robert F. Kennedy'nin Amerikan Mafyası'yla mücadelede oynadığı inanılmaz rolü gölgeleme eğilimi taşımalandır. Kirizm ve siyaset dünyasıyla organize suç arasında meydana gelebilen yolsuzluğa dair farkındalık, çoğunluğumuzun siyasetçilerin organize suç savaşçıları olabileceğini düşünmemizi engeller.Fakat Robert F. Kennedy tam da böyle bir adamdı. Hayatı boyunca, muhtemelen Mafya'nın karşılaştığı en tehlikeli adam oldu.

Robert F. Kennedy, Senato'nun sendikalarla ilgili komitesinin 1956'da başlayan oturumlarının başdanışmanlığını yaparken, Mafya'ya karşı doğrudan ve saldırgan rekabete girmeye istekli bir adam olarak ün yapmıştı. McClellan Komitesi olarak bilinen bu oturumlar, genç Kennedy'yi televizyon izleyicileriyle tanıştırdı. Teamsters sendikası patronu Jimmy Hoffa'yla yaşadığı hararetli ihtilaflar ve hakaret dolu atışmalar aracılığıyla, Robert f. Kennedy sendika liderleriyle Antony 'Tony Ducls' Corallo gibi Cosa Nostra üyeleri arasındaki ilişkileri açığa çıkardı. Kısa süre içinde herkes, özellikle de Mafya., Robert f. Kennedy'nin bilgi kaynaklarının iyi olduğunun, kendileri hakkında çok fazla şey bildiğinin ve Mafya'nın kârıyla gücüne zarar vermek için gücü dahilindeki her şeyi yapacağının farkındaydı.

Robert F. Kennedy kardeşinin başkanlık kampanyasına yardım etmek için McClellan Komitesi'ni bıraktığında ülke çapındaki Mafya üyelerinin topluca rahatladığını herkes bilir. Fakat bu rahatlama kısa sürdü; zira yeni seçilen Başkan John F. Kennedy, kardeşi Bobby'yi adalet bakanlığına atadı. Göreve gelmesinin üzerinden birkaç hafta geçmemişken, Robert F. Kennedy'nin görevini, 1920'lerden beri ABD'nin bir parçası olan organize suç şebekelerini dağıtmak için kullanan ilk adalet bakanı olacağı açıktı.

J. Edgar Hoover hiç istememesine rağmen organize suçla mücadeleyi hızlandırmaya zorlandı. O sıralarda The Enemy Within: The McClellan Committee's Crusade Against Jimmy Hoffa and Corrupt Labor Unions (İçimizdeki Düşman: McClelan Komitesi'nin Jimmy Hoffa ve Yozlaşmış İşçi Sendikalarıyla Savaşı) adlı bir kitap yayımlamış olan Kennedy, bir tür 'Hoffa'yı yakalayın kampanyası' yürüttüğünü herkese ilan etmiş oldu. Yeraltı dünyasının yarattığı sorunları ele alacağına dair sert konuşmalar yayıp hiçbir adım atmayan diğer adalet bakanlarının aksine, Kennedy söylediklerini hayata geçirdi. Bütün büyük patronların kim olduklarını biliyordu ve FBI, Federal Büro ve Adalet Bakanlığı çalışanlarının bu kişilere karşı kaydettiği ilerlemeleri sürekli izliyordu. İşleri hiçbir zaman gevşetmedi, onun için daimi bir savaş söz konusuydu. Bu durum da, kendisini şaşırtıcı olmayan bir biçimde Hoover veya Sam Giancana'nın gözünde sevilmeyen bir adam haline getirmişti.

Fakat Robert F. Kennedy'nin yaptıklarının taraftarları da vardı ve bunlardan biri de Harry J. Anslinger'dı. Federal Narkotik Bürosu'nun ilk başkanı olan Anslinger, Edgar J. Hoover'ın 'Mafya diye bir şey yoktur' iddiasına rağmen Amerika'daki organize suçun önünü almaya çalışan ilk üst düzey yetkililerden biriydi. 1964'te yayımlanan 'Koruyucular' (The Protectors) adlı kitabında, Kennedy'nin nasıl ülkeyi dolaşıp Federal Narkotik Bürosu çalışanlarıyla özel toplantılar düzenlediğini, onları büyük uyuşturucu kaçakçılarını yakalamak konusunda cesaretlendirip, savcıların tam desteğine sahip oldukları garantisi verdiğini anlatır. Anslinger şöy-

le yazıyordu: "Halkın en büyük düşmanlarından bazılarını, büyük ölçüde onun ikna edici cesaretlendirmesi sayesinde yere serdik."

Robert F. Kennedy'nin organize suçla mücadele kararlılığındaki ironi tarihçilerin de gözünden kaçmamıştır. Mafya'yla bağlantıları nedeniyle Frank Sinatra'nın Beyaz Saray'a girmesinin yasaklayan adam aynı zamanda, içki yasağı döneminde kaçakçılıktan bir servet elde eden Joseph P. Kennedy'nin de oğluydu. Joseph Kennedy aynı zamanda JFK'in başkanlık seçimini kazanabilmesi için Mafya liderleriyle bağlantılarını da kullanmıştı.

Tüm bunlara ve ailenin Cosa Nostra'yla diğer bağlantılarına ve ağabeyinin uğradığı suikastın kendisinin adalet bakanlığını yarıda kesmesine rağmen, Robert F. Kennedy'nin Mafya'ya acı verici darbeler vurduğu şüphe götürmez. Hâlâ süren mirasıysa, Mafya'nın FBI'dan korkmaya başlamasıdır. 1968 yılında bir başka suikastçının kurşunu onun da hayatını almasaydı, organize suça karşı savaşta ilerlemeye gerçekten istekli ve ehil bir ABD başkanı olabilirdi.

Hong Kong'un Organize Suç ve Triad Bürosu

Hong Kong Polisi'ne ev sahipliği yapan Arsenal House binasının 21., 22. ve 23. katlarındaki dedektifler, belki de dünyadaki en zor kanun yaptırımı işiyle meşgul: Hong Kong'daki Triad faaliyetlerini kontrol altında tutmak. Bu dedektifler Hong Kong'un Organize Suç ve Triad Bürosu'nun (OCTB) üyeleri ve söz konusu büro dünya çapında Çinli suç şebekeleriyle mücadelenin en ön cephesinde yer almasıyla tanınıyor. Bu büronun, kökenleri aşağı yukarı 1352 yılına dayanan antik gizli cemiyetlerin entrikalarıyla her gün savaşan tek polis ekibi olduğu söylenebilir.

Scotland Yard'da aynı işle uğraşan üst düzey yetkililerden birinin "Gördüğüm en profesyonel, en verimli ve en bilgili polis kurumlarından birisi" diye tasvir ettiği OCTB, bir dedektif ve uzman ekibinden oluşuyor. Amacı açık: Hong Kong'daki diğer dedektiflerin çözmek için zaman, kaynak veya uzmanlığa sahip olmadığı karmaşık organize suçlar

ve ciddi Triad suçlarını araştırmak.

OCTB her gün, Triadların Hong Kong'da sokak suçlarından önde gelen kurumların yönetim kurulu odalarına kadar her yerde sahip olduğu muazzam güçle mücadele etmek için bir dizi faaliyette bulunuyor. Örneğin bir OCTB ekibi, Hong Kong merkezli Triad yöneticilerinin eline yasadışı nakit geçmesini sağlama yoluyla küresel para aklama operasyonlarının izini sürerken, bir diğer ekip Çin'deki ve Kanada kadar uzak yerlerdeki meslektaşlarıyla istihbarat paylaşımında bulunuyor olabilir. Bir ofisteki dedektiflere Mong Kok bölgesinde Triad kontrolündeki fuhuş faaliyetlerine düzenlenecek baskın konusunda brifing verilirken, yan kapıda Hong Konglu film yıldızının da parçası olduğu bir haraç davası gözden geçiriliyor olabilir.

Organize Suç ve Triad Bürosu, kökenleri 1841'e dayanan bir organize suçla mücadele geleneğinin parçasıdır; bu tarihte, Britanyalılar Hong Kong'un yönetimini ele geçirdikten sonra bölgede ilk kez bir polis gücü kuruldu. Hong Kong polis gücünün kurucusu Albay William Caine, bir ülkenin bir kısmının yönetimini afyon ticaretini kontrol etmek ve kâr sağlamak amacıyla ele geçirmiş haldeyken bir polis kurumu oluşturmanın ironisini gözden kaçırmıştı. Değişik etnik kökenlerden 35 adamlık bir güçle işe başlayan Hong Kong polisi, ta ilk başlardan itibaren Triad faaliyetleriyle mücadelede rol sahibiydi.

1931'ye, Hong Kong'da çeşitli alt cemiyetleri ve paravanlarıyla birlikte sekiz ana Triad grubu mevcuttu. Etnik ve dinsel çizgilerine göre ayrılmışlardı ve farklı bölgelerde faaliyet gösteriyorlardı. 2. Dünya Savaşı sırasında, Triadlar Japon işgalcilerle işbirliği yaptı. Fiilen polisin yerine geçtiler ve fuhuş, kumar ile karaborsa alanlarındaki faaliyetleri patlama yaşadı. Britanya'nın sömürgeci yönetimi yeniden tesis edildiğinde Hong Kong polisi, 1949'da komünistlerin iktidarı ele geçirmeleriyle Çin'den akın akın kaçan Triad üyeleriyle uğraşmak zorunda kaldı.

1950'ler ve 1960'lar polis gücünün tarihinde karanlık dönemlerdir. Organize suçla mücadele hız kesti ve polis huzuru korumak için Triadlarla anlaşmalara girdi. Polis arasında alıp yürüyen yolsuzluk, Başkomiser

Peter Fitzroy Godber'in 1973'te banka hesabında yaklaşık 5 milyon Hong Kong doları (neredeyse 650bin dolar) bulunduğunun anlaşılmasıyla ayyuka çıktı. Godber ülkeden kaçtı, fakat sonradan iade edildi ve organize suçla işbirliği yapmaktan dört yıl hapis yattı. Bu olayın ardından yaşanan esaslı bir çalkalanma OCTB'nin kurulmasına yol açtı.

Şu an Hong Kong'da yaklaşık 50 Triad faaliyet gösteriyor. Bazıları organize sokak çetelerinden öteye geçmese de, en büyük iki küresel Triad şebekesi olan Wo Sing Wo ve 14K'nın merkezi Hong Kong'da. Britanya'nın Hong Kong'u 1997'de Çin'e geri vermesinden bu yana, ne OCTB'nin her gün karşılaştığı suçla mücadele zorlukları azaldı, ne de kurumun Triadlarla ilgili bilgi almak için en iyi kaynak olarak küresel anlamda tanınan rolü zarar gördü. Kurumun şu an gizli istihbarata ve aklanmış kara paranın izini sürmeye odaklanması 21. yüzyılın başlarında Triadlara bazı büyük darbeler indirmiş durumda; bu durum da etkili bir organize suçla mücadele kurumu olarak saygınlığını derinleştirdi. Fakat bu günlerde Triadların özellikle de Çin'de olmak üzere siyasi sisteminin üst düzeylerine sızması OCTB'nin başarısına meydan okumakta. Eski bir OCTB çalışanın da bana dediği gibi, "Birkaç gün içinde serbest kalmak için ihtiyaç duydukları güçlü dostlara sahiplerse, onları yakalamanın anlamı ne?"

Kanada Kraliyet Atlı Polisi

Hong Kong'un Organize Suç ve Triad Bürosu'yla son yıllarda yakın işbirliği yapan polis güçlerinden biri Kanada Kraliyet Atlı Polisi'dir (RCMP). Bugün Kanada'da giderek artan Triad varlığı, RCMP'nın 'organize suç tehdidini ve etkisini azaltma'ya yönelik görevi çerçevesinde karşı koymak durumunda olduğu pek çok yabancı organize suç şebekesinden birisidir.

1920'de kurulmasından bu yana RCMP mütemadiyen Kanada sınırının dışından yayılan organize suç sorunlarıyla karşı kaldı. Bu durum özellikle de Amerikan içki yasağı sırasında meydana geldi. Kanada ihracat amaçlı bira, şarap veya viski üretimini durdurmadığı ve

ABD'yle uzun bir sınıra sahip olduğu için, kaçakçıların ana tedarik kaynaklarından biri haline gelmesi kaçınılmazdı.

Sınırın iki tarafındaki gümrük görevlileri de, Quebec ve Ontario'da muazzam operasyonlar yapan kaçakçılarla işbirliği yapıyordu. RCMP kaçakçılara karşı daimi ve kaybedilen bir savaş verdi. Gümrük Bakanı Jacques Bureau'ya kadar ulaşan yolsuzluk düzeyi RCMP'nin işini imkânsız hale getirdi. Bureau RCMP'yi Britanya Kolombiyası sınırlarından ve Quebec'ten çekti ve hatta, adı çıkmış içki kaçakçısı J. A. E. Bisaillion'u Montreal'in gümrük müdürlüğüne atadı. Kaçakçılık bugün hâlâ RCMP için baş ağrısı olmayı sürdürüyor; kurum, tütün kaçakçılığı yapan First Nation grupları veya kokain ithal eden Cotroni çetesiyle hâlâ uğraşıyor.

RCMP'nin önlemekte başarısız olduğu içki kaçakçılığı, sınırın iki yakasına da muazzam miktarlarda kâra neden oldu. Bu para, içki yasağının 1933'te kaldırılmasından uzun süre sonra da hayatta kalan geniş kapsamlı bir dizi başka işe yatırıldı. Ontario'dan gelen likör, Magadino suç ailesinin liderliğindeki Buffalo Mafyası'nın ortaya çıkmasına yardımcı olmuştu. Buffalo Mafyası sınır boyunca yayıldı ve bugün hâlâ Toronto ve Ontario'nun yeraltı dünyasının çoğunluğunu kontrol ediyorlar. Aynı durum Quebec'te de, New York'un Bonanno suç ailesiyle bağlantılı olan güçlü Montreal Mafyası'nın ortaya çıkmasına yol açtı. Montreal aynı zamanda Kanada'daki organize suçun merkezi haline geldi. RCMP'nin çığır açan izleme teknikleri sayesinde, kent 1950'lerin sonlarında Mafya'nın Kanada'da karşılaştığı en büyük başarısızlığa sahne oldu. RCMP'nin iki yıldır devam eden telefon dinlemeleri, topladığı istihbarat ve gizli izlemeleri, Fransa'dan eroin ithal eden ve her ay New York'a 50 milyon dolar değerinde sokak eroini gönderen 'Montreal Bağlantısı'nı ortaya çıkardı. ABD Federal Narkotik Bürosu'yla birlikte çalışan RCMP, 1961 yılında bu operasyonu her şeyiyle ortaya çıkardı ve Carmine 'The Cigar' Galante gibi önde gelen Mafya üyelerine uzun hapis cezaları verilmesine yardımcı oldu.

İronik bir biçimde, RCMP'nin Montreal Mafyası'na darbe vurmak-

taki başarısının yanı sıra Sicilyalı ve Calabrialı gruplar arasında kontrol üzerine yaşanan şiddetli savaş, Montreal'ın İrlandalı ağırlıklı organize suç grubu West End Çetesi'ni güçlendirdi. Şu an yaklaşık 150 üyeyle faaliyet gösteren West End Çetesi'nin, 1960'ların ortalarından 1990'ların ortalarına dek, toplamda milyarlarca dolar değerindeki yaklaşık 10 bin kilogram kokainin ve 500 ton haşhaşın satılmasından sorumlu olduğu tahmin ediliyor. RCMP'nin Montreal Mafyası'na çıkardığı sorunlar ayrı zamanda, şu anda kurumun en büyük baş ağrısı olan haydut motosiklet çeteleri için de beklenmedik bir fırsat yarattı.

Hells Angels, Satan's Choice ve Rock Machine gibi haydut motosiklet çetelerinin arasındaki savaş, Montreal'deki kazançlı narkotik ticareti üzerinde kontrol sağlama mücadelesi olarak başladı. Motosikletçiler Kanada'daki uyuşturucu dağıtımının çoğunluğunu ele geçirdikten sonra, bu mücadele on yıllar içinde bütün ulusa yayılmış durumdaydı. Söz konusu savaş sivilleri de öldüren bombalama olaylarıyla kontrolden çıkınca, RCMP'nin organize suçun yanı sıra terörle de mücadele etme noktasındaki rolü bulanıklaştı. Kanada içindeki uyuşturucu ticaretini kontrol etmeye yönelik çabalar pek çok RCMP yetkilisinin de hayatına mal oldu –2005 yılında, Alberta'daki Rochfort Bridge'deki bir marihuana yetiştirme operasyonunu soruşturan dört RCMP üyesi vuruldu.

Kanada'da Nijeryalı organize suç örgütlerinin, Jamaicalı Posse'ların, Triadların ve diğer Asyalı suç şebekelerinin giderek artan varlığı, RCMP'nin uluslararası işbirliğinde ve kriminal istihbarat paylaşımında başı çekmesine yol açmış durumda. Fakat her uzman, Kanada'daki organize suçun gücünün artık, RCMP'nin 'aradığı adamı her zaman bulmaya' yönelik efsanevi becerisini aştığını teslim edecektir.

Direzione Investigativa Antimafia

Pek çok hukuki yaptırım uzmanının Kanada'daki Kraliyet Atlı Polisi'nin kaynaklarını yetersiz bulması ve dolayısıyla ülkede yükselen organize suç dalgasıyla mücadelede zorlandığını düşünmesi, insanları şaşırtabilir. Fakat aynı suçlama İtalya'daki organize suçla mücadeleye yö-

neltilse daha fazla kişi şaşkınlığa kapılırdı.

Arka arkaya yapılan anketlere göre, diğer ülkelerin vatandaşları İtalyan yetkililerin yolsuzluğa yatkın ve Mafya'ya karşı etkisiz olduğunu düşünüyor. Yedi kez başbakan olmuş Giulo Andreotti'nin Mafya'yla bağlantıları sebebiyle mahkemeye çıkarılmasının, Mafya karşıtı yargıçların arabalarının bombalanmasının ve şu an Sicilya'daki Mafya'nın lideri olduğundan şüphelenilen Bernardo Provenzano'nun on yıllardır yakalanmamış olduğu gerçeğinin, rüşvet kabul etmeyen bir hükümete ve yasaların iyi uygulandığına dair bir imaj yaratmaya yardımcı olduğu pek söylenemez.

Direzione Investigativa Antimafia da (DIA) kısmen, İtalya'daki organize suça yönelik bu tür yaygın inançların yarattığı harici ekonomik sorunları ele almak için 1992'de kuruldu. İçişleri Bakanlığı'na bağlı olan DIA, organize suçla ilgili soruşturmaları koordine etmesi ve hakkında kanıt toplananların başarılı bir şekilde cezalandırılması için kuruldu. Roma'daki merkezi bir koordinasyon birimi ve Palermo, Milano, Cenova ve Catania gibi Mafya faaliyetlerinden dolayı adı çıkmış olan kent ve bölgelerdeki 12 bölgesel yönetim merkezinden oluşur. DIA güçlerini öncelikle devlet polisi, Hazine Bakanlığı ve Carabinieri çalışanları arasından seçer. Mafya karşıtı ve DIA'nın kurulmasını savunan yargıçlar Giovani Falcone ve Paolo Borsellino'nun 1991'de öldürülmeleri, kurumun hızlı büyümesinin önünü açtı. İtalyan halkının bu cinayetlerden sonra organize suça karşı ortaya koyduğu büyük öfke dalgası, hükümetin, Mafya'nın kendilerini tehdit eden herkesi öldürme gücüne karşı sıkı önlemler almasına yol açtı. Sicilya'ya 7 binden fazla asker gönderildi ve polisin organize suçla başa çıkma yöntemleri yaygın bir biçimde değiştirildi.

DIA işe, hükümetin kendisine karşı attığı adımların ardından Mafya tarafından 1993 yılında bütün İtalya'da gerçekleştirilen bombalı terör saldırılarını ele almakla başladı. Mafya'nın hükümete açtığı bir savaş olarak addedilen olaylar sırasında, DIA yetkililer adına hızla önemli bir zafer elde etti. DIA'nın izleme ve denetim faaliyetleri Toto 'The Beast' Riina'nın yakalanıp cezalandırılmasını sağladı. Corleonesi Kla-

nı'nın bir üyesi olan Rina (küçük boyutlarından dolayı aynı zamanda 'The Short One' –'kısa olan' diye de bilinirdi), 20 yıldan uzun süredir kaçaktı ve Falcone ve Borsellino'nun öldürülmesi emrini bizzat o vermişti.

Sırtını bu başarıya ve organize suçun yok edilmesini isteyen kamusal isteğe dayayan DIA, en son soruşturma tekniklerini ve teknolojiyi kullanarak Mafya'ya karşı savaşını sürdürdü. Kurulmasının üzerinden 10 yıl geçmişken DIA, Mafya bombalamalarından sorumlu olan 'Ateş Grubu'nu dağıtmış, düzinelerce en çok aranan Mafya kaçağını yakalamış, 'Ndrangheta ve Camorra'nın kazançlarını 10 milyonlarca dolarlık zarara uğratmış ve Sacra Corona Unita'nın bazı kaçakçı gruplarını tamamıyla ortadan kaldırmıştı. İtalyan yasal düzeninde organize suç karşısındaki zayıflık dönemi gerçekten sona ermişti.

Antimafia (Mafya karşıtı) terimi sadece İtalya'da geçerli bir görev ismi taşısa da, Sicilya Mafyası'nın ve diğer İtalyan mafyalarının uluslararası ittifakları ve faaliyetleri, DIA'nın küresel alanda istihbarat paylaşımında da önemli bir rol oynaması anlamına geliyor. DIA'nın başarılı operasyonları, İtalya'da faaliyet gösteren yeraltı gruplarının Mafya dahilinde olduğuna dair fikri de çürüttü. 1993 yılında DIA, yasadışı Çinli göçmenleri ülkeye getirerek bir insan kaçakçılığı şebekesi yürüten Triad bağlantılı bir çeteyi dağıttı. 1990'ların sonunda, DIA aynı zamanda Arnavut ve Rus Mafyası'nın İtalya'daki işlerini de düzenli olarak ele alıyordu.

2002'den bu yana DIA giderek artan bir biçimde, Mafya'nın yasal işlere ve siyasete sızmasına odaklanmış durumda. Birçok insan bu alanda karşısında aşılması imkânsız bir meydan okumanın bulunduğunu düşünüyor. Başbakan ve milyarder işadamı Silvio Berlusconi'nin Mafya'yla bağlantıları sebebiyle mahkemeye çıkarıldığı bir ülkede, DIA kadar etkili de olsa tek bir kurumun İtalyan organize suçunun gücünün bu tarafını alt üst etmesi zor görünüyor.

Scotland Yard'ın Ciddi ve Organize Suçlar Grubu

Londra'nın Metropolitan Polisi yetkililerinin tuhaf kravat iğneleri meşhurdur. Resmi üniformanın parçası olmamakla birlikte, Flying Squad (daha çok hırsızlıkla ilgilenen birim) çalışanları bir zamanlar kanatlı bir domuz şeklindeki iğneler takarken, Uyuşturucu Birimi üyeleri üzerinde şırınga resmi bulunan iğneler kullanırdı – Müstehcen Yayınlar Birimi'nin eskiden taktığı iğneleri tasvir etmeye çalışamam bile!

Kısa süre önce, Cartwright Operasyonu'ndaki rolü nedeniyle yeni bir kravat iğnesi almış olan üst düzey bir dedektifle birlikte içki içiyorduk; polis, Mayıs 2004'te Heathrow Havaalanı'ndan 33 milyon pound değerinde altın, nakit para ve değerli taş çalmayı planlayan sekiz hırsıza başarılı bir baskın düzenlemişti. Dedektif meslektaşlarının taktığı daha yeni kravat iğnelerinden bazılarının anlamlarını açıkladıktan sonra bana şöyle dedi: "Londra'nın gezegendeki her Allahın belası organize suç grubuna ev sahipliği yaptığı düşünüldüğünde, üzerinde BM logosu bulunan bir tane iğne takmamız lazım."

Bu yorumu pek de abartılı değildi. Londra dünyada en fazla etnik kökenden insanın yaşadığı, en çok kültürlü kentlerden biri ve bu durum kentteki organize suça da yansıyor. Londra'daki yabancı organize suç gruplarının inanılmaz çeşitliliği aynı zamanda kentin büyüklüğüne, zenginliğine ve dünyanın en önemli finans, iletişim ve seyahat merkezlerinden biri olarak rolüne de dayandırılabilir. Bunun bir sonucu olarak, Scotland Yard'ın Ciddi Suçlar ve Organize Suç Grubu'nun Londra'da faaliyet gösteren fakat kökenleri yurtdışında bulunan organize suç çeteleri listesi afallatıcı derecede uzun.

Liste Sırp Mafyası'nı, Sicilya Mafyası'ndan Venedikli Mala del Brenta'ya kadar çeşitlilik gösteren İtalyan organize suç gruplarını, Arnavut Mafyası'nı, Hindistan ve Pakistan'la bağlantıları bulunan suç çetelerini, Jamaicalı Posse'ları, Taylandlı suç örgütlerini, birkaç Türk çetesini, çeşitli Kolombiyalı uyuşturucu kartellerini ve her önde gelen Triad'la Asyalı suç örgütünün unsurlarını içeriyor. Ve tabii ki, Ciddi ve Organize Suçlar Grubu birçok yerel organize suç grubuyla da

uğraşmak zorunda.

Londra'daki organize suç gruplarını sadece gözetlemekle kalmayıp ayrıu zamanda denetleyip önceden hareket ederek devre dışı bırakmak akıl almaz derecede zorlu bir iş. Scotland Yard'ın Ciddi ve Organize Suçlar Grubu'nu kurmaktaki amacı da bu zorlu işin üstesinden gelmekti. Bu grup, Londra'nın en önemli suç çeteleriyle mücadelede şanlı bir tarihe sahip olan bir dizi köklü polis ekibine ortak bir kimlik ve odak sağlamaktadır. Bu ekiplerin en ünlüsü olan Flying Squad, Scotland Yard'ın uzman 'hırsız avlayıcıları'ndan oluşur. Bu ekip silahlı çeteleri cüretkâr soygunlara giriştiklere sırada yakalama konusunda onlarca yıllık deneyim sahiptir; tıpkı Londra'daki Millenium Dome'dan Kasım 2000'de 200 milyon poundluk elmasın çalınmasını önlemeleri gibi. Ciddi ve Organize Suçlar Grubu'nun Merkezi Görev Gücü ciddi suçları önlemekle sorumludur ve uyuşturucu ve silah satıcılarına odaklanır; grubun Proje Ekibi'yse hem Birleşik Krallık'ta hem de uluslararası alanda operasyonlar düzenler. Uzman araştırmacılardan ve suç analistlerinden oluşan İstihbarat Destek Timi de, Ciddi ve Organize Suçlar Grubu'nun her unsurunu ve Scotland Yard'ın daha geniş kapsamlı çalışan Uzman Suç Direktörlüğü'ne istihbarat sağlar. Bu direktörlük, gizli denetleme, siber suçlar, dolandırıcılık ve vahşi yaşam suçlarıyla ilgili alanlara odaklanır.

Fakat Ciddi ve Organize Suçlar Grubu'nun Londra'daki organize suçla başa çıkmaktaki müthiş imajı ve başarı oranı, bazı yetkilileri suçlularla aynı tarafa yerleştiren bağlantılar sebebiyle zaman zaman hasar gördü. Flying Squad Başkanı Kenneth Drury, Londra yeraltı dünyasıyla işbirliği yapması nedeniyle 1976'da mahkûm edilerek ekip için bir utanç kaynağı oluşturdu. 2003 yılındaysa, Flying Squad dedektifleri hırsızlık girişimlerinden ceplerine yüz binlerce pound indirdikleri gerekçesiyle hapse atıldılar. Eski Londra Emniyet Müdürü Sir Paul Condon bir zamanlar emri altında çalışanların arasında "250 çarpık yetkili" olduğunu iddia etmişti.

Bu tür sorunlara ve önlerindeki zorlu göreve rağmen, Ciddi ve Organize Suçlar Grubu, pek çok uluslararası denginin kıskandığı türden

başarılı ve istihbarat odaklı polis çalışmasıyla tanınıyor. Bir yetkilinin bu konuda söylediklerine kulak verelim: "Londra'da çalışan bütün organize suç çetelerini hiçbir zaman yakalayamayabiliriz, fakat kim olduklarını, onlarla çalışan pek çok kişiyi ve ne yapmaya hazırlandıklarını biliyoruz ve bu iyi bir başlangıç."

İnterpol

Tıpkı Scotland Yard gibi İnterpol'un adına değinilmesi de akıllara suçla mücadelede uzmanlaşmış bir kurum getiriyor. İnterpol öyle bir aurayla çevrili ki ismi örgütün tarihini, yapısını ve 21. yüzyılda organize suçla mücadeledeki rolünü bilmeyen suçlularda bile saygı uyandırmaya yetiyor. 'İnterpol' ismi 'international police'in (uluslararası polis) kısaltılmışıdır ve kurumun kendisi de adı 1946'da kullanmaya başladı. Bu isim hızla tercih edilen kısaltmaya dönüştü ve kurum, dünya çapındaki polis güçleri tarafından gerçek adıyla –'Uluslararası Polis Komisyonu'– değil de Interpol diye anılır oldu. 1956'da ismi Uluslararası Polis Teşkilatı'na dönüştü.

Küresel bir organize suçla mücadele organı fikrinin kökenleri 1914'te Monaco'da düzenlenen 1. Uluslararası Polis Kongresi'ne dayanır. Bu kongrede, suçluların artan uluslararası hareketliliği ve kendi ülkelerinin dışında faaliyet gösteren suç gruplarının yaratmaya başladığı kültürle mücadele etmek için uluslararası bir polis organına ihtiyaç duyulduğu fikri ele alındı. Dönemin Viyana Emniyet Müdürü Dr. Johannes Schober, 1923 yılında bu fikirden yola çıkarak Uluslararası Polis Komisyonu'nu kurdu ve komisyona Viyana'da bir karargâh tahsis etti.

Maalesef bundan sonra İnterpol'ün tarihinde kurumun kendisinin de değinmeye pek istekli olmadığı karanlık bir dönem yaşandı. Kurum, Avusturya'nın ilhak edilmesinden sonra 1938'te Naziler tarafından ele geçirildi ve Nazi gizli polisi Gestapo'nun kontrolü altına girdi. 2. Dünya Savaşı sırasında Nazi karşıtı ajanları ve Almanya'nın Avrupa'daki hâkimiyetine karşı tehdit oluşturan herkesi açığa çıkarmak için kullanıldı.

Uluslararası Polis Teşkilatı 2. Dünya Savaşı'nın ardından 1946'da yeniden kurulduğunda, ortaya konulan amaçlar bugünkülerle tıpatıp aynıydı: Sınırlar arasındaki polis işbirliğini kolaylaştırmak ve görevi uluslararası suçla savaşmak olan bütün yetkililere destek sağlamak. Interpol şu an 184 üye ülkeyle, Birleşmiş Milletler'den sonra ikinci en büyük uluslararası organa dönüşmüş durumda. Hollywood efsanelerinin aksine, Interpol kendi çalışanlarını soruşturma yapmaları için başka yerlere göndererek değil, dünya çapındaki polis güçlerinden bilgi ve deneyim toplayarak, suçlular ve organize suç grupları hakkında küresel bir veritabanı oluşturarak çalışır. Ayrıca meşhur Kırmızı, Yeşil ve Mavi bültenlerini çıkarır.

Interpol'ün bülten sisteminin renk kodlaması internetin herkesin elinin altında olduğu zamanlardan eskiye dayanır; eskiden kurumun Paris dışında bulunan genel merkezinden, dünya çapındaki başka yerlere köşeleri farklı renklere boyanmış belgeler yollanırdı. Bugünlerde bülten sistemi ilkeleri değiştirilmeden e-posta üzerinden uygulanıyor. Kırmızı Bültenler Interpol tarafından alıcı ülkedeki polis gücüne, adı geçen suçlunun hemen aranması ve bulunursa tutuklanması talebiyle gönderiliyor. Mavi Bültenler bir şüphelinin o anda nerede bulunduğu veya faaliyetleriyle ilgili daha fazla bilgi talebiyle çıkarılırken, Yeşil Bültenler alıcı ülkedeki polisin belirli bir bireyin hareketlerini izlemesini talep ediyor.

Bülten sistemi son derece etkili. Bu sistem sayesinde her yıl, bir ülkede tutuklanmaktan kaçmış olan, saklanan veya bir başka bölgede çalışmaya başlamış yüzlerce uluslararası suç şebekesi üyesi yakalanıyor. 'Pershing' diye tanınan Polonyalı suç baronu ve ünlü Pruszkow mafyasının elebaşı Ryszard Niemczyk'in hikâyesi bu duruma iyi bir örnek oluşturur. İnterpol Bülteni ve veritabanı sayesinde, Avrupa'da Niemczyk'in izi bulundu ve kendisi Polonyalı bir polis yetkilisini öldürdüğü gerekçesiyle Almanya'da tutuklandı.

İnterpol'ün uluslararası organize suçla mücadeledeki rolü, kaçak gangsterleri yakalamanın çok daha ötesine gider. Organize suçun şu an

tüm dünyayı kaplamasından dolayı, yeni ortaya çıkmakta olan küresel eğilimleri, ana ülkeden nihai istikamete giden karmaşık kaçakçılık rotalarını ve birbirlerine binlerce mil uzaklıktaki gruplar arasındaki taze ittifakları açıkça görebilen tek polis organı genellikle İnterpol'dür. 184 ülkenin polis gücünü suç üzerine tek bir istihbarat deposunda birleştiren İnterpol uluslararası suç belasıyla ayrı ayrı çalışan yüz binlerce dedektifin gözleri ve kulakları haline gelmiş durumda.

İnsan Kaçakçılığı

Birleşmiş Milletler'e göre, uluslararası sınırlar boyunca yapılan yasadışı insan kaçakçılığı, şu an organize suçun ikinci en büyük gelir kapısını oluşturmakta. Bu yasadışı faaliyet iki türde gerçekleştiriliyor: Yasadışı göçmenlerin kendi istekleriyle uluslararası sınırlardan geçirilmesi veya ister cinsel istismar ister başka bir tür kölelik için olsun, erkek, kadın ve çocukların gönülsüz olduklan bir iş yaptırılmak üzere yabancı ülkelere taşınması.

İnsanların gönüllü olarak yasadışı yollardan taşınması tarihsel anlamda kısmen yeni bir suç; bu tür insan kaçakçılığı dünya çapında önemli bir suç faaliyeti haline 20. yüzyılda geldi. Interpol'e göre, "İnsan kaçakçılığı, daha fazla sayıda insanı her zamankinden daha kârlı bir şekilde kaçırmakta giderek gelişen bir dizi suç şebekesinin tercih ettiği ticaret işine dönüştü." Şu an herhangi bir zamanda, 20 milyon yasadışı göçmenin hareket halinde olduğu söylenebilir. Bu kişilerin her biri, daha yoksul ülkelerden Avrupa ve Kuzey Amerika'ya taşınmak için organize suç çetelerine yaklaşık 30'ar bin dolar vermiş olabilir.

Bu patlayan iş alanının yanı sıra, satılan, kandırılan veya fiili köleliğe zorlanan insanlar da bir yerden başka bir yere taşınıyor. Sonrasında 'sahipleri' onları, tarım, hizmetçilik, endüstriyel işçilik ve seks ticaretinde 'ipotekli işçi' olarak veya zorla çalıştırmak üzere başkalarına satıyor. Bu organize suç faaliyeti insanlık kadar eskidir; fakat çocukların ve yoksul bölgelerdeki savunmasız insanların yaygın bir suç metası haline geldiği 21. yüzyılda giderek daha kazançlı ve gelişmiş hale geliyor.

Raul Gibb Guerrero

Organize suçla mücadele eden herkes bir polis gücünün üyesi olmak zorunda değil. Suç bilim uzmanı ve hatta siyasetçi olmak zorunda da değiller. Organize suçla mücadele eden en cesur ve etkileri kişilerin bazıları, "Organize suçun içinde yaşadığım topluma ne yaptığını görebiliyorum. Bu yanlış ve durmalı" diyerek her şeyi riske atıp ayağa kalkabilen

sıradan vatandaşlardır.

Raul Gibb Guerrero böyle bir insandı. Ne bir polis gücünün parçası olmanın getirdiği korumaya sahipti, ne de korumalar tutacak kadar güçlü veya zengindi. Fakat Meksikalı organize suç grubu Gulf Kartelı'nin icraatlarını gördüğünde, insanları bundan haberdar etmek için elinden geleni yaptı. Maalesef inanılmaz cesaretinin sonucunda nihai bedeli ödedi. Guerrero, Meksika'nın Veracruz eyaletinde yayımlanan yerel ve günlük La Opinion gazetesinin genel yayın yönetmeniydi. Yerel bir gazete için çalışmak genelde pek çekici değildir ve işinize uzun saatler vermeniz gerekir. Meksika'nın bazı bölgelerinde eğer ne yazdığınız konusunda dikkatle davranmazsanız, bu iş aynı zamanda bir suikast riskini de içerebilir. Bunun sebebi, Meksikalı uyuşturucu kartellerinin kokain kaçakçılığı sayesinde şu an sahip olduğu akıl almaz güçtür. Uyuşturucu ticareti faaliyetlerinin kazandırdığı muazzam kârı, kendilerine ait özel tetikçi ordusunun ve Meksika ordusunun eski Özel Kuvvetler askerlerinin de desteğiyle, polis ve siyasetçiler arasında geniş yolsuzluk imparatorlukları kurmak için kullandılar. Kartelin silahlı adamlarının yasalara uyan çoğu insanda yarattığı korku, organize suç çetelerini neredeyse kanunun erişemeyeceği bir noktaya getirdi. Sesini yükseltecek kadar cesur olan pek az kişi var, özellikle de, adaleti sağlaması gerekenlerin uyuşturucu baronlarından maaş aldığına inanmaları için yeterli sebep söz konusuyken...

Raul Gibb Guerrero organize suç gruplarının yayımlanmasını istemediği türden haberleri yapmaktan korkmuyordu. Guerrero, suçluların tam olarak ne yaptıkları konusunda doğru bilgi edinmekte çok başarılıydı ve bu bilgileri Veracruz'daki yolsuzluk ve suç ağının karmaşık bir resmini çizecek şekilde bir araya getirebiliyordu. Aynı zamanda gazetecilik etiğine inanıyordu; dolayısıyla sadece doğruyu söylemekle kalmıyor, aynı zamanda gazetesinde yaptıklarını ifşa etmesinden rahatsız olan gangsterlerin rüşvet tekliflerini de geri çeviriyordu.

53 yaşındaki Guerrero, 8 Nisan 2005'te uzun bir iş gününden sonra gece saat 10 civarında, arabasıyla Poza Rica'daki apartman dairesi-

ne doğru yol alıyordu. Evine yaklaştığında, kimliği belirsiz dört silahlı adam arabasına 15 el ateş etti. Sekiz kurşun vücuduna, üçü başına isabet etti. Guerrero'nun arabası kontrolden çıktı ve kaza yaptı. Doktorlar olay yerine ulaştığında ölmüştü. Uzmanlar, saldırıyı Meksika Özel Hava Mobil Kuvvetler Grubu'nun eski üyelerinin düzenlemiş olabileceğine inanıyor.

Ölümünden önceki günlerde, Guerrero isimsiz ölüm tehditleri almıştı. Bunların iki kaynaktan geldiğine inanıyordu. Kısa süre önce organize suç çetesi Los Chupaductos'un lideri Martin Rojas'ın, benzin kaçakçılığıyla ilgili haberler yayımlamayı kesmesi karşılığında önerdiği rüşveti geri çevirmişti. Guerrero ayrıca bir süre önce, Gulf Karteli'nin Veracruz'daki faaliyetlerini ve üst düzey siyasetçilerle bağlantılarını ifşa eden bir dizi sert başyazı yayımlamıştı.

Guerrero cinayetinden sonra hiç kimse cezalandırılmadı. Gazeteci Alfredo Jimenez'in 2 Nisan 2005'te Meksika'nın kuzey batı eyaleti Sonora'da uyuşturucu tüccarları tarafından kaçırılması, işkence görmesi ve öldürülmesi olayında da kimse parmaklıklar ardına konmadı. Radyo muhabiri Dolores Guadalupe Garcia Escamilla'yı 6 Nisan 2005'te Teksas sınırında Gulf Karteli için vuran tetikçi de hâlâ kaçak.

Üç meslektaşlarının birkaç gün için öldürülmesine rağmen gazetecilerin Meksika'daki organize suç örgütleriyle mücadele etmeyi sürdürmesi, organize suçun namlularının bile durduramadığı insan ruhunun ne kadar güçlü olduğunun bir göstergesi.

New York Organize Suç Bürosu

Batı dünyasında organize suçla mücadele eden polis güçlerinin çoğunluğunun bir görev tarımı vardır. Bunların büyük kısmı idari işleri hatırlatır ve benim gördüklerimin hiçbirinde "Organize suça bulaşmış kişileri yakalamaya çalışıyoruz" gibi basit ve doğrudan bir cümle yoktur. Neyse ki, bu standartlara göre New York Organize Suç Kontrol Bürosu'nun (OCCB) görev bildirgesi gayet rahat anlaşılıyor: "Bizim görevimiz, yüksek güvenlik standartlarını ve dürüstlüğü elden bırakma-

dan, organize suçun her türüyle –narkotik, fuhuş, geleneksel/geleneksel olmayan organize suç ve araç hırsızlığı– mücadele ederek New York'taki yaşam standartlarını iyileştirmek."

OCCB New York Polis Merkezi'ni oluşturan dokuz bürodan biridir. Bu büronun şu anki şekliyle var olmasını ve görev bildirgesinde 'yüksek güvenlik standartları ve dürüstlük' ifadesinin bulunmasını, büyük ölçüde tek bir adama, Frank Serpico'nun cesaretine borçluyuz.

Frank Serpico 1971 yılında, meslektaşlarına karşı ifade veren ilk New Yorklu polis oldu. Kentteki yaygın yolsuzluğa ve dedektiflerle organize suç şebekeleri arasındaki gizli anlaşmalara dair kanıtlar sundu. Meslektaşları tarafından bir karşı kültür ucubesi olarak görülen Serpico'nun gizli polis olarak kariyer sorunları, sadece iş arkadaşlarının kendisini 'allahın belası savaş karşıtı bir hippi' olarak görmesinden ibaret değildi. İş arkadaşlarının büyük kısmını endişelendiriyordu çünkü son derece dürüsttü ve rüşvet almayı reddediyordu. Müdürleri, yetkililerin yaptığı yolsuzluğa dair topladığı kanıtlarla ilgili hiçbir adım atmayınca, Serpico New York Times'a gitti ve gazete de haberi yayımladı. Sonrasında yaşanan medya patırtısı, New York Valisi John Lindsay'i 1970 yılında iddiaları soruşturması için Knapp Komisyonu'nu kurmak zorunda bıraktı. Komisyona ifade vermesinden önce, Serpico bir dizi ölüm tehdidi aldı; Şubat 1971'de bir gün rutin bir uyuşturucu baskını sırasında, ki bu bir tuzak olabilirdi, doğrudan doğruya yüzünden vuruldu. Diğer dedektifler çatışmada kendisine yardım edemedi ve onu harap haldeki binanın merdiven boşluğunda kan kaybından ölecek halde bıraktılar. Serpico'nun hayatı, bir vatandaşın yardımı sayesinde kurtuldu ve sonradan Mafya'nın onu öldürmeye karar verdiği ortaya çıktı. Fakat işitmeyle ilgili bir sinirine ağır hasar veren kurşun tarafından sağır edilmiş ve beyninde kurşun parçaları kalmış olmasına rağmen, Knapp Komisyonu'na çıkıp ciddi sonuçlara yol açacak bir ifade verecek kadar iyileşti. Knapp Komisyonu, Serpico'nun, organize suç örgütleri tarafından polis yetkililerine yıllar içinde milyonlarca dolarlık rüşvet verildiğine dair sistematik yolsuzluk iddiasını doğru ve yerinde bularak, Kasım 1971'de

OCCB'nin kurulmasını tavsiye etti. New York'un fuhuş, narkotik ve organize suç da dahil olmak üzere yolsuzlukla mücadeleye yatkın görülen bütün polis birimleri OCCB yönetimi altında birleştirildi. Memurlar özel yapılı çalışma gruplarına bölündü; bu gruplarda genellikle bir çavuş, altı soruşturmacı ve iki gizli polis bulunuyordu. Bu yapı daha fazla hesap verebilirlik getirdi ve hilekâr dedektiflerin suçlularla işbirliği yapmaya yönelik manevra alanını daralttı. Bu yapı aynı zamanda soruşturma açısından da son derece etkili olduğunu kanıtladı. OCCB kurulduğundan bu yana New York'un meşhur beş Cosa Nostra ailesine karşı zafer üzerine zafer kazandı. 1980'lerde, büronun Organize Suç Soruşturma Bölümü, Rudolph Guiliani'nin New York Güney Bölgesi Başsavcısı olduğu sırada Cosa Nostra'ya karşı yürüttüğü kampanyanın başını çekti. Bu dönemde, Organize Suç Soruşturma Bölümü Colombo ve Genovese ailelerinin bazı üyelerini inşaat endüstrisinde haraç kesmekten mahkûm ettirdi. Aynı zamanda, Mafya'nın JFK Havaalanı'nda yıllardır sürdürdüğü hırsızlık faaliyetleri de ortadan kaldırıldı.

OCCB, Dolandırıcılık ve Yolsuzluk Etkisindeki Örgütler Yasası'nı çok etkili bir biçimde kullanarak FBI'a da rakip çıktı. New York valisi olduğu dönemde Guiliani'nin de desteğiyle, bu yasayı Mafya'yı çöp boşaltım endüstrisinden söküp atmak ve sendikalarla ilgili faaliyetleriyle başa çıkmak için kullandılar. Cosa Nostra'ya bağlantısı bulunmayan suçlarda daha az etkili olduğuna dair eleştirilere rağmen, Frank Serpico'nun dürüstlüğü sayesinde ortaya çıkan OCCB, 'Büyük Elma'daki* organize suç için kesinlikle muazzam bir baş ağrısı yaratmakta.

* New York kenti için kullanılan bir takma isim.

Üst Düzey Dostlar

"Doğru kulağa fısıldanan bir söz bir adamı koruyabilir veya öldürebilir."
Geleneksel Sicilya deyişi

Organize suçlular kendilerini her zaman zengin, ünlü ve güçlü kişilerle bağlantılandırmaya çalışmıştır. Yüksek kademelerde dostlara sahip olmak hapishaneden uzak durmanın ve suç şebekenizi güçlendirmenin en iyi yollarından biridir. Çoğu vakada her iki tarafın da bu dostluktan ne elde ettiği gayet açıktır. Örneğin, Mafya babalarıyla vakit geçiren üst düzey bir yargıcın, onlarla yasal reformdan elde edilecek karşılıklı çıkarı konuşuyor olması pek muhtemel değildir. Yargı, polis ve gangsterler arasındaki ilişkilerin büyük çoğunluğu tamamen parayla ilgilidir. Ortada genellikle doğrudan bir rüşvet ve yolsuzluk meselesi vardır: Suçun finansal gücüyle ve bir adamın açgözlülüğüyle saptırılan adalet...

Siyasetçilerle suçlular arasındaki bağlantılardaysa, genellikle iktidarla ilgili bir durum söz konusudur. Organize suçlular korkutma noktasında sahip oldukları gücü oy kazandırmak için kullanabilirler. Bunun karşılığında, seçilmesine yardım ettikleri siyasetçinin, konumunu onlara vergi kesintisinden dokunulmazlığa ve hükümetle iş yapmaya kadar her türlü şeyi sunmak için kullanmasını beklerler.

Üst düzey casusluk kurumlarıyla bir dizi yasadışı grup arasındaki ilişkiyi anlamak daha da zordur; zira iki taraf da genelde sır saklamakta uzmanlaşmış durumdadır. Aynısı üst düzey din adamları ve Mafya için de söylenebilir; her iki taraftakilerin de diğeriyle güçlü ittifaklar kurma nedenleri genellikle gizemlidir.

Yeraltı dünyasıyla zengin ve tanınan kişiler arasındaki en ilginç ilişki belki de, belirli şöhretlerle kurulan bağlantılardır. Nihayetinde gangsterler göz kamaştırıcılığa diğer herkes kadar ilgi duyabilir ve şov dünyasının parlak ışıklarının bile, yapılı ve silahlı dostların gözden kaçırmadığı gölgeleri vardır. En azından bu dostlukta, paranın yanı sıra içten saygı ve sevgiden söz edilebilir.

Batista

Diktatörleri iktidardan eden devrimler kaotik olma eğilimi gösterir. Kimsenin kontrolü kimin elinde bulundurduğundan tam anlamıyla emin olmadığı birkaç saat geçer ve bu süre boyunca kafa karışıklığı hüküm sürer. Devrim yılbaşı kutlamaları sırasında meydana gelir ve silah atışları havai fişeklere karışırsa, sokak partilerindeki bazılarının özgürlüğü mü yoksa sadece yeni yılın başlangıcını mı kutladığını anlamak imkânsızlaşır.

Fakat askerler 1958/1959'da Küba diktatörü Fulgencio Batista'nın Yeni Yıl Partisi'ne geldiğinde, diktatör bu durumun iktidardaki günlerinin sonunu temsil ettiğini biliyordu. Fidel Castro'nun 26 Temmuz Hareketi'nin Che Guevera yönetimindeki gerillaları, başkent Havana dışında Küba'nın her yerini ele geçirmiş durumdaydı. Batista'ya sadık askerler, Che'nin kısa süre içinde Camp Colombia askeri üssünü ele geçirmesinin an meselesi olduğunu ona haber vermişlerdi –kaçacaklarsa, orayı şu an terk etmeleri gerekiyordu. Destekçileri bulundukları yeri aceleyle terk etme ihtimali karşısında hızla panik olurken, Batista bir telefon görüşmesi yaptı. Neler olduğunu anlamak için bir generali aramadı; önceliği, Amerikalı Mafya babası Meyer Lansky'yi aramaktı.

Batista Lansky'nin, Castro'nun kazandığını, kendisinin Dominik Cumhuriyeti'ne gitmeye hazırlandığını ve onun da kaçması gerektiğini bilmesini istemişti. İki adam birbirlerini 20 yıldan uzun süredir tanıyor olsa da, Batista'nın önce Lansky'ye haber vermesi, askerlerinin o sırada yedi arabaya yüklemekle meşgul olduğu şeyle açıklanabilir: Milyonlarca Amerikan doları. Lansky bu parayı Batista'ya, Cosa Nostra'nın adadaki kumarhaneleri yönetmesine, gece hayatına hâkim olmasına ve burayı bir uyuşturucu ticareti ve para aklama sığınağı olarak kullanmasına izin vererek ortaya koyduğu işbirliği karşılığında vermişti.

1933-1940 arasında, yani 1940'ta bizzat Küba devlet başkanı olmadan önce, Batista bir dizi liderin kuklasıydı. Bazıları Lansky'yle Batista'nın ilk kez, Lansky'nin Amerikan içki yasağı döneminde Küba'ya yaptığı seyahat sırasında dost olduğuna inanır, fakat bu pek muhtemel değil. Zira Batista Küba'nın içki pompaladığı ilk yıllarda orduda düşük rütbeli bir çavuştu. Mafya'nın adamlarının tanımak isteyeceği kadar güç-

lü birisine ancak, Carlos Manuel de Cespedes hükümetini 1933'te deviren ayaklanmayı yönetmesinin ardından dönüştü.

Batista Lansky'yle ilk mali anlaşmalarını 1940-1944 arasındaki resmi devlet başkanlığı sırasında yapmaya başladı. Bunun karşılığında, Mafya babasının Küba'nın kumarhane sektöründen pay almasına izin verildi. Batista devlet başkanı değilken bile hâlâ Küba'yı kontrol ediyordu; dolayısıyla, Tapma suç ailesinin patronu Santo Trafficante Jr. Meyer'e özenip Havana'da faaliyet gösterme talebiyle 1946'da izin için Batista'ya başvurdu. Aldığı cevap şöyleydi: "Önce Küçük Adam'la anlaşman lazım." 'Küçük Adam' Batista'nın Lansky için kullandığı bir sevgi ifadesiydi ve bu sadakat Küçük Adam tarafından da ödüllendirildi: Lansky Trafficante'nin Havana'daki faaliyetlerin bir kısmına sahip olmasına izin verdi, fakat Batista'ya kârdan yüksek bir yüzde ödenmesini de garanti altına aldı.

Batista bir askeri darbeyle 1952'de iktidara döndüğünde, Meyer adayı önemli bir turist merkezine dönüştürme planını ona açtı. Meyer ve Mafya'daki arkadaşları Küba'daki bütün kumarhane ve hipodromları devralacak, yenileyecek Amerikalılara kumarın kabesi diye reklam yapacaktı. Bu ve diğer işlerde serbestçe çalışabilmeleri karşılığında, Havana'da lüks oteller yapılması ve kentin modernleştirilmesi için para pompalayacaklardı. Meyer bu teklifin ardından, içinde Batista'ya verilmek üzere 6 milyon dolar nakit bulunan bir bavulun kapağını açtı.

Sonraki yedi yıl boyunca, Lansky pazarlıkta kendine düşen görevi yerine getirdi. Çevirdiği dolaplar Havana'yı dönüştürdü. Aynı zamanda, 'çantacısı' Doc Stacher'in doğrudan Batista'ya veya diktatörün Cenevre'deki İsviçre bankası hesabına milyonlarca dolar taşımasını sağladı. Bu bedel Lansky'ye ağır gelmiyordu –Küba'daki kumarhaneler üzerindeki kontrolü muazzam miktarlarda kâr getiriyor ve aynı zamanda Cosa Nostra'nın Amerika'da kazandığı büyük miktarları aklamasına yardımcı oluyordu.

Maalesef Batista pazarlıkta kendine düşeni yerine getiremedi ve kendisinin yozlaşmış yönetimine karşı Castro'nun büyüyen isyanını bastıramadı. Rejimi çöktüğünde Lansky, Trafficante ve pek çok diğer Mafya babası milyonlarca dolarlık yatırımlarını kaybetti; zira Castro ku-

marhaneleri kapattı ve Havana sakinleri de, Batista'nın iyi arkadaşı olduğu bilinen bu kişilerden intikam almak için kumar makinelerini kırıp döktü.

General Noriega

Diktatörlük çok riskli bir konumdur. Bir demokraside siyaset acımasızca ihanet doludur. Fakat bir diktatörlükte rakiplerinizden birisi bizi arkadan bıçaklarsa, gazetecilere 'sır olarak' verilen bir brifingden fazlasını beklememeniz gerekir. Bu gerçek diktatörleri istisnai bir biçimde paranoyaklaştırmasının yanı sıra, onları mutlak bir yönetici için bile güçlü arkadaşlar sayılacak kişilerle ittifak arayışına sokar.

Panama'da General Manuel Noriega da iki istisnai derecede güçlü arkadaş grubuna sahipti ve bunların ikisi de kokain işinin içindeydi: Kolombiyalı kartellerin uyuşturucu baronları ve ABD'nin Merkezi Haberalma Teşkilatı (CIA). Kolombiyalıların muazzam mali gücü ve CIA'in gizli desteği, yani Noirega'nın narkotik işindeki iki dostu, Panama'nın onun avucunun içinde kalmasına yardımcı oldu.

Çirkin yüzü nedeniyle aynı zamanda 'Cara de Pina' (Ananas Surat) diye de bilinen Noriega'nın, iktidara uzanan yürüyüşü 1969'da başladı. 1968'te düzenlenen bir askeri darbede yarbaylığa yükseldi ve dönemin askeri diktatörü General Omar Torrijos tarafından Panama'nın askeri istihbarat biriminin başına getirildi. Ciddi çıkar çatışmalarına rağmen, Noriega CIA'den de ikinci bir maaş almaya başladı –bu durum yıllar sonra eski CIA başkanı Amiral Stansfield Turner tarafında da doğrulandı. Noriega nihayetinde Torrijos'u devirip Panama'nın başına geçmeye karar verdiğinde, CIA'deki dostları da ona yardımcı oldu. 1981 yılında, Torrijos'u taşıyan bir uçağa yerleştirdikleri bomba generalin ölümüne ve Noriega'nın diktatörlüğe yükselmesine yol açtı.

Bunun karşılığında, Noriega CIA'in Panama'yı bir üs gibi kullanarak gerçekleştirdiği yasadışı faaliyetlere memnuniyetle göz yumdu. Bu faaliyetlerin arasında, CIA ajanlarının yasadışı kârdan pay karşılığında Kolombiyalı uyuşturucu baronlarıyla işbirliği yapıp Amerika'ya kokain sokması da bulunuyordu. CIA'in bu işten elde ettiği yasadışı kâr da, Sandinist diye bilinen Nikaragualı sol eğilimli güçlere karşı gizli kapaklı bir

savaş yürütmek için kullanılıyordu. Devam eden işbirliğinden dolayı CIA Noriega'ya, kurumdan zaten aldığı 'maaş'tan ayrı olarak, uyuşturucu parasından da prim veriyordu.

Noriega'nın yasadışı kokain parasıyla ilişkisi 1984'te, Medellin Karteli'nin, patronlarından Carlos Enrique Lehder Rivas da dahil bazı üyelerine sığınak ve koruma sağlamayı kabul etmesiyle iyice derinleşti. 5 milyon dolardan daha fazla ödemenin karşılığında, Noriega hem Kolombiya'dan hem de ABD'den kaçan kartel üyelerinin, işlerini yakalanma korkusu yaşamadan Panama üzerinden yürütmelerine izin verdi. CIA unsurlarıyla kartellerin bu noktada birlikte çalıştıkları göz önünde bulundurulduğunda, Noriega söz konusu düzenlemede bir sorun görmedi.

Fakat işler tersine döndü ve Noriega'nın Sandinistlere karşı tam askeri destek vermeyi reddetmesi Amerikalı siyasi müttefiklerine mal oldu ve CIA'in faaliyetleri de 1986'da patlak veren İran-Kontra skandalıyla açığa çıktı. 1988 yılında, Senatör John Kerry'nin terörizm, narkotik ve uluslararası operasyonlarla ilgili alt komitesi şu sonuca varıyordu: "General Manuel Noriega efsanesi, ABD'nin en ciddi dış politika başarısızlıklarından birini temsil ediyor. Noriega ABD siyasetini kendi ülkesi için manipüle ederken, Panama'da becerikli bir şekilde neredeyse mutlak gücü ele geçirdi. Amerikan hükümetinin Noriega'yla bir tür ilişki içinde olan her kurumunun, Medellin Karteli adına kilit bir oyuncu olarak ortaya çıktığı sırada bile Noriega'nın yolsuzluklarına ve uyuşturucu satmasına göz yumduğu açık." Bu durumun ABD'de ortaya çıkması, Noriega'nın CIA'deki dostlarının ona sırt çevirmesini kaçınılmaz hale getirdi.

Başkan George H. W. Bush, 1989 yılında Panama'da bir Amerikan denizcisinin öldürülmesini, Noriega'yı devirmeyi ve onu ABD'de uyuşturucu ve kara para aklamakla ilgili suçlardan yargılamayı amaçlayan 'Adil Hedef' operasyonunu başlatmak için bahane bildi. ABD ordusu Panama'yı işgal ettiğinde, Noriega Vatikan elçiliğine sığındı. Amerikan güçleri bu binayı kuşattı ve rock grubu Metallica'nın 'Enter Sandman' adlı şarkısını 24 saat boyunca binayı sarsacak kadar yüksek sesle çalarak Noriega'yı dışarı çıkmaya zorladı. Noriega böyle geçen bir-

kaç günden sonra teslim oldu ve ABD'ye götürülüp 1992'de yargılandı. Carlos Lehder Rivas kendisini yakalayan Amerikalılarla, daha düşük bir ceza almasına ve yasadışı servetinin büyük kısmını korumasına izin verilmesi karşılığında eski dostu Noriega'ya karşı şahitlik yapacağına yönelik bir anlaşma sağlamıştı. Artık hiçbir müttefiki kalmayan Noriega 40 yıl hapis cezasına çarptırıldı; 2029'da şartlı tahliye edilebilecek.

Joseph Kennedy-Siyasi Aile Reisi

İçki yasağı hem Amerika'nın görüntüsünü hem de içki kaçakçılığı işine giren pek çoklarının ekonomik durumunu değiştirdi. Bu işten kâr elde eden herkes Mafya üyesi değildi, fakat eğer 1920-1930 arasında yasadışı alkolden para kazandıysanız, bir noktada Mafya'yla iş yapmışsınız demektir. Mali durumu kaçak içki sayesinde ciddi biçimde düzelen ailelerden birisi de Joseph Kennedy'nin ailesidir. Bu siyasi hanedanlığın orijinal aile reisi, herkesin kafasındaki başarılı yasadışı içki satıcısı fikrine uymayabilir, fakat içki yasağı sırasında pek çok adı çıkmış çeteci kadar çok para kazandı.

İrlanda-Katolik cemaatinin saygıdeğer bir liderinin ve başarılı bir işadamının aynı zamanda kaçakçı olması kulağa garip gelebilir. Fakat cinayetlerin, kaçırmaların ve çete savaşlarının dışında, çeşitli içki kaçakçısı çetelere sadece alkol tedarik etmek hem yüksek kâr getiren hem de fazla riskli olmayan bir işti. Bu, eğer Joe Kennedy gibi yetkilileri kendinizden uzak tutacak siyasi ve adli bağlantılarınız varsa özellikle geçerliydi.

Kennedy ilk servetini 'içeriden bilgilendirme' (kamuya açıklanmamış bilgileri menfaat sağlamak için kullanmak) ve borsada manipülasyon aracılığıyla elde etmişti, fakat içki yasağı ona kaçıramayacağı kadar iyi bir fırsat sunuyordu. Babası birkaç barın sahibiydi ve Amerika'da içki yasaklanırken, aile şirketi Somerset Importers Gordon's Dry Gin ve Dewar's Scotch'un ülkedeki tek temsilciliği haline geldi. Medikal amaçlarla cin ve scotch ithal etmelerine izin veriliyordu, fakat bu ithalatın büyük kısmı doğrudan o dönemde Boston'a hâkim olan çeşitli İrlandalı Amerikalı çetelere gidiyordu.

Kazanılacak parayı aklında canlandırabilen Kennedy, alkolün kaçak bir şekilde Karayipler'den Massachussets'e getirilişini finanse etti. Bu işten akan büyük miktarlardaki kâr, işlerini Hollywood stüdyoları satın alacak şekilde çeşitlendirmesine yardımcı oldu. Yasadışı alkol ihtilatı aynı zamanda, 'yeraltı dünyasının başbakanı' diye bilinen Frank Costello ile tanışmasına yol açtı. Costello, böylesine mühim, görünürde yasal olan ve güçlü politikacılarla geniş kapsamlı bağlantıları bulunan işadamıyla dostluğunu ilerletmekte hızlı davrandı. İkili birlikte iş yaptı ve Costello zaman zaman Kennedy'nin Holywood'daki iş ortakları üzerinde nüfuz sahibi olmasına, pek de etik sayılamayacak araçlarla yardım etti.

Fakat Kennedy içki yasağı sona erdiğinde ve 1938'de ABD'nin İngiltere büyükelçiliğine atanmasıyla birlikte siyasette öne çıkmaya başlarken, Costello'yla ilişkilerini soğuttu. Fakat Kennedy'nin Mafya babası Meyer Lansky'yle arkadaş olmasını da Costello sağlamıştı. Lansky'nin Florida'daki yasadışı kumar kulübü Colonial Inn'e düzenli olarak giden Kennedy, burada Lansky'yle birlikte Florida'nın Hialeah at yarışlarına para yatırıyordu. Kennedy Chicago Suç Örgütü'nün lideri Sam 'Momo' Giancana'yla da ilk kez bu sosyal ortamda tanıştı.

Joe Kennedy arkadaşlarının ne tür işlerle meşgul olduklarını biliyordu. 1960 yılında, Giancana'dan 'Teamsters' ve diğer sendikalar üzerindeki kontrolünü, sendikaların kilit Batı Virginia önseçiminde başkan adayı olan oğlunu desteklemeleri için kullanmasını rica etmesinin sebebi de buydu. Joe Kennedy dostlarını ayrıca, JFK'nin o yıl düzenlenen başkanlık seçiminde Richard Nixon'ı yenilgiye uğratmasını sağlayan Teksas ve Chicago oy dolandırıcılıklarında yardımcı olmaya da ikna etmişti.

Baba Joe Kennedy, Giancana ve diğer Mafya üyelerinin JFK'yi desteklemesini sağlamak için, Robert F. Kennedy'nin açık Mafya karşıtı savaşından dolayı bütün ikna gücünü kullanmak zorunda kalmıştı. McClellan Komitesi'nin haraç toplama olaylarına dair oturumlarından birinde bir noktada, RFK Giancana'yla "Ben sadece küçük kızların kıkırdadığını zannederdim" diyerek dalga geçmişti. Joe Kennedy Giancana'ya, JFK Beyaz Saray'a geldiğinde RFK'nin onların üzerine gitmeyi bırakacağını söylemişti. Bir anda, bir dostun oğlunun olabilecek en yüksek nok-

taya çıkması çok iyi bir fikir gibi görünmüştü.

Fakat JFK başkan olduğunda, artık babasının arka planda siyasi manevralar yapmasına ihtiyacı kalmamıştı ve Mafya konusunda onu dinlemeyi de pek düşünmüyordu. JFK adalet bakanlığına erkek kardeşi Robert Kennedy'yi atadı ve o da görevi sırasında bizzat, Cosa Nostra'nın o ana dek karşılaştığı en büyük soruna dönüştü. Giancana bu durumdan şöyle şikâyet ediyordu: "Onun için yapmadığımız şey kalmadı, ona seçimi kazandırdık ve o bizi ölene dek kovalaması için peşimize kardeşini taktı." Giancana'nın gizli casusu Frank Sinatra'nın Beyaz Saray'a ve Kennedy ailesinin sosyal buluşmalarına gitmesi RFK tarafından yasaklanınca, Joe'nun eski dostları 'açıkta kalırken' Mafya daha da aşağılanmış oldu.

Frank Sinatra

Frank Sinatra bir Mafya üyesi değildi, ama öyle olduğunu zannetmeniz de şaşırtıcı olmazdı. Cosa Nostra'yla bağlantılarının basında geniş yer bulması hayranlarının şüphelenmesi için yeterliydi. FBI Başkanı J. Edgar Hoover Sinatra'nın Mafya'nın bir parçası olduğuna öylesine inanmıştı ki, yıldızın hayatının araştırılması için yüzlerce saatlik bir soruşturmanın yapılmasına izin verdi. Hiçbir zaman hiçbir suçlamaya maruz kalmasa da, hakkındaki 2 bin 403 sayfalık FBI raporu Sinatra'nın az daha haraç kesmekten mahkemeye çıkarılmasına yol açacaktı. Söz konusu raporu okursanız, Sinatra'nın mafya üyeliği için doğru bağlantılara sahip olduğunu ve istediği Mafya ailesine katılmış olabileceğini açıkça gösteriyor. Fakat bu ailelerden birine katılsaydı bunu sadece onursal anlamda yapacaktı; Frank bir göstericiydi, katil değil, Sinatra üst düzey Cosa Nostra liderleriyle dostluğunun yanı sıra, üyelik için gereken İtalyan-Amerikan kökenlerine ve bir aile bağlantısına da sahipti. Sinatra'nın amcası Babe Gavarante, 1921'de cinayetten mahkûm olana dek New Jerseyli mafya babası Willie Moretti'nin iş arkadaşıydı.

Zaten tuhaf bir şekilde Sinatra'nın ilk önemli mafya üyesi arkadaşı da Willie Moretti olmuştu. Moretti, 1930'larda kendisinin New Jersey'deki kulüplerinde şarkı söyleyen Sinatra'nın farkına varmıştı ve ona her zaman iş veriyordu. Eski tetikçi ve şarkıcı içten bir dostluk kurdu. Frank mesleğiyle ilgili ilk kez bir sorunla karşılaştığında Moretti'den yar-

dım istedi. Sinatra müzik grubunun lideri Tommy Dorsey'le bir kontrat imzalamıştı ve kariyeri patlamaya başladığında Dorsey şarkıcının kontratı bozmasına izin vermemişti. Frank 1943'te kontratı yırtıp atması için Dorsey'ye 60 bin dolardan fazla para teklif ettikten sonra, arkadaşı Willie 'müzakere etmeye' başladı. Müzakereler, Moretti'nin ağzına silah dayadığı Dorsey'in Sinatra üzerindeki haklarından sadece 1 dolar karşılığında vazgeçmesini içeriyordu.

Ünlü bir gösteri dünyası hikâyesine dönüşen bu olaya, Mario Puzo da çok satan kitabı The GodFather'da (Baba) Sinatra'yı şarkıcı Johnny Fontaine karakteriyle resmederek yer verdi. Sinatra Puzo'yla bir restoranda karşılaştığında yazara sözlü bir saldırıda bulundu, ciddi tehditler savurdu ve hiçbir şarkısında ağzına almadığı türden sözler söyledi. Frank'in, Mafya'yla ilgili hoşuna gitmeyen şeyler yazan insanları tehdit etmek gibi bir huyu vardı. 1960'ta yine bir restoranda Desi Arnaz'a saldırmıştı; Arnaz'ın, karısı Lucille Bell ile kurduğu yapımcı şirket popüler televizyon şovu 'The Untouchables'ı (Dokunulmazlar) çekiyordu.

Eğer Sinatra Mafya'yla bağlantılarının çektiği ilgiden bu kadar rahatsızlık duyduysa, 1946 yılında Havana'ya uçup bir Komisyon toplantısında dostu Charles 'Lucky' Luciano için şarkı söylemeden ve ona, üzerinde 'Sevgili arkadaşım Charlie'ye, dostun Frank" yazan altın bir çakmak hediye etmeden önce bir kez daha düşünmeliydi. Chicago Suç örgütü patronu Sam Giancana'ya safir bir dostluk yüzüğü vermesi de akıllıca değildi ve Carlo Gambino gibi gangsterlerin yanındayken fotoğraf da çektirmemeliydi. Mafya faaliyetleriyle ilgili Kefauver soruşturmaları 1950'de Sinatra'yı da sorguladığında, şarkıcı Luciano, Moretti, Joe Adonis, 'Bugsy' Siegel, Frank Costello ve Meyer Lansky'i tanıdığını itiraf etti. Lansky Las Vegas'ı inşa ederken ve bahisçileri buraya çekmeye ihtiyacı varken, 'Rat Pack'in (dönemin popüler göstericilerinden oluşan grup) Vegas'ta gösteri yapması karşılığında Sinatra'ya Sands Otel'den yüzde 9 oranında hisse verdi. Sinatra ve Rat Pack Las Vegas'a büyük bir patlama yaşattı ve Mafya da Frank ve Hollywoodlu dostlarını çölün ortasında gayet iyi ağırladı. Komedyen Jackie Mason 1966'da Vegas'ta bir gece kulübündeki gösteri sırasında Frank'i yeren bir-iki espri yaptıktan

sonra, otel odasına ateş açıldı ve bir anda kentte iş bulamaz oldu.

Sinatra'nın Rat Pack dostlarının arasında, John F. Kennedy'nin kız kardeşi Patricia'nın kocası olan aktör Peter Lawford da vardı. Bu durum Sinatra'ya Kennedy ailesine erişim imkânı sağlıyordu ve Sam Giancana da bundan istifade etmeye çalıştı. Bir noktada, Sinatra'nın ikisini de aynı kadınla –Judy Campbell– tanıştırması yüzünden, JFK ve Giancana tuhaf bir aşk üçgenine bile girdi. Fakat Mafya karşıtı Robert F. Kennedy zaman içinde Sinatra'nın Kennedy ailesinin herhangi bir üyesini görmesini yasakladı. Cosa Nostra Frank'i, Frank de onları severdi. Kariyerinin en düşük noktalarındayken de, en tepesindeyken de Cosa Nostra Frank'in yanında olmuştu. Onu dost olarak gören Mafya üyeleri iyi bir şeyler yapan yetenekli İtalyan-Amerikalı'yla gurur duyuyorlardı ve şov dünyasının efsanevi isimlerinden biriyle haşır neşir olma fırsatına bayılıyorlardı.

Kray Kardeşler

Pek çok kişi ünlülerle vakit geçirmek için ne yapacağını şaşırır ve onların sahip olduğu düşünülen göz kamaştırıcılığın yakınında durmak ister. Organize suçun üst katmanlarında yer alan kişilerse zengin ve ünlülere yakın olma noktasında fazla sorun yaşamaz. Bunu tek nedeni en iyi yerlere gidebilecek ve 'doğru insanlar'la birlikte görüntülenmelerini sağlayacak paraya sahip olmaları değildir; genellikle yıldızlardan daha fazla paraları ardır ve aslında ünlülerin gitmek istediği mekânların sahipleri de onlardır. Londra'nın 1960'lardaki meşhur gangsterleri Kray ikizleri konusunda hikâye tam olarak böyleydi.

Akıl hastalığı derecesindeki şiddet eğilimlerini Londra'nın pahalı semti Knightsbridge'deki gece kulübü Esmeralda's Barn'ı 1960'ta ele geçirmek için kullanan Ronnie ve Reggie Kray, kendilerini zenginlerin, tanınmış kişilerin ve güçlülerin sık sık ziyaret ettiği bir mekânın sahibi olarak buldular. Ronnie bu durumdan fazlasıyla hoşlanıyordu. Zira, hayatının büyük kısmını çok sevdiği 1930'larda çekilmiş Hollywood filmlerinde gördüğü gibi yaşamaya çalışıyordu ve sosyete dergileriyle gazetelerde düzenli olarak fotoğrafları yayımlanan kişilerin güler yüzlü evsahibi ro-

lünü oynama şansı, gerçek hayat fantezilerinin önemli bir kısmını oluşturmaya başladı.

Kray kardeşler, Judy Garland ve George Raft gibi Amerikalı yıldızları eğlendirmeleri ve korumaları sayesinde Amerikan Mafyası'yla kontak kurdular. George Raft Meyer Lansky'nin Londra'daki kumarhanesi The Colony'nin vitrindeki adamıydı. İkizleri Cosa Nostra'daki dostlarıyla tanıştırdı ve böylece Amerikalı ve İngiliz gangsterler arasında sınırlı da olsa bir miktar iş yapıldı.

İkizlerin daha kurnaz olanı Reggie, ünlülerle bir araya gelmenin, sahip oldukları bir dizi Londra kulübüne bir miktar güvenilirlik kazandırdığını biliyordu. Hayır kurumlarına yardım etme yoluyla kendi haklarında olumlu haber yaptırma çabaları medya tarafından kinizmle karşılanıyordu; bu durum eğer gösteri dünyasından birisinin ismi geçerse belki değiştirilebilirdi. Ronnie kendisi de bir ünlü olmak istediği için Diana Dors ve Barbara Windbor gibi aktrislerle vakit geçirmekten zevk alırken, Reggie için bu durum akıllıca reklam yapmaktan ibaretti. Fakat iki kardeşin de üzerinde anlaştığı bir konu şuydu: İngiltere'de üst sınıflara ve siyasi nüfuza sahip olanlara kur yapmak, toplumda bir konum ve nüfuz elde etmenin daha da iyi bir yönetimiydi.

Bu süreçteki ilk adımlarını, Lordlar Kamarası üyesi Altıncı Effingham Kontu'nu Esmeralda's Barn'ın yöneticilerinden biri yaparak attılar. Kontun işi kulübün dış görüntüsüne biraz 'klas' getirmekti, ancak aynı zamanda ikizlerin şakalarına da katlanmak zorunda kaldı – ikizler ona sürekli "Bize çay getir, Effy' gibi alaycı cümlelerle eziyet ederlerdi. Ayrıca, ikizler kariyerlerinin bir noktasında Nijerya'da bir emlak, turist ve toptancı işi kurmaya yönelik başarısız girişimlerine bazı siyasetçileri de katmayı denemişlerdi. Bu dönemde ikizlerin ismi İşçi Partili milletvekili 'Manny' Shinwell'le de birlikte anıldı.

Fakat iki kardeş en iyi siyasi bağlantılarını Ronnie'nin eşcinsel partilerinde kurdu. Genç erkeklerin kanepe dağıtır gibi sunulduğu bu partiler, İşçi Partili milletvekili Tom Driberg ve Muhafazakâr Parti'nin önde gelen üyelerinden Lord Boothby'i Kray kardeşlerin çevresine soktu. Kardeşler Driberg'i Avam Kamarası'nda, hapisteki arkadaşlarının dosyalarına yeniden bakılması için İçişleri Bakanlığı'na baskı yapılmasına yö-

nelik sorular sormaya ikna etti. Boothby de, 1965'te hapse atılan Kray kardeşler bir diğer Lord'un oğlu olan Hew McGowan'dan zorla para aldıkları gerekçesiyle mahkemeye çıkarılmadan önce istekli bir biçimde siyasi baskı uyguladı.

Ancak Boothby'nin yeraltı dünyası patronlarıyla dostluğu 1964'te, Sunday Mirror gazetesi 'Soylu ve Gangster'le ilgili bir haber yayımlayınca ayyuka çıktı. Daily Mirror gazetesi ertesi gün 'Basmaya cüret edemediğimiz fotoğraf' manşetiyle haberi devam ettirdi; Boothby'nin Ronnie Kray ve ikilinin sevgili olarak paylaştığı ev hırsızı Leslie Holt'la birlikte çekilmiş bir fotoğrafından söz ediliyordu. Boothby Daily Mirror gazetesine dava açtı ve 40 bin pound tazminat aldı. Bu durum diğer gazetelerin Kray kardeşlerle ilgili haber yapmaktan korkmasına yol açsa da aynı zamanda onların çöküşünü getirdi.

İkizlerin inşa ettikleri siyasi bağlantıların hükümetin üst kademelerinde yarattığı ciddi boyutlardaki endişe, polisin onları uzun bir süreliğine demir parmaklıklar ardına atması için maruz kaldığı baskıyı artırdı. Şaşırtıcı olmayan bir biçimde, Kray kardeşler 1968'de cinayet suçlamasıyla hapse atıldığında, soylulardan ve siyasetçilerden gelen destek kısa süre içinde yok oldu. Üst kademelerdeki eski dostlar, onları hayatlarının geri kalanını kanunun gerektirdiği gibi yaşamaktan kurtarmak noktasında hiçbir şey yapamadı.

Giulio Andreotti

Organize suçun üst düzey dostlarından söz edildiğinde, Giulio Andreotti'nin Sicilya Mafyası'yla ilişkisinin eline pek az hikâye su dökebilir. 2. Dünya Savaşı sonrası İtalya siyasetine Giulio Andreotti'den daha fazla hâkim olan başka bir kişi yoktur. 1946'da parlamentoya girmesinin ardından, Andreotti son kez başbakanlık yaptığı 1992'ye dek ülkenin kaderini belirlemekte kilit bir rol oynadı. Andreotti 1950'lerin başında milletvekilliği, 1983-1989 arasında dışişleri bakanlığı ve en az yedi kez başbakanlık yaptı.

Kariyeri boyunca hem İtalyan hükümeti hem de üyesi olduğu Hristiyan Demokrat Parti üzerinde muazzam miktarda güce sahip oldu. Andreotti'nin bir zamanlar sahip olduğu türden nüfuza sadece, birkaç kez

başbakanlık yapan medya patronu Silvio Berlusconi'nin yaklaştığı söylenebilir. Bununla birlikte inanılmaz bir şekilde, Andreotti 'Sicilya Mafyası'nın bir parçası olmak'tan yargılandı ve suçlu bulundu. Andreotti'nin Mafya'yla bağlantılarına dair söylentiler 1968'ten sonra yayılmaya başladı. Bu, Sicilyalı Hıristiyan Demokrat siyasetçi Salvatore Lima'yla bir anlaşmaya girdiği yıldı. Hıristiyan Demokratlar'ın Andreotti'ye bağlı olan kesimi ancak Lima'nın yardımıyla partinin kontrolünü ele geçirdi. Lima uzun süredir İtalyan siyasetiyle önde gelen Mafya babaları arasında bir iletişim aracı olarak hareket ediyordu; dolayısıyla, Mafya'yla bağlantıları aracılığıyla her seçimde Andreotti'nin oyların çoğunluğunu kazanmasını garanti altına alabiliyordu.

Andreotti Mafya çevrelerinde 'Giulio Amca' olarak tanınmaya başlandı; iltimas edeceğine ve dostlarını koruyacağına güvenilen bir müttefikti. Yargılandığı davalarda da sonradan açığa çıktığı gibi, 1970 ve 1980 arasında Andreotti Stefano Bonatate, Tano 'Oturan Boğa' Badalamenti ve Michele 'Papa' Greco gibi bazı üst düzey Mafya liderleriyle yüzyüze iş yapmıştı. Davalar sırasında şöyle bir olay bile ortaya çıktı: Andreotti bu dönemde, ülkede hâkim olan Corleonesi Klanı'nın başındaki Toto 'The Beast' Riina'dan, klanın hapisteki lideri Luciano Leggio'ya 'özel saygı öpücüğü' taşımıştı. Öpücük sırasında, Riina kaçaktı ve İtalyan polisinin en çok aradığı organize suçluydu.

Gazeteci Mino Pecorelli 1979'ta bu bilgilerin büyük kısmını açığa çıkardı. Elinde kanıt olarak bir fotoğraf da bulanan gazeteci Andreotti'ye şantaj yapmaya kalkıştı. Fakat pek çok önde gelen siyasetçi, mafya üyesi, din adamı ve İtalyan gizli servisinin parçası olduğu P2 Mason locasının eski bir üyesi olan Pecorelli'nin ateşle oynadığını bilmesi gerekirdi. Şantaj çerçevesindeki ilk taleplerinin üzerinden sadece haftalar geçmişken cesedi bulundu; Mafya'nın hainler için kullandığı geleneksel infaz yöntemiyle, başının arkasından vurularak öldürülmüştü.

'Giulio Amca'nın ölüm saçan dostlarından uzaklaşmasında bu olay ve Mafya'nın, Hıristiyan Demokrat Parti'yle organize suç arasına mesafe koymaya çalışan siyasetçi Piersanti Mattarella'yı öldürme planlarından (1980), Andreottti'ye kulak asmayarak, vazgeçmemesi rol oynadı. Fakat Andreotti yine de konumunu onlara yardım etmek için kullan-

dı; örneğin, 1986'daki kitlesel Mafya Davalarında Sicilyalı Mafya ihbarcısı Tommaso Buscetta'nın verdiği kanıtlar sayesinde hüküm giyen Mafya üyelerinin aldığı cezaların büyük kısmını bozacak bir yargıç atadı (Buscetta 10 yıl sonra Andreotti'nin kendisi hakkında da ifade verecekti.)

Hükümetteki yolsuzluğa ve Mafya'yla bağlantılara karşı yürütülen 'Temiz eller Operasyonu' 1991'de başladığında, dönemin başbakanı olan Andreotti daha Mafya karşıtı bir tavır almaya zorlandı. Bu durum Riina'nın hükümet siyasetini değiştirmek için 'saygın cesetler' stratejisini ortaya koymasına yol açtı. İlk cesetlerden biri Salvatore Lima'ydı. 1993'e gelindiğinde, Andreotti'nin ve Hıristiyan Demokratlar'ın Mafya'yla bağlantıları artık açığa çıkmıştı. Parti dağıldı ve Andreotti'nin on yıllar süren siyasi gücü sona erdi.

2002 yılında Andreotti, Mafya'ya Mino Pecorelli'yi öldürme emri vermekten yargılandı ve suçlu bulundu. Cezasının açıklanmasından sonra eski başbakan şöyle bir espri yapmıştı: "83 yaşındaki bir adama 24 yıllık ceza vermek, bir nevi onun uzun yaşamasını dilemektir." 2003'te aldığı ceza temyizde bozuldu, ancak mahkeme Andreotti'nin Mafya'yla bağlantıları bulunduğunu ve bu bağlantıları siyasi kariyerini ilerletmek için kullandığına yönelik suçlamaları muhafaza etti. Hapishaneden kurtulmasının tek sebebi suçlarının İtalyan yasalarına göre zamanaşımına uğramış olmasıydı.

Sun Yat-Sen

Modern Çin tarihinde Sun Yat-Sen'in bir benzeri yoktur. Sun Yat-Sen, hem Çin'deki komünistlerin hem de Tayvan'daki milliyetçilerin bugün bile hâlâ saygıyla andığı tek şahsiyettir. Qing Hanedanlığı'nın nihai sonunu getiren ve emperyalizm sonrası Çin'in temellerini atan o olmuştu. Çin'de de Tayvan'da da parklarda heykelleri bulunur ve Nanjing'deki mezarı ulusal bir anıttır. Fakat modern Çin'in kurucusunun aynı zamanda bir Triad üyesi olduğuna resmi hiçbir resmi kurum değinmez. 1866'da doğan Sun, Macao'nun 16 mil güneyindeki Guangdong bölgesinin Guangzhou kaymakamlığında yaşayan yoksul bir köylü ailesinin çocuğuydu. Sun gençliğinde 'Three Harmonies Triad Cemiyeti'ne (Üç Mızıka Triad Cemiyeti) katıldı. Diğer Triad üyeleriyle birlikte dövüş sa-

natlarını öğrenirken, kutsal heykellerden birinin elini kırarak yerel bir tapınağın kutsallığını bozdu. Bunun üzerine kaçıp Hawaii'ye gitti ve ada da ciddi bir varlığa sahip olan On Wui Triad cemiyetine katıldı.

Triad'daki dostlarından aldığı borçlarla Sun, ailesinin karşı çıkmasına rağmen tıp okuyup doktor olabildi. Sun yıllar içinde siyasetle giderek daha fazla ilgilenmeye başladı, emperyal sistemden ve Çin'in yoksullarına koyduğu ağır vergilerden nefret eder hale geldi. Bu arada Triadların ana var oluş nedenleri de her zaman için 'Fan Qing – Fuk Ming' (Qing'i devir – Ming'i yeniden tesis et) mottosuyla açıklanıyordu. Bu inanç doğrultusunda, Sun Triadların, kendisinin Çin'i demokratik ve cumhuriyetçi bir devlete dönüştürme vizyonunda bir rol oynayabileceğini hissetti. Triadların suç faaliyetleri onu endişelendirmiyordu – aslında tam tersini düşünüyordu: Bu durumu Triadların, kendisinin devrim önerisini destekleyecek paraya sahip oldukları şeklinde yorumluyordu.

Çin ve dünya çapında devrimci güçlere dönüşebilecek milyonlarca Triad üyesi bulunduğunu düşünen Sun, ilk grubunu kurdu. Bu, kendisini Qing Hanedanlığı'nı devirmeye adamış ve 36 Triad yeminini düstur edinmiş bir gruptu. Hsing Chung Hui (Çin'i yeniden canlandır) adlı grup, 36. yemini şöyle değiştirdi: "Ortak amacımız Beş Ata'nın öcünü almak ve demokratik bir hükümet kurmak." Suh hızla Charlie Soong gibi Triad liderleriyle ittifaklar yaptı; Soong'un yönettiği Huang Pang (Kızıl Çete) 1890'larda Şanghay'ın yeraltı dünyasını kontrol etmekteydi. Sun'un 1895'teki Qing Hanedanlığı'nı devirmeye yönelik ilk başarısız isyanındaki güçler Triad üyelerinden oluşuyordu.

Bu başarısızlığın ardından Sun Amerika'daki Che Kunf Tong cemiyetinde bir 'Kızıl Kutup' (çete liderine denk bir Triad rütbesi) oldu. Dünyayı dolaşıp destek toplayan Sun, taraftarlarını Triad gruplarına katılmaları ve planladığı devrimi gerçekleştirmeleri yönünde cesaretlendirdi. Çin'de siyasi karmaşayı ateşlemek için kendi sebepleri bulunan Japon Kara Ejder Cemiyeti'nin de yardım ve desteğiyle, Sun 1900'lere gelindiğinde geniş çaplı Triad desteğine sahip oldu. 1899 yılında Triad cemiyetlerinin ana yöneticileri olan 'Ejder Liderleri'nden oluşan bir grup, horoz kanı ve baharatlı şarapla düzenlenen geleneksel bir Triad töreniyle Sun'a ve Hsing Chung Hui'ye destek yemini etti. Bu andan itibaren,

Sun'un parasının ve elde ettiği istihbaratın büyük kısmı doğrudan Triadlardan gelmeye başladı.

Yıllar süren ortak planlara ve isyanlara rağmen, 1911 yılında Wuchang'da gerçekleşen ve Qing Hanedanlığı'nı devirip Sun'un Çin Cumhuriyeti'nin geçici devlet başkanı seçilmesiyle sonuçlanan askeri darbede ne Triadlar ne de Sun geniş kapsamlı veya doğrudan bir rol oynadı. Devlet başkanı olduğu ve ülkenin kontrolünü güçlü savaş ağalarından almaya çalıştığı 14 yıl boyunca, Sun'un arkasındaki Triad desteği eridi. Qing'in devrilmesinin ardından, Triadlar suçla ilgili hırslarının peşinden gitmeye daha da kararlı hale gelmişlerdi. Fakat Sun'un halefi Çan Kay Şek Triadları, 1927-1949 arasındaki Çin İç Savaşı'nda, Mao Zedong'un komünist güçlerine karşı Sun'un milliyetçileriyle bir ittifaka sokmayı başardı. Çin ve Tayvan'daki okul kitapları, 'Ulusal Ata'ları Sun'un ne Triad üyeliğine, ne de binlerce yıllık emperyal yönetiminin ardından cumhuriyeti ancak Triadların doğrudan yardımıyla kurabildiğine değinmez.

Nobusuke Kishi

Soğuk Savaş sırasında Batı, komünizme karşı, Sicilya Mafyası'ndan 14K Triad'ına dek tuhaf müttefiklere sahipti. Amerikan hükümetinden ve istihbarat servislerinden pek çokları, eğer 'Kızıl Tehlike'ye karşı kendilerine yardım edeceklerse, organize suçla ortaklığa girmeye ve onlara para vermeye hazırdı. Fakat ABD'nin birinci sınıf bir savaş suçlusu olan, Yakuza'yla bağlantıları da bilinen Japonya başbakanını desteklemeye hazır olması ve ona milyonlarca dolarlık gizli bir fonun kontrolünü vermesi, bu olayların ortaya çıkmasının üzerinden 50 yıldan uzun zaman geçmesine rağmen hâlâ birçoklarını şoke edebiliyor.

Nobusuke Sato Japonya'nın Yamaguchi bölgesinde 1896'da doğdu. Nobusuke genç bir delikanlıyken daha zengin olan Kishi ailesinin yanına yollandı ve zaman içinde onların soyadını aldı. Yeni ailesinin desteğiyle, kamu hizmetlerinde iyi bir iş buldu. Bu arada Japonya 1932'de Çin'in Mançurya bölgesini işgal etmişti. Japonlar Qing Hanedanlığı'nın son yöneticisi ve çocuk imparator Puyi'yi, Manchuko adını taktıkları kukla devletlerinin başına geçirdi. Kishi de kendisini, işgal altındaki ülkenin madenlerini kullanmaktan ve endüstriyel altyapısını geliştirmekten

sorumlu bir görevin başında buldu.

Yeni konumu Kishi'nin pek çok önde gelen Yakuza şahsiyetiyle temas halinde bulunmasına yol açtı; zira, bölgede değerli her şeyi çalan, erkekleri Japonya'ya köle işçi olarak yollayan ve kadınlara zorla fuhuş yaptıran Yakuza liderlerinin de Mançurya'yı sömürmekte çıkarı vardı. Kishi'nin bu dönemde ilişki kurduğu kilit Yakuza üyelerinden biri, bu boyun eğdirilmiş bölgede muazzam boyutlarda uyuşturucu operasyonları yürüten Yoshio Kodama'ydı. Kishi pek çok Yakuza'nın Mançurya'yı yağmalamasına göz yumdu ve kendisi de ülkenin doğal kaynaklarını öyle başarılı bir şekilde sömürüyordu ki, 1941 – 1945 arasında Ticaret ve Endüstri Bakanlığı yaptı; hatta, Japonya'nın ABD ve Birleşik Krallık'a savaş ilanının altına da imzasını attı.

Kishi savaştan sonra 'A Sınıfı' savaş suçlusu olmakla suçlandı ve Tokyo'daki Sugamo Hapishanesi'ne koyuldu. Parmaklıkların ardındayken, kendisi gibi savaş suçlusu olarak mahkûm edilen Yoshio Kodama ve bir diğer önemli Yakuza ortağı Ryoichi Sasakawa'yla dostluk tazeledi. 1948'de serbest bırakıldığında, Kishi'nin sağ eğilimli, komünizm karşıtı görüşleri bir süre önce kendisini tutsak eden Amerikalılardan destek almasına yol açtı ve yeni Demokratik Parti dahilinde siyasete döndü.

Partisi 1955'de iktidardaki Liberal Parti'yle (LDP) birleştiğinde, Kishi Japonya başbakanı oldu. Bu noktada organize suçla bütün bağlantılarını kesmek yerine, Kishi sahip olduğu gücü Yakuza dostlarının ve onların müttefiklerinin nüfuzunu daha da artırması için kullandı. Onları milyarlarca Japon yeni değerindeki kontratlarla ödüllendirmekle kalmayıp, bazı Yakuza üyelerine bizzat hükümet içinde görevler verdi.

ABD'yle Japonya arasında Karşılıklı İşbirliği ve Güvenlik Anlaşması (Japonya'da Anpo olarak bilinir) için 1959 yılında yapılan müzakerelerin parçası olarak, Kishi Başkan Richard Nixon'dan, 'güvenlik gerekçesiyle' kullanılmak üzere birkaç milyar dolarlık gizli bir fon aldı. İlk denetleyicisi General William Marquat'ın adından esinlenilerek M-Fonu, kısa süre içinde Kishi ve diğer üst düzey Japon siyasetçilerin kontrolüne devredildi. Kishi'nin ülkesine 'hediye ettiği' Anpo anlaşması Japonya'da geniş çaplı Amerikan ve hükümet karşıtı hissiyata yol açtı. Sol görüşlü protestocular ayaklandı, meclis binasının merdivenlerinde po-

lisle çatıştılar ve Beyaz Saray basın sekreteri James Hagerty havaalanına giderken sarıldı ve askeri bir helikopter tarafından kurtarılması gerekti. Bu arada Kishi Kodama'ya, muhaliflerle savaşıp polise yardım etmeleri için 36 binden fazla Yakuza'yı sokağa çıkarması karşılığında M-Fonu'ndan 50 milyon dolardan fazla para verdi. Yakuza'nın eşkıyalığı kısa süre içinde düzeni yeniden kurdu, ancak Kishi başbakanlıktan istifa etti.

Öte yandan, Nobusuke Kishi, özellikle de erkek kardeşi Eisaku Sato'nun başbakan olduğu 1964-1972 arasında Japon siyasetinde etkili bir figür olmayı sürdürdü. Yakuza'yla yakın bağlantılarını da devam ettirdi; Yamaguchi-gumi suç örgütünün yüksek kademeli üyelerinden birisi cinayet suçlamasıyla 1973'te hapse atıldığında onu kefaletle dışarı çıkaran LDP siyasetçilerinden birisi olarak, Yakuza'ya açık desteğini ortaya koydu. Kishi gibi dostlara sahip oldukları göz önünde bulundurulduğunda, organize suçun Japon toplumunun böylesine köklü bir parçası haline gelmesine şaşmamak gerek.

James Jesus Angleton

Bazı suçluların organize suç kariyerleri boyunca edindiği sahte ve takma isimleri sayıca geçmek epey zordur. Fakat uzun süre CIA karşı istihbarat şefliğini yapan James Jesus Angleton, en çok takma adı olan gangsterle bile bu konuda yarışabilir. CIA nezdindeki resmi gizli ismi Hugh Ashmead ve şifre adı da KU/Mother olsa da, Agleton 30 yıllık casusluk görevinde 50'den fazla başka isim edindi. CIA merkezinde birçokları ondan 'Grey Ghost of Langley' (Langley'nin Gri Hayaleti) diye söz ediyordu; bu isim de Sicilya Mafyası'nın ona 'Hayalet' demesiyle ilginç bir benzerlik oluşturuyordu.

Angleton casusluk tarihinde muazzam bir yere sahiptir. Orkide yetiştiren, sinekleri kullanarak yapılan balıkçılık türüyle iştigal eden, şiir okuyan ve satranç oynayan bu ajan 1943 yılında Stratejik Hizmetler Ofisi'nde (OSS) çalışmaya başladı. OSS CIA'in savaş dönemindeki öncülüydü ve CIA'in kendisi 1947'de kurulana dek de Amerikan istihbaratını kontrol etmeyi sürdürdü. 1947 aynı zamanda, Angleton'ın Mafya'yla birlikte çalışmaya başladığı yıldı. Çocukluğunun ve gençlik yıllarının

çoğunluğunu Roma'da geçirdiğinden ötürü, Angleton İtalya'nın ABD'ye sımsıkı bağlı ve Sovyet nüfuzundan özgür kalmasını garanti altına almak için gereken anti-komünist yeraltı şebekesini tesis etmek noktasında mükemmel bir ajandı.

Angleton'un buluşunun ismi Gladio'ydu. Eski SS istihbarat yetkilileri ve İtalyan faşistlerinin kullanıldığı örgüt gizlici CIA tarafından finanse ediliyordu. Amaçlarından biri, İtalya'daki seçimlerden sağ eğilimli sonuçlar çıkmasını garanti etmekti. Bu amaç, Angleton'ın sonradan 'strategia tensione' (gerilim stratejisi) adını alacak yöntemi tasarlamasına yol açtı. Amaç, yanlış bilgilendirme ve propagandanın yanı sıra sorumluluğu sola yüklenebilecek terörist eylemlerle halkın görüşlerini manipüle etmekti. Dolayısıyla, Angleton'ın Gladyo'ya Sicilya Mafyası unsurlarını da katması şaşırtıcı değildi.

OSS ve Mafya 2. Dünya Savaşı sırasında birlikte çalışmaya başlamışlardı. Alman ve İtalyan ajanlarının Amerikan limanlarına düzenlediği sabotaj eylemlerinden ve artan grevlerden endişelenen Amerikan istihbaratı, 1941'de Meyer Lansky aracılığıyla Cosa Nostra'yla bir anlaşma yaptı. Onların tersane sendikaları üzerindeki fiili kontrolünü kabul etmenin ve fuhuş suçlamasıyla müebbet hapse mahkûm edilmiş 'Lucky' Luciano'yu daha rahat edeceği bir hapishaneye transfer etmenin karşılığında, Mafya tersanelerdeki işçi muhalefetine son vermede ve sabotajcı karşıtı operasyonlarda OSS'ye yardım edecekti.

Amerikan Mafyası anlaşmaya uydu ve Amerikan ordusu 1943'te İtalya'yı işgal etmeyi planlamaya başladığında, yeni bir anlaşma daha yapıldı. Cosa Nostra Sicilya Mafyası'ndaki meslektaşlarının Sicilya'nın Amerika tarafından rahatça işgal edilmesine yardım etmesini garantilerse, Luciano savaş sonunda serbest bırakılacak ve sınırdışı edilecekti. 1937'de ABD'den kaçan ve artık Mussolini'yle bağlantıları bulunan önde gelen Cosa Nostra liderlerinden Vito Genovese de taraf değiştirmeyi, istihbarat sağlamayı ve İtalya'daki OSS operasyonlarına yardımcı olmayı kabul etmişti.

Angleton Gladio adına, Sicilya Mafyası'yla savaş zamanında kurulan bu bağlantıları geliştirdi. Angleton'un 'işe aldığı' Mafya üyeleri kendilerini sol eğilimli grup kılığında terör eylemleri düzenledi ve Gladio'nun

önde gelen İtalyan siyasetçileri, gazetecileri ve hatta din adamlarını kontrol etmek için kurduğu P2 mason locasına üye oldular. Gladio fonu ve koruması aracılığıyla, Mafya'nın siyasi yolsuzlukta önü iyice açıldı. Gladio açısından talihsiz bir olay, Mafya'nın P2'yle bağlantısının 1981'de Banco Ambrosiano skandalına yol açmasıyla yaşandı. Bu skandal üst düzey Vatikan görevlileriyle önde gelen İtalyan gangsterler arasındaki bağlantıları açığa çıkardı ve Gladio'nun kendisini bile spot ışıklarının altına koydu.

Angleton Amerikan Mafyası'nın önde gelen üyeleriyle de dostluklar kurmuştu. Küba'da 1959'da yaşanan devrimin ardından Sam Giancana ve Santo Trafficante Jr. gibi önde gelen Mafya figürlerinin milyonlarca dolar kaybettiklerini biliyordu; dolayısıyla onlara Fidel Castro'ya suikast düzenlemelerini önerdi. Bu önerinin sonucunda CIA uzun bir dönem boyunca Cosa Nostra'nın Küba liderini öldürmeye yönelik çeşitli planlarını finanse etti; Castro'yu patlayan bir puroyla öldürme girişimi de dahil, bu planların hepsi başarısız oldu.

Kongre CIA'in suçlarını 1975 yılında Church Komitesi aracılığıyla incelediğinde, Angleton'ın sadece Amerika'da yaşayan Amerikan vatandaşlarına karşı yasadışı faaliyetlere girişmediği, aynı zamanda Mafya'yla birlikte çalıştığı da ortaya çıktı. Mafya-CIA bağlantıları ifşa edilirken, iki taraf da bu derece adı çıkmış profesyonel cinayet örgütlerinde üst düzey dostlara sahip olmanın ne kadar akıllıca olduğunu sorgulamaya başladı.

Paul 'The Gorilla' Marcinkus

'Goril' gibi suç çağrışımları bulunan bir takma isme sahip pek fazla din adamı olduğu söylenemez. Diğer yandan, Başpiskopos Paul 'Goril' Marcinkus gibi, önde gelen Mafya üyelerini yakın dostu olarak görmekle kalmayıp, aynı zamanda onların suç faaliyetlerine de ciddi ciddi karışan çok sayıda din adamı olmadığını da ancak umabiliriz. Paul Marcinkus Chicago'nun Cicero banliyösünde 1922 yılında doğdu. Al Capone, Jake 'Greasy Thumb' Guzik ve Frank 'The Enforcer' Nitti gibi 'ünlü' komşularının hikâyelerini dinleyerek büyüdü. Bununla birlikte, Marcinkus'un kariyer seçiminde bu hikâyelerin fazla etkisi olmadı. Gen-

çliğinde papaz olmak için bir din okuluna girdi. 'Goril' lakabı da kendisine bu dönemde, 1.92'lik boyu ve 91 kiloluk etkileyici cüssesi nedeniyle arkadaşları tarafından takılmıştı. Din okulundan herkes onu 'nazik dev' ve 'içinde kötülük olmayan' adam olarak hatırlıyor. Papazlığa atanma töreninin ardından, Marcinkus Roma'ya gönderildi ve iki Papa'nın güvenlik ekibinin parçası oldu.

Marcinkus'un görevine bağlılığı ve cazibesi Vatikan'da çok sayıda arkadaş edinmesini sağladı ve 1969 yılında Horta Başpiskoposluğu'na ve Papalık Hükümeti'nin sekreterliğine atandı. Bu görev, 1971'de Insituto per le Opere di Religione – Dini İşler Enstitüsü'nün (IOR) başkanlığına atanması için bir sıçrama tahtası rolü oynadı. IOR hem Papa'nın kişisel bankası, hem de Vatikan Devleti'nin ulusal bankası görevini görüyor. Din adamlarının ve dünya çapındaki dini örgütlerinin hesaplarını barındıran banka, milyarlarca dolarlık fonu kontrol ediyor.

Marcinkus 1971'de aynı zamanda, CIA yöneticisi James Angleton'un İtalya'daki gizli Gladio şebekesinin parçası olarak kurulan P2 Mason Locası'na üye oldu. İnancının Mason olmasını kesinlikle yasaklamasına rağmen, Marcinkus P2 aracılığıyla Mason Michele 'The Shark' (Köpekbalığı) Sindona'yla tanıştı. Önemli bir Sicilyalı Mafya bankeri ve avukat olan Sindona Marcinkus'a Vatikan'ın yatırımlarıyla ilgili akıl vermeye başladı.

Sindona 1972 yılında New York'taki Franklin National Bankası'ndan kontrol hissesi satın almış ve bu hisseleri Mafya parasını aklamak için kullanmaya başlamıştı. Bu banka dolandırıcılık ve spekülasyon nedeniyle çökmeye başladığında, Sindona Amerikan ve İtalyan mafyalarıyla 950 milyon dolarlık sahte hisse senedini dağıtmaları üzerine bir anlaşma yaptı. Sonrasında, Marcinkus'un IOR adına bu değersiz senetlere yaklaşık 100 milyon dolar yatırdığı ortaya çıktı. Skandalın kanıtları ortaya çıkmaya başlayınca, New York Bölgesi Başsavcısı Frank Hogan Marcinkus'un dolandırıcıktan yargılanmak üzere ABD'ye iade edilmesini sağlamaya çalıştı. Ancak Vatikan iade talebini engellemek için siyasi baskı uyguladı ve Marcinkus'u IOR başkanlığından almayı da reddetti.

Bir kez bir Mafya entrikasına karışmış olmanın, Marcinkus'un P2'de

kurduğu dostluklara daha ihtiyatlı yaklaşmasına yol açması gerekirdi. Fakat Vatikan'ı da zor durumda bırakacak şekilde, dikkatli davranmadı. Marcinkus IOR'yi Roberto Calvi'nin yönettiği Banco Ambrosiano'nun ana hissedarlarından biri haline getirdi. Başpiskopos aynı zamanda, Bahamalar'da bulunan ve Calvi'nin İtalyan Mafyası'nın uyuşturucu kârını aklamak için kullandığı Cisalpine Bankası'nın ortaklarından biri oldu. Burası, iki adamın milyonlarca dolarlık yasadışı parayı idare etmek için kurduğu bir dizi 'hayalet banka'dan sadece birisiydi. Bu durum 1982'de ortaya çıktığında, Banco Ambrosiano yetkililere 1,287 milyar dolardan daha fazla bir miktarın hesabını veremiyordu. Calvi İtalya'dan kaçtı ve birkaç hafta içinde Londra'da ölü bulundu.

Vatikan'ın adını 20. yüzyılın en büyük bankacılık skandalına karıştırmış olmasına ve Banco Ambrosiano'nun borçlarının yüzmilyarlarca dolarını ödemek zorunda bırakmasına rağmen, Marcinkus 1989'a kadar IOR'nin başkanlığını yapmaya devam etti. Yetkililer sorgulama için Marcinkus'un iadesini bir kez daha talep ettiğinde, Papa 2. Jean Paul onu Vatikan Devleti'nde hem valilik hem de başbakanlık görevini içeren 'Pro-President' konumuna atayarak –bu görev devlet başkanlığına denktir– kendisine yasal süreçten dokunulmazlık kazandırdı.

Marcinkus Mafya için yararlı bir dost olmuştu, fakat kendisinin bu ilişkiden istifa edip edemediği belirsizdir. Fakat kendisinin üst düzeydeki dostları ona herhangi bir zarar gelmesini önlediler– belki de Marcinkus'un şu sözlerini hatırlayarak böyle yapmışlardı: "Kiliseyi sadece Meryem için dua ederek yönetemezsiniz."

Para Aklamak

Para aklamak kanun nezdinde genellikle şöyle tanımlanır: "Yasadışı yollardan elde edilmiş paranın kaynağını veya gönderildiği yeri gizlemek için mali işlem yapmak." Bu kısaca, yolsuz biçimde kazanılmış parayı meşrulaştırmak anlamına gelir. Her yıl meşrulaştırılması gereken yüz milyarlarca dolarlık yasadışı kârla birlikte, para aklamak çoğu modern suçlu grubu için merkezi bir operasyon haline gelmiş durumda.

Para aklama işi genellikle üç aşamadan oluşur: Yerleştirme, işleme ve entegrasyon. Yerleştirme, kriminal faaliyetlerden elde edilmiş fonların bir yere yatırılma anıdır. İşleme, ilk parayla aklama döngüsünün son noktası arasındaki bağlantıyı gizlemek

amacıyla karmaşık bir işlemler ağının oluşturulmasıdır. Entegrasyon da, paranın meşru ekonomiye dönüşüdür.

'Aklama' (İngilizce'de money laundering- laundering İngilizce'de çamaşır yıkamak anlamına da gelir) teriminin basitçe 'kirli para'yı temizleme sürecinden mi türediği, yoksa Chicago Suç Örgütü'nün 1930'larda suç faaliyetlerinden kazandıklarını yasal gelire çevirmek için çamaşırhaneleri kullanmasından mı kaynaklandığı tartışmalı. Chicago Suç Örgütü, sadece demir parayla çalıştıkları ve dolayısıyla kaynağı belli olmayan demir paraları sonradan eklemek zor olmadığı için Laundromat* işletiyordu. Bugünkü para aklama tekniklerinin birçoğu Ulusal Suç Örgütü patronu Meyer Lansky sayesinde kullanılmaya başlandı. Lansky İsviçre'nin bankacılık yasalarında 1934'te yapılan değişikliklerden yararlanarak, kendisinin ve Cosa Nostra'nın milyonlarca dolarını, bir dizi holding aracılığıyla kendisinin gizlice kontrol ettiği bir İsviçre bankasına yatırıyordu. Bugünlerde küresel çeteler daha güncel ve yenilikçi bir yolla kara parayı futbol kulüpleri ve kazançlı transfer piyasasında aklıyor.

* Çamaşırhanelerde bozuk parayla çalışan otomat.

Kilit Kişiler

"Yeraltı dünyası diye bir şey yoktur –sadece tanınan suçlular vardır."
Tommy Wisbey, tren hırsızı

Son 15 yılda konuştuğum dedektiflerin çoğuna göre, en başarılı suçlular halkın hiçbir zaman tanımadığı suçlulardır. Nihayetinde, eğer organize suç işindeyseniz, kimliğinizi ve faaliyetlerinizi yetkililerden ve basından saklamak işinize gelir. Bu kitap için araştırma yaparken konuştuğum kötü adamlardan Zef Nano'nun da söylediği gibi, "Seni tanırlarsa yakalayabilirler de." Eğer yüzünüz tanınırsa, parmaklıklar ardına atılma ihtimaliniz de artar. Suçluların büyük çoğunluğu tanınmamanın yararlarının farkındadır. Yeraltı dünyasıyla ilgili fazla şey bilmeyen insanlar için görünmez kalmayı başarırlar. Gerçek kriminal güce ve zenginliğe sahip olanları nadiren gösteriş yapma ve ilgi çekme ihtiyacı duyarlar. Fakat her zaman için bu basit mantıktan yoksun olan suçlular da vardır. Amerikan organize suçunun gansta tarzı yeni bir şey değil; Chicagolu Mafya üyelerinin 1930'larda giydiği ipek gömlekler, jilet gibi takım elbiseler ve yüzüklerle başlayan bu tarz, 21. yüzyılın başlarında marka kıyafetler ve parlak mücevherlerle sürdürülüyor. İronik bir biçimde de, bu tür ilgi çekmek isteyen suçlular halk tarafından en hızlı unutulanlar oluyor.

Bununla birlikte, acımasız faaliyetleri, gösterişli yaşam tarzları ve tarihsel önemleri sadece polis ve diğer gangsterler değil, dünya için de efsanevi sayılan bazı organize suçlular da var. Onyıllar boyunca unutulmayan kötü adamları giydikleri kıyafetler değil, işledikleri suçlar önemli hale getirmiştir. Tanınmalarının sebebi de bunu istemelerinden ziyade, işledikleri suçların onları yaşadıkları dönemin kilit şahsiyetlerine dönüştürmüş olmasıdır

Al Capone

20. yüzyılın en meşhur organize suçlusu Al Capone olduğu söylenebilir. Çoğu Amerikalı'nın kafasında gangster ve Mafya'yı (hiçbir za-

man Mafya üyesi olmamasına rağmen) tanımlamasının ötesinde, Al Capone'un namı bütün dünyaya yayılmış durumda. Londra'nın doğu bölgelerinden Jamaica'nın başkenti Kingston'ın Trenchtown mahallesine kadar, Capone kötü adamlara ilham verdi; suç mirası da ölümünün üzerinden onyıllar geçmiş olmasına rağmen hâlâ hatırlanıyor.

Bununla birlikte Capone'un ikonik statüsü birçok kişinin onun hakkında iki boyutlu bir görüşe sahip olmasına yol açtı. O, Al 'Scarface' Capone, azılı katil, 1930'larda çekilmiş sayısız gangster filminin ve sonrasında The Untouchables (Dokunulmazlar) gibi televizyon şovlarının çete reisi. Chicago'nun 'Gürleyen 20'ler'den kalan yüzlerce arşiv fotoğrafındaki, fötr şapka takıp pardesü giyen Capone. İçki yasağı sırasında Amerika'nın tanımlayıcı semboli, haydutluğun ta kendisi. Bütün bu ikinci elden edinilen algılarla birlikte, gerçek Capone yok oluyor ve genelde geriye sadece efsaneler kalıyor.

Aphonsus Gabriel Capone New York'un Brooklyn bölgesinde, 1899'da doğdu. Babası Napoli yakınlarında doğmuş bir berber, annesi de Salerno bölgesinden gelen bir terziydi. Capone birileri kendisine İtalyan dediğinde aniden sinirlenir, "Ben kahrolası bir Amerikalı'yım" diye köpürürdü. Napolili kökenlerinden dolayı katılma imkânı bulunan Camorra çetelerine de üye olmamıştı. Chicago'da çetesi Outfit'i kurduğunda giriş ritüeli zorunluluğu getirmemişti, bir gizli cemiyet iması bile yoktu. Capone bugünü meşrulaştırmak için yüzünü geçmişe dönmemişti, İtalyan kökenleri üzerinden ticaret yapmamıştı. Capone Amerika'nın, organize suç markası da döneminin ürünüydü.

Capone göçmenliğin getirdiği yoksulluğun zor koşullarında doğmuştu. Bir noktada, annesi, babası ve 11 kardeşiyle birlikte içinde tuvalet veya mobilya olmayan harap bir apartman dairesinde yaşadı. Pek çok etnik kökenden insanın bulunduğu bir mahallede büyüdü ve İrlandalı bir kızla evlendi. 14 yaşında okulu bırakmasının ardından çalıştığı çeşitli dolandırıcılık işlerinden vazgeçerek, karısı ve oğlu için yasal bir hayat sürmeyi denedi. Bir süreliğine, sayılarla arası iyi olan Capone'un muhasebeci olarak işleri iyi gitti. Suça geri dönüşü büyük ölçüde, babasının sağlığının 1916'dan sonra kötüleşmeye başlamasıyla birlikte ailesini geçindirme zorunluluğundan kaynaklandı.

Capone'un meşhur yarası, bir başka kabadayı olan Frank Gallucio'nun kızkardeşini 'Tatlım, güzel kıçın varmış" diye aşağılaması sonrası çıkan kavgada meydana geldi. Capone Scarface lakabından nefret ederdi (argoda 'iyi giyinen' anlamına gelen Snorky'yi tercih ederdi) ve yüzünün yaralandığı bu olayda öfkesini kontrol etmek konusunda çok şey öğrendiğini savunurdu. Aynı zamanda Gallucio'yu yıllar sonra koruması olarak işe alıp yücegönüllülüğünü de sergilemişti. Acımasız bir katil olarak imajını hak etse de, kan davalarına inanmadığı için Capone o dönemlerde alışılmış bir çete lideri değildi. Herkesi affeder ve onlara ikinci bir şans tanırdı, fakat bir defadan fazla öldürmek de ölüm garantisi demekti. Barışı savaşa tercih ederdi; fakat savaş çıkarsa da iyi planlanmış ve iyi uygulanmış bir 'kasaplık'la her zaman o kazanırdı.

Capone aynı zamanda Amerikan yeraltı dünyasının fırsat eşitliği tanıyan ilk işvereniydi. Etnik köken veya din üzerinden hiçbir zaman ayrımcılık yapmadı –organize suçu bir iş olarak gördü; para kazanan ve ona sadık kalan herkese ailesinde bir yer vardı. Capone siyasetten, halkla ilişkilerden ve popülariteden bir siyasetçi kadar iyi anlardı ve rüşvetin yanı sıra becerikli manipülasyon sayesinde para kazandı. Suç imparatorluğu öylesine güçlüydü ki, Cosa Nostra onun bağımsız, Sicilyalı Amerikalı olmayan faaliyetlerini tanımak zorunda kaldı. Capone'un organize suça 'resmi' katkıları 1931'de vergi kaçakçılığından hapse atıldığında son buldu, fakat Amerikan Mafyası onun işleri yönetme şeklinden çok şey öğrendi ve bunun yansımaları bugün de görülebilir.

Capone hapishaneden aklı başında ve sağlıklı bir adam olarak çıksaydı, tesiri içki yasağı sonrasında çeteyi şekillendirebilirdi. Capone'u yok eden şey hapse atılmak da değil, frengiydi. Akli durumunun kötüleştiği son yıllarında, oğluna doğuştan frengi bulaştırmanın suçluluğuyla harap haldeydi ve sürekli Sevgililer Günü katliamının kurbanlarından James Clark'ın 'hayalet'ini görüyordu. 1947'de enkaz halindeki bir adam olarak ölen Capone'un en büyük trajedisi muhtemelen, mirasının ve efsanesinin süreceğinin farkında olmadığı gerçeğidir.

'Lucky' Luciano

Cosa Nostra tarihinde Charles 'Lucky' (Şanslı) Luciano'dan daha güç-

lü ve adı kötüye çıkmış bir suç patronu görülmedi. Eğer birisi modern Mafya'yı yarattığını iddia edecekse, bunu ancak Lucy yapabilirdi. 1897'de Sicilya'nın Lercara Friddi bölgesinde Salvatore Lucania (ailesinin basında kendisi hakkında çıkan haberleri okuyup utanmaması için ismini değiştirmişti) adıyla doğan Lucky ABD'ye dokuz yaşındayken geldi. 1915'te 18 yaşındayken Luciano bir eroin şebekesini yönetmekten ilk kez hapse atıldı. Bir sonraki yıl sadece önemli bir uyuşturucu satıcı değil, aynı zamanda güçlü bir pezevenk haline gelmişti. Uyuşturucu satıcılığı sayesinde, o dönem New York'taki narkotik ticaretine hâkim olan Yahudi çetelerle temas kurdu ve Meyer Lansky'yle Benjamin 'Bugsy' Siegel gibi üyeleriyle arkadaş oldu.

1920'de 18. Anayasa Değişikliği yürürlüğe girip içki yasağı başladığında, Luciano içki kaçakçılığı işine de girdi. Başlarda Jacob 'Little Augie' Orgen'la birlikte iş yapan Luciano, daha sonra Guiseppe 'Joe the Boss' Masseria'nın Mafya ailesi için çalışmaya başladı. Hızla Masseria'nın sağ kolu oldu ve onun alkol, uyuşturucu ve fuhuş işlerini yönetmeye başladı. 1920'lerin sonunda Masseria, Amerika merkezli suç ailelerini yönetmesi için Sicilya'dan yollanan Salvatore Maranzano'ya karşı sert bir bölge kontrolü savaşı verdi. Masseria'nın 'teğmen'i olarak Luciano kendisini Castellammarese Savaşı diye bilinen kanlı ihtilafın tam ortasında buldu (Bu savaş adını Maranzano'nun Sicilya'daki memleketinden alır).

Maranzano 1929 yılında bir gece adamlarını Luciano'yu öldürmeye yolladı. Onu bir eroin nakliyatını denetlediği sırada kaçırdılar. Staten Adası'na götürüldü ve dövüldü, yanağına derin bir kesik atıldı; sonra onu bir hendeğe atıp ölüme terk ettiler. Fakat Luciano bu ölüm yolculuğundan kurtuldu efsanevi 'Lucky' (Şanslı) lakabını kazandı.

Luciano, o zamana dek 50'den fazla adamın hayatına mal olan bu acı ihtilafın her tarafından genç çete üyelerini savaşın anlamsız olduğuna ve hızla sonlandırılması gerektiğine ikna edebilmek kendi 'işini' kurdu. Ardından, 15 Nisan 1931'de Masseira'yı kâğıt oynamak üzere Coney Adası'nda bir restorana davet etti. Luciano tuvalete gittiğinde, müttefikleri Albert Anastasia, Joe Adonis, Vito Genovese, Meyer Lansky ve Benjamin Siegel'e içeri dalıp Masseria'yı bir kurşun yağmurunda öldürmeleri

için işaret verdi.

Bu olayın ardından Luciano Masseria'nın imparatorluğunun kontrolünü devraldı ve Maranzano'yla hızla barış ilan etti; yaptıkları anlaşmaya göre içki kaçakçılığı işi Maranzano'nun olacak, fuhuş ve narkotik de Luciano'ya kalacaktı. Maranzano New York'taki Sicilya Mafyası'nın Capo di Tutti Capo'su (Babaların Babası), Luciano da ikinci adam olacaktı. Luciano dört ay içinde, polis kılığına girmiş dört Yahudi tetikçiyi kullanarak Maranzano'yu da öldürtmüş, böylece Amerikan Mafyası üzerindeki Sicilyalı kontrolüne de son vermişti. Luciano bunun ardından Maranzano'nun da imparatorluğunun kontrolünü ele geçirdi ve onu Ulusal Suç Örgütü'nü kurup, Yahudi çeteleri Cosa Nostra'yla resmi bir ittifaka sokmak için bir kuvvet üssü olarak kullandı.

Luciano sonraki beş yıl boyunca sağlamlaştırılmış bir ulusal suç şebekesinin lideri olarak benzeri görülmemiş bir aşırılık ve güçten menkul bir hayat yaşadı. Lansky'nin zekasını, Siegel ve (Ulusal Suç Örgütü'nün infaz kolu olan) Cinayet A.Ş.'nin gücünü arkasına alan Luciano'nun iktidardaki yeri sağlamdı. Fakat 1936 yılında, gangster avcısı Özel Savcı Thomas E. Dewey 30'dan fazla fahişeye ifade vermeleri için rüşvet verdi ve Luciano'ya kadın satıcılığından 30 yıl hapis cezası verilmesini sağladı.

Luciano imparatorluğunu hapishaneden yönetmeye devam etti ve Sicilya istilası sırasında Amerikan ordusu ve istihbaratına hizmetlerinden dolayı, 1946 yılındaki şartlı tahliye edilip İtalya'ya sınırdışı edildi. Aynı yıl Ulusal Suç Örgütü patronlarının Havana'daki toplantısına katıldı. Vito Genovese onun mıadını doldurduğunu ve iktidardan inmesi gerektiğini ima ettiğinde, Luciano onun üzerine atladı ve onu öyle kötü dövdü ki, Genovese'nin üç kaburga kemiği kırıldı.

Luciano 1957'de Genovese'nin kendisini öldürmeyi planladığını öğrendiğinde, Vito'nun uyuşturucu satıcılığından ceza alıp hapse atılmasını sağladı. Fakat bozulan sağlık durumu ve İtalya'da sürgünde olması zamanla güç kaybetmesine yol açtı. Yüzlerce adamın vahşice ölümünü planlamış bir adam için ironik bir biçimde, Luciano bir suikastçı kurşunuyla değil, 1962'de geçirdiği kalp krizi yüzünden öldü.

Meyer Lansky

Suç tarihine Amerikan Mafyası'nın 'Babası' (Godfather) olarak geçen Luciano'ydu, fakat 'Lucky' Meyer Lansky'nin zekasını arkasına almasaydı Cosa Nostra bugünkü haliyle var olamayacaktı.

Lansky'nin katkılarının abartılması mümkün değil. Cosa Nostra'nın bugünkü ayinlerinden Ulusal Suç Örgütü'nün yapısına ve Cinayet A.Ş.'nin kuruluşuna dek, Amerikan Mafyası'nın Lansky'nin tesirinin dokunmadığı tek bir unsuru bile yoktur. Diğer gangster patronları ona 'küçük adam' derlerdi, ama bu lakapta herhangi bir aşağılama söz konusu değildi. Lansky'nin öğütlerine her zaman kulak verdiler. O bir Sicilyalı, hatta İtalyan bile olmayabilirdi ama bütün suç kariyeri boyunca, Lansky bir kez bile Polonya göçmeni Amerikan Yahudisi olduğu için Cosa Nostra'nın önemli bir kararından dışlanmadı –katkısı kaçırılamayacak derecede değerliydi.

Meyer Lansky Rus işgali altındaki Polonya'nın Grodno bölgesinde, 1922 yılında Maier Suchowlinski adıyla doğdu. Ailesi 1911'de ABD'ye göç edip Manhattan'ın Lower East Side mahallesine taşındılar ve soyisimlerini İngilizleştirerek Lansky'ye değiştirdiler. Meyer Lansky gençliğinde yetersiz yevmiyesini sokak kumarı sahnesinde boy göstererek artırıyordu. 16 yaşına geldiğinde, barbut oyunlarını denetleyen ve gerekirse para karşılığında şiddet uygulayacak bir adam olarak tanınıyordu.

Lansky hayat boyu arkadaşı olacak 'Bugsy' Siegel'la da bir barbut oyununda çıkan bir kavga sırasında tanıştı. Pek çok açıdan birbirlerinin zıttı olsalar da, Siegel'ın gösterişli ve güçlü havasıyla, Lansky'nin gayretli ve sade tavrı iyi bir karışım oluşturdu; ikili suç faaliyetlerinde ayrılmaz ortaklara dönüştü. İçki yasağından önce bile, Bugs ve Meyer çetesi çoktan Lower East Side bölgesindeki Yahudi, İtalyan ve İrlandalı işyerlerinden haraç topluyor, uyuşturucu dağıtıyor ve bir araba hırsızlığı şebekesini yönetiyordu.

İçki yasağı yürürlüğe girdiğinde, Lansky yasadışı içki taşımacılığının büyük paralar getireceğini görebiliyordu; dolayısıyla hızla bir kamyon şirketi ve bir depo satın almak amacıyla borç almak için Albert 'the Fixer' Rothstein'a yaklaştı. Bugs ve Meyer kısa süre içinde New York'taki en iyi soyguncular a ve taşıyıcılara dönüştüler. Aynı zaman-

da kârlı bir ek gelirleri de vardı –parayla adam öldürmek. Rothstein Lansky'yi kanatları altına aldı ve ona birleşik bir ulusal organize suç organı kurma fikrini açtı. Rothstein bilgeliğini aynı zamanda, Meyer ve Siegel'in çoktan tanışıp yakın arkadaş oldukları 'Lucky' Luciano'yla da paylaşıyordu.

Rothstein'in 1928'de öldürülmesinin ardından, onun vizyonunu gerçekleştirenler Luciano ve Lansky oldu. Bununla birlikte, bu vizyonun işlemesini sağlayan kilit sistemlerin ve ayrıntıların çoğunu geliştiren de Lansky'di. Detroit'in Purple Çetesi gibi önde gelen Yahudi organize suç örgütlerini Ulusal Suç Örgütü'ne Lansky sokmuştu; Lansky aynı zamanda grubun ismini koruması konusunda da Luciano'ya şu mantıkla ısrar etmişti: "Kimse bir showrooma girip de, isimsiz bir şirket tarafından üretilmiş arabayı almak istemez. İnsanlara tutunacak bir şey vermelisin." Lansky ikisinin iktidarda kalmasını sağlayarak ayrıca Cinayet A.Ş.'yi de yarattı.

Luciano Lansky'yi 'en parlak beyin' ve 'yakın gelecekte ne olacağını tahmin edebilen' adam olarak överdi. İçki yasağından gelen kârın kuruduğunu öngören Lansky, Amerikan Mafyası'nın kumar ve uyuşturucu işine girmesine önayak oldu. Düşünme ve planlama yeteneği aynı zamanda, Capone'un vergi kaçakçılığından hapse atılmasının ardından diğer Mafya babalarına paralarını nasıl aklayacakları konusunda danışmanlık yapmasına yol açtı. Lansky İsviçre'de bir banka hesabı açan (1934) ve yabancı bir bankaya sahip olan ilk gangsterdi. Lansky'nin kilit statüsü ve nihai mirası, 1933'ten sonra Ulusal Suç Örgütü'ne diğer herkesten daha fazla para kazandırmış olmasından kaynaklanır. Lansky 1970'te 'emekliye' ayrılana kadar Ulusal Suç Örgütü'nü yönetmekte kilit rol oynadı. İronik bir biçimde, suçun hayatında başrolü oynadığı yıllarda dikkat çekmekten sakınan Lansky ilk kez İsrail'den ABD'ye iade edildiğinde bir suçlamayla karşı karşıya kaldı. 1974'te vergi kaçakçılığından suçsuz bulunduğundaysa, FBI onu demir parmaklıklar ardına atma çabalarından vazgeçti; bir ajanı şu yorumda bulunuyordu: "O bir deha. Yasal işler yapmaya başlasaydı General Motors'un yönetim kurulu başkanı olabilirdi." 1983 yılında öldüğünde, Lansky'nin yasal holdingleri 400 milyon dolardan değerliydi. İsviçre'deki banka hesaplarında

ne kadar parası olduğunuysa kimse bilmiyordu.

Dutcn Shultz

Dutcn Shultz, Meyer Lansky'nin Ulusal Suç Örgütü'ne soktuğu Yahudi gansterlerden biriydi. Bazıları bunun, Meyer Lansky'nin suç kariyeri boyunca yaptığı tek hata olduğunu savunur. Fakat Dutch Schultz'un 1930'ların başında New York'ta sahip olduğu gücün boyutu gözönünde bulundurulduğunda, Amerikan suç tarihinin muhtemelen en gaddar katiliyle savaş istemiyorlarsa, Lansky, Luciano ve diğer organize suç örgütü patronlarının fazla seçeneği yoktu.

Schultz, Arthur Flegenheimer adıyla 1902'de doğdu. Alman kökenli Yahudi ailesi New York'un Bronx semtinde yaşıyordu. 14 yaşındayken babası evi terk eden Schultz, kendisine ve annesine bakmak için suça yöneldi. Ev soymaya başlamadan önce barbut oyunlarında hırsızlık yapıyordu. İlk hapis cezasını 17 yaşındayken, Bronx'ta bir eve girdiği için aldı. Şiddet içeren davranışları nedeniyle daha yüksek güvenlikli bir hapishaneye transfer edilince buradan kısa süre içinde kaçtı.

Yeniden yakalanıp ceza süresini doldurmasının ardından Flegenheimer, sıkı adam triplerinin kendisine, Bronx'un artık hayatta olmayan efsanevi kabadayılarından Dutch Schultz'un adıyla hitap edilmesini sağladığını fark etti. Bu ismi neden tuttuğunu şu espriyle açıklardı: "Flegenheimer ismi gazete manşetlerine sığmazdı." Schultz'un sonradan işlediği suçlar pek tabii ki manşetlere çıkmıştı.

İçki yasağının başladığı dönemlerde Dutch kendi işini kurmadan önce, Albert Rothstein için bir kamyon kullanmış, sonra da kulüp sahibi ve kaçakçı Jack 'Legs' Diamond için çalışmıştı. 1928'e gelindiğinde, Schultz Yahudi ve İrlandalı gangsterlerden bir çete kurmuş ve Bronx'taki bira dağıtımının tümünü ele geçirmişti. Eğer kaçak içki satan bir yerin sahibiyseniz, biranızı ya Dutch'dan temin ederdiniz, ya da bir daha nefes alamazdınız. Eski patronu kendisini kızdırdığında Schultz onu havaya uçurmuş, gazetecilere de "Elini cebime sokan serserilerden biriydi sadece" demişti. Mafya standartlarında bile psikopat olarak görülen Schultz'un vurarak öldürdüğü 100'den fazla kurbanından biri olmak, daha acayip cezalandırma yöntemlerinden birine maruz kalmaya ter-

cih edilirdi. Schultz 1929'da kendisine karşı koyan kaçak içki dükkânı sahibi Joe Rock'u kaçırarak, başparmaklarından et kancalarına asarak ve yüzünü belsoğukluğu hastalığına sahip bir adamın spermleriyle kaplı bir mendille silerek cezalandırmıştı ki, Rock bu nedenle kör olmuştu. Schultz tuhaf bir biçimde suç kariyerinin 'ruhani bir arayış'ın bir parçası olduğunu savunurdu.

İçki yasağının sonsuza kadar sürmeyeceğini hisseden Schultz kumar işine de girdi. Kulüpleri kendisinin kumar makinelerini almaya mecbur bıraktı ve yerel kabadayıları kendi temsilcileri olarak hareket etmeye zorlayarak, Harlem'deki lotarya oynatıcılarına hâkim oldu. İtibarını kaybeden muhasebeci ve matematik dehası Otto 'Abbadabba' Berman'ın yardımıyla, parasını sayılara yatıran enayilere neredeyse hiç para ödememenin bir yolunu buldu.

İçki yasağının sonuna gelindiğinde, Schultz'un 12 milyon dolardan daha fazla serveti vardı. Fakat kötülüğüyle nam salmıştı; "Bence sadece ibneler ipek gömlek giyer. 1 dolara iyi bir tane alabilecekken gidip ipek gömleğe 15 dolar harcayanlar enayidir" gibi yorumlarda bulunurdu. Kazançlarını adamlarıyla paylaşmaması, eski patronuna karşı kendi grubunu kuran Vincent 'Mad Dog' Coll'la acı ve kanlı bir savaşa yol açtı. Çaprak ateşte kalan beş yaşındaki bir çocuğun da öldüğü iki yıl süren ve bir dizi ani çatışmanın yaşandığı savaştan sonra, Schultz'un silahlı adamları Coll'u 1932'de bir telefon kulübesinde yakaladı ve öyle bir kurşun yağmuru başlattılar ki, Coll'un vücudu ikiye bölündü.

Özel Savcı Thomas E. Dewey'nin sürekli tacizine uğrayan Schultz, 1935'te onu öldürmek için Ulusal Suç Örgütü'nden izin istedi. Örgüt, çekeceği ilgiden korkarak bu talebi reddetti. Fakat Schultz'un onları kaale almayacağı anlaşılınca, Cinayet A.Ş.'ye onun icabına bakma emri verdiler. Schultz Ekim 1935'te Newark'taki Palace Chop House'da tuvaleti kullanırken vuruldu. Sersemleyerek ayağa kalktı, pantolonunu yukarı çekti ve yere yığılmadan önce masasına gidebildi.

Schultz iki gün boyunca yüksek ateşle ve morfin yüzünden sayıklar halde ölüm-kalım savaşı verdi. Ölüm yatağında tekrar Katolik oldu. Ağzından dökülen tuhaf sözler sonradan Beat kuşağı şairlerinin ve yazar William S. Burroughs'un çalışmaları için ilham kaynağı oldu.

Schultz'un ölmeden önceki son sözlerinin arasında şöyle şeyler vardı: "Lütfen Çinli erkeğin arkadaşlarına ve Hitler'in komutanına sert davranın... Baron böyle şeyleri sevmez... Baca süpürüyor. Kılıçla konuşun... Fransız Kanadalı fasulye çorbası."

'Bugsy' Siegel

Dutch Schultz Cinayet A.Ş. tarafından öldürülmeden önce, kendi bölgesine doğru yayılmaya çalışan gangster Bo Weinburg'un icabına bakmak için Ulusal Suç Örgütü'nün hizmetlerinden yararlandı. Cinayet A.Ş. işi en sağlam katiline, Bugsy Siegel'a verdi.

Emri almasından sadece saatler sonra, Siegel tabancasıyla döverek bayılttığı Weinburg'u çalıntı bir arabaya koydu ve aracı da New York'ta East River'a (Doğu Nehri) attı. Siegel'ın aylar sonra kendi infazını da benzer bir beceriyle gerçekleştireceğinden haberi olmayan Schultz, katilin işinden etkilenmişti.

Popüler bilince hatalı bir biçimde Las Vegas'ı tek başına yaratan adam olarak yerleşmiş olsa da, Bugsy Siegel'ın Amerikan organize suçundaki kilit önemdeki rolü, onun en önemli tetikçisi olmasıydı. Diğerleri daha çok sayıda adamı daha acımasız yöntemlerle öldürmüş olsa da, 'Lucky' Luciano ve Meyer Lansky'nin Ulusal Suç Örgütü'nü kurmalarına imkân veren şey, Siegel'ın bu yakın arkadaşları adına gerçekleştirdiği veya ayarladığı cinayetlerdi. Hem Guiseppe 'Joe the Boss' Masseria'yı hem de Salvatore Maranzano'yu öldürerek, Luciano'nun fiili olarak 'patronların patronu' haline gelmesinin önündeki engelleri Siegel kaldırmıştı. Ulusal Suç Örgütü'nün ilk yıllarda iktidarını elinde tutmasının garantisinin merkezinde onun katiller ekibi –Cinayet A.Ş. vardı.

Benjamin Nymen Siegelbaum adıyla 1906 yılında Bronx'ta yaşayan Avusturyalı bir göçmen ailenin çocuğu olan Siegel, lakabı 'Bugsy'i (tamamen delirmiş anlamında) 10 yaşındayken edindi. O ve bir başka 'büyümüş de küçülmüş gangster' bir haraç işi yürütüyorlardı; sokak satıcılarını, her ikisine birden birer dolar vermezlerse tezgâhlarını yakmakla tehdit ediyorlardı. Bugsy lakabı, Siegel tehdidini para vermeyenlerin önünde hemen hayata geçirmeye istekli olduğunu kanıtladığında ortaya çıktı. Fakat Siegel'in kendisi bu lakaptan nefret ederdi ve ondan ha-

yat boyu kurtulma şansını düşürecek şekilde, yüzüne 'Bugsy' diyen herkesi döverdi. Siegel'in şiddet eğilimi ve öldürürken koruduğu soğukkanlılığıyla eski dostu Meyer Lansky'nin suç işleme konusunda ortaya koyduğu zekanın bileşimi, ikilinin birlikte kontrol ettiği çetenin içki yasağı döneminin New York'unda güçlü bir konuma gelmesini sağladı. Luciano'yla sonradan üçünün yakın arkadaş olmalarına yol açacak bir ağız dalaşına girdiklerinde kimin kimi koruduğu bilinmese de, 1920'ler boyunca Siegel ve Lansky birbirlerinin hayatlarını onlarca defa kurtardı.

Siegel'in 'tamamen delirmeye' yönelik eğiliminden duyulan korku ve Lansky'ye çok fazla güç vermeme arzusu nedeniyle, Ulusal Suç Örgütü Siegel'in Cinayet A.Ş.'nin başına geçmesini engelledi. Fakat Siegel ilk kurulduğu günlerde Cinayet A.Ş.'nin kilit planlayıcılarından ve tetikçilerindendi; sonrasındaysa, Luciano ve Lansky dostlarını, Ulusal Suç Örgütü'nün Kaliforniya'daki kumar işlerinin başına geçmesi için, 1937'de batıya göndermeye karar verdi. Los Angeles Mafyası'nın patronu Jack Dragna, Siegel'in imajına sahip birisine, özellikle de Luciano tarafından destekleniyorsa, karşı koymanın pek de akıllıca olmayacağına karar vererek bu duruma fazla muhalefet etmedi.

Siegel kısa süre içinde paranın doğudaki gangsterlere akmasını sağladı ve Los Angeles'ta lüks bir hayat yaşamaya başladı. Cazibesi, yakışıklılığı ve serveti sayesinde etrafında kısa süre içinde bir Hollywood'lu dostlar çemberi oluşmuştu. Bu kişiler arasında Clark Gable, Jean Harlow ve George Raft da bulunuyordu. Uzun süreli metresi Virginia Hill'in (bir zamanlar Capone'un muhasebecisi olmuştu) yanı sıra, Siegel aynı anda aktris Wendy Barrie ve İtalyan aristokrat Kontes Dorothy diFrasso ile de görüşüyordu. Siegel Herman Goering ve Joseph Goebels'i de 1930'larda İtalya'dayken diFrasso aracılığıyla tanımıştı. Kendisini onları öldürmekten alıkoymasının tek nedenleri yalvaran bir kontes ve Mussolini'yi öldürmek gibi daha büyük bir planı bulunmasıydı. Hem Lansky hem de Luciano'nun ona sırtlarını dönüp ölüm emrini vermelerine yol açacak domino etkisini, Siegel'ın Las Vegas'la ilgili planları başlatmıştı. Siegel Mafya babalarını kendisinin lüks oteli ve kumarhanesi Flamingo'ya 6 milyon dolardan fazla yatırım yapmaya ikna etmişti. 1947'de başlayan bu operasyonun ilk aylardaki başarısızlığı ve Siegel'in

inşaat masraflarının bir milyon dolarından fazlasını aslında cebe indirdiğine yönelik bir şüphe, bizzat Lansky'nin Cinayet A.Ş.'ye eski dostunu öldürme emri vermesine yol açtı.

Sorunu halletmek için hâlâ vakti olduğuna inanan Siegel, 20 Haziran 1947'de Beverly Hills Malikânesi'nde, iki kurşun pencereyi kırıp geçerken oturma odasında dinlenmekteydi. Kurşunlar yüzüne öylesine güçlü bir şekilde isabet etti ki, sol gözü 4.5 metre uzakta, bir diğer odada bulundu. Mafya'nın kilit katili ölmüştü.

Sam Giancana

'Bugsy' Siegel, aklının pek yerinde olmadığını ima ettiği için lakabından nefret eden tek Amerikan Mafyası üyesi değildi. Chicago Suç Örgütü patronu Sam Giancana da, diğer gangsterler kendisini 'gerçek bir deli' olarak gördüğü için 'Mooney' (argoda deli) diye anılırdı ve böyle hissedenler sadece o gangsterler değildi. Organize suç kariyerinde 70'ten fazla kez tutuklanan Giancana'yı bu tutuklamalardan biri sırasında tutulan raporda bir dedektif şöyle tarif ediyordu: "Öfkeyle konuşan, alaycı, aksi bir piskopat." Giancana şaşırtıcı olmayan bir biçimde diğer lakabı 'Momo'yu tercih ederdi.

Giancana, Chicago'nun 'Little Italy' (Küçük İtalya) mahallesinde Salvatore Giancana adıyla 1908'de doğdu. Gençlik yıllarında ıslahevine bir girip bir çıkan Giancana, nam salmış sokak çetesi 42'lere katıldı. 20 yaşına geldiğinde üç cinayette ana şüpheli sayılmış; araba hırsızlığı, saldırı ve ev soymaktan hapiste vakit geçirmişti. 42'lerin çoğu üyesi gibi, Capone'un Outfit'inde bir role terfi etmek istiyordu ve bu örgüt için suç işlemek konusunda hiçbir fırsatı kaçırmadı.

Başlarda Giancana'ya verilen işler çoğunlukla, tetikçi eylemlerinde kullanılacak arabaları çalmak oluyordu. Fakat Giancana zaman içinde olay yerinden kaçarken arabaları sürmeye ve tetikçi olarak kullanılmaya başladı.

Giancana 'Mooney'nin yanı sıra 'durdurulamaz' bir 'direksiyoncu' ve acımasız bir katil olarak da ün yaptı ve Capone'un güvendiği yardımcıları Paul Rica ve Tony Accardo'nun dikkatini çekmeyi başardı. Giancana Accardo ve Rica gibi akıl hocalarının yardımıyla yükselirken, güç-

lü bir sadık destekçi tabanına sahip olmak için 42'lere mensup eski meslektaşlarını Chicago Outfit'e getirdi.

Capone'a sadık olanların gücü 1950'lerde azalmaya başladığında, Giancana Outfit'in kontrolünü ele geçirebildi. Accardo ve Rica onun deliliğinin önünü alacak danışmanları olarak etrafta bulunduğu sürece Gianca'nın patronluk için en iyi aday olduğunu düşünen Outfit'in eski üyeleri ve 42'lerden getirdiği gençler de Giancana'yı destekliyordu. Yönetiminin ilk yılları Outfit için iyi geçti. Giancana Outfit'in Las Vegas, Küba ve Meksika'daki kumar operasyonlarını genişletti; Chicago'da siyah çetelerin elinde olan bazı işlerin kontrolünü kazandı; Outfit'in sendika ve tefecilik işlerini güçlendirdi.

Fakat Giancana'nın 'Mooney' tarafı öne çıkmaya başlamıştı. Televizyon şovu 'The Untouchables'ın (Dokunulmazlar) yapımcısı Desi Ernaz'ın öldürülmesi emrini verdi (Accardo bu cinayetin gerçekleşmemesini sağladı) ve Fidel Castro'ya suikast düzenlemek için CIA'le birlikte akılsız planlar üzerinde çalışmaya başladı. Giancana ayrıca Kennedy'lerle ilgili bir saplantı da geliştirdi. Outfit JFK'in Demokrat Parti'nin başkan adayı olmasına ve Illinois'da geniş çaplı oy dolandırıcılığı aracılığıyla 1960'larda seçimi Nixon yerine Kennedy'nin kazanmasına yardım etmişti. Giancana bu durumun, Robert F. Kennedy'nin Mafya karşıtı savaşını bırakması anlamına geleceğini ummuştu. Bunun yerine, kardeşinin kendisini adalet bakanlığına atamasının ardından RFK'in yaptığı ilk şeylerden biri, üst düzey Adalet Bakanlığı çalışanlarına şöyle demek oldu: "O İtalyan Sam Giancana'nın sonsuza dek ortadan kaldırılmasını istiyorum."

Giancana'nın Kennedy kardeşlerden nefret etmek için kişisel sebepleri bulunduğu da söylenebilir. Giancana Kennedy'nin metresi Judith Campbell'la yatıyordu ve aynı zamanda, hem JFK hem de RFK'yle yakın olan Marilyn Monroe'yla da ilişkisi vardı. Diğer gangsterler, Giancana'nın Frank Sinatra ve Phyliss McGuire gibi şöhretlerle kurduğu medyanın dikkatini çeken ilişkilerin yanı sıra hem başkana hem de adalet bakanına karşı bir kampanya yürütme çabalarından endişe duymaya başlamıştı. Büyük Jüri'ye ifade vermeyi reddettiği için bir yıl hapis yatmasının ardından, Accardo Giancana'nın 1965'te emekliye ayrılmasını

ve Meksika'ya taşınmasını sağladı.

Giancana 1974'te Meksika polisi tarafından yakalandı ve Castro'ya karşı CIA planlarıyla ilgili Senato İstihbarat Komitesi'nde ifade vermesi için ABD'ye iade edildi. Giancana bir kez daha yanlış sebeplerden ötürü kilit bir şahsiyete dönüşüyordu. Hem CIA hem de gangsterler, Giancana'nın bir 'Mooney'lik yapıp sırları açığa dökmesinden çekiniyordu. 19 Haziran 1975'te birisi bu endişenin gerçekleşmemesini garanti altına aldı ve Giancana'ya kendi evinde altı el ateş edildi. Haber duyulduğunda, Chicago Outfit'in o dönemki lideri Joseph 'Joey Doves' Aiuppa'ya ve CIA Başkanı William Colby'ye yakın kaynaklar, "Bizim bu işle hiçbir ilgimiz yok" iddiasında bulundu.

Tefecilik

Yüksek ve yasadışı faiz oranlarıyla borç vermek olarak tanımlanan tefecilik, dünya çapındaki organize suç grupları için ortak bir gelir kapısıdır. Yakuza'dan Kuzey İrlanda'da Cumhuriyetçiler ve Birlikçiler'le (Kuzey İrlanda'nın Britanya yönetiminde kalmasını savunanlar) bağlantılandırılan suç çetelerine dek, tefecilikten düzenli gelir elde etmeyen bir suç şebekesi bulmak neredeyse imkânsızdır.

Tefeciliğin işlemesi için üç şey gerekir: Para, krediye erişimi olmayan ve borç almak isteyen kişiler ve borcu yasal sisteme müracaat etmeden dayatabilme becerisi. Yüzde 500'den yüksek oranlarda faizle borç verilmesi de olağanüstü bir durum değildir; dolayısıyla 20 dolarlık basit bir borç, 1250 dolardan fazla bir paranın onyıllar boyunca geri ödenmesine yol açabilir.

Panasız oldukları pek görülmeyen gangsterler, yasal bir mali kurumdan kredi alamayan yoksullar arasında borç verecek insan bulmakta zorlanmazlar. Borç alanlar kendilerini rehin verirler. Gangsterin şiddet tehdidi ödeme yapılmasını sağlayamazsa, genellikle borçlunun ailesini yaralamak gibi acımasız hatırlatmalar nakit 'üretir'. Daha gelişmiş olan diğer yasadışı operasyonlarına rağmen, Cosa Nostra hâlâ tefecilikten büyük miktarlar kazanıyor ve Vincent 'Chin' (Çene) Gigante ve Alphonso 'Allie' Persico gibi önde gelen figürler hakkında, aşırı faiz üzerinden milyonlarca dolar kâr elde ettikleri gerekçesiyle dava açıldı. Fakat bütün tefecilik işleri yoksulları hedef almaz. 1999 yılında İtalya'da, Kardinal Michele Giordiano organize suçla bağlantıları nedeniyle ve Napolili işyerlerine yüzde 300 oranında faiz dayatmakla suçlanmıştı

Santo Trafficante Jr.

Santo Trafficante Jr., Cosa Nostra adına pek çok başarıya imza atmıştır. Yetkililerin son 60 yılda en çok hedef aldığı gangsterlerden biri olmasına rağmen, Trafficante Jr. bir kez bile bir Amerikan hapishanesine atılmadı. Trafficante Jr. liderliği babasından devralan ve bir organize suç lideri olarak başarı elde edecek derecede kurnaz ve güçlü bir kişiliğe sahip olan nadir Amerikan Mafyası babalarından biridir. 1980'ler kadar geç bir tarihte bile aktif olan Junior ayrıca, eski tarz Donların sonuncusuydu. Fakat onu Amerikan organize suç tarihinde böylesine kilit bir karakter haline getiren şey, Tapma Mafya ailesinin lideri olarak çektiği olumsuz ilgiydi. Basının, siyasetin ve FBI'ın daimi incelemesine maruz kalması, halkın gözünde bir yığın gerçek ve kanıtlanmayan suçun ortasında en önemli Cosa Nostra aktörlerinden biri olarak yerleşmesine yol açtı. Florida'daki kumar faaliyetlerinin ve eroin kaçakçılığının kontrolünden Başkan Kennedy suikastına kadar, Trafficante Jr.'ın ismi devamlı gündeme geldi. Tapma ve Florida'daki organize suç her şeyden çok içki yasağından kâr etti. Küba ve Bahamalar'dan yapılan içki kaçakçılığı bu eyaleti, 1920'ler ve 1930'ların başlarında çeteler için yasadışı bir altın madenine çevirdi. Ulusal Suç Örgütü kurulup içki yasağı sona ererken, Florida bu kez Lucky Luciano ve Meyer Lansky de dahil olmak üzere pek çok New Yorklu gangsterin kumar faaliyetlerine ev sahipliği yapmaya başladı. Fakat Tapma ailesi tümüyle sahneden silinmedi –kendi kumar imparatorluğuna ve diğer işlere sahipti, uyuşturucu kaçakçılığında ciddi bir yere sahipti.

Babası Santo Trafficante Sr.1940-1954 arasında Tapma ailesini yönetirken, Jr. Küba'da kumarhane, gecekulübü ve kaçakçılık işleri kurması için Havana'ya gönderilmişti. Trafficante Jr., 1946'da Havana'da düzenlenen efsanevi Ulusal Suç Örgütü toplantısında babasını temsil etti ve buradan anakaraya düzenli bir kâr akışını garanti etti. Babası 1954'te öldüğünde liderlik için en popüler adaydı. Kendisine Florida'da yasadışı piyango ve rüşvet nedeniyle dava açmaya yönelik bir dizi girişime rağmen, Junior ulusal boyuttaki ilk 'kötü tanıtımı'nı 1957'de gerçekleştirdi. Apalachin Konferansı fiyaskosunda yakalanmasının ardından, Albert Anastasia cinayeti nedeniyle sorgulandı.

Castro 1959 yılında Batista'yı devirdiğinde, Trafficante de bir Küba hapishanesine atıldı. Fakat orada fazla kalmadı. Haftalar içinde Castro'yla kişisel bir görüşme yaptı ve istisnai biçimde, Küba'yı terk etmesine ve hatta yanında, Küba bankalarına yatırdığı büyük miktarlarda nakit parasını götürmesine izin verildi. Artık değersiz hale gelmiş bir Küba kumarhanesi ve diğer yatırımlar nedeniyle muazzam miktarda bir kayba uğramış olsa da, Trafficante ve Tampa ailesi kendini toparlayabildi. 10 yıl içinde, Trafficante'nin aileyi ABD'deki en büyük eroin ithalatçılarından birine dönüştürmesi sayesinde servetleri canlanmıştı.

Trafficante, Life dergisinde Amerika'nın en önemli gangsterlerinden biri olarak tanıtıldığı ve Mafya üyesi ve FBI muhbiri Joe Valachi tarafından da adının ifşa edildiği 1960'lar boyunca kötü bir şöhrete sahipti. 1966'da, New York'ta bir restorantta New Orleanslı Mafya babası Carlos Marcello'yla yemek yerken fotoğrafı bile çekilmişti. Fakat 1975 yılında CIA'in Castro'yu öldürme girişimleriyle ilgili Senato oturumlarına ifade vermeye çağrılmasıyla ününün doruklarına çıktı. Sorgulama sırasında rolünü itiraf etse de, bazıları, Trafficante'nin hiçbir zaman hayata geçirmeyi denemediği planlar için para almaktan başka birşey yapmadığından ve bizzat Castro'yu planlardan haberdar ettiğinden şüphelenir. Bu ifşalar, Trafficante'nin, 1978'de Temsilciler Meclisi Suikast Araştırmaları Komitesi'ne Başkan Kennedy suikastındaki muhtemel rolü gerekçesiyle çağrılması üzerine bir adım ileri taşındı. Trafficante komitede, 1962'de bir diğer Mafya üyesine yaptığı 'Kennedy vurulacak'yorumuyla, sadece Kennedy'nin 1964'te bir kez daha başkan seçilip seçilemeyeceğiyle ilgili spekülasyon yaptığını açıkladı.

Iran-Kontra skandalında CIA'le birlikte yaptığı işlerin açığa çıkmasına ve 1986'da Bonnano suç ailesiyle ilgisi konusunda ifade vermesi için New York'ta resmen mahkemeye çağrılmasına rağmen, Trafficante ailesinin başında kalmayı ve hapishaneden kaçmayı sürdürdü. FBI 1987'deki ölümüne dek ağır operasyonlar ve soruşturmalar yapmaya devam etti; fakat organize suçu yönetmekten suçlu olduğu ortada olan bu adamı hiçbir zaman yakalamayı başaramadı.

John Gotti

FBI'ın ve diğer kurumların Amerikan Mafyası'na karşı 1980'lerden sonra kaydettiği başarı, yüzlerce önemli Mafya üyesinin ismini ortaya çıkardı. Bununla birlikte, ifşa edilen bilgi bolluğunda ve Mafya babalarıyla ikinci adamların başarılı biçimde suçlanmasına rağmen, halkın hayalgücüne sadece tek bir kişi yerleşiyor gibi görünüyordu: New York'un Gambino ailesinin patronu John Gotti.

Basın ve halk tarafından Gotti'ye takılan lakaplar onu neredeyse efsanevi bir Mafya kişiliğine dönüştürdü, Manşet yazanlar için o 'Dapper Don' (Açıkgöz Don) veya 'Teflon Don'du. Pek çok sıradan vatandaş için basitçe 'New York'un Kralı'ydı. Fakat güleryüzlü görüntüsünün ve medyayı iyi kavramasının ötesinde, pek çokları Gotti'nin organize suçtaki dostlarının bildiği acı gerçeği içten içe seziyordu: Gotti gerçekten eski tarz Cosa Nostra patronlarına benziyordu.

Yeraltı dünyasında örnek aldığı kişi Albert Anastasia olan bu adam Cosa Nostra içinde geleneksel yöntemle yükselmişti –kan içinde güçlükle ilerleyerek ve bir tetikçi olarak kurşun saçarak. Gambino çetesinin kontrolünü eski moda, kanlı bir darbeyle ele geçirdi ve suç ailesini demir yumrukla yönetti. Gotti adamlarından birisine telefonu yeteri kadar hızlı açmadığı için "Emirlere uy veya evini patlatırım" dediğinde, diğer adamları şaka yapmadığını biliyordu. 1950'lerde çılgın bir Bronx genci olarak, Gotti organize suçtaki kariyerine yerel gangsterlerin ayak işlerini yaparak başladı. Queens'in Ozone Park mahallesinin dışında görev yapan Gambino ailesinin capo'su Aniello 'Neil' Dellacroce'ye rapor veren bir kabadayı grubunun parçası oldu. Kennedy Uluslararası Havaalanı'ndan pahalı mallarla yüklü halde çıkan kamyonların başarıyla kaçırılması sayesinde, Gottti Dellacroce'nin gözdelerinden biri oldu.

Fakat Gotti'nin statüsünün gerçekten yükselmesi, Patron Carlo Gambino'nun 1972'de öldürülen yeğeninin öcünü alması sayesinde gerçekleşti. Çocuk İrlandalı Gangster James McBratney tarafından kaçırılmış; McBratney 350 bin dolarlık fidye almasına rağmen onu öldürmüştü. Gotti, McBratney'yi Staten Island'daki bir barda köşeye sıkıştırdığında tetiği bizzat çekti. Ardından tutuklandı ve cinayet nedeniyle yedi yıl ha-

pis yattı, fakat 1979'da serbest bırakıldığında capo yapılarak ödüllendirildi. Gambino ailesinin Paul Castellano tarafından yönetildiği süre boyunca, Gotti sürekli ailenin başına geçme tehditleri savuruyordu. Onu sadece ikinci patron ve eski dostu olan Dellacroce zaptediyordu. Dellacroce'nin ölümünden sadece günler sonra, Gotti Castellano'yu Aralık 1985'te ortadan kaldıran ve kendisini tek bir ani saldırıyla patron yapan 11 kişilik ölüm timine bizzat liderlik etti. Gotti, Genovese ailesinin patronu Vincent 'Chin' Gigante'nin intikam amaçlı bombalı saldırı girişiminden kurtuldu ve kısa süre içinde Gambino ailesi üzerinde sıkı kontrol tesis etti.

Gotti 1987'de, 1970 tarihli Yolsuzluk ve Dolandırıcılık Etkisindeki Örgütler Yasası (RICO) aracılığıyla kendisine yöneltilen suçlamaları başarıyla alt eden ilk Cosa Nostra patronu oldu; bu olayın üstüne suçlamalar 'üzerine yapışmadığı' için 'Teflon Don' takma ismini elde etti. Davaları sırasında kadın gazetecilere her zaman kapı açar, 2 bin dolar değerinde el yapımı takım elbiseler giyerdi ve sorulara hızlı ve esprili yanıtlar verirdi. Bu durum onu bir medya yıldızına dönüştürdü. Queens'de düzenlediği büyük ve bedava sokak partileriyle festivallerin yanı sıra kendi mahallesinde sokak suçlarını düşük seviyede tutması, onu bir halk kahramanı haline getirdi. Fakat FBI gözetimiyle karşı karşıya bir haldeyken ortaya koyduğu kibirlilikten dolayı endişelenen adamları arasında daha az popülerdi.

FBI yetkilileri Gotti hakkında 1993'te, 13 cinayetten, cinayet planı yapmaktan, tefecilikten, haraç toplamaktan, adaleti engellemekten, yasadışı kumardan ve vergi kaçakçılığından dava açtı. FBI ikinci adamı Salvatore 'Sammy the Bull' Gravano'yu da Gotti aleyhinde ifade vermeye ikna ettiğinde, teflon kaplama soyulmaya başlamıştı. Yetkililerin elinde ayrıca, Gotti'nin suçlu olduğunu gösteren yüzlerce saatlik dinleme kaydı da vardı.

Jüri ve yargıç 'John Gotti' hayran kulübünün her gün yaptığı gösterilerden pek etkilenmedi –halkın bir kısmı Don'un acı çektirilen bir kahraman olduğuna inanıyordu. Jüri ve yargıcın fikri Gotti lehine şahitlik yapan bir dizi tuhaf görgü tanığı tarafından değiştirilemedi (Bu tanıklar arasında 'The Munsters' daki Dede rolüyle tanınan Al Lewis de var-

dı). Don, şartlı tahliye ihtimali olmaksızın müebbet hapse çarptırıldı.

Günde 23 saat hücre hapsine katlanmak zorunda kalan Gotti'nin akıl sağlığı kısa süre içinde bozuldu. Hapiste geçirdiği iki yılın ardından, Gotti artık ailesinde veya parçalanmakta olan zihninde kilit bir şahsiyet değildi. 2002'de gırtlak kanserinden öldüğünde, gösterişli, şöhretli birisi için yapılmış gibi olan cenazesine gelenlerin çoğu ölümün New York'un eski kralı için bir lütuf olduğunu düşündü.

Carlos Enrique Lehder Divas

Carlos Enrique Lehder Divas'ın 20. yüzyılda organize suç açısından mühim bir şahsiyet olduğunu söylemek, Muhammed Ali'nin bir boksör olarak biraz meşhur olduğunu veya ABD başkanının az da olsa güçlü olduğunu ifade etmeye benzer. Lehder 1970'lerde ABD'de yaşanan kokain patlamasında kilit bir konumdaydı: O olmasaydı, Kolombiyalı karteller küresel uyuşturucu ticaretinde önemli suç şebekeleri ve oyuncular olarak ortaya çıkamayabilirdi. Kolombiyalı ve Alman bir anne-babanın çocuğu olarak 1949'da ABD'de doğan Lehder, işe ufak tefek suçlarla başladı. Küçük miktarlarda marihuana satmasına ve Amerika'yla Kanada arasında çalıntı araç kaçakçılığı yapmasına rağmen, ana gelir kaynağını yasal işi, yani kullanılmış araba satıcılığı oluşturuyordu. 1973 yılında Connecticut'ın Danbury bölgesindeki bir hapishanede araba hırsızlığından yatarken, Lehder marihuana kaçakçısı George Jung'la aynı hücreyi paylaştı. Hücre arkadaşları olarak, vakit geçirmek için birbirlerine hikâyeler anlatıyorlardı. Jung bir keresinde, küçük bir uçağı radar seviyesinin altından uçurarak marihuana kaçırıp nasıl 100 bin dolar kâr elde ettiğini ve kaçırdığı marihuananın 45 kilogramını Playboy Mansion'a götürürken nasıl yakalandığını anlattı. Kendisini hapishane hayallerine kaptıran Lehder'in aklına, Jung'un narkotik taşımacılığı yöntemini kokaine uygulamak geldi; kokain ABD'ye geleneksel olarak insan tarafından veya Cosa Nostra'nın kontrol ettiği kargolarla geliyordu. İki adam şartlı tahliye edildikten sonra, hem kokain kaçakçılığında hem de Kolombiya kaynaklı organize suçta devrim yaratan bir ortaklığa girişti.

Sadece aylar içinde birkaç uçağa sahip oldular ve ABD'ye, çoğu Ko-

lombiyalı uyuşturucu dağıtıcısının insan taşıyıcılar aracılığıyla birkaç yılda sokabildiği miktardan daha fazla kokain getiriyorlardı. İthal ettikleri kokainin kalitesi ve miktarı bu uyuşturucunun fiyatı düşerken popülaritesinin ve erişilebilirliğinin artmasına yol açtı. Daha önceden, Gilberto Orejuela liderliğindeki Cali karteli, Amerikan Mafyası'yla bağlantıları aracılığıyla Kolombiya kaynaklı kokain üretimine ve dağıtımına hâkim durumdaydı. Şimdiyse, Jung ve Lehder'in kaçakçılık rotası, piyasayı Orejuela'nın alıkoyduklarına da açmıştı.

Lehder ve Jung, Medellin Karteli'ni kurmak için Pablo Escobar Gavira ve diğerleriyle birlikte çalışmaya başladı. Escobar ve meslektaşları operasyonun üretim kısmı ve Kolombiya'daki ayağıyla ilgileniyor, yanı sıra Lehder ve Jung'un ABD'deki dağıtım şebekesine güvenlik sağlıyorlardı. 1978'e gelindiğinde, kartelleri yüz milyonlarca dolarlık kazanç sağlıyordu; fakat Lehder ve Jung'un ortaklığı son bulmuştu. Jung kartelin parçası olarak kalsa da, giderek hırslı ve şiddete başvurabilir hale gelen eski ortağının yolundan çekildi.

Lehder işlerini genişletmek için kendi Karayip adasına sahip olması gerekiğine karar vermişti ve dolayısıyla Bahamalar'daki Norman adacığını ele geçirmeye başladı. Adadaki bütün mülkiyeti satın alarak ve diğer sakinleri tehdit ederek veya 'ortadan kaybederek', kısa süre içinde kendi tropik gizlenme yerine ve lüks oyun alanına sahip olmuştu. 1982'ye gelindiğinde, Norman adasına kendi radarına sahip olan ve silahlı adamlarca korunan 1006 metrelik bir uçak pisti inşa ettirmişti. Bu pist, günde 136 kilogramdan daha fazla kokain taşımasına olanak tanıyordu. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, kısa süre içinde milyarder statüsüne erişti. Fakat Kolombiya'daki siyasi iktidarın Meddelin Karteli'ne sırtını döndüğü ve Amerikalı yetkililerin aktif bir biçimde Lehder'in peşine düştüğü 1984'te, Panama'da General Manueal Noriega'nın korumasına sığınması gerekti. Bir sonraki yıl, Lehder tekrar Kolombiya'ya gitti ve 19 Nisan Hareketi ve (Kolombiya hükümetine karşı savaşmaya bugün hâlâ devam eden) FARC gerillalarıyla bağlantılı Quintin Lame Hareketi'ni finanse etmeye başladı.

1985'in sonunda Lehder televizyona çıkıp Amerikan emperyalizmine ve suçluların iadesine karşı çıkan bir konuşma yaptı ve ardından Ko-

lombiya ormanlarında saklandığı yere döndü. 1987'de hükümet askerleri tarafından ele geçirilene ve organize suç faaliyetleri yüzünden mahkemeye çıkarılana dek, uyuşturucu imparatorluğunu saklandığı yerden yönetmeyi sürdürdü. Mahkemede suçlu bulundu ve şartlı tahliye hakkı olmaksızın müebbet hapse çarptırıldı ve ek olarak 135 yıllık hapis cezası daha aldı. Bu ek ceza sonradan 55 yıla düşürüldü ve General Noriega'nın mahkemesinde ifade vermesi karşılığında, el konulan 2.5 milyar dolarlık malvarlığının büyük kısmı iade edildi. 1995'te bir gece Lehder hapishare hücresinden toz olmuştu. ABD Adalet Bakanlığı'ndan hiç kimse Lehder'in yerini bulamadı – serbest bırakılıp bırakılmadığı ya da tanık koruma programı kapsamında saklanıp saklanmadığı bilinmiyor. Bununla birlikte, Lehder'in kokain ve Kolombiya organize suçunun tarihini şekillendirmekte oynadığı kilit rol şüphe götürmez.

Pablo Escobar

Kolombiya kokain devrimini harekete geçiren şey, Carlos Enrique Lehder Rivas'ın hapishane hücresi vizyonu olabilir, fakat bu fikri milyarlarca dolarlık bir organize suç şebekesine dönüştürmekte kilit bir rol oynayan kişi Pablo Escobar-Grivas'tı. Medellin Karteli'ni dünyanın hâkim uyuşturucu ticareti örgütlerinden biri haline getirme sürecinde, Escobar kendisini de gezegenin en zengin adamlarından birine, en meşhur/meşhum/adı çıkmış uyuşturucu baronuna ve tarihin en başarılı organize suçlularından birisine de dönüştürdü.

Sıklıkla 'dünyanın en büyük haydutu' diye anılan Escobar'ın suç kökenleri uyuşturucuya değil, mezartaşlarına dayanır. Zaman içinde üs edineceği Medellin kenti yakınlarındaki küçük Rionegro köyünde doğan Escobar, suç kariyerine mezartaşları çalarak, taşları kum püskürterek temizleyip tekrardan cenaze kaldırıcılarına satarak başladı. 20'li yaşlarındayken, araba hırsızlığından sahte piyango bileti satmaya kadar, kendisine para getirecek her türlü yasadışı faaliyete el attı. Escobar küçük çaplı bir gangster seviyesinde koşuşturmasının ardından kiralık katilliğe ve insan kaçırmaya başladı. Pablo'nun kurbanlarının hepsi onun korkunç 'imzasını' taşıyordu; kurbanının gırtlağını yarıp, dillerini açılan delikten dışarıya çıkarırdı ki, bu yöntem sonraları 'Kolombiya kravatı' diye

anılır oldu. Escobar 1971'de uyuşturucu işlerine başladı. O sıralarda Kolombia kokain üretimi küçük çaplıydı. Sınırlı bir iç piyasayı doyurduktan sonra, çiftçiler koka yaprağı hasatını Panama sınırının ötesine yollar; yapraklar burada işlenir ve sonrasında Amerikan Mafyası'na gönderilirdi. Cali Kartelinin kurucusu Gilberto Rodriguez Orujuela'nın yolundan ilerleyen Escobar, ürünün Kolombiya'da işlenmesinin ve doğrudan ABD'ye ihraç edilmesinin cazibesini gördü.

Escobar, Medellin bölgesindeki bütün çiftçilere, ürünü yurtdışına yollarken aldıkları paranın iki katını ödedi ve uyuşturucuyu kendisi işlemeye başladı. İki yıl içinde, uyuşturucu üreticileri Ochoa kardeşler, JorgeLuis Ochoa ve Gonzalo Rodriguez Gacha'yla güçlerini birleştirmişti ve Kolombiya'da üretilen kokainin büyük bir kısmını kontrol ediyorlardı. George Jung ve Carlos Enrique Lehder Rivas onlara mükemmel bir kaçakçılık ve Amerika'da dağıtım şebekesi sunduğunda, 'el Cartel de Medellin' kurulmuştu.

1980'e gelindiğinde, Medellin Karteli Amerika'ya ve dünyaya 100 tondan fazla kokain gönderiyordu ve Escobar'ın kendisi de şahsen günde 1 milyon dolardan fazla para kazanıyordu. Ya rüşvet kabul edersin ya da vurulursun anlamına gelen Plata o plomo (gümüş ya da kurşun) stratejisi aracılığıyla, Escobar Kolombiya polisine, ordusuna, yargısına ve siyasi seçkinlerine hâkim olmuştu. Bu sayede operasyonlarına birkaç yıl boyunca dokunulmadı ve hatta 1982'de Kongre'ye bile seçildi.

Fakat kendisine karşı resmi muhalefet oluşmaya başladığı için Escobar bir davranış değişikliğine gitti. M-19 gerillalarını finanse etmeye başlayıp, onlara kendisinin ormandaki labaruvarlarını ve çiftliklerini korumaları için para ödedi. Medellin Karteli, bir dizi bombalı eylem, Kolombiya Yüksek Mahkemesi'ni saldırı ve ülkenin en üst düzey yargıçlarının yarısının öldürülmesiyle Kolombiya hükümetine karşı terörist bir savaş başlattı. Escobar saklandı, fakat pek çok Kolombiyalı arasında hâlâ şaşırtıcı derecede popülerdi –kazandığı milyonların çoğunluğunu ülkenin yoksullarına, spor tesisleri, hastaneler ve ev inşa etmeye, hatta ülkenin ilk refah programlarını başlatmaya harcamıştı.

Yıllar boyunca kaçak hayatı yaşadıktan sonra Escobar 1991'de, gideceği hapishaneyi seçme ve istediği gibi donatma karşılığında yetki-

lilere teslim oldu. Bu akıllıca bir hareketti. Amerika'ya iade edilmesini engelledi ve kendisine, rakip Cali Karteli'nin muhtemel bir suikastına yönelik korkudan muaf bir şekilde imparatorluğunu yönetmek için güvenli bir üs sağladı; ve tüm bunlar beş yıllık bir hapis cezası içindi. La Catedral (Katedral) diye bilinen hapishanesi fiilen korunaklı bir malikâne ve dünyanın yedinci en zengin adamı için uygun bir evdi. Gardiyanlardan da her şeyden çok Escobar'ın korunması için oradaydılar.

Bir yıllık 'hapis' hayatından sonra, Escobar bir hükümet değişikliğinin bu anlaşmayı sonlandırmasından endişe duymaya başladı ve yeniden kaçtı. 'Arama Bloku' diye bilinen özel bir Kolombiya güvenlik ekibi ve ABD Delta Force (Delta Gücü) tarafından aranmasına rağmen, Escobar 17 ay boyunca kaçmayı başardı. Fakat 2 Aralık 1993'te ölümcül bir hata yaptı –cep telefonundan yaptığı bir aramanın izi bulunmuştu. Askerler dairesinin dışında yerlerini almışlardı ve Escobar çatılardan kaçmaya çalışırken, sırtından, sol dizinden ve başının arkasından vuruldu. 'Dünyanın en büyük haydutu' ölmüştü, fakat mirası olan küresel kokain dağıtımı bugüne dek varlığını sürdürdü.

İNCELEME

ORGANİZE SUÇ TARİHİ

Eskiden Yakuza, Triad, Cosa Nostra, Camorra, Organizatsiya gibi isimlere sadece filmlerde ve romanlarda rastlanırdı. Oysa bu organize suç örgütleri artık hayatımızın birer parçası haline geldi. Bazı uluslararası suç örgütlerinin gücünün devletlerle yarıştığı biliniyor. Üstelik dünyanın bütün ülkelerine yayılmış olan suç örgütleri hızlı bir biçimde küreselleşiyor. Çin mafyası Triad ile Napoli kökenli Camorra ortak operasyonlara imza atıyor. Türk mafyası Avrupa'da uyuşturucu pazarlamak için Arnavut mafyasıyla birlikte Kolombiyalı uyuşturucu kartelleriyle işbirliği yapıyor. Günümüzde yeraltı ekonomisinin yaklaşık 1 trilyon dolar civarında olduğu tahmin ediliyor.

Organize Suç Tarihi, titiz bir çalışmanın ürünü. David Southwell, tarihsel süreç içerisinde, organize suç örgütlerinin ayrıntılı bir fotoğrafını çekiyor ve Küreselleşme Çağı'nda suç ile ekonominin ve siyasetin nasıl iç içe girdiğini gösteriyor. Organize suçun gücünün ve yaygınlığının geldiği noktayı anlatırken, içinde yaşadığımız sistemin nasıl çürüdüğünü de gözler önüne seriyor. Southwell'in çalışmasını okurken hem organize suç örgütlerinin kanlı tarihi hem de içinde yaşadığımız dünyanın gidişatı hakkında bilgi sahibi olmak mümkün.

DAVID SOUTHWELL

İngiliz gazeteci David Southwell yaklaşık yirmi yıldır organize suç örgütleri hakkında araştırma ve yayım yapıyor. Soutwell konu hakkındaki bilgisi ve birikimi nedeniyle Scotland Yard gibi İngiliz güvenlik kurumlarına da danışmanlık yapmaktadır.

KIRMIZIKEDİ www.kirmizikedikitap.com

9 789944 756082